

*Ниспазниците  
на  
Рейвълсфорд*

От «Весталка на «Донотата Рейвълсфорд»

БАРБАРА  
ТЕЙЛЪР  
БРЕДФОРД

Универзитетски център за изследвания и публикации

Гаргони

**БАРБАРА ТЕЙЛЪР БРАДФОРД  
НАСЛЕДНИЦИТЕ НА  
РЕЙВЪНСКАР**

Превод: Лили Христова

[chitanka.info](http://chitanka.info)

## ЕДНО ИМЕНИЕ. ЕДНО НАСЛЕДСТВО. ЕДНА ДИНАСТИЯ.

Едуард Деравенел стои на каменистия плаж на „Рейвънскар“, замислен за даровете на съдбата. Войната, сложила край на всички конфликти, е свършила; той и братята му са оцелели. Сега може да изгради Деравенел, семейната империя, така, както винаги е мечтал.

Ала безразсъдният му по-малък брат Джордж не му дава мира. Едуард знае, че той е способен на изнудване и предателство. Семейното богатство е накърнено, кризите следват една след друга с трагичен завършек.

Само от Бес, дъщерята на Едуард, неговото златно момиче, и сина ѝ Хари ще зависи оцеляването на империята и връщането на рода Деравенел на върха. Каквото и да им струва това...

Книгите на Барбара Т. Брадфорд са продадени в повече от 81 млн. тираж по света. По тях са заснети много филми и сериали. Писателката живее в Ню Йорк със съпруга си.

Увлекателна сага, пълна с любов и страст!

Гардиън

*Посвещавам на Боб за топлата му подкрепа и  
благородство и защото и за миг не ме изостави.*

# ПЪРВА ЧАСТ

## СЕМЕЙСТВО ДЕРАВЕНЕЛ

### ОПАСЕН ТРИЪГЪЛНИК

*„Едуард бе с деликатна природа и весел нрав, но обземеше ли го гняв, представляваше страшна гледка. Бе отзивчив и към приятели, и към непознати, дори и най-нископоставените.“*

Доминик Манчини<sup>[1]</sup>

*„Когато Планагенетите започнаха взаимно да се избиват, започна упадъкът на династията.“*

Граждани на  
Лондон, XV век

*„Горката аз! Домът ми рухва, виждам!  
Безжалостният тигър сграбчва вече  
живото сърце.*

*Тиранът нагло намества се в безликия ни  
трон.*

*Добре дошли разгром, убийства, кърви!  
Като на карта виждам своя край!“*

Уилям Шекспир  
„Ричард III“, II действие,  
V сцена<sup>[2]</sup>

# 1.

## ЙОРКШИР, 1918

Неудържим импулс го подтикваше да слиза на тясната ивица на морския бряг всеки път, щом се върнеше в „Рейвънскар“.

Бе подтик наистина, но и непреодолима нужда да възвърне в съзнанието си образите им... лицата им, но не възчнобледи от смъртта, а топли и живи. Невил, неговия наставник, другар в безброй начинания и приключения; Джони, любимият приятел от младостта му. Бе обичал от цялото си сърце братята Уоткинс, тримата му братовчеди, станали и негови съюзници.

Поне докато натрупаните горчиви чувства, болни амбиции, огнени страсти и опасни стихии не се вплетоха в едно и не разкъсаха съюза им. Превърнаха ги в заклетии врагове, за огромно огорчение на Едуард, болка, за която така и не намери лек. А сега Джони и Невил бяха мъртви.

Едуард вдигна глава и погледна искрящо синьото безоблачно небе, синева, така напомняща на лятото, благословила мразовитата съботна декемврийска утрин. Внезапно очите му се насълзиха. Примигна, за да сдържи напиралците сълзи, и поклати смаян глава, все още не можеше да повярва в трагичния им край тук, върху тесния плаж, покрит с дребни камъчета, на брега на Северно море.

Колко внезапно и неочаквано се случи. Автомобилът им изхвърча от опасния, лъкатушещ път покрай скалите, прелетя двеста метра и се разби върху скалите в ниското.

Невил и Джони излетяха от колата и загинаха на място.

Бе ужасен и нелеп инцидент. Едуард знаеше, че го предизвикаха кипящият гняв на Невил, чувството му за безсилие и тежкия му характер. Братовчед му бе обезумял от ярост към него и подкара колата твърде бързо, пришпорван от бушуващите си страсти, над които невинаги имаше власт.

Само Невил да бе управлявал даймлера по-внимателно, той и Джони днес щяха да са живи и навярно щяха да успеят да изгледят разногласията си, да забравят кавгата и отново да се сближат.

За част от секундата в съзнанието му изникна Джони... сериозният Джони, така искрен, тъй проникателен, интелигентен като всички Уоткинс; после радостният Джони, с весело сърце и волен като птица, а красивото му лице беше стоплено от смях и неподправена радост, че живее. Едуард силно стисна очи, припомнил си толкова сцени от миналото. Спомените, които го преследваха, го заляха още веднъж, могъщи, ярки и живи.

След няколко минути Едуард отвори очи и сложи ръка на гърдите си. Не можеше да напипа медальона под катовете топли зимни дрехи, но той бе там и докосваше кожата му... медальонът на Джони.

Преди четиринайсет години, през 1904 Едуард бе подарил на мъжете, помогнали му да си възвърне и оглави родовата търговска империя, медальони, които бе измислил сам. Те бяха символ на чест, бележеха техния успех. Бяха изработени от злато и носеха герба на рода Деравенел: от едната страна роза от бял емайл и девиза на семейството „Вярност навеки“, изписан с релефни букви по края под цветето, а на другата — слънцето в цялото си великолепие.

По всичко личеше, че Джони носи медальона си, независимо от растящите несъгласия помежду им. Постъпката му убеди Едуард, че младежът е останал негов верен приятел до самия си край, явно раздиран от нуждата да бъде лоялен към враждуващи роднини — разкъсан между влиянието на по-големия си брат Невил и любимия си братовчед Едуард.

След катастрофата брат му Ричард откри медальона на врата на Джони, когато лежеше на плажа, а животът го напускаше.

В желанието си да разбере какво е състоянието на Джони той беше разхлабил вратовръзката му, бе разгърдил ризата му и накитът бе проблеснал пред погледа му.

В нощта след катастрофата Ричард донесе медальона на Едуард, който по-късно свали своя и закачи на гърдите си този на Джони. Оттогава не се разделяше с него и така щеше да бъде, докато умре.

На следващата сутрин Едуард даде медальона с розата на Ричард като символ на обичта и топлотата, която изпитваше към най-малкия си брат. Ричард с възмущение го прие, осъзнал огромното му значение.

Великден, събота, 1914 година. На този ден загинаха. Оттогава насам се случиха толкова събития: няколко месеца по-късно избухна войната, през август; приятели и колеги бяха убити на пропитите с

кръв бойни полета на Франция и Фландрия; с Елизабет се сдобиха с нови деца; бизнесът се разрасна; имаше още смърт, раждания, сватби... Ричард без много шум се ожени за Ан — вечният цикъл на живота продължаваше.

Преди четири години двама мъже, които уважаваше и обичаше, умряха на брега, на който сега стоеше. И все пак му се струваше, че е станало само преди няколко часа. Не можеше да забрави онзи съдбовен ден, нито да го заличи от паметта си.

Тропот на конски копита прогърмя по плажа и прекъсна меланхоличната отнесеност на Едуард. Обърна глава и забеляза най-младия си брат да препуска по плажа, сякаш по петите му бе самият дявол.

Едуард вдигна ръка и му помахаше, приближи се към жребеца си на име Херкулес и със завидна ловкост се метна на седлото. Пришпори коня и се понесе в галоп към брат си.

Когато двамата млади мъже се срещнаха и дръпнаха юздите на конете, Едуард разбра, че се е случило нещо ужасно, още преди брат му да промълви и дума.

— Какво има? Какво е станало? — настойчиво попита той, взирайки се право към него, а сините му очи се плъзгаха по лицето му.

Ричард с напрегнат от тревога глас отговори:

— Младият Едуард... Нещо с него не е наред, Нед, и...

— Не е наред ли? Искаш да кажеш, че е болен? — решително го прекъсна Едуард, обезпокоен за малкия си син.

Ричард кимна.

— Елизабет се опасява, че е инфлуенца и ме изпрати да те доведе. Мама вече телефонира на доктор Лейтън. Обади се икономката му. Както изглежда, със съпругата си са на гости на семейство Дънбар. През почивните дни отсяда в дома им и вече е на път. Няма да се забави — Ричард замълча, щом забеляза колко силно е пребледнял брат му.

— Мили боже, испански грип — промълви Едуард. — Смъртоносен е. Много от момчетата ми в „Деравенел“ станаха негови жертви. Истински късмет е, че Лейтън е наблизил — тревога изпълни очите му и той поклати глава. — Последвай ме! — пришпори коня по плажа в шеметен галоп напред към „Рейвънскар“.



Ричард яздеше плътно по петите му, настигна го и препусна успоредно с брат си. Никога не се отделяше от Нед, когото боготвореше, ако той се нуждаеше от него.

---

[1] Предполагам шпионин на Анджело Като, виенски архиепископ, един от съветниците на Луи Х — Б.пр. ↑

[2] Превод Валери Петров. — Б.пр. ↑

## 2.

„Рейвънскар“ гордо се издигаше върху скалите над морето, което проблясваше като излъскана стомана на искрящата светлина на късната утрин.

Сградата от потъмнял, златист камък бе стара, датираше още от шестнайсети век и династията на Тюдорите. Със скосените си покриви, балюстради, великолепа симетрия и съвършени пропорции бе домашно огнище на семейство Деравенел от векове.

Едуард от дете обичаше къщата, построена през 1578 от прадедите му на мястото на порутената крепост, останки от която все още стърчаха на носа отдолу. Той искрено се наслаждаваше на величествената ѝ красота, високо ценеше значението, което бе имала за онези от рода, отдавна погребани, и другите, които щяха да дойдат на негово място, когато напуснеше този свят.

Дори сега, докато яздеше през кръглия двор и приближаваше постройките на конюшните, не остана сляп за великолепието и очарованието на внушителната сграда, макар че даже не погледна към множеството прозорци, чиито стъкла искряха на зимните слънчеви лъчи или фасадата с цвят на мед, излъчваща меко сияние на ослепителната светлина, така присъща на северния климат. В главата му пулсираше само една мисъл — за сина му. Техният наследник. Едуард, който носеше името му и когото обичаше с цялото си сърце.

Трябваше да го види. Самата мисъл, че синът му е прихванал испански грип, го хвърляше в ужас. Болестта бе безмилостен убиец, след като избухна миналото лято и от епидемия прерасна в пандемия. Жители на континентална Европа, Англия и Америка, както и на много други страни по света, бяха покосени от нея, хиляди намериха смъртта си.

Едуард прекоси в тръст покрития с калдъръм двор зад къщата, скочи от жребеца си и се озърна за конярите. Не се мяркаше нито един. — Ърни! Джим! — извика той. — Върнах се.

Ричард го последва и когато слезе от коня, предложи:

— Аз ще разседлая конете, Нед. Моля те, влез вътре, зная колко си разтревожен.

Нед кимна и забърза, без да каже и дума.

Ричард загледа как брат му крачи към задната врата, а лицето му бе сгърчено от безпокойство. Говореха, че Едуард Деравенел държи в ръцете си света и в известен смисъл това бе истина. Определено имаше всичко, за което всеки трийсет и три годишен мъж би могъл да желае. Но в този момент Ричард чувстваше, че брат му е истински уязвим, обзет от страх за сина си. Огромният успех, несметното богатство и несъмнена власт не можеха да купят здравето на детето му. Само Бог и един добър лекар можеха да му го върнат. Ричард отпрати мълчалива молитва малкият му племенник да оздравее. Обичаше го като собствен син, както и останалите деца на брат си и най-вече племенницата си Бес.

Пое юздите на конете и ги поведе през двора към конюшните тъкмо когато Ърни, единият от конярите, ненадейно се появи. На лицето му бе изписан смут.

— Аз ш'ги вкарам, господин Ричард — заговори младежът, после извинително добави: — Простете, че ме нямаше 'гат се върнахте. Но е виновна Мини, господин Ричард, младата кобилка. Мно'й плашлива, такваз' си е.

Ричард разбиращо кимна и му подаде юздите.

— Поуспокой се, нали?

Конярят отвърна:

— Да, но не мож'те ли я погледна, сър? Май нещо наистина й има. Знайте ли к'во, мисля, че е предното копито. Подковата като че й хлопа. Сигур' доста я боли.

— Ще й прегледам крака, Ърни, но съвсем набързо.

— Колкот' за минутка, господин Ричард, ня'а да отнеме повече.

Когато Едуард влезе в къщата, го порази тягостната тишина и след като захвърли връхната си дреха върху скамейката в оръжейната, се втурна по коридора. Обикновено тази част от дома бе изпълнена с постоянни шумове и познати звуци: от кухнята долиташе тракане на тенджери и тигани, веселият смях и ехтящият глас на готвачката, която

даваше разпореждания на кухненската прислуга. Но сега цареше тревожно мълчание и Едуард бе озадачен.

Поспря, щом стигна до дългата галерия, изненадан от отсъствието на Джесъп. Икономът по правило се намираше в тази част, готов да изпълнява нареждания, но сега никакъв го нямаше.

Едуард сви рамене и закрачи към стълбището, когато Джесъп изхвъркна от стаята си и припряно запита:

— Нужно ли ви е нещо, господин Деравенел?

— Не, но ти благодаря, Джесъп. Отивам горе да нагледам мастър<sup>[1]</sup> Едуард. Виждал ли си го тази сутрин?

— Да, сър. Малко не се чувства добре, горкото дребосъче. Но е здраво момче, нали, сър?

— Такъв е, наистина. Моля те, доведи лекаря горе веднага щом пристигне.

— Разбира се, сър. Непременно.

Едуард се устреми, прескачайки през стъпало към етажа на децата, където малките прекарваха повечето време. Бързо закрачи по коридора, но още преди да стигне до спалнята, дочу кашлицата на петгодишния си син и усети, че сърцето му се свива. Застана за миг пред вратата, обзет от опасения, и пое дълбоко дъх, преди да влезе.

Елизабет се бе привела над сина им и когато Нед забърза към леглото, вдигна очи.

— Има треска — промълви тя, като отмахна златисточервеникавата коса на момчето от потното му чело — и се изтощи от тази ужасна кашлица.

Едуард се приближи и стисна рамото ѝ в желание да я успокои. Когато самият той се наведе над детето, се стресна от вида на сина си. Детето гореше от треска и сините му очи бяха изцъклени. По лицето му бяха избили капчици пот и Едуард се разтревожи както никога досега като видя, че синът му дори не го познава.

Обърна се към съпругата си и тихо попита:

— Няма ли някакво лекарство против кашлица в къщата? Все с нещо разполагаме?

— Вече му го дадохме, Нед, но се побоях да му дам прекалено много, да не би да му подейства зле. Сиропът е много силен. По-късно майка ти се сети за отварата от малинов оцет, който едно време е

приготвяла за теб и братята ти. Слезе долу да обясни на готвачката как да я направи. Каза ми, че си я взимал като дете.

— Истина е. Смесват се малинов оцет, масло и захар, всичко се сварява и както повечето лекове от миналото, като че действа безотказно.

— Дано.

Поглеждайки към леглото, Едуард продума тихо:

— Струва ми се, че ще му стане по-добре, ако го подпрем на възглавниците, вместо да лежи по гръб. Сядането може да му помогне да се изкашля, да облекчи задръстените му дробове.

Без да чака отговора ѝ, Едуард нежно притегли детето им към себе си, прегърна го и помоли жена си:

— Ако обичаш, Елизабет, облегни го на таблата на леглото.

Тя изпълни молбата му, без да каже и дума, целуна момчето по челото и изпъна завивките.

Едуард обърна поглед към отварящата се врата и видя майка си с поднос в ръце да влиза в стаята. Сесили Деравенел възкликна:

— Слава богу, че си тук, Нед — и остави подноса върху скрина. — Ще се опитам да му дам от моя сироп. Намерих долу и друго лекарство, което също може да помогне. Сместа за вдишване на Криопин. Наскоро я купих от Лондон.

— По-добре ли действа от балсама на Фрер, как мислиш, майко?

— Не съм сигурна, Нед, ще попитаме лекаря, щом дойде — отговори Сесили и поднесе лъжица сироп към устата на внука си.

След миг Едуард докосна рамото на Елизабет и прошепна:

— Нека излезем за минутка, скъпа — хвана я под ръка и я поведе към вратата. Когато останаха сами в коридора, я притисна до себе си и погали косата ѝ. Прошепна в ухото ѝ: — Помъчи се да не се тревожиш. Ще го излекуваме, обещавам.

— Наистина ли, Нед?

— Разбира се, Елизабет, заричам ти се, че скоро ще бъде здрав като камък.

Младата майка се отпусна на гърдите му, успокоена от присъствието му, от топлотата и любовта му. Станеше ли въпрос за доброто на децата им, имаше му безусловно доверие. Освен това самоувереността на Нед, решителността му и убеждението му, че може да властва над всичко и всички, открай време я караха да се чувства в

безопасност. Мнозина мислеха, че тези му качества подклаждат високомерието му. Тя знаеше, че грешат, а никой не го познаваше по-добре от нея.

---

[1] Мастър — обръщение към наследника на поземлен аристократ в Шотландия — Б.пр. ↑

### 3.

— Господин Деравенел пожела незабавно да ви заведе горе — съобщи Джесъп на лекаря, след като прибра шапката и палтото му в дрешника в коридора. — Оттук, моля.

— Благодаря ти, Джесъп — отговори Питър Лейтън, последва го с изправени рамене и прекоси дългата галерия към главното стълбище.

Преди да се качат на етаж с детските стаи, Едуард, вече чул гласовете им, застана на горната площадка и нетърпеливо ги зачака.

— Добро утро, доктор Лейтън — възкликна той и добави: — Благодаря, Джесъп. — С кратко кимване освободи иконома, който забърза надолу по стълбите. Лекарят стигна до площадката, протегна длан и се ръкува с Едуард. — Добро утро, господин Деравенел. Разбирам, че младият Едуард е зле.

— Така е. Съпругата ми се опасява, че е испански грип. Има треска и раздираща кашлица. Тя ми се оплака, че видяла петънца кръв по носната му кърпичка. Както се досещате, ужасно сме разтревожени. Мога само да допълня, че е истински късмет, че този уикенд се случи да гостувате на семейство Дънбар, чиято къща е така близко до нашата.

— Щастлива случайност, наистина — отговори доктор Лейтън, после запита: — Как са другите деца? Проявяват ли някакви симптоми на инфекция?

— Не, но бих искал да ги видите, след като прегледате Едуард младши.

— Естествено, естествено, разбира се от само себе си, господин Деравенел — доктор Лейтън се усмихна окуражително на Едуард и продължи: — Боя се, че испанският грип е особено опасен, както несъмнено знаете от вестниците и радиото, но не поражява деца или по-възрастни. Този нов вирус изглежда засяга предимно младежите. И най-вече между двайсет и трийсет. Когато паркирах колата си в двора пред конюшните, срещнах брат ви и е редно да отбележа, че той може да стане жертва на вируса. Мисля, че трябва да го прегледам, преди да си тръгна — после лекарят завърши едва чуто: — За нещастие, като че

ли няма лекарство против испанския грип. Никой не знае как да се борим с него.

Забелязал безпокойството, помрачило лицето на Едуард, докторът постави ръка на рамото му:

— Вижте, няма смисъл да усуквам, господин Деравенел, наложително е да знаете фактите. Но нека се надяваме, че малкият ви син не е прихванал ужасната болест и че или страда от тежка простуда, или има бронхит. И те не са леки заболявания, зная, но поне са лечими. Има цяр за тях.

— Разбирам, моля, не се извинявайте, че ми съобщавате истината. Колкото и неприятна да е тя, предпочитам да чуя най-лошото, за да зная с какво си имам работа. Мразя неизвестността. Да влезем в стаята на Едуард младши, какво ще кажете? Ще го прегледате и после ще хвърлите око и на останалото домочадие.

Когато миг по-късно влязоха в спалнята, Елизабет и Сесили се обърнаха, учтиво поздравиха лекаря и после се отдалечиха от леглото.

— Ще отида да нагледам другите деца — заяви Сесили. — Не желая да ви преча, доктор Лейтън.

Той кимна, усмихна ѝ се с благодарност и Сесили излезе. Елизабет се приближи до съпруга си, който стоеше до вратата на спалнята, хвана го за ръка и се притисна до него.

Младата жена обясни на лекаря:

— Кашлицата като че понамаля, доктор Лейтън, след като свекърва ми успя да му даде отвара от малинов оцет.

Питър Лейтън я погледна и поклати одобрително глава.

— Често тези стари лекове действат най-успешно — после извади стетоскопа от чантата си и се надвеси над Едуард младши, забелязвайки веднага, че момчето има треска и погледът му е изцъклен. Преслуша гърдите му, след това постави в устата му термометър и го задържа там няколко секунди.

Погледна колко сочи и рече:

— Температурата му е доста висока, но е редно да се очаква. Ще го обърна настрани, госпожо Деравенел. Искам да преслушам дробовете му.

— Трябва ли ви помощ, докторе? — попита тя, очите ѝ не се откъсваха от лицето му, изпълнени с тревога.



— Не, няма нужда. — Доктор Лейтън положи момченцето настрана, надигна пижамата му, допря слушалката до гърба му и съсредоточено се заслуша. След това отново обърна детето и го покри със завивките. Внимателно отвори устата му с помощта на дървена шпатула, натисна езика му и надникна в гърлото на Едуард младши.

Когато най-после се изправи и се обърна към Едуард и Елизабет, доктор Лейтън заговори поуспокоен:

— Страда от бронхит. Не е испански грип.

Майката закри с трепереща ръка устата си и сподави тих стон. Погледна към съпруга си, сълзи на облекчение трепнаха на русите ѝ мигли, опита се да се усмихне, но без особен успех.

— Сигурен ли сте? — попита тихо Едуард.

— Напълно, господин Деравенел. Налице са всичките симптоми. Нека обясня. Бронхитът пречи на дробовете да вдишат въздуха и да го издишат навън и възпрепятства преминаването на кислорода в кръвта и оттам е раздиращата кашлица. Трахеята е възпалена и болезнена и е пълна със секрети. Понякога след силно откашляне от напрежението в нея се отделят капчици кръв. Ще телефонирам на аптекаря в Скарбъроу и ще предпиша отличен сироп, както и средство за откашляне и прахчета против треската, които ще помогнат да свалим температурата. Аптекарят ще ви изпрати лекарствата по сина си. Докато чакате, продължете да му давате отварата от малини.

— Благодаря ви, доктор Лейтън. С какво друго можем да облекчим състоянието му? — намеси се Елизабет.

— Дръжте го на топло, но да не му бъде горещо. Освен това нека си почива. Давайте му много течности, най-добре телешки бульон или пилешка супа — топлите течности са най-полезни — довърши лекарят.

Едуард се прокашля, погледна го и попита:

— Ами храната? Какво да яде?

— Не допускам много да изгладнее, господин Деравенел, но ако има апетит, давайте му съвсем леки храни... плодови желета, оризов пудинг, кекс от палмово брашно, крем от нишесте, крем карамел, рожко сварени или бъркани яйца, всичко лесно смилаемо. И да се гълта лесно, понеже гърлото му също е възпалено. — Той хвърли последен поглед към Едуард младши, взе чантата си и поведе родителите му навън от стаята.

— Някой трябва да стои при момчето, за да го обслужва при нужда — посъветва ги той. — Зная, че ще предпочетете да го сторите лично, госпожо Деравенел, но нека бъда откровен: изглеждате ми бледа и преуморена. Нужна ви е почивка, не бива да допускаме да се разболеете. Какво ще кажете за Ейда, младата жена, която помага на гувернантката? Винаги ми се е струвала особено сръчна.

— Ейда има златни ръце, но гувернантката се справя и сама, убедена съм — Елизабет се засмя за първи път през този ден и добави: — А деветгодишната Бес тези дни е истинска майка орлица, така че ще държи по-малките си сестри под око. Освен това дойката е още с нас, грижи се за бебето. Не сме сами, доктор Лейтън.

— Отлично. Сега защо не идем при другите деца, госпожо Деравенел. Нека ги прегледам.

#### 4.

Сесили Уоткинс Деравенел седеше сама в библиотеката. Беше се настанила на едно от големите, удобни, меки канапета близо до камината, отпиваше от чаша с кафе и мислеше за малкия си внук. Всички го наричаха Едуард младши, за да го различават от баща му, но в нейното съзнание винаги щеше да си остане Неди. Така му казваше още от раждането му. Бе истинско копие на баща си като малък.

Бе толкова красиво дете, нейният малък Неди... ангелче на Ботичели<sup>[1]</sup> със златисто червеникави къдрици и сини очи, ярки и искрящи и винаги изпълнени със смях. Бе щастливо мъничко дяволче, но наследникът на империята на Деравенел се роди твърде късно, четвърти след трите си сестри Бес, Мери и Сесили, която бе кръстена на баба си.

Бе само петгодишен, отпразнува рождения си ден в началото на ноември, но понякога се изразяваше така правилно, че ѝ се струваше, че сякаш разговаря с много по-голямо дете.

Сърцето на Сесили се отпусна, когато разбра, че не се е заразил от ужасния испански грип. Бронхитът бе сериозно заболяване, но пък не бе чувала някой да се е простил с живота си заради него. От друга страна хората по цял свят мряха като мухи, поразени от този нов вирус. Вестниците пишеха, че грипът е взел повече жертви и от войната.

В момента лекарят бе горе и преглеждаше другите деца, но тя бе убедена, че никое от тях не е болно. През изминалите двацет минути постоя при тях в стаята за игри и те подскачаха буйни, щастливи и засмени. Да, определено се чувстваха превъзходно, включително и двегодишният Ричард и пеленачето Ан, която се роди преди няколко месеца. Най-малката.

Синът ѝ може би не считаше Елизабет за сродна душа, дори и за интересна компания — Бог виждаше, че остава с нея колкото се може по-рядко, но тя продължаваше да го привлича физически. По всичко личеше, че съпругата му все още притежава огромна притегателна сила, стигнеше ли се до брачното легло. Вече бяха създали шест деца, а Сесили бе сигурна, че щяха да имат и още.

Въпреки че възрастната стопанка на дома никога не бе харесвала снаха си, открай време се възхищаваше на ослепителната ѝ красота. Говореха, че Елизабет е най-прелестната жена в Англия с нейната сребристо златиста коса, падаща на вълни до кръста, кристално ясните ѝ, небесносини очи и несравнимия ѝ безупречен нежнорозов тен на лицето.

Сега бе на трийсет и осем, но възрастта не ѝ личеше: нямаше двойна брадичка, нито бръчки около очите. Освен това фигурата ѝ си оставаше безукорна, почти не се беше променила през единайсетгодишния си брак с Едуард. Всички се питаха как го постига, включително и самата Сесили.

Неприятното у Елизабет Уилънд Деравенел бе нейният характер. От самото начало Сесили бе доловила, че снаха ѝ крие амбиции за себе си и роднините си, а те бяха цели пълчища, както скоро се оказа. По природа бе надменна, а освен това и сноб. На Сесили ѝ бе напълно ясно, че най-големият ѝ син съзнава, че майка му не смята Елизабет Уилънд за равна на него. Веднъж Ричард с язвителен сарказъм бе отбелязал:

— Не е достойна да целува и ботушите на Нед, майко.

Ричард бе прекалено интелигентен, за да понася такива като Елизабет. Разгада същността ѝ още от самото начало и бързо прозря, че ревнува от него. Младият мъж знаеше, че тя се чувства пренебрегната заради близостта му с най-големия му брат, че е бясна, защото той е любимецът на Едуард и негов най-доверен съюзник.

Истина бе, че снаха ѝ е изключително ревнива по характер и вечно се кара със сина ѝ заради злостните и вулгарни клюки, носещи се за него, и вечно му натяква, че знае всичко за любовниците му.

Сесили въздъхна. Не бе глупава и отдавна беше наясно, че синът ѝ обожава жените. Същевременно не бе отявлен донжуан, какъвто го изкарваше съпругата му. Не и сега. Всъщност, доколкото Сесили знаеше, а тя бе добре осведомена за всичко в семейството, в момента Едуард имаше само една приятелка. Наричаше се Джейн Шоу, бе разведена и от дълго време бе част от живота му. Синът ѝ бе от онези мъже, които се нуждаеха от компанията на истинска дама и тази роля изпълняваше Джейн.

Уил Хаслинг, най-добрият приятел на Едуард и неин любимец, я познаваше отблизо и винаги говореше, за нея на Сесили само най-

доброто, бе я убедил, че Джейн не ламти за женитба с Едуард и е напълно доволна да си остане негова любовница. И като приятели, както изглежда, се радваха на общото си увлечение към музиката, театъра и живописата.

„Ако Елизабет бе по-съобразителна, щеше да държи устата си затворена и да престане да напада съпруга си за несъществуващите му авантюри — помисли си Сесили. Добре познаваше мъжете. Обвинен несправедливо и най-безгрешният от тях бе готов да се хвърли в обятията на първата срещната. — Каква глупачка...“

Унесена в мисли, Сесили чу стъпки, рязко се обърна и се изправи, когато Питър Лейтън влезе в библиотеката, следван по петите от Едуард и Ричард.

— Надявам се, че никой друг от внуците ми не е болен — възкликна Сесили и се усмихна на младия лекар.

— Така е, госпожо Деравенел. Дори смея да отбележа, че са в цветущо здраве. И ще допълня, че са най-красивите деца, които някога съм виждал.

— Благодаря ви, докторе — отвърна тя.

Ричард, пристъпвайки напред, забързан към майка си, заяви:

— Доктор Лейтън ме увери, че съм в отлична форма, здрав като камък.

— Радвам се да го чуя — поуспокоена отвърна Сесили.

Едуард се намеси:

— Елизабет няма да слезе за обяд, майко. Изтощена е според мен преди всичко от тревога. Освен това доктор Лейтън настоя да си легне.

— Напълно разбирам, Нед. — Сесили хвърли поглед към часовника на полицата над камината и се обърна към Питър Лейтън: — Не се надявам да ви убедя да останете на обяд, тъй като сте гост на семейство Дънбар. Но може би ще пийнете нещо — кафе или чай? Или пък шери?

— Много сте любезна, госпожо Деравенел, но ще откажа, благодаря. Налага се да тръгвам. Пътищата тази сутрин бяха заледени и разстоянието, което обикновено изминавам с колата си за петнайсет минути, ми отне четирийсет. Сигурен съм, разбирате, че е по-добре да потегля сега, ако искам да стигна за обяд.

— Прав сте, доктор Лейтън, и ви благодаря, че се отзовахте така навреме.

— Ще ви навестя отново утре да прегледам Едуард младши. Дотогава Томас Слоун, аптекарят в Скарбъроу, ще приготви лекарствата и както уверих и господин Деравенел, скоро ще ги получите. Ще изпрати сина си Албърт с камионетката. Но ако момчето кашля силно, непременно му давайте от малиновия извлек.

— Непременно, доктор Лейтън.

Сесили и Ричард се сбогуваха с лекаря, после Едуард го изпрати по дългия коридор до вратата.

Ричард седна срещу майка си и заобяснява:

— Доктор Лейтън ме прегледа, само защото се тревожеше...

— Изглеждаш ми напълно здрав, Ричард — прекъсна го намръщена Сесили.

— Да, знаей, така се и чувствам. Но разбрах, че мъжете между двайсет и трийсет години са най-податливи на испанския грип. Той реши, че влизам в тази категория заради възрастта си, затова.

Сесили се втренчи в Ричард.

— Нали нямаш никакви оплаквания?

— Ни най-малко. Докторът просто си гледаше работата.

— Разбирам. Определено харесвам Питър Лейтън и се зарадвах, когато пое практиката на доктор Райтън. Той е млад, способен и грижовен. Методите му са съвременни и е в крак с последните постижения на медицината. Одобрявам подобен подход.

Влезе Едуард с широка усмивка.

— Толкова ми стана приятно отново да чуя тракането на тенджерите и тиганите в кухнята. По-рано, тази сутрин, когато се прибирах от езда, къщата бе така мъртвешки смълчана, че чак изглеждаше зловеща. Джесъп ми сподели, че готвачката била най-разтревожена заради Едуард младши и затова от царството ѝ лъхала мрачна атмосфера. Според него на никого от останалите слуги не било разрешено да говори.

— Понякога е твърда като кремък — промърмори Сесили.

Едуард се приближи до подноса с напитките, оставен върху скрина, и си наля чаша светло шери „Амонтилядо“. После направи няколко крачки, застана пред френския прозорец и зарея поглед към градините и морето отвъд тях, потънал в мисли.

Майка му го повика:

— Нед?

— Да, майко, какво? — извърна се да я погледне, извил в дъга светлите си вежди.

— Днес е четиринайсети декември. Делят ни десет дни от Коледа. Според мен трябва да помислим за отменяне на празненствата, които планирахме. Бронхитът се влачи няколко седмици, понякога и по-дълго...

— Няма какво да го обмисляме. Вече взех решение да ги отменим. Незабавно. Длъжни сме да го сторим още днес. Така гостите, които очаквахме, ще имат време да планират нещо друго... е, да се надяваме. Следобед ще телефонирам на Уил, както на Вики и Стивън. Те са ми извънредно близки и ще разберат. Трябва да съобщя и на Джордж.

— Джордж ли! — възкликна Ричард, като хвърли изумен поглед към брат си. Сякаш го удари гръм. — Не ми каза, че си поканил и Джордж, Нед. Как можа?

— Не съм. Джордж сам се покани, а знаеш какъв е брат ни. Заяви ми също, че ще доведе и Изабел и децата.

— Защо не му отговори, че не може да ни гостува за Коледа? — ядосано викна Ричард и бледото му лице изведнъж поруменя.

Едуард мълчеше.

— Знаеш колко ме огорчи, както и Ан. Отнесоха се към нея ужасно и попречиха на годежа ни! — Ричард крачеше нервно. — Не искам да го виждам. Нито жена му, ако става въпрос. Тя играе по свирката му.

— Слаба е — обади се Нед. — Не смее да му се противопостави за нищо.

— Идеята бе моя — много тихо се намеси Сесили, без да откъсва поглед от най-малкия си син.

— Защо? — настойчиво запита Ричард и повиши тон. — За бога, защо? През последните няколко години Джордж проявява към мен истинска омраза.

— Надявах се тази Коледа да се помирите, да бъдете приятели, да се обичате като братя, както едно време.

С безрадостен смях Ричард изстреля:

— Не бих му повярвал и за миг, майко.

— Той ти е брат — повтори тя.

— На него му го кажи.

Когато тя не отговори, Ричард ядно продължи:

— Всякога си го защитавала, още откакто бе момче. И какво мамино детенце беше! Все жалостиво ще се стисне за полите ти, все ще се завира в теб и ще търси закрила, когато е направил нещо нередно или непочтено. Винаги взимаше неговата страна и не мога да разбера защо.

Сесили поклати глава. Гласът ѝ като че се прекърши, когато се опита да обясни.

— Нещо в него ме караше чувствам, че му е нужна закрила. Странно звучи, но някак си се страхувах за него, изглеждаше ми така беззащитен... — гласът ѝ заглъхна.

— Беззащитен. Смешна работа — сега Ричард се обърна към Едуард и го загледа втренчено. — Джордж те предаде, Едуард. Неведнъж, а много пъти. Застана на страната на Невил, след като двамата се скарахте. Стана пионка в машинациите на Невил с Луи Шарпентие и постави под заплаха „Деравенелс“. Вкопчи се в идеята на Невил да заеме мястото ти. Джордж си въобрази, че може да заграби властта ти. На собствения си брат. После се венча за Изабел, при все че знаеше, че си против. Ако това не е предателство, явно не зная значението на тази дума.

— Всичко е по моя вина, Ричард — бавно промълви Сесили в желание да го успокои. — Не се ядосвай на Нед. Аз бях тази, която умоляваше Едуард да прости на Джордж за постъпките му, защото исках да помиря семейството, отново да го сплотя. Исках да бъдем единни пред света. Ние сме известен род, скъпи Ричард. Ние сме Деравенел. Не искам да злословят по наш адрес, да разпространяват слухове из улиците.

— Ами аз? — викна слисан Ричард, вперил поглед в майка си. — Моите чувства нямат ли значение? — Обърна поглед към Нед. — Знаеш, че те предаде, а аз останах до теб, но ти е все едно. Верността е причина за привързаността ми към теб. И все пак ти позволи на Джордж да попречи на брака ми с Ан, въпреки че ми причини жестока болка.

Едуард отговори бързо с успокоителен тон.

— Понеже и двамата бяхте така млади, предположих, че ще имам време да уредя въпроса с Джордж. Той създаваше безброй проблеми, по-сериозни, отколкото ти е известно. По същество искаше цялото



богатство на Невил, защото Изабел бе най-голямата дъщеря. Не искаше Ан да получи дял, затова се опита да попречи на брака ви, тъй като знаеше, че ще се бориш за правата ѝ.

— Джордж го интересуват само парите и властта, нали, Нед?

— Точно така. Но понеже ти се съ согласи да изчакаш, успях да постигна споразумение с Джордж, с което ти би се съгласил. Да не забравяме, че осигурих на Ан частта ѝ от наследството на баща ѝ, Ричард.

— Завещанието беше неоспоримо, доколкото си спомням — отсече в отговор Ричард. — Невил Уоткинс не оставя нищо на случайността. Никога не допускаше грешки! Освен това случайно ми е известно, че цялото имение всъщност остава на Нан Уоткинс. Невил искаше съпругата му да наследи всичко и чак след смъртта ѝ момичетата да получат своето.

— Зная, Ричард — отговори Нед със същия помирителен глас. — Наложил се да си спечеля помощта на Нан, което навярно не ти е известно. Също трябваше да сключа с Джордж доста примамливо за него финансово споразумение за огромна сума, която платих от джоба си, за да ликвидирам проблема веднъж завинаги.

— Разбирам — Ричард се отпусна, но все още с гневен израз на лицето.

— И ти се ожени за Ан — допълни тихо Сесили.

— Фактически тайно, тук в „Рейвънскар“. Скромна венчална церемония без гости, с изключение на най-близките — мрачно отбеляза Ричард, като клатеше глава. — Не проумявам защо е нужно постоянно да угаждаме на Джордж. Изобщо не мога да разбера. Според мен е луд. Да не забравяме братовчедата Хенри Грант, който прекара дълго време в приют за душевноболни...

Нед отметна глава и избухна в силен смях, истински развеселен.

— О, Ричард, това нямаше цена! Да не намекваш, че Деравенел от Йоркшир, истинските наследници на Ги дьо Равенел, може да са унаследили гените на Хенри Деравенел Грант от Ланкастър? Ние, истинските Деравенел, както сме свикнали да се наричаме.

Ако Едуард се бе надявал Ричард да оцени шегата, сгрещи. Най-малкият му брат поклати глава, а устата му се сви в мрачна гримаса.

— За мен Джордж е побъркан. Припомни си глупостите, които върши понякога... и ще разбереш какво имам предвид.

— Ричард, не е особено любезно да говориш така за Джордж. Той може да бъде много мил и сърдечен — възропта Сесили.

„Не е вярно“, помисли си Ричард, но отвърна:

— Щом казваш, майко. Да приключим спора си за Джордж, какво ще кажете?

Нед заговори:

— Възнамерявам да отменя коледните тържества, Дик, но ако с Ан желаете да ни навестите за празниците, знаете колко ще се радваме, нали, майко?

— Разбира се. Не съм виждала внука си от цяла вечност. Навярно Нан Уоткинс също ще поиска да дойде, вместо да стои сама в Рипън.

— Дълбоко се съмнявам, майко — тихо рече Ричард. — Вече не ѝ е приятно да посещава „Рейвънскар“, поне така разбирам. Напомня ѝ за трагичната ѝ загуба. В края на краищата любимият ѝ съпруг и обичният ѝ девер Джони намериха смъртта си тук.

---

[1] Сандро Ботичели (1445 — 1510) — един от най-големите италиански живописци от флорентинската школа, творил по времето на ранния Ренесанс — Б.ред. ↑

## 5. ЛОНДОН

— Защо не му кажеш за къщата, Нед? Той заслужава да знае истината, и то цялата.

Едуард Деравенел се облегна на стола си и се вгледа в Уил Хаслинг, неговия най-близък приятел. Двамата бяха другари във веселбите от много години, а от четиринайсет, откакто Едуард стана управителен директор, и колеги в „Деравенелс“. Имаше доверие в Уил, както в никого друго, освен в брат си Ричард.

„Верността ме заслепява“: този девиз бе възприел Ричард и му бе неизменно верен.

Точно за него разговаряха тази сутрин, седнали един срещу друг от двете страни на бюрото на Едуард в кабинета му в кантората на „Деравенелс“.

— Не ми се искаше да навлизам в подробности за къщата — обясни домакинът. — Не мислиш ли, че щеше да изглежда странно? Мисълта ми е, нямаше ли да излезе, че се хваля какво съм направил за него през годините? Все едно намеквам, че ми е длъжник?

— Би могло да му хрумне, но откровено казано, се съмнявам — отговори Уил и заклати глава, за да придаде сила на думите си. — Не би прозвучало така. Абсурдно е дори да го предположиш, Нед. А е редно да знае. След като веднъж разбере, няма да таи лоши чувства и да мисли, че за теб Джордж е по-важен от него... в случай че така му се струва.

— Напълно прав си, Уил. Ще бъда откровен с него.

— Ако искаш, аз да му обясня как стоят нещата?

Едуард не можа да се удържи да не се засмее.

— Знаеш ли, мина ми през ума, но отхвърлих идеята като някак глупава, все пак не съм извършил нищо лошо, точно напротив.

Без да престава да се подсмивва, Едуард се изправи на крака, приближи се до един от високите прозорци, хвърли поглед към „Странд“ и се замисли колко натоварено е движението днес. Но бе срядата преди Коледа и Лондон кипеше от живот повече от всякога.

Предстоеше първата радостна Коледа от четири години насам. Сега, когато войната най-сетне бе свършила, хората бяха решени да празнуват, да се веселят, да се радват на дългоочаквания мир.

Семейството му в „Рейвънскар“ щеше да отпразнува светия празник необичайно тихо, но на него му бе безразлично. Даже, в интерес на истината, донякъде се радваше. Бе отменил всички покани, разпратени до приятели, и те проявиха разбиране към тревогата му, към желанието му да предпази Едуард младши. Само Джордж отговори рязко както обикновено. С истинска неприязън.

Едуард се обърна, направи няколко крачки към средата на стаята и няколко секунди остана неподвижен, а на прекрасното му лице се изписа замислено изражение.

Най-после погледна Уил и промълви много тихо:

— Неприятностите през тази седмица до известна степен се дължат на майка ми, Уил. Желанието ѝ да обедини семейството са помрачили иначе обичайната ѝ способност за ясни преценки. Не може да приеме, че Ричард вече не може да понася Джордж и че Елизабет го ненавижда, защото той и Невил Уоткинс са виновни за разоряването на баща ѝ и брат ѝ. С по-голяма радост ще гледа как Джордж се пържи в ада, отколкото да го покани в „Рейвънскар“. За жалост, майка ми приема всичко едностранчиво, пее все една и съща песен да простим и забравим миналото. Само защото сме семейство — поклати тъжно глава и завърши с типичен кокни<sup>[1]</sup> акцент:

— Не'й тъй таз работа, друже, к'во шъ ка'йш?

— Не. А и Джордж е враг на Елизабет още откакто се оженихте. Мрази я в същата степен, колкото и тя него...

После замлъкна. Нямахше смисъл да напомня на Едуард, че хората не обичат съпругата му. Може да беше истинска красавица, но не бе особено деликатна жена. Амбициите ѝ, свързани със собственото ѝ семейство, не знаеха граници. Бе подлъгала Едуард да предостави на братята ѝ постове в „Деравенелс“ и Антъни Уилънд, любимецът ѝ, напоследък играеше решаваща роля в компанията. Но брат ѝ му допадаше, знаеше, че е почтен човек, че е способен и заслужава уважение.

След миг на тишина Едуард смени темата и съобщи с позитивен тон:

— Получих вест от Джарвис Мърсън вчера вечерта. Чака знак от нас отново да започне да дълбае в Персия. Да търси петрол. В южната част на страната по-точно. Иска да вземем от шаха нова концесия. След печалбите ни в Луизиана, смята, че е време да се разраснем, тъй като войната вече свърши.

Едуард седна зад писалището си и продължи:

— Времето не е подходящо, зная, Уил. Обаче реших да основа компания, така че да бъдем готови да продължим, когато светът се поуспокои, щом се съвземем от ужасната пандемия от испански грип и превъзмогнем щетите от войната...

— Съгласен съм, че е твърде рано да търсим петрол в Персия — прекъсна го Уил, като се облегна напред и настойчиво го загледа. — Навсякъде цари бъркотия. Убеден съм, че е по-добре да изчакаме до идващата година и после сериозно да обмислим сондажи към средата на 1920. Според мен тогава трябва да започнем. Не и преди това. Зная, че открай време имаш силна вяра в Джарвис, както и аз, всъщност. Хилядократно доказа способностите си на петролните полета в Луизиана, затова не се съмнявам, че вероятно е прав и за Южна Персия. От друга страна, Нед, напоследък чувам от големите шефове на „Стандард Ойл“, както и от Анри Детердинг от „Шел“, че не биха и погледнали Персия, защото не смятат, че ще открият каквито и да е залежи там. Вярвам в преценката на Детердинг — той е сериозен петролотърсач.

— И аз чувам същото. Все пак разчитам на нюха на Джарвис към петрола. Със съдружника му Хърб Липсън по мое мнение са отличен тандем. Освен това, както ти споменах, съм решил да основа нова компания. Искам да имам готовност. Възнамерявам да я нарека „Деравко“. Как ти звучи?

Уил се усмихна.

— Точно като петролна компания. Кратко е и да се надяваме, ще хваща ухото.

На вратата изведнъж силно се почука. Едуард обърна поглед към нея и каза:

— Влез. — На часа скочи, а на лицето му се разля широка усмивка, когато видя на прага брат си.

— Я виж ти, Ричард! — извика ентузиазирано. Прегърна го и притисна до себе си. — Получи ли поканата ми за обяд?

— Да. Затова дойдох да те попитам кога искаш да излезем — отговори Ричард.

— Вземи ме в дванайсет и четирийсет и пет и ще се разходим до хотел „Савой“ — отвърна Нед.

Когато Ричард и Уил излязоха, Едуард остана в кабинета, за да прегледа документите върху бюрото си. След като внимателно ги проучи, като си водеше бележки в един тефтер, се облегна на стола си и плъзна поглед към стаята. Мислите му се върнаха към петролния бизнес в Южна Персия и почувства познатия прилив от възторжен ентузиазъм. Открай време вярваше, че в петрола е бъдещето. Искаше „Деравенелс“ да притежават нещо повече от парцела в Луизиана и Мърсън бе точният човек, чрез който да осъществи мечтата си. Бе повярвал в Джарвис от деня, в който срещна този умен, макар и твърде словоохотлив млад мъж. И се оказа прав в преценката си за него.

Вчера, когато се срещна с Алфредо Оливери, за да обсъдят мраморните кариери в Италия, той му предложи да разширят дейността си, като проучат например възможностите в Турция.

Едуард се извъртя на стола си и се загледа в картата, висяща на стената зад гърба му. Бащината му карта на света, с всичките дребни цифри, така прилежно изписани. Персия граничеше с Турция. Може би с един куршум щяха да улучат два заека. Той и Оливери можеха да заминат за Турция и да проверят въпроса с мрамора, после да прекосят границата с Персия и да проучат възможностите за добив на петрол.

Естествено, още не. Алфредо го бе изрекъл недвусмислено. В Европа все още цареше хаос и не бе възможно да осъществят идеята за закупуване на мраморна кариера в Турция, докато пътуванията не станеха по-лесни. И както Уил бе отбелязал, същото се отнасяше и за петрола.

Самата перспектива за пътуване повдигна настроението му, помогна му да уталожил част от негодуванието, което таеше към брат си Джордж.

Отваряйки бележника с програмата си, Едуард прегледа ангажиментите си, които бе записал предната седмица. Като човек обичащ реда, както винаги бе отбелязал и обяда си с Ричард. После се

намръщи. Бе се уговорил с Джейн да се видят същата вечер. За вечеря. А още не ѝ бе купил подарък.

Днес бе осемнайсети, точно една седмица ги делеше от коледния ден и в петък следобед щеше да се качи на влака за Йорк, после да се придвижи с колата до „Рейвънскар“. Утре му предстоеше обяд в тесен кръг с близките му приятели от компанията, който по обичай даваше от другата страна на улицата в „Рулс“. Утре щеше да вечеря с Вики и Стивън Форт. Вече бе купил коледните им подаръци, както и на Грейс Роуз.

Неговата прекрасна Грейс Роуз, която колкото повече растеше, толкова повече започваше да прилича на него, вече приближаваше осемнайсет. „Осемнайсет“, повтори той шепнешком и се зачуди как отлетяха всички тези години.

Понеже бе зает до края на седмицата, нямаше друг избор, освен да избере подарък за Джейн още днес. След обяда с Ричард щеше да посети един от изкусните бижутери. Тя обичаше смарагди и точно това щеше да ѝ вземе... изумрудени обици или брошка.

Докато разлистваше страниците на бележника с ангажиментите си, Едуард с изненада установи, че ще бъде в Йоркшир почти десет дни. Десет дни. Доста дълго време под един покрив с Елизабет. Може би имаше начин да го посъкрати. Както бе успял да реши проблема с Джордж и утрешния обяд в тесен кръг. Не искаше брат му да присъства. Когато отмени поканата към Джордж и семейството му да гостуват в „Рейвънскар“ за Коледа заради боледуването на Едуард младши, той бе реагирал по обичайния си начин. Изпадна в крайно раздражение. За да го накара да замълчи и да го успокои, му предложи да замине за Шотландия и да го представлява на една работна среща.

Едуард донякъде самодоволно се усмихна. Стратегията му успя. Джордж подскочи от радост заради възможността да преговаря с шотландския магнат Йън Макдоналд. „Лесно се отървах“, помисли си той, възхитен от себе си, после стана и се приближи до шкафа в отсрещната част на стаята. Отвори двойните врати, набра комбинацията на сейфа и накрая той се отвори. Извади тънка папка с книжа, затвори вратата и я заключи.

„Искам да започна на чисто следващата година — напомни си той. — Нека досието ми е неопетнено. Предстоят ми много промени.“

Ричард и Едуард се настаниха един срещу друг в красиво украсената трапезария на хотел „Савой“. След като се чукнаха с по чаша шампанско „Круг“, прегледаха менюто и поръчаха.

И двамата избраха стриди от Колчестър, последвани от пай с месо и бърбеци, понеже вкусовете им за храна бяха сходни, както и в други отношения. И двамата обичаха изисканото облекло, при все че Ричард бе значително по-консервативен от брат си.

Приятно им бе да разговарят за книги, за политиката на Англия и репортажите за световните събития във всекидневниците. Възгледите им почти за всичко съвпадаха, тъй като Едуард бе възпитавал Ричард след смъртта на баща им в Италия и бе вдъхнал на младежа стремеж към справедливост и чест.

Досущ като Едуард, Ричард бе състрадателен и откликваше на болките и терзанията на околните, съчувстваше на негодите им. Нед проявяваше слабост към него още от детството му, глезеше го, караше го да се чувства обичан и всячески го закриляше. И съвсем естествено най-малкият му брат се превърна във верен негов съюзник всякога, щом станеше нужда. Ричард се възхищаваше от Нед, обожаваше го.

Двамата братя се отпуснаха на столовете си и отпиха от най-ароматното и най-скъпо френско шампанско. След няколко мига мълчание Едуард се облегна на масата.

— Слушай, Дик, имам нещо да ти съобщя...

Прекъсвайки го наскоро думата, Ричард възкликна:

— Преди да кажеш каквото и да е, трябва да ти се извиня, Нед. Миналата събота не биваше да се карам с теб заради Джордж. Нямам друго извинение, освен да призная, че допуснах наранените ми чувства да вземат превес. Толкова съжалявам.

— Няма за какво да се извиняваш, малък Рибчо — промълви Едуард, а чертите му омекнаха от завладелите го чувства.

Галеното име от детството накара Ричард да се разсмее.

— Не съм ли твърде голям, за да ме наричаш малък Рибчо, Нед?

Брат му се присъедини към смеха му и отговори:

— Не, защото си само на двацет и две, момчето ми. Трябваше да се наложи, когато майка ми ме помоли да разреши на Джордж да дойде, след като всъщност се бе самопоканил. Реших да й направя удоволствие, щом иска да внесе хармония в семейството.



— Зная. И обещавам да бъда като ням утре на обяда... няма да обеля и дума.

— Джордж няма да присъства.

— Защо не? — в гласа на Ричард прозвуча изненада.

— Днес следобед заминава. Всъщност, докато сега говорим, вече е във влака. На път към Шотландия.

— Защо?

— Помолих го да ме представлява на срещата в Единбург с Йън Макдоналд, която бях насрочил за следващия петък във връзка с алкохолния му бизнес. Както знаеш, Йън няма наследници и преди известно време се обърна към мен и ми предложи да купя компанията. Уговорихме среща, но я отмених преди няколко дни, в понеделник. Оправдах се с боледуването на Едуард младши, споменах, че не искам да се отделям от него. Предложих да ме замести Джордж. Отначало Йън бе малко разочарован, но после се съгласи. Все пак Джордж е Деравенел.

„Но невинаги се държи като такъв“, рече си Ричард, без да издава гласно мислите си, остана смълчан, внимателно заслушан в думите на Едуард.

— После поговорих с Джордж... — продължи Нед.

— И той се съгласи? Ей така? — прекъсна го Ричард и щракна с пръсти, като хвърли към брат си пълен със съмнение поглед.

— Без да се опъва — отговори Едуард. — Защото му дадох стимул, който веднага му допадна. Предложение, на което не можеше да откаже.

— И какво беше то?

— Пари. Най-ценното за него. Уверих го, че ще получи значителна премия от компанията, ако успее да сключи сделка с Йън Макдоналд, която да е в полза на „Деравенелс“.

— Значи наистина искаш компанията на Макдоналд за спиртни напитки? — Ричард отново се облегна.

Едуард сви рамене и след минута отговори:

— Да, предполагам.

— Джордж лесно може да провали всичко, ако подходи неуместно. Недостатъчно съобразителен е при преговорите.

— Зная, ако ги осуети, тъй да бъде. Няма да си загубя съня, ако споразумението се провали. Важното е, че Джордж ще ми се махне от

главата до края на седмицата, както и по Коледа.

— Какво искаш да кажеш? — попита Ричард с изненада в гласа.

— За празниците Йън ме бе поканил да му гостувам в Шотландия. Искаше да доведе и семейството си в имението му. Отказах учтиво, понеже вече бях поканил доста гости в „Рейвънскар“. После, когато в понеделник разговарях с Йън, го помолих да покани Джордж и семейството му, защото ми се е наложило да отменя коледните празненства заради болестта на Едуард младши.

— И Макдоналд се съгласи?

— Като едното нищо. Вдовец е, а дъщеря му, единственото му дете, има три малки момиченца... Според мен, когато покани нас, се е надявал в дома му, сред хълмовете Ламермур да се възцари щастлива празнична атмосфера. Така че, да, зарадва се на идването на Джордж и семейството му. Мога да бъда много убедителен.

— На всички ни е известно, Нед — Ричард се поколеба, отвори уста да добави нещо, после изведнъж се спря.

Едуард бдително го изглежда и попита:

— Какво има?

— Готвех се да повторя, че излагаш сделката на риск.

— Напълно го съзнавам — по лицето на Едуард се разля усмивка и той обясни: — Споразумението не е от решаващо значение за „Деравенелс“, Дик. Нямам против да притежавам компанията за алкохол на Йън, защото ще бъде чудесен придатък към търговията ни с вина. И все пак основната ми грижа бе да се отърва временно от Джордж.

Ричард кимна и зарея поглед нанякъде, преди да промълви едва чуто:

— Джордж не е заминал с радост за Шотландия, за да ти помогне, а защото си му обещал солидна премия. Ламти за власт, а ти му даде немалка... като го направи свой представител.

— Добре казано, Ричард. Но да сменим темата, какво ще кажеш? Споменах ти, че имам нещо да ти съобщя и бих желал да приключим с него, преди да ни сервират обяда, ако не възразяваш.

Ричард едва забележимо кимна, питайки се какво ли следва.

— Преди две години, след като се оженихте с Ан, Нан Уоткинс ви направи подарък. Прав ли съм?

— Говориш за нотариалния акт на къщата на Невил в Челси, нали?

— Къщата никога не е била негова, Ричард. Винаги е принадлежала на Нан. Да, той я купи със собствените си пари, но ѝ я подари. Нотариалният акт е на нейно име, не на негово. — Когато Ричард не отвърна нищо, Нед продължи: — Така е, защото го видях с очите си. Нан ми го показа.

Ричард въздъхна.

— Нан даде документа на Ан, тя едва го погледна, после ми показа писмото от майка си и прибра книгата.

— Значи никога не си го виждал?

— Не. Защо? Има ли значение? Нали Нан ни даде къщата.

— Не, Ричард, аз ви я подарих.

Изненадан, по-младият брат възкликна:

— Какво искаш да кажеш?

— Точно преди да се венчаем, по-точно няколко месеца по-рано, посетих Нан Уоткинс. Съобщих ѝ, че искам да купя къщата в Челси, за да я подаря на теб и Ан. Отначало не ѝ се продаваше. Всъщност ѝ бе хрумнала същата идея и се готвеше да ви я даде като сватбен подарък. Но аз ѝ изтъкнах, че Джордж, какъвто е алчен, ще се противопостави, че дава къщата на вас. Споменах ѝ, че като нищо може да се опита да ви я отнеме и ѝ напомних, че Изабел и Ан поравно наследяват имението на Невил след смъртта му. И затова Изабел има същите права върху имота както сестра си.

— Прав си, Нед! Нищо не би го спряло да го стори! Напълно е способен, непочтеността му е безгранична. Освен това, както спомена, е и сребролюбив. И как успя да я накараш да се съгласи да я продаде на теб? — попита Ричард, изпълнен с любопитство.

— Съумях да я склоня. Напомних ѝ, че познавам Джордж по-добре от всеки друг на света. Също я уверих, че ще купя къщата за теб и Ан, така че Джордж никога да не може да сложи ръка на нея и така тя пак ви я подарява.

— Какъв благороден жест, Нед, очевидно си я убедил. Но се питам защо не ни каза истината още на времето? Щеше да бъде справедливо, нали?

— Боя се, че отново съм виновен аз. Придумах я да ви убеди, че тя ви подарява къщата и да ви даде нотариалния акт, който Невил ѝ бе

дал преди години, така че всичко да изглежда естествено. Разбира се, и на Джордж. За да му се попречи да предприеме каквото и да е, в случай че по-късно реши да ви създаде главоболия, поисках от адвокатите на Нан и от моите да изготвят допълнителни документи — акт за продажба, нов нотариален акт на мое име и трети, с който ти давам пълни права над имота.

— Искаш да кажеш, че го подаряваш не на нас, двамата с Ан, а само на мен?

— Точно така, Ричард. Не можех да поемам никакви рискове. Не исках името на съпругата ти да фигурира на никакви книжа. С други думи, откупих къщата от Нан Уоткинс и после като нов законен собственик я предоставих на трето лице. Всичко е юридически издържано. С две думи, отрязах пътя на Ан и Изабел, понеже я купих от майка им, която има пълно право да я продаде, защото е нейна, а не част от наследството на Невил.

За миг Ричард остана смълчан, поразен от чутото.

С усмивка Едуард взе тънката папка, която извади от сейфа, и я подаде на брат си.

— Ето книгата на къщата ти. При мен щяха да са на сигурно място, но реших да ти ги дам. Все пак имотът е твой.

— Преди не ми ги даваше, защото пазеше Нан, нали?

— Може би... Не исках да я излагам на никаква опасност. В известен смисъл тя бе невинен страничен наблюдател, освен това така и така искаше да ви подари къщата.

Ричард пое папката и я задържа за миг, вторачен в нея. Но не я отвори. Остави я, после отново обърна очи към брат си, неспособен да намери подходящите думи. Най-после тихо промълви:

— Благодаря ти, Нед. Ти си най-добрият брат, който някога е съществувал.

— Не по-предан от теб, малък Рибчо: верен и любящ.

---

[1] Конни — прозвище на кореняците лондончани и название на характерния за южните предградия на Лондон диалект — Б.пр. ↑

Джейн Шоу седна пред тоалетката си в спалнята на кокетната си къща в Хайд Парк Гардънс.

Наклони се напред и се взря в отражението си в старинното викторианско огледало, вдигна ръка към лицето си, а после докосна с пръст фините бръчици около очите си. Наричаха ги гарванови крачка. „Какво грозно име“, въздъхна тя. Тънки линии се забелязваха и над горната ѝ устна, бяха едва видими, но за неин ужас съществуваха. Откри, че червилото ѝ понякога попадеше и в тях. Плътта на челюстта ѝ не бе така стегната както някога и шията ѝ бе започнала да провисва, едва забележимо, но все пак се виждаше.

Облегна се на стола си, опитвайки се да се успокои и се погледна наново, по-безпристрастно. За сетен път се увери, че все още е красива. Една хубава жена, която просто остарява.

Десет години.

Не бяха много... никак даже. През 1907 десет години не ѝ се виждаха много време. Дори през 1910 ѝ изглеждаха нищожни. Но днес, през декември 1918 внезапно придобиха страховити размери.

Тя беше на четирийсет и три.

Едуард Деравенел бе на трийсет и три.

Беше с десет години по-възрастна от него и при все че преди тази разлика между тях не изглеждаше кой знае колко голяма, сега бе друго... защото започваше да личи.

Като се замислеше за възрастта им, на Джейн ѝ се струваше, че Едуард не се е променил изобщо. Красив както винаги. Косата му все още имаше същият червеникавозлатист цвят, бляскава и лъчиста дори и в мрачните и облачни зимни дни. Очите му, необикновено сини като метличини, все още искряха, пълни с живот, и със своите метър и деветдесет бе внушителен мъж, изглеждаше много по-млад от годините си. Поддържаше фигурата си стройна, не бе напълнял, по него нямаше и грам излишна тлъстина.

Джейн се изправи и се приближи към високото огледало с подвижна рамка, поставено в ъгъла, разтвори пенъоара си и критично

огледа голото си тяло.

Гърдите ѝ още бяха стегнати и твърди, бюст на млада жена, бедрата ѝ — гъвкави, коремът — плосък. Доволна бе, че фигурата ѝ не се бе видимо изменила; понеже бе средна на ръст, винаги внимаваше какво яде. В резултат тялото ѝ бе стройно и младежко на вид. Независимо от всичко разликата в годините им днес неочаквано я обезпокои.

Поклати глава и обърна гръб на огледалото, полагайки усилия да се засмее на глупостта си. Загърна се отново в белия си пухкав пеньоар и си припомни, че никой мъж не е по-щедър, любящ и внимателен от Едуард.

Откъслечните клюки, които чуваше от време на време, ѝ доставяха удоволствие, защото се отнасяха до тях и дългото им приятелство, а не за връзките му с други жени. Важното бе, че по някакво чудо още ѝ бе верен.

Седна на стола и започна да нанася обичайния си вечерен грим. Постава си лека пудра за лице, едва видим розов руж на скулите и червило върху чувствените си устни. Мацна върху русите си мигли тъмен туш, подсили леко светлите си вежди с кафяв молив, после взе гребена и среса златистата си, чуплива коса. Бе по-къса от години насам и буйни къдрици се спускаха над ушите ѝ. Тази прическа бе най-новата мода и ѝ отиваше, подмладяваше я.

След като си обу чорапи и си облече бельото, Джейн се приближи до гардероба и извади безупречно скроена тъмносиня копринена рокля с остро деколте и широки, меко падащи ръкави. В допълнение си сложи дълго колие от перли, бисерни обеци и пръстен със сапфир и гривна със същите камъни.

Обу чифт тъмносини велурени обувки, бързо излезе от спалнята и слезе по стълбите към всекидневната.

Перфекционистка по природа, Джейн искаше да е сигурна, че всичко е както трябва, преди да пристигне Нед, за да прекара вечерта с нея. Той се безпокоеше за малкия си син, за своя наследник и го обгръщаше с повече от обикновеното внимание. Но тя напълно разбираше защо е така. Знаеше, че той е добър и всеотдаен баща, който все пак редовно я навестяваше.

Отвори махагоновата врата към всекидневната и се усмихна на себе си. Нейните приятелки умираха от любопитство, даваха мило и

драго да научат подробности за връзката ѝ. Без да им мигне окото, ѝ задаваха скандално лични въпроси, най-вече за съпругата на Едуард. Говореха, че Елизабет е зловна егоистка, но на Джейн ѝ бе все едно.

Смееше се в лицето им и не им отговаряше. И да спеше със съпругата си от време на време, какво я беше грижа? Бе съвсем наясно, че мнозина женени мъже, които имаха любовници, продължаваха сексуалните си взаимоотношения и с жените си. Обикновено защото нямаха друг избор.

Реалистка в същността си, Джейн се стараяше да не се тревожи прекомерно за неща, които не можеше да промени. Щеше да е пилеене на ценно време. И определено нямаше власт над Едуард Деравенел, нито над това, което вършеше, когато не е с нея. Знаеше, че я обича, виждаха се по няколко пъти седмично, дори и по-често, ако беше в Лондон, а тя съзнаваше колко цени компанията ѝ. Възхищаваше се на бързата ѝ мисъл, остроумието ѝ и познанията ѝ за изкуството.

Тя стана причина Нед да се сдобие с уникалната колекция от платна на импресионисти и постимпресионисти. Години поред търсеше за него най-ценените, сред които Реноар, Мане, Моне, Гоген и Ван Гог.

Очите ѝ обходиха стаята. С удовлетворение отбеляза, че всеки предмет е на мястото си. Огънят бумтеше, лампите, хвърлящи мека светлина, бяха запалени, възглавниците — изтупани, а парниковите цветя, изпратени от Нед по-рано, изпълваха въздуха с упойващ аромат на лято. Хвърляйки поглед към масата в далечния ъгъл, със задоволство установи, че бутилката шампанско вече ги очаква в сребърната си кофичка, а до нея върху поднос са поставени две кристални чаши.

„Браво, Вейн“, обърна се наум към усърдната си прислужница, която бе повишила в помощница на икономката. Младата жена се справяше отлично и Джейн бе доволна.

Безкрайно спокойствие обземаше Едуард Деравенел, когато гостуваше в дома на Джейн. Знаеше, че в мига, в който прекрачи прага, напрежението от деня на часа ще се изпари и може да се отпусне, да постигне пълен мир със себе си. И така бе от първия път, когато ѝ гостува.

Допълваха се във всяко отношение. Тя му даваше наслада, задоволяваше го в леглото и го очароваше извън него. Интелигентна и пълна със знания почти за всичко, притежаваше и друго уникално качество — около нея цареше възхитително спокойствие. Приветливата атмосфера и добре организираното домакинство също срещаха одобрението му. Едуард мразеше хаоса и настояваше в собствените му домове в Лондон, Кент и Йоркшир да цари безупречен ред.

Въпреки че имаше ключ от входната врата, винаги звънеше, преди да го пъкне в ключалката и да влезе. Обикновено го посрещаше госпожа Лонгдън, икономката, но сега не се мяркаше никъде. Тази вечер самата Джейн изтича към него с щастлива усмивка на лице.

— Нед, скъпи! — възкликна тя и се надигна на пръсти, за да го целуне по бузата. — Мили боже, колко е студено лицето ти. Сигурно си премръзнал.

Той остави куфарчето си с документи на дивана в антрето, прегърна я и я задържа до себе си за момент.

— Изведнъж задуха леден вятър — обясни той, като отслаби прегръдката си, за да свали шала и палтото си.

— Не те ли докара Брудбент? — вдигна тя към него въпросителен поглед.

— Да, но тази вечер движението бе ужасно и слязох на ъгъла. По-лесно ми бе да извървя няколко метра, отколкото да си пробиваме път в това безумие. Освободих го да вечеря, ще се върне след няколко часа. Дотогава колите ще намалеят.

Докато говореше, Едуард прибра палтото, шала и куфарчето си в шкафа в антрето и заедно тръгнаха към всекидневната.

— Освободих госпожа Лонгдън за тази вечер: сестра ѝ навършва петдесет години, а напълно бях забравила.

— О, Джейн, защо не ме предупреди по-рано? Щях да те заведа на вечеря.

— Щеше да бъде чудесно, Нед, но зная колко обичаш да се храним тук, впрочем, да бъда честна, и аз. Ще ни сервира Вейн, а готвачката е приготвила любимите ти ястия — печено пиле, пай с телешко, картофи и сирене, освен това е купила отлична пушена съомга от „Фортнъм и Мейсън“. Как ти се струва?



— Устата ми се пълни със слюнка — отвърна той със смях и я последва във всекидневната.

Бе любимата стая на Едуард, уютна и красива, боядисана изцяло в синьо, тук-там с яркожълти акценти. През годините Джейн бе събрала красиви предмети, които бе подредила с вкус и артистичната им красота привличаше окото. Тя имаше отличен усет и картините, които бе купувала години поред, и онези, които Едуард ѝ бе подарил, бяха прекрасни. Придаваха изящество и очарование на всекидневната ѝ.

Джейн се отправи с бързи крачки към кръглата маса в ъгъла и взе бутилката шампанско.

— Чаша от твоето любимо „Круг“? — попита тя и му се усмихна. — Аз бих пийнала с удоволствие.

— Великолепна идея — отвърна той и се приближи до камината, за да се стопли, а очите му не се откъсваха от нея, докато тя наливаше шампанското.

Миг по-късно, когато тя се приближи до него, той си спомни за Лили. От първия миг, когато срещна Джейн, тя му напомняше на Лили Овъртън, загинала така трагично. Скъпата му Лили. За частица от секундата мимолетна сянка на тъга помрачи блестящите му очи.

Джейн ставаше особено наблюдателна, що се касаеше до Едуард Деравенел и забеляза внезапната промяна в изражението му. Подаде му чашата пенливо вино и тихо попита:

— Едуард младши оздравява, нали Нед?

— О, да. Възстановява се. И то бързо. Говорих с лекаря, преди да изляза от кабинета си, защото момчето още страда от силна кашлица, и доктор Лейтън ме успокои, че не е необичайно при бронхита. Явно трябва да отшуми. Освен това Едуард младши има апетит и майка ми ме увери, че най-сетне очите му не гледат като оцъкдени.

— Слава богу, скъпи. Очевидно скоро ще му мине — Джейн взе чашата си шампанско и застана до него пред камината. Тя и Едуард се чукнаха и отпиха по глътка, после тя седна на дивана близо до огъня.

След като се настани на един стол срещу нея, Едуард започна:

— Говорих с Вики тази сутрин, преди да изляза от „Деравенелс“, много се зарадвах да чуя, че си приела поканата им за утре вечер.

— Отначало се колебаех, понеже не исках да се натрапвам...

— Как можа да го кажеш? — прекъсна я Едуард с изненадан тон. — Защо мислиш, че се натрапваш? Ти си една от най-старите ми приятели... познаваме се от десет години. — Той ѝ се усмихна. — Или си забравила колко време сме заедно?

— Естествено, че не. Само че... виж, ти, Уил и Вики сте близки още откакто... — гласът на Джейн секна, тя поклати глава. — Винаги съм повтаряла, че не искам да те компрометирам или да поставям себе си в неудобно положение и ти знаеш причините.

— Да — съгласи се той и на устните му заигра весела усмивка. — Аз съм женен, а ти си ми любовница. Обаче запомни, любима, че Уил и сестра му са двама от моите най-добри приятели. Не на съпругата ми. Нито някога са били. Част са от моя кръг, нека така го кажем, не от нейния. Чувстват близка теб, Джейн, не Елизабет. Но нека не говорим за омраза. Друго е важно — щастлив съм, че утре отново ще сме заедно.

Джейн кимна.

— Аз също. Но...

— Защо спря? Довърши мисълта си.

— Вики ми каза, че ще присъства и Грейс Роуз.

— Зная — избухна в смях, когато видя тревожното изражение в очите на Джейн и поклати глава. — Скъпа, да не би да се заблуждаваш, че тя не знае, че си ми любовница? Велики боже, разбира се, че ѝ е известно. Тя е на осемнайсет, много е умна и е моя дъщеря до мозъка на костите... изтънчена, но не и наивна. Знаеш, че Вики и Стивън са прекрасни родители, възпитаха я като дама и ѝ дадоха отлично образование. Науките я влекат, особено историята. Не се притеснявай от Грейс, скъпа моя. Открай време тя е на моя страна.

— Ами да, не съм ли глупава? — Джейн допи шампанското си и се засмя. — Явно целият ден така ми върви. Да си мисля глупости.

— Какво говориш?

— Тази вечер изведнъж се погледнах в огледалото и реших, че изглеждам стара. После се замислих за разликата в годините ни. Все пак съм десет години по-възрастна от теб, Нед.

— Не ти личи! Освен това знаеш, че винаги съм предпочитал по-възрастни от мен жени. И всеки ще ти каже, че блондинките са ми любими и най-вече русите вдовици — той ѝ се усмихна. — Или разведените. Десет години не са кой знае колко, да знаеш.

Джейн съобрази, че е по-добре да остави тази тема и подхвана нова:

— Имам изненада за теб — остави чашата си с шампанско, приближи се до писалището и се върна при камината с плик, който му подаде.

— Какво е това? — заинтригуван вдигна вежди той.

— Нещо, което намерих и реших да ти го купя.

— Ах! Картина, скъпа Джейн! Това е, нали?

Тя кимна и седна, в погледа ѝ се четеше очакване.

Едуард извади фотографията на платното от опаковката и я погледна. Стаил дъх, попиваше с очи неповторимата красота в творбата на Реноар. Бе несравнима, портрет на две млади момичета на шестнайсет-седемнайсет години. Носеха еднакви оранжеви рокли с черни предници, бяха седнали на перваза на прозорец на фона на синьото небе. Червеникавозлатистите, блестящи коси и на двете бяха свити на кок. Погледите им бяха приковани в книга, която четяха.

— Великолепна е! — възкликна той, обръщайки се към Джейн. — Невероятна. А момичетата ми напомнят на Грейс Роуз и Бес. Само дето тези две млади дами изглежда да са на една и съща възраст.

— Нарича се „Les deux soeurs“, „Двете сестри“. Реноар я е нарисувал през 1889. И си прав, мисля, че са на едни и същи години. Виж руменината на кожата им, Нед, красотата на лицата им. Картината е несравнима. Влюбих се в нея, щом я зърнах.

— В коя галерия се намира?

— Собственост е на частен колекционер. Донесъл я е тук, в Лондон в началото на войната. За по-сигурно, предполагам.

— И сега притежателят ѝ е склонен да я продаде?

— Както по всичко личи. Ако те интересува, мога да те заведа да я видиш в петък.

Едуард се намръщи.

— Щях да пътувам за „Рейвънскар“ същата сутрин. Но ще ти кажа какво, Джейни, ще взема късния следобеден влак. Да се надяваме, че ще успеем да видим картината сутринта, после ще обядваме. Как ти се струва?

— Прекрасен план. Значи я искаш, така ли?

— Разбира се. Чудесна е. Колко струва?

— Нямам представа. Знаех, че няма да й устоиш — отбеляза тя с усмивка. — Сигурна бях, че ще ти напомня на малките ти червенокоски.

— Така е и както обикновено интуицията ти не те е подлъгала. Пред теб съм като на длан. Благодаря ти, любима. Сега пък аз имам изненада за теб. — Изправи се, бързо излезе от всекидневната, донесе куфарчето си, отвори го и извади един пакет.

Когато се обърна, го държеше зад гърба си, после й го подаде с театрален жест.

— Какво е това? — тя се взря в пакета, завит с тъмносиня хартия, после срещна очите му.

— Отвори и ще видиш.

Джейн разкъса хартията и видя, че държи тъмносиня картонена кутия. Щом повдигна капака, разбра, че тъмносинята кутийка от кадифе е за бижута. Вдигна отново поглед към него и поклати глава.

— Доколкото мога да преценя, отново си бил прекомерно разточителен. О, Нед, много ме глезиш.

— Нищо подобно. Отвори я.

Тя го послуша. Светлите й очи се разшириха, когато зърна колието от диаманти и аквамарини. За миг остана смаяна, без да може да проговори. Най-сетне тихо промълви:

— Скъпи... толкова е красива.

— Също като теб. Готвех се да ти взема брошка или обици със смарагди, но като видях това, се сетих за очите ти... те имат същия цвят — той вдигна огърлицата и я задържа пред нея, така че да хване и отрази светлината. — Погледни, Джейн, точно като цвета на очите ти.

Едуард плъзна колието в джоба си, хвана я за ръката и я изправи на крака.

— Искам да си я сложиш. Още сега. Няма да отива на тази рокля. Ела, скъпа, нека се качим горе. Искам да го видя на теб.

Тя не се възпротиви. Той бързо я поведе вън от стаята, нагоре по стълбите и припряно продължи:

— Съблечи си роклята, Джейн. Искам да ти го сложа — докато говореше, извади накита от джоба си. — Побързай, нямам търпение да видя как ти стои.

Тя изпълни желанието му със смях и след секунда се изправи пред него по бельо.

Едуард я заобиколи, застана зад нея, постави огърлицата на врата ѝ и я закопча, после я поведе към тоалетката и я настани на стола.

— Погледни се, виж как камъните отразяват цвета на очите ти.

Тя се наклони напред, взря се в себе си в огледалото, а той се приведе над раменете ѝ, поглъщайки с очи отражението ѝ.

Промълви:

— Огърлицата е съвършена, също като теб.

Тя извърна глава, впи поглед в него и очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Благодаря ти, благодаря ти за прекрасния подарък. Винаги ще го ценя, Нед.

— Както аз винаги ще ценя теб, Джейн. Непременно го запомни, особено когато ти хрумнат странни идеи, започнеш ли да мислиш, че си твърде стара за мен.

С няколко широки крачки той прекоси спалнята. Заклучи вратата, съблече сакото си, хвърли го на фотьойла, после се завъртя, приближи се към нея и започна да разкопчава ризата си.

— Възнамерявам да ти докажа, че не си никак възрастна и че все още те желая.

Джейн застана до него и очите им се срещнаха.

— Би ли разкопчал колието, ако обичаш?

— В никакъв случай — прошепна той, пое я в прегръдките си и я притисна до себе си, така че бузата ѝ да докосне голите му гърди. — Искам да я носиш цяла вечер. През цялата нощ. Но ще те освободя от това — ръцете му докоснаха закопчалката на сутиена ѝ. — Нека си легнем — прошепна той, а дъхът му я опари. — Не мога да чакам.

Джейн разбра, че той наистина силно я желае. Изхлузи бельото си и го последва. Той се съблече със същата бързина. Миг по-късно я прегърна и притисна до себе си. Устните му намериха нейните и той я целуна продължително, страстно, езикът му се стрелкаше към нейния, а ръцете му се плъзгаха по гърдите ѝ. Когато устните им се разделиха, той я поведе към леглото.

Легнаха, дишайки тежко. Едуард се облегна на лакът и се надвеси над лицето ѝ.

— Джейн, моя красива, прекрасна Джейн, какво глупаво момиче си. Приближи се още по-близо: — Никога няма да си прекалено стара за мен... — без да довърши изречението си, той я целуна още веднъж.

Едуард легна върху нея, пъкна длани под хълбоците ѝ, приближи я към себе си и проникна в нея. Винаги изпитваха едно и също. Желание и непреодолима нужда един от друг. Страст. Нетърпение. Бързо се впуснаха в познатия ритъм, притискаха се един до друг, докато напредваха към кулминацията, изпълнени с екстаз и неподправена радост, че са заедно, че всеки притежава другия безусловно и едновременно изцяло му се отдава.

В един миг Едуард внезапно спря, надигна се и сведе поглед към Джейн.

На лицето ѝ се изписа недоумение.

Той заговори с лека усмивка:

— Аквамарините действително имат цвета на очите ти, особено в този момент.

Отново се отпусна върху нея и зарови лице в косите ѝ.

— О, колко те обичам. Обичам те, Джейн. Хайде, сега, скъпа. Сега. — Тя изпълни желанието, шепнейки името му. Той бе като нейно ехо, простена и се отпусна върху гърдите ѝ с въздишка: — О, Джейн, о, Джейн.

Няколко мига останаха прилепени един към друг. Едуард пръв се размърда. Взе една възглавница и я облегна на гърдите ѝ.

— Колието ти малко ме драска — прошепна той с дрезгав глас. — Така е по-добре... с възглавницата между нас.

— Мога да го махна, скъпи.

— Не. Искам да го носиш тази вечер. Сигурен съм, че ще намериш рокля с подходящо деколте.

— Несъмнено.

Последва дълга тишина, споделено мълчание, което ги погълна. Наруши го Джейн, когато най-сетне попита:

— Какво направи с кучето?

— Кое куче? — не разбра Едуард.

— Не си ли спомняш, дадох ти идея да купиш куче за Едуард младши. Нали ми каза, че иска още от малък. Споменах ти, че според мен ще бъде чудесен коледен подарък.

— Мили боже! Кучето! Бях забравил. Щях да му го купя в Шотландия... планински териер, обожава тази порода. По дяволите!

— Все още можеш да му го вземеш, Нед. От „Хародс“. И там продават кучета.

— Ще трябва да го вода със себе си до Йоркшир. Малко е неудобно.

— Сигурна съм, че ще го закарат там с фургон.

— Каква прекрасна идея. Какво, за бога, щях да правя без теб? Ще се отбия в магазина утре сутрин, ще избира животното и ще наредя да го закарат в „Рейвънскар“. Браво, Джейни, браво. Пак ме извади от неудобно положение — надигна се, приближи се до нея и я целуна по върха на носа. — Тази огърлица е малко опасна — промълви той, като я докосна с един пръст, после се засмя. — Хубаво, че не ме изподра.

— Предложих да я сваля.

— Зная, но не исках... Знаеш ли... обичам да се любя с жени, върху които има само бижута, нищо друго.

— Жени! — възкликна тя. — С кои други жени, накичени само с бижута спиш, Едуард Деравенел? Я ми кажи.

— Само с теб, сладка моя, само с теб — бързо отвърна той и й казваше самата истина.

Джейн бе достатъчно съобразителна да не коментира повече, но му вярваше. Напълно ѝ бе ясно, че ѝ е верен. Целият свят го знаеше, включително и съпругата му. Запита се дали това безпокои Елизабет. Не представлява ли заплаха друга жена в живота на един женен мъж? Ако са много, лесно можеш да ги пренебрегнеш. Остави тези мисли да отлетят и вместо това попита:

— Между другото, защо изпрати Джордж в Шотландия? Така и не ми обясни.

— Исках да се отърва от него. Сам се покани за Коледа в „Рейвънскар“ и за да зарадвам майка си, неохотно се съгласих. А когато отмених коледните празненства и съобщих на гостите да не идват, той побесня. Тъй като Едуард младши бе болен, бях решил да отложя пътуването си до Шотландия. Изведнъж ми хрумна, че мога да се спася от Джордж, като го изпратя в Единбург да преговаря за сделката с Йън Макдоналд за компанията му за производство на алкохол. С един куршум — два заека.

— Не е ли донякъде опасно? — запита тя и се надигна върху възглавниците. — Да му разрешиш да говори от името на „Деравенелс“?

Едуард съсредоточено я изгледа.

— Може и да е избухлив, зная, дори като стане въпрос за работа. Но му обещах голяма премия, ако резултатът от сделката е задоволяващ. Ще внимава как се държи, щом са заложили пари.

— Дано не обърка конците — промърмори тя, разсъждавайки на глас.

— Странно, Джейн, по-рано днес Ричард ми каза същото — учуди се Нед. — Не ме е грижа особено и нищо да не стане. Джордж понякога е странен и е ужасен досадник.

— Не е досадник, Нед, а заплаха.

— Защо говориш така? — попита той, смръщил вежди. Уил Хаслинг бе направил същия коментар на няколко пъти през изминалите седмици.

Джейн замислено отвърна:

— Мисля, че се съревновава с теб. Винаги ми се е струвало, че някак си... че има прекалено високо мнение за себе си, смята, че може да заеме твоето място, мисли се за умен, колкото теб, а не е вярно. Всеки познава силата на интелекта ти.

— Невил му навря тези бръмбари в главата, и то отдавна. Явно още са там. Сега, когато войната свърши, мога да го отпратя нанякъде. Да кажем в Америка.

Джейн се засмя.

— За постоянно, разбира се. Не ти ли се струва примамлива идея?

— Да. Имам и по-изкусителна — промълви той, надвеси се над нея, страстно я целуна по устата и се намести още по-близо. — Искам да те любя още веднъж, преди да слезем за вечеря.

— Ами колието...

— Хич не ме е грижа за него — прекъсна я той и й се усмихна. — Няма да ме притеснят няколко драскотини, стига да те имам в прегръдките си, Джейн, моя единствена любов.

— О, Нед...

Той заглуши останалата част от изречението, като прилепи устни плътно към нейните.



## 7.

Еймъс Финистър седеше в кабинета си в „Деравенелс“, отдал на Уил Хаслинг цялото си внимание. Докато слушаше, на лицето на въззрастния мъж се появи изражение на загриженост.

— И така — продължи Уил. — Ще ти бъда благодарен, ако поразровиш, Еймъс. По обичайния си предпазлив начин.

Еймъс кимна и попита:

— Да не мислите, че господин Джордж е тръгнал по лош път? Така ли е, господин Хаслинг?

— Да. И твърде опасен при това. Пиенето и жените заслужават достатъчно порицание, но се боя, че такава е природата на Джордж: открай време му е слаб ангелът. Обаче ме тревожат наркотиците, както и хазартът. Съвсем редовно губи пари, и то много. Страшно обезпокоително.

— Как го установихте, ако мога да попитам? — Еймъс погледна настоятелно Уил.

— Един човек ме предупреди — и промърмори: — Слава богу.

— Допускам, че е някой, на когото имате доверие?

— Точно така, Еймъс, и няма причина да не ви доверя кой е. Един от братята ми — Хауърд. Докато следвал в Итън, се сблизил с младеж на име Ким Роу-Леджет и както е обичай между възпитаниците на университета, запазили дружбата си през годините. Сега Роу-Леджет е известен и преуспял борсов брокер. Увелича се понякога по стийпълчейза<sup>[1]</sup>, от време на време залага по малко в един от новите лондонски клубове. Член е на „Старкс“, заведението на Джулиан Старк, друг стар питомец на Итън. Та да се върнем на въпроса: брат ми съобщи, че според Ким Роу-Леджет слуховете за Джордж не са никак безпочвени. Естествено, аз съм смутен. Не само заради хазарта, но и заради наркотиците.

— Не ви виня — Еймъс поклати глава. — Господин Джордж е голяма тревога за господин Деравенел, както добре ви е известно. И неведнъж през изминалите седмици той ми е казвал да го държа под око. Знаете какво имам предвид... иска да следя с какво брат му си

запълва свободното време, но ненатрапчиво, дискретно, така да се каже.

Уил потърка устата си с ръка и се намръщи.

— Питам се дали господин Едуард е чувал някои от слуховете за господин Джордж. Споменава ли ви е нещо?

— Не точно. Изразява тревогата си с нужното самообладание. Не се вълнува, нито се гневи. И дума не е обелвал за хазарт или наркотици.

— Ще узнае рано или късно, особено когато поискат да плати дълговете му от хазарта. Джулиан Старк ще се обърне към господин Деравенел, ако Джордж не се заплати. — Уил въздъхна. — Налага се да му кажа, Еймъс. Няма как. С него не сме имали тайни помежду си през всичките години, откакто работим заедно в „Деравенелс“ и дори и отпреди, още от Оксфорд.

Еймъс потъна в стола си и се загледа в нищото със странно изражение на лицето.

На Уил Хаслинг веднага му направи впечатление, затова попита:

— Какво има, Еймъс? Изглеждаш ми странно.

— Може ли да изчакаме до след Коледа? Думата ми е, че господин Едуард е поразтревожен в момента, както знаете, за малкото си момче. Пък и идат празници... утре е официалният обяд, предстои вечерята у сестра ви.

— Разбирам мисълта ти — Уил помълча миг-два, преценявайки доводите за и против. — Ясно ми е точно за какво говориш, но знаеш, че той ненавижда изненадите. Ако някой друг му подхвърли мълвата, ще ми се разгневи, че не съм му съобщил, че не съм го подготвил предварително.

Еймъс се поизправи на стола си и кимна в знак на съгласие:

— Добре казано. В такъв случай трябва да му споменете две-три думи. Нека цитирам покойния си баща: „Предупреден ли си, по-малко уязвим си“. — Облягайки се на писалището си, Еймъс тихо додаде: — Още миналата седмица господин Ричард ми довери, че счита господин Джордж за недостоеен за „Деравенелс“ човек, на когото не бива да се поверява ръководен пост. Че преценките му са неправилни и опасни.

Уил не се изненада. Отдавна знаеше, че между двамата братя има лоши чувства. Ричард бе предан на Нед и всеотдаен, би пожертвал живота си за него, но мразеше Джордж.

Уил познаваше Ричард още от дете, обичаше го и му се възхищаваше. Младежът имаше благ характер, налагаше си желязна дисциплина и бе изключително праволинеен. Освен това бе рядко трудолюбив, способен в търговските дела и Едуард бе искрено доволен, че намери мястото си в „Деравенелс“.

В последно време Ричард бе станал особено критичен към Джордж, който по най-подъл начин се бе опитал да осуети брака му с Ан Уоткинс. Така и не разбра защо Нед не се намеси по-рано да оправи положението, да не допуска да се проточи женитбата.

Уил се откъсна от мислите си, осъзнал, че Еймъс чака, и продължи:

— Допускаш ли, че до ушите на Ричард е достигнал някакъв компрометиращ слух за Джордж? Споменава ли ти е нещо?

— Не. Но може да е дочул разни приказки. Миналата седмица съвсем неочаквано заяви, че брат му е продажен.

— Не е излъгал.

— По мое мнение Джордж Деравенел е упорит като магаре и вечно си търси белята.

Уил продължително изгледа Еймъс и заяви:

— О, зная. През всички тези години, още преди да се сдуши с Невил Уоткинс и да вземе участие в машинациите му, изпитвам подозрения към него. Да ви кажа истината, оттогава му нямам доверие.

— Нито пък аз — Уил Хаслинг се изправи и тръгна към вратата с думите. — Трябва да тръгвам, Еймъс, съпругата ми ме чака в хотел „Савой“. Довечера ще ходим на театър.

— Разбирам. Приятна вечер, господин Хаслинг.

Когато стигна до вратата, Уил се обърна и угрижено погледна Еймъс.

— Ще се наложи да говоря с господин Едуард възможно най-скоро. Длъжен съм да го осведомя за всичко, да го подготвя. А ти поразпитай, ако обичаш. Кой знае какво ще изскочи.

— Можете да разчитате на мен. Ако има нещо за намиране, ще стигна до него.

Идеше беда. Вече я надушваше във въздуха. Чувстваше я с мозъка на костите си. Откакто се помнеше, Еймъс разчиташе на

инстинктите си, съчетани с проникателността си към хората. Освен това умееше да влиза под кожата на другите, да разбира мотивите им, да долавя подбудите им. Всички тези дарби, така ги възприемаше Еймъс, му помагаша, докато бе редови полицаи и патрулираше из улиците на Уайтчапъл, Лаймхаус и други райони на лондонския Ийст Енд.

Продължиха да му бъдат от помощ и през годините му в служба на Невил Уоткинс. Не се загубиха и когато постъпи на работа в „Деравенелс“ и оглави отдела по сигурността. Устните му се извиха в хитра усмивка. На практика такава служба нямаше, докато Едуард Деравенел не го нае да му „пази гърба“, както много уместно се изрази на времето.

Сега вече не бе необходимо. Мнозинството от враговете на Едуард бяха мъртви. Други живеяха в чужбина, но се чувстваха безсилни, когато виждаха успеха му като председател на компанията. Открай време „Деравенелс“ бе огромна корпорация с клонове по цял свят. Той я разшири неимоверно и печелеше повече от всякога.

Името му се прочу не само в Англия, но и по света и го смятаха за един от най-влиятелните магнати. Мнозина твърдяха, че има повече авторитет и от покойния си братовчед Невил Уоткинс, който бе най-значимият едър собственик на своето време.

Еймъс си спомни, че веднъж бе споменал на господин Едуард, че иска да се пенсионира, а той ужасно се разсърди. Направо се разяри.

— Искам те до себе си до края на живота ти, както и на моя! — ентусиазирано му заяви той. — Няма да търпя приказки за никакво пенсиониране. Изобщо не го споменавай, Еймъс. И освен това винаги помни, че мъжете, които се пенсионираат, остаряват бързо и умират.

На времето Еймъс малко се шокира от думите му, така разпалено произнесени и едновременно с това тъй ласкави. Осъзна, че заема важно място в живота и сърцето на Едуард Деравенел, както и шефът му — в неговите.

Верен, всеотдаен и готов да го брани с всички средства, при други обстоятелства Еймъс Финистър бе спокоен човек. Бе толкова благонадежден и дискретен, че Едуард Деравенел не си даваше труд да крие нищо от изпълнения със сложни взаимоотношения свой живот от бившия частен детектив, който неизменно бе до него.

Всички в „Деравенелс“ знаеха, че Еймъс е близък с управителния директор, но никой не знаеше точно колко. Освен Уил Хаслинг, който бе най-отдавнашният и най-близък приятел на Нед.

Тези трима мъже от години действаха заедно в хармония. Безрезервно си вярваха, пазеха взаимно тайните си, не разкриваха нищо на колегите и семействата си. Веднъж на смях Едуард ги бе оприличил на тримата мускетари и в голяма степен това бе вярно.

Дружбата им процъфтяваше по няколко причини. Едуард и Уил, макар и аристократи, не бяха сноби. В отношението си към останалите бяха вежливи, отзивчиви, естествени и демократични. На Еймъс Финистър бе ясно, че не бива да прекрачва определена граница. Знаеше си мястото. Никога не фамилиарничеше. Осъзнаваше до какво може да доведе.

От дълго бяха приятели и взаимно се допълваха. Разсъждаваха еднакво след годините, прекарани заедно, и действаха по подобен начин, когато срещаха изпитания. И умееха да отгатват реакциите си.

Еймъс стана, известно време крачеше напред-назад из кабинета си с дългите си крака. Главата му щеше да се пръсне от мисли.

Уил Хаслинг бе много по-обезпокоен, отколкото показва, Еймъс бе убеден. Знаеше също без сянка на съмнение, че още утре Уил ще разкаже всичко на Едуард. А той щеше да възложи случая на него.

Пристъпи към прозореца и погледна навън. Ноцта бе тиха с ясно, тъмно небе без никакви облаци, обсипано от рояци звезди. Ако тръгнеше веднага, можеше да повърви пеш и да стигне навреме.

Заклучи бюрото си и извади палтото от гардероба, след това излезе от кабинета си и се спусна по стълбите. Прекоси внушителното, просторно фоайе на сградата на фирмата, на чието великолепие неизменно се възхищаваха всички, и излезе на „Странд“.

Булевардът бе по-оживен от всякога. Такситата, автомобили и омнибуси задръстваха платното, а тротоарът гъмжеше от пешеходци, повечето забързани нанякъде, улигани в собствените си дела. Хрумна му изведнъж, че и да не иска, ще трябва да ходи пеш. Нямаше друг избор, понеже щеше да е почти невъзможно да хване такси в тази блъсканица.

Освен това му бе приятно да върви. Напомняше му на дните, когато бе пътен патрул, а в движение мислеше най-добре. Закопча палтото си и се понесе напред.

Тази вечер се бе отправил към хотел „Риц“ на площад „Пикадили“. Там бе отседнал старият му приятел Чарли Морън и щяха да вечерят в елегантния ресторант на хотела, един от най-посещаваните в Лондон. Понякога се хранеше в него с Едуард Деравенел и го познаваше твърде добре.

Хотелът бе разкошен: с мраморни подове, дебели килими, кристални полилеи, красиви мебели от тъмно дърво, палми и изобилие от цветя. Бе любимо място на богатите и известните, тук можеха да се срещнат най-знаменитите личности в Лондон... аристократи, хайлайф, популярни актьори, актриси и писатели, членове на парламента, политици и държавни глави... каймакът на обществото.

Мислите на Еймъс останаха съсредоточени върху Чарли, докато крачеше към площад „Трафалгар“. Не бе го виждал повече от две години. Младият човек се сражаваше за краля и родината на френския фронт.

Когато войната избухна през август 1914 година, Чарли незабавно си взе билет за кораб от Ню Йорк до Саутхемптън и се върна в Англия, за да се запише войник.

— Решил съм да дам своето — заяви на Еймъс, когато пристигна в Лондон, и добави: — Не мога да остана безучастен, ще се бия за правдата и справедливостта. Затова съм тук, следващата седмица ще се запиша в британската армия.

Така и стана. Чарли се върна в Лондон сам. Сестра му Мейзи бе напуснала Америка още преди година. През 1913 бе заминала да живее в Ирландия с младия си съпруг.

Еймъс бе горд от Чарли и Мейзи и от успеха, който бяха постигнали през годините. За няколко месеца след пристигането им в Ню Йорк, за чиито улици Чарли не преставаше да твърди, че са покрити със злато, двамата кореняци от Уайтчапъл си намериха работа в театъра. Не след дълго станаха звезди на Бродуей, за което отдавна мечтаеха. И защо не?

Притежаваха таланта да пеят и танцуват, бяха майстори на сцената, талантливи мимове, а и двамата бяха красавци. Дарба и хубост — идеалната комбинация. Еймъс не се изненада, когато писмата на Чарли пристигаха едно след друго с новини за непрестанните им успехи.

Бяха отплавали от Ливърпул през 1904. По-късно любовта им към Лондон ги примамаваше обратно. През следващите години много пъти се връщаха у дома и Еймъс с радост ги посрещаше всеки път, щом застанеха на прага му.

Щастлив бе денят, когато получи писмото, съобщаващо за брака на Мейзи с младия ирландец, който се оказа най-големият син на лорд Дънлейт, земевладелец от английски произход, с прекрасна къща в стил крал Джордж, носеща същото име, заобиколена от просторни земи.

Всички тези мисли се въртяха из главата му, докато Еймъс вървеше към площад „Трафалгар“. Гъсто множество изпълваше района и се тълпеше около паметника на най-великия герой на Англия Хорацио Нелсън<sup>[2]</sup>. Хора в празнично настроение пееха, развяваха британското знаме и танцуваха. Някои подвикваха:

— Бихме хуните!

По всичко личеше, че празнуват края на войната, а не Коледа, от която ги делеше само седмица.

От другата страна на „Трафалгар“ някой запали фойерверки и ярки светлини обагриха нощното небе. Един след друг те се възпламеняваха, посрещани с ръкопляскане, смях и още песни.

Ненадейно над общата гълчава се извиси кристалночисто сопрано. Жена запя „Земя на надеждата и славата“, след първия стих се включиха още гласове и скоро всички пееха, включително и Еймъс, който усети буца да засяда в гърлото му. Гърдите му се изпълниха с гордост и както всички останали бе обзет от патриотичен плам.

„Слава богу, че битките свършиха“, помисли си той. За първи път в историята избухваше война, която подпали целия свят, унищожавайки стария ред. Осъзна, че нищо няма да бъде отново същото. Но за радост, пак се бе възцарил мир след години ад и милиони жертви, покосени, преди да са живели.

---

[1] Стийпълчейз — надбягване с коне на 3000 м с препятствия. — Б.ред. ↑

[2] Хорацио Нелсън — британски адмирал, сложил край на войните срещу Наполеон, разгромявайки френско-испанската армада при Трафалгар на 21 октомври 1806 година. — Б.пр. ↑

## 8.

Когато стигна улица „Арлингтън“ в съседство с „Пикадили“, Еймъс пресече на отсрещния тротоар, там се намираше входът на хотел „Риц“.

Кимна на портиера в тъмносиня униформа с черен каскет, премина през въртящите се врати и влезе във фойето.

Еймъс погледна към големия часовник на стената и с удоволствие отбеляза, че не е закъснял. Бе точно седем. След като остави палтото си в гардероба, влезе в преддверието, където неизменно всеки делничен ден се сервираше следобеден чай.

Спря, огледа се и секунда по-късно забеляза Чарли да идва към него. Вървеше бавно. Куцаше мъчително и се подпираше на бастун. Капитанът от британската армия, получил многобройни награди, изглеждаше много елегантен с офицерската си униформа и стегнат колан с кобур.

Еймъс вдигна ръка за поздрав и Чарли му помахаше в отговор. Забърза напред да посрещне стария си приятел, поколеба се за миг, но бързо се взе в ръце, пое дълбоко дъх и продължи по дебелия килим с надеждата, че Чарли не е забелязал смущението му.

Щом спряха един срещу друг, Еймъс разтегли устни в усмивка и протегна ръка, а Чарли крепко я стисна и я задържа в своята.

По-възрастният мъж почувства как сърцето му се свива и преглътна с усилие. Младият актьор никога повече нямаше да играе на сцена, не и с осакатеното си лице. Едната му страна бе зле обгорена, пурпурночервена и сбръчкана, опъната до скъсване върху лицевите кости. Белезите се простираха от скалпа до челюстта му и приличаха на жива рана.

Сякаш доловил мислите на Еймъс, Чарли безизразно рече:

— Опасявам се, че се налага да си потърся друг занаят, Еймъс. Но поне останах жив и знаеш ли, лекарите бяха решили да ми ампутират крака, но ми го оставиха. Някак успяха да го спасят — гласът му леко потрепери, когато добави: — Бях един от щастливците.



Еймъс усети, че не му стига въздух, но бързо възвърна самообладанието си, впечатлен от мъжественото отношение на приятеля към сполетялото го нещастие.

— Зная, че си надникнал в ада, но вече си у дома. На сигурно място.

Чарли се поусмихна.

— Колко се радвам да те видя, стари приятелю. Хайде, да вървим в ресторанта. Да пийнем, да вдигнем тост един за друг и да си припомним старите времена.

— Чудесна идея. Как е сестра ти Мейзи?

— Тип-топ, винаги весела, доволна, че Лайъм се възстановява с всеки изминал ден. От боевете бе в тежък стрес, дълго време ходеше като зомби. После започна да плаче безспир и всяка нощ се събуждаше с писъци. Зная защо... заради спомените... които не искат да изчезнат — Чарли поклати глава. — Твърде много осакатени, които никога няма да се върнат към нормалния живот. Ходещи мъртъвци, така ги наричам аз. Да бяха загинали, вместо да живеят в мъки. Е, не би трябвало да говоря така, нали? — помъчи се да завърши с по-оптимистичен тон. — Мейзи е чудесна, убедена е, че Лайъм ще се оправи напълно. Между впрочем ти изпраща поздрави.

— Онзи ден получих от нея коледна картичка, в която ми пише, че се надява да ги посети в Дънлейт. Всъщност, предлага да отидем заедно.

— Точно тъй ще сторим! — зарадва се Чарли и кимна на салонния управител, който се приближи, поздрави ги и понечи да ги въведе в ресторанта.

— Добър вечер, капитан Морън, много се радвам да ви видя тази вечер — управителят хвърли поглед към Еймъс и се усмихна. — Добра вечер, господин Финистър.

Еймъс килна глава на една страна.

— Добър вечер — отвърна той, убеден, че го помни от времето, когато идваше да обядва тук с Едуард Деравенел и Уил Хаслинг.

Последваха главния сервитьор. Той ги настани на маса с изглед към Грийн Парк.

— Доволен съм, че успях да си взема стая тук — заговори Чарли, поглеждайки към Еймъс, седнал срещу него. — Хотелът изглежда доста претъпкан несъмнено заради годишнината от края на войната и

Коледа, разбира се. Но аз съм им стар клиент и бяха много любезни. Сигурен съм, че помниш, че едно време можех да си го позволя, Мейзи и аз отсядахме тук винаги, когато идвахме в Лондон. Преди всичко да те видим, Еймъс — без да си поеме дъх, продължи: — Повярвай ми, това място е далеч по-приятно от окопите.

— Вярвам ти. Не мога да си представя какви ужаси сте преживели там. Никой не би могъл. По дяволите, не се съмнявам, че е било истински пъкъл... — Еймъс млъкна, когато един сервитьор се доближи до масата.

Чарли погледна приятеля си и попита:

— Да поръчам ли шампанско? Или нещо по-силно?

— Ще пия същото като теб, Чарли, благодаря ти.

— Тогава нека бъде шампанско — обърна се младият мъж към сервитьора. — Бих искал бутилка розово, най-доброто в избата.

— Говорите за „Круг“, капитане. Веднага ще го донеса.

След като отново останаха сами, Чарли се наклони към Еймъс и заговори с нисък глас:

— Постоянният обстрел, отровният газ и ръкопашните боеве бяха истински ад. Но калта ни довършваше. Понякога газехме в нея до коляно, бавеше атаките ни. На едно от момчетата изведнъж му хрумна идеята да използваме дажбите си, за да укрепим дъното на окопите си.

— Дажбите си ли? — веждите на Еймъс се повдигнаха въпросително.

— Точно така, консервите от телешкото, дневния ни порцион. Стъпкахме с ботушите си стотици консервни кутии, за да опазим краката си сухи, дъното се надигна и можехме да надничаме навън от окопите. Да виждаме немците, които се прокрадваха към нас. Тая кал бе отвратителна, като лепило, не преставаше да вали, гранатите експлодираха, навсякъде около нас умираха хора... — гласът на Чарли стихна. Стисна устни, бореше се да овладее връхлетелите го чувства, при все че явно му беше много трудно.

Еймъс, който го наблюдаваше разтревожено, забеляза, че тъмните очи на младия човек се овлажниха, затова протегна длан и докосна с обич ръката му, без да промълви и дума. След минута-две въздъхна:

— Стига, хлапе, вече е минало. Може би не биваше да приказваме за войната...

— Няма ми нищо, честно — бързо го прекъсна Чарли. — По-добре да говоря за нея, особено със стар приятел като теб. Зная, че разбираш какво чувствам, както е било винаги.

Еймъс не отвърна нищо, но си каза, че Чарли преди не бе преживявал подобен ужас, пък и кой ли беше? Войната взе такива чудовищни размери, неописуеми жестокост и безчовечност връхлетяха човечеството.

Чарли се изкашля в шепата си и преглътна. После, преди да смогне да успокои дишането си, продължи:

— Видях как хората ми загинаха около мен, всичките. Изгубих цял батальон. Само аз оцелях. — При тези думи гласът му сякаш се пречупи, той извади носната си кърпичка, издуха носа си и отново се облегна, заключвайки в съзнанието спомена за избитите войници.

Еймъс разбра, че Чарли се мъчи да овладее скръбта си, направи знак на сервитьора и когато той се приближи, го помоли:

— Може ли чаша вода, ако обичате. И менюто... доста поизчакахме. Бих искал да поръчам.

Сервитьорът кимна и бързо се отдалечи.

Не след дълго Чарли се обърна към Еймъс и сбърчи лице:

— Извинявай, приятелю, искрено съжалявам. Обикновено съм на себе си, поне през повечето време, после изведнъж ме връхлита тъга като вълна. Прости ми. Не исках да ти причиня страдание.

— Нищо подобно не е станало, не ставай глупав — възпротиви се Еймъс, после като видя, че група сервитьори се приближават към тях, възкликна: — Всички идват наведнъж.

Минути по-късно останаха отново сами и чукнаха чаши, вдигайки наздравица.

— За бъдещето! — произнесе високо Чарли.

— За бъдещето — като ехо отвърна Еймъс и отпи.

Възцари се мълчание, докато и двамата проучваха ястията, после Чарли надникна над ръба на менюто и се усмихна.

— Богат избор от вкуснотии и длъжен съм да призная, всичките ме съблазняват. Значително по-примамливи от кльопачката, която ми даваха във военната болница в Хъл. Беше отвратителна.

Еймъс се засмя, облекчен да види, че обичайната жизнерадост на кокните отново обзема Чарли.

— Нека отбележа, че ми изглежда като царски пир. Добре... ще взема стриди от Колчестър или може би скариди от залива Моркам в сос, после агнешко филе с желе от червен касис или печено телешко и йоркширски пудинг. Д'ън мислиш, че тия знаят как да го пра'ят? Старата ми майка викаше, че сал ония от Дейл го готвят как тря'а, к'во шъ ка'йш? Ама тука — хич.

Еймъс избухна в смях.

— Мислех си, че си забравил да говориш кокни, Чарли, като те слушах как приказваш тази вечер като офицер и джентълмен.

Чарли се засмя заедно с него и с наслада отпи дълга глътка от розовото шампанско.

— Не само тази вечер, но и през цялото време. Не обърна ли внимание по обратния ни път към къщи преди войната, че с Мейзи говорим различно, сякаш сме забравили лондонския диалект?

— Като се замисля — да, вярно е. Но от време на време, как да кажа, се изпускахте, нали?

— Не често. Обаче имахме сериозна причина да решим да говорим правилно, когато пристигнахме в Ню Йорк. И тя е, че не ни разбираха приказките. Идва ли им на ума на янките, че „ябълки и круши“ означава, че стълбището пуши, а „поляна с рози“ — чая на Джоузи?

— Понятно е. Но да си го кажем, че и много англичани също не знаят значението на тези изрази — изтъкна Еймъс.

— Защото трябва да си роден под звуците на камбаните на „Сейнт Мери“, за да разбираш кокни и да го говориш като хората. Веднъж мама ми рече и друго, че римите на кокни са измислени, за да не може никой чужд да ги разбира. Само кореняците лондончани. Да надхитряваме ченгетата, стражарите като теб, Еймъс, и всеки, който се опитва да подслушва личните ни разговори.

— Таен език? Проклет да съм — ревна Еймъс и се ухили.

Чарли се присъедини към смеха му и заяви:

— Успя да ме ободриш, и още как. От месеци се смея за първи път.

Преди Еймъс да смогне да отговори, салонният управител се приближи до масата, за да вземе поръчката им и след като отново ги остави сами, Еймъс се наклони към приятеля си.

— Искях да ти призная нещо. Тук съм, за да ти помогна с каквото мога. Стига да ти бъда от полза, с радост ще го сторя. Не допускам да ти трябват пари, все пак беше известен актьор, но...

— Не, не, не са ми нужни пари! — прекъсна го Чарли. — Имам прекрасен финансист в Ню Йорк, който през годините е учетворил авоарите ми. Както и тези на Мейзи. Всъщност, на нея не са й потребни. Откакто миналата година свекър ѝ почина, Лайъм наследи заедно с титлата му и значително състояние. Беше негов единствен син. Гордея се с нея, Еймъс, защото сама ръководи имението, откакто се омъжи. Лорд Дънлейт бе болен и изнемощял, тя се зае с управлението му, защото Лайъм бе на фронта, а лейди Дънлейт — покойница. Голям юнак е нашата Мейзи.

— Съгласен съм с теб — промърмори Еймъс и пропъди мислите за миналото и случки, за които не искаше да си припомня. Смени темата и попита: — С какво се готвиш да се заемеш сега, когато войната свърши? Или мислиш да станеш рентиер?

— Не е за мен да стоя със скръстени ръце! — Чарли енергично поклати глава. — Вече не ме бива за сцената, не и с осакатеното ми лице. Но мога да стана режисьор или продуцент, или пък да пиша пиеси. Все нещо ще изскочи.

— Зная, винаги си бил извънредно предприемчив. Но не може ли да се направи нещо за белезите ти? Постепенно да ги отстранят, след като зараснат?

— Вероятно. Един от лекарите в болницата в Хъл ме увери, че може да ми се присади кожа и че са разработени съвсем нови, специални методи за лечение. Само трябва да изчакам, докато раните ми заздравеят. После ще потърся специалист.

В този момент пристигнаха сервитьорите с подноси с храна. Имаше стриди от Колчестър за Еймъс и пастет за Чарли, които незабавно им сервираха, после им поднесоха препечени филийки и ръжен хляб.

— Приятно ми е да вечеряме заедно тази вечер — отбеляза Чарли. — Нямах търпение да те видя. Откакто се познаваме, винаги си ми вдъхвал оптимизъм. Успокоително е да имаш истински близък приятел, на когото можеш да се довериш.

— Имаш право. Мога да кажа същото и за теб, Чарли.

Привършиха основното блюдо, състоящо се от печено телешко и йоркширски пудинг и вече отпиваха от чашите с червено вино от Сен Емилион и си почиваха, когато Чарли се поизправи на стола си.

— Какво има? — попита Еймъс, проследявайки погледа му.

— Един приятел тъкмо влиза в ресторанта. Онзи с патериците, когото придружават двете жени и мъжът. Виждаш ли го?

Еймъс кимна.

— Загуби крака си, след като бе жестоко ранен в третата битка при Ипр.

— Заедно ли бяхте в окопите? — запита Еймъс.

— Не. Тогава още не го познавах. Срегнахме се във военната болница в Хъл и после в диспансера към църквата в Алъртън в Лийдс, когато ме лекуваха заради раната в крака ми. Както виждаш ампутираха неговия над коляното. Извадих късмет, моят си остана на мястото. Ще възразиш ли, ако отида да го поздравя?

— Напротив, иди и му кажи две думи, Чарли. Аз ще си седя и ще се наслаждавам на превъзходния кларет<sup>[1]</sup>, който ти поръча.

— Седрик е прекрасен другар и много ми помогна.

Еймъс се намръщи.

— Как го нарече?

— Седрик.

— А фамилното му име?

— Крофърд. Майор Седрик Крофърд. Защо се интересуваш?

— Просто попитах.

Чарли се запъти да поговори с човека, с когото се бе сприятелил в болниците в Йоркшир, а Еймъс се загледа след него. Имаше чувството като че ли някой му бе забил кроше в стомаха. Възможно ли бе майорът с патериците да е същият, който бе живял с майката на Грейс Роуз, Табита Джеймс? Който бе изоставил момиченцето и беше я изгонил на улицата съвсем сама?

Не знаеше. Но непременно щеше да разбере.

---

[1] Кларет — леко сухо червено вино. — Б.ред. ↑

## 9.

Докато чакаше Чарли да се върне на масата, Еймъс плъзна поглед из ресторанта. Той се пълнеше с напредването на вечерта и глъчката растеше: гласове, смях, тракане на прибори и чинии, звънтенето на леда в чашите... всякакви шумове на място, където са събрани много хора.

Тази вечер сред вечерящите в „Риц“ цареше веселие и дух на празничност. Забеляза мнозина офицери със съпругите си, родителите и семействата си. Някои от тях бяха ранени и сърцето му го болеше за тях. Очите му още веднъж обходиха помещението и си помисли какъв късмет са извадили. Бяха живи, в безопасност и у дома, и Коледата тази година щеше да бъде щастлива за тях. В света цареше мир. А колко много бяха избити. Милиони. Цветът на английската младеж бе погинал, бе заличено едно цяло поколение.

На няколко пъти крадешком погледна майор Седрик Крофърд, който оживено разговаряше с Чарли. И двамата се радваха на срещата.

Еймъс осъзна, че трябва да подходи към ситуацията внимателно и деликатно. Известно му бе, че мъже, сприятелили се заради преживените премеждия в битките, остават неразделни, сякаш са кръвни братя. А Чарли и Крофърд бяха страдали от ужасните си рани през войната, бяха лежали заедно в болницата. Явно близостта между тях бе силна. Виждаше се от пръв поглед от ентузиазирани поздравии, които си размениха.

Еймъс извърна лице и се загледа към прозорците и панорамата на Грийн Парк, после забеляза, че Чарли куцука обратно към масата.

— Приятелят ти явно се зарадва да те види, Чарли — заговори Еймъс, докато по-младият мъж седнаше.

— Да, а и аз бях щастлив от срещата ни. Седрик е много сърдечен човек и винаги е бил мил с мен, крайно услужлив.

— Чудесно. Кажете ми, някоя от двете красавици съпруга ли му е?

— Не, и двете са му сестри. Тъмнокосата се нарича Роуина, всъщност е близначка на Седрик и не е омъжена. Русата е по-

възрастна. Името ѝ е Дафни. Другият мъж на масата е съпругът ѝ, сър Малкъм Холмс, някакъв индустриалец.

— Чувал съм го. Излиза, че Седрик произхожда от уважавано семейство.

— И то много, Еймъс — накланяйки се към него, Чарли му довери с широка усмивка. — Ще наградят Седрик с кръст за храброст на кралица Виктория. Само си представи. Каква чест... Сестра му Роуина току-що ми каза. Страшно е горда.

— Да, много впечатляващо, наистина. Той е най-високото признание за смелост и доблест пред лицето на врага, което могат да връчат на героя. Известно ли ти е?

Чарли поклати глава.

— Не, но той категорично го заслужава, чувал съм, че е извършил чудеса от храброст в битката при Сома, непосредствено след Вердюн. Спасил е мнозина от хората си, като се е изложил на сериозен риск.

— Той ли ти разказа за героичните си подвизи? — очите на Еймъс изпитателно се впиха в Чарли. Същевременно се питаше дали няма двама с името Седрик Крофърд, но пък то се срещаше доста рядко. Едва ли и друг се наричаше така, но знае ли човек. Нищо чудно. „Не — реши той. — Гвардейският офицер и комарджията отпреди войната и Седрик Крофърд със сигурност бяха един и същ човек.“

Чарли възкликна:

— Не, не би се хвалил със смелостта си, не и такъв като него. Научих за случилото се от хирурга в болницата в Хъл. Очевидно славата на Седрик го е последвала и там. Лекарят ми разказа как измъкнал седмина от хората си изпод непрекъснатата немска бомбардировка, отвел ги на сигурно място, после се върнал, извлякъл един ранен войник, после и друг. Случило се през 1916, лятото, когато генерал Хейг изпрати британски щурмоваци в помощ на французите. През първия ден двайсет хиляди англичани бяха убити, Еймъс, двайсет хиляди. Още четирийсет хиляди били ранени или изчезнали. На втория ден Седрик успял да спаси хората си.

Еймъс кимна, без да каже и дума, поразен от размера на загубите. Бе невъобразимо... шейсет хиляди души ранени или избити. Изправи гръб и погледна Чарли, който все още разказваше за Седрик.



— След онова кошмарно лято замина да се бие при Ипр. Странно, и двамата сме се били при Пасендел, но не сме се познавали. Клането през 1917 беше нечувано. Над онези от нас, които се измъкнаха живи, сигурно е бдял ангел — хранител.

Еймъс успя само да кимне, питайки се как, по дяволите, да повдигне въпроса за Седрик Крофърд, да намекне, че той е мъжът, с когото е имала връзка Табита Джеймс. Струваше му се, че става дума за две различни личности. Но пък какво всъщност знаеше за Седрик Крофърд? Не много. Разполагаше само с откъслечните спомени на Грейс Роуз, четиригодишно момиченце по онова време, в допълнение към сведенията на жена, за която се предполага, че е била приятелка на Табита, но недостатъчно осведомена и която не си е дала достатъчно труд да я спаси.

— Потънал си в мисли, Еймъс. Изглеждаш разтревожен. Какво те безпокои?

Еймъс се загледа в младия мъж, към когото открай време изпитваше топли чувства, и се зачуди откъде да започне. Изкашля се и небрежно запита:

— Приятелят ти военен от кариерата ли е?

— Не вярвам, но навремето е служил в гвардията. Не зная защо е напуснал. За кратко е живял в Париж, после заминал за Америка. Знаеш ли, гледал ни е на Бродуей и ако щеш вярвай, ни помнеше с Мейзи. В шоуто на Били Роуз, едно прекрасно представление.

— Обича ли да залага?

— На надбягванията ли? Или в казиното?

— Последното.

— Предполагам, но слушай, за какво е всичко това? Какви са тези въпроси за Седрик, Еймъс?

„Сигурен съм, че мога да му имам доверие“, помисли си бившето ченге и рече:

— Искам да поговорим за нещо поверително.

— Знаеш, че можеш. Давай, каква е работата?

— Според мен приятелят ти Седрик Крофърд е възможно да е бил любовник на Табита Джеймс, истинската майка на Грейс Роуз.

— Стига, Еймъс, не говориш сериозно!

— Напротив. Зная, че изглежда невероятно, но Табита наистина е познавала мъж със същото име. Вярваш ли да има двамина Седрик

Крофърд в Лондон?

— Не зная, но силно се съмнявам — Чарли поклати глава. — Все пак не е като да се казва Джон Смит — премести се по-близо до Еймъс. — Поосвежи ми паметта... казвал си ми, че си намерил Грейс Роуз в Уайтчапъл при ужасни обстоятелства.

— Спеше в някаква каруца, май беше захвърлена от продавач на зеленчуци в една задънена уличка и бе облечена като момче.

— Точно така! Сега си спомням, разказа ми, когато за първи път се върнах с Мейзи. Завел си я при лейди Фенела в „Хадън хаус“ и когато я съблекли, за да измият мръсотията от нея, разбрали, че е момиченце. Как е тя?

— Имаш удивителна памет, Чарли. Тя е добре. Когато я намерих, ми каза, че майка ѝ е мъртва, но по-късно една стара нейна приятелка на име Софи Фокс Ланигън разказала на лейди Фенела, че Табита Джеймс живеела с някакъв мъж на име Седрик Крофърд, гвардейски офицер и комарджия. И че когато един ден отишла да види Табита, тя била изчезнала. Нямало никого. Сторило ѝ се доста странно.

Чарли се намръщи, изведнъж разтревожен.

— Искаш да го попиташ дали е той?

— Ами, да. Разбираш ли, дори не знаем къде е погребана Табита, което винаги ме е притеснявало, както и лейди Фенела. Грейс Роуз, ми каза също, че майка ѝ е погребана в „Потърс Фийлд“<sup>[1]</sup>, но никой не ѝ вярваше, виждаше ни се нередно. Оказа се, че не е истина, когато проверихме. Хубаво ще е да разберем къде е, най-вече заради Грейс Роуз... само толкова, обещавам ти, Чарли.

— Допускаш ли, че знае?

— Може би. Може и да не знае. Възможно е просто да се е изнесъл и да е изоставил Табита Джеймс, преди тя да умре.

Чарли си пое дълбоко дъх, после въздъхна.

— Не ми се иска да го тревожа, Еймъс, толкова много е преживял.

— Разбирам, не бих създавал никакви главоболия. Но държа да поговоря с него. Можеш ли да го уредиш?

— Предполагам — отговори Чарли с неохота.

— Но ще го сториш ли?

Младият човек кимна.

— Стига да подходиш миролюбиво.

— Имаш честната ми дума. Не му казвай за какво искам да говорим, нека не безпокоим човека, да не го караме да мисли, че го обвинявам за Табита. Защото не е така. Уверявам те.

— Преди да си тръгнем, мога да го покана да вечеря утре с нас...

— Утре не мога, Чарли — прекъсна го Еймъс. — Ще гостувам на семейство Форт, двойката, която осинови Грейс Роуз. Но като изключим това, нямам други ангажименти.

— Какво ще кажеш за петък?

— Тогава ми е удобно.

— И къде ще отидем? Пак тук ли? Или предпочиташ някъде другаде?

— Можем да вечеряме, където пожелаеш, Чарли, ти избери ресторанта, но нека сме наясно, че аз ви каня и аз ще платя.

Чарли се ухили.

— Нека се срещнем тук. Допада ми, удобно е и за мен, и за Седрик. Той живее на Куин Стрийт. Със сестра си Роуина.

— Когато си тръгнем, ще резервирам маса. И запомни, Чарли, без много шум. Няма нужда да знае защо.

— Имаш думата ми.

---

[1] Така наричали гробищата, където погребвали бедняци и неидентифицирани мъртъвци. — Б.пр. ↑

## 10.

— Винаги предусещам кога ще вали — обърна се Уил Хаслинг към Алфредо Оливери. — Страшно ме болят раменете.

— И с мен е същото, чувствам ръката си като в менгеме. Нищо, по-добре да ни болят раните, отколкото да растат маргаритки на гробовете ни някъде в чужбина — отвърна Алфредо.

Уил се засмя.

— Самата истина.

И двамата бяха ранени, макар и леко при Сомма през 1917, докараха ги у дома с кораб лазарет, а после ги лекуваха във военна болница в Лондон. Веднага, щом бяха в състояние, и двамата се върнаха на работа в „Деравенелс“ и се радваха, че са се заели отново с безопасните си задължения. Работеха с Нед, откакто оглави компанията през 1904 и заемаха ръководни постове.

Алфредо поспря, преди да стигнат кабинета на Едуард, постави ръката си на рамото на Уил и настойчиво го погледна.

— Няма да му допадне новината, която се готвиш да му съобщиш.

— Няма нужда да ми го казваш, зная и възнамерявам да му предложа да се заеме с всичко след Коледа, когато Джордж се върне в Лондон. Няма да има полза да мъмри брат си по телефона. Нека се изправят очи в очи, съгласен ли си?

— Да — отговори Алфредо и въздъхна. — Не е обсъждал надълго и нашироко с мен предложението на Макдоналд, но ми се струва, че донякъде е безразличен към него.

— Прав си, както обикновено. Не е на живот и смърт. Желаете компанията за спиртни напитки, но ако не я получи, няма да заплаче.

— Хрумна ми дали не е поставил капан на вироглавото си братче. Ако Джордж изпусне сделката, ще загази, а може и да го понижат? Помни ми думата.

Уил се засмя.

— В италианската ти половина тече кръвта на Макиавели, Оливери. Не бива да го забравям.

Алфредо леко се усмихна и продължи по коридора. Спря пред кабинета на Едуард, почука и влезе, последван от Уил Хаслинг.

Едуард тъкмо затваряше телефона.

— Добро утро, момчета! — жизнерадостно ги поздрави, щом ги видя, а по лицето му се разля израз на топлина. Бе се тревожил до смърт за тях, докато траеше войната, разяждаха го страховете за безопасността им, та се бе зарекъл да ги обгърне с нежни грижи до края на живота им, стига да се върнат.

— Зная, че се готвиш да излезеш, за да се срещнеш с някакъв човек заради някакво куче — започна Уил, — но се налага да обсъдим нещо.

Едуард се засмя.

— Действително срещата ми е свързана с куче. По-точно беше. Но понеже днес съм зает тук, помолих госпожа Шоу да отиде до „Хародс“, за да избере един планински териер за Едуард младши и тя се съгласи.

Алфредо се засмя.

— Утре ще го вземеш ли със себе си в Йоркшир? — попита той. — Може да ти го доставят без трудности.

— Така ме увери и госпожа Шоу, значи така и ще пътува — с камионетка, доставка лично за мастър Едуард Деравенел от „Хародс“. Страшно ще му хареса, ще се почувства център на вниманието — облегна се на писалището си и чак тогава попита: — Та, Уил, защо сте тук? — обърна поглед към Алфредо. — А ти, Оливери? Стърчите насреща ми с мрачни физиономии и предполагам, че се готвите да ми съобщите нещо неприятно — Едуард, красив и елегантен с костюма си от „Савил Роуд“<sup>[1]</sup> и синя като метличина вратовръзка, се облегна на стола си, без да откъсва очи от директорите си. — И седнете, за бога, и двамата. Настанете се удобно, преди да ми предадете гибелната вест.

— Правилно предполагаш — отговори Уил. — Става дума за Джордж. В беда е.

— Да не повярваш — язвително подхвърли Едуард. — Какви ги е свършил пък сега? Зная, че не е опропастил сделката с Йън Макдоналд, защото срещата е едва утре.

— Така е — съгласи се Уил и продължи: — Обаче ще ти представят сметка за дълговете му от хазарт, а Еймъс ще ти събщи

подробностите, които не са ми известни. Но Хауърд ме увери, че целият град говори за него.

— Дългове на хазарт ли! И защо на мен ще ми представят сметка, за бога? Нека сам да си ги плаща — възкликна Едуард, а гласът му гневно се извиси.

— Нека започна отначало — подхвана Уил. — Преди няколко дни брат ми спомена, че се носят слухове, че Джордж играе хазарт, ходи по леки жени и взима наркотици...

— Наркотици? — викна Едуард, а лицето му почервения от изригналия гняв. При все че бе благословен с приветлив характер, гневът му предизвикваше ужас у околните. — Ще си направя жартиери от червата му! — побесня той и скочи, възбудата не му даваше да стои седнал. — И защо, по дяволите, ще задлъжнява? Жив ще го одера, проклет пияница! Да петни името ни. Всеки благородник урежда задълженията си и на него му е пределно ясно.

— Познаваш Джордж — тихо промълви Оливери. — Ще направя едно предложение... — Алфредо замълча, вперил поглед в Едуард.

— Хайде, говори — изстреля Едуард и поклати глава. — Ужасно съжалявам, Оливери, не ме е яд на теб. Извини ме. — После седна.

— Не се оправдавай, разбирам. Нека се върнем към лошото момче. Според мен трябва да го изпратим някъде надалеч, да го отстраним от Лондон и от всевъзможните му изкушения — Алфредо седна и изгледа Едуард със сериозно изражение.

— Къде да го пратим? — намръщи се Уил и се обърна към Алфредо.

— Преди всичко, ако сделката с Йън Макдоналд потръгне, можем да му възложим той да я завърши, следователно определено време ще ходи до Единбург и ще се връща. Иначе може да замине за Испания, тя остана неутрална през войната и пътуването е вече относително лесно. Можем да му възложим преговорите с Хименес. Помня, че искаше да продаде компанията си за производство на шери — приковал поглед в Уил, Алфредо завърши: — Да не забравяме, че правят най-хубавото шери на света.

— Джордж със сигурност няма да забрави — намеси се Едуард. — Ще приеме такава работа на драго сърце. Но идеята си я бива, да го накараме да попътува, искам да кажа. Ами тази история с наркотиците, Уил? Какво взима?

— Хауърд не знаеше, но обеща да поразпита заради мен. Подозирам, че е или кокаин, или ходи в онези пушални за опиум в Китайския квартал по пътя за Лаймхаус.

— Глупав негодник! — Едуард заклати глава, отново се изправи, направи няколко крачки, после се обърна към Уил. — Казваш, че Еймъс е проучил ситуацията и знае повече.

— Да. Говорих с него. Вчера го помолих да поразрови и снощи се е натъкнал на нещо. Помолих го да дойде към десет и трийсет... — Уил млъкна, защото някой силно почука на вратата. — Сигурен съм, че е той.

— Без съмнение — съгласи се Едуард и извика: — Влез!

— Добро утро — обърна се към всички Еймъс и те отвърнаха на поздрава му. Бързо се приближи до бюрото, изчака Едуард първи да заеме мястото си и после седна на незаетия стол от другата му страна.

— Какво откри? — попита Едуард.

— Три клуба имат негови полици. „Старкс“, „Роузмънт“ и „Клуб за джентълмени“. Най-много пари дължи на „Старкс“, а Джулиан Старк лично пази полиците. Снощи чух от един от осведомителите ми, че се кани да ви посети и ще настоява да платите.

— Така ли? Трябва да го изпреваря. Голям е интригант. Знаеш ли колко му дължи брат ми?

Еймъс кимна.

— Да. Трийсет хиляди.

Едуард остана като втрещен, а лицето му преbledня.

— Що за идиот! — изкрещя той, давайки воля на яростта си.

— Не избухвай отново — промълви успокояващо Уил. — Не си струва, Нед, това са само пари.

Едуард си наложи да укроти гнева си и измърмори:

— Въпросът е в принципа. — След малко се обърна към Алфредо. — Ще напиша личен чек със сумата и ви моля следобед с Финистър да я занесете на Джулиан Старк. Зная, че няма да имате нищо против да ми помогнете. И приберете проклетите полици.

— Нищо по-лесно, ще свършим работата за няколко минути — Оливери се обърна към Финистър. — Нали?

Еймъс кимна, после погледна Едуард.

— Другите два игрални дома имат полици за по пет хиляди лири.

— Ясно — Едуард бе бесен и гневът му беше изписан по лицето му, загубило всякакъв цвят и пребледняло като никога. — Ще напиша чекове и за тях, вие ще им ги отнесете, ще можете ли, Еймъс? Оливери?

— Да, и ще взема полиците — отговори Еймъс, а Оливери кимна.

В кабинета настъпи тишина. На Уил му хрумна, че карфица да паднеше, щеше да изтреци като бомба, затова остана напълно неподвижен, очаквайки ново избухване от страна на Нед. Но той остана безмълвен, както и всички останали.

„Четирийсет хиляди лири бяха цяло състояние — помисли си Уил. — Как е успял Джордж Деравенел дотолкова да затъне? Пиене? Наркотици? Абсолютна глупост! Да, глупав беше.“ Уил винаги го бе знаел. Хубаво момче, разглежено от майка си и сестра си Мег, преди тя да се омъжи и да замине да живее във Франция. Джордж. Копринена руса коса, тюркоазено сини очи. Но празни... красиви и празни. Слабо зрение, на прегледа не го пуснаха да се запише в армията. Надяваше се, че е като Нед или по-точно, че може да стане като големия си брат. Невъзможно. Едуард бе недостижим, Джордж не можеше да стъпи на малкия му пръст. Бе най-свирепият му враг, Уил го осъзнаваше. Вечно създаваше главоболия.

Уил погледна към Еймъс, когато Едуард попита:

— Кажете ми, какво откри за наркотиците, приятелю?

— Късно снощи обиколих доста клубове и според мен историята с опиатите е преувеличена — обясни Еймъс. — Може да е опитвал марихуана, както и кокаин, но не вярвам да се е пристрастил. Не и както към алкохола. Пие като смок. На път е да се превърне в алкохолик.

— Както и се опасявах — Едуард кимна. — Благодаря, Еймъс, че си пуснал обонянието си в ход. Налага се да реша как да постъпя с мастър Джордж, когато се върне в Лондон — усмихна се топло на тримата мъже. — Но няма да допусна да ни развали Коледата. Обядът в „Рулс“ е в един и моля ви, господа, не искам да обсъждаме този въпрос пред Ричард.

---

[1] Една от най-престижните търговски улици в Лондон. — Б.пр.



## 11.

Грейс Роуз опакова в станиол и последния си коледен подарък и го завърза с прозрачна златиста панделка, оформяйки я като елегантна фльонга. След като добави вейка, оцветена в златисто бодлива зеленика и няколко миниатюрни звънчета, го остави на масата. След това прилежно написа на картичка: „На скъпата Бес с много обич от Грейс Роуз“. После я закачи на панделката, облегна се и загледа творението си.

Имаше девет подаръка, всичките красиво опаковани и готови да отпътуват към „Рейвънскар“. Шест от тях бяха за полусестрите и полубратята ѝ и три за възрастните ѝ роднини — леля Сесили, леля Елизабет и чичо Нед.

Чичо Нед. Нейният татко. Него обичаше най-силно, като изключим мама Вики и татко Стивън. Семейство Форт я бяха осиновили и се грижеха за нея, откакто бе четиригодишна... четиринайсет години ѝ посвещаваха своята любов и всеотдайност, дадоха ѝ прекрасен живот, който нямаше да има без тях.

В мислите си Грейс Роуз свързваше Вики и Стивън с думата обич, защото я получаваше от тях в пълна мяра. Никога не поискаха нищо в замяна, но тя откликна с искрени чувства, преданост и послушание.

Само няколко седмици след идването ѝ в къщата им тримата се сблизиха като истински родители и тяхната рожба. От самото начало тя свикна с навиците им, възприе начина им на живот, намери уют в света им на учтивост, вежливи маниери, успокоителен комфорт, богатство и привилегии.

Имаше мигове като този, когато се замисляше за смелостта, която бяха проявили... беше прекрасно, че я взеха при себе си, направиха я своя дъщеря.

Нея, бездомното хлапе, скитащо по улиците на Уайтчапъл, което спеше в една стара каруца, само, обезумяло от страх и вечно гладно. Едно прокудено дете, облечено в дрипи, прекалено големи за него, покрито с кал и мръсотия. Малко момиченце, безмилостно прокудено

на студа, докато Еймъс Финистър не я срещна и не я заведе при лейди Фенела и Вики Форт в „Хадън хаус“. Тримата заедно със Стивън спасиха живота ѝ. Потрепери при мисълта какво можеше да я сполети, ако Еймъс не бе влязъл в онази задънена уличка, за да изяде пайовете си с месо точно през онази съдбовна вечер. И да я намери. Надали щеше да оцелее до края на годината.

Грейс Роуз се изправи и се приближи до огледалото, закачено над камината във всекидневната, и се вгледа в отражението си. Видяното я зарадва, при все че не се имаше за хубавица. Реши, че е привлекателна. Особено харесваше златисточервеникавата си коса, която считаше за най-ценното си притежание. Падаше по раменете като водопад от букли и всички непрестанно ѝ се възхищаваха. Очите ѝ бяха необикновени, сини като морето и тя знаеше — всекиму бе ясно — че е точно копие на Едуард Деравенел. Бе наследила от него и финия си нос, волевата брадичка и широкото чело.

Грейс Роуз го срещна за първи път преди четиринайсет години в тази къща, когато забързан влезе в библиотеката, търсейки Еймъс и Невил Уоткинс. В минутата, когато спря погледа си върху него, сърцето ѝ затуптя по-бързо и тя почувства как я залива щастие. Беше той. Нейният баща изглеждаше точно както майка ѝ го бе описвала. Табита ѝ бе разказвала колко е силен и висок като дърво в гората, с очи — сини като небето и коса с цвят на есенни листа. Веднага го позна.

Бе му се усмихнала, той ѝ се усмихна в отговор и дълбоко в себе си тя разбра, че му принадлежи, както и той на нея и между двамата винаги ще съществува прекрасна връзка. Така и стана.

Мислите ѝ се върнаха към Табита... рождената ѝ майка. От гърдите ѝ се откъсна лека въздишка. Един ден Табита изчезна и така и не се върна, а тя излезе на улицата и побягна толкова бързо, колкото я държаха малките ѝ крачета. Нуждата да избяга от бордея, служил за техен дом, я понесе колкото се може по-надалеч.

Сега знаеше за Табита Джеймс колкото Вики и останалите. Рожденото име на истинската ѝ майка бе лейди Табита Брокхевън, дъщеря на граф. Бе се влюбила в учителя си по музика Тоби Джеймс и тайно се бе венчала за него. Но така и нямали деца. Тя се появила покъсно, зачената от чичо Нед, още когато бил момче, после майка ѝ се преселила другаде и загубила връзка с Едуард Деравенел.

Нейната майка осиновителка ѝ бе разказала за произхода ѝ, разкрила ѝ бе всички известни факти, когато стана на четиринайсет и Вики прецени, че е достатъчно голяма, за да знае всичко. Но дори и тя с тъга призна, че не е много.

— Все е нещо, майко — бе отвърнала навремето Грейс Роуз. — Радвам се да зная коя е била Табита, но ти и Стивън сте моите родители и това ми стига. Чичо Нед винаги е признавал, че е биологичният ми баща.

Грейс Роуз обърна гръб към камината и постоя да се постопли няколко минути, като мислеше за Едуард Деравенел. Открай време бе откровен и пряк с нея. През годините я бе научил на толкова много, вдъхна ѝ чувство за чест и справедливост, обясни ѝ, че от всичко най-важни са съвестта и почтеността.

— Има и друго — ѝ бе казал съвсем наскоро. — Следвай мечтите си. Не ги загърбвай заради никого и нищо. Защото понякога хората и събитията се оказват измамни. Бъди, каквато си, Грейс Роуз, следвай собствения си път и остани вярна на себе си. — През онзи ден, миналото лято тя му бе обещава да запомни думите му.

Утре щеше да дойде на вечеря и тя се вълнуваше, че той ще бъде един от гостите. Щеше да доведе и госпожа Шоу. Тя харесваше Джейн Шоу, толкова бе красива, елегантна и изискана. Напълно разбираше защо тази жена е любовница на чичо Нед. Той имаше нужда от топлота. Често бе забелязвала, когато гостуваше в „Рейвънскар“ по празниците и през лятото, че леля Елизабет нерядко е неприветлива и зла към него. Крещеше му, а това плашеше по-малките деца. Беше забелязала и че леля ѝ Елизабет обръща повече внимание на двамата си синове, отколкото на дъщеричките си. Бес, любимата ѝ приятелка, бе споделила с нея, че майка ѝ се интересува само от момчетата, защото били „наследникът и неговата резерва“. На моменти на Грейс ѝ се струваше, че Бес не е особено привързана към майка си и това я натъжаваше. Да имаш майка, която те обича, бе най-прекрасното на света.

Ненадейно ѝ дойде наум, че семейството не одобрява особено Елизабет Деравенел. На леля Сесили определено не ѝ се нравеше, момичето го бе доловило още преди години, когато бе съвсем малка. Грейс Роуз обичаше баба си Сесили Деравенел, макар и да не я наричаше така.

— Ето къде си била, Грейс Роуз — възкликна Вики, когато отвори вратата на всекидневната. Погледна към масата и одобрително кимна. — Опаковала си доста подаръци, скъпа. Браво.

Грейс Роуз ѝ се усмихна.

— Да, майко, всичките, които ще изпратиш в „Рейвънскар“. Ще ги закара ли Фулър утре до пощата?

— Оказа се, че няма нужда. Чичо ти Нед току-що ми телефонира по друг въпрос, та го попитах ще има ли против да ги отнесе, ако, разбира се, ги сложим в малък куфар и той ми отговори, че с радост ще го стори. Можем да ги приберем след обяд. Междувременно имам чудесна новина за теб — Вики размаха писмото, което държеше, и обяви: — Приятелката ми Милисънт Хансън ми писа, че ще се радва да ѝ гостуваш следващите пролет и лято. Следователно, ще можеш да посещаваш някои от курсовете в Оксфорд.

— О, това е прекрасно! Благодаря ти, майко, че си ѝ писала. Толкова съм щастлива.

Едуард бе в лошо настроение и знаеше точно защо. Ядосваше се до полуда на Джордж и незнайно защо му бе трудно да се отърве от гнева си. Обикновено бързо се успокояваше, особено станеше ли въпрос за лошото поведение на по-малкия му брат. Но тази история с дълговете бе нещо съвсем различно.

Преди всичко ставаше въпрос за чест. Джордж бе възпитан подобаващо, като аристократ и бе редно да знае, че подобни задължения не се оставят неизплатени. Бе удар върху репутацията му и уронваше престижа на фамилното име.

Едуард се облегна на стола си, затвори очи и си зададе въпроса защо Джордж не бе платил незабавно на игралните клубове. Пари ли не му стигаха? Съмняваше се. „Деравенелс“ му даваше щедра заплата, на всеки три месеца взимаше и дивиденди като директор, а съпругата му Изабел получаваше значителна издръжка от майка си. Нан Уоткинс бе милионерка и неимоверно щедра към Изабел и Джордж. По негово мнение се въргаляха в пари. От друга страна, дългът от трийсет хиляди към единия клуб и по още пет към другите два бе солидна сума. Четиридесет хиляди лири.

Ами проблемът с пиенето? Едуард се стъписа, като чу, че считат Джордж за алкохолик. Не допускаше, че се е стигнало дотам. Колкото до наркотиците, изобщо не бе сигурен. „Но кой знае — мислеше си той, — може да се е пристрастил към нещо.“

Едуард реши, че трябва да се отнесе към Джордж с необходимата строгост, когато се върне от Шотландия, освен това имаше намерение да го накара да му върне четирийсетте хиляди лири, с които току-що се бе разделил. Не възнамеряваше да финансира упадъчните навици на брат си. Изведнъж се запита възможно ли е да ликвидира членството на брат си в клубовете. Или да направи така, че да не го допускат вътре. Не бе убеден, но си струваше да опита. А след Коледа щеше да го вкара в правия път. Да, много задачи му предстояха през новата година.

Сега бе длъжен да се отърве от лошото си настроение. И то веднага. Трябваше да лепне на лицето си усмивка, да прекоси улицата и влезе в „Рулс“. Не искаше да прави тягостен обяда, който даваше за най-близките си колеги в „Деравенелс“. Наближаваше Коледа, а празникът трябваше да се ознаменува с радост, понеже най-сетне бе настъпил мир. Някои щяха да отсъстват от обяда: Боб Аспен и Кристофър Грийн, загинали във Франция в защита на родината си. Всички щяха да си спомнят за тях с обич, най-вече той.

Едуард се изправи, приближи се до гардероба, в който се намираше сейфът му, и го отвори. Застана неподвижен за момент, после взе решение. Извади два големи плика, заключи сейфа, върна се до писалището и ги постави в едно чекмедже. Заключи и него. Пъхна ключа в джоба си и взе палтото и шала си. Беше почти един. Време бе да тръгва.

## 12.

Вики Форт беше оптимистка, откакто се помнеше. Още от дете гледаше положително на живота.

Чашата ѝ бе винаги наполовина пълна, а не наполовина празна. Утрешният ден щеше да бъде значително по-хубав от днешния. Бъдещето беше пълно с обещания за успехи. Природата ѝ я подтикваше непоколебимо да върви напред, неустрашима и пълна с решителност. Случеше ли се нещастие, не свиваше знамената, а го подминаваше, сякаш не е било.

Съпругът ѝ Стивън я обичаше, боготвореше и окуражаваше в работата, твърдеше, че е жена воин, тръгнала да завоюва света, вършейки добро. И беше вярно. Вики бе част от живота на мнозина. Обичаше да помага на другите, преди всичко на несретните жени, несполучили в живота, които се нуждаеха от грижи, съвет и насърчение. Стремеше се да им помогне да заживеят по-добре.

През годините оптимизмът вярно ѝ служеше и тя се замисли за това, докато прехвърляше роклите в гардероба си и се чудеше какво да облече довечера.

Колко права бе да поощри Грейс Роуз да не се предава и да насочи мерника си към Оксфордския университет. Още не приемаха жени за членство в него, но им бе разрешено да посещават лекциите и да се записват за курсовете.

Грейс Роуз щеше да прави и двете на сигурно място, закриляна от старата ѝ приятелка Милисънт Хансън, сега вдовица, която имаше приятна стара къща в университетския град. Хрумна ѝ прекрасната идея да ѝ пише.

В писмото, което Вики получи днес, Милисънт я уверяваше, че за нея ще бъде удоволствие Грейс Роуз да живее у тях, докато учи. За Вики бе успокоение, а за дъщеря ѝ — щастие, понеже бе отлична ученичка. Надяваше се един ден да стане историчка.

Най-после Вики избра стилна, тъмнорозова копринена рокля с три четвърти ръкави и тясна пола, спускаща се до глезените. На гърдите имаше гарнитура от бежова дантела, очертаваща елегантно

деколте. Беше я обличала само веднъж и реши, че ще бъде подходяща за вечерта. Притежаваше стил, но не бе прекалено официална за една вечеря вкъщи, на която се знаеше, че мъжете няма да носят черни вратовръзки.

След като я облече и обу обувки от коприна в същия цвят, Вики се върна пред тоалетката си, избра чифт обеци с перли и диаманти и брошка с форма на цвете. Сложи бижутата, отдръпна се назад с присъщата си грация и се огледа във високото огледало в ъгъла на спалнята. Кимна, доволна от външния си вид. Да, добре изглеждаше.

Прехвърлила вече четирийсетте, Вики Форт изглеждаше доста по-млада. Кестенявата ѝ коса бе лъскава и гъста и само тук-там проблясваше по някой сив косъм. Малкото бръчки около очите и устата едва личаха и понеже бе пълна с радост от живота, около нея витаеше ведър дух. Енергията и ентузиазмът ѝ я правеха още по-привлекателна. Привличаше и мъже, и жени, всички я смятаха за сърдечна, любезна и състрадателна. Едуард Деравенел твърдеше, че е готова винаги да предложи утеха и рамо, на което да поплачеш.

Вики се обърна и забърза към вратата точно когато тя се отвори, за да пропусне съпруга ѝ Стивън.

Щом я видя, на лицето му се появи усмивка.

— Колко си хубава, Вики! — възкликна той, докато влизаше в стаята, после затвори вратата. Поспря, за да я целуне, отдръпна я от себе си и кимна одобрително.

— Здравей, скъпи — отвърна тя на усмивката му.

— Доста рано си се облякла, какво ще кажеш, скъпа?

Вики поклати глава.

— Не, има още някои подробности, които се налага да уточня с готвачката и с Фулър. Освен това преди малко по телефона се обади Нед. Помоли да дойде малко по-рано и му отвърнах, че нямаме нищо против.

— За какво иска да говорим? — заинтригуван попита Стивън.

— За Грейс Роуз.

— Какво точно?

— Преди няколко години, както изглежда, след като оглави „Деравенелс“ и започна да печели, е открил за нея попечителски фонд. Той няма да стане неин, докато не навърши дваисет и една, но той

желае довечера да донесе съответните документи. Иска да стоят при нас, докато навърши посочената възраст.

— Колко странно. Защо?

— Не ми обясни всичко, скъпи Стивън, но спомена, че до края на годината ще уреди много от делата си.

— Разбирам. Тогава по-добре да се размърдам, да си сменя ризата и костюма, за да се подготвя за вечерята, която даваш.

— Която даваме двамата, Стивън — поправи го тя. — Нед ме увери, че няма да ни отнеме повече от петнайсетина минути. Предложи Грейс Роуз да забавлява Джейн, докато разговаряме в библиотеката.

— Зная, че на Грейс Роуз ще ѝ бъде приятно, но дали ще бъде и на Джейн?

— Какво говориш, за бога? — Вики озадачено се намръщи и впи въпросителен поглед в съпруга си.

— В последно време Грейс Роуз е станала твърде пряма. При все че не проявява никаква грубост, напротив, извънредно е учтива и възпитана, откривам, че говори това, което ѝ е в ума. Не ти ли е направило впечатление?

— Имаш право — отвърна Вики. — От друга страна, прави някак стъписващи забележки и с такава самоувереност, но с много хумор, та не мисля, че някой би се обидил — забърза към вратата и добави през рамо: — Но да тръгвам. Трябва да се уверя, че всичко е наред. Не се бави — погледна часовника на полицата над камината и отбеляза: — Вече е шест и десет, а Нед и Джейн ще пристигнат в шест и трийсет. Другите гости очакваме в седем.

— Кой ще дойдат още, между другото? — поинтересува се той. — Само ми припомни. Така и не ми даде окончателния списък, както имаш обичай.

— О, извинявай, съжалявам, Стивън. Ще присъстват само близки. Нед, Джейн и ние — ставаме петима, плюс Фенела, Еймъс и брат ми.

— Катлийн ще дойде ли с Уил?

— Опасявам се, че не. Телефонира ми тази сутрин. Тя, както изглежда, се бори с тежка простуда и той ми каза, че и двамата смятат, че е по-добре да си остане вкъщи. Не иска да разпространява микроби. Съгласих се. Какво друго ми оставаше? Освен това този следобед



пристигна прекрасен букет цветя и бележка с извинения от Катлийн. Мила жена, много съобразителна.

— Такава е. Виновни са проливният дъжд и бурният вятър, ако искаш мнението ми — измърмори Стивън. — От дни вали като из ведро. Нищо чудно, че хората се простудяват и се разболяват.

Вики избухна в смях.

— Нека не се оплакваме от английското време, скъпи! Войната свърши. Има за какво да се радваме, нали? Да не ни е грижа за времето, казвам аз.

Той се засмя и тръгна към спалнята.

— Дай ми десет минути и съм долу — подхвърли тихо и изчезна през вратата.

Вики се усмихна и си каза колко ужасен би бил животът ѝ без него, затвори вратата зад себе си и слезе по стълбите. Искаше да провери Фулър, да се увери, че е занесъл шампанското в библиотеката. Бе избрала „Круг“, защото знаеше, че напоследък е любимото на Нед.

Милият Нед. Открай време бе нейният най-близък и любим приятел. Познаваха се от цяла вечност и с течение на времето все повече се привързваха един към друг. Бе и най-добрият приятел на брат ѝ Уил и тя напълно разбираше защо двамата са се сблизили още преди години.

Бе помогнала на Нед да преодолее скръбта, след като скъпата му Лили бе убита при ужасна катастрофа. Е, напомни си тя, не бе злополука, а хладнокръвно убийство. Марго Грант, непримиримият враг на Едуард заради ламтежа си за власт над „Деравенелс“ бе поръчала да убият Лили Овъртън. Измъкна се безнаказано, така и не плати за престъплението си. Всъщност, получи възмездие, и то най-лошото. Французойката загуби всички и всичко. Несъмнено по божията воля.

Тръпка премина през тялото на Вики и тя усети как настръхва. Беше заедно с Лили в ландото и лесно можеше да загине и тя.

Лили... най-близката ѝ приятелка, толкова красива, загинала така млада. И нероденото ѝ бебе също, детето на Нед, което носеше в утробата си. Вики знаеше, че никога няма да забрави как Лили лежи на тревата, а бледосинята коприна на роклята ѝ подгизва от кръв. Този образ бе неизлечимо запечатан в съзнанието ѝ и не избледняваше.

Спря на стълбите, пое си дълбоко дъх и се постара да отхвърли тези потресаващи спомени за най-нещастния ден в живота си, после бавно продължи и се постара да се успокои, преди гостите да започнат да пристигат.

Почти веднага се натъкна на Фулър в коридора на долния етаж.

— Добър вечер, госпожо — поздрави я той. — Точно се готвех да отнеса грога в библиотеката.

— Благодаря — отговори тя, като забеляза, че носи сребърна кофа с лед. — Всичко останало е готово, нали? — попита тя. — Всички камини ли са запалени?

— О, да, госпожо, вдигнати са всички котви. Готови сме да отплаваме.

— Благодаря ти, Фулър — засмя се тя и се запъти по коридора към кухнята, клатейки глава. Преди да постъпи при тях миналата година, Фулър бе главен иконом в дома на бивш адмирал от Кралската флота, вече уволнил се от служба, и бе добил навика да говори с термини от мореплаването. На двете с Грейс Роуз им се виждаше забавно, но понякога Стивън се дразнеше; дори онзи ден се оплакваше, че имал чувството, че живее на боен кораб!

В отговор тя побърза да изтъкне, че Фулър по една случайност е отличен иконом, най-добрият, когото имат от години.

Когато отвори вратата на кухнята, Вики огледа навсякъде и попита:

— Трябвам ли ви за нещо, госпожо Джонсън?

Готвачката рязко се извърна и черпакът в ръцете ѝ за миг застина неподвижен във въздуха. После учтиво поздрави:

— Добър вечер, госпожо. Всичку 'й наред, вахтата 'й дадена навреме. Вечерята ще бъде готова точно в осем, както поискахте — стисна устни, потискайки напушилия я смях. — Май че прихващам жаргона на Фулър, госпожо, извиня'айте, мно'о извиня'айте, госпожо.

Вики се постара да запази сериозно изражение и нареди:

— Гледайте супата с кърпи да бъде много гореща. Знаете, че господин Форт я предпочита вряла.

— Да, госпожо, както и всичко останало. Зная, че не обича изстинали манджи, така е и редно, госпожо.

Вики се засмя и се запъти към всекидневната на долния етаж. Бе любимата ѝ стая в къщата, обгърна я с поглед, за да ѝ се наслади за

миг. Стените бяха облепени с бледожълта коприна, завеси от тафта на жълти и бели ивици обгръщаха прозорците, полюшващи се като бални рокли точно както на нея ѝ харесваше.

На бледожълтия фон изпъкваше смесица от ярки цветове: в десена на тапицерията на старинните френски столове и големи, удобни дивани преобладаваше синьото и червеното. Огънят бумтеше, порцелановите лампи с копринени бели абажури гостоприемно светеха и навсякъде се виждаха вази със свежи цветя. „Прекрасно“, рече си тя. Стаята изглеждаше великолепно.

Звънът на вратата стресна Вики и тя се разбърза, като чу гласа на Фулър да отеква в покрития с мрамор коридор. Надяваше се да не ги приветства с „Добре дошли на борда“, както му бе обичай. От друга страна, ако го стореше, тя знаеше, че Едуард щеше да се развесели.

### 13.

Грейс Роуз имаше за задача да забавлява госпожа Шоу, докато родителите ѝ и чичо ѝ Нед разговарят в библиотеката.

Беше ѝ приятно, задето я помолиха да прави компания на Джейн, защото определено ѝ допадаше. Нещо в нея силно я интригуваше. Освен това Грейс Роуз знаеше, че и любовницата на Едуард я харесва и двете общуваха с лекота.

Че бе красавица, бе очевидно, но бе и чаровна, мила и в допълнение извънредно интелигентна, мислеше си Грейс Роуз, впечатлена от познанията ѝ в областта на живописата и скулптурата и готовността ѝ да отговаря на всичките ѝ въпроси. Джейн знаеше много за живота на най-различни художници и познаваше творбите им, най-вече на френските импресионисти и постимпресионисти и с удоволствие споделяше наученото.

Двете седяха в жълтата всекидневна и разговаряха на ежедневни теми. Грейс Роуз нямаше как да не забележи, че тази вечер Джейн Шоу е прелестна на фона на тази прекрасна стая. Бе облечена в елегантна, модна сапфиреносиня, кадифена рокля, в унисон със сините багри на дамаските, с които майка ѝ бе тапицирала мебелите. Прекрасно би било да я нарисуват в тази обстановка. Можеха да нарекат картината „Портрет в синьо“.

След кратко обсъждане на скорошна художествена изложба в Челси, като през повечето време говореше Джейн, и двете замълчаха. Но мълчанието бе успокояващо, в никакъв случай не бе неловко; двете се чувстваха уютно заедно и така бе още откакто преди години се срещнаха за първи път.

Поглеждайки към Грейс Роуз, Джейн отново започна разговор:

— Чувам, че се интересуваш от наука и си изключително прилежна и дисциплинирана. Намирам го достойно за възхищение. — Облегната на френския стол, Джейн отпи от шампанското, после сърдечно се усмихна на по-младата жена.

Грейс Роуз кимна, на лицето ѝ се изписа нетърпение.

— Винаги съм обичала училището, госпожо Шоу, а днес съм особено щастлива, защото скоро ще имам възможността да поживея при една приятелка на майка ми и да посещавам лекции в университета в Оксфорд.

— Прекрасно! Поздравления! Историята е твоята страст, нали?

— Да. В този момент особено се интересувам от Франция и нейните крале.

— Какво необикновено съвпадение. Винаги съм имала слабост към френската история и при все че като цяло англичаните не обичат Наполеон Бонапарт, трябва да си призная, че открай време тайно му се възхищавам. В много отношения е гений.

— И навярно най-великият пълководец, когото светът е познавал — отбеляза Грейс Роуз.

— Като изключим нашествието в Русия — изтъкна Джейн и хвърли буден поглед към събеседницата си.

— Вярно е, но там преди всичко времето е довело до поражението му — подчерта Грейс Роуз. — Говорех за методите на стратегията му, когато споменах, че е най-изтъкнатият.

— Разбирам, мнозина споделят твоето мнение. Но кажи ми, кой крал най-силно те интересува?

— Нека бъда откровена, повече ме интригуват любовниците им. Разбирате ли, тях проучвам в момента. Любовниците. Според мен са изумителни — Грейс Роуз замлъкна, припомнила си, че Джейн Шоу бе именно такава на чичо ѝ Нед. Укори се наум, че се е впуснала в такава неудобна тема. — О, боже... простете — запъна се тя с притеснено изражение, после се изчерви от смущение.

Джейн не можа да се сдържи да не се засмее, когато забеляза злостното изражение на лицето ѝ. Протегна длан, погали я по ръката и кротко я успокои:

— Не се тревожи, скъпа, зная, че ти е известно, че съм любовница на чичо ти Нед.

— Да — отвърна Грейс Роуз и кимна. — Всички знаят... — отново замлъчча с още по-смутен вид и се изкашля. — Извинете ме, госпожо Шоу, продължавам да говоря глупости. Не исках да ви обидя.

— Не си, уверявам те. Кажи ми кое те привлича така силно у любовниците, та искаш да ги изучаваш?

Почувствала, че всякакви бариери отпадат и разбрала, че Джейн наистина се интересува да чуе мнението ѝ, младата жена се впусна в обяснения.

— Онези, за които съм чела, са били необикновени жени. Играли са значителна роля в историята. Много от тях имали влияние в политиката и управлението, като едновременно обграждали с нежност своите крале, а постъпките им говорят така красноречиво за времето, през което са живели. Учим се от тях. Интимните им връзки са били главно заради властта. Поне в повечето случаи.

— Точно така! — възкликна Джейн. — Както и парите, общественото положение, влиянието и преди всичко върховната власт.

— Любовниците са ми слабост, искам да кажа като тема — продължи Грейс Роуз. — За тях е много по-интересно да се чете, отколкото за повечето кралици. Често кралете са обичали повече любовниците си, отколкото съпругите си.

Изненадана от откровеността на девойката и необичайната ѝ, смайваща прямота, Джейн тихо се засмя, лицето ѝ доби весело изражение.

— Върху коя от тях си съсредоточила сега вниманието си, Грейс Роуз?

— Диан дьо Поатие, любовницата на френския крал Анри II. Срећнала го, когато той бил още малко момче, само на дванайсет. Случило се точно след като се завърнал във Франция, освободен от плен при испанците. Държали го като заложник заедно с брат му, докато баща му останал на свобода. По онова време бил потиснат и срамежлив и тя се сприятелила с него. Всъщност, станала негова закрилница, отнасяла се майчински към него и непрестанно му влияела. Според мен го е карала да се чувства в безопасност. Важно е било за него.

— Да, права си, сигурно е било така.

— Диан го прелъстила, когато бил на седемнайсет — продължи Грейс Роуз. — Била двайсет година по-възрастна от него, но той никога не я изоставил. Останала негова любовница през целия му живот. Той починал преди нея, но докато бил жив, я обичал сяпа, много по-силно отколкото кралицата.

— А, да, прочутата Катерина де Медичи. Пренебрегвана от самото начало на брака си. Анри II бил прекалено зает с Диан, за да

обръща внимание на съпругата си.

— Изглежда знаете доста за Диан, госпожо Шоу.

— Така е — потвърди Джейн и лека усмивка заигра на устните ѝ, а очите ѝ весело блеснаха.

Грейс Роуз почувства, че згълчетата на устните също ѝ се повдигат. Двете избухнаха в смях. В този миг те станаха близки завинаги. Любовницата и незаконната дъщеря. В известен смисъл встрани от семейството и все пак така близки на този най-важен мъж в живота им, по-любими от всички, за които милееше.

Грейс Роуз се поразмърда на канапето и подхвърли:

— Тогава сигурно знаете, че Анри II подарил на Диан диамантите от короната. Можете ли да си представите! И най-разкошния от замъците, Шенонсо.

— Известно ми е. Също зная, че властта ѝ продължила близо трийсет години. Била много внимателна и мила със семейството на краля, както и към кралицата, когато легнала тежко болна и в крайна сметка Диан отгледала кралските деца.

— А те дошли на бял свят само защото пак тя придумала краля да посещава спалнята на съпругата си, като му изтъкнала, че му е нужен наследник.

— Мили боже, Грейс Роуз, доста си се поровила. Май Диан дьо Поатие ти е любимката.

— Да, но се възхищавам и от една друга кралска метреса, за чийто живот исках да науча.

— Коя е, ако мога да попитам?

— Агнес Сорел — бързо отвърна Грейс Роуз. — През 1444 година е била любовница на Шарл VII. Бил така увлечен по нея, че я провъзгласил за своя официална метреса. Така създал нова титла, прецедент във френската история. *Maîtresse en titre*.

— Коя е тази *maîtresse en titre*? — попита Едуард от прага, после влезе в стаята с развеселено лице. Въпреки че двете жени не го бяха усетили, той бе стоял и ги бе слушал няколко минути.

Грейс махна с ръка и възкликна:

— Боже! Чичо Нед! Тъкмо обяснявах на госпожа Шоу, че понастоящем изучавам любовниците — за миг се посмути, но после побърза да обясни: — Искам да кажа... френските... на френските крале, де...

— Явно само техните. Не проявяваш ли интерес и към английските крале и техните метреси? — той се ухили. — Скучновати ти се струват, а?

— О, не, ни най-малко. Зная много за тях. Например Чарлз и Нел Гуин и...

— Да, скъпа, зная, само те закачам — той се приближи до дивана, застана зад нея и постави нежно ръце върху раменете ѝ, като едновременно въпросително погледна към Джейн.

Тя му се усмихна.

— Разговорът ни ми беше извънредно интересен — тихо сподели тя с непресторена откровеност. — От Грейс Роуз ще излезе талантлив историк, Нед. Притежава нужната интуиция. Не се бои да рови в миналото и има нюх за истината. Никой от нас не е присъствал на събития отпреди стотици години, затова историците трябва да претеглят наличните свидетелства, следвайки вътрешния си глас.

— Открай време тя ме удивлява — поклати глава той, явно доволен от забележката на Джейн. За миг остана неподвижен, потънал в мисли.

Джейн затаи дъх. Близостта, на която ставаше свидетел, бе красноречива. Нямахте съмнение чия дъщеря е — със златисточервеникавите си коси и сияйни сини очи. И двамата имаха светли, румени лица. Да, Грейс Роуз бе копие на Нед, а живостта и енергичността на погледите им бе смайваща.

„Искам да ми бъде приятелка — неочаквано си помисли Джейн. — Да ме чувства близка, да я закрилям, ако стане нужда. И по този начин, без значение какво ми носи бъдещето, ще имам до себе си частица от Нед.“

Вики се обади от вратата.

— Като че всички пристигат наведнъж! Ела, Грейс Роуз, чувам в коридора Фенела и Еймъс.

— Върви — обади се Едуард и отстъпи от Грейс Роуз. — Иди да посрещнеш старите си приятели.

— О, да, как се радвам! — извика тя и скочи.

Едуард я изгледа как се отдалечава, после се обърна към Джейн. Приблужи се до нея, изправи я на крака, целуна я по бузата и я поведе към камината.



— Боя се, че тя прекалява с откровеността си. Надявам се, не е изтърсила нещо неуместно и не те е притеснила?

— Естествено, че не. Всъщност, ми подейства много освежително — Джейн се поколеба, после тихо промълви. — Бих искала по-добре да я опозная, Нед.

— Така и ще стане — обеща той.

— Няма нищо тревожно, нали? Мисълта ми е, не си болен, нали, Нед? — попита полугласно Вики, гледайки го напрегнато.

Той седеше от лявата ѝ страна на кръглата маса за хранене и ѝ хвърли кратък поглед.

— Разбира се, че не. В прекрасно здраве съм. Защо питаш?

— Защото тази вечер отведнъж реши да ни дадеш документите. Бе така неочаквано, Нед, като гръм от ясно небе. Няма как да не се... тревожа, да не се питам всичко ли е наред при теб.

Той се наведе към нея и тихо обясни:

— Предполагам, че войната и грипната епидемия са ми повлияли, в смисъл че осъзнах, че съм смъртен както всички останали. Когато човек е още млад, си въобразява, че животът е безкраен, че ще продължи вечно. За жалост, не е истина. Толкова сме уязвими.

После Нед я дари с най-прекрасната си усмивка.

— Честно, не съм болен, скъпа Вики. Не ми се чакаше да стигна преклонна възраст, преди да ви дам книгата и те уверявам, че има само една причина. Редно е да са у вас, защото вие сте родителите ѝ. Това е. Освен това в последно време не стоя със скръстени ръце и през изминалите няколко седмици уредих немалко свои лични дела.

Успокоена, Вики се облегна на стола си. Обърна се към него с топла и любяща усмивка.

— Толкова си добър към нея през всичките тези години. Както и към всички, които са ти мили.

— Опитвам се да дам своето, да сторя каквото е по силите ми — отвърна той и леко сви широките си рамене, после се извърна, за да отговори на Фенела, която го попита за Едуард младши и неговото здраве.

Когато тревогата за Нед напълно се изпари от мислите ѝ, Вики се успокои и огледа масата. Забеляза, че на всички им е приятно и се

радват да са заедно. Фулър току-що бе сервирал панираната писия и се чуха похвални забележки за отличния ѝ вкус. Вики се зарадва, че вечерята им харесва.

След миг забеляза, че Джейн Шоу иска да привлече вниманието ѝ.

— Всичко наред ли е, Джейн? Харесва ли ти рибата?

Гостенката ѝ се усмихна.

— Великолепна е, тъкмо се готвех да спомена колко прекрасна е трапезата ти тази вечер, Вики, с всичкия този изящен порцелан и сребърни прибори. Знаеш колко обичам малката ти червена кутийка, както я наричаш.

— Благодаря. Допада на всички, според мен е уютна, задушевна, топъл подслон в зимната нощ.

Усмихната, Джейн кимна и отново насочи внимание към блюдото си.

Поласкана от комплимента на Джейн, Вики обходи с поглед стаята, която преди пет години точно преди войната бе наредила по свой вкус. Действително бе една малка, червена кутийка. Тъмночервена коприна с релефни фигури покриваше стените, завесите бяха от същия плат. Столовете около масата бяха тапицирани с кадифе в малко по-тъмен нюанс, а турският килим на пода бе меланж от различни оттенъци на червеното, розовото и морскосиньото. Огънят весело гореше, а множеството свещници във високите си сребърни поставки внасяха още топлина, уют и изисканост в студената декемврийска нощ.

Вики даваше вечеря по това време всяка година точно преди Коледа. Дори и през войната остана вярна на тази си традиция. Идваха все едни и същи гости, стари приятели и роднини. Изведнъж си помисли колко са привързани едни към други, но пък семейство Деравенел открай време бяха верни на близките си и приятелите си. Целият им живот се преплиташе с другите клонове на рода и най-вече с Уоткинс, които им се падаха първи братовчеди. Според нея се дължеше на общите им убеждения, идеи и философия, начина на живот, в който се пресичаха орбитите им. Предаността, приятелството и непрестанната подкрепа бяха основни елементи на отношенията им.

Замисли се за снаха си Катлийн, която отсъстваше тази вечер заради простудата си. Тя бе братовчедка на Нед, сестра на покойните

Невил и Джони Уоткинс и двамата загинали при автомобилната катастрофа близо до „Рейвънскар“ преди четири години. Когато пристигна тази вечер, Уил ѝ сподели, че Катлийн наистина е много болна.

— Но не е испанският грип — бързо добави той, като видя, че безпокойство помрачава лицето ѝ. — Просто тежка простуда. — Уил обожаваше Катлийн, бракът им бе стабилен за голяма радост на Вики.

Гласът на Фенела я изтръгна от мислите ѝ и тя се обърна към старата си приятелка, която питаше:

— Как е Чарли, Еймъс?

— Радва се, че се е върнал жив, щастлив е, че войната свърши, лейди Фенела, и на всички изпраща най-горещи поздравии. Бил е ранен, кракът му тежко е пострадал и куца, ходи с бастун. Но поне, слава богу, не са го ампутирали. Освен това има огромен белег от обгаряне отстрани на лицето си. — Еймъс поклати глава, когато си спомни ужасната рана. — Все пак е изненадващо бодър и е нетърпелив отново да работи в театъра, да режисира или пише.

— Толкова ли е страшен белегът му? — попита Фенела, намръщена, изцяло погълната от думите на Еймъс.

— Както споменах, само едната страна на лицето му е обгоряла. А и раната още е прясна. Спомена ми, че може да се направи нещо по-късно, когато напълно заздравее. По всичко личи, че има нови методи за лечение на обгаряния.

— Да, истина е — намеси се Грейс Роуз. — Всъщност, присаждането на кожа като дял на хирургията датира още от древността.

— Виж ти! — възкликна Вики. — Какъв извор на знания си, скъпа.

Фенела доби замислено изражение, когато погледна през масата към Вики.

— Джийнет Риджли ми спомена нещо, когато онзи ден бе дошла да помага в „Хадън хаус“. Синът ѝ бил офицер на фронта, сега е у дома, също ранен. Каза ми, че му се искало да има място, където да отидат ранените войници, да си починат и да се възстановят, да поприказват с бойните си другари. Обясни ми, че от това се нуждаели тези мъже. Нещо подобно на „Хадън хаус“, а не кръчма, в която неизбежно мнозина от тях биха се напили.

— Идеята е интересна — Вики хвърли поглед към останалите, повдигайки едната си вежда. — Не сте ли съгласни?

— Напълно — отвърна Стивън, всякога готов да подкрепи съпругата си в начинанията ѝ.

Фенела кимна.

— Ако желаяш, Вики, можем да говорим с нея идната седмица, зная, че два дни работи доброволно в „Хадън хаус“. Според мен подобно място би помогнало на ранените, когато се върнат в родината.

— Нещо като клуб — предложи ентусиазирано Стивън. — Но не като работническите клубове, които никнат като гъби, по-скоро като център за възстановяване, какво ще кажете?

Уил кимна.

— Където да могат да се срещат с други войници, да пийнат нещо освежително, да поиграят карти, да почетат..., където да отидат, за да поизлязат от къщи, да се пооткъснат от съпругите и майките си.

— Отлична идея, казвам аз — обърна се Едуард към Фенела и продължи: — Ако решиш да я осъществиш, Фенела, с радост ще напиша чек за дарение.

— Благодаря ти от сърце, Нед, но още не съм решила, поне засега. Ще видим.

— Ще се присъединя към Нед — обеща Уил.

— Бройте и мен — обяви Стивън. — Длъжни сме да покажем уважението си към нашите герои, които рискуваха живота си вместо нас, а дяволски добре знаете, че правителството не ги подпомага кой знае колко.

— Колко мило от страна на всички ви — промълви Фенела, припомнила си как преди години сложиха началото на „Хадън хаус“. Създадох убежище за подложени на насилие жени и за голямо тяхно задоволство за Ийст Енд то бе истинско чудо, бе спасило много беззащитни техни сестри от ужасната им съдба.

Вики погледна към вратата.

— А, ето го и Фулър с основното ястие.

Икономът и още две слугини влязоха в трапезарията, понесли два грамадни супника с варено агнешко. Когато сервираха на всички, се оттеглиха, а Фулър се върна след няколко секунди, за да налее кларета в изящните кристални чаши.

— Вечерите ти са винаги възхитителни — обърна се Едуард в един момент към Вики. — Агнешкото ти ми се услажда от години.

Тя очарована, килна глава встрани.

— Благодаря ти — отговори с усмивка. След миг добави: — Ако ще отваряме клуб за ранени, няма ли да е редно да има трапезария? Всеки ден да им сервираме вкусен обяд.

— Виждам как вашето начинание, което само допреди минутка бе само предложение, добива плът. Вики, трябва да седнете и да пресметнете колко ще струва. И то преди да предприемате каквото и да било.

— Както винаги си прав — съгласи се Фенела. — Всъщност, трябва първо доста да си помисля, преди да стигнем до този етап. Имаме много работа в „Хадън хаус“. Ще са ни нужни доста помощници за подобен проект... — после замълча.

— Сигурна съм, че скоро ще имаме достатъчно доброволци — обади се Вики с уверен глас.

Едуард се засмя.

— Както винаги оптимистка, моя мила Вики.

След вечеря, когато всички пиеха кафе и ликьор във всекидневната, Еймъс се приближи до Едуард.

Опознал добре помощника си през всичките тези години, Едуард го погледна и кимна. Извини се на Стивън, направи няколко крачки към бившия полицаи.

— Какво има, Еймъс? Имаш вид, сякаш искаш да говориш с мен, и то неотложно.

— Наистина трябва да разменим няколко думи, но разговорът ни може да почака. Можем да отложим за понеделник сутринта, ако предпочитате.

— Страхувам се, че тогава ще ми бъде невъзможно — отговори Едуард, спомнил си за уговорката с Джейн да видят картината на Реноар. — Защо не сега? Да излезем ли в коридора?

— Да, господин Едуард, стига да сте съгласен.

— Естествено — приближи се до Стивън, който се бе преместил до прозореца, и попита:

— Ще ме извиниш ли за момент? Финистър има да ми съобщи нещо.

— Разбира се.

Едуард последва Еймъс навън и заговори:

— Ще ни слушат слугите, които разтребват. Да влезем в библиотеката.

— Отлична идея, сър.

Настаниха се в библиотеката с изглед към градината и Едуард запита:

— Какво ти тежи? Виждаш ми се разтревожен.

— Не съм. Но ето какво. Снощи вечерях с Чарли в „Риц“ и той поздрави някакъв офицер, който се хранеше в същия ресторант. Майор, с когото заедно лежали в две болници последователно. Когато се върна на масата, го попитах за името му и той ми отговори, че приятелят му се казва Седрик Крофърд.

Едуард така се смая, когато чу това име от миналото, че за миг замръзна изумен, без да може да продума. Накрая възкликна:

— Да не е онзи Седрик Крофърд, който е живял с Табита Джеймс? Това ли искаш да ми съобщиш? Както виждам — да: все пак името не се среща често.

— Именно, сър, не допускам да има двама души с едно и също име.

— Очевидно се готвиш да предприемеш нещо по този въпрос, доколкото те познавам, Еймъс.

— Утре ще водя и двамата на вечеря. Надявам се най-после да установя самоличността му.

— И после какво?

— Смятам да го попитам за Табита Джеймс.

— Дали ще ти каже истината? И двамата се съгласихме, че не е убита, защото ако беше, полицията щеше да знае, каквото и да разправя Грейс Роуз. В края на краищата, тогава тя бе само на четири.

— Надявам се да ми разкаже каква е била истинската съдба на Табита и къде е погребана. Мисля, че е редно Грейс Роуз да знае, господин Едуард. Да успокои духа си.

— Говорила ли ти е за това? — приглушено попита Едуард. Не беше трудно да се досети, защото отлично познаваше дъщеря си.

— Да. Дори няколко пъти я водих в Уайтчапъл, с позволението на госпожа Вики, естествено. И разбира се, през годините много пъти е посещавала „Хадън хаус“. Нищо не сме крили от нея. Госпожа Вики всякога искаше да ѝ казваме истината.

— И правилно. Би било глупаво миналото да се пази в тайна — очите на Едуард за миг добиха замислено изражение, остана неподвижен с чашата бренди в ръка, загледан в кехлибарената течност. После помоли:

— Опитай да разбереш колкото може повече, Еймъс. Ще бъде крайно интересно да се чуе какво ще признае. Но не очаквай много, защото надали ще сподели всичко, а и нищо чудно просто да я е изоставил. Или тя да го е напуснала... истинска мистерия, която може никога да не разгадаем.

## 14.

През всичките си години като полицай и частен детектив Еймъс Финистър бе опознал хората и четеше в тях като от отворена книга. Имаше нещо като шесто чувство и обикновено мотивите им не оставаха скрити. Освен това притежаваше странно обаяние. Държеше се естествено с хора от всякакво потекло и в негово присъствие те оставаха спокойни. Явно знаеше как да ги предразположи да им вдъхне доверие.

Талантът му пролича в петък вечерта, докато вечеряше с Чарли и майор Седрик Крофърд в ресторанта на „Риц“. Установи, че майорът е истински английски джентълмен, общителен и с изтънчени маниери, освен това произхождаше от аристократично семейство. А тази вечер Чарли бе в стихията си, преструваше се на благовъзпитан, както твърде често изискваха сцените на Лондон и Ню Йорк.

Актьорът знаеше как да накара другите да се чувстват в свои води и до средата на вечерята бе успял да разсмее майора, като разказваше истории, една от друга по-комични. Еймъс също даде своя дял във веселбата, споделяйки собствените си перипетии и докато описваха незначителни случки, той слушаше и тайно наблюдаваше майора, за да успее правилно да го прецени.

Когато ядяха основното блюдо, Еймъс реши, че е уместно да подхвърли въпроса за Табита Джеймс. В един момент хвърли въпросителен поглед към Чарли и младежът бързо му кимна.

След като отпи още една глътка от ароматното френско вино, което бе поръчал, Еймъс остави чашата си и се облегна на стола, за да не изглежда любопитен, още по-малко заплашителен.

С обикновен, безразличен тон Еймъс се обърна към него:

— Ще възразите ли, ако ви попитам нещо, майоре?

— Ни най-малко. Какво искате да узнаете, Финистър?

Еймъс бе готов, бе съчинил една проста историйка, основаваща се на истината.

— Преди да започна, бих искал да обясня нещо... Чудя се дали познавате една моя приятелка.



Очите на майора се приковаха в Еймъс.

— И коя е тя?

— Лейди Фенела Фейн. Случайно да я познавате?

— Опасявам се, че не. Но зная коя е, за нея говорят всички. Голям филантроп, както чета, посветила е времето, енергията и парите си в помощ на жените... изложените на опасност, така да се каже. Доколкото ми е известно, е вдовица на лорд Джереми Фейн.

— Точно така, а баща ѝ е граф Танфилд. Преди години лейди Фенела се опита да намери своя приятелка от Йоркшир, откъдето е родом и тя, изчезнала в Лондон. Успя да установи, посредством друга позната, че преди да почине, приятелката ѝ е живеела в Ийст Енд в Уайтчапъл или околностите му и се е познавала с господин на име Седрик Крофърд. По някаква случайност това да не е ваша милост, майоре?

Седрик Крофърд кимна веднага, без да показва признаци на смущение или неохота да признае, че познава жената, за която му говори Еймъс.

— Наистина познавах дама, която живееше в Уайтчапъл и името ѝ бе Табита Джеймс. Даже доста добре. Знаете ли, тя бе извънредно близка приятелка на друг гвардейски офицер като мен на име Себастиан Лофърд. В един момент ми се струваше, че ще се женят — бяха много влюбени. Но за жалост, това не стана.

— И защо, майоре, известно ли ви е?

— О, да, боя се, че да. Табита Джеймс се разболя тежко, страдаше от туберкулоза, а после разви и двойна бронхопневмония. Преди да разбере, бе починала и погребана.

— Разбирам. Значи отидохте в дома им в Уайтчапъл, така ли?

— Всъщност, ако сме точни, той принадлежеше на Табита. Незнайно защо не искаше да се премести на по-прилично място, въпреки че с всичкото си уважение Себ искаше да я настани в малка къща, която бе повече от удобна. Нямам представа защо бе толкова неотстъпчива — той поклати глава и завърши: — Бе много тъжно, понеже несъмнено бе истинска дама: мисълта ми е, същинска аристократка.

— Вярно е. Баща ѝ бе лорд Брокхевън и тя носеше неговото име — осведоми го Еймъс.

Повече от ясно бе, че майорът е изненадан. На Еймъс му се стори, че е като ударен от гръм, дори като че не му се вярваше. Изчака, за да може да осмисли чутото.

Седрик Крофърд се намръщи, а гласът му бе несигурен, когато заговори:

— Сигурен ли сте, Финистър? Имам предвид... за титлата? Велики боже.

— Да. Напълно. Както и да е, стана дума за дома на Табита. Ходили ли сте там?

— О, да, няколко пъти. Беше през 1904, доколкото си спомням, през пролетта. Да, точно така. Разбирате ли, готвех се да отпътувам за Европа с баща си и двете си сестри. Щяхме да отседнем в семейната ни вила в Южна Франция, след което щях да замина за Париж. Искях да стана живописец и баща ми се съгласи да посещавам Академията по изящно изкуство. Дори бе платил таксата.

— Но бяхте гвардейски офицер, нали така? — попита Еймъс.

— О, да, но татко бе добряк и до голяма степен ми позволяваше да правя каквото пожела. Затова не се възпротиви, когато подадох оставка. Неговият баща бил голям тиранин, така ми даде да разбере, та баща ми... — Седрик замълча и вдигна рамене — се стремеше да бъде обратното. Задоволяваше прищевките ми. Дори доста ме глезеше. Но преди всичко бе съгласен с мен, че не съм роден за войник.

— Но когато избухна войната, наново постъпихте в армията и се оказа, че и двамата грешите, а, майоре? Както чувам от Чарли, били сте безупречен войник. Проявили сте безпримерна храброст, затова ще ви връчат най-голямото отличие на страната ни, най-престижния орден, който може да получи един боец — Викторианския кръст.

Майорът изведнъж като че се притесни, едва видимо кимна и целия поруменя. Пийна глътка червено вино.

В същия момент Еймъс се облегна на масата и зададе въпроса, който до момента премълчаваше:

— През пролетта на 1904 случайно да сте видели, че с Табита живее едно малко момиченце?

— Мили боже, да, за миг забравих, че тя имаше дъщеря. Съвсем мъничка. Да, да, разбира се. Чакайте, как се казваше... Сетих се! Името ѝ бе Грейс.

— По едно чудо знаете ли съдбата на Грейс?

— За съжаление, не — майорът потърка челото си с длан и леко се смръщи. — Всъщност, като си помисля, последния път, когато видях детето, беше и последният, когато срещнах и Табита.

— Помните ли какво се случи през онзи ден? — Еймъс се облегна, отпи от водата си и зачака, а вълнението в него растеше. Очите му съсредоточено загледаха майора. Беше твърдо решен да стигне до истината.

— Спомням си, че беше прекрасен ден — започна майор Крофърд. — Слънчев, при все че леко хладен. Отидох в Уайтчапъл със Себ Лофърд, защото той искаше да убеди Табита да се премести в по-подходящо жилище, в прилична къща, която бе намерил в Хампстед, близо до Хийт. Помоли ме да му помогна да пренесем багажа ѝ и пристигнахме пред тях с файтон. Табита беше вътре, но не се съгласи да се изнесе и да напусне този... коптор. Упорстваше. И двамата забелязахме колко ужасно изглежда, мъчеше я силна и упорита кашлица. Себ ме прати да поговоря с жената, която живееше няколко врати надолу по улицата. Имаше поотраснало момиченце, което понякога гледаше Грейс. Искаше да я помоля да дойде в къщата и да наглежда малката, докато заведем Табита в болница. Не си спомням името на девойката, но тя се съгласи и се върна с мен. Доколкото помня, дадох ѝ една гвинея<sup>[1]</sup>, за да изчака завръщането ни. После Себ и тя помогнаха на Табита да се облече и двамата я качихме на файтона, след което я отведохме в болницата.

— В коя болница, майор Крофърд?

— В Кралската болница на Уайтчапъл Роуд. Естествено я задържаха, понеже беше тежко болна.

— Какво се случи после? — попита тихо Еймъс.

— Себ се върна в дома на Табита в Уайтчапъл, а аз взех файтон и потеглих към къщата на баща ми на „Куийн Стрийт“ в Мейфеър. Пет дни по-късно заминахме за Франция.

— Но твърдите, че Табита е починала. Сигурно сте се срещнали с приятеля си Себастиан Лофърд, преди да заминете, нали?

— Дойде при мен само два дни, след като отведохме Табита в болницата. И да, беше починала от вирусната пневмония, от която страдаше, без да броим туберкулозата. Боя се, че дробовете ѝ бяха напълно задръстени, беше ѝ непосилно да диша.

— Спомена ли тогава за малкото си момиченце?

— Не, не обели и дума, а аз не се сетих да попитам. Със семейството ми заминавахме за чужбина за три месеца и приготвихме багажа си за значително по-дълъг престой в Париж. Беше някакъв хаос — Седрик Крофърд млъкна, като че ненадейно нещо му дойде на ума. — Какво се е случило с дъщеричката ѝ, господин Финистър? Надявам се, нищо лошо.

— Не, не, слава богу. — Еймъс прочисти гърлото си и продължи да разпитва. — Когато лейди Фенела търсеше Табита, зная, че провери всички болници в района, защото аз я придружавах. Но не откри жена с такова име. Не го ли намирате за малко странно?

— Да. И едновременно с това, не. Виждате ли, тя се представяше под името госпожа Лофърд... госпожа Себастиан Лофърд... Себ се надяваше, че името му ще ѝ осигури някаква защита в тази сурова част от Лондон. Освен това я наричаше и с галено име — Луси. Не знам защо, но със сигурност ми е известно, че я регистрира като госпожа Себастиан Лофърд, с рождено име Луси. Стоях точно до нея, когато го продиктува на сестрата.

— Разбирам, както ще разбере и лейди Фенела. Всичко излезе наяве. Кажете ми, майоре, покани ли ви Себастиан Лофърд на погребението?

— Не, не и изрично, но аз нямаше да мога да отида, понеже заминавах със семейството си, както ви споменах, а къщата на баща ми бе с главата надолу до деня, в който отпътувахме.

— Мисля, че бих желал да се запозная с този Себастиан Лофърд, ако ми помогнете да го открия. Знаете ли къде се намира, майоре?

— Да.

— И къде, ако смея да попитам?

— В един гроб във Франция. Загина в битката при Ипр. Умря в ръцете ми, господин Финистър. Както виждате, не мога да ви бъда от помощ. Съжалявам.

— Напротив, помогнахте ми. Дадохте ми името на болницата и да се надяваме, там да са в състояние да ме осведомят къде е погребана Табита Джеймс, по-точно госпожа „Луси“ Себастиан Лофърд. Сигурен съм, че е записана в архива.

— Важно ли е да го знаете? — любопитства майорът.

— О, да, и то много — тихо отвърна Еймъс и добави: — Отново ви благодаря, майоре.

Не бе необичайно за Еймъс да ходи в кантората на „Деравенелс“ в събота, дори и когато повечето кабинети бяха заключени. Често разчистваше книжата си, вършеше други дребни работи, за които не успяваше да отдели време през седмицата.

Но тази съботна сутрин пристигането му в импозантната сграда на „Странд“ имаше конкретна цел. Цивилният портиер докосна каскета си за поздрав:

— Добро утро, господин Финистър. Отлично време за лов на патици, какво ще кажете, сър?

Еймъс му се усмихна.

— Добро утро, Албърт. Наистина времето е точно като за белоперите ни приятели. — Докато отговаряше, затвори чадъра си, после прекоси внушителното мраморно фоайе и се заизкачва по стълбището.

Причината да пристигне в кабинета си, бе да състави списък на гробищата в околностите на Уайтчапъл и да проведе няколко бързи телефонни разговора.

Първият от тях бе с Кралската болница в Уайтчапъл, където скоро установи, че архивът не работи в почивните дни. Очакваше такъв отговор. После набра „Рейвънскар“ и когато икономът Джесъп вдигна слушалката, се представи, поговори с него минутка-две, после го свързаха с Едуард Деравенел.

— Добро утро, Еймъс — чу гласа на Едуард. — Предполагам, че имаш вести за мен.

— Добро утро, сър. Да, така е. Беше същият Седрик Крофърд, както предположихме в четвъртък, но не той е живял с Табита Джеймс.

— Колко странно! — възкликна Едуард. — Онази нейна приятелка Софи, или каквото там ѝ беше името, бе категорична.

— Според лейди Фенела, да, но според майора е бил другарят му, гвардейски офицер на име Себастиан Лофърд, когото търсим. Аз вярвам на майор Крофърд.

— Имената лесно се объркват Крофърд и Лофърд — бе коментарът на Едуард.

— Именно, господин Едуард, а онази вечер майорът не спря да го нарича Себ. Себ Лофърд и Сед Крофърд не се различават кой знае

колко, когато не те е грижа за фактите.

— А на Софи ѝ е било все едно, това ли ми казваш? — попита Едуард.

— Да, сър. Нека ви разкажа какво научих — и започна да излага всичката информация, която предната вечер бе получил от майора.

— Отлично, Еймъс! — възкликна Едуард. — Сега имаш диря, която да следваш.

— Да, но ще го сторя в понеделник. Телефонирах в болницата, но дотогава нямам достъп до архива, освен това зная, че Съмърсет Хаус е затворена през уикенда. Там пазят регистър за всички раждания, венчавки и смъртни случаи във Великобритания, така че ще мога да открия смъртния ѝ акт, след като разполагаме с точното име. Е, онова, което е използвала.

— Благодаря ти, че си даваш този труд, Еймъс, свършил си превъзходна работа.

— Има и друго, сър. Господин Деравенел?

— Да, Еймъс, какво?

— След като събера сведенията, ще разрешите ли да ги съобщя на госпожа Форт?

— Разбира се! Тя ще бъде не по-малко щастлива от мен да узнае всичко, представлявало тревожна тайна за нея през тези години. И съм убеден, че ще се съгласи да съобщим и на Грейс Роуз... да сложи край на тревогите ѝ, Еймъс, и духът ѝ ще се успокои, щом разбере каква е съдбата на майка ѝ.

— Съгласен съм, сър. Ще ви се обадя в понеделник, веднага щом се свържа със съответните организации, после ще говоря с госпожа Вики.

— Чудесен план и отново ти благодаря, Еймъс — Едуард замълча за кратко, а после въздъхна. — Колко странен е животът. Всичко научихме от едно съвпадение само защото Чарли се запознал с някакъв войник в болницата. Изумително, Еймъс.

---

[1] Стара парична единица, равняваща се на 21 шилинга. — Б.пр.

↑

## 15. „РЕЙВЪНСКАР“

Променяше се. Каза ѝ го баба ѝ и Бес Деравенел се радваше. Редно бе да става друга, нали? В края на краищата бе вече на девет, най-голямата, първородната. Всеизвестно бе, че наследникът е по-важен, защото е момче. Но това не я тревожеше. Открай време знаеше, че е любимката на баща си и обича най-силно нея. Повтаряше ѝ го, откакто се помнеше.

Вече ѝ бе купил високо огледало с подвижна рамка и се бе разпоредил да го поставят в ъгъла на спалнята ѝ, за да може да се вижда в цял ръст. Сега тя се приближи до него и се загледа в отражението си, отметнала глава на една страна.

Бес реши, че изглежда достатъчно хубава и напълно подходящо облечена за коледния обяд. Гувернантката ѝ позволи сама да избере роклята си, докато тя се суетеше около другите деца. Приятно ѝ бе да се облича сама, караше я да се чувства голяма. Беше се спряла на тъмносиня рокля с набрана пола почти до глезените, дълги ръкави и красиви маншети и яка от бяла дантела. Белите ѝ три четвърти чорапи и черни обувки допълваха тоалета ѝ, както я увери детегледачката само преди минути.

Върна се към тоалетката си в близост до еркерния прозорец и извади малка брошка от черната, кадифена кутийка. Рано тази сутрин всички отвориха подаръците си в библиотеката, където се издигаше висока елха, и именно тази брошка получи като подарък от баща си. Представляваше малка панделка, покрита с диаманти. Майка ѝ като че се подразни и момичето я чу да упреква баща ѝ, че подаръкът е прекалено скъп за едно дете, а той ѝ отговори:

— Не и за едно от моите, Елизабет — и се отдалечи, наглед по-ядосан, отколкото майка ѝ.

Бе свикнала да ги вижда така. Често се караха. Беше израснала с кавгите им и неведнъж се питаше защо майка ѝ подхваща теми, за които знае, че неминуемо ще го разгневят.

Бес внимателно забодде брошката близо до деколтето на роклята си и провери дали пасва точно между двете половини на якичката ѝ. Вдигна ръка към косата си, отмести къдрите от лицето си и кимна на отражението си. Косата ѝ бе златисточервеникава досущ като на баща ѝ, а очите ѝ имаха същия яркосин цвят. Приличаше на него, както и Грейс Роуз. Остана силно разочарована, че тя няма да дойде за Коледа. И то само заради бронхита на малкия Едуард. Нямахше да пристигнат никакви гости. Баща ѝ отмени всички празненства.

— Господ да ни е на помощ — бе възкликнала гувернантката пред слугинята от детския етаж предния следобед. — Не зная как ще я караме без роднините и приятелите им, обикновено са като буфер помежду им. — Бес се бе скрила зад вратата с надеждата да не я забележат. Прекрасно разбираше какво има предвид детегледачката и бе напълно съгласна с нея, при все че не можеше да го изрече гласно. Гувернантката щеше да разбере, че подслушва.

Момиченцето скочи от въртящото се столче, притича през спалнята си и отвори вратата към коридора. Чуваше гласа на детегледачката откъм стаята на Мери, която тя делеше със Сесили, понеже малката им сестричка се страхуваше от тъмнината. Обезпокоена, да не би да става нещо нередно, тя изтича по коридора и отвори вратата.

Гувернантката рязко се извърна и възкликна:

— Виж ти, Бес! Моля те, не тичай по коридорите. Не подхожда на една дама. Колко пъти ти го повтарям?

— Всеки ден, извинявай. Но си казах, че може да ти потрябвам. Да ти помогна.

Детегледачката с доста валчестите си форми, румени бузи като зрели ябълки и блестящи кафяви очи прехапа устни, за да прикрие веселата си усмивка.

— Мисля, че ще се справя и сама — сериозно обяви тя и отново насочи вниманието си към Сесили. Шестгодишното момиченце като че всеки миг щеше да заплаче.

— Защо плачеш, Сесили? — попита Бес, като се приближи до по-малката си сестра и се взря в нея. — Днес е Коледа и ще хапнем прекрасен обяд.

— Не съм гладна — отвърна Сесили, а долната ѝ устничка потрепери. — Не ми харесва тази локля.



— Не говори като бебе, госпожице, не ти подхожда — промърмори гувернантката и завърза бледосинята копринена панделка върху русата главица на момиченцето.

— Роклята ти е чудесна и е същият цвят като моята — обади се Бес. — Погледни.

Сесили я погледна сърдито.

— Може да е еднакъв цвят, ама локлята не ми харесва.

— Напротив, Сесили. И се казва рокля. Виж Мери. И тя е облечена в синьо, но не хленчи. Така всички сме в тон. Не е ли хубаво? Нали сме сестри. Според мен детегледачката е постъпила много умно, като ви е избрала сини рокли. Носим един цвят.

Мери се обади:

— Ама ти сама избра своята, знам, 'щот тя ни каза.

— Стига, Мери, говори както трябва. Казва се защото, а не 'щот. Така говори простолюдието — укори я смръщено гувернантката.

— И е неподобаващо за една дама — добави Бес, като употреби един от любимите изрази на бавачката.

Тя се обърна и стрелна поглед към нея над рамката на очилата си.

— Не ставаме дръзки, нали, Бес?

— Не, бавачке, никога не бих посмяла пред теб.

— Добре, тогава. Поне съм ви научила на нещо.

— Кое е подобаващо и кое не — извика Мери и се разсмя. Осемгодишното момиченце бе весело по природа. Заподскача наоколо и запя: — Сините сестри. Ние сме сестрите в синьо. В синьо като Боадицея<sup>[1]</sup>. Синьо, синьо, синьо!

Бес я сгълча:

— Стига, Мери, трябва да побързаме да помогнем на гувернантката ни.

— Всичко по реда си, госпожичке — детегледачката се обърна и изведнъж забеляза, че Ричард го няма. — О, небеса, къде е малкият Ричи? За бога, къде се дяна това дете?

— Тук съм — чу се тъничък глас и за неин ужас една руса главица се показа изпод леглото.

— Ричи, ако обичаш, веднага излез!

Той изпълни молбата ѝ и се покатери върху леглото. Бавачката го огледа от глава до пети, търсейки и най-незабележимата пращинка. Но

видът му бе изряден. Като поизпъна кадифения му жакет, промърмори:

— Е, поне слугините са си свършили работата.

Сесили изхленчи:

— Искам челвената локля.

— Престани да казваш „локля“! — извика Мери, като подражаваше на Бес.

— Бавачке — чу се гласът на Бес. — Ами Едуард младши? Ще слезе ли за коледния обяд? Или е още зле?

Детегледачката засия. Несъмнено момчето ѝ бе скъпо, затова радостно отвърна:

— О, да, баща ви му помогна да се облече и преди малко го заведе долу.

— Тогава бързо да слизаме — подкани ги Бес. — Татко сигурно ме чака.

— Очаква всички ви — поправи я гувернантката и я погледна многозначително.

— Ами бебето — измънка Сесили. — Къде е Ан?

— Дойката е при нея, след минута ще я донесе.

— И тя ли носи синьо кадифе? — попита Мери и погледна сериозно към детегледачката.

— Не ставай глупава, дете. Разбира се, че бебето не е облечено със синьо кадифе. Точно сега е повито с колосана бяла дантела.

Бес се обади:

— Къде е баба?

— Госпожа Деравенел е също долу.

— Харесваш я, нали, бавачке?

— Да.

— Но не и мама. Тя не ти допада.

— Какви ужасни приказки говориш, Бес — укори я възрастната жена. — Естествено, че харесвам майка ти. Тя е красива жена и е много мила към мен.

— Но не и към баща ми — тихо възрази Бес.

Гувернантката ѝ хвърли предупредителен поглед.

— Този разговор е неподобаващ, крайно неподобаващ и аз няма да го водя — заяви тя. В тона ѝ се четеше строгост.

Доловила упрека, Бес тихо каза:

— Съжалявам. Няма да се повтори — приближи се до нея и тихичко промърмори. — Малките не разбират.

— Ще се изненадаш как всичко им е ясно — тъжно отвърна детегледачката. — Е, да вървим долу при родителите ви и баба ви. Изправи раменете, Ричи. Не стой като парцалена кукла. Ричи я погледна, после се прозя. Най-сетне отговори:

— Гладен съм, бавачке.

— И аз — обяви Мери. — Мога да изям и кон.

— Това е неподобаващо преувеличение, Мери. Моля те, въздържай се да не го използваш.

— Тогава пони... мога да изям цяло пони.

Ричард се засмя заедно с Мери и Сесили и не спряха да се кикотят по целия път по коридора.

Бес хвърли към бавачката съчувствен поглед.

— Какво да ги правиш? — поклати глава и дълбокомислено обясни: — Дечурлига.

Възрастната жена обърна лице, за да не види Бес напушилия я смях. Бяха истински съкровища тези деца, надраснали годините си. Бяха видели прекалено много, бяха станали свидетели на доста яростни сцени. Вината бе у майка им. Горкият господин Деравенел. Не можеше да се удържи да не му съчувства. Какво ли е да е женен за такава студена и неприятна жена, а той бе толкова красив и мил. Бедничкият.

Бес накара всички да спрат в горната част на стълбите, погледна гувернантката, брат си и сестрите си и заяви:

— Баба ми нареди да отговарям за вас, затова ще ме слушате. Ще слезем полека. И когато стигнем библиотеката, ще се наредите в редица. Както ви показах вчера. И ще изпеем коледната песен.

— Гладен съм — изхленчи Ричард.

— Нищо няма да получиш за ядене, Ричард — предупреди го Бес, — докато не изпеем песента.

— Внимавай, Ричи — предупреди го детегледачката. — Хайде, дай да те хвана за ръка и заедно ще слезем. — Двегодишното момченце, русокосо като брат си, стисна здраво дланта ѝ.

Трите момичета тръгнаха след тях.

Когато стигнаха дългия коридор, Бес видя, че там ги очаква Джесъп.

— Първо ще изпеем коледната песен, Джесъп — обясни тя.

— Отлично, госпожице Бес. Госпожа Деравенел, имам предвид баба ви, ми нареди обедът да се сервира, след като изпълните песента. А самата тя ще ви акомпанира на пианото.

— Благодаря — Бес го дари с една от най-лъчезарните си усмивки, както често постъпваше баща ѝ.

— Не забравяйте да застанете в права редица — прошепна Бес на останалите деца, щом стигнаха до вратата на библиотеката. Избута напред брат си и сестрите си и възвести: — Ето ни, татко! За теб и майка ще изпеем една коледна песен.

Бес се обърна и се усмихна на Сесили Деравенел, после добави: — Баба е извънредно мила. Ще ни акомпанира на пиано.

— Чудесно, Бес! — Едуард ѝ се усмихна. — Не знаех, че преди обяд ни чака коледен концерт.

— О, татко, песента е само една — възкликна бързо Бес, внезапно разтревожена. — Понеже... ами наложи се да уча другите на думите... трябваше да ги запомнят наизуст.

— Колко си умна, Бес, умници сте ми всички — очите му се плъзнаха по застаналите в редица до вратата деца близо до малкото пиано, което вчера следобед Джесъп бе преместил от стаята за музика, това винаги бе негово задължение по Коледа. Колко бяха красиви децата му със светлите си руси и червеникавозлатисти коси. Четири чифта очи в различни нюанси на синьото отвърнаха на погледа му.

Той обърна глава, погледна към Елизабет и топло ѝ се усмихна.

За миг тя се изненада, понеже по-рано го бе вбесила с натякванията си за диамантената брошка. Но да има мир в този свят ден, отвърна на усмивката му, после се наклони към него и докосна ръката му, за да покаже привързаността си. Почувства движение до себе си и се обърна към Едуард младши, който се бе наместил по-близо до нея на канапето.

— Удобно ли ти е? Да не ти е студено?

— Не, мамо. Искаше ми се и аз да изпея коледната песен.

— Зная. Съзнавам, че не искаш да оставаш встрани от нищо. Догодина. Ще пееш идната година, миличък.

Сесили стана от стола си и прекоси стаята до пианото, спирайки за миг, за да погали Ричи по главата.

Той обичаше баба си. Обърна очи към нея и я дари с широка усмивка.

— Гладен съм, бабо.

— И аз, сладкия ми — наведе се над него. — След няколко минути ще обядваме пълнена пуйка с картофено пюре. След песента. Съвсем скоро, обещавам ти.

Бес огледа брат си и сестрите си и се разпореди:

— Сесили, трябва да застанеш до мен, понеже си по-висока от Мери. Хайде, застанете в права редица както вчера.

Ричи попита:

— Тук ли ми е мястото?

— Да, ти си накрая — Бес зае мястото си начело на редицата и се обърна към баба си. — Готови сме.

— Ще ви дам тон и след това запейте — рече Сесили и изсвири няколко акорда.

Секунди след това екнаха детските гласчета:

*Чуйте, пеят ангели–вестители!  
Слава на новородения цар,  
мир на земята, милост и благодат.  
Бог и на грешниците ще прости.  
В радост вси се възправете,  
тържествувайте и се веселете!  
Ангелски хор известява:  
Исус се роди във Витлеем.  
Чуйте, пеят ангели–вестители.  
Слава на новородения цар.*

— Благодаря ви, деца, беше прекрасно! — Едуард заръкопляска, сподирен от майка им, баба им, Едуард младши, гувернантката и помощницата ѝ Мадж, които стояха до прозореца с Ан в тръстиковата ѝ бебешка количка.

— Браво на всички! — сияеше Едуард.

Бес, Мери, Сесили и Ричи му се усмихнаха в отговор. И четиримата се поклониха ниско и изтичаха към родителите си с разцъфтели от щастие усмивки на лицата си.

Мери и Сесили се приближиха към баща си както обикновено, да се порадват на вниманието му.

Бес поведе Ричи към майка им, която се наведе и го целуна по челото.

— Благодаря — промълви тя, изказвайки похвала към най-голямата си дъщеря, изправена пред нея. — Баща ти е прав, справила си се отлично.

Бес отправи към майка си нерешителна усмивка.

Елизабет се изправи и тръгна към прозореца, където стояха детегледачката и Мадж.

— Весела Коледа, бавачке, и на теб, Мадж. Готвачката ви е сервирала в трапезарията на долния етаж. Освен това Джесъп е поставил малко легълце до камината, в случай че решите да извадите Ан от количката ѝ.

— Благодаря, госпожо — отвърна Мадж с тромав реверанс.

— Изключително любезно от ваша страна, госпожо Деравенел, много ви благодаря — додаде гувернантката и докосна рамото на Мадж, за да ѝ даде знак да тръгват. Искаше ѝ се да напомни на децата да се държат прилично, но двете момиченца бяха прегърнали баща си, а Бес се готвеше да се присъедини към тях.

Нея тя обичаше най-много, но понеже момичето все искаше да е любимката на всички, възрастната жена пазеше топлите си чувства в тайна и се отнасяше еднакво с всички деца. Същевременно не преставаше да се безпокои за деветгодишната Бес, която бе прекалено зряла за възрастта си, не бе близка с майка си и изпитваше силно собственическо чувство към баща си.

Какво странно семейство, но вече бе свикнала с тях. Работеше за Деравенел от осем години, бе отгледала Бес, а и малчуганите. Бяха сладки деца, много красиви и тя ги обичаше от все сърце. Безпокояха я възрастните в семейството. На моменти ѝ се струваше, че ще се избият едни други.

Тревожната мисъл я накара да поклати глава. Беше Коледата на 1918. Войната бе свършила и цареше мир. Целият свят бе спокоен.

Всички твърдяха, че току-що приключилата световна война ще сложи край на всички следващи. Тя искрено се надяваше да е истина.

---

[1] Боадицея или Боудика — владетелка на племето исени в Норфък, Източна Британия, оглавяла бунт против римските нашественици, често изобразявана със синьо наметало — Б.пр. ↑

## 16.

Елизабет напълно съзнаваше, че казаното сутринта бе грешка, когато упрекна Едуард, че диамантена брошка е прекалено скъп подарък за едно дете.

Той веднага се обиди, направи някаква саркастична забележка и ѝ обърна гръб. Трябваше по-рано да се сети. Осъзна го, когато денят се стопи и се спусна вечерта. Бес открай време му бе любимка, глезеше я, даваше да се разбере, че нищо не е прекалено хубаво за нея.

И естествено, не понасяше каквато и да е критика. Защо не си бе държала устата затворена? Не знаеше как, но някак все правеше неуместни забележки. Това не се случваше пред никого друго, само пред него. „Дали не е от страх и гняв?“, питаше се тя.

Неотдавна и брат ѝ Антъни я нарече глупачка, защото вдига шум за маловажни неща.

— Не се мъчи да спечелиш една битка — посъветва я той със студен, укорителен тон. — Съсредоточи се да спечелиш войната. Тя единствено има значение... Един ден, Лизи, ще се събудиш и ще откриеш, че си убила гъската, която снася златни яйца.

Толкова ѝ бе ядосан, че тя не посмя да го сгълчи, задето я нарече Лизи. Вместо това измънка, че не разбира напълно какво иска да ѝ каже.

— За интелигентна жена понякога си изненадващо тъпа — бе ѝ заявил със същия леден, надменен глас, издаващ яростта му. — Все спориш за нещо и се оплакваш, че имал любовници, когато такива няма...

— Ами Джейн Шоу? — бе го прекъснала тя, гледайки свирепо брат си.

— Тя е единствената и точка. И двамата го знаем. Няма други любовници, както ти се изразяваш.

— Какви ги говориш? Че трябва да я преглътна?

— Именно. Затвори си очите, както постъпват другите жени от нашата класа, чиито мъже имат любовници. Които са половината от населението, бих казал, ако не и повече. И запомни един важен факт:



жена, която дълго време е била любовница на някой мъж, не е поискала нещо неизпълнимо и не се стреми към брак, не желае нищо повече от това, което получава. Джейн Шоу не ти мъти водата. Отвърни ѝ със същото.

— Обижда чувствата ми — изхленчила бе тя. — Искам да ми е верен.

— О, за бога, порасни, Елизабет! Пренебрегва ли те физически? Глупав въпрос. Очевидно не, след като раждаш нови и нови бебета едно след друго. Да не би да те бие? Хайде, кажи! Криеш ли нещо от мен? Удрял ли те е Нед?

— Не. Не ми е посягал, нито на когото и да било, ако става въпрос. Едуард има нужното възпитание.

— Това отдавна съм го разбрал. Зная също, че ти осигурява постоянен лукс, имаш разкошни домове, позволява ти да харчиш колкото си искаш за тоалети и всевъзможни дрънкулки и буквално те засипва с бижута. Няма от какво да се оплакваш, скъпа моя.

— Обаче, виж...

— Няма обаче. Или ще добавя, че те смятам за глупава — брат ѝ се бе навел към нея и бе прошепнал тихо: — Колкото по-дълго продължи връзката му с Джейн, толкова по-добре за теб... защо не можеш да разбереш?

— Бих предпочела изобщо да няма любовница.

— Кога ще пораснеш! Невъзможно е, не и с мъж като Нед. Ако нямаше метреса — ще го формулирам така — ако нямаше метреса като Джейн, тогава щеше да ти се наложи да се примириш с много любовници. Жени, не така благоразумни като нея, защо да не си го кажем? С амбиции да станат следващата госпожа Деравенел.

Спомни си как последната забележка така я разстрои и смути, че стига да не обядваха в „Риц“, можеше и да заплаче. Някак успя да овладее чувствата си и само да сведе глава и започна да рови из дамската си чанта за носна кърпичка, без да каже нищо.

Заговори Антъни, този път с по-вежлив тон.

— Не искам да плачеш, не понасям жени да леят сълзи.

— Не бе особено любезен.

— Казах ти истината, какво е положението, Елизабет, и повярвай ми, мисля единствено за теб и твоето благополучие — бе я уверил тогава и я хвана за ръката. — Имаш прекрасен живот, Елизабет,

съвършен живот и млад, красив съпруг, който има невероятни успехи и е богат като Крез. Отнася се с теб като с кралица и ти разрешава да харчиш на воля... все едно е пиян моряк, за бога! Няма по-щедър от него. Също е прекрасен баща и обожава децата си. Освен това зная със сигурност, че няма намерение да те напуска, така че позволи му една дребна волност, какво ще кажеш?

— Да, прав си, Антъни. Всичко казано от теб е истина. Ще си затварям устата, обещавам ти. Няма да му опявам за нищо.

Антъни бе кимнал и завършил:

— За мен няма и съмнение, че никога не му е минавала мисълта за развод, Елизабет. В края на краищата, той те обича.

„Така ще кажеш, та нали работиш за него“, бе помислила тя, но успя да преглътне горчивите думи, знаейки, че отново ще разпалят спора.

Тази вечер, седнала сама в спалнята си в „Рейвънскар“ в коледната нощ, проумя, че онези мисли са били груби и абсурдни. И крайно несправедливи към брат ѝ. Щеше да ѝ каже същото, дори и да не работеше за Едуард. „Колко должно от моя страна“, укори се тя и изпита огромно облекчение, че обидните думи не излязоха от устата ѝ. Последното, от което имаше нужда, беше да предизвика враждебността на брат си, който ѝ желаше само доброто — щастие, сигурност и доволство.

Елизабет се облегна на фотьойла и се замисли как да се сдобри с Нед. Длъжна бе. Още тази вечер. Не искаше необмислените ѝ забележки за подаръка на Бес да го измъчват. Бе вежлив тази сутрин, както и на обяд, но тогава присъстваха и децата. Дори на вечеря бе достатъчно любезен, при все и необичайно необщителен. Изглеждаше някак вгълбен, като се замислеше сега. След вечеря пожела лека нощ на нея и майка си, влезе в библиотеката и недвусмислено затвори вратата след себе си. Сесили се оттегли в стаята си и на нея не ѝ оставаше нищо друго, освен да придружи свекърва си горе и да заспи.

Елизабет погледна френския часовник на нощното си шкафче и видя, че е почти единайсет. Още не си бе легнал. Или беше? Беше ли се прибрал в спалнята си? Дори когато искаше да спи сам в стаята си в съседство с нейната, обикновено се отбиваше да ѝ пожелае лека нощ, да си поговорят минутка-две, преди да се оттегли.

Тя стана, излезе от стаята, застана пред вратата му и се ослуша. Пълна тишина. Не се чуваше и звук. Тя полека натисна дръжката и откряна вратата. Лампите светеха, леглото бе оправено, но той никакъв не се виждаше.

Нима бе долу с чаша питие за компания и собственото му недоволство? Не знаеше. И откъде? Оставаше ѝ да седне и да го чака да си легне. Трябваше да говори с него, да разведри обстановката.

След като Джесъп хвърли още цепеници в камината в библиотеката и му наля калвадос, Едуард Деравенел се изправи за малко пред огъня, както му бе обичай, отпи от ябълковото бренди и се замисли. Толкова грижи му се бяха струпали, че не знаеше откъде да започне. Някои от тях вече бе разрешил: Ричард бе получил нотариалния акт за къщата в Челси и Джордж оставаше безсилен да се възпротиви; бе предал на семейство Форт документите за фонда под попечителство на Грейс Роуз, за да ги съхраняват, докато тя навърши пълнолетие. Едуард бе доволен, че ѝ го откри. Така тя винаги щеше да бъде независима и никога нямаше да се наложи да моли никого за нищо.

Бе направил същото и за Джейн Шоу. Тя имаше собствен фонд, който той бе създал преди шест години и подобно на Грейс Роуз, щеше да се радва на финансова обезпеченост, независимо дали той е до нея, или не.

Усмихна се при спомена за изненадата на Джейн миналия четвъртък, когато ѝ подаде документите за фонда. Бе отишъл да я вземе за вечерята у семейство Форт и тогава ѝ връчи пакета, завързан с червена панделка.

— Още един скромен коледен подарък — бе обяснил той.

Разбира се, тя се зарадва, после се изненада, а очите ѝ се насълзиха, като разбра какво има в пакета.

— Не плачи, Джейн — бе промълвил той с утешителен глас. — Не умирам, нито те напускам, нито заминавам нанякъде. Искам да държиш документите при теб, защото те ти принадлежат, подсигуряват живота и бъдещето ти, в случай че ме надживееш.

Понеже бе интелигентна и разумна жена, тя на часа разбра значението им и прибра документите в сейф, след като многократно му

благодари, че ѝ мисли доброто. В този сейф стоеше и нотариалният акт за къщата ѝ в Хайд Парк Гардънс, която той ѝ бе купил преди много време и веднага ѝ бе подарил.

Джейн избърса сълзите си, оправя грима си и отидоха на вечеря у Вики и Стивън и прекараха чудесно заедно. Джейн се бе влюбила в Грейс Роуз същата вечер и пожела да я опознае по-отблизо. В началото на декември един ден Едуард седна на бюрото си и написа черно на бяло последната си воля. Замисли се за това, докато отпиваше дълга глътка коняк, отпуснал се на стол близо до камината.

След като се върна в Лондон след Коледа, си уговори среща с адвокатите си и прегледа заедно с тях новото си завещание и анулира предишното.

Не бе променил много неща: подробно бе определил кой какво ще наследи, написа го пределно разбираемо, за да не възникнат двусмислици заради неясен език.

Една от основните му грижи бе Елизабет, която бе твърде разточителна. Искаше съпругата му да разполага с всичко, от което някога почувства нужда, защото я обичаше, независимо какво си мислеше тя. Също се погрижи да обезпечи щедро четирите си дъщери Бес, Мери, Сесили и новородената Ан. Всяка от тях имаше свой собствен фонд под попечителство. Той пожела така.

Едуард имаше склонност силно да се тревожи за жените в семейството си и каква ще бъде участта им, когато умре.

По природа прагматик, благословен с предвидливост, знаеше, че се налага да се погрижи за всички въпроси, безпокоящи ума му. Искаше всичко да бъде прегледно и напълно законно.

Колкото до двамата му синове Едуард младши и Ричи, те получаваха солидно обезпечение като негови наследници от мъжки пол. Най-големият щеше да наследи всичко, къщите в Лондон и Кент, парите и „Рейвънскар“ и щеше да оглави „Деравенелс“ след смъртта му.

Но какво щеше да стане, ако умре, преди Едуард младши да бъде достатъчно голям, за да управлява „Деравенелс“? Тази мисъл отдавна не го оставяше на мира. Ако Едуард младши не бе навършил пълнолетие, тогава Джордж бе следващият наред, що се касае за ръководството на компанията. Но не бе човекът, на когото можеше да се възложи тази работа; Джордж нямаше правилни преценки, не

заслужаваше доверие, бе напълно некадърен и както личеше, на път да се превърне в пияница, ако не бе станал вече.

Освен това открай време Джордж бе алчен, завистлив, сееше раздори и се противеше на всичко. Безпочвено амбициозен, ставаше раздражителен, когато не станеше неговото. Тревожното бе, че откак се помнеше, брат му все искаше да бъде на неговото място. После идваха предателствата и вероломните му деяния, прекалено много, за да го оправдае или да ги забрави. И все пак му бе простил, нали? Защото Джордж му бе брат и беше длъжен да проявява снизхождение към прегрешенията му.

Вече не, рече си Нед. Джордж не заслужаваше нищо. Тогава идваше ред на Ричард. Щеше да му даде законно право следващата седмица. Ричард, малкият му Рибчо, верният му и предан брат, неизменният му любимец. Бе способен да управлява „Деравенелс“, ако се наложеше. Да, това бе решението. А най-големият му син разполагаше с надеждни хора, които да го напътстват, освен Ричард. Уил Хаслинг, Алфредо Оливери, Антъни Уилънд, неговият чичо, и естествено Еймъс Финистър щяха да му пазят гърба.

Едуард се разсмя. Бе само на трийсет и три. Щеше да навърши трийсет и четири на двайсет и осми април идващата година. Още млад, за да умира. Засмя се отново. Знаеше, че го чака дълъг живот.

Изправи се и се приближи до масата в ъгъла, където Джемсъп бе оставил подноса с напитките, и си наля още един калвадос, после добави малко газирана вода.

Върна се пред камината, седна и за няколко мига се замисли за добрите си, верни приятели, искаше му се да са заедно. Бе привикнал да са около него. Беше самотен, а не бе свикнал на самотата и липсата на мъжка компания.

Едуард Деравенел, както повечето аристократи от викторианската епоха, бе традиционалист, израснал в свят, управляван от мъже. Бе сложен свят, изграден около класи, имотно състояние, училище, университет, частни клубове, а за някои и Британската армия, Кралската флота, църковен сан или кариера в политиката. Съществуваха принципи и правила, принципи за чест, правила за държание. Тези млади мъже бяха възпитани като джентълмени, които знаят как да се отнасят към по-възрастните, по-висшите в йерархията, към родителите и дамите. Лошите маниери, просташките обноски с

жените, неплатените дългове, маменето при игра на карти, пиянството и недостойното поведение водеха до отхвърляне от обществото, окичваха мъжа с лоша репутация, спечелваха му прозвищата негодник, мерзавец, че и по-лоши.

Всички близки приятели на Нед бяха джентълмени като самия него. Говореха същия език, водеха подобен живот, имаха еднакви убеждения и възпитание и един ден щяха да станат елитът на обществото и управляващата класа, както бащите им преди тях. Тази вечер всички те му липсваха, без тях се чувстваше загубен. Нямаше търпение да се върне в Лондон, за да ги срещне. Изправи се и загаси няколко лампи, върна се на стола си, седна и отпи от брандито, унесен в мисли, полузаспал, полубуден, витаещ из собствения си свят.

## 17.

Едва доловим звук, подобен на лека, сподавена въздишка стигна до ушите му, както бе полузадрямал на фотьойла пред огъня. Беше се отпуснал, чувстваше се удобно с ризата и сакото, вратовръзката бе захвърлил преди повече от час.

Ето отново... дълга въздишка, последвана от странен шепнещ звук. Заприлича му на шумоленето на коприна, приглушен, но интригуващ.

Неочаквано го облъхна аромат на гардения и той с усилие се изправи на фотьойла, вече посъбуден.

Библиотеката бе обяна от лунна светлина и когато примига, за да свикнат очите му с мрака, я видя изправена до вратата. Елизабет. Светлината на лампите от дългия коридор очертаваше силуета ѝ, а и закръглената ѝ фигура прозираше през пушечно сивия шифонен пеньоар, който беше наметнала. Дългата ѝ до кръста, сребристоруса коса бе разпусната и обрамчваше лицето ѝ.

То бе най-красивото нещо, което някога бе виждал, самото съвършенство, сякаш велик скулптор го бе изваял от превъзходен мрамор. Бледа като призрак, тази вечер тя се носеше отпреде му като привидение. Елизабет рязко се обърна, заключи вратата на библиотеката, после пристъпи напред и спря, настойчиво впила поглед в него, без да обелва и дума.

Бе дошла да го изкуши.

Едуард веднага почувства как го залива топлина, дори лицето му ненадейно пламна. Не можеше да откъсне поглед от нея, бе като омагьосан.

Най-после се изправи и се приближи към нея. Тя вдигна лице към неговото, той сведе поглед и сините им очи се срещнаха.

— Какво правиш тук? — попита той и се изненада колко дрезгаво прозвуча гласът му, пресипнал от желание.

— Търся съпруга си.

— Той е тук.

— Очаква ли жена си?

— Да.

— Желает ли я?

— Безумно.

— Тя е твоя. Само твоя.

Едуард протегна ръка, обгърна с длан дългите ѝ изящни пръсти и я притегли към себе си. Прегърна я и прилепи устни до нейните, поглъщаше аромата ѝ, вдишваше парфюма ѝ.

Елизабет се притисна до него, към любимия си съпруг. Мъжът, когото обичаше, единствения достоен за нея. Погали гъстата му, червеникавозлатиста коса и езикът ѝ чувствено проникна в устата му, така както той обичаше. Тя почувства ерекцията му до тялото си и я заля радост. Точно така, вечно ѝ повтаряше майка ѝ. Този бе истинският начин да си го върне, отново напълно да ѝ принадлежи.

— Направи го свой роб — учеше я майка ѝ. — Той е сладострастник, подвластен на страстта и изумително потентен. Дай му от себе си каквото поиска. Ти си му съпруга, майка на децата му, бъди и негова любовница.

Елизабет си припомни думите ѝ. Плъзна ръце по раменете, гърба му, спря ги върху хълбоците му и го притисна към себе си.

Обзет от възбуда, той промълви в дългите ѝ копринени коси:

— Да се качим горе.

— Не, не, нека останем тук.

Едуард я пусна, без да каже дума, бързо свали дрехите си, свлече пеньоара от раменете ѝ и го остави да падне на пода. Стояха приковали очи един в друг, като че не са се виждали досега.

Тази вечер тя го смая. Колко красива бе и изглеждаше толкова млада, като девойка, недокосната, невинна. Бе с пет години по-възрастна от него, но днес приличаше на момче.

Тя не откъсваше поглед от Нед, съзнавайки, че очите му се плъзгат по тялото ѝ, Елизабет едва се сдържаше. Бе толкова мъжествен, висок, широкоплещест и дългокрак. Веднъж го бе приличила на Адонис и той се смя, но бе вярно.

Хвана я за ръката, отведе я до камината и заедно легнаха на дебелия килим. Пое кичур от копринената ѝ руса коса и нежно го целуна, наклони се към нея, целуна шията ѝ, очите и накрая устните. Отначало целувките му бяха нежни, но когато почувства, че възбудата ѝ расте, станаха по-ненаситни и страстни.



Тя трепереше в ръцете му и шепнеше името му в ухото му.

— О, Нед, о, Нед, желая те...

Той се надигна, за да надникне в очите ѝ. После едва чуто прошепна:

— Обичам те, знаеш...

— Докажи го, Нед, докажи го.

Той изпълни желанието ѝ, като я притисна до себе си, както отдавна не бе правил. Елизабет му се отдаде напълно, осъзнаваше, че тази вечер е различен. Нежен и мил и все пак изгарящ от непреодолимо желание. Тя му се остави и по страстта, с която я любеше, разбра, че отново го е спечелила. С умение и вещина, голяма част от които бе научила от него, го направи свой роб, накара го да утолява желанието ѝ цяла нощ. Елизабет така го разпали, че стигнаха висини на екстаз, недостигани от години. Забравили кавгите и различията си, поне за тази нощ отново бяха съпруг и съпруга, любещи се без задръжки.

Едуард почувства студен вятър да обявява тялото му и седна в леглото. Установи, че се намира в собствената си спалня. Резето на прозореца бе свалено и той се удряше в стената. Леденостуденият вятър от Северно море изпълваше стаята.

Скочи от леглото, затвори прозореца и се огледа. Направи няколко крачки и надникна в спалнята на Елизабет. В нея цареше пълен мрак така, както тя предпочиташе, но успя да види, че дълбоко спи. Затвори тихо вратата, върна се в стаята си и седна на леглото. Главата го цепеше от болка, а устата му бе суха. Имаше махмурлук... голямото количество калвадос, изпит от него предната вечер точно преди тя да слезе и да го съблазни на пода в библиотеката, си казваше думата. Слава богу, че има благоразумието да заключи вратата, защото той дори не се и сети.

Едуард се засмя, тръсна глава, изправи се и влезе в разположената в съседство баня. Завъртя крана, наля си чаша ледена вода, изпи я на един дъх и посегна към сапуна за бръснене и бръснача си.

Елизабет съвсем целенасочено си бе наумила да го съблазни предната нощ и разбира се, бе успяла. Не че ѝ бе струвало големи

усилия. Намираше я за изключително красива, а и беше страстна партньорка. И понеже за първи път тя не каза нещо, което да го подразни, се насладиха на нощ на истинско удоволствие.

Само да си държеше устата по-често затворена, отношенията им щяха да бъдат значително по-добри. Вечно правеше злостни забележки, които го изкарваха от кожата.

Едуард спря да се бърсне за момент, вдигнал бърснач във въздуха, когато истината ненадейно проникна до съзнанието му. Елизабет, интелигентна и умна в много отношения, всъщност бе тъпа. „Такава е — промърмори си под мустак, след като погледна обективно на съпругата си. — Определени факти просто не й влизаха в мозъка; бе неспособна да разбере чувствата на околните.“

Въздъхна и продължи да се бърсне, мислейки за Елизабет. Бе една от най-дразнещите и досадни личности, които познаваше, и понякога ставаше толкова непоносима, че го вбесяваше. Но никога нямаше да я напусне, искаше да има нормален семеен живот, бяха създали и шест деца. Обичаше ги от все сърце, а те се нуждаеха от него, нуждаеха се и от двамата си родители.

Но ако бе напълно откровен, трябваше да признае, че съпругата му притежаваше важни за него качества. Продължаваше да го привлича плътски и след единайсет години брак. Освен това нямаше против да ражда, дори и да не обръщаше нужното внимание на децата си, когато се появяха на бял свят. Той отново замръзна, загледа се в огледалото и се запита дали не създадоха ново бебе тази нощ. Тя нямаше да се разстрои, а и той нямаше да се разтревожи. Викторианската епоха беше време на многодетните семейства. На тях се гледаше с радост и гордост.

Освен това считаха съпругата му за несравнима красавица, каквато си и беше. Проявяваше изтънчен вкус в облеклото си, държеше се със самоувереност; той обичаше да го виждат с нея. Най-накрая се бе научила да стопанисва къщата на площад „Бъркли“, за което заслужаваше похвала. Той не се тревожеше за имота си в Кент край морето, защото икономката, госпожа Нетъртън, енергично се грижеше за нея, а майка му ръководеше „Рейвънскар“ с присъщото си умение и твърда ръка. Имението в момента дори бе печелившо; тя държеше здраво юздите и Алън Петигрю, управителят на имението, точно спазва нарежданията ѝ.

Под негово ръководство Елизабет се бе превърнала в изтънчена и чаровна домакиня, но само на повърхността. Той реши да се прави, че не забелязва, доколкото е възможно. Тя обичаше да спори, настръхваше за щяло и нещяло. Говореше каквото не трябва, комуто не трябва и често обиждаше околните. Беше се опитал да я освободи от дразнещия ѝ навик без особен успех.

— Устата ѝ вечно ломоти с причина и без причина — все му повтаряше Уил и това беше самата истина.

Колкото и възбуждаща да бе Елизабет в леглото, за жалост извън него бе отчайващо скучна. Не споделяше нито един от интересите, които му носеха удоволствие и отмора.

Е, разбира се, имаше компанията на Джейн Шоу, радваше се на общото им увлечение по изкуството, музиката и книгите. За момент се замисли за нея; тя бе извънредно мил човек и ценеше връзката им такава, каквата е. Бракът не я блазнеше. Нито с него, нито с когото и да е. Бе се омъжвала веднъж и това като че ѝ стигаше. Беше му го повторила няколко пъти.

Уил, най-близкият му приятел и изпитан довереник, който постоянно му казваше да приеме живота такъв, какъвто е, онзи ден го посъветва:

— Престани да се тревожиш толкова за жените. Отнасяш се към тях повече от добре, както към всички от семейството си. Няма за какво да се упрекваш.

Надяваше се да е истина.

## 18.

— А, ето те и теб, Нед — възкликна Сесили Деравенел и постави порцелановата чаша върху чинийката ѝ. — Добро утро.

— Добро утро, майко — усмихна ѝ се той, като влизаше в трапезарията. Спря до стола ѝ, целуна я по бузата и се приближи до бюфета.

Там бяха наредени всевъзможни супници с подобрани, апетитни храни: печени наденички, бърбеци, бекон, гъби и домати, както и бъркани яйца и пушена съомга.

— Мили боже, готвачката ни е устроила истинско угощение! — провикна се той, взе една чиния, сервира си печени домати и една наденичка и се върна на масата.

Тъкмо сядаше до майка си и влетя Джесъп, понесъл току-що препечени филийки и нова кана с чай върху сребърен поднос.

— Добро утро, сър — поздрави икономът и остави таблата на масата близо до Едуард.

— Добро утро, Джесъп — отвърна Едуард. — Прекрасен ден, нали?

— Да, сър, така е. Времето слънчево и ясно, над морето няма никаква мъгла тази сутрин. Но е мразовито, господин Деравенел. — Икономът поднесе стъклени блюда с масло и конфитюр от ягоди до панера с хляба.

Едуард кимна, взе си една гореща филийка, намаза я с масло, и подхвърли:

— Готови ли сме за 26 декември<sup>[1]</sup>, Джесъп?

— О, разбира се, сър. Готвачката е приготвила чудесни кутии с вкусна храна за всички слуги — пуйка, шунка и телешко, баница със свинско и коледен кекс, а господин Петигрю е напълнил със суверени<sup>[2]</sup> кутийките за пари.

Едуард поклати одобрително глава.

— Отлично. Не искам хората ни в имението да се почувстват пренебрегнати, заслужават да им се окаже внимание, Джесъп. Виж,

май е добре да добавиш и бутилка вино към всяка от кутиите, приготвени за арендаторите ни. Добри хора са.

— Непременно, сър — Джесъп се обърна към майката на Едуард и попита: — Нуждаете ли се още от нещо, госпожо Деравенел? Да донеса ли друго?

— Не, благодаря, Джесъп — извади малка картичка от джоба на жакета си и му я подаде. — Предай менюто на готвачката за обяд и вечеря. О, съобщи й също, че лейди Фенела ще идва за чай този следобед. Нека го приготи по обичайния начин и моля те, напомни й, че лейди Фейн особено се радва на пая й с месо.

— Да, госпожо — Джесъп забързано излезе.

— Бях забравил за Фенела — обади се Едуард. — Нали ще дойде заедно с Марк Ледбетър?

— Да. Зная, че си отменил всички празненства, Нед, но тя пожела да ни посети днес следобед, та нямах сърце да й откажа.

— Нямам нищо против, майко, наистина. А предупредих останалите гости да не идват, защото Едуард младши е болен. Но се радвам колко бързо оздравява. Присъствието на Фенела няма да му навреди.

Той отпи от чая си, после продължи:

— Искам да поговорим за нещо, но може и по-късно.

Сесили въздъхна.

— Все така казваш, че искаш да обсъдим нещо и после веднага го отлагаш. Също като баща си. Каж ми сега, Нед, не ме карай да чакам.

— Искам да извадиш документите на компанията от сейфа си на Чарлз Стрийт. Трябва да ги прегледам.

Сесили се поизправи на стола си и смръщи вежди.

— Случило ли се е нещо? Тревожи ли те нещо, Нед?

Той поклати глава.

— Ни най-малко, майко. Само искам да си припомня правилника на компанията.

— Разбирам — тя отвори уста, затвори я и се замисли за миг, преди бавно да зададе въпроса си: — Има ли неприятности с онзи роднина на Хенри Грант — Хенри Търнър, дето живее във Франция? Да не би семейство Грант отново да ни диша във врата?

— Не, не, разбира се, че не! Колкото до Хенри, той е съвсем млад, на седемнайсет или осемнайсет. Не представлява опасност за нас. Живее във Франция от години, не зная с какво се занимава. Но няма претенции към „Деравенелс“, ако за това намекваш, майко.

— Всъщност, нищо не намеквам, само зная, че преди няколко години го чули да твърди, че е истинският наследник на Хенри Грант.

Развеселен, Нед се ухили и разряза наденичката си.

— Наследник на какво обаче? Както току-що ти изтъкнах, няма претенции към „Деравенелс“. Освен това е твърде съмнителен наследник, ако ме питаш. Баща му е полубрат на Хенри Грант, така че той му е наполовина чичо — Едуард отново се разсмя.

Сесили поклати глава.

— Прав си за всичко, скъпи, но както добре ти е известно, който се смее последен, най-добре се смее. Убеден ли си, че този Търнър не крои никакви интриги?

— Не се тревожи, майко. Слушай, нека ти обясня. Искам да прегледам правилника на компанията по съвсем различна причина. Трябва да разбере мога ли да променя едно от правилата.

— Съмнявам се да е възможно! — възкликна тя, наклони се по-близо до него и се вгледа в лицето му. — И кое правило си решил да промениш?

— Относно това кой може да наследи „Деравенелс“.

— Какво искаш да кажеш? Единствено първородният син на настоящия председател има това право! Или в твоя случай, на управителния директор. Едуард младши е твоят наследник, а след него — Ричи, ако големият му брат почине преди него.

— Разбирам, както аз бях наследник на баща си. Но всичко може да се случи, животът е непредсказуем и искам да съм сигурен, че ако няма мъж от рода Деравенел, който да наследи фирмата след мен, може да я придобие и жена.

— Жена да управлява „Деравенелс“! Господи, Едуард, какво си въобразяваш! Не допускам борда на директорите да го приеме. Велики небеса, не. Не забравяй, че точно той ще ти попречи.

— Зная. Но времената се менят. А животът е пълен с изненади, както току-що казах. Затова искам да съм спокоен, че Бес може да бъде наследница, ако тя е единствената Деравенел, достатъчно голяма, за да поеме поста ми, щом няма наследник от мъжки пол.

— Защо да няма? — Сесили изведнъж се притесни, лицето ѝ се изопна.

— Напълно сигурен съм, че ще има, но ако с момчетата се случи нещо ужасно? — Едуард поклати глава и я изгледа продължително. — Помня какво ми каза преди много време тук, в „Рейвънскар“. В онзи ден, преди четиринайсет години, когато ми съобщи, че баща ми, брат ми, чичо ми и братовчед ми са убити в Италия: „Нима не знаеш, Едуард, че животът е низ от катастрофи?“

Сесили остана смълчана, после бавно кимна.

— Да, истина е. Така казах — тя се облегна на стола си. — Вероятно има начин да променим правилото, касаещо жените. Датира отдавна, наистина, но мнозина ще се съгласят, че вече е старомодно и не е в крак с времето — Сесили затвори очи и за миг се замисли; когато ги отвори се усмихна на най-големия си син. — Имам чувството, че именно ти ще го отмениш, при условие че бордът даде съгласието си.

Заля го чувство на облекчение. Небрежно подхвърли:

— Мога да бъда много убедителен, майко, наистина много убедителен.

— О, и това ми е добре известно, няма нужда да ми го припомняш — весели искрици проблеснаха в очите ѝ.

Внезапно отвън ечна глъчка: някакво куче се разлая, дете заплака, а някой започна да вика. Стори ѝ се, че е Бес. После чу гласът на Мери:

— Не! Не! Престани!

Едуард скокна и възкликна:

— Какво, в името на бога, става вън?

Отвори френските прозорци на трапезарията, излезе на терасата и се затича по стръмните стъпала, водещи към терасираната градина. Обзет от безпокойство за децата, в бързината си да стигне до тях, Едуард не забеляза, че са покрити с лед, подхлъзна се, стовари се тежко и се затъркаля по стълбите. Когато се спря в подножието им близо до малката морава на ръба на скалите, не помръдна.

— Татко! Татко! — разкрещя се Бес, затича се към него и викна на сестра си: — Мери! Мери! Доведи Джесъп. Намери бавачката. Върви, бързай! Слушай какво ти говоря.

— Ами кучето? — плачливо изхленчи Мери.

— Подай каишката на Сесили. Тръгвай!

Щом стигна до Едуард, деветгодишното момиченце коленичи на земята и го погали по лицето.

— Татко, татко. Отвори очи.

Едуард простена, но от устните му не излязоха думи.

— Татко, татко — повтаряше Бес, а в сърцето ѝ се надигаше тревога. — Моля те, кажи нещо.

Той продължаваше да мълчи. Тя хвана ръката му, докато чакаше Джесъп, и започна да се моли татко ѝ да оживее.

---

[1] Boxing day — празник, придобил популярност по времето на кралица Виктория, на който аристократите раздават на слугите и простолудието кутии с храна. — Б.пр. ↑

[2] Златна английска монета от времето на Хенри VII, равняваща се на 20 шилинга. — Б.пр. ↑



## 19.

Гувернантката стоеше по средата на облицованата с дърво детска стая и броеше столовете около кръглата маса, на която се хранеха децата. Стигна до седем и спря.

— Един стол липсва — обяви тя и огледа питомците си. — Къде е? Знае ли някой?

— Изчезна — отговори Сесили с безразличие и погледна към огнището.

— И къде отиде? — попита гледачката, а очите ѝ леко се присвиха.

— Не зная — измънка момиченцето.

— Ясно. Брей, брей, да не би столовете самички да ходят насам-натам? Не ми се вярва. Кой го взе?

— Бес — изчурулика детско гласче и възрастната жена се обърна към Ричи.

— Благодаря. И къде е Бес, Мери? Винаги знаеш всичко, къде отиде Бес?

Мери изправи гръб на стола си и се наду от внезапно изпълнила я гордост. — Когато ми възложи да наглеждам децата, каза, че отива при татко. Той мъртъв ли е?

Сесили зяпна по-голямата си сестра и избухна в сълзи.

Гувернантката веднага отиде при нея, прегърна я утешително и отсече:

— Жив е, разбира се. Само малко се е ударил — после се изправи, изгледа ядосано Мери и ѝ се скара. — Не бива да говориш така. Тревожиш по-малките, Мери. Знаеш, че приемат всичко много сериозно.

— Да, бавачке, съжалявам. Не помислих.

Гувернантката не направи друга забележка, а избърза към съседната стая и се обърка към Мадж:

— Моля те, дръж ги под око. След миг се връщам.

— Веднага ида, ни съ безпокой — отвърна слугинята, суетейки се с дантелената рокличка на бебето, докато го слагаше в количката.

Въпреки че почти хукна по коридора, възрастната жена се забави, докато слезе по стълбите към етажа със спалните. Името ѝ бе Джоун Мадли и бе чудесна, здраво стъпила на земята жителка на Йоркшир, която с присъщия си трезв разум бе посветила живота си в грижи за чуждите деца. Всички знаеха, че е най-способната детегледачка на света, славата ѝ се носеше навсякъде.

Като стигна площадката на стълбището веднага забеляза Бес. Стоеше пред вратата на спалнята на баща си, а до нея Едуард младши седеше на липсващия стол.

— Деца, веднага елате с мен в детската стая! — извика бавачката. — Другите ви чакат... Време е за втората ви закуска.

— Чакаме да излезе лекаря — отвърна тихо Бес. — Ще ни каже колко лошо се е ударил татко, когато падна.

— Разбирам. Но не може да стоите тук. Обещавам ви, че много скоро ще разберете. Майка ви или баба ви ще дойдат веднага да ви съобщят.

— Баба каза, че съм всяко зло за добро — заяви гордо Едуард младши.

— Какво... — започна гувернантката.

— Не, не — бързо се намеси Бес. — Не че ти си всяко зло за добро, а бронхитът ти. Защото ако не се бе разболял, доктор Лейтън нямаше да пристигне тази сутрин, за да те прегледа. Точно когато татко падна на стъпалата в градината. Голям късмет, че е дошъл, това каза баба.

Всичкият ентузиазъм на Едуард се изпари, но попита:

— Ама то е същото, нали? — погледна детегледачката. — Приятно ми е да съм нещо добро.

— Така и трябва, миличко. Всеки го знае. Но нека не... обсаждаме вратата на татко ви, не е възпитано, пък и няма смисъл. Неподобаващо е — пое малката му ръчица в своята и той послушно се изхлузи от стола. Вдигна очи към нея и уплашен прошепна:

— Нали няма да умре?

— Разбира се, че няма. Не бъде глупаче. Вероятно се е понатъртил.

— Когато умреш, при ангелите ли отиваш, бавачке?

— Да престанем да приказваме за умирање, млади Едуард — отговори рязко възрастната жена. — Каква мрачна тема. Никой не се

готви да умира, най-малкото баща ви. Той е млад и силен.

Бес лъчезарно се усмихна.

— Няма да умре, защото... е неподобаващо — заключи деветгодишното момиченце, използвайки любимия израз на Джоун Мадли и се разсмя.

Бавачката и Едуард младши се засмяха заедно с нея, възрастната жена взе стола и заедно се върнаха в детската стая за втората си сутрешна закуска.

— Не знаете какъв късмет сте извадили, господин Деравенел — говореше доктор Лейтън, докато прибираще стетоскопа и другите си пособия в черната си кожена чанта. — Можело е да се убиете. Да паднете така, с вашите килограми и ръст, нищо чудно и да си счупите врата — лекарят поклати глава. — Изненадан съм, че не сте се контузили сериозно.

— Изненадан съм не по-малко от вас. Когато почувствах, че се подхлъзвам, се помъчих да остана на крака и тогава съм изкълчил рамото и ръката си. Наистина невероятно, доктор Лейтън. Изглежда съм се отървал само с няколко драскотини. Едуард се понадигна на възглавниците и рече: — Но очаквам утре да бъда целият в синини.

Лекарят кимна.

— Бих казал дори още днес. Преди всичко ще ви боли гърбът, рамото ви също ще ви безпокои. Но няма счупено, слава богу. С радост ще отбележа, че сте видели малкия дявол.

Когато се обърна да си ходи, забеляза дрехите на Едуард, хвърлени на канапето и отбеляза:

— Какъв късмет, че сте били с костюма си за езда. Кожените ботуши са запазили краката ви.

— Щастлива случайност е също, че сте дошли да видите Едуард младши. Говоря за мен. Благодаря, че веднага ме прегледахте.

— То влиза в задълженията ми, а синът ви бе значително по-добре на Бъдни вечер, така че днес не се безпокоях особено за него. Все пак реших да се отбия, тъй като със съпругата ми още сме у семейство Дънбар. С Ерик Дънбар заедно учехме медицина, а родителите му бяха щастливи да се отбиваме през уикендите винаги, щом можем. Казваха, че внасяме радост в дома им.

— Как е Ерик? — попита Едуард и спусна крака на пода. — Чух, че се е върнал от фронта с тежки рани.

— Истината е, че загуби крака си. Но както сам казва, щом още има двете си ръце, ще може да практикува медицина, когато се възстанови. Изумителни са храбростта му и високият му дух. Изумителни.

— Като мнозина ранени — промълви Едуард и изведнъж се сети за Фенела. Днес щеше да идва на чай и той щеше да поговори с нея за бъдещия възстановителен център.

Питър Лейтън спря на вратата.

— Препоръчвам ви почивка, господин Деравенел. Предполагам, че няколко дни ще се чувствате малко слаб. Освен това ще ви мъчи главоболие. Продължавайте да взимате аспирин и се отпуснете. Никакви резки движения. И още нещо: ако се почувствате зле, усетите болки в гърба или главата, или ви се вие свят, незабавно ми телефонирайте у Дънбар. А утре ще ви навестя да проверя как сте. И не забравяйте, само на двацет минути съм от вас — приближи се до вратата и додаде: — А сега възнамерявам да тръгна и да видя малкия си пациент. Джесъп е на долния етаж, нали?

— Да, а съпругата ми сигурно ви чака в библиотеката. Тя ще ви заведе при момчето, което най-вероятно е в детската стая. Отново ви благодаря, Лейтън, за проявената грижа и внимание.

Сесили Деравенел бе силно изплашена и дори сега в средата на следобед още не се бе успокоила.

Тази сутрин най-възрастният ѝ син като нищо можеше тежко да се контузи, дори да се убие. Можеше да си счупи врата, гръбначния стълб или фатално да си нарани главата. Нищо не бе изключено при такова сгромолясане по постланите с плочи стъпала.

И колко неочаквано се случи, като гръм от ясно небе, докато мигнеш. Това бе най-страшното. В един миг си жив, в следващия — мъртъв.

Сесили бе коленичила пред пейката на вековния параклис на Деравенел зад къщата. Неотдавна бе влязла в него, за да отдаде горещите си благодарности към Бога, че е спасил сина ѝ. Държеше молитвената си броеница и мълвеше молитви, за да изкаже

признателността си за всичко, с което бе благословена, и да се помоли да бди над всичките ѝ деца.

Скоро мислите ѝ се върнаха към Едуард и си спомни разговора, който проведеха по време на закуска, когато ѝ спомена, че иска да промени правилника, за да е сигурен, че само член от семейството ще управлява „Деравенелс“. Дори и да е жена. Замисли се възможно ли е да повлияе на борда на директорите, да ги убеди да приемат новото правило относно женския пол. За себе си тя нямаше отговор. Надяваше се да го прокара.

Лека въздишка се отрони от устните ѝ и тя се загледа в красивия гравирани олтар, на чието централно място се виждаше фигурата на Христос на кръста. Какво тревожно съвпадение се случи тази сутрин — той говореше за наследниците си и няколко минути по-късно се втурна навън и падна, като едва-що не се уби.

Ако нещо сполетеше Нед, ненавременна беда, докато още бе в разцвета си, в „Деравенелс“ щеше да настъпи криза. Компанията щеше да остане като обезглавена. Едуард младши навярно още нямаше да бъде на подходяща възраст, за да поеме поста. Дълбоко в сърцето си Сесили знаеше, че Едуард никога нямаше да повери управлението на Джордж, дори и след милион години. Ричард щеше да застане начело, да стане пазител на търговската компания, докато Едуард младши порасне достатъчно, за да стане управителен директор на мястото на чичо си.

Бедният Джордж. В него имаше нещо, което открай време разтапяше сърцето ѝ и я караше да го защитава. Странно, как винаги тичаше при нея като дете, търсеше я, сякаш да го предпази от света. Притискаше се до нея, дори и като юноша. И тя откликваше на нуждата му, както подобава на една майка с обич, поощрение и покровителство.

Но тя знаеше, че той няма да бъде вечно в безопасност... отдавна я глождеше предчувствие за някаква зла съдба, усещаше в себе си, че Джордж е обречен. Струваше ѝ се, че непрестанно си търси белята, че го следват неприятности. Имаше ужасната склонност да ги привлича, като че нарочно вбесяваше Едуард и тя напълно разбираше защо той често се гневи на по-младия си брат. В същото време съчувстваше на Джордж. Хрумна ѝ, че той просто е непохватен... прави поразии, без да иска да причини зло... ядосва околните... често им причинява

ужасна болка. Имаше моменти през годините, когато ѝ се струваше, че Джордж се стреми да унищожи себе си.

Неотдавна се бе спречкал с тъща си, за което бе научила от самата Нан Деравенел. Преди няколко месеца Нан я бе навестила в къщата ѝ на Чарлз Стрийт в Лондон и бе споделила тревогата си. Съвсем недвусмислено Нан бе подхвърлила, че Джордж е истински пройдоха и пилее парите ѝ, харчейки щедрата издръжка, която тя дава на Изабел.

Още помнеше колко се стъписа и как я хвана яд на Джордж. Нан се отнасяше благосклонно към дъщеря си и зет си, който очевидно злоупотребяваше с добрината и щедростта ѝ.

През онзи ден Сесили се опита да успокои силно разтревожената Нан и обеща да поговори твърдо и сериозно с Джордж.

— Трябва да го накараш да се вразуми — бе завършила Сесили. — Или да спреш парите на Изабел и така да принудиш Джордж да издържа жена си и да се простира според чергата си.

Нан се съгласи и си тръгна.

Сесили се питаше какво е последвало, тъй като Нан така и не ѝ каза нищо повече. Джордж, чаровният ѝ, красив син, бе непрокопсаник, на моменти плиткоумен и абсолютно непоправим. Но все пак ѝ бе син и тя го обичаше. Както обичаше Едуард и Ричард, но те като че съумяваха по-добре да се грижат за себе си...

Сесили се изправи, прекръсти се, обърна се и бавно тръгна по пътеката между пейките, като се питаше какво бъдеще чака синовете ѝ и техните семейства. А в този празничен януарски ден нямаше как да предусети бедствието, надвиснало над „Деравенелс“ и как катастрофалните събития ще променят живота на всички. Безвъзвратно. До такава степен, че никой от тях нямаше вече да бъде същият.

## 20.

Марк Ледбетър отдавна не бе идвал в „Рейвънскар“, но все пак не бе забравил живописния изглед от прозорците на библиотеката.

И когато Сесили Деравенел го въведе в помещението заедно с Фенела, едва устоя на импулсивния подтик да се приближи до тях и да се наслади на прекрасната гледка.

— Радвам се да ви видя и двамата — посрещна ги Сесили и на лицето ѝ засия усмивка. — А, ето я и Бес, най-възторжената ти почитателка, Фенела. Нека ти представя бавачката и останалите деца.

Миг по-късно малчуганите наобиколиха Фенела и Сесили, жадни за вниманието им, така че Марк се възползва от възможността да се отдалечи в другия край на стаята.

Застана пред френските прозорци и зарея поглед към ширналото се пред очите му Северно море и хълмистата брегова линия, губеща се в безкрая. Водата блестеше като разтопено олово на следобедната светлина, отразявайки слънчевите лъчи. Небето, обикновено мрачно и облачно над красивия северен бряг, искреше синьо-лилаво. Само тук-там се носеха бели облачета.

Помисли си колко умно е построена старинната къща на върха на скалите, така че да бъде лесно отбранявана, и докато продължаваше да се визира навън от прозорците, забеляза на хоризонта два големи кораба, които с усилие си пробиваха път сред бурните води. Денят бе ветровит и Северно море бе неспокойно, бели зайчета украсяваха гребените на вълните.

Марк се обърна с гръб към прозореца и обходи с очи стаята — високите рафтове с книги, прекрасните картини по стените и красивите старинни мебели, изработени от тъмно, старо дърво. Удобни канапета и столове бяха наредени около грамадната каменна камина, където бумтяха цепеници. Приятно бе да се намираш в така уютна стая.

Очите му се спряха на Фенела, чието внимание на мига бе завладяно от групата малчугани, като призна пред себе си, че никога не бе виждал толкова красиви деца. Струваше му се, че са изскочили от

платното на някой от великите класически портретисти на осемнайсети век като Томас Гейнсбъроу, Джордж Ромни или Джошуа Рейнолдс.

Докато младите Деравенел се тълпяха около Фенела, сянка на съжаление докосна съзнанието му и му се прииска тя да имаше свои деца. Със сигурност щяха да бъдат не по-малко прекрасни от тези, които я заобикаляха, търсеци с обич вниманието ѝ. Но съпругът ѝ Джереми загина млад, още в началото на брака им. Фенела бе истинска красавица с ясните си сиви очи, с копринената си руса коса, падаща около меките черти на лицето ѝ. Открай време бе стройна, грациозна и изтънчена. Да, децата ѝ щяха да бъдат прелестни като нея.

Марк се загледа очарован в петимата Деравенел. Преди много време, когато баща им бе още ерген, често връстниците му го наричаха Златното момче. А децата му наистина бяха златни, с безупречния си външен вид, с великолепните си златисточервеникави коси и искрящи сини очи. Лицето на всяко от тях бе прелестно, красиво изваяно, с правилни, деликатни, аристократични черти. Така красиви и жизнени деца, та чак ти се спира дъхът. Дължни бяха да ги пазят от всякакви злини... светът гъмжеше от опасности...

Отърси се от мислите си, когато Сесили се приближи до него.

— Извинявай, не исках да те изоставя, Марк. Надявах се да попреча на децата напълно да обсебят Фенела.

Марк се засмя.

— Май точно това и стана.

— Да, наистина. Как е майка ви?

— Чувства се прекрасно и ви изпраща най-сърдечните си благопожелания. Заръча ми да ви припомня колко сте се веселили с нея и лелята на Фенела, Филомена, преди години на Коледа, когато сте били още неомъжени...

Сесили се разсмя.

— Вярно си беше, струва ми се... да си кажа привичката и трите бяхме непоправими веселячки — прочисти гърлото си и продължи: — Елизабет скоро ще дойде при нас. Потърсиха я по телефона точно преди да пристигнете. А, ето го най-последно и Нед. Боя се, че след падането трудно върви.

— Паднал ли е? — намръщи се Марк и се втренчи в нея. Явно бе силно изненадан и тъмнокафявите му очи изведнъж помръкнаха от



тревога.

— Да. Тази сутрин. Претърколи се по стъпалата пред трапезарията.

Едуард, подпирайки се тежко на дебел бастун, бавно се приближи към тях, после спря пред Марк и майка си, подаде ръка и на двамата с унила усмивка.

— Извинете ме, но видях Джесъп да се навърта наоколо. Предполагам, че иска да говори с мен — промълви Сесили и забърза към вратата, за да остави двамата насаме.

— Как така паднахте? — попита Марк все още с безпокойство в погледа.

— Преметнах се през глава по покритите с лед каменни стъпала навън. Аз си бях виновен. Не внимавах. Отвън се чу страшна врява... викаха децата. Писъци, крясъци, залая някакво куче. Е, да, като всеки уплашен, предан към децата си баща се втурнах навън и в бързината прескочих стъпалата. Дори през ум не ми мина, че има лед.

Марк бегло огледа насиненото му око, ожулената буза и силно натъртената брадичка.

— Доста сте пострадали — възкликна той.

— Да, но извадих късмет.

— Дано. Надявам се, че ви е прегледал лекар.

— Да. Всъщност Едуард младши получи пристъп на бронхит и местният доктор точно бе дошъл, за да го прегледа тази сутрин, когато Джесъп и двама от конярите ме внасяха в къщата.

— Направи ли ви пълен преглед?

— От глава до пети. Но му обещах да отида в болницата, когато се върна в Лондон след няколко дни, за да ме види Майкъл Робъртсън, който ме лекува от години. Имате ли против да поседнем, Ледбетър? Този навехнат крак никак не ме държи.

— Разбира се, нека седнем — веднага се съгласи Марк.

— Кажете, кога се връщате в Скотланд Ярд? — попита Едуард, след като удобно се настаниха на столовете пред камината. — Уил Хаслинг ми каза, че сте се издигнали в службата.

— Да, вярно е. Съвсем скоро ще го оповестят. Ще стана началник на Столичните сили на реда при Скотланд Ярд.

— Поздравления! — Едуард се облегна на стола си и се усмихна на госта си. — Радвам се за вас. Заслужавате да получите този

отговорен пост.

Марк се засмя.

— Да си кажа право, с радост се връщам. Много ми липсваше полицейското управление. Не се оплаквам от службата си във Военното министерство, а и бях длъжен да я изпълнявам, но на моменти се задушавях от бумащина.

— Виж ти, дали са ви работа с документи, а ние мислим, че гоните шпиони — пошегува се Едуард.

— И то бе вярно, но не в буквалния смисъл — обясни Марк с усмивка. — С други думи, докато бях в Британските тайни служби, не бях на истинското бойно поле.

— Вероятно военновременната ви служба ви се е струвала скучна, но значително по-безопасна, нали?

— Вярно е, Деравенел, но все пак считам, че и аз допринесох нещо във войната.

В този момент влезе Елизабет, ослепително красива, с бежов костюм и няколко реда възхитителни перли.

— Простете — вместо поздрав възкликна тя и подаде ръка на Марк. — Извинете ме, че не бях тук, за да ви посрещна. Наложих се да разговарям с майка ми по телефона.

Марк разбиращо кимна, после обърна поглед към децата, които все още обсаждаха Фенела.

— Толкова са красиви, Елизабет, също като вас.

— Благодаря.

Сесили се върна в библиотеката, последвана от Джесъп и три от прислужниците, бутаци масички на колелца, които оставиха до пианото при входа на стаята.

Едуард се обади:

— Струва ми се, че Джесъп се готви да ни каже, че ще сервират чая.

Фенела, освободила се вече от малките си обожатели, побърза да седне при Елизабет и Едуард и след като целуна и двамата, се обърна към Нед:

— Горкия ти, бедното ти лице. Майка ти ми съобщи за ужасното ти падане.

— Колкото по-малко говоря за него, толкова по-добре. Като последен глупак, Фенела, хукнах навън, без да мисля, защото кучето

лаеше и Мери викаше. Показа се лъжлива тревога.

Фенела му се усмихна. Познаваха се от години и тя винаги беше негова закрилница и поддръжница; обичаше го като брат.

— Да, чух за кучето от Едуард младши.

Нед се разсмя.

— Къде се е чуло да наречеш куче с подобно име? Макбет?

Всички захихикаха, а Фенела им прощушна заговорнически:

— Разбрах от малкия му собственик, че искал да му даде шотландско име, защото било планински териер, а гувернантката му подхвърлила Макбет.

— Точно така.

Сесили отново се присъедини към четиримата и тихо предложи:

— Според мен Джесъп желае да сервира чая. Искате ли да седнем заедно там, Фенела. Елизабет, бавачката ще се погрижи за децата. Ето там — тя кимна към прозореца. — Ще пият чая си там.

Фенела се изправи, пое дълбоко дъх и бързо и съвсем неочаквано заяви:

— Предпочитам първи да ви съобщим нещо. С Марк се сгодихме.

Докато тя говореше, Марк също стана прав и хвана ръката ѝ.

— Това е една от причините да поискаме да ви навестим днес, да споделим радостта си — довърши тя, очите ѝ блестяха, а на устните ѝ изгря лъчезарна усмивка.

Едуард, Елизабет и Сесили им поднесоха най-сърдечните си поздравии, после Елизабет изтърси:

— Слава богу, че няма да останете в нафталина, както всички се опасяваха.

Настъпи неловка тишина.

Нед хвърли яростен поглед към съпругата си, а изражението на майка му бе смесица между крайно смайване и силно възмущение.

Фенела Фейн открай време знаеше, че Елизабет не я харесва, понеже ревнуваше заради приятелството ѝ с Нед. Но като жена от аристократичен произход с добро възпитание, не се принизяваше до нивото на другите. Освен това бе спокойна и хладнокръвна. Най-сетне отговори с ясен, спокоен глас:

— След овдовяването ми, покрай основаването на „Хадън хаус“ и благотворителната ми дейност по време на войната малко бях заета.

Марк загърби Елизабет, прегърна Фенела, сведе поглед към нея и с усмивка призна на приятелите си:

— Вадя ѝ душата да се омъжи за мен от години и най-после тя склони. За моя най-голяма радост.

Сесили бързо се приближи до Фенела и нежно я прегърна, после хвана Елизабет под ръка, накара я да стане от стола и настойчиво рече:

— Би ли се заела с децата, та да могат гостите ни да изпият чая си на спокойствие.

— Но гувернантката е тук...

— Тръгвай, Елизабет — нареди Сесили с нетърпящ възражение глас и я подтикна да тръгне към прозореца, където бавачката настаняваше децата, като хвърли многозначителен поглед към сина си.

Фенела седна на канапето и настойчиво загледа Едуард.

— Искам да те питам нещо, скъпи Нед. От все сърце се надявам да разрешиш на дъщерите си да ми станат шаферки. Моля те, кажи да.

— Но естествено, че ще се съглася — зарадва се той, а сините му очи заблестяха.

Тя го озари с щастлива усмивка и краткият поглед, който си размениха, разкри изумлението му от думите на съпругата му и абсолютното пренебрежение на Фенела към тях. Някак винаги умееха да четат мислите си и прекрасно се разбираха.

Тя отново помоли, но по-тихо:

— Бих желала и Грейс Роуз да ми бъде шаферка, стига да нямаш нищо против. Обичам и нея, тя е скъпа на сърцето ми.

— Великолепна идея! Разбира се, че не възразявам. Сигурен съм, че и Вики ще се съгласи, напротив, дори ще се радва.

— Още не съм я питала, Нед. Всъщност, на никого още не сме казали, че ще се женим, ти първи узнаваш.

— Трябваше първо да поговоря с баща ѝ по Коледа — обади се Марк. Седна до Нед и призна: — Успокоих се, когато графът ни даде благословията си.

Джесъп се появи, пред него вървеше една от слугините. Погледна въпросително към Едуард и той кимна. Прислужницата тикаше пред себе си количка за сервиране, която остави до камината. Джесъп наля чашите с чай, докато момичето им подаваше салфетки и чинии. После им поднесе голяма табла със сандвичи с пушена съомга, яйчна салата, краставици, домати, шунка и сирене.

Звън на телефон накара Джесъп за момент да ги остави, а когато се върна в библиотеката, забързано се приближи до Едуард и му прошепна нещо. Той кимна.

— Благодаря, Джесъп — отговори той и протегна ръка към иконома. — Би ли ми помогнал, ако обичаш?

Веднъж изправил се на крака, Едуард се обърна към Фенела и Марк:

— Извинете ме, спешно ме търсят по телефона. Няма да се бавя.

С куцане Едуард прекоси библиотеката, като тежко се подпираше на бастуна си. Вдигна слушалката на апарата, поставен на малка масичка в дългия коридор.

— Деравенел е на телефона — обади се той. После внимателно се заслуша, а на лицето му се изписа удивление, когато безспирен порой от думи се изля по жицата. Връзката бе с Шотландия.

Най-сетне човекът отсреща спря, за да си поеме дъх, и Едуард отговори с всичката смиреност, на която бе способен:

— Разбирам всичко, което казваш, Йън, и напълно съм съгласен с теб. В момента имам гости. Но съм убеден, че можем да разрешим въпроса утре.

След като Йън Макдоналд се съгласи да разговарят на следния ден, веднага прекъсна връзката, без да добави и дума, дори без да се сбогува.

Едуард за миг остана неподвижен. Лицето му бе преbledняло от гняв. Няколко пъти си пое дълбоко въздух, преди да се върне в библиотеката. Но минаха минути, преди да може да го стори.

## 21. ЛОНДОН, 1919

— Съжалявам, че те повиках в събота, Еймъс — извини се Едуард. — Но наистина имам нужда от помощта ти.

— Няма нищо, господин Едуард — отвърна Еймъс. — Да си кажа правичката, радвам се да бъда тук, и без това нямам какво да върша. С какво мога да помогна, сър?

— Искам да проникнеш в един от кабинетите ни. Важното е да изглежда като взлом. Ако някой е способен да го направи, това си ти.

— Моля за извинение, сър, ако не се лъжа, искате да разбия кабинета на господин Джордж.

Едуард се усмихна, макар да не му бе до смях. Колко прозорливо схващаше Еймъс ситуацията.

— Точно така. Да започваме, какво ще кажеш?

Едуард стана и прекоси стаята, следван от Еймъс, който обясняваше:

— Само да се отбия в моя кабинет да си взема инструментите, сър. Ей сега идвам.

Едуард кимна и продължи по коридора по посока кабинета на брат си, мислейки си за Джордж. Бе потънал в неизвестност, така да се каже, но Едуард знаеше къде се намира — сгушен зад полите на жените в семейството, съпругата му Изабел и тъща му Нан Уоткинс. Нямаше много да му помогне. Какъв глупак, безмозъчен идиот. След като разговаря с Йън Макдоналд няколко пъти и научи пълни подробности за фиаското в Единбург, Едуард реши, че е длъжен да отнеме на Джордж всякаква власт. И то незабавно. Налагаше се да го понижи в пост. Едуард стисна устни: ако той му паднеше в ръцете, с радост би го удушил.

Облегна се на касата на вратата и зачака Еймъс, който с широки крачки се приближаваше по коридора.

— Не бързай толкова, Еймъс — промърмори Едуард. — Има предостатъчно време. Надали някой ще дойде в събота, при това днес е празник. — Бе четвърти януари и хората още празнуваха настъпването

на новата 1919. Началото на мира и годината на неограничените възможности, поне както тръбяха политиците.

Еймъс отвори кафявия си кожен калъф, коленичи на пода и мушна някакво острие в ключалката. След като я поразчовърка, се чу прищракане. Еймъс вдигна очи към усмихващия се Едуард. Докато се изправяше, по-възрастният мъж натисна дръжката и рече:

— След вас, господин Деравенел.

Едуард влезе и спря.

— Мили боже, сигурно пуши като комин, стаята смърди.

— Напоследък цигарата не излиза от устата му. През целия си живот не съм виждал такъв закоравял пушач — Еймъс поклати глава. — Пристрастен е към тютюна, ако ме питате.

— Какво искаш да кажеш?

— Той е, както казваше Марк Ледбетър, склонен към пристрастия, господин Деравенел. Докато главният инспектор беше ченге, ми е думата.

— Видях го по празниците — съобщи Едуард, поглеждайки към Еймъс бегло. — Сгодил се е за лейди Фенела.

— О, сър, страшно се радвам да го чуя! Прекрасна жена е, така човеколюбива и грижовна — Еймъс се усмихна, поклати одобрително глава, а очите му светнаха. — Няма да намери по-добър съпруг от главния инспектор. Свестен човек, един на милиони, сър.

— Наистина е такъв — Едуард затвори вратата, приближи се до бюрото на Джордж и дръпна дръжката на най-горното чекмедже. Не поддаде. Бе заключено. Пробва и другите от писалището, но не можа да отвори нито едно.

— Е, Еймъс, стари приятелю, опасявам се, че ти си на ход. Трябва да надникна във всяко от тях, така че залавяй се за работа, използвай ловкостта си.

— Нямайте грижа, ще ми отнеме само минута — още докато говореше, бившият полицай коленичи и с помощта на друг инструмент отвори средното горно чекмедже и оттам останалите. След като всички бяха отворени, Еймъс се изправи и посочи театрално към бюрото. — Ваши са, сър.

Горното чекмедже преливаше от неплатени сметки. Ужасен от сумите, които Джордж дължеше на шивачи и търговци, Едуард ги

извади и бавно претърси останалите чекмеджета. Ахна от изненада, когато в най-долното откри пистолет.

— Еймъс, ела да видиш.

Едуард мразеше оръжия и нямаше желание да го взима в ръце, още по-малко да го разглежда.

Еймъс се втренчи в пистолета и поклати изумено глава.

— Бог знае за какво му е нужен, господин Едуард. Моделът е „Смит и Уесън“ за ваша информация — бившето ченге затвори чекмеджето с крак.

Едуард прерови останалите, но не намери нищо, освен бележник с множество адреси на жени, плюс телефонните номера на всевъзможни нощни клубове в Лондон. После прекоси стаята, отвори няколко шкафа, но не откри нищо интересно.

— Е, това е, сега по-добре заключи чекмеджетата.

— Веднага. Извинете, сър, но нещо конкретно ли търсите?

— Не... всъщност, да. Дирех нещо, което да го изобличава, каквото и да е.

Еймъс стрелна с поглед Едуард, после се зае да заключва чекмеджетата.

Няколко минути по-късно излязоха от кабинета на Джордж. Еймъс заключи и вратата, след това двамата тръгнаха по коридора в пълно мълчание.

В един миг Едуард спря и се обърна към Еймъс с озадачено изражение.

— Нещо ми се върти в главата, но някак ми убягва. Честно да ти кажа, Еймъс, наистина очаквах да намеря нещо в кабинета му, нещо изключително важно, но да ме убиеш, не мога да се сетя какво е.

— Ако си спомните, само ми кажете, сър. Мога да отворя стаята за нула време, както вече видяхте.

Едуард седеше в своя кабинет и препрочиташе бележките, получени от Оливери и Уил Хаслинг предния ден. Двамата му служители, които му бяха и най-близки, заемаха високи постове в компанията и най-накрая бяха проучили анализа на дейността ѝ в световен мащаб през 1918.



Когато вчера му представиха докладите си, с въодушевление му съобщиха, че годината е била изключителна, независимо от войната. „Или навярно отчасти заради нея“, помисли Едуард и се облегна на стола си.

„Деравенелс“, най-могъщата търговска компания в света, преуспяваше. Печалбите бяха огромни и му се струваше, че надали биха се справили по-добре. Лека усмивка озари лицето му. Разбира се, че могат и ще го постигнат. Сега, когато настана мир, в света ги чакаха нови висини.

Наведе се над писалището, разгърна отчетите и се съсредоточи върху две направления — лозарството във Франция и минодобива. При второто имаше известни проблеми не заради войната, а заради времето. Но винарският отрасъл носеше печалби, и то от стотици години.

А мините им по целия свят истински процъфтяваха. Всичко вървеше добре и един ден в недалечното бъдеще щяха да добиват петрол в Персия. Убеден бе. Това беше мечтата му. След малко приключи с четенето на доклада, върна го в чекмеджето на бюрото си и го заключи.

Бизнесът бе във фантастична форма, слава богу. Бе го постигнал през четиринайсетте години, откакто бе поел руля. Не можеше да го критикуват за нищо и бе горд от постиженията си, най-вече като си припомнеше упадъка и неразборията, която завари след като прогони „шайката на Грант“, както ги наричаше. И личните му дела бяха в порядък. Бе уредил фондовете за жените в неговия живот. Уговори си среща с адвокатите си през идната седмица, за да направи промени в завещанието си. Финансовите работи на майка му, за които от години се грижеше, също бяха в идеален ред.

Започваше новата година, както подобава. Като изключим Джордж. Изхвърли от съзнанието си мисълта за брат си, сега по-неприятна пречка от всякога. Мислите му се насочиха към Ричард и още веднъж си припомни колко мъдро постъпи, като купи онази къща от Нан. Ричард и Ан бяха обезпечени, нотариалният акт бе у тях.

Наведе се към най-долното чекмедже на писалището си, отключи го и извади снимката на Лили. Изправи се и я отнесе до прозореца, после се загледа в нея на ярката дневна светлина. Колко бе красива, така любяща, искрена и сърдечна. Добра жена. Първата му любовница,

онази, която истински бе обичал и която означаваше толкова много за него. Убиха я, убиха и детето им, поправи се той.

Лили бе откликнала на любовта му с цялото си сърце. И в смъртта си бе помислила за него, направила го бе богат. Бе му завещала цялото си състояние — парите, къщите, много от бижутата и старинните си предмети. Именно средствата на Лили множеше през годините, тях бе използвал, за да основе фонд за Грейс Роуз и дъщерите си, да купи къщата в Челси от Нан. Знаеше, че Лили щеше да бъде щастлива, ако знаеше за какви благородни каузи е послужило завещаното от нея. А може би знаеше. Отново се взря във фотографията ѝ и до болка осъзна колко му бе липсвала през всичките години. Испитваше нежни чувства към Джейн Шоу, за него бе като благословия, но така и не можа да замени Лили. Никоя не би успяла. Най-малко Елизабет.

Елизабет. Как го вбеси на третия ден на Коледа; онези зловни думи, които бе просъскала на Фенела, когато с Марк дойдоха на чай, го бяха прерязали като с нож. „Устата ѝ вечно ломоти с причина и без причина“, припомни си той забележката на Уил. Бе ревнива, две мнения нямаше. Вечерта имаха ужасна разправия само защото той спомена, че е глупаво да ревнува от приятелството му с Фенела, която му беше като сестра. Обясни ѝ, че дружбата им е чисто платоническа и че се познават от цяла вечност. Но Елизабет не повярва на думите му и го обвини, че има романтична връзка с Фенела.

— В тебе има повече самолюбие и ревност, отколкото любов — студено ѝ бе отвърнал, перифразирайки Ларошфуко<sup>[1]</sup>. Бе го изгледала гневно и му бе обърнала гръб и оттогава отношенията им бяха обтегнати. „Тъй да бъде“, рече си той и се върна на бюрото си.

На вратата се почука и Еймъс пъкна главата си вътре.

— Може ли две думи, господин Едуард?

— Да, заповядай, Еймъс — Едуард върна снимката в най-долното чекмедже и я заключи. — Какво има? Изглеждаш ми разтревожен.

— Вярно е, сър. Обезпокоен съм заради проклетия пистолет в кабинета на господин Джордж. Просто не ми допада идеята наоколо да се въргалят оръжия. Опасни са.

— Съвсем вярно, но нищо не мога да променя.

— Мога да го махна оттам, сър.

— Да, би могъл. Но не смятам, че трябва. Не искам той да разбира, че някой може да влезе и излезе от стаята му и да рови из писалището му, и то с лекота. Нека остане наша тайна, Еймъс.

— Разбирам, сър. Тогава няма да го взимам. Добре.

Едуард кимна.

— Разбран човек си, Еймъс. Ще излизам. Имам среща с господин Хаслинг на обяд в „Савой“. Ще дойда да взема теб и Грейс Роуз от госпожа Вики.

— Благодаря, сър. Тя е силно развълнувана. Няма търпение да отиде на гроба на майка си.

— Значи край на едно от притесненията ѝ — промълви Едуард.  
— Толкова се радвам, че ѝ помогна.

---

[1] Франсоа дьо Ларошфуко (1613 — 1680) — френски писател, автор на „Максими и размисли“ — сборник от афоризми. Афоризмът на Ларошфуко е: „В ревността има повече самолюбие, отколкото любов“. — Б.ред. ↑

## 22.

В момента, в който Едуард Деравенел прекрачи прага на ресторанта на хотел „Савой“, Уил Хаслинг почувства, че тежко бреме тегне на плещите на приятеля му.

Сърдечната им дружба, продължаваща повече от двайсет години, не бе помрачавана от кавги или несъгласия и той познаваше Нед, както познаваше и себе си, дори по-добре. И след всичките години близост го четеше като разтворена книга. Досети се, че Джордж е в основата на тревогите му и причина за мрачното му изражение.

— Закъснях ли? — попита Едуард, докато седнаше срещу най-скъпия си приятел.

— Не, не си. Аз пристигнах по-рано и съм силно изненадан да видя такъв наплив в ресторанта, а днес е събота.

Едуард плъзна поглед из помещението и кимна.

— Доста посетители, но вероятно част от тях са гости на хотела. Не виждам никакви познати физиономии.

— Вярно е — съгласи се Уил. — Мислех да изпия чаша шампанско. Ти имаш ли желание?

— Да, защо не?

Уил махна на келнера, който веднага се приближи. Поиска листа с вината, после отново погледна към Едуард и се поинтересува:

— Какво се е случило? Свързано ли е с брат ти Джордж?

— Точно с него. Както знаеш, той не се появи тази седмица, както бе редно, вместо това получих това глупаво съобщение чрез Изабел, че страдал от бронхит и не можел да говори по телефона.

Смехът на Уил бе по-скоро изсумтяване.

— Каза ми и нахалството му ме изуми. Но със сигурност не отсъствието му те безпокои. — Уил загледа въпросително Едуард.

— Не. Притеснявам се заради случилото се в Шотландия с Йън Макдоналд. Не съм ти разказвал за фиаското, разиграло се там, защото първо исках да се свържа с Джордж, да чуя неговата версия, да се срещнем лице в лице. Но тъй като пази леглото и е още в Йоркшир, настанен удобно от Нан в „Торп Манър“, реших, че трябва да те

осведомя — Нед замълча, когато сервитьорът се приближи и подаде листа с вина на Уил.

Уил поръча бутилка „Круг“ и продължи разговора:

— Предполагам, че е изпортил сделката, нали?

— В общи линии да, но не съвсем. Успях да уверя Макдоналд, че съм сериозен. Обаче се боя, че ще се наложи да отпътуваш за Шотландия следващата седмица и да успокоиш духовете с обичайната си дипломатичност. Ще те придружи Ричард, понеже Макдоналд държи член на семейството ни да присъства на окончателните преговори, а очевидно Джордж не е желан.

— Естествено, че ще замина, но какво е станало? — Уил се намръщи и на лицето му се изписа учудване. — Последно чух, че всичко вървяло по мед и масло.

— Истина е, така беше. Първата среща в петъка преди Коледа минала добре и същия уикенд Макдоналд завел Джордж в някаква спиртоварна в околностите на Единбург. Проблемите започнали в понеделник, двацет и трети декември. Джордж явно е бил груб към Макдоналд, и то недопустимо според шотландеца, който имал здравия разум за момента да остави въпроса висящ. Не искал да спори с брат ми. Решил, че ще бъде много по-разумно и целесъобразно да продължи преговорите след Коледа. Ако си спомняш, ти казах, че поканиха Джордж да гостува на Макдоналд, дъщеря му и семейството ѝ в дома им сред хълмовете на Ламермур. По всичко изглежда, че брат ми се е държал извънредно неприятно и високомерно през празниците и не преставал да се хвали, както само той умее. И на третия ден на Коледа се разбеснял и настоял кола с шофьор да закара обратно него и семейството му в хотела в Единбург. Точно тогава разлютеният Макдоналд ми телефонира в „Рейвънскар“.

Та нашият герой офейкал, но не в Лондон, а в Йоркшир, несъмнено защото не смее да си покаже лицето. — Уил поклати глава. — Какъв глупак. Не разбира ли, че за всички ни е прозрачен? До такава степен, че чак е жалък.

Едуард вяло се усмихна.

— В момента е поуплашен, струва ми се, понеже е наясно, че е оплел конците.

— Но, доколкото разбирам, Макдоналд все още е готов да преговаря?

— Да, Уил, но не мога да си представя защо изобщо Джордж ще се пазари за пари. По моя преценка сделката бе съвсем разумна. Умът ми не побира защо му е хрумнало да се противопоставя на Макдоналд. Цената бе приемлива. — Едуард стисна устни, погледна настрана, после отново се обърна към Уил и обясни: — Макдоналд ми разказа всичко дума по дума и съм абсолютно сигурен, че говори истината. Познавам го от години, честен човек е. Колкото до Джордж, трябваше да обсъди действията си с мен, особено ако е имал някакви съмнения. Но с присъщата си самонадеяност и самомнителност, е решил да се прави на важна клечка. От това — полза никаква.

— Джордж ламти за власт — напомни Уил. — Има прекалено високо мнение за себе си и собствените си способности и все рие като обезумял глиган в гората, тръгнал да търси трюфели — Уил млъкна, за да благодари на келнера, който бе донесъл шампанското.

Миг по-късно чукнаха чаши и Уил веднага продължи:

— Моля те, обясни ми. Преди седмици ми каза, че не държиш особено на сделката. Защо сега изведнъж стана важна за теб?

— Не е — отвърна Едуард. — Не това имам предвид. Нека поясня — Нед се облегна на масата и погледна приятеля си в очите. — Смятам, че ако получим компанията на Макдоналд, ще имаме полза в перспектива, ще ни помогне да разширим винарския си клон. Сделката за мен се определя от два фактора: цената, която Макдоналд иска за фирмата си и количеството продукция на спиртоварните. Ето защо искам да зная повече за тях. Но както и да го погледнем, Джордж ме постави в крайно неудобно положение.

Уил кимна, отпи от шампанското и каза нещо на сервитьора.

Едуард въздъхна:

— Чувствам се неловко, ако искаш да знаеш истината. Този мой брат, толкова е безотговорен. Да проявява претенции към домакина си, да оскърби така възрастния човек, държал се като арогантен невежа. Откровено казано, бесен съм му. В крайна сметка е Деравенел. Аристократи сме. Поне се предполага.

— Разбирам, но надали и Джордж — бе коментарът на Уил. — Джордж си е Джордж. Ужасно е разглезен, дано не ми се разсърдиш, че го казвам. От сестра ти Маргарет и майка ти.

— Зная колко му угаждаше Мег, докато растяха, и да, майка ми все взимаше неговата страна и той има напълно изкривена представа

за себе си.

— Известно ми е как ненавиждаш да петният името Деравенел и определено разбирам защо е нужно малко да... угодим на Макдоналд. Озовал се е в небрано лозе, така да се каже.

— Именно.

— И мислиш, че мога да го постигна? — попита Уил, облягайки се на стола си. — С помощта на Ричард.

— Тя, всъщност, не ти трябва, Уил, но Макдоналд иска Деравенел да присъства на срещата.

— Добре тогава. Ще впрегна всички сили, за да получиш спиртоварната компания на шотландеца, бъди сигурен. А компанията на Ричард винаги ме е радвала. Открай време се разбираме добре, откакто беше... твоят малък Рибчо.

Едуард се усмихна.

— Вярна душа е, грижовна и благоразумна, моят малък Рибчо — въздъхна и продължително изгледа Уил. — В чекмеджето на бюрото в кабинета си Джордж държи пистолет.

— Господи! — Уил изненадано изправи гръб. — За какво му е?

— Не зная. Сигурен съм, че не се готви да обикаля из кантората и да стреля на месо. Вероятно го е оставил там, защото не иска да го държи вкъщи.

— Но защо изобщо му е притрябвал?

Едуард сви рамене, а лицето му изрази недоумение.

— Откъде знаеш, че има пистолет в чекмеджето си? — сети се да попита Уил.

— Защото накарах Еймъс да влезе с взлом в кабинета му тази сутрин и да отвори чекмеджетата на писалището му.

— Какво търсеше?

— Честно да ти призная, не зная. Нещо отдавна казано или сторено ми подсказва за... заговори... узурпиране на властта. Но все ми убягва.

Уил остана неподвижен. Вторачи се в Едуард и промълви замислено:

— Струва ми се, че тук мога да ти помогна. Помня, че преди много време Джони Уоткинс ми говореше за Луи Шарпентие, Джон Съмър и Марго Грант и спомена нещо: че заговорите раждат странна дружба. Някак подхвана въпроса за Хенри Търнър, племенника на

Хенри Грант... Джони каза, че винаги някой е готов да предяви претенции към „Деравенелс“. Ти бе в стаята с нас. Навярно това си спомняш, макар и много бегло.

— Сигурно си прав, Уил. Зная, че Джордж иска да бъде на моето място, да ръководи „Деравенелс“, да притежава „Рейвънскар“, да обсеби всичко, което е мое... пари, влияние, привилегии... и несъмнено би сключил сделка и с дявола. Хенри Търнър. Майка ми го спомена по Коледа и предполагам, че го познава не по-зле от мен. Не заслужава доверие.

— Длъжни сме да предприемем нещо, Едуард — настоя Уил. — И то незабавно.

— Но какво? Там е въпросът.

— Изпрати Джордж да пътува, както предложи Оливери.

— За нищо на света! — възпротиви се Едуард. — Трябва да го държа пред очите си, да го виждам и чувам всеки един момент. Това е единственото решение.

— Значи, измислихме го. Да поръчваме ли обяд? — предложи Уил и се усмихна за първи път тази сутрин. Но усмивката скри истинските му чувства. Даже да държи Джордж под око, това не значеше, че Едуард бе застрахован от злини и проблеми. По рождение Джордж Деравенел бе интригант, кавгаджия, алчен и честолюбив. Докато бе в „Деравенелс“ и работеше в компанията, Нед беше в опасност. Уил бе длъжен да му пази гърба. Както и Еймъс. Задаваше се беда. Уил я чувстваше, почти я надушваше...



## 23.

Грейс Роуз стоеше на ръба на гроба и се взираше в мраморния надгробен камък. Със златни букви на него бе изписано: „Почивай в мир“. Под него, също със златни букви бе името: Табита „Луси“ Лофърд. А най-отдолу само един ред: „Любимата на Себастиан Лофърд. Починала 1904.“

За Грейс Роуз нямаше съмнение, че тук е погребана майка ѝ. Не помнеше нищо за Себастиан Лофърд, нито името Седрик Крофърд ѝ говореше нещо, когато Еймъс ѝ ги споменаваше през годините. Но името Табита се срещаше рядко, затова със сигурност знаеше, че това е гробът на майка ѝ.

Освен това, след като Еймъс наскоро посети болницата и прегледа документацията, а по-късно и смъртния акт, видя отметката, че Табита Лофърд е положена за вечния си сън в гробището на Брейди стрийт в Уайтчапъл. В същия район се намираха болницата и къщата, в която живееха. Спомените ѝ от онези прежни дни бяха смътни; бе съвсем малка и не помнеше Табита. Ако не разполагаше със снимката ѝ, дори нямаше да може да си я представи.

И ето я, изправена пред гроба, обградена от двете си страни от Еймъс Финистър и Едуард Деравенел. Грейс Роуз съзнаваше, че не изпитва никакви чувства към жената, погребана тук, защото имаше откъслечни спомени за нея. Всичко, което усещаше, бе ужасна болезнена тъга за Табита, млада жена, очевидно водена от сърцето си, а не от ума, което я бе тикнало по наклонената плоскост и я бе обрекло на живот в болка и отчаяние.

Нейната майка бе Вики Форт. Тя се грижеше за нея през изминалите тринайсет години, обичаше я и я приласкаваше, възпита я такава, каквато бе днес — образована, културна, с изискани маниери, самоуверена млада жена с чувство за собствено достойнство и право на място в света. Млада жена от аристократично потекло.

Грейс Роуз обърна глава и вдигна очи към Едуард Деравенел. Не го винеше за падението на майка си; бил е момче, когато е станал любовник на Табита, а тя била над дваисет.

Откакто откри, че е негова дъщеря, той не криеше обичта си, отнасяше се към нея с внимание и нежност, даваше ѝ да разбере колко присърце взима нея, всичко, свързано с благополучието ѝ. Бе я признал пред света, не криеше родството им като баща и дъщеря дори пред собственото си семейство. Тя се гордееше, че е част от Деравенел, че в жилите ѝ тече неговата кръв, при все че приемаше Стивън Форт за свой баща. Та нали съпругът на Вики беше я отгледал като истински баща.

Ами Еймъс Финистър, който стоеше от другата ѝ страна? Колко добър беше с нея през всичките години, откакто я бе намерил да живее в строшената, стара каруца в Уайтчапъл, дрипаво гаврошче, което за изненада на всички се оказа момиче.

Грейс Роуз вътрешно се усмихна, представяйки си всеобщото изумление, когато са видели момичешкото ѝ телце и златисточервените ѝ къдрици. Разбира се, можело е Еймъс да я остави и да продължи пътя си, след като си поделиха вкусните пайове с месо. Но не постъпи така. Беше състрадателен и отзивчив и я бе завел на единственото място, където знаеше, че тя ще бъде в безопасност — „Хадън хаус“. И там бе попаднала право в любящите ръце на Вики и Фенела Фейн.

Оттогава Еймъс не преставаше да се грижи за нея, не пропускаше нито един неин рожден ден, Коледа или друг празник, носеше ѝ подаръци, обгръщаше я с обичта си. Успя късче по късче да събере историята на Табита и да открие къде е преживяла последните си дни, преди да умре, защото знаеше колко е важно за нея. И ето, Грейс Роуз благодарение на Еймъс стоеше тук, пред гроба, където почиваше майка ѝ.

Ненадейно Едуард прекъсна мислите ѝ:

— Добре ли си, Грейс Роуз?

Тя трепна и вдигна очи към него:

— Да, чичо Нед — след кратка пауза прошепна: — Но не я помня.

— Било е толкова отдавна, ти си била едва на четири, когато Еймъс те е намерил.

— В съзнанието си виждам лицето ѝ, но зная, че е така, защото имам фотографията ѝ — въздъхна Грейс Роуз.

— Разбирам — отговори Едуард. — Тя бе изключително красива, далеч по-красива, отколкото се вижда на снимката. Бе прекрасен човек,

чудесна млада жена, нежна и мила... — гласът му се прекърши.

Еймъс се обади:

— Вече знаеш къде почива тя, Грейс Роуз, можеш да си... спокойна.

— Да, Еймъс, успокоих се. Чудех се какво ли е станало с нея. Понякога дори си представях, че още е жива и един ден ще дойде да ме търси — тя поклати глава. — Как съм могла да си го помисля?

— Напълно е естествено — успокои я бившият полицай. — И съвсем логично. Не си знаела къде е отишла... — той вдигна безпомощно ръце и сви рамене. — Така че защо да не вярваш, че е жива и някой ден ще те намери.

— Да — отрони Грейс Роуз и пристъпи по-близо към белия, надгробен камък, докосна цветята, които бе донесла и оставила на гроба. — Хубаво е, че мама настоя да взема ваза за тях, нали, Еймъс?

— Да, наистина.

Тя сложи ръка на рамото му.

— Благодаря ти, Еймъс, благодаря ти за всичко... за всички добрини, които си ми сторил, откакто се помня.

Той леко ѝ се усмихна, а очите му заблестяха от обич.

— И на теб, чичо Нед, благодаря ти за любовта и грижите, че не ми отказа бащинството си.

В гърлото на Едуард заседна бучка и той прегърна младото момиче. Трогнат от думите ѝ, промълви с пресипнал глас:

— Ти си част от мен, Грейс, а от това не мога да се отвърна.

След минути Грейс Роуз и двамата мъже излязоха от гробището на Брейди Стрийт и се насочиха към паркирания наблизо ролс-ройс на Едуард. Когато приближиха Броудбент, шофьорът му, излезе от колата и им отвори задната врата.

— Върни ни у семейство Форт, Броудбент — нареди Едуард, остави Грейс Роуз и Еймъс да влязат първи в автомобила, после и той се качи.

Бе един от онези хапещо студени януарски дни, валеше ситен дъжд, който проникваше чак до костите. „Не е най-подходящият ден за ходене на гробищата — помисли си Едуард, докато се настаняваше на задната седалка, — но пък кога ли е приятно?“ Всъщност, времето

нямаше нищо общо с настроението му. Подобни поводи бяха неизменно тъжни, изпълваха го с меланхолия. Знаеше, че не е свързано само с Табита, а и с другите скъпи нему покойници, заради които толкова бе тъгувал... баща му, брат му Едмънд, Невил, Джони Уоткинс. Още чувстваше празнота в душата си заради Роб Аспен и Кристофър Грийн, близки колеги и приятели в „Деравенелс“, и двамата загинали във войната.

Гласът на Грейс Роуз изтръгна Едуард от тъжните му мисли:

— Ще идвам от време на време да нося цветя, чичо Нед.

— Да, редно е, винаги когато почувстваш нужда — той хвана ръката ѝ, и я стисна крепко. — Майка ми непрестанно ми напомня, че животът трябва да се живее, Грейс Роуз, не го забравяй. Важно е понякога да си спомняме за мъртвите, които сме обичали, но трябва да се радваме и на днешния ден, да гледаме в бъдещето, а не в мислите си да се връщаме само назад.

— Разбирам — промълви тя и след като си пое дълбоко дъх, продължи с по-весел тон: — Толкова съм щастлива, че ще бъде шаферка на сватбата на лейди Фенела и че си дал позволения си и на Бес, Мери и Сесили. Мама ми каза, че ще бъдем облечени в бледосини, копринени рокли и ще носим на главите си венци от метличини.

Той ѝ се усмихна.

— Нямам търпение да зърна златокосите си хубавици как пристъпят в църквата след Фенела. Толкова ще се гордея с вас. Ще бъдете прелестна гледка.

Тя се засмя и се наклони към Еймъс, седнал от другата страна на Едуард.

— Мама ме увери, че и ти ще дойдеш на сватбата, Еймъс. Няма ли да бъде прекрасен ден?

— Да, наистина — отвърна Еймъс, радостен да види щастливата ѝ усмивка заменила скръбното изражение, докато бяха при гроба. Ужасното безпокойство, с което се бе борила години поред, се бе уталожило, най-сетне бе заличено. Вече не се тревожеше, че Табита внезапно ще се появи и ще я изтръгне от любящите ръце на Вики и Стивън Форт. Той знаеше, че този страх и мисълта какво точно се е случило с майка ѝ от години терзаеха момичето.

За кратко помежду им настъпи мълчание, после Едуард се обърна към Еймъс и загадъчно заговори:

— Въпросът, който разисквахме вчера, смятам да се разреши най-сетне днес, ако не възразяваш да наминеш до „Странд“ след чая у госпожа Форт. Искам да вземеш и предмета от долното чекмедже и всички документи от средното от писалището на брат ми. Утре рано, около седем може ли да се срещнем само двамата в кантората и да ми ги донесеш?

— Нямайте грижа, сър, ще се отбия тази вечер, както пожелахте — отвърна Еймъс, пълен с облекчение, че най-после са му разрешили да отстрани пистолета. Мисълта за огнестрелно оръжие във фирмата го изпълваше с тревога, особено след като се намираше в бюрото на безотговорния Джордж Деравенел.

След това и тримата се умълчаха, а после заговориха за ежедневни, маловажни теми. Ролс-ройсът си пробиваше път през уличното движение на Ийст Енд, Броудбент уверено караше към „Пикадили“ и оттам към Кенсингтън, където живееше семейство Форт.

В момента, в който Грейс Роуз видя Вики да ги чака във всекидневната, се затича към нея. Вики с широка усмивка разтвори обятия и силно прегърна Грейс Роуз, защото се досещаше какви притеснения изпитваше момичето преди отиването си на гробището.

Няколко секунди Грейс Роуз остана притисната до нея, после се отдръпна, погледна обичното ѝ лице и бързо заговори:

— Добре съм, мамо, наистина. Доволна съм, че отидох там, защото сега зная къде е майка ми и повече няма да се тревожа за нея.

— Това ме прави щастлива, Грейс Роуз, със сигурност вече няма причини да си спомняш миналото и да се безпокоиш. Трябва да вървиш напред, да мислиш за Оксфорд и бъдещето.

— Ще те послушам. Споделих с чичо Нед, че понякога ще нося цветя на гроба ѝ... — останалата част от изречението ѝ остана недоизказана.

Вики кимна.

— Идеята е чудесна. Ще идвам с теб, както и баща ти. Нали, Стивън?

Широко усмихнат, Стивън Форт се приближи към Грейс Роуз и Вики.

— Разбира се. Можехме да дойдем и днес, скъпа, но ни се стори, че не ти се иска.

Грейс Роуз се обърна и го целуна по врата.

— Чувствах се достатъчно голяма — промълви тя и се засмя, а ведрото ѝ настроение бе заразително.

Стивън се присъедини към смеха ѝ, после забърза да посрещне Едуард и Еймъс, които влязоха заедно във всекидневната.

Както му беше обичай, където и да се намира, Едуард Деравенел се приближи до камината и се обърна с гръб към нея.

— Навън е ужасно влажно и мразовито, а у вас, Вики е така приятно. Не бих отказал чаша чай.

— Ще я получиш веднага — отговори тя и излезе, връщайки се миг по-късно. — Ще го донесат след минута — съобщи тя и щастливо му се усмихна, после се обърна към Еймъс. — Сигурна съм, че и ти би пийнал чашата чай, Еймъс?

— С удоволствие, госпожо Вики. Няма нищо по-лошо от ситния английски дъжд, вледенява душата, както мокри връхната ти дреха.

— Точно така — съгласи се Вики, засмя се и седна на канапето.

Стивън се приближи до Едуард пред огъня и заговори:

— Видях Чърчил онзи ден в клуба. Изглеждаше добре и с висок дух, слава богу.

— Радвам се да го чуя. Какво възнамерява да предприеме Уинстън? Спомена ли ти? — запита Едуард видимо заинтригуван.

— Все още цели да стане член на парламента, в това съм сигурен. Следващата година, както знаеш, ще има избори, но Лойд Джордж е безопасен и съм абсолютно убеден, че Уинстън ще спечели мястото в Дънди — отвърна Стивън с категоричен глас, изпълнен с решителност.

— Длъжен съм да се съглася с теб по този въпрос — Едуард енергично кимна, после стисна устни. — Жалко, че го обвиняват за Галиполи. Вината не бе изцяло негова, ако питаш мен.

— Така е, Нед. Но виж, той беше Първи лорд на адмиралтейството и поведе морската атака над Дарданелите... — Стивън спря, поклати глава и завърши: — Но какво може да се очаква? Прекрасно знаем какви са политиците, а Чърчил си има врагове. Както всички, нали, стари приятелю?

— Самата истина, Стивън, но аз винаги съм залагал на него. Уважавам го и му се възхищавам, както и мнозина, които познавам. Още не сме станали свидетели на всичко, на което е способен, запомни ми думата, той ще се окаже божи дар за нашата страна, ще видиш.

Продължиха да бистрят политиката, застанали край огъня.

Не след дълго Фулър и една прислужница влязоха във всекидневната с колички, отрупани с храна и напитки. Веднага се заеха да сервират чаши с чай, малки сандвичи, топли кифлички с яagodов конфитюр и бита сметана от Девън. Всички се възхитиха на вкуса на храната.

Като приятели от години семейство Форт и Едуард говориха по много светски теми, а Еймъс и Грейс Роуз седнаха един до друг и обсъдиха пътуването ѝ до Оксфорд в недалечното бъдеще.

## 24.

— Забележително бързо се възстанови от бронхита, нали? — започна Едуард с леден глас, втренчен в брат си, седнал от другата страна на бюрото. — Случайно знам, че лечението му трае поне месец. Най-малко — очите му пронизваха Джордж.

— Беше студено — измънка той, забил поглед надолу в ръцете си, неспособен да издържи тежкия поглед на по-големия си брат.

— Извадил си истински късмет — изсумтя Едуард и се облегна на стола, без да спира да гледа изпитателно брат си. След миг продължи: — Разкажи ми за приключенията си в Шотландия.

— Няма много за разказване.

— О, не съм съгласен, Джордж. Има и още как. Когато ми телефонира в петък преди Коледа, осемнайсети декември, за да бъда точен, ми докладва, че преговорите по сделката вървят добре и ме увери, че не очакваш никакви спънки.

— Така беше.

— И се появиха изневиделица, а? Един по един, така ли? — гласът на Едуард, макар и спокоен, тегнеше от сарказъм. Когато Джордж не отговори и продължаваше да избягва погледа му, по-големият брат подхвърли: — А спиртоварните? Посетил си ги на следващия ден, както разбрах от Макдоналд. Не ти ли направиха впечатление?

Хванал се за думата, недостатъчно съобразителен да долови язвителния тон на Едуард, Джордж изтърси:

— Ами... не ме впечатлиха. Категорично не, а цената бе съвсем неприемлива.

— Така ли. Извънредно интересно. Сподели как прекара Коледа? Зная, че си я посрещнал в провинциалната къща на Макдоналд в Ламермур. Приятно ли ви беше на теб, Изабел и децата?

— Ами, горе-долу, малко беше скучно.

— Разбирам. Затова ли си тръгна по-рано, отколкото бе предвидено? На третия ден на Коледа?



— Не, не, заминахме по-рано, защото Нан беше болна. Изабел искаше да се върнем в Йоркшир, за да види майка си и да се успокои, че всичко е наред.

— Но Нан има купища слуги, а съпругът на братовчедка ѝ е лекар в Рипън. Със сигурност е имало предостатъчно хора, които да я наглеждат и да се грижат за нея.

Джордж поклати глава и зазяпа настрани.

— Хубрис! — изкрещя Едуард и така силно стовари ръката си върху писалището, че кристалните мастилници иззвънтяха върху сребърния поднос. Джордж трепна, изведнъж осъзнал, че брат му дава воля на гнева си. В гърдите му запърха страх. Преглътна и се опита да заговори, но установи, че напълно е загубил гласа си.

— Гледай ме, когато ти говоря, да те вземат мътните! — викна Едуард, скочи изведнъж с ледена физиономия, а яростта му набираше сила. — Ясно е като бял ден, че нямаш никакъв бронхит, но определено си болен. Страдаш от хубрис. И то в много тежка форма.

Стъписан, все още изгубил дар слово, Джордж зяпна срещу брат си, питайки се какво иска да каже, а притеснението му растеше.

Мрачна усмивка заигра по устните на Едуард, подпря ръце на бюрото и изстреля:

— Очевидно значението на думата ти е непознато. Идва от гръцки, означава необуздана гордост, нечувана арогантност. Изразява непочтителност към боговете, нагло незачитане.

— Не зная какво...

— Затваряй си устата! И слушай поне веднъж в живота си! Изпратих те в Шотландия да преговаряш с Йън Макдоналд, но ти не го стори. Вместо това опрости сделката. Освен това се сдобихме с враг. Сякаш нямам достатъчно. Напил си се като свиня, държал си се като дръвник и си обидил мъж, достатъчно възрастен да ти бъде баща. После си нахалствал за кола и шофьор, натоварил си семейството си и си отпрашил към Единбург. Където си пилял времето си няколко дни.

— Не е вярно! Заминах за Йоркшир. И то веднага — викна в отговор Джордж.

— Ти си лъжец, Джордж, освен това си и идиот. Нан ми събщи точно кога си пристигнал в „Торп Манър“ и нека добавя, че май бе поизненадана да чуе, че е била болна. Увери ме, че е в прекрасно здраве.

— Оздравяла е — отвърна неубедително Джордж и прокара ръка през русата си коса. — Като че ли бе се натровила с някаква храна.

„Ще ми се да отровя теб“, помисли си Едуард, но рече:

— Не импровизирай, братко, не сме в цирка! Какво ти става, да не ме мислиш за кретен? Проверил съм всичко, дори не се опитвай да отричаш очевидното.

— Значи си ме шпионирал! — кресна самозабравилият се от завист Джордж, за пореден път решен да се опълчи на брат си.

— Не ми повишавай тон — озъби се Едуард и се отпусна на стола си. Отвори чекмеджето на бюрото си, извади някакви книжа и обяви с леден глас: — Платих ти дълговете от хазарт. Дължиш ми четирийсет хиляди лири. Искам си ги незабавно.

Сразен, напълно неподготвен за новината, Джордж изправи гръб на стола си и се втренчи в брат си. Лицето му пламна, обзе го страх, имаше чувството, че му прилошава.

Без да обръща внимание на мълчанието на брат си, виждайки, че от изненада е изгубил ума и дума, Едуард размаха полиците във въздуха:

— Подписал си тези документи. Аз ги откупих. След като получа чека ти и банката потвърди валидността му, можеш да си ги получиш. Искам да знаеш, че съм уведолил и трите клуба, че повече няма да плащам комарджийските ти дългове. Писах им и им обясних, че не отговарям за теб. Предполагам, че автоматично са прекратили членството ти заради неизплатените задължения. Изключен си. Е, братко, какво ще кажеш в свое оправдание?

— Бих желал да зная защо се месиш в личните ми работи? — истерично се развика Джордж, готов да се развилнее.

— Не се меся, само се опитвам да защитя нашето име. Тръгнаха толкова слухове за теб и дълговете ти, аферите с леки жени, пиянството и наркотиците, че трябваше да предприема нещо. Но смятам, че ще ти се наложи да се погрижиш и за тези фактури. — Едуард отново посегна към чекмеджето и извади още един куп хартийки. — Да уредиш и тези сметки, да платиш каквото дължиш на шивача си на „Савил Роуд“. Няма да си затварям очите за нови скандални приказки за теб.

— Откъде си ги взел? — ревна Джордж и скочи, сякаш собствената му ярост щеше да го задави. — Как си отворил бюрото

ми? Залючлено е.

— Разбих го. А като ще говорим за писалището ти, защо държиш това вътре? — Едуард размаха пистолета пред лицето му.

Втрещен, Джордж тежко се свлече на стола си. За миг остана като онемял, после поклати глава, сякаш не разбираше какво става и най-сетне погледна брат си. Всичката му кръв се отдръпна от лицето му. Стори му се, че потъва някъде.

Очите на Нед бяха син лед, а изражението му излъчваше неподправена ярост.

— Той е за... за... самозащита — заекна Джордж, преглътна, овладя напиралците сълзи, осъзнал, че зависи изцяло от милостта на брат си. Разбираше, че напълно е загубил почва под краката си и не му идваше наум как ще се измъкне от тази неочаквано сполетяла го беда.

Едуард взе един голям кафяв плик от бюрото си, пушна пистолета в него и просъска с леден глас:

— Ще бъде прибран в сейф, където ще си остане завинаги. Повтарям: плати си сметките незабавно и се отбий при шивача си. Освен това очаквам чека ти за четирийсетте хиляди, които ми дължиш, на бюрото си още утре.

Джордж кимна. Бе бял като платно, цял трепереше. Мразеше Нед, ненавиждаше го и в червата. Трябваше да намери начин да го унищожи, така че да може да оглави и управлява „Деравенелс“. И беше сигурен, че ще постигне далеч повече от омразния си брат.

— Май няма какво да ми отговориш — Едуард се намръщи, явно озадачен. — Не се ли срамуваш, Джордж, нима не съжаляваш за поредната неприятност, която причини, и поразииите, които предизвика в Шотландия? Боже мой, човече, та ти си почти на двацет и шест, освен това си Деравенел. Длъжен си да покажеш някаква отговорност, пък и малко гордост, защо да не добавя.

— Как смееш да ме поучаваш! — надуто отвърна Джордж. — За кого се мислиш? Да не си господ!

— Не, не съм. Но много добре съзнавам кой съм. Името ми е Едуард Деравенел. Глава на рода Деравенел, директор на компанията „Деравенелс“ и твой по-голям брат. Също и твой работодател. С други думи, аз се разпореждам тук. И нека ти кажа, че ако не ми беше брат, щях на часа да те уволня.

— Не можеш да ме напъдиш. Директор съм в тази компания и съм Деравенел.

— О, много грешиш. Мога да ти дам пътя и окото ми няма да мигне. Като управителен директор в определени граници мога почти всичко. Но няма да те сваля от длъжност, Джордж, само защото си ми брат. Освен това имаш жена и деца. Ще бъда снизходителен. Ще си затворя очите за поведението ти пред Йън Макдоналд и да се надяваме, че ще приключи сделката успешно. Но няма да забравя парите, които ми дължиш. Искам си чека утре.

— Не зная откъде да намеря четирийсет хиляди лири — изхленчи Джордж, в сиво-сините му очи блеснаха сълзи.

— Както изглежда, ще трябва да се обърнеш към съпругата си. Изабел е другата наследница на Уотсън, а майка ѝ е много богата. Сигурен съм, че двете биха ти заели — едната червеникавозлатиста вежда на Едуард се повдигна. — Какво ще кажеш, Джордж? Ще те измъкнат ли дамите?

— Не зная — отвърна Джордж, а гласът му трепереше. Изправи се и се направи да излезе от кабинета.

— Не бързай толкова, по-малки братко. По-добре вземи и тези сметки. Навярно тъща ти ще ги уреди вместо теб. Възможно най-бързо.

Джордж пристъпи към бюрото, сграбчи сметките и хвърли на Едуард убийствен поглед. Секунда по-късно вратата се затръшна зад гърба му. „Колко странно — помисли си Едуард, с очи, още вперени във вратата, — как може такъв прекрасен на вид млад мъж да бъде толкова пропаднал и безчестен. Пък е и глупав, за разлика от Ричард.“ Разликата между двамата бе само две години, бяха израсли заедно в „Рейвънскар“. Често взаимно се защитаваха и дълбоко в себе си той знаеше, че се обичат. И все пак Джордж все се опитваше да разпорежда на Ричард и Едуард почувства, че трябва да защитава малкия си Рибчо. Завист, славолубие, алчност и надменност, това бяха характеристиките на Джордж. Хубрис. Точната дума за него. Докато Ричард бе верен безусловно, упорит, смел и сериозен. „Слава богу, че имам него — рече си Едуард — Никога няма да ме предаде. Не изпитвам тревоги за него. Предан ми е до гроб.“

След като се изправи, Едуард излезе от стаята, почука на вратата на съседния кабинет, където знаеше, че ще намери Уил зад писалището

му.

— Добро утро, Нед, заповядай — поздрави го Уил и се усмихна.  
— Чух възбудени гласове. Триеше сол на Джордж, нали?

— Да. Толкова е тъпоумен, истински глупак. Говорих с него за шотландската сделка, но надали ме разбра. Въпреки че наистина се поизплаши в един момент, веднага ме нападна, започна да сее огън и жупел. Изобщо не ми остана длъжник.

Уил се засмя.

— Няма нужда да ми казваш — чух го. Вари го, печи го, все си остава същият.

Нед се разсмя заедно с Уил.

— Прав си, не му увира главата — седна на отсрещния стол и подхвана друга тема. — Нека ти задам един въпрос. Смяташ ли, че бордът ще разреши промяна в правилника?

— Честно да ти кажа, не зная. Зависи за кое от правилата става дума — отвърна Уил.

— Жените могат да работят тук като секретарки, администраторки и телефонистки. Само жена, родена с името Деравенел може да заема ръководна длъжност, както да бъде и директор на отдел. Обаче не може да бъде член на борда на директорите. Там се допускат само мъже. Също не може жена да оглави компанията...

— Това ли правило искаш да промениш? — прекъсна го Уил и започна да хапе устната си, разтревожен. — Боже мой, не е ли доста радикално? И защо искаш да го промениш?

— Защото и двамата знаем, че жените са също така компетентни и отговорни както мъжете, равни са им и по ум. Всички имаме еднакъв интелект, а и да бъда откровен, понякога ми се струва, че някои жени са по-умни от повечето мъже. Да си го кажем, познавам няколко забележителни представителки на нежния пол. Виж, Уил, имам четири дъщери, ако броим и Грейс Роуз. Искам да съм абсолютно сигурен, че всяка от тях може да стане член на борда, управителен директор или председател, да управлява, ако се наложи. Имам двама синове, но какво щеше да стане, ако ги нямах и умра? Кой щеше да ме наследя?

— Мен не ме питай, но Джордж сигурно ще се заинтересува.

— Така е, но Ричард ще заеме неговото място. Ала сега не това е важното, да се върнем на въпроса. Проучих сборника с правилата,

който майка ми извади от сейфа си, и според мен всичко се свежда до следното: ако от седемнайсетте членове на борда дванайсет гласуват в полза на промяната, тогава тя се приема.

— Убеден ли си? Наистина?

— Абсолютно. А майка ми добре познава правилата. Проучва ги от години, заради проблемите на баща ми в „Деравенелс“. Съгласна е с мен, но ще склонят ли членовете на борда?

— Сигурен съм. Поне за шестима: Оливери, Антъни Уилънд, Франк Лейн, Матю Рейнолдс, плюс ние двамата. Има още шестима, за които гарантирам, че ще те подкрепят. Нали ти си гъската, която снася златни яйца.

— Благодаря за последното — засмя се Едуард. Изпъна дългите си крака, прилепи длани една към друга и ги доближи до устата си. За миг доби замислен вид, после вдигна глава и загледа Уил Хаслинг.

— Какво има? — попита Уил. — Имаш вид, като че ще ми зададеш кардинален въпрос.

— Не, но все пак е важен. Какво знаем за този Хенри Търнър, който живее във Франция?

— Не много. Някакъв претендент за трона в „Деравенелс“, доколкото зная от клона на фамилията в Ланкастър. Знаеш много добре, че неговият получичо е Хенри Грант. Майка му е Маргарет Бочърд и неин съпруг е полубратът на Хенри Едмънд Търнър... Горедолу това е.

— Съвсем прав си. Но само това ли знаем?

Уил кимна.

— Боя се, че да.

— Искане ми се да изпратя Финистър във Франция, но още никой не може да пътува.

— Ще проуча едно — друго и щом е възможно, ще изпратим Еймъс в бляскавия Париж.

Едуард още веднъж се засмя.

— Все успяваш да ме развеселиш и ободриш — Нед стана. — По-добре да се видя с Оливери. Хайде да обядваме тримата, какво ще кажеш?

— Ще резервирам маса в „Рулс“. Да поканя ли и Ричард? Можем да обсъдим плановете си за пътуванията и шотландската сделка.

— Хубаво предложение.

## 25.

Алфредо Оливери пристигна пръв в „Рулс“, където го настаняха на обичайната им маса. Седна и съсредоточи мислите си върху Джордж Деравенел.

Бе известно, че създаваше главоболия. Но че представляваше опасност бе нов елемент в уравнението. Алфредо се разтревожи не помалко от Еймъс и Едуард, когато чу за пистолета. Както и да го погледнеш, недопустимо е да бъде внесен в кантората, при каквито и да е обстоятелства. Намирисваше му на насилие.

Замисли се за настоящата ситуация и се запита как трябва да постъпят с Джордж като служител на фирмата. При все че отначало мислеше, че е добра идея да го пратят да пътува, само и само да се махне от главата на Едуард, сега му ставаше ясно, че по-скоро ще навреди на работите на „Деравенелс“ в чужбина. Би било непредпазливо да го изпускат от очи.

В ума си разработваше всевъзможни решения. Оливери, вече прехвърлил петдесетте, работеше в „Деравенелс“ повече от трийсет и четири години. Когато Едуард оглави компанията, Алфредо бе неин служител от двайсет години, а бе започнал от най-ниското стъпало. По онова време се считаше за част от старата гвардия. Сега определено бе такъв, един от ветераните, станали част от новото време.

Бе започнал в минодобива, а сега бе директор на отрасъла и управляваше всички мини на компанията по света: диамантените в Индия, онези за брилянти и злато в Южна Африка и останалите в Латинска Америка и Азия, където добиваха смарагди, сапфири и рубини; опаловите мини в Австралия бяха нова и печеливша придобивка.

С Едуард Деравенел са срещнаха за първи път в Карара, където младият наследник на компанията и Невил Уоткинс дойдоха да разследват убийството на техните бащи и братя. Придружаваше ги Уил Хаслинг. По онова време Оливери надзираваше мраморните кариери в Италия и скоро и на тримата им стана ясно, че подкрепя клона на Деравенел от Йоркшир, а не ланкастърската клика на Грант. Бащата на

Едуард се отнасяше добре към него и се погрижи да получи подходящо повишение, когато му дойде времето.

Алфредо им помогна колкото бе по силите му в Карара и почти веднага след това пристигна в Лондон, привидно да докладва на началника си Обри Мастърс. Но всъщност дойде заради тях и скоро стана техни очи и уши в компанията.

Освен че беше специалист по рудодобив и полезни изкопаеми, бе неуморен труженик и приятел, дружелюбен човек със способност да извади на бял свят най-доброто от околните. Всички го харесваха като началник и го уважаваха.

По-голямата част от служителите го приемаше повече като англичанин, отколкото като италианец. Видът му бе на жител на мъгливия Албион. Бледото му лице бе обсипано с лунички и като млад имаше яркочервена коса, която му спечели прозвището „Моркова“ или „Червения“. Сега косата му бе с пясъчен цвят, прошарена от сиви кичури. Изглеждаше добре, макар и не така елегантен и модерен като Едуард и Уил.

Алфредо имаше щастлив брак с англичанка, двама синове на двайсет и две и деветнайсет години и обичаше семейството си повече от всичко на света. Негова любовница, и то много взискателна, бе компанията. Минодобивът и професионалните му успехи го бяха погълнали изцяло.

Едуард имаше обичай да казва, че Оливери е посветил целия си живот и голяма част от любовта си на „Деравенелс“ и при все че до голяма степен това бе вярно, Алфредо бе наясно, че Деравенел прави съвсем същото. Бе сигурен, че работодателят му нямаше да успее така да разшири компанията, да я направи по-голяма от всякога, ако не бе истина. Всеотдайността им ги свързваше завинаги.

— Какво си се умислил, Оливери — чу се гласът на Едуард, неусетно приближил се до масата.

Оливери вдигна поглед към него и бързо отговори:

— Безпокои ме Джордж.

— Не се изненадвам — Едуард седна до Оливери. — Страшно съм любопитен да видим дали утре ще ми донесе чека.

— Убеден съм. Като нищо ще цъфне на прага на Нан Уоткинс да проси пари — предположи Оливери, после се обърна към вратата, през



която влизаше Ричард с развълнуван и притеснен вид. Младият мъж още бе с палтото си, а лицето му бе измъчено от безпокойство.

Едуард проследи погледа на Оливери и живо скочи, докато Ричард бързаше към тях. Едуард го познаваше твърде добре, на часа долови, че нещо не е наред. Лицето на Ричард бе бяло като платно, сивите му очи — пълни с тревога.

— За бога, Дик, какво се е случило?

— Току-що се натъкнах на Джордж. Той ми се нахвърли, това е точната дума. И то във фойето на кантората. Развика ми се като умопобъркан, че щял да те убие един ден. После кресна: „Кажми му, че ще намеря парите отнякъде, каквото и да ми струва“. След това изскочи на улицата. Видях го да се втурва да пресича „Странд“, без да гледа накъде върви. Едва не го прегази една кола. Потресен съм от държанието му.

Едуард поклати глава. Тъжно изражение помрачи красивото му лице.

— От ден на ден става все по-непонятен. Нещо в него не е наред. И ако Нан не му помогне, ще вземе парите, които ми дължи от мама. Ще й се примоли, измисляйки някаква сърцераздирателна история, само и само да му даде назаем и тя ще склони. Покровителства го още от дете. Е, Дик, успокой се, поеми си дъх, много си притеснен. И си остави палтото на гардероб.

— Добре съм, честно, Нед. Сега ще се съвзема. И няма да се събличам, защото няма да обядвам. Както споменах на Уил по-рано, боли ме зъб. Трябва да отскоча до зъболекаря, едва издържам. Тази сутрин си записах час и не мога да го пропусна. Извинявай за обяда.

— Няма нищо, незабавно се погрижи за зъба си.

Ричард отправи към Оливери немощна усмивка.

— Извинявай, че нахълтах така, не целях да ви разтревожа.

— Няма нищо, не си ни обезпокоил — отговори Алфредо и възкликна, без да се обръща конкретно към някого: — А, ето го и Хаслинг.

След като поздрави Уил, Ричард си тръгна, а той седна и приглушено промълви:

— Предполагам, вече знаете за сцената във фойето. Голям шум се вдигна.

Едуард дълбоко въздъхна, мислейки си за Джордж, който не преставаше да го тревожи.

— Току-що Ричард ни разправи. Все повече се убеждавам, че Джордж не е наред с главата... поне на моменти.

— Повечето време, ако питаш мен — Уил вдигна ръка, за да повика келнера. — Да прием по чаша кларет, какво ще кажете, приятели? Денят е студен и преди всичко имам нужда от нещо сгряващо.

Другите се съгласиха с него. Уил прегледа списъка с вината, поръча, после се облегна и се обърна към Едуард и Алфредо, седнали срещу него. Лицето на Уил бе сериозно, а когато заговори, тонът му бе мрачен, с предупредителни нотки.

— Ти си част от опасен триъгълник — започна той, като погледна Едуард. — Извънредно опасен и не говоря за жените в живота ти, Нед. Имам предвид братята ти и ти самият.

Изненадан от неочакваната забележка, Едуард се вторачи в Уил. След миг помоли:

— Продължи, ако обичаш.

Уил вдигна пръст и нарисува триъгълник във въздуха.

— Ти, Нед, си на върха на триъгълника. Дватама ти братя са в основата. Да поговорим първо за Джордж. Завистлив, сприхав, честолюбив и коварен по природа. Познаваш го, както и всички. Завижда ти, иска да заеме твоето място и би ти забил нож в гърба, за да получи каквото желае. Помниш колко лесно Невил Уоткинс го въвлече в интригите си и го обърна против теб. Сега да видим Ричард. С Джордж бяха близки като деца, но най-малкият ти брат е твой любимец и затова Джордж ти е обиден и го е яд на Ричард. Завижда и на него. Настроен е срещу Ричард, защото все пак успя да се ожени за Ан Уоткинс, другата наследница на Невил, освен съпругата му Изабел. Свиди му се делът на Ан от богатството на баща им и това е истинската причина да се стреми да осуети брака им, както навярно си се досетил. И накрая Ричард, от своя страна, ти е безкрайно верен, той е трудолюбив, интелигентен и прозорлив, а тези му качества особено дразнят Джордж.

— С други думи, не мога да спечеля... Джордж е отявлено против мен по много причини, главната от които е, че иска да бъде на моето място?

— Добре казано — съгласи се Уил. — А, ето го сервитьора с чашите ни с кларета.

След като се чукнаха, Оливери се обърна към Едуард и тихо заговори:

— От години поставя търпението ти на изпитание, а понякога отива и по-далеч. Направих грешка като ти препоръчах да го пратим да пътува, идеята не беше добра. Трябва да е пред очите ни.

— Съгласен съм — отвърна Уил. — Никакви пътешествия повече за мастър Джордж.

— Точно така — Едуард отпи голяма глътка от червеното вино и продължи: — Доверието ми към него съвсем намаля след безобразията му в Шотландия. Слава богу, че Йън Макдоналд наистина иска да заключим сделката. Ако не беше така, спукана ни беше работата — изгледа продължително най-близките си приятели и запита: — Е, кажи ми, Уил, как да постъпя? Да изговоря ли публично мислите си? Така ще се отърва ли от този смахнат?

Оливери се захили.

— По-добре недей.

Уил поклати глава.

— С нищо не можеш да повлияеш на Джордж, честно ти говоря. Но категорично ти препоръчвам да си пазиш гърба, аз също ще бдя над теб, както Оливери и Еймъс.

Едуард се усмихна.

Уил се поразпали:

— Не, не се усмихвай. Моля те, недей, Нед. Напълно съм сериозен. Джордж е роден интригант и по природа предател. Никога не съм му имал доверие. Много убийства приехме за злополуки, не го забравяй. Е, да поръчаме ли обяд?

— Допускаш ли, че Джордж е готов на братоубийство? — попита Едуард и се намръщи, угрижено, с тревога в очите. — Сигурен съм, че не, Уил. Все пак сме една кръв.

— Истина е — уклончиво отговори Хаслинг. — Ще взема печена писия на грил. А вие двамата?

— Същото — отвърна Едуард.

— И аз може да хапна риба — присъедини се Оливери, отпи от виното си и се замисли как да убие Джордж, без да го хванат.

Джулиан Старк, собственик на игралния клуб, носещ името му, се сепна, когато секретарката му надникна през вратата и оповести:

— Господин Джордж Деравенел е тук, господин Старк. Признава, че няма уговорена среща, но моли да му отделите минутка-две.

— Въведи го, Гладис — веднага отговори Старк, като се питаше за какво става въпрос.

Не се наложи да чака дълго, за да разбере. След като небрежно поздрави посетителя си, попита: — С какво мога да ви бъда полезен?

— С нищо, съвсем с нищичко, Старк. Но може би аз мога да ви направя услуга.

— Виж ти. И каква? — вдигна вежди собственикът на заведението.

— Минавам веднага на въпроса. Имам интересна идея, касаеща бизнеса. Всъщност, не за вас, а за брат ви Александър. Зная, че е финансист в Ситито и че има някои влиятелни клиенти. Искам да му предам информация за една сделка, която още не е оповестена, така да се каже. Но това ще стане много скоро.

Заинтригуван, Старк кимна.

— Каква е сделката, Деравенел?

— Предстои продажбата на спиртоварната компания на Макдоналд — Джордж посегна към джоба на сакото си, извади един плик и го подаде на Джулиан Старк. — Всичко е вътре — пълните подробности.

Без да откъсва очи от плика, Старк го вдигна от бюрото и попита:

— Защо ми го давате? В края на краищата ви забраних да идвате в игралния ми клуб.

— Заради старите ни връзки... бяхме съученици, винаги сте се отнасяли почтено към мен, докато бях член, изчакахте ме с плащанията.

Облегнат на стола си, Джулиан Старк, познавач на човешките характери, незабавно проумя за какво е цялата работа. Но реши за момента да играе по свирката на Джордж.

— И какво искате в замяна на така наречените важни сведения?

— Нищо, абсолютно нищо — отговори Джордж и стана. — Информацията ми попадна и реших, че може да ви послужи. Правете с

нея каквото искате — той отиде до вратата и се обърна с ръка върху дръжката. — Благодаря, че ме приехте без предварителна уговорка.

Излезе от кабинета, без да добави и дума.

Джулиан Старк се втренчи към вратата и поклати глава. Какъв негодник и предател бе Джордж Деравенел. Убеден бе, че това е братът, който работи за Едуард Деравенел и сега недоволното пале се опитва да му подлее вода. С въздишка Старк отвори плика, прочете две от страниците, после посегна към телефона. Откри номера в бележника си, набра го и попита:

— Ти ли си, Хауърд?

— Да, Джулиан. С какво мога да съм ти полезен? — попита старият му приятел.

Старк му разказа за неочакваното посещение на Джордж Деравенел и заключи:

— Прави каквото желаш със сведенията, но личното ми мнение, диктувано от съвестта ми, е да уведомиш Уил. Едуард Деравенел трябва да знае за измяната на брат си. Според мен е истински подлец.

— Дадено — отвърна Хауърд Хаслинг и затвори.

## 26.

Джейн Шоу стоеше до френските прозорци на синята стая в къщата си и гледаше към градината. Цветята в тази слънчева мартенска сутрин я оживяваха... лилави и жълти кукуряци, редици от прелестни бели и яркожълти нарциси.

„Ганцуват и се поклащат на лекия вятър“, каза си тя и се усмихна, преди да се обърне. Винаги бе обичала тази поема на Уърдсуърт<sup>[1]</sup>, която изведнъж изкристализира в съзнанието ѝ.

Прекося стаята и се приближи до камината, взе ръжена и размести главните, после се наведе и хвърли още няколко. Зимата си бе отишла и бе дошла пролетта, но навън все още бе доста студено и въпреки слънцето, вятърът пронизваше.

Погледна към настолния часовник върху лавицата над камината и забеляза, че е почти четири без четвърт, по-късно, отколкото си мислеше. Излезе от стаята, прекося коридора, за да потърси икономката; откри я при домоуправителя да преглеждат някакви списъци.

— Не усетих кога стана толкова късно, госпожо Лонгдън — заговори я тя с усмивка. — Скоро ще пристигнат госпожа Форт и господин Деравенел. Предполагам, всичко е готово.

— Разбира се, госпожо. Желаете ли Уелс незабавно да сервира чая? Или да поизчака?

— Нека почакаме няколко минути, докато всички се настанят...

Джейн замълча, като чу звънеца на вратата, а госпожа Лонгдън възкликна:

— Май някой пристига по-рано, госпожо, ще ида да отворя — тръгна още докато говореше, а Джейн я последва малко по-бавно, беше сигурна, че е по-вероятно да е Вики, а не Едуард. По-рано я бе предупредил по телефона, че може да позакъсне този следобед и да не го чака за чая, но ще дойде веднага, щом бъде възможно.

Вратата се отвори и Вики влезе, изглеждаше прелестно както обикновено, самото превъплъщение на красотата, елегантна с тънморавото си палто, гарнирано с астраган, и с шапка в същия цвят

със сатенена панделка, от едната страна закичена с китка изкуствени теменужки.

Джейн се приближи, двете жени се прегърнаха за поздрав и Вики изохка:

— Времето днес е много коварно, скъпа. Студено е, а вятърът хапе.

— Виждам колко е ветровито по поклащането на дърветата в градината — усмихна се Джейн, докато Вики си събличаше палтото и го подаде на икономката, за да го закачи. — Поне снегът се разтопи.

Двете жени влязоха в синята стая и Вики обясни:

— Дойдох по-рано, за да останем няколко минути само двете. Да обсъдим празненството, което планираме.

Джейн кимна, изведнъж натъжена, след това поведе приятелката си към камината.

— Мисля, че има известни мъчнотии, честно да си кажа. Седни, скъпа, ето тук, до огъня, виж колко е приятно.

— Зная какво имаш предвид, Джейн, ще възникне проблем, защото Елизабет най-вероятно ще разбере.

— По това няма спор. Ще научи, защото клюките в този град вървят от уста на уста и ще се вдигне шум. — Джейн седна срещу приятелката си и попита: — Днес нали отиде да видиш Фенела, как е тя?

— Била е много болна, но е вече значително по-добре и да, тази сутрин се отбих у тях. Изпраца ти поздрави. Щастлива е, че са я изписали от болницата и се е завърнала в дома си на Кърсън Стрийт, където очевидно ѝ е много по-удобно. Ще се възстанови. Двойната пневмония е ужасно заболяване, но за нея са се грижили най-добрите лекари, а и тя по природа е силна.

— Зная... — Джейн остави изречението си незавършено и въздъхна. — Предполагам, че си дочула какво ѝ е казала Елизабет, преди да се разболе и да отиде в болница.

— Да, така е, но знаеш каква е Фенела — винаги е над подобни глупости, дава им гръб, върши си работата и живее, без да обръща особено внимание на останалия свят. Под това разбирам онези, с които не е твърде близка, и с право.

— Явно е доста умна и силна, за да постъпва така — Джейн се облегна на възглавниците и промени темата. — Е, как ще отпразнуваме

рождения ден на Нед?

— Много бих искала да му организирам празненство — ентузиазно възкликна Вики. — Ще навърши трийсет и четири, каква прекрасна възраст за един мъж — за всеки, всъщност, а знаеш колко обича приятелите му да го гледат. Какъв ден от седмицата се пада двайсет и девети април, Джейн? Като че забравих.

— Понеделник е и все си мисля, че ще му е трудно да присъства на празника си точно на този ден, заради семейството си и най-вече заради децата, които го боготворят. Ако решим да го организирам, налага се да бъде друга вечер. Или на двайсет и осми, или след това.

— Доколкото познавам Нед, няма да го е грижа дали празненството е преди или след рождения му ден — разсъждаваше на глас Вики. — Така че за момента датата няма значение. Въпросът е какво да бъде? И къде? И кого да поканим?

— Нека първо помислим за гостите, Вики — предложи Джейн, като се опитваше да се отърси от мрачното си настроение. После продължи: — Ще присъстваме всички ние. Неговият кръг, както ни нарича, но още кой? Кои други приятели да поканим?

Вики сви устни.

— Ти със сигурност знаеш по-добре от мен, скъпа.

— Има неколцина, които му допадат, с които понякога се виждаме, но нека бъде честна, надали ще му хареса голямо и шумно празненство, както първоначално планирахме. Нито пък ще иска да бъде на обществено място като балната зала на „Риц“ или „Савой“... — Джейн спря и поклати глава. — Мисля, че се сетих. Нед обича своя кръг. Нас. Тебе и Стивън, Уил и Катлийн, Еймъс, Грейс Роуз. Най-много би се зарадвал на вечеря в тесен кръг в твоята къща или у нас. Какво ще кажеш, Вики?

— Като че си права. Освен това е по-безопасно в далечен план... защо да подхранваме клюките? Достатъчно е навредила...

— Но ти спомена, че Фенела не я е грижа... — решително я прекъсна Джейн, — и то само преди миг, мога да отбележа.

— Вярно е. Обаче Елизабет обича да сплетничи и каквато е глупава, отново ще очерни името на Едуард. Защо не си държи устата затворена, все пак ѝ е съпруг... — Вики внезапно млъкна и погледна извинително Джейн.

— Извинявай, скъпа, изплъзна ми се от устата.



Джейн се засмя.

— Зная, че не си искала да ме уязвиш, но то си е така, той е неин съпруг.

— Не ревнуваш ли понякога, Джейн? — поллюбопитства Вики, обърна поглед към приятелката си. — Определено не го показваш. Ти си истинска дама.

— Има мигове, в които наистина ме боли естествено, но зная истинските му чувства към мен. Известно ми е, че му действам успокоително, давам му топлина, много обич и подкрепа и затова се нуждае от мен. У дома не ги получава. А и предпочитам положението да остане каквото е.

— Но защо? — не се удържа да не попита Вики с въпросително ококорени очи.

Джейн я погледна, наклони се напред и тихо обясни:

— Ако исках, навярно щях да успея да го подмамя в обятията си завинаги, да го убедя да я изостави, дори да се разведе. Но той държи на семейството, обича децата си, приятно му е да бъде с тях и те неизбежно ще му липсват, ще започне да изпитва угризения и вина, а това ще ме накара да се чувствам зле. Защото той ще иска да ги вижда, а в отношенията в семейството ще настане истински хаос, ще има сълзи, взаимни обвинения и кавги. Ще стане прекалено сложно. Сега, като съм му любовница, идва при мен с желание, има нужда от мен, желае ме и прекрасно знае, че може да има и мен, и децата. В известен смисъл разполага с най-хубавото и от двата свята, а аз нямам нищо против. И преди да ме попиташ, зная, че спи с нея, защото се раждат все нови и нови деца. Такъв е, знаеш го. Винаги ще има любовници, за която и да е женен... все пак съм сигурна, че ми е верен по свой начин.

Вики се усмихна.

— Винаги ми напомняш на Лили Овъртън, Джейн. В много отношения си като нея. Я да сменим темата, ето го домоуправителя с чая.

Вики седеше тихо на канапето и слушаше как Джейн и Едуард разговарят за някаква картина. После преминаха на по-всекидневни теми, поговориха за деня му във фирмата, как е минал нейният ден, какво е правил всеки от тях и за плановете си до края на седмицата.

Тя се усмихна вътрешно. Повече приличаха на отдавна женени, отколкото на любовници. Разговорът им напомняше на онзи, който водеха със Стивън всяка вечер, когато той се върнеше вкъщи от банката.

Изведнъж ѝ хрумна, че липсваше само листът хартия, обявяващ законността на съюза им. Нед тук се чувстваше спокоен и сигурен, отпускаше се в присъствието на Джейн, в нейната къща се държаха, сякаш бяха семейство. Надали бе същото на „Бъркли Скуеър“ с Елизабет.

Потръпна при мисълта за съпругата му, тази неприятна, куха жена, която се интересуваше само от външния си вид, тоалетите си, бижутата и парите и харчеше огромни суми за скъпите си джунджурии и труфила. Дори не бе особено добра майка, не обръщаше внимание на Бес и другите си дъщери още от раждането им, интересуваше се само от момчетата, най-вече от Едуард младши, понеже беше наследникът на „Деравенелс“ и на всичко, притежавано от Нед.

Вики се ужасяваше какво би станало, ако му кажеше за отвратителните неща, които бе изрекла за Фенела. С Джейн се бяха споразумели именно тя да информира Нед, защото тя бе чула повечето от мълвата.

Вики сведе поглед и се загледа в лъснатите му до блясък обувки. Бяха ръчна изработка, без съмнение поръчани при Лоб, най-прочутия обувчар. Очите ѝ се плъзнаха по морскосиния му костюм по последна мода. Безупречна кройка. От „Савил Роуд“. Риза от искрящо бял египетски памук. Най-вероятно от „Търнбул и Асър“. Светлосиня копринена вратовръзка, завързана на моден възел в същия цвят като очите му.

„Идеален образец на еlegantност и мъжественост“, помисли си тя и си спомни колко се бе впечатлила преди години, когато брат ѝ Уил ѝ представи Нед. Порази я не толкова красотата му, а чарът му, добросърдечната му непринуденост и най-много от всичко невероятната му самоувереност. Тя му бе присъща, беше се родил с нея, а не я бе придобил, както мнозина други. Дързост, която можеш да обръкаш с нахалство. Но не бе нагъл, точно обратното.

През годините Уил ѝ бе разказвал, че Едуард от самото начало управлявал „Деравенелс“ с уверена ръка, при все че тогава бил само на деветнайсет и нямал никакъв опит в търговията. Бе омаял онези

високопоставени служители, които подкрепяха йоркширския клон на фамилията и умно си бе спечелил помощта им и ценните им съвети. Те последваха примера на Оливери и му предадоха всичките си знания в областта на тяхната дейност. На двайсет и една годишна възраст той вече знаеше всичко необходимо за компанията, основана преди стотици години от неговия прародител Ги дьо Равенел. Служителите му го заливаха с информация, която той оползотворяваше.

Запомняше всичко — бе й казал Уил. — И продължава. Има фотографска памет и не знае умора. Научил ме е на всичко, което мога, и затова днес успешно ръководя своя отдел в „Деравенелс“.

Вики се отпусна назад, потънала в мисли за Едуард. В миналото може би са го имали за плейбой и женкар, но сега не бе нито едно от двете. С Джейн Шоу бе от повече от десет години, доколкото й бе известно. Говореха, че й е верен и е забравил останалите жени. Единствена друга в живота му бе съпругата му. Вики се замисли за миг и за нея. Очевидно още го привличаше физически, защото тя непрекъснато забременяваше. Но освен плътската страст, между тях нямаше нищо друго. Вики бе сигурна. Отношенията му с Елизабет извън леглото бяха напълно безсъдържателни. Нямаха нищо общо, което да ги свързва.

— Много си мълчалива, Вики — неочаквано подхвърли Едуард. — Надявам се, че не те тревожат средствата за възстановителния център, който вече с Фенела решихте да създадете. Приготвил съм ви чек от десет хиляди лири и ще ти го дам, преди да си тръгнеш.

Вики, сепната за миг, го погледна и после възкликна:

— О, Нед, колко си щедър! Толкова ти благодаря. Фенела влага същата сума, както и аз. Стивън и Уил обещаха да последват примера ти, а лелята на Фенела, Филомена, вече даде двайсет хиляди и така имаме седемдесет хиляди лири, с които да започнем.

— Радвам се. Поздравления. Центърът за ранени войници е благородна кауза. Обещавам да ти намеря още няколко спонсори, а по-късно да дам още средства.

— Благодаря. Благодаря ти от името на Фенела.

— Как е тя? Ходих да я видя миналата седмица. Съобщи ми, че не е сигурна дали венчавката ще бъде през юни заради пневмонията й. Но искрено казано, видя ми се значително по-добре. Най-късно до юли ще се оженят — завърши Едуард.

— Накрая реши да бъде юни — осведоми го Вики.

— Радвам се да го чуя, понеже през юли се готвя да пътувам в чужбина, при условие че дотогава можем да кръстосваме из континента.

Джейн обърна очи към Вики, после към Едуард и промълви:

— Скъпи, Вики иска да поговори с теб — въпросът е доста деликатен. Ако сте приключили с чая, ще позвъня на Уелс да отсервира.

— Да, повикай го — той се смръщи и се обърна към Вики. — Неудобна тема? — в гласа му прозвуча изненада.

Тя просто кимна.

Джейн позвъни и след секунди се появиа домоуправителят и икономката, за да приберат приборите от чая.

След като останаха сами, Джейн се премести на стола до Едуард.

— На Вики не ѝ се искаше да ти казва, но аз я убедих.

Той кимна.

— Моля ви, кажете ми за какво става въпрос. — Имаше странното чувство, че се отнася за него. Вярваше на Вики; тя в миналото многократно бе доказвала приятелството си. Каквото и да се готвеше да му съобщи, то бе важно.

Вики се прокашля, после заговори със силен и уверен глас:

— Става дума за Елизабет. Отначало се колебаех дали да го споделя с теб, Нед, защото ужасно мразя да се меса в отношенията на другите. Особено между съпрузи. Обаче след дълъг размисъл и по съвет на Джейн, реших, че е по-добре да знаеш.

— Моля те, кажи ми, Вики. Ще ми окажеш неоценима услуга. Достатъчно добре те познавам и съм наясно, че не си пъхаш носа в чуждите работи.

— Благодаря. Ами, работата е, Нед... Елизабет е казала нещо за Фенела на една от сестрите си, която го повторила пред Мод Тилотсън, а Мод го споделила с приятелка, която го разказала на друга, докато историята не се разпространи като горски пожар. Добре знаеш какво е лондонското общество. Някои от тези жени нямат друга работа, освен да сплетничат.

От неприятно предчувствие стомахът на Едуард се сви и той стрелна с поглед Вики.

— Досещам се, че клюката за Фенела се отнася и до мен?

— Да. Елизабет казала на сестра си, че цялата история как Еймъс Финистър намерил Грейс Роуз в някаква каруца в Уайтчапъл била купчина лъжи, пълна измислица. Че истината била, че момичето е незаконна дъщеря на Фенела от теб и било отгледано в бащиното й имение в Йоркшир. Добавила, че Фенела от години ти е любовница. И продължава да бъде и че единствената причина да се омъжи за Марк Ледбетър била, по думите на Елизабет, да хвърли прах в очите на хората. С други думи Фенела ти е любовница, както и Джейн.

Едуард бе като поразен от гръм. Седеше неподвижно, втренчен във Вики в крайно изумление.

— Какъв абсурд! — най-после процеди през зъби. — Какво, по дяволите, си е въобразявала, че да изфабрикува подобна история? Кой, за бога, изобщо би повярвал в нея? Толкова е изсмукана от пръстите, че да се неначудиш — въпреки че на пръв поглед пазеше самообладание, вътрешно се тресеше. Беше бесен.

Вики продължи:

— Съмнявам се някой да вярва в нея, скъпи Нед. Въпреки това никак не ми харесва да се разпространяват клевети и да калят името Деравенел. Да не говорим за Фенела. Жена, така безупречна и човеколюбива, почти... светица.

— Елизабет трябва да е полудяла! — избухна той, неспособен вече да удържи напирания си гняв.

Джейн се протегна и постави утешителна длан на рамото му.

— Никой не вярва, убедена съм, Нед. Обаче аз окуражих Вики да ти я разкаже. Защото е редно да знаеш, за да можеш съответно да реагираш. Налага се и да поговориш с Елизабет.

— Непременно — изгледа остро Вики. — Стигнала ли е мълвата до ушите на Фенела?

— Съвсем наскоро. Познаваш я добре, Нед. Тя е над подобни брътвежи, както и Марк. Мъдро не са й обърнали никакво внимание.

Той кимна, скочи, бръкна във вътрешния джоб на самото си и извади един плик.

— Ето чека, Вики, за възстановителния център — после помоли Джейн: — Извини ме, скъпа. Трябва да тръгвам. Налага се да се върна на „Бъркли Скуеър“ и да уредя въпроса незабавно.

[1] Уилям Уърдсуърт (1770 — 1850) — представител на така наречената Езерна школа. Сборникът му „Лирически балади“ (1798) се приема за начало на английския романтизъм. — Б.ред. ↑

— Толкова мило от твоя страна да дойдеш на чай — усмихна се Ан Уоткинс Деравенел на сестра си Изабел. — Напоследък не се виждаме често и съм много щастлива, че ме навести.

Изабел въздъхна.

— Семейството и децата обсебват цялото ти време, не мислиш ли? — повдигна рамене, изкриви лице и измърмори: — Освен това, както знаеш, Джордж постоянно иска да съм около него.

— Как е той? — учтиво попита Ан, без всъщност да я е грижа. Не бе сред любимците ѝ. В действителност го ненавиждаше.

— В момента е засипан със задачи. Върши толкова допълнителна работа за Нед и все се задържа до късно в кантората — Изабел си наля втора чаша чай и пусна вътре резенче лимон.

„Не е вярно“, рече си Ан, защото знаеше, че Нед е все още бесен на Джордж заради провалилата се шотландска сделка. Ричард и Уил трябваше да оправят бъркотията. Слава богу, още на следващия ден въпросът бе уреден. Джордж лъжеше. Срещаше се с други жени. Но не можеше да го каже на сестра си, затова само се усмихна и смени темата:

— За Великден мама иска всички да отидем в „Торп Манър“ и аз се съгласих. Ще приемеш ли поканата ѝ?

— Ох, не зная. Джордж все ми отговаря уклончиво. Виждаш ли, надява се по това време да заминем за Европа. Спомена ми, че много би искал да посрещнем Великден в Париж и ме попита как ми се струва идеята. Отговорих му, че би било чудесно, даже възхитително, което си е истина. Нещо като втори меден месец, при това ще бъдем сами.

— Права си, ще бъде много вълнуващо — съгласи се Ан, като се питаше как сестра ѝ търпи съпруга си. Бе красив, по това спор нямаше, но бе грубиян, а на всичко отгоре лъжец и измамник. Но Изабел го виждаше в друга светлина. И двете бяха избрали за съпрузи братята Деравенел още когато бяха малки. За Ан не съществуваше друг, освен

Ричард, а всички знаеха, че Изабел чувства същото към Джордж. И досега бе сляпо влюбена в съпруга си.

Изабел се взираше в Ан и почувства неочакван прилив на завист и яд. По всичко личеше, че сестра ѝ е в прекрасно здраве, бе облечена елегантно, с извънредно скъп тоалет, носеше и перли. Освен това живееше в къщата, за която Изабел жадуваше.

Както и съпругът ѝ.

— Всъщност, ни принадлежи — бе я уверил преди няколко дни. — Трябва да ѝ говориш, да я убедиш да се изнесат. — И затова бе дошла днес. Засега не бе обелила и дума, не бе повдигнала въпроса, липсваше ѝ смелост. Само че ставаше време да си върви, а не бе изпълнила това, за което я бяха изпратили. Ако не го стореше, Джордж щеше да ѝ трие сол.

След като си пое дълбоко дъх, Изабел започна:

— Искане ми се да се поразходя из къщата, Ан, може ли? Все пак съм израсла тук — тя стана, тръгна към вратата, за миг изпълнена със спомени.

— Разбира се, че може — побърза да отвърне Ан и също се изправи. — Хайде, нека първо отидем в библиотеката, знаеш татко колко обичаше тази стая. Тя бе неговият рай, все ми го повтаряше. Помниш ли?

Изабел поклати глава.

— Не съвсем. Не. — Още веднъж повдигна рамене, завистта ухапа сърцето ѝ, когато си припомни, че Ан бе любимката на баща им. За Невил Уоткинс съществуваше само Ан. И Нан Уоткинс, майка им. Тя нямаше значение.

Деликатна, с кожа с цвят на праскови със сметана, светлокестенява коса със златисти отблясъци, стройна фигура и дълги крака Ан Уоткинс Деравенел бе изящна, красива и сърдечна. Сестрите си приличаха, с тази разлика, че Изабел вечно беше недоволна от нещо и често се цупеше. Не бе красива колкото Ан и си го знаеше.

Ан си помисли, че сестра ѝ изглежда угрижена, когато пристигна в къщата в Челси, и колко прав е Нед. Той постоянно повтаряше, че Изабел е кисела и начумерена, защото е нещастна с Джордж, с когото беше невъзможно да се живее. Ан бе убедена, че е така. Преди време им бе гостувала за кратко и той се бе проявил като двуличен човек, беше се държал грубо и крайно нелюбезно. Но към нея, не към



съпругата си. От друга страна, често чуваше кавги иззад затворени врати и понякога Изабел изглеждаше, като че беше плакала.

— За какво си се умислила, струваш ми се потисната? — попита Изабел сестра си и включи една лампа, щом влязоха в библиотеката.

— Чувствам се прекрасно — отвърна Ан и тръгна из стаята, палейки лампи, докато си мислеше как Джордж изневерява на Изабел с други жени. Беше отвратително.

През това време Изабел събираше всичките си вътрешни сили и се мъчеше да намери повод и най-подходящите думи, за да започне разговора, за който беше дошла. Както се разхождаше из библиотеката и разглеждаше принадлежностите на баща им, които стояха непокътнати, Изабел се завъртя и внезапно изтърси:

— Нямате никакво право да живеете тук, Ан! Аз съм най-голямата от наследниците на татко и затова къщата се пада на мен. Мама направи непростима грешка, когато я даде на теб и Ричард като сватбен подарък. Нямахте право да постъпи така. Наясно си, нали?

— Подари ни я с пълно право — бързо отговори Ан с делови тон, когато изведнъж осъзна какво следва. Нед ги бе предупредил. Подготви ги какво да очакват.

— Не, не — възрази Изабел и поклати глава. — Татко само ѝ даде право да живее в нея. Тя не е нейна.

— Правиш голяма грешка — Ан се приближи до сестра си, застана пред нея и я загледа многозначително. — Татко купи тази къща за майка ни, след което ѝ я подари, даде ѝ и нотариалния акт. Тя е собственица, а не баща ни и тя има право да постъпи с нея, както намери за добре. По всяко време.

— О, не ставай глупава. Знаеш, че не е вярно. По право къщата е моя, понеже съм по-възрастна от теб.

— Двете заедно ставаме наследници на имението на татко, след като майка ни почине, не го забравяй, Изабел. След като почине.

— Няма нужда да ми крещиш — просъска Изабел. — Едно от нещата, заради които дойдох да поговорим днес, е тази къща. Бихме желали да се нанесем в нея по-късно тази година. Както виждаш, налага се да кажеш на Ричард да започне да ви търси другаде дом. И нова къща. Тази е моя... наша.

— По-добре ела и седни тук — промълви Ан, като си наложи да говори дружелюбно, но все пак твърдо. Настани се на канапето и ѝ

посочи намиращо се наблизно удобно кресло. — Хайде, Изабел, трябва да ти кажа нещо важно.

Изабел, стройна и елегантна също като Ан, пристъпи напред и седна на стола, предложен от сестра ѝ.

— И кое е това важно нещо?

— Истината — отговори Ан. — Болезнената истина, може би трябва да уточня. Виж, истината е, че къщата бе собственост на майка ни. Татко ѝ я подари. Никога не е била негова, защото я е купил на нейно име, а тя я е продала, преди да ни я даде.

— Продала я е? — викна Изабел, облещила очи. — Нямала е право да я продава. Не ти вярвам. Не е имала право!

Напротив. Уверявам те, къщата е била нейна и е можела да постъпи с нея, както пожелае. Ако ще, да я изгори до основи.

Онемяла, Изабел изумено гледаше сестра си.

Ан продължи:

— Майка я продала на Нед, нашия девер. Той ѝ платил солидна сума, която майка ни задържа, защото ѝ се полага. Едуард веднага изготвил нов нотариален акт на името на Ричард. Ето защо къщата е наша. Едуард Деравенел я е купил за нас, за да ни я подари. Така че няма как Джордж да ни я отнеме или да ни изхвърли от нея. Нито ти.

Изабел бе бясна, от яростта лицето ѝ страшно пребледня. Рязко стана и пристъпи към Ан, която бе само на крачки от нея.

— Ще видим тази работа — закани се по-голямата сестра с леден тон и преди Ан да смогне да отговори, изхвърча от библиотеката.

Ан се забърза след нея и я настигна в просторното фоайе.

— Казах ти, Изабел, нищо не може да се направи. Къщата принадлежи на нас. Всичко е напълно законно.

Изабел изсумтя, отвори гардероба и си извади палтото.

— Чакай обаждане от Джордж — сопна се тя, запътила се към входната врата. — По-точно ще потърси съпруга ти.

Ан кимна.

— Ще го уведомя — студено отговори тя и в момента, в който сестра ѝ излезе, почувства облекчение. Не можеше да се начуди колко предвидлив се бе оказал Нед да купи къщата, преди да им я подари. И да я запише на името на Ричард.

Едуард бързешком излезе от къщата на Джейн, Броудбент го чакаше в ролс-ройса и след миг колата потегли по посока „Мейфеър“ и „Бъркли Скуеър“.

Докато пътуваше на задната седалка, Едуард се помъчи да укроти гнева си. Този път Елизабет бе отишла прекалено далече и бе длъжен да я озапти. Да разпространява злостни клюки за него бе едно, но да намесва Фенела бе скандално. Слуховете, които разправяше за него и Фенела бяха долни лъжи и всеки имащ капка здрав разум, би го проумял. Независимо от това, налагаше се да изясни някои положения на жена си и да ѝ дръпне юздите.

На входа на фойето на дома му на „Бъркли Скуеър“ го посрещна Малет:

— Добър вечер, сър.

— Добър вечер — със замах Едуард съблече палтото си, подаде го на иконома и попита. — Къде е госпожа Деравенел?

— Предполагам, горе във всекидневната, сър.

— Благодаря, Малет.

Едуард се завтече по стълбите, прескачайки по две стъпала наведнъж, прекоси просторния вестибюл на горния етаж и тръгна по коридора. С такава сила отвори вратата на всекидневната, че тя се удари в тапицираната с брокат стена.

Елизабет, която седеше до камината и четеше френско модно списание, подскочи от изненада. Рязко изправи гръб и щом погледна съпруга си, съзря гнева, изписан на лицето му. После се сви на стола си с разширени от ужас очи.

— Какво ти става? — избухна той, блъсна с крак вратата и се приближи към нея. — Трябва да си полудяла, жено! Да разпространяваш грозни измислици за мен и Фенела Фейн. Дама, която никога никому не е навредила, която винаги се е отнасяла благо и любезно към теб, проявявала е безкрайно уважение. Да петниш името ѝ, да очерняш репутацията ѝ. А моето, което по една случайност носиш и ти. Нямах ли капка гордост? Чувство за чест? Да измисляш заслужаващи презрение лъжи е абсолютно недопустимо. И аз няма да го търпя. Чуваш ли, няма да го търпя.

— Не зная за какво...

— Затваряй си устата! И не се опитвай да се измъкнеш с лъжи, както винаги постъпваш, когато заради теб настъпят неприятности.

Много добре знаеш за какво говоря.

— Едуард, аз...

— Казах ти да мълчиш! — кресна той, а лицето му пламна, щом гневът му стигна своя връх. — Ти си изумително тъпа!

Както стоеше на няколко метра от нея, очите му обходиха разкошно обзаведената стая, безценните платна на постимпресионистите, изящните старинни вещи, изобилието от брокат, коприна и кадифе. В същия момент му хрумна, че тя всъщност няма вкус. Независимо че обитаваше къща, прочута с красотата и великолепието си.

— Живееш в пълен лукс! Носиш модни дрехи, създадени от едни от най-прочутите шивачи на света. Окичена си с бижута. Давам ти всичко, което поискаш, не ти отказвам нищо. А ти разнасяш клюки и грозни сплетни за мен! Ти. Моята съпруга — крещеше той, давейки се в растящия си гняв.

Тя се сви още повече на стола си, без да смее да обели и дума да се защити, защото ѝ бе ясно, че няма какво да каже в свое оправдание.

Той се приближи и се извиси над нея с израз на крайна погнуса.

Тя преглътна и се опита да се успокои. Физически не се боеше от него. Той никога не би ударил жена. Бе прекалено благороден; освен това бе и джентълмен. Всякакво физическо насилие го отвърщаваше. Но думите му я шибиха като с камшик. Колко беше глупава. Защо злословеше? Той имаше право. Толкова глупава постъпи.

Сякаш дочул мислите ѝ, Нед се наведе, приближи лице до нейното и попита със студен глас:

— Защо? Защо разпространяваш тази история за Фенела? Защо си разправяла, че тя е майката на Грейс Роуз? Защо, Елизабет? В името на бога, защо?

— Н-не зная — заекна тя с треперещ глас.

— Защото искаш да ме уязвиш, така ли?

Тя поклати глава.

— Точно така е — изстреля той с нетърпящ възмущение тон. — Толкова болезнено ревнива си към всяка жена, която познавам, че изпитваш нужда да нанесеш удар само защото съм се усмихнал на някоя от тях. Или заради дългото ми платоническо приятелство с Фенела, която познавам, откакто се помня. Ами Вики? Нейният ли ред иде? И нея ли ще оклеветиш? За нея ли ще почнеш да злословиш?

Елизабет поклати глава. Нямахме как да се защити. Брат ѝ все ѝ повтаряше, че е глупачка и излезе прав. Защо вършеше всички тия тъпотии? Имаше ли право Нед? Беше ли от ревност? Тя вдигна поглед, видя гневното му лице и леда в сините му очи и се разрида.

— Престани! — викна той в лицето ѝ. — Спри и ме изслушай! Сълзите ти не означават нищо за мен. Очернила си името ни. И което е по-важно, оклеветила си Фенела, говорила си зад гърба на жена, която едва-що не умря от пневмония. И то само защото не можеш да властваш над мен, не изпълнявам твоите заповеди и не ти играя по свирката. Отвращавах ме.

— Съжалявам... — започна тя.

— Ни най-малко. Никога не си съжалявала. Ти си като Джордж. Създавате неприятности и интриги, без да ви мигне окото.

— Не казвай, че съм като него — запелтечи тя, изгубила и последните останки от самообладанието си.

Без да обръща внимание на думите ѝ, той се приближи още повече.

— Изслушай ме, госпожо. И внимавай какво ще ти кажа. Защото няма да повтарям. Ако още един път посмееш да злословиш за мен или приятелите ми пред когото и да е, включително пред твоите или моите роднини, ще те напусна. По-точно ти ще се изнесеш. Ще се махнеш от този дом и ще се преместиш в провинцията, където ще ти купя малка къщичка. Ще получаваш разумна издръжка. И ще живееш там завинаги, далеч от лондонското общество. Докато си жива, няма да те допусна в този дом, нито ще разреша да се върнеш в Лондон. С други думи, ще ти бъде забранено да напускаш провинцията. Ще ти позволя известен достъп до децата, не че особено те е грижа за тях, като изключим Едуард младши. И то само защото е наследникът, най-важният за бъдещето ти, ако ме надживееш. Разбираш ли ме? Ще те изгоня.

Тя едва забележимо кимна, напълно осъзнавайки, че е способен да изпълни заплахата си. В Нед имаше нещо безмилостно и никога не отправяше празни закани.

Нед се обърна и без да каже и дума, се отправи към вратата.

— Къде отиваш? — прошепна тя.

— Излизам — кратко отговори той, напусна стаята и затръшна вратата след себе си.

Изтича на долния етаж, намери икономом в склада за провизии.

— А, ето къде си бил, Малет. Реших да не вечерям тук. Моля те, пригответи ми една пътна чанта с най-необходимото, чисто бельо, принадлежностите ми за бръснене. Ще пренощувам в клуба.

— Незабавно, сър.

— Не бързай, Малет. Тази вечер имам ангажимент. Щом пристигна на срещата си, ще изпратя Брудбент с колата да вземе чантата.

— Ще бъде готова, господин Деравенел.

— Благодаря, Малет, и лека нощ. След като Брудбент ми вземе нещата, можеш да заключиш.

Икономът остана до отворената входна врата, докато Едуард заслиза по стъпалата към ролс-ройса, паркиран отпред. Господарят му бе толкова свестен човек, винаги помагаше на изпадналите в беда и на онеправданите. Обичаше да върши добро. Жалко, че се бе оженил за такава опърничава жена.

— Каква глупачка — процеди икономът през зъби, изпълнен с неприязън към господарката на къщата. — Уж аристократка — добави той сам на себе си с нотка на презрителност, затвори вратата и отиде да стегна багажа.

## 28.

— Искам развод — тихо заяви Едуард, а сините му очи настойчиво се взираха в майка му.

Сесили Деравенел, стресната от думите му, за миг остана безмълвна. Изправи гръб на стола си и загледа най-големия си син.

— Значи дотам се стигна, Нед? Очаквах го.

— Боя се, че е така. С Елизабет просто... — той замълча, докато намери подходящия израз — е невъзможно да се живее. Освен това, по мое мнение, е и опасна. Склонна е да си измисля всякакви небивалици за мен, говори каквото ѝ хрумне за Деравенел.

Сесили свъси вежди. Сиво-сините ѝ очи, толкова подобни на тези на Ричард, добиха замислен израз. Обзе я силна тревога.

— Случило се е нещо, което дълбоко те е наранило, Нед. Виждам, че не можеш да разсъждаваш съвсем трезво. Още като пристигна, ми се видя разстроен. За какво е всичко? Сподели с мен, скъпи. Нека го обсъдим и решим кое ще бъде най-доброто за теб.

Едуард седна на канапето, кръстоса дългите си крака и пое дълбоко дъх.

— Разпространила е някаква абсурдна история за мен, която злепоставя Фенела. По всичко личи, че я е казала на една от сестрите си, най-вероятно на плиткоумната Айрис, която я повторила пред Мод Тилотсън, която пък от своя страна я разказала на трета, докато не лумнала като горски пожар, по думите на Вики.

— За теб и Фенела — промълви Сесили и присви очи. — Но вие никога не сте били повече от добри приятели. Защо ще напада жена като Фенела, която всички уважават?

— Не зная. Предполагам причината е следната. Фенела е обичана от всичките си приятели, дори и от хора, които не я познават достатъчно добре.

— Да не би да твърдиш, че Елизабет те обвинява, че... Фенела ти е любовница?

— Да, и то отдавна — той се приведе. — Има и по-лошо. — И Едуард разказа на майка си цялата история, както я бе чул предния ден

от Вики Форт.

— Но това е възмутително — възкликна ужасена майка му, когато свърши. — Елизабет не разбира ли, че създава сериозни неприятности — поклати глава в крайно изумление. — Колко нелепо от нейна страна, и какво желание да нарани и навреди, бих добавила. — Сесили замълча и се загледа в огъня, а мозъкът ѝ работеше както винаги бързо и ясно. Накрая отсече: — Стореното от нея, Нед, е наистина отвратително.

— И пагубно.

— Кога разбра? — тревожно попита Сесили, разстроена от безобразното поведение на снаха си.

— Днес следобед. Отидох с приятелката си на чай у Вики. Целта на посещението ми бе да дам на Вики чека за възстановителния център за ранени ветерани, който ще основат с Фенела. Разказах ти за него.

— Колко си щедър — отвърна майка му. — Значи научи го днес и се прибра вкъщи да вразумиш Елизабет. Така ли?

— Да. Тя се помъчи да отрича, но не ѝ повярвах ни най-малко. Заплаших я, че ще я изпратя да живее на село, и то съвсем скромно. И сама... ако отново каже още нещо злепоставящо за мен или приятелите ми.

— Правилно си постъпил. Не би могла да го понесе — да живее скромно някъде в провинцията, изолирана от лондонското общество. То е нейният свят.

— Зная, но се питам дали няма да прекрачи границата. Ето защо възнамерявам да се разведа, да се отърва от нея по законен начин, та дойдох да поговорим.

— Наистина ли искаш развод, Нед? Помисли по-внимателно за последствията и не забравяй, че сме католици.

— Колко значи религията в наши дни, майко? — после безрадостно се изсмя. — Някога, преди няколкостотин години сме имали крал католик, който се опълчил на папата и Ватикана именно за да получи развод...

— Да, и станал протестант — прекъсна го Сесили и довърши.

— Самата истина, майко.

— Нека ти задам един деликатен въпрос — предпазливо започна тя, като се поразмърда на стола си и внимателно погледна сина си. — За госпожа Шоу ли се готвиш да се ожениш?



— Не зная. Обаче в тази насока няма да срещна разбиране. Почти съм сигурен, че Джейн не иска да се омъжва за мен и не би го сторила, дори и изведнъж да се окажа свободен.

— И защо не? — изненада се Сесили.

— Ако се оженим, ще си помисли, че мястото на любовницата остава свободно. Което не би понесла. Поне така ми се струва.

Майка му се усмихна, въздъхна, после притихна, затвори се в себе си и потъна в мислите си. След една-две секунди попита с много трезв и загрижен тон:

— Какво е подтикнало Елизабет да разпространява тази абсурдна история? Желанието да те уязви? Или от ревност, породена от Джейн Шоу?

— Според мен и заради двете... не е само за да ми причини болка, нито само от ревност към Джейн. Тя ревнува всяко същество с рокля, което се доближи до мен, без значение от възрастта.

Той стана, приближи се до камината, застана пред нея по обичайния си начин и след миг мълчание продължи:

— На Коледа дори ревнуваше от собствената си дъщеря, деветгодишно момиченце, за бога. Изпадна в истинска ярост, защото бях купил на Бес мъничка викторианска брошка. Бе изработена точно като за дете, толкова малка беше. Съвсем невинна — сребърна с няколко дребни диаманта. Не беше скъпа, но на Елизабет ѝ се зловидя, представи си, затова че аз съм подарил брошка на собствената си дъщеря. Истинско безобразие.

— Да, разбирам, и на мен ми изглежда неестествено — съгласи се Сесили.

— Да вземем Грейс Роуз — продължи Едуард. — На моменти Елизабет жестоко ревнува и от нея, и от близостта ни. Както и твоята с момичето. Макар че съм убеден, че не ти е казала и думичка по този въпрос. През изминалите седмици съпругата ми не спира да говори със сарказъм за решението ми дъщерите ни да бъдат шаферки на Фенела — Едуард сви рамене, вдигна безпомощно ръце и озадачено поклати глава.

— Явно е прекалено ревнива по природа, а също и завистлива. Длъжна съм да призная, че го забелязвам от време на време... На Елизабет ѝ прилява, покажеш ли любезност или интерес към други жени, колкото и да е платоничен — изтъкна Сесили. — Нед, това не

е... нормално. Искам да кажа, че подобно поведение определено говори за самозаблуди, за безразсъдство и разкрива, поне за мен, болен мозък. Питам се как би окачествил съпругата ти проникателният доктор Зигмунд Фройд? — тя повдигна вежди.

— Това ли е мнението ти, майко? Че Елизабет има нужда от психиатър?

— Нищо чудно. Но да не се отплесваме от темата. Искам да ме изслушаш, и то много внимателно. Преди всичко, ако започнеш процедури по развода, ще изложиш себе си и семейството на нечувани неприятности и сплетни. Елизабет ще се разяри дотолкова, че ще направи всичко по силите си, за да те унищожи. Ще наеме най-добрите адвокати, които пред нищо не се спират и без никакви угризения ще те разпънат на кръст. Ще пуснат по петите ти частни детективи и те ще започнат да рият надълбоко. Ще проникнат до всяка част от живота ти. Ще погнат и госпожа Шоу. Вики и Грейс Роуз ще се превърнат в панаирджийски мишени. Ще се разрази грандиозен скандал, Нед, а ние не можем да си го позволим, нали?

— Не, не можем, майко, съзнавам, че си права. Не трябва да влизаме в устата на хората, няма нужда името ни да се очерня още повече след дълговете от хазарт на Джордж. Хубаво поне, че ги изплатих и го принудих да ми върне парите.

Сесили кимна, изгледа продължително сина си, но не направи никакъв коментар.

Едуард потъна в мълчание и безмълвно я загледа. Немаше намерение да намесва в разговора името на Джордж, просто му се изплъзна. Ясно му бе, че по някаква причина майка му все защитаваше Джордж още откакто бяха деца. Предположи, че така ще бъде до деня, в който умре. Беше нейно право; можеше да постъпва, както желае.

Сесили тихо заговори:

— Убедена съм, че разводът е погрешно решение. При каквито и да е обстоятелства. Не си ли съгласен?

Той кимна, изпъшка и отговори с уморен тон:

— Какво да направя тогава? Как да живея с нея след тази чудовищна проява на... на злонамереност, както ти се изрази.

Майка му тихо отвърна с успокоителен глас:

— Вече си я изплашил до смърт, като си й казал, че ще я пратиш да живее в провинцията. Напразна закана ли беше, Нед, или се готвиш

да я изпълниш?

— Естествено, че ще я изпълня. Нали разбираш, само така мога да постъпя. Да се отърва от нея, без да се развеждаме.

— Съгласна съм. Такъв е и моят съвет. Забрави за развода и поеми по този път. Продължи да живееш живота, на който си свикнал. Излизай повече, за да бъдеш сам със себе си, но сам. Предприеми пътувания с Уил Хаслинг или Ричард и продължавай да играеш своята си роля: бъди добър, грижовен, мил съпруг, неизменно щедър, който обаче има свой личен живот, както повечето мъже от твоята класа. Бъди дискретен. Особено по отношение на госпожа Шоу. С други думи, не си създавай проблеми. Действай по начина, по който си свикнал през годините, откакто си женен. И запомни, че можеш да изпратиш Елизабет да живее в провинцията винаги щом пожелаеш. Уверявам те, че няма да забрави заплахата ти. Ще я преследва до гроб.

— Ще те послушам, майко, и ще направя, както ме съветваш.

— Има още нещо — обади се Сесили. — Не бързай да ѝ прощаваш, Нед. Дръж я на разстояние от себе си, колкото можеш по-дълго. Но моля те, не прави нищо прибързано и помни, че козовете са у теб. Освен това благосъстоянието ѝ и положението ѝ в обществото се дължат на теб и парите ти. Тя би предпочела да умре, отколкото да се лиши от тях.

— И тук имаш право. Посъветвай ме, да бъдат ли дъщерите ми шаферки на Фенела, или да отменя уговорката?

— Боже, Нед, иска ли питане? Разбира се, че не. Естествено, че ще ѝ бъдат шаферки: тя, баща ѝ, граф Танфилд, братята и сестрите ѝ цял живот са били мои приятели. Да не чувам и нито звук от съпругата ти по този въпрос. Дадохме съгласието си, а думата на Дераренел не става на две. Още един въпрос: закъде се беше запътил по Чарлз Стрийт, когато се отби да потърсиш съвета ми? — попита Сесили с многозначителна усмивка, а в очите ѝ блесна дяволито пламъче.

— Отивах към клуба си.

— Не ходи в „Уайтс“. Не и тази вечер. Клубът предлага оскъдна утеха, ако един мъж има семейни проблеми. По-добре навести приятелката си. Много по-добре ще се почувстваш и физически, и душевно, ако се радваш на любящи женски ласки.

Сесили Деравенел остана да седи край камината в малката всекидневна дълго след като синът ѝ си отиде, мислите ѝ продължаваха да го следват. Винаги бе знаела, че Елизабет Уилънд не е за Нед, от първия миг, когато я срещна.

Но бе твърде късно да му повлияе по какъвто и да е начин. Бе се оженил тайно и този импулсивен брак бе причина за раздора между Нед и Невил Уоткинс и бе отворил ужасна и nelечима рана в семейството. А след като Невил и Джон Уоткинс загинаха при страшната катастрофа при „Рейвънскар“, чак тогава жените в семейството се събраха, за да се утешават взаимно, и дойде краят на отчуждението.

Нед не бе щастлив от този брак, всички го знаеха и то се дължеше главно на характера и личността на Елизабет. Тя бе сребролюбива, амбициозна и болезнено ревнива. Сесили отдавна беше разбрала, че душата на снаха ѝ е пуста и ѝ липсва състрадание.

И все пак някак си успяваше да подмами в леглото Нед, да го държи чрез секса, в това нямаше съмнение. И от плътската им страст се раждаха прекрасни деца.

Мислите на Сесили се насочиха към внуците ѝ — тези гальовни, красиви момиченца и момченца. За миг се спря на милата ѝ Бес, която на девет бе повече от необикновена, не само с прелестна външност, но и с вътрешна красота. Разбира се, обичаше всичките, но у Бес имаше нещо неповторимо и Сесили очакваше от нея велики дела. Момиченцето бе практично, умно и находчиво, съвсем като майка си и баща си.

Когато преди малко Нед спомена думата развод, Сесили се втрещи. За първи път повдигаше този въпрос и самата мисъл я изплаши. Тя считаше, че е далеч по-добре за сина ѝ да продължи да живее живота, на който бе свикнал през всичките години, откакто бяха женени, отколкото да си създава грижи, които неминуемо щяха да породят горчивина и обиди.

Елизабет не искаше да се развеждат, щеше да предизвика ужасни неприятности, Сесили бе убедена. Скандалът щеше да бъде чудовищен. А Нед никога нямаше да ѝ се изплъзне, дори и да се разведат. Нищо нямаше да постигне. Дължни бяха да мислят и за децата. Нуждаеха се от баща си, когото обожаваха, и копнееха за

присъствието му, особено когато майка им ги изоставяше сами или с детегледачката, или с новата гувернантка госпожица Елиът.

Сесили се зачуди коя друга майка би изпратила сина си при любовницата му, както тя бе постъпила. Каза си, че и другите биха реагирали, ако са поставени при същите обстоятелства: синовете им да са обидени и отчаяни; ако и те знаеха, че любовницата е състрадателна и нежна жена, която никога не предявява никакви претенции.

Години поред си бе поставила за цел да научи всичко известно за Джейн Шоу и с облекчение разбра, че тя е втората жена в живота му. При нея той бе в сигурни ръце. Надяваше се да пренощува у Джейн, а не в клуба си, където щеше да пие с други мъже и да изпадне в още по-мрачни мисли. Не искаше той да подхранва нещастията и гнева си. Надяваше се някоя, която нежно го обича и може да понесе положението, да го утеши.

## 29.

— Съжалявам, че те безпокоя, Джейн — извини се Ричард, — търся Нед. Дали случайно не е при теб?

— Не, Ричард — отговори Джейн и стисна по-силно слушалката, всичките ѝ сетива доловиха някаква тревога. — Дори не го очаквам тази вечер. Но може и да дойде.

— Разбирам. Говорих с Малет, но нали ги знаеш какви са икономите, не можеш да изкопчиш от тях точен отговор. Научени са да пазят господарите си. Разговарях и с майка, спомена, че се е отбил за кратко, но вече си бил тръгнал. Ще му предадеш ли да ми се обади, в случай че пристигне. Много е важно да говоря с него.

— Непременно, Ричард. Лека нощ.

— Лека нощ и съжалявам, че те обезпокоих.

— Нищо подобно, радвам се, че се чухме. Лека нощ — тя затвори слушалката, прекоси библиотеката, седна и взе книгата, която четеше, но не успя да се съсредоточи. В ума ѝ бе Едуард Деравенел. Мъжът, когото обичаше и когото като че винаги бе на първа линия в боя.

Когато си тръгна този следобед, бе страшно ядосан и тя знаеше, че е отишъл у тях, за да свие сърмите на Елизабет. Стига да успееше. Бе напълно уверена, че е подходил към положението, както подобава; умееше да бъде твърд, дори безжалостен, когато се налагаше. Важно бе да затвори устата на съпругата си, та да престане да измисля истории и да разпространява лъжи за него и Фенела, да разнася долни и вредни за доброто име клюки.

Тази жена бе истинска напаст; Джейн го знаеше отдавна, но не бе нейна работа да дава мнение как да обуздае безотговорното ѝ поведение.

Според брат си тази вечер бе отишъл в къщата на майка си на Чарлз Стрийт и навярно Сесили Деравенел е успяла да му помогне, да му даде съвет. Тя бе умна, много деликатна жена; притежаваше обширни познания, имаше усет за хората и разбираше техните подтици.

Че бракът му с Елизабет не беше безупречен, бе обществена тайна. Обаче Джейн беше наясно, че Едуард Деравенел не е нещастен. Ни най-малко, каквото и да говореха.

Имаше децата си, той ги боготвореше и изпитваше удоволствие в тяхно присъствие. Разполагаше естествено и с нейната компания, приятелството ѝ, общите интереси и сексуалното привличане помежду им.

Едуард се радваше на къщата ѝ, в чиято украса взе дейно участие. Домашният уют, който намираще в нея, му доставяше огромно удоволствие. Отпускаше се в отморяващата атмосфера, която тя бе създала, чувстваше се като у дома. Странно, но бяха почти като женени; понякога я подкачаше и казваше, че са като Дарби и Джон, стара семейна двойка.

Освен от връзката им, бе извънредно щастлив и в работата си, тя му носеше истинско удовлетворение. Компанията „Деравенелс“ значеше толкова много за него, тя бе неговият свят, животът му. С радост ходеше в кантората всеки ден, допадале му ежедневието там, предизвикателствата, решаването на проблемите, победите, дружеските отношения с висшите му служители и хвалеше участието им в създаването на тази могъща империя.

Не преставаше да работи; изпитваше истинска наслада и бе горд от постигнатото през четиринайсетте години, откакто я оглави. Бе я превърнал в най-голямата търговска компания на света. Никоя не можеше да се сравнява с нея и този факт го изпълваше с гордост.

Нед се радваше на огромния успех, славата, влиянието, парите и привилегиите, с които разполагаше. Но за разлика от повечето преуспели хора, имаше време за всеки около себе си, като се започне от портиерите на входа на сградата, до телефонистите, машинописките и секретарките и се стигне до големите шефове.

Бе приятел с всички. С неподражаемата си любезност Нед откликваше на всеки, който се нуждаеше от помощта му, не обръщаше гръб никому. Никога не говореше лошо за когото и да било, нито критикуваше. „Животът е да се живее“, бе девизът му.

Най-близките му приятели знаеха колко им е верен. Всякога когато ги налегнеха грижи, той бе насреща, неуморим в усилията си да им помогне. Бе голям филантроп, отдаваше се на благотворителност и

бе щедър към нуждаещите се и не така успелите в живота като него. Просто казано, бе необикновено добър.

Онези, които отблизо го познаваха колкото нея — Фенела, Вики, Стивън и Уил, неговия кръг, както ги наричаше, виждаха тези качества и го обичаха заради тях. Предаността им бе непоклатима, а всеотдайността им не знаеше граници.

Тези, които въобще не го познаваха, го смятаха за сноб, женкар и плейбой, защото пред очите им бе един изключително красив мъж, със скъпи, елегантни дрехи и си правеха прибързано заключение. Неколцина приемаха присъщата му необикновена самоувереност като надменност, което отново не бе истина. Но за него те бяха без значение. Приятелите му знаеха, че не е нито суетен, нито е донжуан, нито е разглезен, високомерен богаташ. При всички положения похожденията му сред нежния пол бяха преувеличени. Преди бе верен на Лили Овъртън, както сега бе верен на нея.

И да го характеризираха някои като съпруг прелюбодеец, той не се безпокоеше. Обикновено това бяха хора, неосведомени за личния му живот или по-точно хора, които не познаваха опърничавата му и неразбрана жена, която най-близките му презираха.

След като се върна на стола си, Джейн плъзна поглед из библиотеката. Тя бе любимата стая на Едуард в къщата, освен онази в синьо и жълто. Той обичаше библиотеките и му доставяше голямо удоволствие да ги проектира и реализира. Понякога тя си мислеше, че е защото обича книгите също като нея.

Библиотеката бе с ламперия, но дървото бе боядисано в някакъв странен зеленикав цвят, който Нед наричаше зелено. Ябълковото зелено бе потъмнено със сива боя, така че придобиваше пушечен оттенък... като покрита с мъгла ливада, както Джейн оприличаваше цвета.

Покрай стените се издигаха лавици с книги, много от тях редки първи издания, които ѝ бе намерил той. Повечето бяха подвързани с червена кожа; същите тъмночервени тъкани, от които бяха направени гръбчетата на книгите, бяха използвани за тапициране на канапетата и столовете, а на прозорците висяха завеси във френско зелено. Стаята бе удобна и предлагаше домашен уют, но не за някого, парадиращ с непреодолима мъжественост.



По-рано Джейн бе помолила Уелс да запали огъня. Въпреки че денят бе слънчев за март, привечер времето се промени. С падането на нощта застудя и тя чуваше воя на вятъра навън.

Джейн отвори книгата си и се опита да се потопи в историята, която постепенно я погълна, докато не чу внезапен шум — затварянето на външната врата. Тя скочи, остави книгата на една масичка и бързо излезе от стаята.

Завтече се към входното антре и с облекчение и радост видя Нед да си съблича палтото.

— Съжалявам, задето не те предупредих, че идвам, скъпа — извини й се той, хвърли палтото си на една пейка, прегърна я и я притисна до себе си. — Дори не исках да звъня на звънеца, да не би да обезпокоя някого.

— Не ставай глупав — след като го хвана под ръка и го поведе към библиотеката, продължи: — Изглеждаш ми блед и уморен, Нед. Надявам се разговорът да не е минал прекалено трудно.

— Не. Тя няма да повтори грешката си, сигурен съм — той поклати глава. — Не ми се обсъжда това, ако не възразяваш, Джейн. Колкото по-малко говорим, толкова по-добре. Точно тази среща бих искал да забравя — потръпна, приближи се до камината и застана пред нея както винаги, за да си стопли гърба. — Бих изпил един скоч, но моля те, не звъни на Уелс, сам ще си наляя.

— Не, не, аз ще ти сервирам, но докато не съм забравила... преди малко се обади Ричард. Каза, че било важно да говори с теб. Разбрах, че вече е звънял на „Бъркли Скуеър“ и „Чарлз Стрийт“ и никой не е знаел къде си.

— Разбирам — той се приближи до писалището стил крал Джордж, седна на стола и набра телефона в къщата на брат си в Челси.

— Защо си ме търсил, стари приятелю? — ласкаво попита Нед.

— Благодаря, че ми се обаждаш. Предполагам, че си у госпожа Шоу.

— Да, така е. Току-що влизам. Джейн ме уведоми, че си настоявал да ме чуеш.

— Да. Слушай, Нед, Джордж отново е подхванал отвратителните си номера. Като гръм от ясно небе днес следобед Изабел се самопоканила на чай и заявила на Ан, че къщата е нейна. Тяхна. И трябва да се изнесем. Можеш ли да повярваш?

Нед отметна назад глава и гръмко се изсмя.

— Брей, брей, брей — отвърна той, когато смехът му заглъхна.  
— И какво е отговорила Ан на сестра си?

— Обяснила ѝ, че си купил къщата от майка им и си ни я подарил, по-точно на мен. Така че ни най-малко не е тяхна.

— Браво на Ан! Предполагам, че Изабел си е тръгнала, сипейки заплахи, и се е върнала вкъщи да докладва на Джордж?

— Доста бързо се е омела, да. Толкова зная — Ричард се засмя и довърши: — Мога само да благодаря на бога за предвидливостта ти и за мъдрия ти ход. Нищо чудно Джордж още да беснее... — замлъкна в очакване брат му да каже нещо.

— Искрено се надявам да не е така, Дик. Само това ми липсва. Току-що успокоих духовете в „Деравенелс“, с Уил разрешихте проблемите с Макдоналд и сключихте сделката. Надявах се на миг спокойствие.

— Тогава ще го имаш. Всички го чакаме! Колкото до Джордж, няма как да ми отнеме къщата, защото благодарение на теб е моя.

— Така е, а сега, ако не възразяваш, ще ти пожелаая лека нощ. Тъкмо пристигам и едва смогнахме да се поздравим с приятелката ми. Грозна неучтивост от моя страна.

— Разбира се, Нед, лека нощ. Ще се видим утре в кантората.

— Да, Дик. Лека нощ.

Джейн се върна, понесла две чаши, скоч за Нед и шампанско за себе си. След като му подаде кристалната чаша, двамата отидоха да седнат пред камината.

Нед чукна чаша в нейната, облегна се на стола и подхвърли:

— Джордж пак върти старите си номера.

— О, не, Нед, непоносимо е! — изглеждаше ужасена.

— Но аз го надхитрих.

— Както винаги — тя се намръщи и попита: — Сега пък какво беше?

— Успявам да предвидя действията му, но този път май наистина го изненадах. Сигурен съм. — Разказа ѝ за гостуването на Изабел този следобед в къщата в Челси и как Ан я е поставила на мястото ѝ.

Тя слушаше с интерес, донесе му още едно питие, после седна и търпеливо изслуша с голямо внимание разсъжденията за работата му и

световните събития. Той нито веднъж не спомена Елизабет, нито пък тя.

Напълно съзнаваше, че тази вечер е пребит от умора, на границата на изтощението. В гласа му се четеше напрежение и лицето му си остана бледо, не поруменя както друг път, когато заставаше пред топлината на огъня с напитка в ръка. Необичайната бледност и отпадналият му глас я обезпокоиха и почувства, че той е на края на силите си. Винаги пълен с енергия, сега ѝ се виждаше грохнал.

Малко по-късно ѝ каза, че ще остане при нея и през нощта и заедно си легнаха. Но докато лежаха в мрака, а огънят хвърляше причудливи сенки по стените, упоен от спокойствието на мига, Нед започна да задрямва.

Изведнъж се раздвижи, отърси се от съня и промълви с лек смях:  
— Извинявай, скъпа, унесъл съм се.

Джейн се надвеси над него и отвърна нежно:

— Напълно естествено, денят ти е бил уморителен. Нека заспиваме и двамата.

— Съжалявам — извини се отново той. — Не мисля, че съм в състояние да те любя. Наистина съм смазан, Джейн — обгърна тялото ѝ с една ръка и прошепна: — Поне нека те целуна, скъпо момиче.

— Добре — отвърна. — Сега заспивай.

За голямо нейно облекчение почти веднага сънят го погълна. Но тя остана дълго будна, разтревожена за него. Напоследък преживя силно емоционално изтощение, особено заради Джордж, който заслужаваше да го бичуват заради поведението му. Тя му нямаше доверие. Бе вероломен и алчен. Нито Ричард ѝ бе по сърце; малкият Рибчо, както Нед го бе наричал в детството му. В него имаше някаква лукавост, потайност и прекалена предпазливост. Доверяваше се на близките си приятели. Не на роднините си. С изключение на майка си, която го обожаваше.

Джейн почувства, че се унася и най-сетне заспа, но сънят ѝ бе неспокоен, изпълнен с кошмари за воюващите помежду си членове на рода Деравенел, неспирните им вражди, смърт и разруха.

Антъни Уилънд бе изключителен човек. Благороден, всеотдаен и напълно верен на Едуард и ако станеше нужда, би пожертвал живота си за него. Когато неговата търговска банка преди няколко години изпадна в беда, именно Едуард му се притече на помощ. Антъни бе откровен, посъветва шурей си да не си пилее парите, да спасява стигнала до дъното банка. После му поиска работа. Нед му даде и никога не съжали за постъпката си. Нито пък Антъни.

Вече няколко години работеше за Едуард и заради финансовите му познания и математически способности за Нед бе безценен. Освен честен, предан и порядъчен, Антъни бе културен човек, споделяше много от интересите на Едуард, заради което бяха станали неразделни приятели, не само колеги и роднини.

В този дъждовен мартенски следобед Антъни седеше със сестра си в библиотеката на дома им на „Бъркли Скуеър“. Тя го бе приела донякъде резервирано, несъмнено понеже знаеше защо е дошъл на чай. Обаче засега не му задаваше други въпроси само го поздрави и попита за майка си. За радост, Малет донесе чая в последвалото неловко мълчание, когато споменаха името на сестра им Айрис. Антъни подозираше, че точно с нея е говорила Елизабет... Каква глупачка. Айрис бе дрънкалото в семейството, клюкарката, разнасяше какви ли не дългоопашати лъжи. По негово мнение беше пълна идиотка.

След като Малет наля чая и се оттегли, Антъни бавно заговори:

— Надявам се за в бъдеще да не доверяваш нищо на Айрис, Лизи. Неразумно е, вече се увери.

— Нищо подобно, тя е мило момиче и не ме наричай Лизи. Знаеш, че мразя.

Тонът ѝ го сепна. Бе дошъл с най-добри намерения, а тя бе сопната и готова за кавга без никакъв повод от негова страна. Напоследък нямаше много време за сестра си и съжаляваше Нед, който бе с нея всекидневно. Сигурно му бе като трън в очите, както и на него. По-скоро като венец от тръни, уточни той. Бедният Нед.

Отпивайки от чая си, след минута Антъни опита отново:

— Не се заяждай с мен, Елизабет. Аз съм един от малкото ти приятели, говоря за истински приятели.

— Съмнявам се, ти работиш за него. Между другото, знаеш ли къде е? Не си е идвал с дни.

— Нямам представа къде се намира Нед, щом не е тук, най-вероятно е в клуба си.

Тя само го изгледа и отпи от чая си.

„Боже, колко е красива“, помисли си Антъни, вторачил поглед в сестра си. Вече бе на трийсет и осем и караше трийсет и деветата си година, но изглеждаше с десет години по-млада, ако не и повече. Косата ѝ бе като течно злато, събрана върху главата ѝ като корона; кожата ѝ бе млечнобяла, без петна или бръчки, бледосините ѝ очи бяха ясни като кристал.

Фигурата ѝ бе възхитителна. Не бе висока, но през годините не бе напълняла, гърдите ѝ бяха стегнати, краката ѝ — стройни. Нищо чудно, че Нед толкова често се озовава в леглото ѝ. В целия свят малко жени можеха да ѝ съперничат по хубост. „Още по-жалко“, помисли си той.

— Какво си се втренчил в мен — сопна му се тя.

— Възхищавам ти се, това е всичко — Антъни се наведе към нея и промълви с тих, помирителен тон. — Послушай ме, скъпа. Нед е добър съпруг, угажда на всички твои желания и капризи... така че дай му малко свобода, остави го на мира.

— Нищо не съм му сторила! Защо говориш така?

— Излъгала си за него и Фенела Фейн, знаеш, че е истина.

— Онази история беше пълна измислица: Финистър бил намерил детето в някаква каруца и всичките тия глупости за някаква Табита Джеймс. Такава няма. Детето е на Фенела и точка. Спал е с нея, прави го от години, забременяла е и отново може да се случи, понеже продължава да спи с нея. Мръсница. Както и всички други жени в живота му.

Антъни се отдръпна назад и се облегна на стола си. Бе ужасен от чутото. Не искаше да слуша подобни приказки, но тя очевидно вярваше в думите си.

След като се прокашля, той търпеливо обясни:

— Виждал съм доказателството, което Вики е намерила. Наистина. Смятам, че трябва да оставиш духовете да се успокоят. Причинила си неизмерима вреда, Елизабет, станала си причина за скандал. Заедно с Айрис.

Тя го изгледа безизразно, като че той не разбираше.

— Срам ме е и от двете ви! — той избухна, загубил търпение. — Държали сте се достойно за презрение. А ти, какви ги вършиш? Да разпространяваш слухове за собствения си съпруг!

— Съпругът ми е жалък. Къде е, дявол да го вземе? Това искам да разбере.

Антъни остави чашката и чинийката си и се изправи.

— Ако бях на твое място не бих говорил за съпруга си с подобен тон, поне не пред хората, като изключим мен. В противен случай, можеш да останеш без съпруг. Ето още един съвет, скъпа. Дръж си устата затворена, стане ли дума за Едуард Деравенел и семейството му. Иначе може да престанеш да бъдеш една от тях. Довиждане, Елизабет. И ако съзнаваш кое е от полза за теб, послушай думите ми.

— Как смееш да ми говориш така! — възмути се тя.

Но говореше на празна стая. Брат ѝ си бе излязъл, затръшвайки вратата след себе си.

Когато се прибереше късно вечер у дома, Едуард имаше навика да сяда в библиотеката с чаша коняк. Днес Малет отсъстваше. Имаше свободен ден. Както обикновено бе на гости на сестра си в Мейда Вейл.

Едуард стигна до библиотеката, отвори вратата, влезе вътре и спря като закован. Съпругата му седеше на един стол с притеснен и отпаднал вид; лицето ѝ бе мъртвешки бледо, а под очите ѝ имаше кръгове.

Намръщен той попита:

— Защо чакаш тук? Не се съмнявам, че мен, но защо тук, а не горе?

— Трябва да поговорим — промълви тя тихо.

— В момента май нямаме какво да си кажем. Струва ми се, че прекалено дълго говорихме. Не си ли съгласна?

Тя кимна.

— Съжалявам, Едуард, ужасно съжалявам. Моля те, умолявам те, прости ми.

— Боя се, че трябва да mine известно време... докато дойде време за прошка. Още не мога да се съвзема от шока заради клюката, която си разпространявала.

— Толкова съжалявам, истински се разкайвам — шепнесе тя, а гласът ѝ трепереше.

— Не започвай да плачеш, няма полза — той се приближи до бюфета, наля си бренди и застана до камината. — Очерни името ни и обиди една добра жена, като опозори и нея. Фенела никога не ти е причинявала зло. Напротив, беше твоя приятелка. Просто не проумявам поведението ти.

— Сама не мога да се разбера, Нед, наистина — прошепна Елизабет, кършейки ръце в скута си. — Предполагам, че се дължи на противната ми ревност. Ревнувам те безумно, признавам. Просто не мога да се удържа.

— Фенела е приятелка на семейството още от младо момиче и между нас никога не е имало интимни отношения. И няма други жени, от които да ревнуваш, Елизабет.

Тя отвори уста да възрази, но после я затвори, осъзнала бързо, че няма защо допълнително да го дразни. В края на краищата го бе изчакала да се прибере, за да му се извини, не да го обвинява.

Той бавно заговори:

— И не споменавай любовницата ми. Да, тя съществува. Но за мъже като мен е в реда на нещата. При това като съпруга ти си от късметлийките при дадените обстоятелства. Любовницата ми не причинява никакво неудобство нито на мен, нито на теб или семейството ни. Сегашното положение я задоволява. Мен — също. И ти трябва да се примириш.

— Зная и го приемам — Елизабет се изправи, приближи се до него и постави ръка на рамото му. — Моля те, Нед, нека го забравим.

Той я изгледа продължително, после отстрани ръката ѝ от рамото си. Отвърна с възможно най-спокоен глас:

— Ще сторя всичко по силите си, Елизабет, в името на децата. Сега, моля те, качи се и си легни, много е късно.

— Няма ли да дойдеш?

— Опасявам се, че не. Зает съм.

## 30. ЛОНДОН, 1920

Бе сряда, трийсет и първи март и тя имаше рожден ден. Ставаше на двайсет. Грейс Роуз трудно можеше да го повярва, но бе истина. Изведнъж като по чудо се почувства пораснала. Съвсем като възрастна.

Предната вечер баща ѝ я нарече прекрасна млада дама и тя грейна, прегърна го и му каза, че е толкова щастлива, че има него и Вики, и Стивън, че те са ѝ родители. Нямахме по-щастлива от нея; Грейс Роуз го вярваше от все сърце.

Снощи на вечеря Вики и Стивън я увериха колко се гордеят от това, в което се е превърнала, от постиженията ѝ и я заля чувство на обич и благодарност към тях. Стивън я увери, че я очаква чудесен живот и тя му повярва. Той винаги говореше истината.

Мечтата ѝ да замине за Оксфорд се бе сбъднала... майка ѝ ѝ помогна това да се случи и през изминалите две години тя осъществи детските си мечти да посещава лекциите в университета. Наслаждаваше се на всеки миг от живота си в прославения град със заострени кули, китни вътрешни дворове и стари сгради. Бе неповторимо преживяване да се потопи в истинската наука, към която я влечеше сърцето ѝ.

Грейс Роуз изучаваше английска и френска история, любимите ѝ предмети, и се надяваше един ден да стане историк, самата тя да преподава и да пише книги. Обожаваше писането и вярваше, че то е нейното призвание.

Когато не бе на лекции, работеше и учеше в просторната и удобна стая в прелестната, стара къща на Милисънт Хансън — тихо местенце, спокойно и приятно, истински рай. Старата приятелка на майка ѝ я посрещна топло и Грейс Роуз на мига се почувства у дома сред изящните старинни предмети и множеството книги. Госпожа Хансън я накара да се чувства обичана, без да ѝ се натрапва и я остави да си гледа учението. Срещаха се от време на време за храна и негласното споразумение допадаше и на двете. Самата Милисънт бе писателка и все работеше върху поредната си книга в кабинета си на



горния етаж и непрестанно повтаряше на Грейс Роуз, че може да ползва всички помещения на къщата.

— Грейс Роуз! — извика Вики от долната площадка на стълбите. — Броудбент е дошъл да ни вземе. Моля те, побързай, скъпа.

— Веднага идвам, майко — отвърна Грейс Роуз и надникна от вратата на спалнята си. После взе синьото си палто, вечерната чантичка и ръкавиците и за последен път се огледа в огледалото.

Бе влюбена в тази рокля. Беше нова, скроена и ушита за нея лично от мадам Хенриет, в кралскосиньо с тясна пола до средата на прасците, както бе модерно. Усмихна се, когато очите ѝ се спряха на перлите, също подарък за рождения ѝ ден. Нанизът около врата ѝ бе от родителите ѝ, гривната бе подарък от чичо Еймъс, а обиците — от Фенела и Марк. Хвърли поглед върху новия си часовник „Картие“, подарен от чичо Нед. Показваше седем часа. Излезе от стаята и се спусна по стълбите, развълнувана заради обяда по случай празника, който даваше Едуард в нейната чест. Щяха да са осмина: тя и родителите ѝ, Фенела и Марк, Еймъс, чичо Нед и Джейн Шоу. Бе уверена, че я чака прекрасна вечер.

След като оставиха палтата си на гардероба, Вики хвана Грейс Роуз под ръка и рече:

— С чичо Нед ще се срещнем горе, скъпа. Мейзи и съпругът ѝ са пристигнали от Ирландия и ги поканихме на чаша шампанско по случай рождения ти ден.

— Колко хубаво — възкликна Грейс Роуз, когато Вики я водеше към асансьора. Погледна през рамо и попита: — Какво прави татко там?

— Мисля, че поръчва на младежа в приемната да съобщи за идването ни. А, ето го, идва.

Миг по-късно и тримата се издигаха с асансьора към петия етаж.

— В края на коридора е — обясни Стивън, докато излизаха, и ги поведе. След няколко секунди чукаха на двойните врати на един апартамент.

Едуард Деравенел с широка усмивка отвори на часа и бързо я въведе в стаята, където събралите се гости дружно извикаха:

— Честит рожден ден, Грейс Роуз! Честит рожден ден!

Младата жена така се изненада, че загуби дар слово. Гърлото ѝ се стегна от залелите я чувства и като че всеки момент щеше да избухне в сълзи, толкова бе развълнувана.

Очите ѝ обходиха помещението, спирайки се на всеки присъстващ, мъжете — облечени в тъмни костюми, а жените — в елегантни рокли... Фенела стоеше до Марк и Джейн Шоу. „И двете жени изглеждат превъзходно с тоалетите и бижутата си“, отбеляза наум Грейс Роуз.

В другия край на стаята, близо до камината забеляза леля Сесили, тържествена с дългата си розова рокля и многобройни нанизки от перли, а до стола ѝ се бе облегнала Бес. Видя, че беше избрала тъмночервена рокля, необичаен цвят за една червенокоса, който въпреки това ѝ отиваше.

До Бес стоеше любимият, близкият до сърцето ѝ Еймъс Финистър, а от другата му страна, усмихнат до уши бе застанал Чарли Морън с новата си приятелка Роуина Крофърд. До тях, с вид на известна звезда от сцената, каквато бе едно време, се бе изправила Мейзи, сестрата на Чарли, а до нея бе съпругът ѝ Лайъм, граф Дънлейт от Ирландия. Роклята на Мейзи бе в морскосиньо, носеше сапфири и бе очарователна.

Сълзи бликнаха от очите на Грейс Роуз, когато вдигна поглед към чичо Нед, който беше организирал празненството изненада и бе поканил гостите. Помъчи се да му се усмихне, но устните ѝ трепереха. В следващия миг той стоеше пред нея и я гледаше, а широка усмивка стопляше красивото му лице. Усмивката ѝ стана по-уверена и двамата се засмяха, когато се прегърнаха.

— Моето момиче! — възкликна Нед и я побутна напред, обърна се да даде път на Вики и Стивън и поведе тримата към гостите.

Бес, сега на единайсет, но много зряла за възрастта си, първа се приближи до нея. Полусестра ѝ я прегърна и обяви:

— Донесла съм ти хубав подарък, Грейс Роуз. Татко ми разреши да го избира. Ще ти го дам по-късно.

— Много ти благодаря — отговори Грейс Роуз с усмивка, после се обърна към Еймъс, който я взе в мечешките си обятия и я целуна по бузата.

— Честит рожден ден, Грейс Роуз — продума той с очи, пълни с гордост и обич. Тя му показа китката си и му благодари за гривната.

Фенела се приближи до нея и ѝ пожела още много такива рождени дни, нежно я целуна, последвана от Марк, а Грейс Роуз им благодари за обичите. Когато Джейн застана до нея, рожденицата промълви:

— Благодаря ти за комплекта за писма, Джейн.

В замяна получи топла усмивка от любовницата на баща ѝ, с която се бе сприятелила през изминалите две години. После отново чу името си, обърна се и видя усмихнатия Чарли, който ѝ честити и ѝ представи Роуина.

Най-сетне Грейс Роуз успя да си пробие път до камината, където седеше леля Сесили.

— Ела и ми позволи да те видя, скъпа моя — обърна се към нея възрастната жена с любяща усмивка на лице. — Мили боже, станала си истинска красавица, Грейс Роуз. Също като ба... — спря се напред думата, но младото момиче се досети, че щеше да каже, че е също като баща си.

Грейс Роуз се наведе и целуна Сесили по бузата, а тя прошепна в ухото ѝ: — Ти си истинска Деравенел, внучке, поне по външен вид. Честит рожден ден!

— Благодаря, лельо Сесили — отвърна Грейс Роуз и преглътна с усилие. Завладяха я силни чувства. За първи път Сесили Деравенел я наричаше... внучка. Просълзена отрони: — Благодаря ти. Сребърните четки за коса и огледалото са прекрасни. Много ме зарадваха.

— Подарих ти ги с голяма обич — Сесили се усмихна, а очите ѝ се замъглиха. Бес поразително приличаше на Нед, но неговата първородна дъщеря му бе одрала кожата.

След като се извини, Грейс Роуз се приближи до Мейзи; беше я срещала два пъти, когато сестрата на Чарли му бе идвала на гости, но не познаваше съпруга ѝ Лайъм. Мейзи ги представи един на друг, после възкликна:

— Какво чудесно съвпадение, Грейс Роуз, че решихме да дойдем за Великден, а Чарли ни предаде поканата на чичо ти да дойдем на вечерята по случай рождения ти ден.

— Да, наистина. Чарли изглежда превъзходно, нали?

— Да, наистина, и се радвам, че най-после срещна една хубава, умна жена — засмя се Мейзи. — Е, познава не една и две, но тази май наистина му допада.

Чуха се няколко изпуквания, двама сервитьори влязоха откъм съседната стая, понесли подноси с чаши шампанско и бяло вино и тръгнаха между гостите да поднасят напитките.

Чарли се приближи към Грейс Роуз и тихо рече:

— И аз съм ти приготвил подарък, но ще ти го дам по-късно — прокашля се и ѝ призна: — Роуина ми помогна да го избира.

— Благодаря, Чарли. Младата дама с теб изглежда много мила. И много красива.

— Благодаря — той се ухили. — Радвам се, че ѝ сложи щемпел „качествено“.

Грейс Роуз прихна. Бяха се сприятелили с Чарли през последните две години, откакто се бе върнал от фронта, освен това имаха еднакво силно чувство за хумор. После тя добави с характерната си откровеност и безцеремонност:

— Лицето ти изглежда по-добре от всякога, кожните присадки са чудесни, а шевовете едва личат. Боже, хирурзите са извършили чудеса с лицето ти, станало е като ново.

Той избухна в смях, както винаги прямотата ѝ го забавляваше безкрайно.

— Хубаво е, че всички присъстващи тази вечер са ме виждали, когато бях жестоко обезобразен, нали? Инак не биха разбрали.

Руменина плъзна по шията на Грейс Роуз и се заизкачва към лицето ѝ, което скоро пламна като мак.

— Ужасно съжалявам, не исках да те притесня — полугласно отвърна тя. — Но казах, каквото мисля, наистина изглеждаш прекрасно и скоро ще се върнеш в театъра.

— Надявам се.

— И аз нямам търпение да те видя на сцената. Обзалагам се, че също и Роуина. Ще се ожениш ли за нея?

Развеселен до крайна степен, Чарли леко вдигна рамене и се усмихна на Грейс Роуз.

— Не съм сигурен — снижи глас и прошепушна: — Още не съм ѝ направил предложение, но когато това стане, ти първа ще узнаеш.

Грейс Роуз се усмихна, извини се и се приближи да поговори с Джейн Шоу. Двете скоро потънаха в дълъг и много оживен разговор.

Като домакин Едуард обръщаше внимание на всички, грижеше се чашите да не остават празни, а шампанското и виното да се лоят.

Обхождаше голямата всекидневна на просторния апартамент, който бе наел и правеше всичко гостите да се чувстват удобно. По едно време майка му срещна погледа му и той се доближи до нея. Наведе се над стола ѝ и попита:

— Всичко наред ли е, майко? Имаш ли нужда от нещо? Още хайвер? Или шампанско?

— Чувствам се превъзходно, Нед — отговори Сесили и после тихо попита: — Само се чудех къде са Уил и Катлийн. Ще дойдат ли?

— Да, но Уил се върна от командировка, изпратен от „Деравенелс“, естествено. Малко ще закъснеят. Зная, че за нищо на света няма да пропуснат малкото празненство на Грейс Роуз.

Сесили го докосна леко по ръката и заговори:

— Нещо си припомних днес следобед, Нед: хрумна ми неочаквано и реших да го споделя с теб. Не мога да проумея как съм го забравила.

Нед се намръщи.

— Изглежда ми сериозно. За какво става въпрос?

— Спомних си нещо, което Невил ми бе споменал преди години, непосредствено след като ти се ожени. Забележката бе в смисъл че е жалко, че тайно си сключил брак, заради преговорите с Луи Шарпентие... много искаше да те задоми с дъщеря му Бланш. След като помърмори, се оплака, че си го предал...

— Спомням си, майко, сега накъде биеш?

— Ами виж... спомена ми, че Хенри Търнър бил родственик на Луи Шарпентие, заради майка си Маргарет Бочърд, което дотогава ми бе неизвестно. Добави, че женитбата му с Бланш, ако се бе състояла, щяла да заличи пропастта между клона Грант на рода ни от Ланкастър и нас.

Нед избухна в смях.

— Надали е говорил сериозно, майко! Убеден съм. Ясно е като бял ден, че Маргарет Бочърд и синът ѝ са мои заклет врагове, наши врагове, както и тогава. В края на краищата, Търнър е наследник на Хенри Грант. Някои твърдят, че е спорно, но няма кой друг да го наследи, както добре ти е известно. А Търнър наистина наследи акциите от „Деравенелс“ на Грант. Но трябва да добавя, че не са достатъчно да повлияе на политиката на фирмата. Винаги сме им изплащали дивиденди, откакто оглавих компанията. Наскоро проверих

автентичността им и всичко е наред. Съвсем случайно, майко, узнах, че Маргарет Бочърд влага получените суми във фонда на сина си.

— Е, хубаво, това не го знаех — промърмори Сесили и вдигна поглед към Нед с озадачено изражение. — Не си ми споменавал.

— Не е имало причина да крия, майко. Не ми се е сторило важно. Грант притежават акции на „Деравенелс“ от стотици години. Обаче нека те успокоя, че контролният пакет е у нас, а това е важното, нали? Освен това аз ръководя компанията.

Тя му се усмихна.

— И то с желязна ръка.

— О, но с кадифена ръкавица — засмя се той и я дари със закачливата си момчешка усмивка, разтопила не едно женско сърце.

В този момент вратата на апартамента се отвори и на прага застана Уил Хаслинг със съпругата си Катлийн. Тя бе сестра на покойните Невил и Джони Уоткинс, както и племенница на Сесили Деравенел. Беше като на по-младо копие на леля си, имаше красивите черти на рода Уоткинс и тъмната им коса. Лицето ѝ бе изящно, прекрасно изваяно, наподобяващо това на леля ѝ, от пръв поглед личеше, че са близки роднини.

Едуард посрещна Уил и Катлийн, поздрави ги сърдечно и ги въведе в стаята. След като двойката се поразходи наоколо, здрависа се с всички и ѝ бяха поднесени чаши с „Круг“, Нед покани Катлийн да седне до майка му.

След като тя се настани, двамата с Уил се отдалечиха до прозореца, увлечени в тих разговор.

— Излезе точно както предполагаше, Нед — заговори Уил с нисък, поверителен глас. — Старият ни враг Луи Шарпентие много държеше дъщеря му да се омъжи за член от фамилията Деравенел — нищо ново, а? Разбрах, че за кратко се опитвал да склони Маргарет да му съдейства. За щастие сестра ти проявила здрав разум, за да не поощри подобен съюз. Според мен бързо е проумяла, че старата лисица Луи може да се опита да ти навреди и някак да обсеби компанията. В крайна сметка за нея ти си по-важен от Джордж. По мое мнение някак си си успял да осуетиш опасните им намерения, като си поговорил с Мег. Сестра ти наистина ти е вярна и намесата ти е дала резултат.

Едуард въздъхна.

— Джордж е такъв глупак, жаден е за власт и си въобразява, че ще ме победи — поклати глава и тъжно добави: — Няма шест месеца от смъртта на Изабел и вече си търси нова невеста.

— Не коя да е обаче, разбери, Нед. Стремежът му е да си намери богата. Наследницата на Шарпентие отговаря на изискванията му. След като дъщеря му Бланш умря при раждане заедно с детето си, Луиз, дъщерята на брат му, ще наследи всичко. Тя е апетитната му мишена.

— О, повярвай ми, не съм го забравил. А по другия въпрос? Откри ли нещо за Хенри Търнър?

— Да, и с радост ще ти го съобщя. Жан-Пол бе изключително отзивчив и сега съм спокоен, откакто управлява френската кантора на „Деравенелс“. Оказа се отличен служител. Жан-Пол използва добре квалифицирани детективи. Чуй това! Хенри Търнър се готви да се върне на работа при Луи Шарпентие. Назначили са го на по-висок пост в компанията, въпреки че още не е оповестено. Очевидно има качества на бизнесмен. Предпазлив, акуратен, пестелив, даже малко свидлив. Отегчителна особа, както по всичко личи, според частните следователи. Около него — никакви скандали, дори никакви клюки. Струва ми се, че Луи го готви за нещо по-сериозно.

— За брак с Луиз?

— Надали. Луи Шарпентие много държи браковете да се сключват в семейството. Не би се съгласил.

— Разбирам — Едуард кимна и заключи: — Значи ни е ясно кой кой е и какво цели. Но не бива да изпускаме Търнър от очи, какво мислиш, Уил?

— Категорично. Може да се окаже много опасен.

Половин час по-късно, след като всички бяха изпили много шампанско и вино и се бяха наслаждавали на най-вкусния хайвер от белуга, Нед покани присъстващите в съседната стая. Това бе друга всекидневна на двойния апартамент, превърната за тази вечер в трапезария.

Двама сервитьори отвориха вратите и гостите влязоха. В средата на дългата маса за шестнайсет души, покрита с бяла ленена покривка, бяха наредени букети от бели рози. Свещи в същия цвят във високи,

сребърни свещници бяха поставени между сребърните вази с цветя. Кристалът и среброто отразяваха пламъчетата от свещите, така че всичко искреше. Още съдове с цветя и свещници бяха пръснати из стаята. Цареше дух на празничност.

Нед хвърли поглед наоколо и с радост установи, че всички гости се радваха на празненството. Знаеше, че обичат Грейс Роуз и се възхищават от нея и са щастливи да отпразнуват заедно рождения ѝ ден.

Гостите приказваха помежду си и се забавляваха. Една сърдечна, весела група стари приятели, събрала се по щастлив повод. Точно преди да сервира първото блюдо, Нед почука по чашата си с вилица, за да привлече вниманието им:

— Бих желал да предложа наздравица за двайсетгодишнината на Грейс Роуз — вдигна кристалната чаша с шампанско и всички го последваха. После заедно извикаха:

— Честит рожден ден, Грейс Роуз.

Нед се обърна към гостите:

— Зная, че някои от вас сигурно искат да произнесат кратка реч в чест на Грейс Роуз, но ми се струва, че в момента сме доста гладни. Така че нека вечеряме, после може да продължим с тостовете за рожденицата, а на края тя ще отвори подаръците си.

Докато Едуард говореше, келнери с бели ръкавици внесоха големи плата с пушена шотландска съомга и пъстърва и ги сервираха заедно с черен хляб и масло, купа с нарязани лимони и бял сос от хрян.

Нед се наклони към майка си, седнала от дясната му страна, и предложи:

— Можеш да избереш от следните две блюда... печена патица с черешов сос, освен ако не предпочиташ бутче от младо агънце от долините на Йоркшир. Със съответните гарнитурни, искам да добавя.

— Струва ми се, че ще хапна второто, макар че обичам патица — тя погледна сина си косо и попита: — Уил току-що се е върнал от Париж, нали?

— Да. И няма за какво да се безпокоим. Мег е изпълнила дълга си към „Деравенел“. Вече не поощрява Шарпентие в машинациите му. Предложението за брак е било осуетено още в зародиш, поне така ме увери Уил.

— Какво облекчение — бе единственият коментар на Сесили.



Самият Нед се бе успокоил. Последното, от което имаше нужда, бе наскоро овдовелият му брат да се ожени за наследницата на Шарпентие. Луи, старата лисица, както го нарече Уил, все още имаше апетити към „Деравенелс“, това бе несъмнено. Джордж си въобразяваше, че ще пипне богатия улов. Брат му представляваше заплаха. След смъртта на Изабел поведението му бе станало по-лошо от всякога. Бе починала при раждане преди няколко години и след кратък период на траур отново си показа рогата. Стана още по-алчен, недоволен и зъл. Нед се опасяваше, че Джордж ще причини нови неприятности, такава му бе природата. Затова бе подготвен, бе въоръжен, така да се каже.

Най-сетне загърби тревожните си мисли. Денят бе щастлив, особено за Грейс Роуз. Искаше тя да му се наслади, както и самият той.

## ВТОРА ЧАСТ

### НЕД

## ИСТИНА И ЛЮБОВ

*„Истината е истина и  
любовта е любов,  
затова ни дай своя благослов;  
но пречи ли истината на моята  
изгода,  
тогава като нищо аз без нея  
мога.“*

Алфред  
Едгар  
Копард<sup>[1]</sup>

*„Скрита в непристъпен храм  
е недостъпната долина на  
бяновете.“*

Елън  
Глазгоу<sup>[2]</sup>,  
„Сигурни  
мерки“

*„Който познава себе си е умен;  
който познава другите е  
мъдрец.“*

Лао Дзъ

## 31. ИСТАНБУЛ, 1921

Нефт. Черен, смрадлив, мазен, сякаш изригнал от пъкъла. Черно злато. Дългогодишната му мечта да открие петрол се бе сбъднала. Най-после.

Едуард Деравенел седеше на терасата на разкошна яли<sup>[3]</sup> на брега на Босфора. Бе прекрасна, слънчева юлска сутрин и той отпиваше от чаша горещ ментов чай, отхапваше от бисквита с бадеми и мислеше за нефта.

„Деравко ойл“ вече съществуваше. Сега той притежаваше петролни полета в Южна Персия, благодарение на проникателността, търпението и уменията на Джарвис Мърсън, на когото безусловно вярваше, и неговия съдружник Хърб Липсън. И разбира се, собствените му пари. Бе финансирал цялото оборудване и сондажите.

Двамата петролотърсачи изпълниха обещаното. Откриха просторно и богато петролно поле в една долина в Персия, където закупиха от шаха нефтена концесия. Геоложките им проби, инстинктът и нюхът им към петрола им подсказаха наличието на ценните залежи. Избраха долината за сондажите си през 1918, след като убедиха Едуард в прогнозите си и да ги подкрепи финансово, като на практика да стане техен пълноправен съдружник. Едуард се престраши да рискува, нагази с двата крака в сделката, без да скъпи средства, като се надяваше и се молеше двамата мъже да успеят.

Авантюрата им започна през май 1918 година. Изненадващо пристигнаха в Лондон на път за Персия, за да проучат положението. Той обядва с тях в „Рулс“ и по време на обяда го убедиха да им стане партньор. Въодушевлението им, вярата им в себе си и фактът, че са доказали способностите си на петролотърсачи разпалиха и неговия ентузиазъм. Освен това им имаше доверие.

На обяда присъстваха Алфредо Оливери и Уил Хаслинг и двамата първоначално споделиха съмненията си от цялата им схема. Оливери изтъкна, че купуването на концесията и сондажите са само първите стъпки.

— Да приемем, че наистина откриеш нефт — бе казал той, — но за да продължиш ще са ти нужни тонове пари... да го съхраняваш, рафинираш и транспортираш. Да, ще ти трябват сериозни суми в брой, за да организираш производството — бе погледнал многозначително Едуард, преди да попита: — Колко? Един милион? Навярно дори няколко. Готов ли си да рискуваш толкова?

Сега Едуард си спомни, че бе изтръпнал вътрешно, но бе успял да запази усмивката на лицето си, после взе решение, основаващо се само на интуицията му. Открай време вярваше в Мърсън, познаваше работата на Липсън, така че отговори:

— Добре казано, Оливери, но смятам да сключа съдружие с тези двамата. Обаче няма да вложя парите на „Деравенелс“... повече от прав си, че е рисковано. В нефта няма нищо сигурно. Вярвам в тези мъже и ще ги подкрепя, но със собствени средства. Ако не открият петрол, загубата ще засегне само мен. А ако наистина успеят, „Деравенелс“ ще се включи и „Деравко“ ще стане част от компанията. Как ти се струва?

Оливери бе кимнал, макар и все още обзет от съмнения, а Уил се бе засмял.

— Току-що лепна на американските ни приятели знак за високо качество и затова са длъжни да успеят. Е, да търсим петрол!

Петимата вдигнаха чаши и пиха за персийското начинание.

След като пристигнаха в Южна Персия и бързо се сдобиха с концесия от шаха, Мърсън и Липсън сформираха два екипа. В тях участваха петролотърсачи от Америка, геолози от Англия, от Баку в Азербайджан, най-голямото руско пристанище и център на нефтената индустрия на страната. През 1918 ураганът на Руската революция бе позагубил силата си, въпреки това много петролотърсачи бягаха от Баку в Персия, където чуждестранните петролни компании, най-вече английски и американски, ги лапаха като топъл хляб. Започнаха сондажите на най-обнадеждащото място за търсене на нефт.

Мърсън и Липсън също така успяха да убедят мъжете от местните племена да работят за тях. Обещанието за черно злато примамаваше всички.

На всеки две седмици те изготвяха доклад за Едуард и го изпращаха в Лондон, в който най-подробно го информираха за всичко.

През следващите две седмици преживяха много разочарования и ужасни провали, последвани от месеци изнурителен труд, неприятности и ядове заради злополуки, някои от които неизбежни. И все пак двамата американци не се отказаха от надеждата, че ще открият петрол дори и в най-тежък час или след най-неочаквани катастрофи.

Впечатлен от упоритостта им, абсолютната всеотдайност и непоколебимата им вяра, че ще открият нефт в земните недра, потокът от пари от Едуард към тях не пресъхна: плащаше надници, снабдяваше ги с храна и закупуваше допълнително оборудване, когато бе необходимо.

Накрая след две и половина години непрестанни усилия Мърсън и Липсън разбраха, че или трябва скоро да открият нефт, или да се откажат. Начинанието стана прекалено скъпо и съзнаваха, че Едуард Деравенел няма да ги финансира до безкрай. Омразна им бе идеята да признаят пълното си поражение, но се налагаше да закрият лагера в Каменната долина, както бяха започнали да я наричат, ако и от третия им кладенец не бликнеше петрол. Първият и вторият останаха сухи. Досега бяха ударили само твърда скала.

Напълно съзнаваха, че всичко зависи от третия кладенец: ако останеше сух, нямаха друг изход, освен да прекратят цялата операция. Сондата им вече беше достигнала седемстотин метра без резултат, но искаха да опитат още малко по-надолу.

— Да го наречем последно хвърляне на заровете — се бе обърнал Мърсън към Липсън с мрачна усмивка. — Да минем хиляда и сто метра и да видим какво ще стане. — Отново изготвиха доклад и го изпратиха, обяснявайки на Едуард, че предстои последният сондаж.

Малко над хиляда метра най-сетне късметът им се усмихна. Чу се силно буботене, сякаш започваше земетресение, последвано от поредица гърмежи. И изведнъж бликна фонтан от нефт, какъвто не бяха виждали досега. Възхитителен черен петрол, който се издигаше в небето поне на двайсет и пет метра и не спираше.

Бяха в бизнеса. Нефтеният бизнес.

Покрити с кал и гъст, черен петрол, двамата американци и екипите им се смееха, крещяха и танцуваха като изпаднали в транс дервиши. На следващия ден изпратиха един от нефтотърсачите в

Абадан да телеграфира на Едуард, за да му съобщи великолепната новина.

Когато Едуард получи телеграмата, отначало не можеше да повярва. След всичките години на трудности и разочарования в Персия Мърсън и Липсън най-после бяха успели. Стигнаха до петрол. И то до огромно находище. Бе като замаян; в „Деравенелс“ този ден предстоеше голямо тържество. Едуард веднага им изпрати поздравленията си с обещание да ги види през юли.

Преди три седмици най-сетне стана възможно да напусне Лондон. Бе отпътувал до Марсилия и оттам взе кораб до Абадан. С него тръгнаха Алфредо Оливери и Уил Хаслинг, а в Абадан ги посрещна Мърсън и ги откара до нефтените полета.

Каква възхитителна гледка представляваха всички онези сондажни кули, възправили се гордо към бледосиньото персийско небе. Неговите кули. На „Деравко“. Мечтата му да притежава нефтена компания се бе сбъднала. Едуард бе във възторг.

Мърсън и Липсън ги разведоха заедно с Уил и Алфредо из петролните полета и ги запознаха с всеки член на екипите. Всяка нощ слушаха изумителни истории — някои от тях доста преувеличени — чак до пукването на зората; посещениято им бе последвано от продължителни празненства, много бира, уиски и руска водка.

След четири дни те напуснаха долината, която все още наричаха Каменната. Целта им бе Турция и отново тръгнаха по суша — към Истанбул. Тримата се бяха отправили натам към срещата си с Исмет Бозвели, очарователния турчин с английски обноски, възпитаник на Оксфорд, който ръководеше делата им в Турция, също като баща си и дядо си преди него.

От само себе си се подразбираше, че ще отседнат в живописната стара яли на Исмет. Тази великолепна вила бе разположена сред най-пищните градини по бреговете на Босфора.

След като починаха няколко дни, Алфредо и Уил отпътуваха с Ахмед Ханум, който също работеше за „Деравенелс“ в Истанбул, за да посетят мраморните кариери. Някои от тях се намираха по островите на Мраморно море, граничещо с Босфора. Алфредо търсеше да закупи нови кариери за „Деравенелс“.

Едуард не ги придружи и остана в ялото, понеже в Персия се бе простудил, а се страхуваше да не хване бронхит, към който бе склонен.

Хвърли поглед около себе си, доволен от решението си. Вилата бе възхитителна, слугите — вежливи и любезни и откликваха на мига, а храната — много вкусна. Щеше да възстанови здравето си в тази прекрасна къща, заобиколена от цветя, зелени морави и сенчести дървета. Идилия, която даваше покой на душата му. Тук можеше да отпочине в усамотение, наслаждаваше се на самотата си през деня, когато Исмет бе в кантората на „Деравенелс“ в центъра на града.

Компанията търгуваше с Турция от няколко години, най-вече внасяше килими от Хареке и Канакале, Денизил и Кония, платове и коприни, всевъзможни подправки, баклава и локум, така любими на англичаните, както и бистро като сълза българско розово масло. Използваха го за производство на парфюми и помади за тяло.

Фирмата „Деравенелс“ доставяше множество стоки в Турция, преди всичко вълнени платове от тъкачниците си в Брадфорд, готово облекло от фабриките си в Лийдс и вино от френските си лозя. Търговията ѝ с Турция открай време вървеше отлично и турските вносители и търговци ѝ имаха безусловно доверие.

Едуард се изправи и тръгна по пътеката, минаваща през полегатите зелени морави, които се спускаха към голяма тераса с изглед към Босфора. Стигна до някаква ограда, отвори вратичката и излезе на терасата. Друга ниска ограда минаваше съвсем близо до водата и той седна върху нея. Пред него се простираше Босфорът, широкият воден път — връзка между Запада и Изтока.

Протокът започваше със Златния рог — разклонение на друг пролив, Дарданелите — естествен залив, дал възможност за изграждане на пристанището на Истанбул. Отвъд него бе безкраят на Черно море... и Русия.

Едуард погледна към другия бряг на Босфора, към Мала Азия. Невероятно, сякаш Истанбул с единия крак бе стъпил в Европа, с другия — в Азия.

Точно под него, в подножието на терасата бяха навесът с лодките, с които плаваха по Босфора и до отсрещния малоазийски бряг, и дългият пристан, където плавателните съдове стоварваха гостите, идващи във вилата.

Едуард се наслаждаваше на всеки миг, откакто бе пристигнал в Истанбул, място, коренно различно от всяко друго, в което бе ходил. Древният град бе едновременно екзотичен и тайнствен и не

преставаше да го очарова. През последните два дни в прохладата на ранната утрин Исмет го бе завел да разгледа някои от старинните забележителности — Синята джамия, църквата „Света София“, двореца Топкапъ, сега превърнат в музей.

Това бе град на джамии, минарета и църкви, както и много дворци. Посетиха Пазара на подправките, където Едуард с наслада се потопи сред изумителните и упойващи аромати на стотици треви и билки. В топлия въздух се носеха всевъзможни благоухания от Азия и Африка: кимион, къри, чили, шафран, червен пипер, кориандър, куркума, кимион и канела. Към края на седмицата Исмет бе запланувал да го придружи до Големия базар, екскурзия, която очакваше с нарастващо нетърпение. На този древен пазар се продаваше всичко, от бижута до килими. Той искаше да избере подаръци за дъщерите и синовете си, също трябваше да намери нещо подходящо за Елизабет, майка си, Джейн, Вики и Фенела. Не биваше да ги забравя — иначе биха се разстроили.

На връщане Едуард си направи дълга разходка, преди да се върне в ялито. Прекоси множеството градини, отрупани с цвят, с пръснати тук-там фонтани, от които ромонеше вода. Исмет му бе казал, че тази градини са най-красиви напролет, когато цъфтят лалетата, любимо за турците цвете векове поред, култивирано от тях много преди холандците, нещо, което дотогава не знаеше. Всъщност, северняците го бяха открили в Турция, откъдето го бяха отнесли у дома.

Тази сутрин бе необичайно топло, но все още откъм Босфора подухваше приятен, лек бриз, който го разхлаждаше и освежаваше. Исмет го бе поканил да се върне през пролетта и той реши да се възползва от поканата.

Да, щеше да се върне и навярно да доведе и семейството си; знаеше, че ще се зарадват. И най-вече Грейс Роуз, която учеше история. Толкова интересни места щеше да види. Със сигурност добре си бе отпочинал през изминалите няколко седмици и се чувстваше в прекрасно физическо състояние, свеж и енергичен, подмладен, като че се бе върнал години назад. Лицето му бе загоряло, косата — златиста, а в походката му се долавяше нова жизненост.



Турция бе завладяваща страна и щеше да стане още по-привлекателна, мислеше си Едуард. По думите на Ахмед Ханум се раждаше една нова държава. Основан през седми век, в миналото Истанбул бе претърпял множество промени. В продължение на шестнайсет века бе столица на Византийската империя, а по-късно седалище на отоманските султани. Но сега на хоризонта се възправяше нова фигура, човек, който щеше да донесе промяна, го бе уверил вчера Ахмед по време на вечеря. Името му бе Мустафа Кемал Ататюрк, бивш генерал от армията, повел турците към славната победа при Галиполи, когато съюзниците атакуваха протока Дарданели през Първата световна война.

Според Ахмед, Ататюрк се стремеше да поведе страната към настоящето. Младият служител в „Деравенелс“ предвещаваше, че бившият генерал до година ще отмени султанската власт и ще извърши политически и обществени реформи. Ахмед изглеждаше напълно убеден, че Ататюрк ще бъде избран за президент на бъдещата република и Едуард бе склонен да се съгласи с по-младия мъж.

„Единственото постоянно е промяната“, помисли си Едуард, припомнил си една стара поговорка, която често цитираше майка му. Когато се качи по белите мраморни стъпала и влезе в прохладното преддверие на ялито, му хрумна, че промяната лъхаше отвсякъде, сега, когато бе настъпило спокойствие след края на войната. „Новото начало се вижда навсякъде“, отбеляза наум и тръгна по витата стълба към апартамента си.

Нямаше как да узнае, че и в неговия живот предстои ново начало. И промени... драстични обрати, които ще го увлекат във вихъра си.

Стаята бе тиха и прохладна, само лекото пърхане на висящия от тавана вентилатор нарушаваше тишината в този горещ ден.

Едуард дремеше в леглото, както обикновено се наслаждаваше на почивката след обяда в градината с Исмет. Бе свикнал да поляга следобед, откак пристигна във вилата, за да гостува на турския си съдружник и според него бе един от най-цивилизованите обичаи.

Белите дървени капаци на прозорците бяха затворени, за да спират жегата и слънцето и само тънки лъчи дневна светлина се

процеждаха през тесните им процепи. Златисти проблясъци играеха във въздуха, в който се издигаха микроскопични пращинки.

Протягайки се с въздишка, Едуард напълно се разбуди и остана да лежи, вперил очи в тавана, а погледът му следеше въртенето на перките на вентилатора. После се обърна на една страна и затвори клепачи и се опита да си припомни низа от сънища, споходили го този следобед... за русокоса жена, която го гали по челото и целува по устните...

Елизабет? Или Джейн? Или рускинята белогвардейка, с която се запозна, когато бе в хотел „Пера палас“ заедно с Исмет и Ахмед? Не бе сигурен. Вероятно сънят бе събирателен образ и от трите.

Мислите му се насочиха към Елизабет и поразителната ѝ красота. Съпругата му бе невероятна красавица... и целият свят го виждаше. Но бог му е свидетел, че на моменти беше непоносима. Но не и напоследък и като се сетеше за спокойствието на изминалите дванайсет месеца, мислено скръсти пръсти с надежда положението да не се влоши. Тя бе станала кротка и тиха по време на бременността си миналата година и двамата се развълнуваха, когато роди син. Беше им третият и го кръстиха Джордж, макар че в последно време Едуард бе започнал да се пита защо.

Беше традиция в семейство Деравенел поколения поред на синовете и дъщерите да се дават едни и същи имена. Обичаят бе характерен за повечето семейства от английската аристокрация.

Но Джордж, на когото бе кръстено най-малкото им дете, напоследък създаваше все повече неприятности; откъдето минеше, го следваха катастрофи.

Едуард едва чуто въздъхна, докато разсъждаваше за ужасния си брат, после заличи образа му в съзнанието си. Още веднъж се замисли за съпругата си. През август щяха да отидат за един месец в Кент, както правеха от няколко години насам. Децата обичаха тучните поляни и нямаха търпение да заминат. Месецът в Алдингтън бе голямо удоволствие и за него, защото щеше да прекара повече време с потомството си.

Сега бяха седем. Бес, Мери, Сесили, Едуард младши, Ричард, Ан и Джордж. Да не забравяме и Грейс Роуз, която бе обещала да идва всеки ден, когато с Вики и Стивън гостуват в „Стоунхърст фарм“.

Изведнъж тя затанцува в мислите му... Грейс Роуз. Прелестна млада жена на двайсет и една, с която всички се гордееха. Тази година бе навършила пълнолетие и през март Вики и Стивън дадоха вечеря с танци в „Риц“. Поканиха и Елизабет, понеже беше официално семейно тържество, а Джейн, както винаги разумна и дискретна, тихо отпътува за Париж за една седмица. Никога не се натрапваше.

Ах, Джейн, неговата прекрасна Джейн, така вярна, така постоянна, незаменима събеседница и приятелка. Понякога се питаше какво би правил без нея; тя бе станала неделима част от живота му. Елизабет все още го привличаше сексуално, както първия ден, когато я срещна. На четирийсет и една изглеждаше като жена едва навършила трийсет. Нямаше нито една бръчка по лицето, нито бе напълняла или загубяла. Бе стройна и гъвкава, внимаваше какво яде и пие.

Сега той бе на трийсет и шест, при все че и той не изглеждаше на годините си. Независимо от това съпругата му вечно се тормозеше, че е с пет години по-възрастна от него. Не го бе грижа. Според него възрастта бе само някакво си число и не означаваше нищо.

Мислите му се насочиха към Наташа Трубецкая, княгинята белогвардейка, която работеше в бара на хотел „Пера палас“. Бе руса, красива и изискана. Но бе трагична фигура.

Тя избягала от Санкт Петербург през 1917 в началото на революцията, когато болшевиките свалили Романови от трона и убили брат ѝ княз Игор Трубецкой. Беше братовчедка на царя, както и снаха ѝ, княгиня Наталия Трубецкая и племенницата ѝ Ирина. Наташа още не можеше да се свърже с тях, но се надяваше да открие изчезналите членове на семейството си. Планът ѝ беше, както бе споделила с него, да събере достатъчно пари и да се пресели в Париж, където имаше руска общност, подобна на тази в Истанбул, но по-многобройна. Вярваше, че там можеха да ѝ помогнат; искаше поне да опита.

Исмет бе представил Едуард, Уил и Алфредо на княгиня Наташа, когато за първи път пристигнаха в Истанбул. Заведе ги на вечеря в хотел „Пера палас“ и щом се нахраниха, слязоха в бара, където свиреше оркестър, а бардамите бяха на разположение да танцуват с гостите.

Уил и Нед танцуваха с княгинята, тя седна за кратко при тях, отпивайки от ментовия си чай. В последвалата вечер им разказа за изчезналото си семейство, единствените ѝ оцелели роднини и мечтата

си да ги намери. Бяха бегълци като самата нея, но тя беше убедена, че са живи. Единствената ѝ мисъл бе как да ги открие, им бе обяснила на безупречен английски.

Едуард я възприе като хубава, но тъжна жена, затворила се в собствената си трагедия. Жени като нея го плашеха — бягаше от тях като дявол от тамян... катастрофите го преследваха още от младостта му. Искаше да ги държи на разстояние.

Една вечер, когато отново отидоха в хотела точно преди Уил и Алфредо да заминат за мраморните кариери, Уил подкачи Нед за Наташа. Но думите му дори не предизвикаха смях. Едуард поклати глава и обясни, че не изпитва плътско влечение към нея, като добави, че интуицията му говори, че при нея е същото. Уил не продължи темата, понеже знаеше, че най-добрият му приятел казва истината.

Но трагедията на Наташа не даваше мира на Едуард, затова той смъкна крака от леглото, стана, приближи се до писалището и извади чековата си книжка. Написа чек на името на княгиня Трубецкая, пъкна го в един плик и го адресира. Щеше да ѝ го даде тази вечер: на обяд Исмет го бе уведомирал, че ще вечерят в „Пера палас“.

Едуард затвори чекмеджето, пристъпи към един от прозорците и отвори кепенците. От далечината долиташе тъжното песнопение на мюезина<sup>[4]</sup>, приканващ правоверните към молитва... самотен, меланхоличен глас, който достигаше до него през топлия въздух и му напомняше колко е различно тук и колко е далеч от Англия.

Слънцето се бе спуснало зад хоризонта... скоро щеше да падне нощта.

Когато по-късно същата вечер Едуард и Исмет влязоха в бара на „Пера палас“, веднага забелязаха княгиня Наташа. Тя седеше близо до бара, отпиваше от обичайния ментов чай и разговаряше с управителя Абаз Гуркан.

Видя ги, че се приближават и кимна за поздрав, очевидно нежелаейки да им се натрапва.

— Бих желал да поканя княгинята да се присъедини към нас — промълви Едуард.

Исмет кимна в знак на съгласие.

— Но, разбира се. Известно ни е, че компанията ни ѝ е приятна — той се усмихна и поклати глава. — Такава интелигентна и образована жена... да стигне дотук. Боли ме, боли ме сърцето, Едуард, да гледам благородничка да работи като бардама.

— Разбирам какво искаш да кажеш. От друга страна успява да се издържа — изтъкна Едуард, вдигна ръка, повика келнера и поръча шампанско „Круг“.

— Според мен е по-точно да се каже, че едва свързва двата края — подхвърли Исмет, а сантименталните му очи блеснаха на одухотвореното му лице. Гонеше шейсетте, не бе женен, нямаше и деца, но имаше слабост към хубавите жени. Едуард знаеше, че си има любовница, която никога не се показваше пред хората с него, а той обичаше да идва тук и да танцува с европейките, главно руски емигрантки.

Едуард стана и заяви:

— Ще отида да я поканя да седне при нас. Нали не възразяваш?

— Ще я зарадвате... защото когато седи с гостите, ѝ плащат — после добави: — Винаги я каня при себе си, за да изкара нещо.

Едуард прекоси помещението. С белия си костюм, безупречна бяла риза и синя вратовръзка бе ослепителен. Спря се до бара и поздрави:

— Добър вечер, княгиньо Трубецкая, добър вечер, господин Гуркан — и вежливо склони глава.

И двамата отвърнаха на поздрава му и Едуард побърза да попита:

— Ще благоволите ли да се присъедините към нас, княгиньо? Поръчах розово шампанско, но можете да получите чая си, ако предпочитате.

Мимолетна усмивка пооживи мрачното ѝ лице и веднага изчезна. Отговори, без следа от акцент:

— Благодаря ви, господин Деравенел, нищо по-хубаво от това да изпия чаша шампанско във вашата компания — извини се на управителя и отново се обърна към Едуард. — Да отидем ли при господин Бозвели?

— Бих искал първо да направим един кръг на дансинга с вас — отвърна той.

Подхвана я под лакътя и я поведе към малкия дансинг в края на бара. Задвижиха се в свършена хармония, следвайки музиката, без да

говорят, докато Едуард не произнесе неочаквано:

— Донесох ви подарък и го приемете без никакви ангажименти.

Тя леко се отдръпна и го погледна, а големите ѝ сиви очи се впиха в неговите. Изглеждаше озадачена, когато след миг отговори:

— Опасявам се, че не ви разбирам. Какъв подарък сте ми донесли?

— Написах ви чек. Искам да заминете за Париж или където пожелаете, за да потърсите близките си. Не мога да понеса мисълта, че сте ги загубили, че си нямате никого. Няма нищо по-важно от семейството. Винаги съм го вярвал.

— Чек ли? — тя доби объркан вид, като продължаваше да се взира в него. — Не ми е възможно да приема пари, господин Деравенел. Не е редно да взимам нищо от вас. Та аз не ви познавам.

— Зная. За вас съм само случаен познат. Освен това зная как сте възпитана и че сте от царско потекло. Но ще ви дам чека, а вие ще го приемете, за да ми направите удоволствие. Повтарям, той е подарък. Не искам нищо в замяна, нищо... — сведе очи към нея и продължи танца. — Всъщност, не е истина — подхвана наново той. — Искам да видя усмивка на лицето ви и бих желал да ми пишете, когато откриете снаха си и племенницата си. Когато ги намерите, ще дойда да се запозная с тях, където и да се намирате.

— Не зная какво да отговоря — започна тя и внезапно млъкна, изпълнена с изумление и неувереност, смаяна от щедростта му.

— Елате да седнем за момент — предложи Едуард и я поведе към малка масичка в ъгъла. Когато се настаниха, измъкна плика от джоба си и безмълвно ѝ го подаде.

Тя се втренчи в плика, после колебливо го отвори и извади чека. Ахна и тихо възкликна:

— Не, не мога да го приема, господин Деравенел! Това са страшно много пари. Мили боже... — пхна чека обратно в плика и му го подаде.

Той отказа да го вземе, поклати глава и погледна към чантичката ѝ, поставена на масата.

— Приберете го в чантата си. Осребрете го утре и осъществете плановете си.

— Не е редно да го взема. Та това са пет хиляди лири, господин Деравенел. Прекалено много са.

— Приемете го така... Не успях да отпразнувам както подобава откриването на находището с петрол. Нека това е моят начин да го ознаменувам... като помогна на вас и близките ви. Моля ви, удовлетворете желанието ми, празнувайте с мен. Сега да се върнем при Исмет и да вдигнем наздравица с чаша шампанско.

Все още с неохота Наташа прибра чека и после прошепна:

— Безкрайно ви благодаря, господин Деравенел. — Той забеляза сълзите, заблестели в сивите ѝ очи. Тя постави ръка на рамото му и продължи: — Не е достатъчно да ви благодаря... Никога няма да забравя щедрия ви жест, безкрайната доброта, която проявихте към мен. Докато съм жива, няма да ви забравя. Толкова сте великодушен.

С напредването на вечерта Едуард наблюдаваше все по-явното ѝ щастие. Никак не бе свикнал да я вижда да се усмихва, не бе подготвен за неочакваната сила на мелодичния ѝ глас. Цялата сияеше и това му доставяше неимоверно удоволствие. Бе ѝ дал надежда.

Извърши едно малко добро, навярно бе помогнал животът на тази жена да се промени само защото ѝ бе дал пари, за да замине и потърси онези, които обича и които бе изгубила след 1917. Вече можеше да потърси близките, за които страдеше.

Тази вечер бе неотразима. Беше облечена в сиво-синя копринена рокля, която се спускаше на красиви дипли около нея, докато танцуваше с Исмет. Русата ѝ коса блестеше, сивите ѝ очи искряха и изящните ѝ черти бяха като изваяни. Висока, стройна и гъвкава, в нея имаше нещо неповторимо. Изтънченост, образованост и аристократично потекло, бяха думите, които дойдоха на ума на Нед, макар че не изразяваха всичко. Друго го порази. Тя се държеше с неповторимо достойнство. И защо не? Произхождаше от династията Романови, беше член на руското царско семейство, братовчедка на един от най-великите аристократи, покойния цар Николай, убит заедно със семейството си в Екатеринбург.

А сега бе тук, в Истанбул и работеше като бардама. Една злочеста княгиня, жертва на катастрофални събития — съдбоносни превратности в страната и собствения ѝ живот, смъртта на брат ѝ и мистериозното изчезване на съпругата и детето му. Домът ѝ беше разрушен, старият ѝ живот — завинаги погубен. И все пак един непознат не побягна от нея, угнетен от нещастieto. Подаде ѝ ръка.

Ненадейно Едуард си помисли, че ако всичко бе така просто, колко лесен щеше да бъде животът. Особено неговият, но обикновено обстоятелствата бяха далеч по-заплетени.

Скоро щеше да разбере колко сложни са всъщност.

---

[1] Алфред Едгар Копард (1878 — 1967) — английски поет и белетрист, член на литературната група „Нови елизабетинци“. — Б.пр.

↑

[2] Елън Глазгоу (1873 — 1945) — американска писателка, носителка на наградата „Пулицър“ — Б.пр. ↑

[3] Крайбрежно имение, характерно за Турция и Близкия изток. — Б.пр. ↑

[4] Мюезин — низш духовен мохамедански служител, викач от минаре за молитва. — Б.ред. ↑



## 32. КЕНТ

— Не зная дали ти е ясно, но напоследък Джордж отново пие, и то доста — заговори Елизабет от прага на вратата, вперила поглед през стаята в Едуард. Той седеше на стол до френските прозорци в библиотеката в къщата им в Олдингтън. Затвори книгата, която четеше, свали очилата си и се обърна към нея.

— Да, забелязах, когато се върнах от Истанбул. Но Джордж никога не е имал мяра, известно ти е — Едуард поклати глава и лицето му стана по-сурово. — Пък има силно чувство за самосъхранение, не мислиш ли?

— Предполагам, че си прав — съгласи се Елизабет, влезе в стаята и седна срещу съпруга си. — Но накъде биеш? Не те разбирам напълно.

— Джордж прекалява с какво ли не, после изведнъж спира и се взима в ръце. Някак си се овладява и влиза в пътя. Като че някакъв демон в него му говори и го кара да върши щуротии...

Елизабет го прекъсна:

— Става дума за друго, Едуард, Джордж напоследък се е разприказвал.

Заинтригуван, Едуард се поизправи на стола си и хвърли бърз поглед към съпругата си с присвити очи.

— Какво точно имаш предвид?

— Разнася клюки. Съобщи ми го приятелката ми Оливия Девънпорт — обясни Елизабет. — Била на някаква вечеря преди няколко дни, където Джордж намекнал, че си незаконороден и затова не ти се полага да наследяш „Деравенелс“. Че той е законният наследник. Пълни глупости.

Едуард бе напълно смаян, изгледа я в почуда, после изсъска:

— Каква безсмислица! — отново го хвана яд на брат му. След това ядът прерасна в гняв. — Старата нелепост, разпространявана преди години от клона Грант от Ланкастър! Съчинители на скандални истории, подхвърляха глупави твърдения за баща ми, искаха да го

злепоставят, да го изкарат рогоносец. На Джордж би трябвало да му е ясно.

Едуард скоочи на крака, прекоси стаята, а гневът му се развихри в истинска ярост.

— Джордж е глупак. Да не говорим колко скандално е да подкопава репутацията на жена като Сесили Деравенел. Собствената му майка, за бога! Какво си въобразява? Ако ми паднеше в ръцете сега, хубаво щях да го наредя.

Гневът на Едуард към брат му го завладя изцяло. Как бе възможно Джордж да намеква, че майка им е била невярна съпруга и е имала дете от друг?

Познавайки буйния характер на съпруга си, Елизабет стана, приближи се до него и постави ръка на рамото му.

— Седни, Нед. Напълно съм съгласна с теб. Да злослови така против майка си — вашата майка — длъжен си да го спреш.

— Очевидно — Нед се остави да го отведе до канапето и двамата седнаха.

Съпругата му продължи:

— Опитва се да злепостави теб по присъщия си вероломен начин. Но този път прекали, особено по отношение на майка ти. Не е за вярване, че е паднал толкова ниско.

Едуард кимна и се помъчи да се успокои. Не искаше да си разваля деня, да помрачава спокойствието, царящо в къщата в момента. Елизабет бе мила, грижовна и нежна, и не си бяха разменяли остри думи от дълго време. Радваше се, че живее в спокойна атмосфера и се наслаждаваше на лятната си почивка край морето заедно с децата и майка си.

Погледна Елизабет и заговори с нисък, настойчив глас:

— Не бива нищо да ѝ казваме. Не искам да я разстройвам. Майка ми не трябва да узнава.

— Разбирам. Но като се замислиш, е ужасно — тя винаги е защитавала Джордж, все е на негова страна, през целия си живот. Изменя на нея, не само на теб.

— Това е най-унизителното! — въздъхна Нед.

Елизабет понечи да каже нещо, но рязко млъкна.

— Какво щеше да ми кажеш? — попита той и ѝ хвърли дълъг, въпросителен поглед.

— Ами... още неща били казани онази вечер. Всъщност, миналата седмица. От брат ти. Оливия ми разправи, че подметнал нещо на съпруга ѝ. Познаваш го, Нед, Роланд Девънпорт, прочутия адвокат.

— О, да, прекрасен човек. Е, какви ги е наговорил Джордж на Роланд?

— Подхвърлил, че и твоите деца са копелета като теб и аз не съм ти законна съпруга. Въпреки че Роланд бил изумен и ядосан на Джордж, решил да отмени приказките му със смях, понеже в тях няма никакъв смисъл. Отговорил на брат ти, че е прекалил с пиенето. Явно е добавил, и то доста категорично, че Джордж по-добре да внимава какво говори за теб, ако не иска да има сериозни неприятности.

Елизабет замълча, после набързо додаде:

— По всичко личи, че Джордж е намекнал нещо за Гринич или Норич, или и двете места, не съм сигурна. Споменал и някакъв мъж, Оливия не може да си спомни името му. Тя и съпругът ѝ смятат, че Джордж бил страшно пиян и се държал по-ужасно от всякога. Съпругът ѝ заявил, че заслужава порицание. И двамата са на мнение, че говори глупости като всички пияници.

Едуард не отрони и дума.

Стоеше вкаменен. Усети как кръвта се отдръпва от лицето му, не можеше да разсъждава ясно. Ударът го поразил, за миг остана като парализиран, после си заповяда: „Мисли! Мисли!“ В главата му нахлуха въпроси. Какво точно знае Джордж? Как е възможно да е узнал? Кой може да му е казал? Беше толкова отдавна...

— Какво има, Нед? — попита Елизабет уплашена и гласът ѝ се извиси. Изглежда го притеснена. — Пребледня като платно. Лошо ли ти е?

Знаеше, че е длъжен да запази присъствие на духа и се опита да си възвърне самообладанието. След това хладнокръвието и абсолютната самодисциплина си казаха думата. Насили се да се усмихне и отвърна с лек смях:

— Не зная какво ми стана, скъпа, наистина не зная. За секунда като че ми се зави свят. Нищо повече — отпусна напрегнатото си тяло, усмихна ѝ се по-топло и добави: — Сигурно, задето се ядосах на Джордж. Вбесих се, че разправя пред хората небивалици за майка ни.

— Да, разбира се, това ще е! — тя кимна и се изправи. — Ще помоля готвачката да ни запари чай. Искаш ли нещо за хапване? Сигурно си гладен.

Той поклати глава и още веднъж спокойно ѝ се усмихна.

— Не, но един чай ще ми дойде добре.

Когато Елизабет припряно излезе, Едуард се облегна на канапето и затвори очи. Не му идваше наум как да се справи с тази неприятност. Но едно му бе ясно. Брат му Джордж бе отишъл твърде далеч и трябваше да бъде спрял. Незабавно. Бе станал прекалено опасен. Налагаше се да бъде отстранен.

На следващата сутрин Едуард отпътува за Лондон. Не бе нещо необичайно за него, понеже често пътуваше до столицата и се връщаше, когато семейството му отсядаше в къщата в Кент, а не в „Рейвънскар“. Докато вървеше заедно с Елизабет към колата си, паркирана на алеята, заговори:

— Налага се да се срещна с Оливери във връзка с мраморните кариери. Надявам се, че ще се върна до два-три дни. До петък — със сигурност.

— Добре. Постарай се да си бъдеш тук за уикенда, Нед. Ще липсваш на децата.

Едва изрекла тези думи и Бес се появи откъм алеята тичешком, последвана от Мери и Едуард младши.

— О, татко, в града ли се връщаш? — извика Бес и се вкопчи в ръката му. — Обеща да останеш цялата седмица.

Той ѝ се усмихна и погали по главата Едуард младши:

— Викат ме по работа, за съжаление. Но само помислете... ще имам възможност да се отбия в „Хародс“. Убеден съм, че ще открия играчките, за които ме помолихте. Как ви се струва, деца?

И тримата го прегърнаха, той целуна Елизабет по бузата и влезе в ролса. Точно преди да затвори вратата, съпругата му тихо помоли:

— Направи нещо във връзка с Джордж, докато си в града, Нед.

— Обезателно — обеща той и беше истина.

В момента, в който Едуард влезе в кантората на „Деравенелс“ на „Странд“, нареди да повикат двамата му най-доверени служители.

— Налага се да предприема нещо против Джордж — започна без предисловия, местейки поглед от Уил Хаслинг към Алфредо Оливери. — Разпространява какви ли не слухове, сипе клевети за майка ми, като твърди, че съм копеле и не съм законен наследник на баща си. Следователно, нямам право да ръководя „Деравенелс“. Отиде прекалено далеч и трябва да бъде озаптен.

И двамата не показаха, че са изненадани от чутото и Уил рече:

— Чух, че отново е започнал да злослови. И да, трябва да го спрем. Напълно е обезумял, Нед, само се надявам слухът да не е достигнал до ушите на майка ти. Ще я съсипе.

— И аз. Е, според мен засега не е. Елизабет го чула онзи ден от Оливия Девънпорт, съпругата на небезизвестния адвокат, а те не се движат в нашите кръгове. Както личи, на някаква вечеря Джордж е плещил глупостите си, но разбрах, че Девънпорт само се е изсмял. Покъсно той предупредил брат ми и му напомнил да внимава какви ги говори.

— Винаги съм твърдял, че е зловреден пияница — промърмори Алфредо, поклати глава, а на лицето му се настани мрачно изражение. — Дори мисля, че е станал по-зъл след смъртта на Изабел. Има прекалено много свободно време, там е бедата.

Едуард се обърна към Алфредо:

— Нали идва в кантората всеки ден? Защото...

— О, щеше да разбереш, ако отсъстваше! Щях да те уведомя — прекъсна го Уил. — Не го изпускам от очи. Да, идва, но не свършва кой знае колко. Мързелив е негодникът, ако ме питаш, безделник в буквалния смисъл на думата — губи си времето, пилее пари.

— Как да му попречим да не злослови против майка ми?

— Вземи му страха, ето как! — възкликна Уил.

— По-лесно е да се каже, отколкото да се изпълни — намеси се Алфредо. — Не се плаши лесно, а умът му май е в петите. Сякаш не схваща, че върши поразии. Пет пари не дава как се държи.

Едуард се поизправи на стола си и прониза с поглед Алфредо.

— Странно, че си го забелязал. В миналото често ми се е струвало, че понякога Джордж напълно обезумява, че му хлопа дъската.

— Казвам ти, че му е мръднала чивията — натърти раздражено Уил.

— Знам, че не е много умен. Но вече започвам да се питам дали... е, дали умът му изобщо е на мястото.

— Би могъл да се отървеш от него, да го изпратиш в приют за душевноболни — предложи Алфредо. — Според мен няколко седмици в усмирителна риза ще му се отразят добре.

Едуард не можа да не се засмее на тази забележка и на мрачното изражение на Алфредо.

— Тук имаш право, но съм съвсем сериозен относно душевното му състояние. Като че изобщо не го е грижа какви ги върши, какво приказва, държи се като простак, валя се пиян, поне така чух.

— Странното е — заговори бавно и замислено Уил, — че сякаш не го е грижа за вредите, които причинява. За него никой друг няма значение, бръцолевы каквото му хрумне и върши глупости.

— Точно за това говоря — обади се Едуард и кимна в знак на съгласие. — Кажете ми сега, как да го затворим?

— Не зная, можем ли... Как да му затворим устата? — Алфредо втренчено загледа Нед и заяви: — Има само едно решение. Трябва да го отстраним — да го пратим в лудница или просто да го разкараме оттук. Ала не бива да остава в Лондон, ще стане още по-лошо, защото го разяжда ревност и завист към теб, а прекрасно знаеш колко често те е предавал в миналото.

Едуард кимна, но не отвърна нищо.

— Мисля си за всички злини, които ти е сторил през годините — заговори Уил. — Взе страната на Невил Уоткинс, замеси се в интригата с Луи Шарпентие. После избяга с Изабел Уоткинс веднага щом си обърна гърба. Въртеше се все около Невил, заговорничеше, интригантстваше, довлече се при теб чак когато му стана ясно, че Невил ще го пожертва, без да му мигне окото. Въобще не е показал и капка лоялност към теб... собствения си брат и работодател. Опасен е, Нед, тук си абсолютно прав.

— По-лесно бих се преборил с умен враг, отколкото с глупак — заяви Алфредо. — Джордж е истинска напаст и няма да се промени.

— Ако решим да го отстраним, да го заточим, така да се каже, къде можем да го пратим? — попита Уил, с поглед, прикован в Нед. — И откъде сме сигурни, че ще се съгласи да замине?

— О, ще се махне и още как, когато свърша с него! — възкликна Едуард. — А къде, не зная. Тримата трябва да помислим.

— Трябва да го пратим вън от страната — отговори Алфредо с твърд глас. — Можеш да го пропъдиш в доминионите<sup>[1]</sup>, но да се махне от Англия.

— Какво имаш предвид? — попита Уил.

— За да сме сигурни, че ще замине доброволно, трябва да го оставим с впечатлението, че го повишават — заобяснява Алфредо. — Нали разбирате... „Нужен си ни да ръководиш фабриките за захар в Куба, Джордж, никой няма да се справи по-добре от теб.“ Нещо в този смисъл. Като го пращаме, ще го потупаме по гърба и ще го обсипем с похвали. Иначе ще се заинати и няма да тръгне.

— Наистина ли предлагаш Куба? — попита Едуард озадачен.

Алфредо направи гримаса.

— Не точно. Бих искал да бъде по-близичко, та да можем да го проверяваме по всяко време. Можем да го пратим в кантората ни в Париж, какво ще кажеш?

— Няма смисъл да го пращаме никъде, понеже е безполезен — отговори Едуард. — Няма къде да го изпратим, казвам ви. Трябва да измислим друг начин да се отървем от него.

— Съществува и убийство — обади се Алфредо със сатанинска усмивка.

Едуард се взря подозрително в приятеля си и възкликна:

— Не мога да погубя брат си!

— Ами ако някой друг го стори вместо теб?

— Да не би да ти е хрумнала някоя умна идея?

— Не съм се замислял — бе отговорът на Алфредо, но всъщност бе обратното.

---

[1] Доминион — суверенна държава, член на Британската общност, която поддържа с Великобритания специални политически връзки. — Б.ред. ↑

### 33. КЕНТ

Едуард не можеше да заспи. Въртя се и се мята с часове; най-сетне стана, нахлузи халата и чехлите си и слезе на долния етаж.

В къщата не се чуваше и звук; всички спяха. Включи една малка лампа в библиотеката и погледна часовника на полицата над камината. Бе два и трийсет.

Отвори френските прозорци, излезе на терасата и застина неподвижен, загледан в небето. Нощта бе черна като кадифе, само шепа звезди блещукаха като диаманти. Сребърният полумесец на луната сякаш бе закачен на небето от някой холивудски сценарист.

Той долови нежния аромат на море, мириса на сол, идещ от блатото Ромни. Знаеше, че ако тръгне по дългата пътека през градината, тя ще го изведе на ивицата земя, където децата обичаха да играят; оттам се виждаше фара в Дънджънес, лъчите му се отразяваха в морето като дълги сребристи пътеки. Обичаше блатото, но тази вечер нямаше настроение да ходи там.

Бе тревожен и потиснат, и мислите му все се връщаха към Наташа Трубецкая и ужасната ѝ орис. Отведнъж всичко се промени. Той ѝ даде надежда, като ѝ осигури пари, за да може да замине и потърси близките си. Възможно бе и да не ги е намерила. Нищо чудно и да не бяха сред живите.

През 1917 животът ѝ се бе обърнал с главата надолу. За миг домът ѝ, дрехите ѝ, бижутата и парите ѝ се бяха превърнали в пепел. Защото се бе наложило да бяга, за да се спаси. Оказала се бездомна бегълка, принудена да търси подслон и начин да си изкарва хляба.

Една вечер в Истанбул му бе доверила:

— Целият ми свят се преобърна. Животът ми, такъв, какъвто го познавах, бе безжалостно отнет от болшевиките. Не мога да си го върна, вече нищо няма да бъде същото.

И за мен нищо няма да бъде същото отново, наум си каза Едуард, седнал на градинската скамейка, все още взрян в тъмното небе; унесен в мисли за миналото... неговото минало. И на Елинор Бъртън.



Красивата, загадъчна Ели. Някогашната му любовница. О, боже, като какъв глупак се бе проявил преди всичките тези години. Защо бе поел този ангажимент към нея? Сега животът му лесно можеше да бъде разрушен, както този на Наташа бе унищожен от ужасна катастрофа.

Точно това си беше... катастрофа. Бе надвиснала над него като дамоклев меч. Бракът му, децата му, бизнесът му, всичко, за което милееше, бе в опасност. Той си беше виновен. Нямаше кого да вини, освен себе си. Е, съществуваше коварният Джордж, който не спираше да сипе хули и да плете интриги. Трябваше да озапти брат си още преди години; бе виновен и за бездействието си. Бе прекалено снизходителен, винаги склонен да прости.

След като брат му избяга с Изабел, и двамата твърде млади за женитба, майка му го умоляваше да бъде милостив към Джордж и да не му се сърди. Тя настоя да му даде работав „Деравенелс“, когато заговорът на Невил се провали.

И какъвто бе глупак, отстъпи пред молбите ѝ. Много грешки допусна с Джордж. И с Елиноор. Сигурно го бе омагьосала с лицето си на мадона, оплете го в мрежите си. Заради слабостта си сега щеше да заплати със семейството и кариерата си. Щеше да загуби всичко.

Но първо трябваше да се разправи с Джордж. Бързо и ефикасно. Само че брат му не бе в Англия. Бе заминал за Франция, за да прекара седмица при сестра им Мег. Ричард го бе уведолил вчера следобед. Когато телефонираше на Мег, за да я попита може ли да им гостуват с Ан за няколко дни през септември, тя споменала, че Джордж понастоящем е при нея. С радост се съгласила с молбата на Ричард, а после добавила, че сега Джордж е в замъка и „си почива, бедничкият“. Точно така се изразила.

Едуард беше споделил с Ричард, че Джордж разпространява клевети за майка им, че бил незаконороден, той и децата му. Неговият малък Рибчо се бе възмутил и се съгласи Джордж да бъде изпратен надалеч. Но Ричард предложи да го натирят в Америка.

Там ли бе най-уместното място да го отпъдят? Едуард не знаеше. Беше прекалено далеч; Едуард знаеше, че Оливери не одобряваше идеята за Щатите. Уил и Алфредо искаха Джордж да е по-наблизо, за да могат да го контролират по-лесно. Еймъс Финистър бе съгласен с тях.

Едуард се бе посъветвал с бившия полицай късно следобед, докато и двамата обядваха в „Уайт“. Това лято в клуба му беше спокойно; много от членовете бяха на почивка със семействата си.

На вечеря на Еймъс му бе хрумнала най-удачната идея. Подхвърли, че Джордж с удоволствие би заминал за лозята във Франция, понеже обичаше виното и бе познавач, горд с познанията си за червените и бели вина!

— Но през половината време той е пиян — бързо възрази Едуард.

— Може и да е — предпазливо отговори Еймъс. — А може и да не е, господин Едуард. По мое мнение няма по-подходящо място за него. Ще замине с голяма охота, и още как.

И бившият полицай се облегна на стола си с поглед, настойчиво вперен в Едуард.

Едуард отвърна на погледа му и първи отклони очи. Защото като че четеше мислите на Еймъс. Разбираха се и без думи.

Елизабет знаеше, че се случва нещо ужасно. Едуард така странно се държеше, че тя с часове се тормозеше за него, безпокоеше се за здравето му и душевното му спокойствие и какво точно го разяжда отвътре.

Във вторник замина за Лондон, като използва за оправдание договорите за турските мраморни кариери и част от нея му повярва. Той не беше лъжец, отдавна го бе разбрала, но понякога премълчаваше истината, както е угодно заради личния му живот. Обаче в този случай бе абсолютно сигурна, че не отива в града, за да се срещне с Джейн Шоу или някоя друга. Бе напълно убедена, че заминава за Лондон заради кризата с Джордж, който така и не си научи урока.

Тя излезе от спалнята с въздишка, слезе на долния етаж и прекоси главното фойе на къщата. Извади от шкафа една сламена шапка, за да я пази от слънцето, сложи си я на главата и бързо тръгна по градинската пътека, преди някое от децата да я е видяло. Имаше нужда да остане сама и да помисли.

Беше прекрасно августовско време. Белите облачета по синьото небе бяха неподвижни сред ароматния летен въздух. Тази сутрин още не бе задухал бризът и острият солени мирис откъм морето като че бе

навсякъде. Тя плъзна поглед около себе си, горда от своите градини; навсякъде цъфтяха прелестни цветя в различни нюанси на розовото, червеното, жълтото и оранжевото, синьото и лилавото. Обичаше Кент, тук беше значително по-топло от „Рейвънскар“, който бе студен дори и през летните месеци.

Елизабет се радваше да е близо до блатото Ромни. Нещо в него я привличаше... какво точно не бе сигурна, то оставаше скрито от съзнанието ѝ. Независимо от това тази древна блатиста земя я бе омагьосала.

Любимото ѝ място беше едно белведере<sup>[1]</sup>, който Едуард бе разпоредил да построят преди няколко години, и сега забързана влезе в него, седна на един от удобните плетени столове и зарея поглед по посока на фара в Дънджънес. Често сядаха нощем да наблюдават прекрасните дъги, които образува светлината му над Ламанша, отпивайки шампанско или лимонада в зависимост от настроението им. Сега разсеяно се загледа в морето, а мислите ѝ бяха насочени към Едуард.

Бракът им вървеше по-добре от всякога, тя полагаше извънредно старание да не извърши или каже нещо нередно. Освен това като че Нед също бе постигнал мир със себе си, бе спокоен и се разбираха помежду си както в първите дни след женитбата им.

И сега това... бъркотията, предизвикана от Джордж. Нед се бе разстроил повече, отколкото тя очакваше. Бе неспокоен, навъсен, в лошо настроение, често замислен и понякога сякаш се побъркваше от тревога. Не искаше да сподели с нея нищо и това не ѝ даваше мира. Обикновено ѝ се доверяваше, изливаше си душата, тя бе неговият камертон. Не можеше да разбере защо е така необщителен и затворен в себе си.

Знаеше и че не спи добре. Във всичките си домове имаха отделни спални, които обаче бяха свързани помежду си. Често той спеше в нейното легло, без значение къде са; нуждаеше се от близостта ѝ, искаше да е до него винаги, когато му се прииска, без значение за какво... да разговарят, да се любят, по-често второто. И заради близостта им нощем тя знаеше, че той става в ранни зори, излиза навън, седи на терасата или се разхожда наоколо. Това я тревожеше; явно сън не го ловеше. Започваше да му личи. Под очите му се появиха тъмни кръгове, изглеждаше изтощен; бе умислен през повечето време,

витаеше далеч от нея. Бе се върнал от Истанбул в отлично здраве, пълен с жизнерадост и въодушевление. И като гръм от ясно небе като че на плещите му падна тежко бреме.

Нед се бе върнал от Лондон вчера следобед, удържайки обещанието си да се прибере до петък на всяка цена. Зарадва децата, като им донесе дребни подаръци от „Хародс“ и на обяд ѝ се видя спокоен. Елизабет знаеше, че е ненадминат актьор, особено когато му се наложеше да крие чувствата си. И предната вечер разигра великолепно представление, понеже присъстваше и майка му.

Знаеше, че е още в леглото и спи. Щеше да стане навреме, за да обядва с нея и децата, както му бе навик, защото обичаше компанията им. Тя нямаше да обели и дума за тревогите му и новия му обичай да се разхожда посред нощ в градината или към блатото и фара. Тази вечер майка му щеше да гостува за вечеря на Вики, Стивън и Грейс Роуз в „Стоунхърст фарм“. С Нед щяха да вечерят тихо сами и тя бе решена да го накара да ѝ каже какво го тревожи.

Думата на англичанина е закон. Ръкостискането му е равносилно на сключена сделка. Англичанинът не лъже, не мами и не е двуличен. Тези са общоприетите правила на честта на джентълмена. Те са принцип и на Ситито, света на финансите и търговията. Всички живееха по тези правила, те бяха вродени: англичанинът носеше тези принципи в гените си. Поне така вярваше Едуард Деравенел.

Бе горд с постиженията си в бизнеса. Не бе извършил нищо непочтено през седемнайсетте години, през които управляваше „Деравенелс“. Бе за пример сред колегите си в компанията и другите бизнесмени в Ситито. Гордееше се с репутацията си, щастлив бе, че други преуспели мъже го уважаваха. Бизнесът беше неговият живот, неговата алфа и омега.

Ако загубеше света на финансите и търговията, и доверието на колегите си, щеше да бъде унищожен. А сега над него надвисваше тази опасност. Можеше да изгуби всичко. Наследството и семейството му бяха в опасност. И всичко заради Джордж и идиотското му поведение и желанието му да заеме неговото място начело на рода Деравенел.

Вчера, докато пътуваха към Кент с Уил Хаслинг, който имаше къща в провинцията близо до „Уейвърли Корт“, приятелят му избухна

в колата, по средата на разговора им за Джордж. Уил отдавна бе загубил търпение към брат му.

Сега Едуард стоеше в дъното на трапезарията в „Уейвърли Корт“, близо до бюфета. Наля си чаша бяло вино, после излезе навън и тръгна към белведерето. Бе прекрасна вечер, небето бе обагрено с пурпурно от залязващото зад хоризонта слънце. „Червено небе вечер — радвай се, човече; червено небе призори — готви се за страшни дни“, промърмори на глас. Бе стара поговорка на майка му. Помъчи се да не мисли за нея. Бе защитница и закрилница на Джордж, а тази вечер не искаше да си припомня този факт.

Беше уморен, изтощен от тревога. За първи път през живота си не искаше да се срещне лице в лице с действителността. А знаеше, че се налага. Беда се бе изправила на пътя му.

Влезе в белведерето, остави чашата с вино, извади кибрит от джоба си, драсна една клечка и запали фитила на ветроупорната лампа.

След като се настани на стола, се отпусна и се остави в главата му да нахлуят неканени, случайни мисли. Затвори очи за миг, откъснал се от действителността...

— Нед, Нед, аз съм...

Чу тих глас. Излезе от унеса си и видя съпругата си да стои на стъпалата и да се взира в него.

Надигна се от стола, примигна на мъждивата светлина и връщайки се отново към настоящето, осъзна, че тази вечер тя е необикновено красива, ефирна, сякаш не от този свят с падащата си на вълни муселинена рокля.

— Боя се, че съм заспал — промълви той. — Извини ме... Май по-добре да влизам да вечеряме. Само ние двамата, нали?

— Да, но още няма нужда да се прибиращ. — Елизабет пристъпи навътре. — Вечерята не е готова. — Когато се приближи до него, той забеляза, че лицето ѝ е необичайно бледо, а сребристосините ѝ очи са пълни с тревога. Знаеше, че ще го заговори, ще го попита какво не е наред. Притихна, осъзнал, че не може вечно да крие проблемите си. Но трябваше да остане спокоен.

Тя седна на стола от другата страна на масата, протегна ръка и докосна неговата.

— Добре разбирам, че си силно обезпокоен, Нед, така че, моля те, не отричай. Зная и че не можеш да спиш... и постоянно си разсеян.

Моля те, кажи ми какво става. Джордж ли е причината? Допускам, че е той. Заради думите, които е изрекъл за майка ти. Нали?

Едуард не ѝ отговори.

След миг тя възкликна:

— Чуй ме! Той винаги ти е завиждал, всички го знаят и стига да може, ще ти навреди. Той е интригант, вероломен и двуличен. Истината е, че съм твърдо убедена, че е... зъл. Той е лош човек, Нед.

Той си пое дълбоко дъх, мобилизира цялото си самообладание, за да запази гласа си спокоен, и заговори:

— Длъжен съм да ти съобщя нещо, Елизабет. Нещо, което имаш право да знаеш.

— Толкова си сериозен, така мрачен — отвърна тихо тя, внезапно обзета от страх, без да разбира защо. — Случила се е беда, нали?

— Чака ме катастрофа — заяви той с мелодичния си глас, който успя да удържи да не потрепери. Вътрешно бе отчаян, нервите му бяха изопнати и се запита дали наистина би могъл да ѝ каже, дали би посмял...

— О, Нед, надали е толкова страшно — изтръгна го тя от мислите му, връщайки го в кошмарната действителност.

Той не можеше да продума. Беше като ням. Най-последно промълви:

— По-лошо е.

— Не разбирам. Моля те, обясни ми какво се е случило, Нед.

Едуард пое дълбоко дъх, намести се на стола, така че да обърне лице към нея. Запита:

— Спомняш ли си как се държах, когато се срещнахме? Че те уверявах, че не искам да се женя? Че съм на деветнайсет и прекалено млад?

— Да, и аз се притесних заради възрастта си. Рекох си, че не искаш да сключиш брак с мен, защото съм с пет години по-стара.

— Не беше това причината. Възрастовата разлика не ме безпокои. За мен е без значение.

— Страхувам се, че още не мога да проумея думите ти. — Недоумението ѝ бе очевидно. — Накъде биеш?

— Не можех да се оженя за теб.

Тя се намръщи и поклати глава.

— Не те разбирам.

— Не можех да се ожения за теб, защото не бях свободен. Вече бях женен.

Елизабет зина насреща му, като че поразена от гръм, а очите ѝ сякаш щяха да изскочат. Поклати глава, отказвайки да повярва.

— Не, не, не може да бъде! Няма как. Кажете ми, че не е истина, Нед, умолявам те — простена тя с разтреперан глас.

— Истина е.

Очите ѝ се впиха в неговите и тя дрезгаво прошепна:

— Значи си двуженец, това ли ми съобщаваш?

— Да. Случи се много отдавна, изхвърлих го от ума си... не се бях сещал от години... — гласът му секна.

— Къде е тя сега? — едва чуто попита Елизабет.

— Мъртва е.

— Кога почина?

— Година след като с теб се оженихме. Бяхме се разделили. Вече не се срещаме. Останахме приятели. Тя беше болна и поиска да замине да живее в... Норич.

— Как ѝ беше името?

— Елинон Бъртън.

Елизабет поклати глава; не познаваше тази жена, а и без това ѝ бе невъзможно да проговори. От думите му бе като замаяна. Имаше право. Беше катастрофа.

— Беше вдовица — продължи той. — Вдовицата на сър Елис Нътинг. Баща ѝ бе лорд Килканън.

Елизабет преглътна с усилие и примигна, за да попречи на сълзите си да потекат.

— Кой знае за нея?

Той безпомощно поклати глава.

— Въобразявах си, че никой. Докато не ми разказа онзи ден за разговора между Джордж и Роланд Девънпорт.

Елизабет трепереше и неспособна да успокои гласа си, едва зададе следващия си въпрос:

— Кой ви венча? — най-сетне успя да продума.

— Непознат свещеник. В Гринич. Но той няма да каже и дума.

— Тогава откъде знае Джордж? — отново попита тя с треперещ глас, очите ѝ се напълниха със сълзи и потекоха по лицето ѝ.

— Не вярвам да знае, поне не фактите. Навярно е чул някакви слухове.

— Сигурно знае нещо — изстреля тя, а гласът ѝ изведнъж стана рязък.

— Нищо чудно — съгласи се тихо той. — Когато Елинор почина, помня, че се тревожех, че може да се е изповядала пред свещеника си, за да изкупи греховете си и да поиска прошка на смъртното си ложе.

— Джордж знае! Ето какво ме побърква — Елизабет го изгледа студено, после избърса сълзите от лицето си.

Изгубил дар слово, Едуард стоеше като истукан. Без да помръдва, не откъсваше поглед от нея, лицето му пребледня като платно, а сините му очи се изпълниха с неподправено страдание. Съвсем неочаквано тя скочи от стола си и се развика:

— Как можа? Как можа да се ожениш за мен? Когато вече си бил женен? Бракът ни не е законен и винаги си го знаел. Децата ни са незаконородени. И седемте. Синовете ти не са твои наследници. Джордж е наследникът ти. — Елизабет се извъртя, тръгна към стъпалата, за да се махне колкото може по-далеч, после промени намерението си и се обърна с лице към него.

Той също бе скочил и пристъпи към нея:

— Елизабет, моля те, изслушай ме... — млъкна, като видя ужаса на лицето ѝ.

Тя протегна ръце пред себе си, за да го спре, преди да успее да я доближи.

Той замръзна на място. Сърцето му се сви.

Тя извика със силен и ясен глас:

— О, боже! О, боже! Какво ще правим? Това е катастрофа. С живота ни е свършено. Край с бизнеса ти. Аз съм опозорена, а бъдещето на децата ни, на невинните ни деца, е погубено. И всичко заради теб, Едуард Деравенел. Ти ме излъга!

— Не съм те лъгал. Никога не съм твърдял...

— Излъга ме, като премълча! — Лицето ѝ бе разкривено от мъка и гняв и тя пребледня досущ като него. — Нищо чудно, че брат ти те обижда и си точи зъбите. Хванал те е за топките! — ревна тя, изпълнена с най-дълбока омраза към него.

— Мисля, че има решение — започна Едуард — единственото възможно. — Замълча. Тя хукна по стъпалата и побягна нанякъде. Нед



се затича след нея, но падна върху едър камък, откъснал се от скалата; изправи се и продължи бяга си през градините. Тя не се виждаше никъде; той се завтече към къщата, тичешком обиколи стаите, търсеше я, викаше името ѝ.

Нямаше я. Без да обръща внимание на иконома Пакстън, който го гледаше в изумление, отново се върна навън и се насочи към блатото. Молеше я да се върне, отново и отново. Никакъв отговор. Бе изчезнала.

Едуард преброди по-голямата част от блатото, благодарен, че е едва осем часът и е все още светло. Но знаеше, че скоро ще падне мрак и бе силно разтревожен. Къде бе Елизабет?

Изведнъж му хрумна, че може да се е насочила към ивицата суша, която преди години бе разчистил и където децата често играеха.

За минути стигна до мястото и веднага я забеляза, седнала сгушена на дървената пейка. Заля го огромно чувство на облекчение и той се затича по-бързо.

Тя не вдигна очи, когато застана до нея. Свита в крайчеца на скамейката с подвити под себе си крака плачеше, като че сърцето ѝ щеше да се скъса. Бе сломена, знаеше го, но навярно щеше да го изцери. Длъжен бе да го стори, в името на децата.

Едуард протегна ръка и я сложи на рамото ѝ. Тя се дръпна и прошепна:

— Махни се от мен. Не ме докосвай. Никога повече не ме докосвай. Върви си. Остави ме.

Той се отмести. Меко заговори:

— Прости ми, Елизабет, прости ми, че ти причинявам тази болка. Постъпих като глупак. Аз... тя се бе превърнала в спомен, когато те срещнах, а те желаех така силно. Обичах те.

— Искаше да ме вкараш в леглото си, нали? — просъска тя.

— Да, и това е вярно, наистина изпитвах преодолимо желание към теб, повече отколкото към която и да е друга жена. Повярвай ми, истина е. Трябваше да те имам... просто трябваше, Елизабет. А ти бе добродетелна вдовица. Стремеше се към брак, затова се ожених за теб.

— И ми направи седем деца. До едно копелета.

— Недей! Не го казвай. Мога да поправам злото.

Нещо в нея се пречупи. Тя се изправи и го погледна. Очите ѝ бяха пълни с омраза. Преди да успее да помръдне, тя се завтече към него и го заудря с юмруци по гърдите, ударите ѝ ставаха все по-силни, а тя пищеше:

— Съсипа ми живота, моя и на децата ни. Ненавиждам те, заради онова, което причини на всички нас! Никога няма да ти простя, Едуард Деравенел. Никога.

Той успя да я хване за ръцете, стисна я за китките и впи поглед в очите ѝ.

— Сгреших. Моля те за прошка. Мога всичко да поправя, само ме изслушай.

— Че защо да те слушам! — извика тя, но яростта ѝ бе поутихнала; нещо в нея ѝ подсказваше, че трябва да го остави да говори. Не ѝ оставаше нищо друго. И тогава заплака, сълзи се затъркаляха по лицето ѝ. Той я взе в обятията си, прегърна я и я притисна до себе си. Елизабет не преставаше да риде, а той я утешаваше, галеше косите ѝ, целуваше лицето и мокрите ѝ клепачи. Постепенно я успокои и я поведе обратно към градинската скамейка.

Седна до нея, обгърна с ръка раменете ѝ и нежно заговори:

— Зная, че ти причиних мъка и ужасно съжалявам. Но ако ме послушаш, ще ти кажа как да разрешим проблема.

Тя кимна, понеже не се доверяваше на гласа си.

— Трябва да се ожения за теб, и то незабавно. Да легализирам съюза ни. Абсолютно наложително е.

— И как ще стане? Някой ще разбере.

— Няма.

— Но трябва да отидем в църква или в гражданска служба. Не можем да го сторим току-така. Невъзможно е. Прекалено си известен.

— Съвсем вярно е. Права си. Обаче навремето се ожених тайно за теб, ще се венчаем тайно и сега.

— Къде?

— В параклиса в „Рейвънскар“.

— Кога?

— Колкото е възможно по-скоро. Утре ще вземем влака и веднага ще се оженим. Майка ми и децата са там. Щом пристигнем, ще потърся в селото отец О'Конър. Не се съмнявам, че ще ни венчае.

— Но ще му се види странно и ще се разприказва. Знаеш какви са селските свещеници... като стари клюкарки.

— Не, не, не и отец Майкъл. Винаги е бил верен на семейство Деравенел. Уважаван е в „Рейвънскар“ и е капелан<sup>[2]</sup> повече от трийсет години, откакто пристигна от Ирландия, за да заеме мястото на чичо си. Заслужава пълното ни доверие. И мълчи като гроб.

— Няма ли да реши, че е нередно? Да ни венчае отново, като знае, че сме женени?

— Ще му кажа, че искаме да подновим клетвите си, заради любовта ни... че искаме да имаме още едно дете и че престоят ни в „Рейвънскар“ е втори меден месец.

Тя се дръпна от него и му се изсмя в лицето.

Без да обръща внимание на изблика ѝ на гняв, той отново започна да я убеждава:

— Това е единственото решение, повярвай ми. Дълго си блъсках главата. Ще ни венчае в параклиса и само тримата ще знаем. Оженим ли се, Джордж може да приказва каквото си ще. Ще ми бъдеш законна съпруга.

Тя не промълви и дума, не издаде и звук.

Седяха така дълго време, докато започна да се спуска здрачът. И тогава, когато небето промени цвета си, той я хвана за ръката и я изправи на крака. Заедно тръгнаха към къщата в пълно мълчание.

Не му бе дала отговор, но Едуард бе сигурен, че ще постъпи, както бе предложил. Какъв избор имаше? Не оставаше друго, освен да поправят грешката му.

---

[1] Белведере — отделен павилион в парк на дворец или имение, откъдето се открива хубава гледка. — Б.ред. ↑

[2] Капелан — в Англия свещеник в домашна църква. — Б.ред. ↑

## 34. „РЕЙВЪНСКАР“

Вечерта бе прохладна, при все че бе август, но пък за северното крайбрежие времето бе обичайно. Над „Рейвънскар“ изгря пълната луна, къпеща със сребърната си светлина древната каменна къща и пътеката, която водеше към параклиса. Той се издигаше в съседство с няколко високи дървета, малко встрани от основната постройка. Старият храм бе построен заедно с къщата.

Едуард хвана ръката на Елизабет и я поведе към параклиса. Тук бяха кръстени той, братята и сестрите му, бе отслужена заупокойната литургия за баща му и брат му Едмънд, толкова отдавна, преди седемнайсет години. „Как лети времето“, помислили той. Хвърли поглед около себе си и си припомни колко много Едмънд обичаше малкия параклис, изграден от светъл йоркширски камък. Имаше прозорци със стъклописи, пейки от резбовано дърво и красив олтар.

Отец Майкъл О’Конър ги чакаше и забърза да ги посрещне, докато вървяха по пътеката между пейките. Бе весел и общителен човек, на лицето му грееше усмивка, когато ентусиазирано ги посрещна. Обърна се към Елизабет:

— Прекрасно нещо ще извършите тази вечер, госпожо Деравенел, наистина прекрасно.

Тя се усмихна в отговор и тихо отговори:

— Реших, че ще бъде чудесно да подновим брачните си клетви, отче. Благодаря ви, че дойдохте в параклиса в този час.

— Нищо не ми пречеше, съвсем нищичко. Щастлив съм да изпълня церемонията — отвърна свещеникът. Той ги поведе към предната част на църквата, където се намираше олтарът.

Застанаха пред него и отец О’Конър на светлината на свещите произнесе венчалните клетви, те ги повториха и той ги обяви за съпруг и съпруга.

— За втори път — добави той с напевния си, ирландски глас, когато ритуалът свърши. След като ги благослови, ги изпрати по живо по здраво и ги проследи с поглед от стъпалата на параклиса.

Едуард поведе Елизабет през градините към разрушения замък и няколко минути останаха заедно в мълчание, загледани в Северно море. То блестеше като метална ризница на лунната светлина и двамата почувстваха спокойствието, лъхащо от древните руини. Не проговориха дълго време, просто стояха, потънали в собствените си мисли; и на двамата им олекна, че се ожениха така лесно и бързо.

След време Едуард промълви:

— Сега наистина сме законно женени. Ти си ми съпруга и аз съм ти съпруг. Вовеки веков. И децата са ни законни.

Един продължителен миг тя остана безмълвна, неспособна да произнесе и дума. Все още се бореше с гнева и негодуванието, които чувстваше дни поред след ужасната сцена пред къщата в Кент. Сцена, която никога нямаше да забрави. По-късно той се постара да укрепи връзката им, като опита да я люби през онази отвратителна съботна вечер. Бе го отблъснала и не го допусна в леглото си. Трябваше да му се признае, че реагира като истински джентълмен. Просто си излезе и я остави сама в стаята ѝ.

Лека въздишка се изтръгна от устните ѝ и най-после тя призна, че той е победил. Беше победил, защото тя нямаше друг избор. Нямаше как да не се ожени за него. Чрез новата венчавка тя бе спасила семейството, бе избавила и Нед от катастрофата, от която се страхуваше.

Ако си признаеше честно, част от нея бе доволна, че са заедно, че венчавката се беше състояла. Обичаше го, малцина бяха като него. В допълнение към красотата, атлетичното му тяло и огромния му сексапил, той бе изключително мил човек. Бе безкрайно щедър и прекрасен баща. За нещастие, Джейн Шоу също присъстваше в живота му, но, от друга страна, тази жена не създаваше никакви проблеми.

Тя пое дълбоко дъх и се облегна на него. Съзнавайки внезапното ѝ успокоение, Едуард наклони лицето ѝ към себе си и я целуна по бузата.

Тя разбираше, че той няма да предприеме нищо повече, не и след последната съботна нощ, когато го отхвърли, затова го прегърна и се взря в красивото му лице.

Доловил мислите и настроението ѝ, той сведе глава и я целуна по устните. Елизабет отвърна с необичаен плам, притисна тяло към

неговото и за дълго остана прилепена към него, докато се целуваха с изгаряща страст.

След няколко секунди Едуард се отдръпна.

— Всичко ще се оправи.

— Обещавах ли?

— Кълна ти се.

Бе ред на Елизабет да се отдръпне и когато погледна дълбоко в очите му, потръпна от желание. Бе невероятно красив мъж. Тази вечер очите му бяха тъмносини, почти с цвета на нощното море, пълни със страст, която тя споделяше.

Той полека я подкани:

— Да влезем вътре, да си лягаме.

Тя кимна. Отдалечиха се от крепостта, когато тя внезапно стисна ръката му и заговори:

— Нед, Джордж си остава. Как ще се справиш с него? Знаеш, че е опасен за нас.

— Известно ми е. Ще се справя със ситуацията, не се безпокой. Няма да го оставя така.

— При все че вече сме истински женени, трябва да го спреш да не клевети теб и децата. Нас.

— Ще направя необходимото.

— Кога?

— Ще се заема с Джордж в момента, в който се върна в Лондон. Нека си лягаме сега. Днес е първата ни брачна нощ, госпожо Деравенел, и животът ни отново започва.

Къщата беше тиха.

Готвачката отдавна си бе легнала и когато тръгнаха към параклиса, Едуард съобщи на Джесъп, че излизат на разходка и ще се върнат до половин час.

Щом прекосиха фойето, икономът се появи от кухненското помещение, килна глава и попита:

— Нуждаете ли се от нещо, госпожо Деравенел? — обърна се и към Едуард. — А вие, сър?

— Не, благодаря ти, Джесъп. Можеш да заключиш. Лека нощ.

— Лека нощ, сър, лека нощ, госпожо Деравенел.

— Лека нощ, Джесъп.

Когато стигнаха в спалнята, Едуард я обърна към себе си и докосна нежно с пръст страната ѝ.

— Благодаря ти, Елизабет, благодаря ти, че ми помогна да оправим... кашата — настъпи кратка пауза, след което той се усмихна. — Мога ли да остана в леглото ти тази нощ?

— Да — последва миг колебание, преди тя тихо да добави: — Много добре съзнаваш, че победи, Нед.

— Разбрах, че загърби тревогите ни още на крепостта. Но не съм безочлив и ти, повече от всеки друг, е редно да си го разбрала. Като ме целуваш страстно и ме притискаш до себе си не означава задължително, че ще ми разрешиш да те любя. Или да спя в леглото ти до теб. Което всъщност желая.

— Можеш да споделиш леглото ми — отвърна тя с по-спокоен глас и с неочаквано безгрижие прекоси стаята. Съблече бледосинята си шифонена рокля, събу обувките си и бавно свали бельото си. После посегна към белия сатенен халат, оставен на стола.

Той жадно я наблюдаваше, възбуден, обзет от огнено желание към нея, докато тя се събличаше. Обърна се, влезе в собствената си спалня и бързо се върна, облечен с морскосин халат.

Елизабет стоеше до прозореца и се взираше в мастиленото море и тъмното небе, обсипано с проблясващи звезди. Той се приближи и застана зад нея, прегърна я и зарови лице в шията ѝ. Тя се извърна към него и прошепна:

— Съгласих се, защото нямах друг избор, Нед. Зная, че сме длъжни да запазим съюза си и да узаконим децата си. Сторих го заради тях.

Той не отговори. Хвана я за ръката и я поведе към леглото, където и двамата легнаха с лице един към друг.

— Все пак мисля, че е редно да консумираме брака си, а ти? Вече наистина сме съпруг и съпруга — покоряващата му усмивка озари лицето му, сините му очи блеснаха.

Вгледана в лицето му, тя се усмихна и развърза колана на халата си, после го разтвори и се доближи до него.

Той се надвеси над нея, целуна я дълго и страстно, погали гърдите ѝ и допря устни към едното ѝ зърно. Плъзна другата си ръка към бедрата ѝ и я остави помежду им. След миг тя изпусна възторжена

въздишка и обгърна с длан члена му. Миг по-късно той се надигна на лакът и съсредоточено я погледна.

— Но отстъпи и заради нас... заради възхитителния секс, който правим, без който не можем четиринайсет години. Зная, че не мога без теб... в леглото. Признай си, че и ти не можеш.

— Не мога — очите ѝ се изпълниха с желание. — Вярно е.

Той се смълча, не промълви нищо повече и отново започна да я гали, докосвайки я навсякъде, като си мислеше колко е прекрасна. А тя чувстваше несравнимата му сила и мъжественост. Скоро се сляха, както винаги досега.

— Да — прошепна тихо той, докато проникваше в нея, привлечен от тялото ѝ, а страстта му растеше. — О, да, Елизабет — простена. — Съпруго моя...

Той започна да се движи и тя откликна на мига, а тялото ѝ се изви в екстаз. Притиснати един до друг, сякаш плуващи в синхрон и безупречна хармония, заедно стигнаха кулминацията. Той остана да лежи неподвижен отгоре ѝ. Тя също не помръдваше. Останаха така дълго време.

В този момент той разбра, че никога няма да я остави и се зачуди как изобщо му е хрумнало да иска развод. Самата идея бе абсурдна. Бе роб на тялото ѝ. И по нейния си начин, тя го ощастливяваше.

Сякаш прочела мислите му, тя попита:

— Правя ли те щастлив, Нед?

Вместо отговор, той отново започна да я целува, после вдигна глава и я погледна.

— Когато съм с теб, изпитвам чист възторг. И ти, нали?

— Да — отговори тя и бе искрена.

Той я прегърна, притисна я до себе си и така останаха да спят цяла нощ.



## 35. ЛОНДОН

— Имам силното усещане, че съдбата е на наша страна — заговори Уил Хаслинг, докато влизаше в кабинета на Едуард, който беше в съседство с неговия за по-голямо удобство.

Едуард бързо вдигна поглед с пробуден интерес.

— В какъв смисъл?

— Току-що получих дълго писмо от Венсан Мартел и по всичко личи, че е готов да се оттегли, всъщност това е желанието му. Склонен е да работи за нас като консултант, но вече не желае да надзирава лозята в Масон.

— Каква изненада, винаги съм смятал, че ще си умре сред тях. Все пак ги обработва през целия си живот.

— Да не забравяме, че е на шейсет. Струва ми се, че е уморен, Нед.

За миг Едуард доби замислен вид, после попита:

— Препоръча ли някого, който да заеме мястото му?

— Да, Марсел Арно, негов помощник от десетина години. Според мен трябва да послушаме Венсан и да го приемем за консултант. Но виждам възможност, от която трябва веднага да се възползваме.

— Джордж. Искаш да изпратя Джордж в Масон, за да ми се махне от главата, а понеже в Бургундия няма значение какви ще ги дърдори, там няма кой да му обърне внимание. Нито ще го разберат.

— Именно.

— Защо си сигурен, че ще замине? — попита Едуард. За момент лицето му доби скептично изражение, след това тихо се засмя. — Защо пък да се дърпа? Говори френски достатъчно добре, няма да има много работа, защото нищо не разбира от лозарство и винарство. Ще води лесен, безгрижен живот, а щом Венсан се оттегли, няма да имаме никакви главоболия, няма да има с кого да се заяжда. Дори смятам, че добре ще се погажда с Марсел. И друго ще го примами — сестра ни Мег живее недалеч от Дижон. Знаеш, тя открай време го обича.

— Точно това имах предвид. Освен това ми дойде наум да го разведем из Бургундия, да му покажем замъка. Последния път, когато ходих там, изглеждаше прекрасно и бе в отлично състояние. Джордж удобно ще си живее там. Не виждам причина да не се възползва от отдалата му се възможност — завърши Уил.

— Може да откаже, само заради удоволствието да ми каже не.

— Възможно е — промърмори Уил. — Добре де, съгласен ли си? Това е възможност, която не бива да изпускаме?

— Категорично. Той в кантората ли е днес?

— Предполагам.

— Тогава ще го заведа на обяд в „Савой“. Ела с нас. Все пак ти ръководиш обработването на лозята и знаеш повече от всеки друг.

— С най-голямо удоволствие. В колко часа?

— Удобно ли ти е в един?

— Напълно, Нед. Да поканя ли и Оливери да дойде с нас?

— Чудесна идея.

Уил кимна, обърна се и изчезна през вратата, водеща към кабинета му.

Алфредо Оливери видя Джордж Деравенел да се приближава към тях в ресторанта. Още веднъж бе поразен от външността на младия човек. Въпреки че не бе така висок и красив като брат си Едуард, Джордж бе по общо мнение много привлекателен. Беше светъл като брат си, макар че косата му бе съвсем руса, а не златисточервеникава, а очите му бяха синьо-зелени. По-скоро тюркоазени, каза си Алфредо, докато го наблюдаваше как се приближава към масата.

— Здравей, Джордж, благодаря, че откликна на поканата ни — заговори дружелюбно Едуард, когато той спря пред тях.

— Благодаря за поканата — отвърна студено Джордж и се настани срещу брат си.

— Какво ще желаете? — попита Едуард. — Шампанско?

— Прекрасно, благодаря — Джордж първо се обърна към Оливери, после към Уил. — За какво сме се събрали? — отмахна русата си коса от челото и погледна Едуард. — Спомена някаква

хубава новина, намекна, че на мен особено щяла да ми хареса. Така че, казвай, Нед.

— Вестите са радостни, поне така мисля — отговори Едуард с равен глас, запазвайки хладнокръвие. Джордж бе сприхав както обикновено и Нед долови някаква враждебност, която даже не криеше напоследък и явно бе насочена към него. „Никога ли няма да му уври главата“, запита се Едуард, а на брат си съобщи: — Венсан Мартел се готви да се оттегли от длъжност. Уил се чу с него днес. Понеже Марсел Арно ще ръководи лозята в Масон, ми се стори, че за теб се открива златна възможност. Да заминеш за Франция и да научиш колкото се може повече за лозята. Венсан ще бъде твой консултант и ще ти бъде от полза. Знае за лозята повече от всеки в околността. Съжалявам, че се оттегля, но го разбирам. Уморен е.

При все че страшно му допадна идеята да живее във френски замък, Джордж нямаше намерение да допусне Едуард да го разбере, затова отвърна рязко:

— Какво те кара да мислиш, че искам да замина за Франция? Пък и да живея там. Нямам никакво желание — после направи гримаса, за да придаде сила на думите си.

— Моля те, не ми отказвай с лека ръка — кротко заговори Едуард. Искаше Джордж да напусне Англия, затова бе готов да бъде отстъпчив и убедителен, само и само да постигне целта си.

— Не ти отказвам. Просто искам да знам каква полза ще имам — тонът на Джордж сега бе заядлив и алчен, нещо типично за него.

Едуард задълго се вгледа в брат си.

— Голяма, Джордж. Красив дом, по-висока длъжност в „Деравенелс“ и ще бъдеш близо до човек, изпитващ към теб безусловна обич — сестра ни Маргарет. Честно да си кажа, помислих, че ще се зарадваш.

— Може пък и да ми допадне — отвърна Джордж след няколко минути. — Интересувам се от виното и зная доста за него. Но искам да науча повече. Предполагам, че заплатата ми ще се увеличи и едновременно с нея ще има примамливи премии.

— О, да, Джордж — побърза да го увери Едуард. Парите бяха без значение, стига номерът да станеше. Но не можа да не забележи колко сребролюбив е брат му.

Джордж реши да не отговаря нищо, взе чашата си с вино и я вдигна към Едуард.

— За теб, братко мой. За твоето преуспяване, както и на „Деравенелс“.

— И за теб — отговори Едуард и също взе чашата си. — Сигурен съм, че ще преуспееш, Джордж. Ще се погрижа за това.

Четиримата мъже се чукнаха и Уил попита:

— Какъв е отговорът ти, Джордж?

— Ще си помисля — отвърна бързо той и невъзмутимо им се усмихна.

— Каква е тази история, че изпращаш Джордж да ръководи лозята в Масон? — попита Ричард следобед на другия ден, след като се настани на стола срещу бюрото на Едуард.

— Не го изпращам, Дик. Попитах го иска ли да замине и още не ми е отговорил. Обмисля.

— Не смятам, че е редно да отива — възрази брат му.

— Защо не?

— Ще се изложи на опасност. Ще се напива до смърт, ще видиш.

— Не, няма, не е толкова глупав. Казвам ти, Дик, изборът е негов.

Ричард се вгледа в брат си и поклати глава.

— Не мога да повярвам — изпусна дълга въздишка. — Не ти е присъщо да си толкова недалновиден. Не разбираш ли опасностите?

— Може и да си прав. Но не мога да се безпокоя и за това. Искам да го махна от главата си. Говори отвратителни измислици за майка ни, твърди, че съм копеле. Чувал си какви слухове разпространява. Твърди, че и децата ми са незаконородени. Оправдавал съм го, прощавал съм му какво ли не, не един и два пъти, Дик. Знаеш това. Никога няма да си вземе поука, а търпението ми е на изчерпване.

— Известно ми е и ти съчувствам. Джордж се държа крайно непочтено, когато Невил заговорничеше против теб, измяната му бе... потресаваща, Нед. От друга страна, да му дадеш лозята в негово разпореждане, е все едно да му дадеш зареден пистолет — Ричард сви устни. — Няма да се удържи да не пие.

— Сигурно, да. От друга страна, смятам, че ще е достатъчно разумен да не прекалява. Нищо чудно изобщо да откаже да замине. Все пак аз му предложих, но не съм настоявал да се пресели във Франция.

Ричард се изправи.

— Разбирам — тихо промълви и тръгна към вратата. — Уведоми ме какво е решението му. Днес следобед заминавам за Йоркшир. Франсис ме вика заради фабриките в Брадфорд. Има някаква неразбория.

— Надявам се, не е сериозна? — попита Едуард и погледна притеснено брат си.

— Не. Ще се справим.

— Имаш сериозни успехи със северните компании, Дик. Гордея се с теб.

— Благодаря, Нед. Но да си призная, имам неколцина способни служители. Франсис Лоуъл, Робърт Клейтън и Алън Рамзи. Късметлия съм.

След като Ричард си отиде, Едуард се извърна и се загледа в голямата карта, закачена зад бюрото му. Картата на баща му.

В този момент погледът на Едуард бе насочен към Франция и по-точно към Бургундия. В лозята на „Деравенелс“ растяха великолепни френски сортове, произвеждаха чудесни вина, включително великолепното „Пуйи-Фюисе“, едно от най-хубавите бели, и възхитителното „Божоле“, което се радваше на всеобщо одобрение. Лозята в Бургундия и Прованс открай време носеха печалба.

За миг се запита дали не избраха неподходящо място, където да изпратят Джордж, но бързо отхвърли тази мисъл. В Прованс щеше да бъде по-неудачно, дори опасно; прекалено близо бе до Марсилия и Ривиерата. Нямахше съмнение, че Бургундия е правилното решение.

Маргарет и Шарл не бяха далеч в замъка си близо до Дижон.

От стотици години семейството на зет му отглеждаше „Нюи-сен-Жорж“ и някои от най-прекрасните червени сортове и Джордж можеше често да им гостува. Със сигурност знаеше, че Мег с радост ще посрещне любимеца си.

Броудбент го чакаше, за да го закара в дома му на „Бъркли Скуеър“, затова Едуард се настани в ролса и се замисли за двамата си братя.

Едва отвори входната врата и влезе вътре, когато Малет се появи и тихо поздрави:

— Добър вечер, сър. Госпожа Деравенел ви чака в библиотеката. Имам предвид майка ви, сър.

Макар и изненадан, Едуард леко кимна.

— Благодаря, Малет. Напомни на готвачката, че ще вечерям в обичайното време и ще те уведомя дали майка ми ще ми направи компания.

— Да, господин Деравенел.

Едуард прекоси покритото с мрамор входно антре и влезе в библиотеката.

— Добър вечер, майко — поздрави той, докато се приближаваше към нея. — Каква приятна изненада. Не знаех, че ще идваш в града. Ще вечеряме ли заедно?

— Не, не, не мога, Едуард, но ти благодаря.

Той застана пред камината, при все че в нея нямаше огън през топлата августовска вечер.

— Искаш нещо да обсъдим ли, мамо? — тихо попита той, като се обърна към нея, както когато бе дете.

— Да, Едуард. Искам да поговорим за брат ти. За Джордж.

— Разбирам.

— Не искам да го изпращаш в Бургундия. Лозята в Масон ще се окажат смъртоносни за него. Убедена съм.

— Според мен подценяваш Джордж. Вярвам, че ще обуздае слабостта си към виното и ще се държи разумно. Той си знае, че алкохолът го проваля, така че няма да пие без мярка.

Сесили Деравенел погледна най-големия си син и поклати глава с израз на неверие.

— Той е алкохолик. Няма да се удържи. Освен това преживя тежка загуба. Скърби за Изабел.

— Той ще избере дали да замине за Франция, или не, майко, а доколкото зная, още не е взел решение, така че този разговор е малко прибързан, не мислиш ли?

— Не. Ще отиде, няма да може да устои. Моля те да оттеглиш предложението си. Отпъди го, щом се налага, но не го изпращай при лозята. Моля те.

— Повтарям, изборът е негов.

— Ти нямаш сърце, виждам го. Осъждаш го на смърт — тя стана и бавно се отправи към вратата. Когато стигна до нея, се обърна и продължително изгледа Едуард с мрачно изражение и пълни с тъга очи. — Никога не съм те молила за нищо, Нед, откакто преди седемнайсет години оглави „Деравенелс“. Направих всичко, за да те подкрепя, да ти помогна. Дори за най-дребното. Умолявам те да отмениш предложението към брат си. Умолявам те, Нед.

— Обясних ти, майко, не е длъжен да замине. Ще му намерим друго място. Имаме кантори по целия свят.

— Не разбираш ли? Той няма да отиде никъде другаде. Ентусиазирал се е от това повишение, както ти си го нарекъл. Уверявам те, ще приеме. Ще замине. Изведнъж се почувства горд, пълен с надежди, защото си го избрал да отпътува за Масон.

— Моля те, майко, не ме гледай с такова презрение. Утре ще говоря с Джордж. Нека да отиде, където пожелае, стига да напусне Англия.

— Положението толкова ли е лошо?

— Да. Отдавна не спира да върши предателства срещу мен и е крайно вероломен. Не заслужава капка доверие.

— Зная, че има прегрешения. Но все пак ти е брат. Не можеш ли да му простиш?

— Не, не е възможно. Моля те, почакай, майко — извика Едуард и прекоси бързо библиотеката, но тя отвори вратата и излезе в коридора.

— Моля те, почакай, остани да вечеряме — чу се гласът на Едуард.

— Не, благодаря. Не ме изпращай — отвори вратата и излезе на стъпалата пред входната врата. — Не си давай труд да ме придружаваш до вкъщи. „Чарлз Стрийт“ е на един хвърлей.

Той остана втренчен във входната врата, когато майка му бързо затвори зад себе си. Въздъхна уморено, върна се в библиотеката и седна на писалището си. Облегна лакти, отпусна глава в дланите си и силно изохка. Ако Джордж действително заминеше за Бургундия и

действително се върнеше към пиенето, майка му щеше да обвини него. Даде му ясно да разбере, че ще го държи отговорен, както и да постъпи брат му. Нека бъде, както иска тя, тъжно си каза той.



## 36. МАСОН

Уил Хаслинг и Алфредо Оливери седяха заедно в червената трапезария на замъка „Поре“, отпиваха от големи чаши кафе с мляко и ядяха току-що опечени кроасани, върху които и двамата бяха намазали огромно количества прясно масло и конфитюр от малини. Беше слънчева сутрин в края на август, бяха пристигнали в Бургундия предния ден, след като пропътуваха разстоянието от Париж с влак.

— Значи си убеден, че Джордж ще се появи? — попита Алфредо, поглеждайки предпазливо към Уил. Облегна се на стола си и зачака отговора със скептично изражение на лицето.

— Зная, че се съмняваш, че ще дойде — отговори Уил след миг размисъл. — Убеден съм, че ще пристигне, при това съвсем охотно. И защо не? Няма какво да губи, освен това има избор — може да отговори с да или не на предложението ни. В допълнение, по мое мнение навярно си въобразява, че... тук ще бъде нещо като негов личен феодал, сигурен съм, че се кани да се прави на господар и повелител.

— Боже опази! — възкликна Алфредо и поклати глава ужасен. — Само това ни липсва, Джордж да се мъчи да обсеби лозята. Голяма беда ни чака, ако това се случи.

— Няма — категорично отговори Уил. — По природа Джордж е мързелив, казвал съм ти го и преди. Иска охолен живот, бали с пари, и то без да си мръдне пръста. Знаеш, че не обича да работи.

Уил си наля още една чаша кафе и прибави пенесто прясно мляко и захар. Отпи глътка и продължи:

— Не съм пил по-ароматно кафе. Приятно ми е, че дойдох тук — заради кафето, храната и замъка — той се засмя. — Не зная за кое по-напред.

Алфредо сподели:

— Самият аз винаги съм харесвал този замък и съм длъжен да призная, че Венсан Мартел доста се е потрудил, за да го запази в идеално състояние, след като мадам дьо Поре почина — хвърли към

Уил въпросителен поглед и промърмори. — Така и не разбрах, защо не се нанесе да живее тук след смъртта ѝ. Зная, че го попита възнамерявали да се премести тук, но не ми каза, защо се е отказал.

— В неговото съзнание замъкът е домът на семейство дьо Поре, откакто се помни. Макар че нямаше техни роднини, които да живеят тук, той не си промени решението. Роден е в селото, а баща му е работил в лозята и подозирам, че му се е виждало нередно, сякаш не му е тук мястото. Да не забравяме, че тъкмо бе овдовял. Сигурен съм, че не е искал да напусне къщата, в която години наред е живял със съпругата си Ивет. Тя е негов дом и не допускам, че е търсел промяна. С нея са го свързвали прекалено много спомени.

— Разбирам — Алфредо погледна Уил с уважение, знаейки колко достоен и грижовен човек е. — Радвам се, че му каза, че може да дойде тук след като се пенсионира и да живее в къщата. Все пак ще бъде консултант, ще работи за нас.

— Живял е в къщата повече от трийсет години — изтъкна Уил.

— Добре го познавам и разбрах, че се безпокои къде ще живее. Затова веднага повдигнах въпрос.

— Как ти се струва Марсел Арно? Какво мислиш за него?

— Малко е тих, някак необщителен. Обаче вярвам в преценката на Венсан. Щом той е доволен Арно да заеме мястото му и да управлява лозята, ще послушам мнението му. Той си разбира от работата. Към мен Венсан винаги е бил прям, откровен, дори безцеремонен, откакто купихме лозята през 1906.

— Добър човек е, съгласен съм с теб и разбира се, че трябва да се вслушаш в съвета на Венсан. Между впрочем, когато Джордж пристигне и го разведеш наоколо, възнамеряваш ли да посетиш и другите ни лозя в Масон?

Уил кимна и се поразмърда на стола си.

— Да, но не мисля да водя и Джордж. После смятам да отскоча до Кот д'Ор, до лозята ни в Бон. Знаеш колко държат на виното ни „Монтраше“, което се прави там. Правилно постъпи Едуард, като купи тези лозя през 1910. Носят ни сериозни печалби.

— Бих искал да дойда с теб, ако не възразяваш. После ще отпътувам за Италия. Искам да нагледам мраморните ни кариери в Карара.

Настъпи кратка тишина, после Уил се прокашля и промълви:

— Не съм бил там, откакто дойдохме при теб след смъртта на Ричард Деравенел... преди седемнайсет години. Тогава се срещнахме за първи път, помниш ли?

— И за мен е тежко да отивам там — изпъшка Алфредо. После се поизправи на стола си и предложи с по-оптимистичен тон: — Да отидем ли да потърсим Венсан и да се поразходим из лозята?

— Прекрасна идея. И между другото, ще се радвам да ме придружиш в пътуването ми до Бон.

Откриха Венсан Мартел в една от просторните винарски изби и щом ги видя, той се завтече към тях, за да ги поздрави. Бе набит и мускулист мъж с масивен гръден кош и загоряло от слънцето лице с остри, груби черти. То силно контрастираше със снежнобялата му коса. Кафявите му очи блестяха, излъчваше здраве и енергичност.

— Bonjour<sup>[1]</sup>! — извика той, когато спря до тях и подаде десницата си на Уил и Алфредо. — Надявам се, че и двамата сте спали добре и че Соланж ви е нагостила с вкусна закуска — добави той на английски с едва доловим акцент.

— Прекрасна беше, благодаря — отговори Уил и се огледа около себе си. — Избата е радост за очите ми, Венсан. Много бърчи тук ме карат да се чувствам щастлив.

— Ah, oui, et moi aussi<sup>[2]</sup>! — французинът широко се усмихна. — Реколтата беше добра — поведе ги по един от дългите проходи между бърчите; бяха наредени легнали една върху друга, от пода чак до тавана.

Алфредо бавно тръгна подире му, помисли си, че не е влизал точно в тази изба; тя бе огромна. Дървените бърчи бяха стегнати с обръчи от дърво и метал и се издигаха на голяма височина.

Поспря и се загледа в една купчина, като се питаше как буретата остават стабилни едно върху друго. Този куп се състоеше от осем бурета, наредени на пода, върху тях — седем, после — шест, пет, четири, три, две и най-отгоре — едно. Дървен клин държеше всяка редица на мястото ѝ, подпъхнат под първата бърча, която пречеше да се изтъркалят и всичките да паднат на пода.

Сериозно постижение е да се подредят, каза си Алфредо и хвърли последен поглед към редиците, преди да продължи. Като влезе

по-надълбоко в избата, забеляза, че някои от купчините са даже по-високи и се зачуди дали подреждането им не крие опасности. Ами ако някое падне? Всичките ще се изтърколят, нали?

Уил и Венсан бяха изчезнали и Алфредо избърза, за да ги настигне. Леко потрепери; вътре бе студено. Бяха завили зад един ъгъл и ги видя, че оживено разговарят.

— Мисля си, че сигурно е трудно да се наредят всички тези бурета — подхвърли Алфредо, когато най-сетне се приближи към тях. — Особено когато са поставени странично. Струва ми се, че има опасност да се търкулнат?

Венсан се засмя и поклати глава.

— Не е сложно, ако знаеш как. Буретата с бургундско са лесни за нареждане, по-леки са от онези с бордо, които използват по-често. — После се впусна да обяснява процеса на нареждането им, направата на самите бурета, на тапите, как се налива виното в бутилки и му се поставят етикети, превеждайки Алфредо през многото етапи на производството на вино.

Уил знаеше всичко наизуст, беше се учил при стария майстор и тръгна напред, защото внезапно усети хлад. Избите бяха огромни и студени, с каменни стени и подове, и високи тавани с дървени подпори. Искаше час по-скоро да излезе на слънце, където бе значително по-топло.

Много пъти бе идвал в замъка и избите му, беше посещавал и останалите, които притежаваха. Едуард го бе назначил за директор на целия винарски отдел, когато за първи път постъпи на работа в „Деравенелс“, и бе горд от работата си.

Тъй като бе старателен и всеотдаен, Уил си постави за цел да научи колкото е възможно повече за отглеждането на лозите, ферментацията на виното, бутилирането и съхраняването му. Искаше да вникне в цялостния процес. Именно Венсан го научи на всичко, което знаеше, и през годините освен колеги станаха и близки приятели. Шест пъти в годината идваше във Франция, за да нагледа лозята на „Деравенелс“, и заобича страната.

Докато вървеше, Уил си каза, че по-късно трябва да поговори с Венсан насаме. Трябваше да го уведоми, че не бива да се разрешава при никакви обстоятелства на Джордж да се меси в управлението и ръководството на лозята. Налагаше се да му разясни, че Джордж е

само фигурант, когото е редно да уважават, но не и да му възлагат никакви задължения.

Час по-късно тримата мъже седяха във великолепната всекидневна на замъка, вдигаха поздравници с „Пуйи Фюисе“, гордостта на това лозе, вместо предястие.

На Уил стилът на помещението се видя очарователен. Избелели платове с цветни щампи, нежна смесца от бледобежово, червено, розово и тук-там синьо по стените, завесите, канапетата и столовете. На фона от приглушени цветове изпъкваше меката топлина на прекрасната старинна мебел от полирано дърво, което нежно проблясваше. Старата бяла мраморна камина, високият таван и издигащите се до него прозорци с изглед към градините прибавяха към изяществото на цялостната обстановка.

Уил се надяваше Джордж да не бъде критичен към старовремското очарование на замъка и дълбоко в себе си му завидя, че ще живее в аристократичната сграда от седемнайсети век.

От друга страна, длъжни бяха да разкарат Джордж от Англия, за да бъде Нед в пълна безопасност, а това място бе идеално за целта. „Само да знаеше какъв късметлия е негодникът“, помисли си Уил, после вдигна поглед към вратата, която рязко се отвори.

На прага стоеше самият Джордж Деравенел. Бе елегантно облечен и както винаги красив.

Уил веднага скочи и се завтече към вратата, за да го поздрави.

— Ето те и теб, Джордж! — възкликна той. — Тъкмо се питахме къде си.

— Преживях ужасно пътуване — започна Джордж и на лицето му се настани обичайното кисело изражение. — И си помислих...

— Ела да те запозная с Венсан Мартел — прекъсна го Уил с нетърпящ възражение глас. — Живее тук цял живот и ще те научи на всичко за виното, ако решиш да се заселиш тук.

Джордж кимна.

— Не бих отказал чаша от това, дето го пиете. Имам нужда след отвратителното пътуване.

— Говорите за изтънченото „Пуйи Фюисе“, което ражда това лозе, господин Деравенел — обяви Венсан, приближавайки се да

поздрави новопристигналия. Нямахме как да не се възхити на хубостта на младия Джордж Деравенел и да не се начуди на приликата му с брат му Едуард. Несъмнено някои от местните дами щяха да сметнат скорошния вдовец за апетитна плячка.

След като Уил и Оливери напуснаха лозето, за да се върнат в Лондон, Джордж също реши да отпътува. Заяви на Венсан, че се налага да отскочи по работа до Ривиерата за четирийсет и осем часа и се качи на влака за Монте Карло.

От момента, в който се регистрира в хотел „Париж“ близо до казиното, настроението му се оправи. Монте Карло бе любимото му място на Лазурния бряг. Въпреки че му бяха познати и другите градове и техните казина... Кан, Ница и Болию-сюр-Мер от години, Монте Карло му действаше като магнит.

С пристигането си привечер облече елегантно скроеното си вечерно облекло от „Савил Роуд“, колосана бяла риза и черна папийонка. След като се огледа в огледалото в коридора на апартамента си, слезе във фойето на разкошния хотел. Заобиколи бюрото на касиера, хвърляйки погледи наляво и надясно. В хотела го знаеха, както и цялата фамилия Деравенел, а по една случайност лично се познаваше с дежурния служител. Осребри чек за две хиляди лири, прибра парите в джоба си, прекоси площада и се упъти към прочутото казино.

Наслади се на мига, когато влезе в големия салон: за него моментът открай време бе вълшебен. Застана напълно неподвижен, попиваше с очи обстановката... спускащите се от тавана великолепни кристални полилеи, червен килим, прекрасните кремави ламперии по стените, украсени със златни листа, и онези страхотни игрални маси. Тук можеше да играе на рулетка, шмен дьо фер<sup>[3]</sup> и бакара: чакаха го забавления.

Джордж винаги бе обичал смесицата от уханието на парфюмите на жените, мъжествения дим от пури и цигари и острия аромат на мъжките одеколони и безупречно скроените им вечерни сака. Звучите също го омайваха — шумът от въртящото се топче на рулетката и тракането, щом попадне на някое число, острият плясък на чиповете,

хвърлени на масата, шумоленето на раздаваните карти. Тук той беше в стихията си.

Джордж изправи рамене, бавно премина през салона и се насочи към касиера. С парите, които бе донесъл от Лондон плюс двете хиляди, които бе осребрил в хотела, купи чипове за четири хиляди.

Минаващ сервитьор спря до него и когато обърна гръб на касата, Джордж му се усмихна, кимна и си взе кристална чаша с шампанско. Високият млад мъж с красиви черти и руса коса правеше впечатление и много от хубавиците в салона се извърнаха след него.

Той се престори, че не ги забелязва и вътрешно се усмихна. След като се позабавляваше да залага, пийнеше достатъчно от това възхитително шампанско, щеше да се опита да намери две жени, дошли сами в казиното тази вечер, и да покани едната или и двете в леглото си.

След три бързо изпити чаши шампанско Джордж се почувства на седмото небе. Възбуден и изпълнен със самочувствие. Веднага се отправи към една от масите за рулетка и пристигна точно когато крупиеето извика:

— Rien ne va plus... край на залаганията.

Трябваше да изчака топчето да се завърти и после да спре, чак тогава можеше да се включи в играта.

При следващото завъртане Джордж постави част от чиповете си на девет, единайсет и тринайсет. За голяма негова радост спечели. Спечели още два пъти и утрои парите си.

Така продължи няколко часа. След това се премести да играе бакара и взе да губи. После се прехвърли на масата за шмен дьо фер, където пак загуби. Отново игра, като използва последните си хиляда лири и за огромно негово разочарование загуби всичко. Четири хиляди си отлетяха!

„Нищо — рече си той, докато отиваше към гишетото на касиера. — Зная си, че късметът ми ще се обърне.“ Извади паспорта си и подписа полица за пет хиляди лири. В казиното познаваха името Деравенел, както и в хотела, а той бе желан гост, когото обгръщаха с нужното внимание.

Нощта не донесе късмет на Джордж Деравенел. В два сутринта с поразвалено настроение той тръгна към хотел „Париж“. Сам. Жегна го тревога, докато пресичаше площада... Бе загубил всички пари в брой,

с които бе влязъл в казиното, и бе подписал полица за още пет хиляди лири... Сега бе длъжник на казиното. Не само това, но не си намери и жена, нито вечеря. Но това нямаше значение. Важни бяха дълговете от хазарт. Едуард щеше да се разбеснее и изобщо нямаше да му помогне. Нито Ричард, а не смееше отново да се обърне към майка си. Сърцето му се сви.

Изведнъж му хрумна идея. Сестра му живееше в Дижон. Утре щеше да телефонира на Мег и тя щеше да дойде и да го спаси. Надяваше се и се молеше да го пощади, но в момента не бе сигурен и в нея. Когато влезе в хотела се почувства потиснат и сломен, знаеше, че е обречен. Всъщност, както винаги.

---

[1] Добър ден (фр.). — Б.ред. ↑

[2] Да, и мен също (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Френска хазартна игра на карти. — Б.пр. ↑



## 37. КЕНТ

— Какъв чудесен огън си приготвил, Еймъс — зарадва се Грейс Роуз и го заобиколи, последвана от Бес. Двете гледаха огромната купчина дърва, клони и съчки, струпани на покрития с калдъръм заден двор на „Уейвърли Корт“.

— Как само ще пламне, когато го запалим.

Еймъс се засмя:

— Опасявам се, че не е моя заслугата, скъпа моя. Похвала заслужават градинарят Джоби, помощникът му Стю и ваксаджийчето, които направиха тази клада. Аз само стоях и ги гледах.

— Ще бъде най-чудесният празник, който някога сме имали — възкликна Бес и загърна вълнения си шал. — Гувернантката ни каза, че всички могат да дойдат, освен мъничкия Джордж, защото е само на една годинка и е още бебе. О, сети ли се да донесеш фойерверки, Еймъс?

— Разбира се, Бес. Огнени колела, бенгалски огън и какви ли още не.

— Благодаря ти. Ние помагахме на готвачката — весело зарадва тя. — Приготвихме сладкиш от овесени ядки и петмез, джинджифилови човечета, а готвачката опече картофи. Каза, че покъсно можем да ги затоплим в жаравата и ще има и печени кестени.

— Боже мили, чака ни цяло пиршество!

Чула гласа на Едуард, Бес се завъртя и се завтече през двора към баща си. Той здраво я прегърна, сложи ръка около раменете ѝ и я поведе към бъдещия огън.

— Добър ден, господин Деравенел — поздрави Еймъс и му подаде ръка.

— Здравей, Еймъс — отговори Едуард и кимна. — Радвам се, че си тук. Кога пристигна?

— Преди час, сър. Докара ме Броудбент.

— Дано са се погрижили за теб и са ти предложили нещо освежително.

— О, да, сър. Готвачката бе много любезна. Пригответи ми сандвич с ръжен хляб и ми запари чаша чай.

Едуард се усмихна и се обърна към Грейс Роуз, като я дари с топла и любяща усмивка. Тя веднага се доближи до него, той я прегърна и каза:

— Надявам се, че по-късно ще дойдат и родителите ти. Така ме увериха.

— О, да, чичо Нед, чакат с нетърпение празника, в никакъв случай няма да го пропуснат.

Бе ранна съботна вечер, пети ноември, деня на Гай Фокс<sup>[1]</sup>, познат из цяла Англия като Нощта на огньовете, които палеха из цялата страна, както и чучела на великия размирник. След фойерверките всички ядяха печени картофи и кестени, джинджифилови човечета и сладкиш с петмез. Нощта на огньовете датираше от 1605 година, когато Гай Фокс и последователите му подготвили заговор да взривят Парламента.

Едуард заговори:

— Умът ми не побира защо Гай Фокс си е въобразявал, че ще успее. Доколкото помня от учебниците по история, не е имал достатъчно барут, нали?

Еймъс поклати глава.

— Май не е имал. Скрил го е в подземията на Парламента и ако правилно си спомням, част от него подгизнал. Поне това се сещам от уроците по история.

— Искал е да взриви и крал Джеймс — намеси се Бес. — Надявал се е да подбуди католиците към бунт, защото били разстроени от новите строги закони против религията им. Обичам историята, татко — сериозно заяви тя: — Следвам примера на Грейс Роуз.

Мъжете се засмяха, а после Нед рече:

— Налага се да вляза за малко вътре. Трябва да поговоря с Еймъс по някои въпроси — вдигна поглед към небето, видя, че слънцето е залязло и започва да се спуска здрач. — До половин час ще се стъмни и тогава ще излезем да се порадваме на огъня.

Едуард поведе Еймъс през задния вход на къщата към библиотеката. Затвори вратата зад тях и както обикновено застана пред камината.

— Настани се тук, до огъня — покани той Еймъс. — Знаеш, че обичам да се разхождам из стаята.

Бившият полицаи кимна.

— Благодаря, господин Деравенел.

Едуард хвърли няколко цепеници в огъня, после тихо попита:

— Кога се върна от Масон?

— Тази сутрин. Качих се на нощния влак за Париж и хванах ферибота рано сутринта. Не ви се обадох, защото знаех, че ще се видим.

— Добре, Еймъс, не се безпокой. Как върви работата с лозята? — запита го той и сериозно го погледна.

— Всичко е мирно и спокойно, сър. Господин Джордж ми се видя твърде сърдечен и, когато пристигнахме с Оливери, децата и гувернантката им, показа, че е щастлив от присъствието им. По-късно същия ден сестра ви пристигна от Дижон и тя се зарадва, че ги вижда, особено съименничката си, малката Маргарет. Соланж приготви истински английски следобеден чай и всичко беше много приятно.

— Радвам се, че Мег е отишла там за няколко дни — промълви Едуард, за частица от секундата зарея поглед в далечината, после отново се обърна към Финистър и попита: — Той пие ли?

— Боя се, че да, господин Едуард. Пак е започнал, но сякаш не прекалява.

— Със сигурност ще внимава във ваше присъствие. Какво каза Венсан Мартел за лозята? Нещо особено?

— Нищо кой знае какво, като че всичко си върви по реда. Господин Джордж не създава неприятности.

— Засега — прекъсна го Едуард с кисела усмивка. — С Джордж никога не можеш да си сигурен, може изведнъж да го прихване. Ами Марсел Арно? Разбира ли се с брат ми?

— Не мога да кажа, сър. Господин Арно изглежда е тих и вгълбен в себе си. Оливери ме помоли да ви съобщя, че е убеден, че брат ви не го харесва. Останахме там само три дни, разбира се, но независимо от това събрахме достатъчно впечатления. Соланж смята, че господин Джордж се е превърнал в нещо като Казанова на околността: вече няколко жени се въртят около него. Освен това е предприел и няколко пътувания до Ница. Оливери се безпокои заради

казината. Поръча ми да ви уведомя. Загрижен е, че господин Джордж може да е започнал да залага отново.

Едуард кимна.

— Спомена ли Венсан нещо за трудовите навици на брат ми? Научил ли е нещо за лозята?

— През първите няколко седмици очевидно е бил доста прилежен, но според Венсан Мартел напоследък се е поотпуснал.

— Значи не върши почти нищо... както винаги. Е, какво да очакваме? Мързелив е, Еймъс, и това е.

Едуард се приближи до прозорците, надникна навън, мислейки за Джордж. Беше непоправим, истински пройдоха, нямаше две мнения.

Обърна се, погледна отново Еймъс и заключи:

— Значи какво излиза: ходи по жени, отново пие и най-вероятно пътуванията му до Ривиерата са, за да играе комар в казината на Ница, Кан и Монте Карло — Едуард замълча, после присви очи и попита: — Но отваря ли си устата? Разпространява ли клевети за мен?

Еймъс вдигна очи към Едуард и миг-два остана смълчан. Не искаше да съобщава за гадостите, които Джордж Деравенел тръби за брат си, поне до утре. Тази нощ бе за децата да се веселят, пък и не искаше да разстройва Едуард. Но дългогодишната преданост и силната му привързаност не позволяваха на Еймъс да лъже, затова тихо отвърна:

— Да, сър, пак е подхванал старата песен.

— И на кого ги разправя, Еймъс?

— Засега на Венсан Мартел. Съмнявам се, че е говорил с когото и да е друг. Соланж надали се интересува, а не вярвам, че господин Арно разбира, нито че го е грижа. Самотник е горкият проклетник и няма с кого да се побратими. Научих, че Венсан много се ядосал, че брат ви говори врели-некипели за вас. Бил изумен и отвратен и ни го съобщил, защото преценил, че трябва да знаем. Верен ви е, сър.

— Зная.

— По наше мнение, мое и на Оливери, смятаме, че господин Джордж си е направил мечешка услуга, като е злословил пред Венсан Мартел. Преди Оливери да отпътува за Турция, ме помоли да ви осведомя за господин Джордж. Уведоми ме, че брат ви ви очерня и това силно го безпокои.

— Сигурен съм, че Оливери е прав за Венсан. От години се радваме на прекрасни взаимоотношения. Бе извънредно щастлив, когато преди години спасих лозето. Мадам дьо Поре бе овдовяла и не знаеше как да се справи сама. Бе истински благодарен — Едуард сви рамене и добави: — Утре пак ще поговорим, Еймъс, а сега нека преминем на нещо по-радостно, нека излезем при децата.

В този момент на вратата се почука и Едуард отговори:

— Влез.

Вратата се отвори и икономът Факстън пъкна главата си.

— Простете, че ви безпокоя, но господин и госпожа Форт пристигнаха заедно с лейди Фенела и господин Ледбетър и госпожа Деравенел слезе да ги посрещне.

— Благодаря, Факстън, веднага излизаме.

Едуард докосна рамото на Елизабет, после се приближи да поздрави Вики, Фенела, Стивън и Марк. След като приветства най-близките си приятели, се огледа наоколо и забеляза Джоби, градинаря, помощника му Стю и ваксаджийчето Илайъс. Всичките държаха големи кутии кибрити и чакаха да им нареди да запалят огъня.

Очите му хвърлиха бегъл поглед и към останалите от групата, сред които бяха готвачката, неколцина от домашните слуги и Факстън, който бързо бе напуснал къщата, за да се присъедини към останалите. После се насочиха към редицата деца, застанали пред него.

Едуард неимоверно се гордееше с децата си. Бес бе красиво момиче, високо за дванайсетте си години; до нея стоеше Едуард младши, хубаво осемгодишно момче и по-малкият му брат Ричи, сега на пет. Единайсетгодишната Мери стискаше ръчичката на Сесили. Златокоса като братята си, тя бе малко плаха, при все че бе на девет. Гувернантката държеше на ръце тригодишната Ан; а до тях стоеше любимата му Грейс Роуз. Рядка красавица на двайсет и една, обичана от всички. Дори и Елизабет напоследък бе мила с нея и явно се бе привързала към девойката.

Неговото семейство. Неговото многобройно семейство, което обичаше, обожаваше и ценеше. Не ги застрашаваше нищо, слава богу. С Елизабет бяха осигурили безопасността им чрез тайната си венчавка

миналия август. Винаги щеше да ѝ бъде благодарен, че отново се омъжи за него без излишен шум, но пък какъв друг избор имаше?

В ума му нахлуха неканени мисли за Джордж. Да се надяваме, че бе изолирал брат си и коварните му намерения. Ако не можеше да спре мълвата, какво значение имаше? Можеше да я опровергае, защото истината бе, че е законно женен за Елизабет.

Изведнъж Бес застана пред него и го откъсна от мислите му.

— Татко, време е да дадеш знак, да кажеш на Джоби и останалите да запалят огъня.

— Имаш право, Бес — пристъпи напред и извика: — Е, момчета, хайде. Дайте живот на огъня.

За секунди съчките и клоните пламнаха, огнените езици се заиздигаха към небето и подпалиха чучелото на Гай Фокс. Бес събра братята и сестрите си и хванати за ръце, затанцуваха около бумтящите пламъци и запяха старата песен:

*Помнете, помнете пети ноември,  
коварство, измяна и смут,  
не зная причина взривът неуспешен  
да остане скрит и нечут.  
Гай Фокс си науми  
краля и парламента да взриви  
на шейсет бурета барут под тях.  
Да докаже, че старата Англия е в пълен крах.*

Когато песента на децата свърши, възрастните им заръкопляскаха и извикаха ура. Готвачката и няколко от по-младите слугини поднесоха табли с лакомства, а Факстън изнесе поднос с високи чаши, пълни с лимонада. А Илайъс, въоръжен с два дълги ръжена, подтичваше около огъня и вадеше горещи печени картофи, предварително поставени там, за да се стоплят. След като всички се почерпиха с традиционните лакомства и пиха лимонада, Еймъс раздаде бенгалския огън. Мъжете ги запалиха и ги подадоха на децата.

Хлапетата тичаха по двора, размахваха искрящите свещи във въздуха, смееха се и се веселяха.

Едуард стоеше при Елизабет и останалите възрастни. Мъжете пиеха уиски с вода, жените потапяха устни в чаши с шери и разговаряха на светлината на огъня.

Най-накрая дойде време за фойерверките. Бяха внимателно запалени от Стивън Форт, Марк Ледбетър, Еймъс Финистър и Едуард. Получи се фантастично представление от разноцветни искри и падащи звезди. Жените стояха по-назад, държаха децата под око и разменяха доволни погледи. Щастието и радостта, изписани на детските лица стопляха сърцата им.

---

[1] Гай Фокс — участник в така наречения Барутен заговор. При 1605 група католически заговорници правят неуспешен опит да взривят Уестминстърския дворец и да убият Джеймс I и членовете на английския парламент. — Б.ред. ↑

## 38. ЛОНДОН

Уил стоеше насред библиотеката в къщата на Едуард на „Бъркли Скуеър“, загледан в картината на Реноар с изобразените две червенокоси девойки. Тя висеше над камината и Уил съзнаваше защо ѝ е отредено място в тази стая. Бе прелестна, истински шедьовър и той разбираше защо напомнят на Едуард на Бес и Грейс Роуз.

Бе уведолил Едуард, че иска да говорят на четири очи и се уговориха да се срещнат тук. Елизабет и децата бяха в „Уейвърли Корт“ в Кент. Къщата бе празна и съвсем тиха този следобед.

Малет влезе и след като прочисти гърлото си, попита:

— Ще желаете ли нещо, сър? Чаша чай?

— Не, благодаря ти, Малет — отговори Уил. Икономът кимна и се оттегли.

Уил продължи да разглежда прекрасното платно, когато Едуард прекрачи прага на стаята и се извини, че го е оставил да чака.

— Какво има, Уил? Виждаш ми се сериозен, дори малко мрачен — отбеляза домакинът.

Уил мълчеше. Седна на един стол до камината, облегна се и праметна крак връз крак.

Едуард се настани на другия стол, без да сваля поглед от приятеля си, попивайки безрадостното му настроение.

— Случило ли се е нещо?

— Венсан Мартел ми телефонира точно преди да изляза да обядвам, Нед. Очевидно се е опитал да се свърже с теб тук, но линията била заета. Опитвал безуспешно няколко пъти и ето защо накрая позвъни на мен.

— Неприятности с лозята ли има? О, не, почакай. Пак с Джордж. Така ли е? Пак ли е подхванал брат ми старите си номера?

Уил пое дълбоко дъх и тихо промълви:

— Мъртъв е, Нед.

Едуард се сепна, изправи гръб на стола си, впери ужасен поглед в приятеля си. Стоеше като вкаменен. Смръщил вежди, поклати глава.



— Джордж... е мъртъв?

— Опасявам се, че да. Венсан го открил тази сутрин. Забелязал, че вратата на голямата изба се люлее от вятъра и влязъл да провери какво става.

Едуард бе пребледнял. Попита с нисък, дрезгав глас:

— От какво е починал? Бил ли е болен? Как е станало, Уил?

— По всичко личи, че през нощта се е случило ужасно нещастие. Очевидно Джордж е имал навика да слиза в голямата изба, ако виното в замъка свършело. В дъното се намирала маса за дегустации и стелажи с бурета вино. Венсан предполага, че когато е слязъл в нея, Джордж е бил пиан. На сутринта го намерил на пода да лежи по лице наред локва от вино, а наоколо му — купчина трески от счупени бъчви. Предполага, че Джордж е загубил равновесие, залитнал е към наредените едно върху друго бурета и понеже ги е блъснал доста силно, те са се търколили отгоре му. Венсан обясни, че една от бъчвите по всяка вероятност го е ударила по главата и го е убила на място, имал сериозна рана. Срутила се е цялата пирамида от бурета, някои са се пръснали, други се търкаляли върху каменния под.

— О, боже мой... колко ужасно — Едуард закри с ръка лицето си. — Не мога да повярвам.

— Зная, толкова е... внезапно — Уил бавно поклати глава. — И все пак не е изненадващо, като се замислиш. Струва ми се, че Джордж като че бе орисан... все да се забърква в някакви неприятности... — гласът на Уил секна, не намираше думи.

Двамата приятели постояха известно време, без да говорят, потънали в собствените си мисли.

Най-сетне Едуард заговори.

— Предполагам Венсан е повикал лекар? Някаква медицинска помощ?

— Да, но явно брат ти е бил мъртъв от няколко часа. Уведомили и полицията, която на часа пристигнала в замъка. Обаче, както Венсан твърди, било прекалено очебийно какво се е случило заради разтрошените бъчви и травмите по главата.

— Ще обвинят мен. Майка ми ще каже, че аз съм причина за смъртта на Джордж... както и Ричард. И двамата ме молеха да не го пращам във Франция. Бяха сигурни, че там ще умре и се оказаха

прави. Майка ми ме умоляваше, Уил... — гласът на Едуард се пречупи, превърна се почти с шепот.

— Не, няма да обвинят теб. Послушай ме, Нед, не беше твоя вината. Повярвай ми, не беше. Така и не разбрах защо майка ти все взимаше страната на Джордж... Зная, че за умрелите не се говори лошо, но той никога не се е отнасял братски към теб.

— Истина е.

Едуард се изправи, приближи се до подноса с напитките върху масата до прозореца и си наля чаша коняк.

— Искаш ли и ти, Уил?

— Да, благодаря — отговори приятелят му.

Миг по-късно, когато му подаваше чашата с бренди, Едуард промълви:

— Трябва да им се обадя. Майка ми е в „Рейвънскар“, о, сега се сетих, също и Ричард.

— Обади им се утре — предложи Уил.

— Не, длъжен съм да го сторя веднага. Поне трябва да се свържа с майка ми — Едуард се приближи до бюрото си, седна и набра „Рейвънскар“. Отговори Джесъп и секунди по-късно чу гласа на майка си:

— Да, Нед?

— Мамо, случи се нещо ужасно. Станало е нещастие. Във Франция. В лозята.

— Какво нещастие? — попита Сесили Деравенел, а гласът ѝ леко потрепери.

Той ѝ разказа как Джордж слязъл пиан в избата и е съборил бъчвите с вино. Преди да свърши, тя го прекъсна.

— Мъртъв е. Джордж е мъртъв, нали?

— Да.

— Знаех си, че там ще умре — промълви тя и му затвори телефона.

Мъгла. Изведнъж се просмука в стаята и го обгради отвсякъде. Задушаваше го. Той седна в леглото. Помъчи се да прогледне. Мигаше в мъглата. Как бе проникнала? Прозорецът бе затворен. Отметна завивките. Спусна крака на пода и бавно тръгна през стаята. Блъсна се

в скрина и си удари пръста на крака. Присви лице от болка. Кой го е сложил там?

Влезе в банята. Затърси ключа на лампата. Ненадейно осъзна, че не е в „Рейвънскар“. Беше в Лондон. В къщата си на „Бъркли Скуеър“. От ярката светлина очите го боляха.

Едуард се втренчи в отражението си в огледалото, отново примигна. Лицето му бе като размазано. Облегна се на мивката, леко замаян, виеше му се свят. Главата му пулсираше. Наля една чаша със студена вода и бързо я изпи. После си наплиска лицето, намокри една малка хавлиена кърпа и я постави върху очите си. Така бе по-добре. Мъглата изчезна. Можеше да вижда.

Главоболието го заслепяваше. Имаше и махмурлук. Върна се в стаята, покатери се върху леглото и легна неподвижен, повален от последиците от снощното препиване. Опита се да мисли.

Скоро спомените му се върнаха. Припомни си как с Уил седяха и пиха коняк часове напред. Разговаряха за Джордж. За смъртта му. Как ще докарат тялото му в Англия. Ще го отнесат в Йоркшир. В „Рейвънскар“. Говориха за останалите от семейството. За майка му. За Ричард. Невил Уоткинс и скъпия му Джони. Възкресиха миналото. Говориха за децата на Джордж, които трябваше да се върна в Англия, колкото се може по-бързо. Навярно Мег щеше да ги придружи.

Накрая Уил си тръгна, Броудбент го откара в дома му на „Марбъл Арч“. Близко до къщата на Джейн. Искаше да й телефонира. Не, не биваше, беше посред нощ.

Джордж. Брат му. Джордж бе покойник. Какво красиво дете бе той, бе се превърнал в хубав млад мъж. Рус. С тюркоазено сини очи. Външна красота. Джордж. Често за него загадка. Вътрешно несигурен... вечно нуждаещ се от нещо. Все тичаше при майка им, търсеше закрилата ѝ. Като дете, като юноша, като възрастен.

Някога Едуард го обичаше. Тази обич бавно се преобрази. В безпокойство, подозрение и накрая в недоверие. Колко безочливи бяха измените и предателствата му. Като че не го бе грижа, че Едуард знае. Обичта му към Джордж се бе превърнала в предпазливост, най-сетне се бе изродила в пълна антипатия.

Едуард рязко се изправи в леглото и се взря в тъмнеещата стая. Зададе си въпроса, който бе поставил на Уил Хаслинг предната нощ, когато се напи до пълно вцепенение.

Злополука ли е било? Или убийство?

Уил отговори, че не знае. Но сега се спря на същата мисъл. И сам не можеше да си отговори.

Лежа буден, докато се пукна зората и светлината започна да се процежда през завесите, преобръщайки в ума си въпроса, който не му даваше мира.

По-късно същата сутрин Едуард тъкмо се бе облякъл, когато Малет почука на вратата. Знаеше, че е икономът. В къщата нямаше никого, освен готвачката и няколко слугини.

— Влез, Малет — обади се той.

Икономът отвори вратата.

— Добро утро, господин Деравенел. Господин Хаслинг е тук. В библиотеката.

Намръщен, Едуард нахлузи сакото си, закопча го и отговори:

— Веднага слизам, Малет. Ще се радвам да ми поднесеш чаша кафе.

— Разбира се, сър. Веднага — и икономът тихо затвори вратата.

Едуард се приближи до огледалото на гардероба, огледа се и кимна. Със сигурност нямаше издайнически белези за махмурлук. Беше същият, както и вчера. И все пак... вътрешно бе различен. Имаше някаква празнота, ужасна болезнена пустота... неопределено чувство... После осъзна, че изпитва странна самота. Сега беше сам. И винаги щеше да бъде... до края на живота си. Отношението на майка му никога нямаше да бъде както преди. Нито на Ричард. Защото щяха да го винят за смъртта на Джордж.

„Значи останах сам. Кога ли не съм бил.“

Уил седеше до кръглата маса в трапезарията, пиеше кафе, до него лежеше „Таймс“, но сгънат и още непочетен.

— Добро утро — поздрави Едуард от прага и се насили да се усмихне.

Уил кимна.

— Добро утро, Нед. Забравил си, нали? Уговорихме се да обядваме заедно и да подготвим утрешното ми пътуване до Франция с

Оливери. Да върнем тялото на Джордж. Резервирах маса в ресторанта на „Риц“. Одобряваш ли?

— Разбира се. Бях забравил — призна Едуард, настани се и посегна към сребърния кафеник. Когато си наля една чаша, продължи: — Но това не е пречка. Нямах други планове за обяд.

Започнаха да пият кафето си и се заговориха за различните приготовления, които им предстоеше да извършат; след втората си чаша излязоха от къщата, прекосиха площада, тръгнаха нагоре по „Бъркли Стрийт“ към „Пикадили“.

Беше слънчева сутрин, небето бе синьо, а лек приятен ноемврийски ветрец освежаваше лицата им. Вървяха в мълчание, докато внезапно Едуард заговори:

— Сетих се за клиновете, Уил. Посред нощ се замислих за тях. Събудих се и не можах отново да заспя. В ума ми бе Джордж и се запитах дали не е убит. Така си припомних за клиновете.

— Зная накъде биеш, Нед. Ако се махнат клиновете, които придържат буретата, цялата пирамида ще се сгромоляса.

Едуард не отговори, само кимна.

— Но кой би ги отстранил? И кой би бил сигурен, че Джордж ще слезе точно в тази изба посред нощ? — разсъждаваше на глас Уил.

— Всички познават навиците му. Мнозина от тях са можели да издърпат клиновете, Уил. Ако някой действително го е извършил, е било нужно само да седне и да чака. Защото все някога бъчвите ще паднат. Защото Джордж е трябвало да мине точно по този проход, за да стигне до стелаж с бутилките вино в дъното.

Сега Уил потъна в мълчание.

Едуард заключи:

— Вероятно някой си е въобразявал, че ми прави услуга, като ме отървава от Джордж. Господ ми е свидетел, немалко неприятности и страдания ми е причинил през годините.

— Убеден съм, че е злополука — побърза да отговори Уил, при все че не бе чак толкова сигурен. Също като Едуард и той се питаше дали Джордж не беше убит. Ако случаят бе такъв, никога нямаше да открият извършителя. Едно бе абсолютно сигурно — да открият престъпника бе само началото. Нужни бяха доказателства. Неоспорими доказателства. Замисли се за Венсан Мартел, после за Еймъс Финистър и най-накрая за Алфредо Оливери. Възможните

заподозрени. И тримата бяха безусловно верни на Нед и способни да го извършат. Но беше ли някой от тях?

## 39.

### ПАРИЖ

Париж бе любимият ѝ град през всеки сезон от годината, във всякакво време, но особено любим ѝ беше през май. И сега, докато се разхождаше из двореца Тюйлери, почувства, че в нея се надига щастие, задето бе там в този ден.

Времето бе прекрасно, слънчево и топло, а от светлосиньото небе слънцето сипеше върху клоните на дърветата блестящата си светлина. Но Париж бе красив и в студ, и в мраз, имаше и друга причина за веселото ѝ настроение. Бяха дошли с Едуард за няколко дни във френската столица и скоро тя щеше да се срещне в Лувъра с Грейс Роуз.

От няколко години младата жена учеше в Сорбоната и Джейн гореше от нетърпение да я види. Бяха се сблизили през изминалите години, обединени от интереса си към френската история и други неща, свързани с Франция, и се смятаха за истински франкофили. След като разгледат творбите на Моне, щяха да обядват с Едуард в „Гран Вефур“, един от любимите му ресторанти. В този момент той бе на среща в парижката кантора на „Деравенелс“ и щеше да ги намери в ресторанта в Пале Роял<sup>[1]</sup>.

Докато се разхождаше из красивите градини, първоначално проектирани от прочутия градинар на Луи XV Андре ле Нотр, мислите ѝ се насочиха към Нед. Миналия месец бе отпразнувал четирийсетия си рожден ден; не че изглеждаше на толкова. Имаше момчешки вид, както винаги и тя се надяваше, че и нейната възраст не бие на очи. Сега караше петдесетата си година; с Нед бяха заедно осемнайсет години, от 1907, и се чувстваше наистина благословена заради връзката им.

Годината бе 1924 и Джейн бе облечена по последна мода, елегантна и красива както винаги. Костюмът ѝ бе от Шанел, френската модистка, станала прочута след края на войната през 1918. Тоалетът на Джейн бе ушит от лек вълнен плат в морскосиньо, състоеше се от пола с плисета отпред и отзад, плетена блуза и отворено сако без копчета.

Напоследък Джейн носеше само дрехи от „Шанел“. За нея облеклата на известната дизайнерка бяха красиви и елегантни, без да бъдат прекалено официални, притежаваха лекота, осигуряваха удобство и практичност. Именно Коко Шанел за първи път създаде панталони за жени и вчера Джейн си купи няколко — един от сиво трико, втори от жълтеникаво вълнено жарсе и двата в комплект с копринени ризи с мъжка кройка. Едуард я придружи в бутика на „Шанел“ на улица „Камбон“ и бе така очарован от вида ѝ, облечена със сивия панталон, че я убеди да купи и втория тоалет.

Вчера бе щастлив и безгрижен, и това я радваше. Откакто брат му Джордж почина в Масон, изпадаше в неочаквани пристъпи на необщителност, тази бе най-точната дума, за да опише състоянието му. Не бе потиснат, ни най-малко, просто меланхоличен и разсеян, сякаш погълнат от миналото, потънал в собствените си мисли за твърде странната смърт на брат си. Въпреки че Джордж почина от раните по главата си, най-тежки от всички останали, веднъж Нед бе промърморил, че брат му се е удавил в божоле. Но когато го попита какво иска да каже, само бе поклатил глава, без да отговори с леко озадачено изражение.

Джейн бе доволна и от друго: ледът в семейството се топеше. От четири години насам след смъртта на Джордж майката на Нед странеше от него и бе охладняла, но в последно време бе вежлива със сина си, дори сърдечна. Колкото до Ричард, той възвърна топлотата в отношенията им по-скоро и бе неизменно дружелюбен към брат си. Прекарваше повечето време в Йоркшир, управляваше фирмите, фабриките и заводите им, както и въгледобивните мини на север. Нед разчиташе на Ричард и тя се радваше, че между братята няма напрежение.

Бе ужасена, когато майка му, Ричард, а дори и сестра му Мег в Бургундия го обвиниха. Пределно ясно ѝ бе, че Джордж сам си е виновен... Този човек от години предизвикваше провидението и през целия си живот бе коварен и вероломен. Джордж Деравенел никога не помисли за когото и да е друго, понеже бе обсебен от себе си.

Но дали го бяха убили, бе съвсем различен въпрос. Никой не успя да докаже нищо, а нямаше и кого да обвинят. Но тя имаше собствени съмнения... онези клинове, които толкова безпокояха Нед, някой наистина ги беше махнал... жандармите от Масон го бяха



потвърдили. Бяха открили разхлабени клинове и под други пирамиди от бурета с вино. И никой не бе в състояние да обясни защо е така.

Джейн забеляза, че вече е пред Оранжерията, едно от парижките скрити бижута, каза си тя, прекрасен музей, в който бяха изложени някои от най-известните и най-красиви платна на света. Знаеше, че Грейс Роуз ще я чака вътре, затова ускори ход. Гореше от нетърпение да види дъщерята на Нед, която бе обикнала като собствена.

Грейс Роуз чакаше в музея и се завтече да посрещне Джейн, щом я видя да влиза. След като топло се прегърнаха, Джейн отдалечи младата жена от себе си и я огледа.

— Грейс Роуз, изглеждаш прелестно! И колко си елегантна — съвсем по френски. Страхотен тоалет.

Грейс Роуз се засмя, зарадвана от комплимента за донякъде необичайното ѝ облекло.

— Не е цял тоалет, просто дреболии, които си купих оттук-оттам в Париж. В разни магазинчета, на Пазара на бълхите и няколко бутика, които имаха лятна разпродажба. Костюмът, ако мога така да го нарека, почти не ми струва нищо. Беше ми забавно да го сглобя.

Засмя се заедно с нея, оглеждайки късото червено, копринено сако, бежовата вълнена пола до под колената, огромната синя роза, забодена на ревера, жълтата барета с червени и сини пера и сресаната ѝ на една страна буйна тъмночервена коса. Бе очарователна.

Джейн я хвана под ръка и предложи:

— Хайде, ела да разгледаме платната на Моне. Какво знаеш за него?

— Всъщност, не много, освен че ми харесват всичките му творби, които съм виждала. И то най-вече в списания.

— Нека ти разкажа за картините с водните лилии, които сега ще видим. Моне ги е рисувал, когато е бил над осемдесет и ги е подарил на Франция по случай подписването на примирието през 1918, слагащо край на Първата световна война.

— Колко щедро от негова страна! — възкликна Грейс Роуз, докато влизаха с Джейн в помещението, за което Джейн тъкмо обясняваше, че е построено специално, за да съхрани творбите на художника, след като ги е дарил на родината си.

Двете жени прекараха дълго време в голямата зала, като се възхищаваха на шедьоврите. Общо бяха изложени осем картини, озаглавени „Белите водни лилии“, огромни платна с изобразено на тях езеро с водни лилии в любимата на Моне градина в Живерни.

— Виждаш как използва танца на светлината върху водата и си играе с цветовете — обърна се Джейн към Грейс Роуз, без да откъсва очи от произведенията. — Когато ги гледам, имам чувството, че всичко се прелива едно в друго — въздухът, светлината, водата, цветята и заобикалящата ги зеленина... сякаш губят резките си очертания, не ти ли се струва?

— Да, а как майсторски го изрази, Джейн. Усещам го по същия начин... всички тези силни сини и розови багри. Мили боже, поразена съм — Грейс Роуз отстъпи назад и огледа целия цикъл за втори път. Бе смаяна и развълнувана от красотата на творбите, истински възхитена.

— Понякога си мисля, че влошаването на зрението му е помогнало да сътвори тези картини такива, каквито са... Страдал е от катаракта, нали знаеш — обясни ѝ Джейн. — От друга страна, по мое мнение е един от най-великите импресионисти.

— Благодаря ти, че настоя днес да дойдем — промълви Грейс Роуз. — Ще продължа да идвам да гледам творбите на Моне, докато съм в Париж и винаги, когато се връщам тук.

— Зная — Джейн се усмихна. — И аз не мога да се откъсна от тях.

Едуард ги чакаше в „Гран Вефур“ и стана, когато двете жени влязоха в ресторанта. На лицето му грееше топла усмивка.

Поздравиха се и Джейн и Грейс Роуз заеха местата си, а келнерът им наля по чаша розово шампанско.

Едуард вдигна тост:

— За вас двете, мои красавици.

Усмихнати, те последваха примера му, чукнаха чаши в неговата и едновременно отвърнаха:

— И за теб.

Той ги погледна, кимна и отбеляза:

— Много интересен костюм, Грейс Роуз, няма как другояче да се изразя.

Младата жена се усмихна и му разказа как го е съставила, а Джейн добави:

— Според ме е *très chic*<sup>[2]</sup>!

— На същото мнение съм — Едуард хвърли поглед наоколо и се обърна към дъщеря си:

— Струва ми се, че „Гран Вефур“ е най-красивият ресторант в Париж. Винаги ми е приятно да идвам тук. Надявам се, че и на теб ще ти хареса.

— Убедена съм. Много е стар, датира чак отпреди Френската революция. Наполеон е водел тук Жозефин, доколкото зная — тя се обърна към Джейн. — Права съм, нали?

— Да, наистина са идвали, както и други знаменитости. Мисля, че е бил открит през 1784, когато се е наричал „Кафе де Шарт“ — отговори Джейн. — Обожавам обстановката, особено старинните огледала по стените и тавана.

Грейс Роуз се съгласи с нея и сподели:

— Пристрастена съм към Пале Роял, обичам да минавам под арките му.

— Много бутици има да разглеждаш — отбеляза Едуард и намигна, после се поинтересува: — Кога завършваш университета?

— Следващия месец, чичо Нед, после ще се върна в Лондон и се надявам да си намеря преподавателска работа.

— Струва ми се, че искаше да пишеш книги — засмя се той, изненадан. — Няма защо да бързаш да започваш работа, стига да не искаш, Грейс Роуз. По-добре съсредоточи вниманието си върху своя книга.

— О, зная, чичо Нед, и ти благодаря от сърце за фонда, който си ми отредил.

Той леко се усмихна и попита Джейн как е минала сутринта им и дали са разгледали творбите на Моне. Скоро след това повика келнера и го помоли да им донесе менюто.

Поръчаха обяд, а после Едуард, Джейн и Грейс Роуз поговориха за плановете си за следващите няколко дни в Париж. Чак след първото блюдо младата жена повдигна въпроса, който я тревожеше.

— Чичо Нед — започна тихо тя, после се поколеба, преди найсетне да продължи: — Искам да поговорим за Еймъс.

Едуард тревожно я погледна и попита:

— Какво за него?

— Малко се безпокоя за него. Напоследък не е същият, става все по-потиснат. Не си ли забелязал?

Едуард се облегна на стола си, без да откъсва очи от нея. После кимна.

— Да, и аз самият съм се питал какво ли има. Да не допускаш, че е болен?

— Не точно, понеже ми се вижда в превъзходна форма и напълно здрав.

— Вече мина шейсетте, но съм съгласен с теб, як е като бик. Вече няколко пъти го питам иска ли да се пенсионира, но той все отлага. Искаш ли отново да говоря с него?

Грейс Роуз бързо отвърна:

— Да, ако ти е възможно, но не искам да помисли, че го пъдиш. „Деравенелс“ и ти сте целият му живот. Струва ми се, че ще умре, ако напусне.

— Зная, скъпа моя — съгласи се Едуард и мило ѝ се усмихна, познавайки дълбоката ѝ привързаност към бившия полицай. — Не се безпокой, ще бъда извънредно тактичен.

— Благодаря ти много, чичо Нед, зная, че майка ми ще се радва, че сме говорили за Еймъс. Съгласна е с мен, че нещо го измъчва.

Едуард и Джейн бяха отседнали в хотел „Плаза Атене“ на авеню „Монтен“ и в момента, в който влязоха в апартамента си, Едуард съблече сакото си, разхлаби вратовръзката си и седна до един от прозорците.

Джейн се вгледа в него и смръщи вежди.

— Добре ли си, скъпи?

— Разбира се. Защо питаш?

— На вечеря ми се стори някак мълчалив. Рекох си, че се тревожиш за Еймъс.

— Не. Всъщност, мислех за нещо друго. Колкото до него, имам чувството, че зная какво го тормози и ще поговоря с него веднага, щом

се върнем в Лондон.

— А теб какво те притеснява? — попита тя и седна срещу него.

— Наум правех разбор на срещата, която се състоя днес в кантората.

— Беше ли успешна?

— Според мен, да — той поклати глава. — Видях се с... един интересен човек... Хенри Търнър.

Джейн зяпна.

— Наследникът на Хенри Грант?

— Да.

— Но защо? Той ти е враг!

— Не бих казал. Млад човек с доста приятни маниери, и доста интелигентен при това. Дори няма да преувелича, ако отбележа, че е по-сериозен от необходимото.

— Но защо се срещна с него?

— Всъщност, той ми писа преди няколко седмици с молба за среща и това е една от причините да искам да дойдем в Париж — обясни Едуард, изправи се и се приближи до подноса с напитките. Избра бутилка коняк „Наполеон“, наля си и попита: — Ти искаш ли, Джейн?

— Не, благодаря. Защо пък не... да, ако обичаш — промени мнението си тя.

Миг по-късно той се върна до стола си, подаде ѝ чашата и седна.

— Пожела да се срещнем, понеже му трябваше работа. За „Деравенелс“ в Париж. Работел при Луи Шарпентие, но както изглежда между тях са избухнали кавги и разногласия. Освен това Хенри изпитвал същото като мен преди години. Не иска друг да му избира невеста. А Шарпентие напирал да го ожени за племенницата си Луиз.

— Но нали навремето ми каза, че племенницата му е и негова наследница.

— Абсолютно вярно, скъпа. Но Хенри не иска да се жени за нея, ако ще и да е наследница. Така че напуснал работа при Луи Шарпентие и решил, че ще се смиля над него и ще го взема.

— Защо казваш „да се смилиш“? Няма ли пари?

— Не е чак толкова закъсал, но ми прави впечатление на човек, който иска да работи, има нужда да работи. И тъй като той и майка му

Маргарет Бочърд притежават много акции на „Деравенелс“, решил да работи за компанията, в която е акционер... в семейната фирма.

— Роднина ли ти е? И той ли е Деравенел, Нед? — попита Джейн. — Мислех, че е от клана Грант.

— Да, така е, но не забравяй, че пълното име на Грант е Хенри Деравенел Грант от ланкастърските Деравенел, които също са потомци на основателя на династията Ги дьо Равенел. Като мен. Двамата сме братовчеди.

— И къде точно се вписва Хенри Търнър?

— Баща му е покойният Едмънд Търнър, полубратът на Хенри Грант — те са от една майка, но от различни бащи. Едмънд Търнър не беше Деравенел, но Маргарет Бочърд Търнър, съпругата на Едмънд и майка на Хенри Търнър може да проследи кръвната си линия чак до Ги дьо Равенел и в това се състои роднинската ни връзка. У тях са акциите на Грант, защото Хенри Търнър е последният му наследник. Всички останали са вече покойници.

— Даде ли му работа? — попита тихо Джейн и тревога помрачи красивото ѝ лице.

— Да, тук, в парижката ни кантора. Първоначално ще се занимава с общи въпроси. Още не съм го разпределил в някой от отделите.

— Но защо? Това не е ли опасен ход?

— Не, довери ми се, любима. Хенри Търнър е наясно, че няма как да се състезава с мен за ръководството на компанията. Моя е и той го знае. Няма опит, нито достатъчно акции, за да се опита за я завземе. Просто търси работа.

— Е, естествено, ти знаеш най-добре, Нед — най-сетне промълви Джейн. Въпреки че бе искрена, вярваше в търговската проникателност и преценка на Нед по отношение на Хенри Търнър, но този ход я притесняваше. Щеше да си припомни този разговор в недалечното бъдеще и щеше да съжалява, че не се е постарала да повлияе на Едуард. И че не е била по-настойчива, изразявайки безпокойствата си. Но тогава щеше да бъде твърде късно.

---

[1] Комплекс от дворец и градини, дело на архитекта Жак Лемерсие, послужили за дом на Ришельо. — Б.пр. ↑

[2] Много елегантна (фр.). — Б.пр. ↑

**ТРЕТА ЧАСТ**  
**БЕС**  
**„ВЕРНОСТТА МЕ ЗАСЛЕПЯВА.“**

*„Човешкото сърце крие скрито  
съкровище  
в тайна пазено, запечатано с  
мълчание.“*

Шарлот  
Бронте,  
„Вечерна  
утеха“

*„Снях и сънувах, че животът е  
красив.  
Събудих се — и открих, че е  
задължение.“*

Елън  
Стърджис  
Хупър<sup>[1]</sup>,  
„Красота и  
дълг“

*„Вървах без посока под благословеното  
небе: гледах как нощните пеперуди пърхат сред  
пирена и камбанките; слушах как тихият вятър  
шепне на тревите и се запитах как може нещо  
да смути съня на спящите на смълчаната земя.“*

Емили Бронте,  
„Брулени хълмове“



## 40. КЕНТ

— Какво му е на баща ти, Бес? — попита Уил Хаслинг, след като я поздрави с топла прегръдка. Старият приятел на Едуард отстъпи назад и се вгледа в лицето ѝ с тревога. — Преди няколко дни имаше лека простуда. Какво се е случило?

— Настинката прерасна в бронхит, както често му се случва. Мисля, че е семейна слабост... деликатни бели дробове. Затова ти телефонирах, чичо Уил, струва ми се много зле.

— Хубаво си постъпила и много се радвам, че реших снощи да дойда в Кент.

Когато прекосяваха входното фоайе на „Уейвърли Корт“ по посока на стълбището, Бес продължи:

— Нали знаеш, че майка ми замина за Великден в Рим. Взе със себе си Сесили и двете момчета. Не исках да тръгна с тях и слава богу, че останах, за да мога да се грижа за баща ми.

— Предполагам, че си позвънила на лекаря?

— Да, ще пристигне съвсем скоро. Двамата с Факстън облекчаваме татко с каквото можем. Прави инхалации и пие отвара против кашлица. Според мен ще помогне.

Докато двамата изкачваха последните няколко стъпала към площадката, видяха Факстън да излиза от спалнята на Едуард.

Уил попита:

— Как е господин Деравенел, Факстън?

— Все в същото състояние, сър.

— Щом докторът пристигне, ако обичаш изпрати го горе.

— Разбира се, господин Хаслинг.

Бес първа влезе в стаята на баща си и възкликна:

— Татко, тук е чичо Уил!

Едуард, когото бяха сложили да се облегне в леглото си върху куп бели ленени възглавници, отправи към Уил слаба усмивка и немощно вдигна ръка.

— Не мога да повярвам — прошепна той с дрезгав клас. — Наложил се да отменя пътуването до Рим. Не се чувствах добре, а така ми се заминаваше.

— Зная — отговори Уил, издърпа един стол до леглото и седна до Нед. — По-добре да останеш тук, докато оздравееш, вместо да се шляеш из Рим. Здравето ти е най-важно. Между другото, кой замина с Елизабет и децата?

— Антъни зае мястото ми. Не възразява да пътува със сестра си. Новата гувернантка на момичетата, госпожица Колмън, както и прислужницата на Елизабет... — спря, извади носна кърпа от джоба на пижамата си и се закашля в нея. След няколко минути раздиращата кашлица най-после стихна и той се отпусна назад с изтощен вид.

По-късно, когато Нед се поуспокои, Уил попита:

— Да ти донеса ли чаша вода?

— Горещ чай с лимон — отговори той. Погледна Бес и шепнешком попита: — Би ли го донесла, скъпа?

— Разбира се, татко, желаяш ли нещо, чичо Уил?

— Да, Бес, същото. Благодаря ти.

Тя кимна и бързо излезе от стаята.

Когато останаха сами, Уил промълви:

— Ужасно блед си, Нед. Да можех с нещо да ти помогна. Чувствам се безполезен.

— Доктор Лесинг си го бива — тихо отговори Нед. — Ще ме вдигне на крака за нула време. Но се чувствам отвратително. Миналия уикенд заведох синовете си на рибна край „Рейвънскар“ и тогава се простудих. Бе мразовито на брега на Северно море и много ветровито, освен това валя като из ведро — пое си мъчително въздух и добави: — Трябва да се възстановя, преди да се върна на работа, Уил.

— Не се безпокой за „Деравенелс“, за бога. Върви като по часовник, благодарение на теб. Всичко е, както трябва... компанията е така добре организирана, а и имаме най-добрите служители на света.

— Зная... — Едуард затвори очи за момент. Чувстваше се изтощен, а какви ли не мисли му минаваха през главата. Задачи, които не можеха да чакат.

Уил седеше абсолютно неподвижен и го наблюдаваше, сякаш едва ли не бдеше над него; бе крайно угрижен, побъркваше се от тревога. Никога не бе виждал Едуард Деравенел в такъв вид. Бе казал

на Нед, че лицето му е преbledняло, но то бе почти сиво, а имаше и треска. Уил протегна длан и я постави върху ръката на Нед, която лежеше върху завивката.

Едуард на секундата отвори очи и се вторачи в Уил.

— Винаги си ми бил най-скъпият приятел. Най-добрият другар и съюзник... — гласът му затихна.

На Уил не му харесваха подобни признания; приличаха му на сбогуване, затова се намръщи.

— Все още съм твой най-добър приятел, както и ти на мен, и ще си останем такива още дълго време — насили се да се усмихне. — Та ти още нямаш петдесет, Нед, чакат те дълги години.

— Разбира се, предстои ми да извърша още доста поразии.

В този миг вратата се отвори и влезе Бес, следвана от една от слугините, а зад нея вървеше Ърнест Лесинг. Беше местният доктор на семейството, когато идваха в Кент.

Уил се изправи, обърна се към лекаря, когото познаваше, и сърдечно го поздрави.

— Как сте, доктор Лесинг?

— Много добре, благодаря, господин Хаслинг — отговори той, после се приближи до леглото, остави черната си чанта на един стол и извади стетоскопа си. Изглежда продължително Едуард, после тихо поздрави. — Добро утро, господин Деравенел. Отново бронхит, а?

— Боя се, че да, Лесинг. Изглежда дробовете са слабото ми място.

Той кимна и пристъпи още по-близо до леглото, после постави слушалката в ушите си и започна да преслушва гърдите на Едуард. След минута-две заяви:

— Опасявам се, че ще трябва да седнете, за да прегледам дробовете ви.

— Разбира се — Едуард с усилие се надигна, а лекарят и Уил му помогнаха да се изправи. Приятелят му разкопча горницето на пижамата вместо него и я смъкна от широките му рамене.

Докато Лесинг преглеждаше Едуард, Уил направи няколко крачки към противоположния край на спалнята, където слугинята бе оставила поднос. Бес седеше и наблюдаваше доктора, по едно време обърна очи към Уил и прошепна:

— Ще оздравее, чичо Уил. Татко е як като бик и винаги успява да се пребори с бронхита.

— Зная — Уил посегна към чашата чай с лимон, пусна вътре бучка захар и я разбърка. Седна и отпи. Но внезапно усети необичайно силна тревога и се запита защо се чувства толкова... изплашен за Нед. Бес казваше истината, баща ѝ бе издръжлив, рядко боледуваше, бе жизнен, енергичен и силен. И все пак Уил бе необичайно обезпокоен и сам не можеше да си обясни на какво се дължи това чувство. Бе обзет от силно опасение.

Уил се отърси от мислите си, когато чу доктор Лесинг да казва на Нед:

— Точно както предполагате, господин Деравенелс, страдате от тежък бронхит и затова ви е трудно да дишате. Дихателните ви пътища са възпалени, но ще се оправите. Продължавайте да правите инхалации и взимайте от сиропа за потискане на кашлицата. По-късно днес ще ви изпратя още. Почивайте и поемайте повече течности.

Нед промълви:

— Значи нищо ново, доктор Лесинг — опита се да се усмихне, да поразведри атмосферата.

— Истина е, нищо ново. Ще дойда да ви прегледам утре, господин Деравенел. — Лекарят си тръгна, след като се сбогува с Уил и Бес, като ги помоли да не го изпращат.

Бес донесе на баща си чаша чай с лимон, Едуард отпи глътка и я остави на нощното шкафче.

— Много съм уморен, Уил, мисля да подремна.

— Ами хайде. Ще си вървя, но ако съм ти нужен, ще пристигна за десет минути, Нед!

— Добре.

— Ще слеза с теб — Бес погледна баща си и тихо добави: — Ще те нагледам по-късно, татко. Сега си почивай.

Едуард немощно ѝ се усмихна и затвори очи.

Докато слизаха заедно по стълбището, Уил внезапно спря и хвана ръката на Бес.

— Обещай ми да ми телефонираш по всяко време на деня или нощта, ако се влоши или ти трябва, за каквото и да е.

— Обещавам, чичо Уил. Но зная, че докторът е прав. Татко бързо ще оздравее, ще пребори бронхита, ако спазва предписанията му.

— Кой друг е в къщата, Бес? Освен Факстън? — попита Уил. — Готвачката, предполагам и слугините. Но къде са по-малките ти сестри, които не са заминали за Рим?

— В момента са с гувернантката в детските стаи. Ан беше поканена да замине с останалите, защото е на осем, но не и Катърин и Бриджит, майка ми каза, че са прекалено малки. Но Ан не пожела да тръгне. Чичо Уил, тя обича да се грижи за сестрите ни. Все още скърби за Джордж, както и за Мери.

Уил кимна, третият син на Нед, малкият Джорджи, почина преди четири години през 1922, когато бе само на две. Изгубиха и още едно дете, мъничката Маргарет, която се помина няколко години преди това. Но Нед и Елизабет бяха благословени с още две деца след смъртта им, Катърин, която се роди през 1922, и им помогна да преодолеят скръбта по малкия Джорджи и Бриджит, родена през 1923, сега бе на три. Смъртта на втората им по възраст дъщеря Мери, починала от сърце, увеличи тежката им мъка. Бе петнайсетгодишна.

Уил въздъхна, поклати глава и прекоси входното антре по посока към вратата.

Бес му хвърли бърз поглед и попита:

— Какво има, чичо Уил?

— Мислех си какъв късмет имат родителите ти. Виж с колко деца са ощастливени — десет и само две от тях са починали като малки, а и Мери, разбира се.

— Имаш право — лека тъга помрачи лицето и гласа ѝ, когато тихо добави: — Много ми липсва Мери. Бяхме близки, и то не само по възраст.

— Зная, че ти е мъчно за нея. Всички тъгуваме. Не ми е лесно да ти го кажа, но скърбиш за Мери прекалено дълго, потърси утеха в другите си братя и сестри.

— Опитвам се, а те са също така красиви и добри като нея.

— Явно Деравенел са доста плодовити. Надявам се и ти да имаш голямо семейство, когато се задомиш.

— Категорично не искам десет деца! — възкликна тя, сякаш ужасена от мисълта, после забеляза веселото му изражение. — Вече съм голяма, чичо Уил. Забрави ли, че съм на седемнайсет?

— И си отговорна — бързо додаде той. — Все това повтаряше като малка. „Аз отговарям“ все ми казваше. И знаеш ли, Бес? Вярвах ти.

Бес откри гувернантката на етажа с детските стаи в „Уейвърли Корт“, там бяха разположени всекидневна, бани, бебешката стая и спалните на децата, както и на гувернантката и помощничката ѝ Мадж.

Като влезе в удобната, уютна всекидневна, Бес завари детегледачката да седи на масата с чаша чай в ръце, а трите ѝ по-малки сестри пиеха мляко. На масата бе оставена чиния с нарязани плодове, противосредството на гувернантката срещу сладките бисквити и шоколада, които всички обичаха, но тя не им разрешаваше.

— Има много захар — не преставаше да повтаря, размахвайки пръст.

— Ето те и теб, Бес — вместо поздрав рече гувернантката и остави чашата си. — Как е баща ти?

— Не е много зле, бавачке, има бронхит, както всички предполагахме. Лекарят си тръгна.

— Видях колата му от прозореца, както и на господин Хаслинг.

— Чичо Уил си отиде вкъщи, но ще се върне, ако ни е нужен за нещо.

— Утре доктор Лесинг ще навести ли баща ти, Бес?

— Да, бавачке, така ни увери. Междувременно трябва да се грижим за татко, както когато и друг път е имал бронхит.

Гувернантката сериозно кимна.

— Ще сторим всичко по силите си, явно е наследствено — промърмори тя, като си мислеше за Едуард младши, който също; като баща си бе податлив на болестта.

— Искам да видя татко — заяви Ан и погледна умолително Бес. — Може ли? Моля те. Искам да го целуна, той обича да го целувам, така ми каза.

— Малко по-късно, скъпа — отговори Бес с авторитетен тон. — Татко сега си почива... знаеш, че не е добре.

— Но той ми обеща три пенса за Разпети петък. Това е днес — настояваше осемгодишното момиченце.

— Щом е дал обещание, Ан, ще го спази, само че малко по-късно — обърна се към Катърин, която бе на четири и Бриджит, с една година по-малка, и добави: — Всички ще получат по три пенса. От татко. Давам ви дума.

Трите ѝ по-малки сестри засияха, а като ги видя и тя се усмихна. Бяха руси и красиви като братята и другата си сестра Сесили.

Катърин я гледаше с пленителните си тюркоазено сини очи, когато обяви:

— Бавачката ни каза, че ще ядем горещи кифлички с форма на кръстчета с чая.

— Ще дойда да ги опитам — увери ги Бес.

— Ами татко? — нетърпеливо попита Катърин.

— Ще видим — Бес погледна гувернантката и поклати глава.

---

[1] Елън Стърджис Хупър (1812 — 1848) — английска поетеса — Б.ред. ↑

## 41 ЛОНДОН

Бес седеше до леглото на баща си в спалнята му в къщата им на „Бъркли Скуеър“. Вчера, в неделя на Великден той настоя да се върне в Лондон. Здравето му се бе подобрило от Разпети петък насам и като твърдеше, че предпочита да бъде в града, нареди на Бродбент са ги закара там късно следобед.

Като го гледаше сега, Бес бе длъжна да признае, че изглежда значително по-добре; цветът му се бе възвърнал, очите му не гледаха като изцъклени и треската бе попреминала, за което най-вече бе благодарна.

Поглеждайки я замислено, Едуард каза:

— Благодаря, че ми прочете „Таймс“, Бес. Искам нещо да ти обясня.

Най-голямата му дъщеря се поизправи на стола си и наостри уши.

— Какво татко? — сериозното му изражение събуди любопитството ѝ.

Той издърпа чекмеджето на нощното си шкафче, извади един лист и ѝ го подаде.

— Първо бих искал да прочетеш това.

Тя изпълни желанието му, после обърна яносините си очи към него.

— Това е комбинацията за сейфа ти, нали?

— Умница! За сейфа в гардероба ми тук и другия в „Рейвънскар“. Отваря и двата, по-лесно бе да измисля едни и същи числа. Искам да отвориш тукашния и да извадиш кафявия плик от горния рафт.

Тя скочи и прекоси бащината си спалня с листа в ръка. Миг по-късно се върна, понесла плика. След като му го подаде, се върна на стола си. Едуард поддържа плика за момент, после го остави на леглото и се обърна към дъщеря си:



— Документите са за теб, Бес. Пази ги. Това са правилата на компанията, на „Деравенелс“, които осъвремених през 1918. Сигурно си спомняш, когато през онази година паднах на терасата на „Рейвънскар“ ... на Коледа?

— Разбира се, татко.

— Голям късмет извадих него ден, да знаеш. Можех сериозно да се контузя, да си счупя гръбнака или врата, да умра. Това падане ми отвори очите за истината... че не съм вечен и съм като всички останали. Замислих се за правилата на „Деравенелс“ и реших, че съм длъжен да ги променя. Доволен бях, че бордът на директорите не се изправи против мен. Според тях жена, родена с името Деравенел, може да наследи компанията и да я ръководи като управителен директор. Разбираш ли?

— Да. Ами наследникът от мъжки пол? Той не е ли на първо място?

— Категорично. Ами ако нещо се случи едновременно и с двамата ти братя? Ако претърпят злополука и загинат? Човек не знае какво може да ни поднесе животът. Замислих се, както ти казах, и реших, че след братята ти ти ще бъдеш наследницата на „Деравенелс“. Проучих старите правила, изготвих нови и ги представих на годишното събрание на борда на директорите през януари 1919. Те незабавно бяха одобрени и узаконени.

— Другите членове на борда са се съгласили, че жена може да управлява „Деравенелс“! — възкликна Бес. — Не мога да повярвам.

— Е, живеем в модерни времена. Вече сме 1926 година. Ако умра и братята ти починат или станат неспособни, тогава ти веднага ставаш моя наследница. С други думи, ако само ти останеш, Бес, ти, най-голямото ми дете си следваща поред и ще наследиш всичко, включително и „Деравенелс“. С изключение на фондовете под попечителство, които съм открил за сестрите ти и майка ти. Грейс Роуз също има собствен фонд. И ти имаш, той си остава твой, независимо от събитията.

За миг Бес остана като втрещена, после осмисли казаното и възкликна с несигурен глас:

— Но ти няма да умреш, татко! Нито братята ми! Моля те, не говори за смърт. Плашиш ме.

— Зная, но трябва да бъдем далновидни и делови, защото залогът е голям. Искам да опазя компанията. Длъжен съм. Аз я създадох такава, каквата е днес. Мой дълг е да запазя „Деравенелс“ за бъдещите потомци. Затова водим сегашния разговор.

Подаде кафявия плик на дъщеря си и обясни:

— Освен правилата на компанията вътре има чек за теб, Бес, за пет хиляди лири. Искам да телефонираш на леля Вики, когато покъсно тази седмица се върне от Кент. Тя ще те заведе в банката, където ще си откриеш сметка и ще наемеш сейф. Чекът...

— Татко, сумата е огромна. Цяло състояние.

— С чека ще си откриеш сметка и парите ще те чакат за всякакви непредвидени обстоятелства, които могат да настъпят един ден. Обясни, че искаш да ти се трупат лихви, разбра ли?

Бес, изгубила ума и дума, само кимна.

— Не се съмнявам, че се сецаш, че сейфът е за документите в плика?

— Да, татко, естествено.

— Моля те, после ги прочети.

— Обезателно.

— Още нещо. Постарай се да запомниш поредицата от цифри наизуст, стига да можеш, и унищожи листа.

— Разбира се.

Той ѝ се усмихна.

— Не се тревожи толкова, скъпа, нищо няма да ми се случи още дълго време, нито на братята ти. Просто съм далновиден.

Бес кимна, без да има доверие на гласа си, за да проговори. Приказките на баща ѝ за смърт и злополуки я разтревожиха неимоверно. За кратко помежду им настъпи тишина, после тя заговори:

— Скоро ще оздравееш, татко, но трябва да се грижиш за себе си. Надявам се, че не се готвиш да ходиш в кантората във вторник, нали?

— Дори аз не съм толкова глупав. Не, ще послушам доктор Лесинг, ще остана в леглото и ще си взимам лекарствата — Едуард се отпусна върху купа възглавници; винаги му беше по-добре седнал, когато имаше бронхит. В това положение като че кашляше по-малко.

Бес стана и като взе плика, се приближи до сейфа на баща си с думите:

— По-добре да ги заключа, докато стане време да ги отнеса в банката.

— Правилно.

Тя се върна и застана до леглото, свела поглед към Едуард; изведнъж на лицето ѝ се появи усмивка, пропъждайки мрачното ѝ изражение.

— Мисля да сляза да поговоря с готвачката, татко. Искам да зная какво ти готви за вечеря. Яде ли ти се нещо конкретно?

— Не съм особено гладен, Бес. Нещо леко — той отпусна глава върху възглавниците. — Уморен съм. Ще ме събудиш ли след час, скъпа?

— Да, татко — тя бързо излезе от стаята и се отправи към кухнята.

Едуард я изгледа как се отдалечава и си мислеше в каква прекрасна жена се бе превърнала. Бе хубаво дете, но сега бе добила нова прелест. Струваше му се, че от нея струи някаква вътрешна светлина, сияние, което често го караше да затаи дъх. Бес бе наследила червеникавозлатистата му коса и изумителни сини очи. Но сега лицето ѝ бе много повече като на майка ѝ. Имаше изящната костна структура на Елизабет, деликатните ѝ черти, изисканата ѝ красота. Много се гордееше с Бес, и то по различни причини. Вярваше ѝ безусловно; винаги бе повече негово дете, отколкото на майка си. Всъщност му се струваше, че от години е предпазлива с майка си.

След като тя затвори вратата след себе си, Едуард затвори очи, вгълби се в себе си и потъна в мисли. Не спеше. Всякакви образи проблясваха в съзнанието му... изведнъж се появи брат му Джордж, ясен като ден. Хубаво момче, красив мъж. Толкова млад да умре... после дойде ред на Невил, негов братовчед и наставник, когото почиташе... и той си отиде рано. Онази страшна катастрофа край „Рейвънскар“... преди толкова време... дванайсет години. Обичният му Джони, братът на Невил на брега под скалите... спомни си общата им младост, как израснаха в Йоркшир, как язدهа през ливадите. Най-силно обичаха ширналите се поля през август и септември; тогава цъфтеше пиренът досущ като море от пурпур, разлюляно от лекия бриз... равнината... прелестна... дива, безкраен простор на тишина и

усамотение... там никога не се чувстваше тъжен... полята, ширнали се до безкрая под непостоянното северно небе, бяха негов дом...

Ненадейно мислите му се насочиха към Еймъс Финистър. Миналата година в Париж Грейс Роуз се тревожеше за него и щом се върна в Лондон, той поговори с него. Бившият полицай не се поколеба, когато го попита какво го мъчи. Веднага си изля душата. Едуард и досега чуваше ниския му, скръбен глас.

— Причината е брат ви господин Джордж — призна Еймъс. — С Оливери смятаме, че ние сме виновни за смъртта му, сър. Разбирате ли, разказахме на Венсан Мартел историята за Томас Бекет... Как крал Хенри казал нещо такова: „Кой ще ме отърве от този размирен свещеник?“ и един от стражниците му се втурнал и го пронизал със сабята си в името на краля. С Оливери сме убедени, че Венсан е издърпал клиновете изпод буретата. Той... как да го кажа... намекна ни, че го е сторил. Оттогава се чувстваме отговорни и едновременно с това и виновни. Не сме искали никой да пострада и все пак му го загатнахте.

Едуард си припомни как бе успокоил Еймъс през онзи ден, че не е негова вината, нито на Оливери и че Джордж сам си го е търсел. Покъсно Еймъс сподели с него, че Венсан Мартел постепенно така намразил Джордж заради вечните му злословия против него. Нищо не можеше да се докаже естествено, нито Едуард искаше да доказва каквото и да било. Освен това Венсан бе тежко болен от рак и смъртта му бе близка.

Моята вина... ако някой има вина, това съм аз. Отлагах прекалено дълго... ако бях обуздал Джордж още преди години, ако го държах отговорен за постъпките му, а не вечно да му прощавам... може би, ако го държах здраво в ръцете си и го насочвах към добро, днес щеше да е жив... Мама все ми говореше, убеждаваше ме да бъда добър, умоляваше ме да помагам на Джордж, да не бъда злопаметен. Майка му още не му бе простила, знаеше си го... смяташе го за убиец, дори му го каза един ден: „Ти уби сина ми!“... запокити думите право в лицето му, а в същото време той си мислеше: „Но и аз съм ти син“. Но не го изрече... понякога, както сега... му се искаше да бе проговорил...

Долу, в библиотеката Бес седеше пред бащиното си бюро и говореше по телефона с Уил Хаслинг.

— Татко е по-добре, наистина, чичо Уил, повярвай ми. Говоря истината.

Вслушвайки се внимателно във всяка дума, Уил отвърна:

— Освен че се обаждам да проверя как е, исках също да знаеш, че довечера се връщаме в града. Та ако искаш да се свържеш с мен, ще ме намериш в къщата ни в Лондон.

— Благодаря, че ме уведоми, чичо Уил.

— О, Бес, има и още нещо... Съобщи ли на майка си, че баща ти е болен, че отново страда от бронхит?

Бес стисна слушалката малко по-здраво и смръщи вежди.

— Не съм. Татко не ми е поръчвал да й телефонирам. Мислиш ли, че трябва?

— Не, не, убеден съм, че не е необходимо — бързо отговори Уил. — Щом твърдиш, че баща ти е по-добре тази вечер, май е излишно. С тези думи Уил бе обзет от същото странно чувство, онова неясно предчувствие, което го обзе в петък. Реши да се свърже с Антъни Уилънд, който бе в Рим със сестра си Елизабет. В дъното на душата си знаеше, че трябва да им съобщи.

— Чичо Уил, на телефона ли си? — попита Бес.

— Да, Бес. Предай на баща си най-топлите ми поздравии и му кажи, че утре ще дойда да го видя.

Бес затвори слушалката и задълго остана неподвижна. Дали пък баща ѝ не е толкова добре, колкото ѝ се струваше? Не можеше да се отърве от въпроса защо Уил Хаслинг я попита говорила ли е с майка си в Рим? Знаеше ли Уил нещо повече от нея? Зле ли бе баща ѝ? А, ако не, на какво се дължеше силната му тревога? Какво пък, той бе най-близкият приятел колега на баща ѝ.

Бес излезе от библиотеката и изтича нагоре по стълбите, завтече се по коридора към бащината си спалня, почука на вратата и влетя вътре. За нейна изненада той бе седнал в леглото.

— Дойдох да те събудя, татко — обясни тя, изведнъж успокоена, — а ето те, вече буден.

Слаба усмивка разтегли устните му.

— Какво ми е сготвила готвачката за довечера?

— Гореща пилешка супа с юфка, печена писия със сос от магданоз и картофено пюре. Звучи ми апетитно.

— Едва ли. По-скоро като меню за болен човек.

— Ще вечерям с теб, татко, ще си донеса подноса тук горе. Може ли?

— Разбира се.

През нощта изведнъж Едуард се събуди. Имаше чувството, че стоманени обръчи стягат гърдите му. Болката бе непоносима. Опита се да помръдне, да седне, но не можа. Успя да се претърколи на една страна и му поолекна. Тогавя установи, че го боли дясната страна. Ето, отново през гърдите му премина ужасна раздираща болка. „Дробовете ми са задръстени, каза си той, от бронхита.“

Едно тъничко гласче в главата му нашепваше, че не е бронхитът, че е нещо друго, по-страшно. Запита се дали не получава инфаркт; нямаше как да разбере.

Едуард остана напълно неподвижен, опита се да диша равномерно и постепенно болките отслабнаха и накрая напълно престанаха. Дясната страна все още го болеше, но като продължи да лежи в едно и също положение, започна да намалява. Почувства облекчение, най-сетне задряма, унесе се и скоро заспа дълбоко.

В съня си бе с Лили Овъртън, неговата скъпа Лили, жената, която бе обичал като много млад...

## 42.

Бес чакаше в библиотеката лондонския лекар на баща си, доктор Ейвъри Инс. Той бе горе при него и понеже се забави повече от обичайното, тя започна да се тревожи. Защо прегледът траеше толкова дълго?

Миг по-късно тя чу стъпките му да отекуват по покрития с мрамор коридор и изхвъркна от библиотеката.

— Каква е диагнозата ви, доктор Инс? — попита тя, а тревогата загрозяваше красивото ѝ лице.

— Да влезем в библиотеката, Бес — не отговори той на въпроса ѝ и се запъти към нея. Познаваше я от дете и през последните две-три години ѝ се възхищаваше; тя караше баща си да се гордее с нея.

— По-добре ли е татко? — попита Бес, докато сядаше на ръба на един стол.

— Не, състоянието му е същото — отвърна лекарят, като също седна. — Но тази сутрин ми се стори твърде изморен.

— Татко искаше да се срещне с неколцина приятели вчера следобед и те дойдоха на чай — обясни Бес. — Навярно гостуването им го е изтощило — тя седна по-назад на стола, без да смее да спомене на лекаря за вечерта. Вечерта баща ѝ бе поканил Алфредо Оливери и Еймъс Финистър заедно с чичо ѝ Уил и те останаха до късно.

— Отсега нататък никакви посетители, Бес — предупреди доктор Инс. — Искам баща ти да почива пълноценно. И ако обичаш, се погрижи да взима лекарството за изкашляне, което му донесох днес. В дробовете си има много слуз и аз искам да се прочистят, колкото се може по-скоро — лекарят се изправи, взе чантата си и тръгна към вратата.

Бес го последва и попита:

— Ще дойдете ли да го прегледате утре, доктор Инс?

— Ще се отбия късно сутринта. А, между другото, кога се връща майка ви от Рим?

— Утре. Чичо Уил телефонира на чичо Антъни, който я придружава, и той е уредил всичко за пътуването.

— Отлично — той топло ѝ се усмихна и добави успокояващо: — Не се тревожи толкова, Бес, баща ти скоро ще стане от леглото. До няколко дни ще е забравил всичко. Гледай да пие повече течности, нали?

— Да, доктор Инс — отговори тя, докато го изпращаше. После заключи входната врата и се втурна през просторното антре към всекидневната. Там бяха седнали Уил, Грейс Роуз и Джейн Шоу. Присъствието на Джейн в къщата се дължеше на отсъствието на Малет. Днес бе сряда, почивният му ден.

— Какво каза доктор Инс? — притеснено попита Джейн, когато Бес влезе. Имаше уморен вид и бе несъмнено разтревожена.

— Че състоянието му е без промяна, но е страшно изтощен — Бес поклати глава. — Нищо чудно, понеже вчера имаше гости, макар че Вики и Фенела успяха да го ободрят.

Уил заговори:

— По-зле не съм виждал баща ти, Бес. Никога не е карал така тежко бронхита. Нужна му е почивка и трябва да пази леглото. Говореше ми, че щял да идва в кантората идната седмица. Но не смятам, че е разумно.

— Нито аз — намеси се Джейн, стана и доби още по-обезпокоен вид. — Може ли да отида да го видя? — усмихна се на Бес. — Сигурна съм, че съзнаваш, че се чувствам леко... неудобно в тази къща.

— Разбирам. Естествено, че може да го видиш. Да вървим! — Бес я поведе нагоре по стълбите.

След няколко минути се върна и седна до своята полусестра.

— Татко помоли да се качиш след петнайсет минути, Грейс Роуз. Няма търпение да го навестиш.

— И аз съм нетърпелива да го видя — след като се прокашля, Грейс Роуз попита: — Не е ли редно чичо Нед да отиде в болница? — погледна първо Уил, после Бес, а очите ѝ бяха пълни с въпроси.

— И двамата му предложихме, дори го обсъдихме с доктор Инс — отговори Уил. — Нед не иска и да чуе, не ще да помръдне от тази къща и лекарят смята, че е по-добре да му угодим, отколкото да го изпратим в частна клиника, както му препоръчах.

— Разбирам — Грейс Роуз въздъхна. — Доктор Инс е много опитен. Той е и наш лекар. Предполагам, че знае най-добре. — Независимо от думите си тя бе убедена, че истинският ѝ баща трябва



да постъпи в болница, без значение иска или не. Бе упорит, свикнал бе да става неговото, но състоянието му я тревожеше.

— Лекарят попита кога се връща майка и аз му отговорих утре. Нали така, чичо Уил?

— Според чичо ти, Бес, пристигат в четвъртък следобед.

Бес хвърли на Уил многозначителен поглед и тихо промълви:

— Надявам се, че няма да го притесни, да го накара да се влоши. Тя все намира как да го дразни — Уил замълча, знаейки, че дъщерята на Нед говори истината.

Грейс Роуз също не обели и дума, понеже бе виждала с очите си проявите на непоносимо лошия характер на Елизабет. Изправи се и кротко каза:

— Ще се кача да го видя.

Най-сетне къщата стихна и настъпи отново спокойствие. Елизабет се върна вкъщи същия следобед, ден по-рано от очакваното и скоро се възцари хаос. Високомерно пристъпи прага на къщата, невъзмутима, красива и в пълно самообладание като Снежната царица, последвана от Сесили, Едуард младши, малкият Ричи, госпожица Кулман, новата гувернантка и личната ѝ слугиня Елси. Като личен ариергард чичо Антъни, ваксаджийчето Флон, три от домашните прислужници и помощникът на иконома Джаксън внесоха багажа.

Майка ѝ я поздрави мимоходом, мина покрай нея, качи се по стълбите, влезе в стаята на баща ѝ и решително затвори вратата зад себе си.

Бес се подразни, че не ѝ обърна и капка внимание. Оставиха я да организира останалите деца и да съобщи на чичо си Антъни всички подробности за болестта на баща си и състоянието му в момента.

Докато наливаше на чичо си чаша чай и поръча на слугинята да сервира на децата мляко и бисквити, безмълвно благодари на бога, че не пристигнаха два часа по-рано.

Ако това се бе случило, щяха да ги хванат на местопрестъплението как тя, баща ѝ, чичо Уил и Грейс Роуз обядват сандвичи с пушена съомга и ги поливат с бяло вино заедно с Джейн Шоу, любовницата на баща ѝ. Това щеше да стане повод за истинска война, която щеше да сложи край на брака на баща ѝ. Но Джейн,

винаги деликатна, предпазлива и с безупречни маниери, бе някак притеснена и се чувстваше неудобно в къщата на „Бъркли Скуеър“, така че обядът бе кратък. Какъв късмет извадиха.

След половин час майка ѝ слезе във всекидневната видимо обезпокоена, но най-сетне я поздрави и я целуна по бузата. На Бес ѝ се видя странно, че не спомена нищо за болния си съпруг. Чак когато брат ѝ Антъни започна да я разпитва, Елизабет му хвърли ядосан поглед и просъска:

— Ще разменим няколко думи, но не сега.

Тогава се чу гласът на четиринайсетгодишната Сесили, която настояваше да се качи и да види баща си, към която се присъединиха Едуард младши и малкият Ричи и на Бес ѝ наредиха веднага да ги заведе в спалнята на баща им.

Сега, като се върнеше в мислите си към следобеда, Бес разбираше, че на татко ѝ му е струвало огромно усилие да се покаже весел пред двамата си синове и наследници, пред нея самата и Сесили.

Обикновено момчетата бяха шумни, обичаха да подскачат около него и да го прегръщат, но този следобед се държаха както подобава, бяха сдържани, навярно и поуплашени да видят баща си на легло, а не силен и жизнен, както бяха свикнали.

И двете момчета бяха кротки и мили, също и Сесили, и когато баща им попита къде са останалите момичета, Бес си каза, че е редно да са вкъщи със семейството си, щом вече майка им се бе върнала.

— В Кент са с гувернантката — напомни му тя, а той кимна и я помоли да нареди на следващата сутрин да ги доведат в Лондон. И после я дари с неустоимата си усмивка, каквато друга нямаше на света.

Бес ненадейно се събуди.

Надигна се, огледа се и осъзна, че е заспала на стола зад писалището на баща си в библиотеката. Хвърли поглед към часовника над камината и видя, че е почти десет. Изведнъж я заля внезапен страх, необяснимо безпокойство, което я накара да излезе от библиотеката, да изтича нагоре по стълбите и да застане пред вратата на спалнята на баща си. Вътре цареше тишина. След миг тя я отвори, влезе и се приближи до леглото. Нощната лампа светеше и той обърна глава,

доловил присъствието ѝ, и я погледна. Хрумна ѝ, че тази нощ очите му са искрящо сини, по-прекрасни от всякога.

— Здравей, миличка.

— Татко, имаш ли нужда от нещо?

— Уил... повикай Уил.

— Сега ли, татко?

— Да.

Бес отиде до телефона и набра номера на Уил Хаслинг. Когато самият той отговори, тя тихо каза:

— Чичо Уил, обаждат се Бес. Татко иска да дойдеш. Веднага. Можеш ли?

— Пристигам, колкото се може по-бързо. Случило ли се е нещо?

— Аз... не зная. Ще слеза долу и ще те чакам до входната врата, да не би... да събудим някого.

— Разбирам.

След като затвори слушалката, отново се приближи до леглото на баща си.

— Ще дойде, татко.

Едуард кимна и после я помоли:

— Заклучи вратата — и завъртя очи към тази до гардероба.

— Към съседната спалня ли?

— Да.

Бес изтича и много тихо превъртя ключа на вратата, водеща към спалнята на майка ѝ.

— Заклучена е. Слизам долу, татко — промълви тя, когато се върна при него. — Ще чакам чичо Уил до входната врата. Не искам да натиска звънеца и да разбуди къщата.

— Добре.

## 43.

Помощник-икономът Джаксън вече бе заключил за през нощта, затова Бес бързо издърпа резетата и отключи вратата. После застана да чака, ослушвайки се за стъпките на Уил Хаслинг.

Не се наложи да чака дълго.

След по-малко от петнайсет минути чу да спира кола и някакви приглушени гласове, последвани от стъпки.

Открехна вратата и видя лицето на Уил. Той се вмъкна вътре, после затвори и заключи след себе си.

— Всички вкъщи спят дълбоко. Татко не иска да ги безпокоим. Момчетата и Сесили са много уморени от дългото пътуване — обясни Бес. Уил кимна — Той добре ли е? Струва ми се същият, но е странно тих. С майка ми за малко поседяхме при него след вечеря и беше... някак вгълбен в себе си. Вижда ми се изтощен. Поне тогава. Когато надникнах в стаята му преди малко изглеждаше по-добре. Тогава ме помоли да ти се обадя да дойдеш.

— Вярвам, че между родителите ти всичко е наред? Нали нищо неприятно не се е случило, откакто майка ти се върна?

— Не, доколкото зная, чичо Уил. Майка ми се качи да го види веднага щом пристигна. И дума не ми каза, когато слезе за чая, но покъсно поговорихме. Зададе ми много въпроси, искаше да научи всичко. Много се разтревожи за татко и си поплака. Накарах я да се качи и да си почине преди вечеря и когато в седем дойде при нас, ми се стори поободрена.

Уил не отговори нищо. Хвана Бес за ръката и двамата прекосиха антрето, забързани към главното стълбище. После влязоха в спалнята на Едуард.

— Ето ме, Нед! — Уил се приближи до леглото, като се оглеждаше за издйнически симптоми за влошено състояние или признаци на емоционално разстройство. Но нямаше нищо видимо във вида на приятеля му тази нощ, нищо необичайно, за огромно облекчение на Уил.

— Благодаря ти, че дойде, Уил — рече Нед. — Ще ми помогнеш ли да седна?

Уил изпълни молбата му и го облегна на възглавниците, после седна на един от столовете до леглото.

Бес, която пристъпяше от крак на крак до вратата, се прокашля.

— Ще ви остава сами, татко, и...

— Не, не, няма нужда да излизаш, Бес — Едуард посочи към канапето и фотьойлите в далечния край на спалнята. — Можеш да седнеш там, докато говоря с Уил.

Бес стори, както предложи баща ѝ.

В продължение на няколко минути в стаята настъпи тишина, докато Уил не наруши мълчанието.

— Антъни ме уведоми, че всички благополучно са се върнали от Рим един ден по-рано.

Лека усмивка трепна на устните на Едуард, но бързо се стопи.

— Да, и за малко да ни спипат на местопрестъплението, нали? Поне така се изрази Бес.

Уил се засмя.

— Много точно казано.

— Откакто се е върнала, Елизабет е силно обезпокоена — сподели Едуард. — Предложи ми нещо, което искам да обсъдя с теб. Иска да си взема три месеца отпуска от „Деравенелс“ и да направим пътешествие с един от големите кораби до Ню Йорк. Убедена е, че плаването ще ми се отрази добре — заради морския въздух и така нататък. И за да направи идеята още по изкусителна и примамлива, изтъкна, че имаме кантори в Ню Йорк и Луизиана. Ти как мислиш?

— За едно е права, Нед. Идеята е чудесна. Приеми я.

— Ще ръководиш ли компанията, докато ме няма?

— Разбира се от само себе си.

— Кога се връща Ричард от Персия?

— Чак следващата седмица. Преди да замине, ме увери, че е послушал съвета ти да се отбие в Истанбул, след като посети петролните полета. Както знаеш, взе със себе си и Ан. Искаше да ѝ устрои ваканция. Тя никак не беше добре.

Едуард въздъхна.

— Никога не е била силна физически. Като покойната си сестра Изабел, Ан има крехък организъм. Странно, нали, дъщерите на Невил

са толкова нежни и деликатни, докато той бе така силен и здрав.

— Да, наистина.

— Нямам търпение да дойде утрешният ден — очите на Едуард светнаха. — Момичетата се връщат от Кент заедно с гувернантката. Нетърпелив съм да видя малките си хубавици — Едуард хвърли поглед към седналата на канапето до камината Бес, после прошепна: — Най-голямата ми дъщеря е чудесна. Не спря да се грижи за мен и да ми угажда дни поред. Но възнамерявам да послушам съвета на Инс и да му позволя да ми наеме болногледачка. На Бес доста ѝ се струпа, не мислиш ли?

Уил тревожно погледна Едуард и попита:

— Смяташ, че ти е нужна болногледачка ли?

— Не в смисъла, който ти разбираш. Не съм по-зле, Уил. Но не мога да товаря с всичко дъщеря си, нали?

— Съгласен съм, че не. Искаш ли утре сутринта да се свържа с доктор Инс и да помоля да ти изпрати някого?

— Стига да не те затруднява. Има и друго... — Едуард спря разколебан и продължително се втренчи в Уил.

— Какво?

— Всъщност е въпрос. Не съм ти казвал, но миналата година говорих с Финистър... за смъртта на Джордж. Грейс Роуз ми спомена, че изглеждал потиснат. Когато го попитах защо, си призна, че с Оливери се чувстват гузни за кончината на брат ми. Сподели, че разказали на Венсан Мартел една стара история, която навярно го е подтикнала да издърпа клиновете изпод буретата в избата.

— Намеква, че Мартел съзнателно е причинил инцидента?

— Точно така.

— Но, Нед, това е убийство.

— Зная... убийство, което не ми излиза от ума. Питал съм се хиляди пъти дали Джордж е бил убит. Тормози ме нощем и не ми дава да спя. Каж ми, Уил, какво е твоето мнение? Погубили ли са брат ми?

Уил си каза, че Финистър най-вероятно е прав, че Мартел повече от сигурно е взел положението в свои ръце, заради злостните клевети, които Джордж разпространяваше за брат си. От друга страна, нямаше доказателства и не искаше още повече да разстройва Едуард. Искаше да унищожи съмненията му още в зародиш. Наложил се да излъже, когато отговори:

— Не вярвам да е истина, ни най-малко. Преди всичко защо му е на Мартел да убива Джордж? Да, брат ти най-възмутително злословеше по твой адрес, и то непрестанно. Но знаеш, че Мартел не обича да се меси в чужди работи, а и надали е обръщал сериозно внимание на приказките на Джордж. Най-вероятно се е правел на глух и е гледал собствената си работа.

— Не съм толкова убеден...

Уил се намести по-близо до Едуард и промълви полугласно:

— Повярвай ми, Нед. Мартел няма да рискува да разлее стотици бурета с божоле. Както току-що ти казах, той е практичен, обича лозята и техните дарове.

Лека усмивка заигра на устните на Едуард и той кимна. Но след момент възрази:

— Прекомерната омраза може да замъгли човешките преценки.

— Вярно е. Но забрави за Мартел. Трябва да престанеш да мислиш за смъртта на Джордж, да освободиш ума си от нея. Моля те, остави подозренията на Еймъс и се успокой, Нед.

— Както винаги си прав... Никога не си ми казвал друго, освен истината. Не зная какво щях да правя без теб през всичките тези години, Уил. Наистина не зная.

За първи път от дни насам Едуард Деравенел спа, без да сънува цяла нощ. Никакви призраци не дойдоха да го измъчват. Нищо не обезпокои почивката му.

На следващата сутрин се почувства значително по-бодър и дори доктор Инс забеляза подобреното му състояние. След като го прегледа, лекарят го уведоми:

— Долу чака болногледачка. Името ѝ е Марджъри Аркрайт. По заръка на господин Хаслинг я наех да се грижи за вас. Може ли да я доведе горе и да ви я представя, господин Деравенел?

— Да, и ви благодаря, Инс. Сигурен съм, че Хаслинг ви е обяснил, че злоупотребих с грижите на Бес. Не бе честно спрямо нея.

— Да, каза ми и сте прав: по-добре да ви обслужва специалистка. Защо да товарите дъщеря си? Извинете ме за миг.

След няколко минути лекарят се върна със сестра Аркрайт, приятна на вид жена, минала трийсетте. Когато му я представиха,

Едуард рече:

— Навярно ще ви е удобно да се настаните в помещението в съседство с моята спалня, сестро Аркрайт. В нея има столове, канапе и писалище. Ще се чувствате удобно и ще бъдете наблизко, ако ми потрябвате.

— Благодаря, господин Деравенел — отвърна тя и тръгна след доктор Инс, който ѝ кимна да го последва, за да ѝ покаже стаята.

През нощта Бес не можа да заспи. Няколко пъти става и слиза до спалнята на баща си на долния етаж. Всеки път, когато надникнеше, той, изглежда, спеше дълбоко, а сестра Аркрайт вдигаше очи, поставяше показалец пред устните си и само с устни беззвучно произнасяше:

— Всичко е наред.

Около три часа Бес слезе още веднъж и наново сестрата я увери, че баща ѝ спи. Като се върна в спалнята си, тя най-последно се унесе. По някое време по-късно точно когато се пукваше зората и светлината на деня се процеждаше през завесите, Бес внезапно се събуди. Седна в леглото, включи нощната си лампа и видя, че е почти пет сутринта. Докато несръчно намъкваше халата и пантофите си, отново я заля онова познато, но необяснимо тревожно чувство. Баща ѝ се нуждаеше от нея, беше сигурна.

Запъти се надолу по стълбите, забеляза сестра Аркрайт да излиза от спалнята на баща ѝ и прошепна:

— Сестро! Случило ли се е нещо!

Болногледачката ѝ кимна и остана да я изчака пред вратата на Едуард.

— Бях тръгнала към стаята ви. Баща ви вика, госпожице Бес. Също и Лили. Преди петнайсет минути изведнъж се събуди. Беше трескав. Предполагам, че е получил тежък сърдечен пристъп. Елате с мен.

Бес ужасно се изплаши, когато видя лицето на баща си. Под очите му чернееха кръгове, бе мъртвешки бледен, по-бледен от всякога. Колко изнемощял изглеждаше, бузите му бяха хлътнали. После забеляза, че ръцете му трепереха. Сякаш се вкамени, обзе я неопишуем страх.



Застана на колене до леглото му, хвана ръката му и зашепна:

— Татко, аз съм Бес. Тук съм.

Известно време той не продума, после рязко отвори очи. Клепачите му бяха червени, трескавите му очи бяха потънали в орбитите си. Не проговори, но трескаво стисна ръката ѝ.

Бес отново повтори:

— Татко, ето ме. Тук съм, за да ти помогна. Аз съм Бес.

— Толкова съжалявам, много, много съжалявам, Бес.

Каквото ѝ да се бе случило с него през изминалите няколко часа, умът му бе бистър и тя разбра, че я позна.

— Няма за какво да съжаляваш, татко — прошепна тя, поглъщайки с очи измъченото му лице. — Скоро ще се оправяш.

— Прости ми... не искам да те оставя сама...

— Умолявам те, татко, не говори така. Няма какво да ти прощавам. Не можеш да ни напуснеш, обичаме те толкова силно — от очите ѝ рукнаха сълзи, потекоха по лицето ѝ и закапаха върху хванатите им ръце. — О, татко, моля те, опитай да се бориш.

— Уморен съм... болката в гърдите ми...

— Татко, о, татко, какво ще правим без теб?

Изведнъж той като че дойде на себе си. Отвори широко очи и се взря в нейните... яркосини и проникателни. Тихо, но съвсем ясно проговори:

— Ще се справиш, моя Бес... ще се грижиш за всички вместо мен... — усмихна ѝ се със своята неустоима усмивка, като която нямаше никъде по света, усмивка, която се помни цял живот.

Бес положи глава на гърдите му, прегърна го и го притисна до себе си. Мъката ѝ бе безгранична.

Минути по-късно тя чу слаб шум и вдигна глава. Майка ѝ стоеше до вратата на стаята и я гледаше.

— Бес — промълви Елизабет с треперещ глас. После отново. — Бес...

— Отиде си — прошепна през сълзи девойката. — Татко си отиде.

Елизабет пристъпи напред и олюлявайки се, тръгна към леглото. Лицето ѝ бе парализирано от ужас, очите ѝ — пълни със сълзи.

Беше петък, девети април 1926. Едуард Деравенел почина от масивен инфаркт малко преди четирийсет и първия си рожден ден на

двадесет и осми април.

Трима синове бе погребала в „Рейвънскар“. Първо Едмънд, после Джордж, а сега Едуард.

Бе вторник, тринаisetият ден от април, лето Господне 1926 и докато наблюдаваше как спускат ковчега му в гроба, Сесили Деравенел чувстваше как сърцето ѝ се облива в кръв. По лицето ѝ неудържимо се стичаха сълзи.

Скъпият ѝ Нед си бе отишъл завинаги. Останал ѝ бе само един син, най-малкото ѝ дете — Ричард. Днес го нямаше, внезапна болест на съпругата му го бе задържала на континента. Колко ли е покрусен! Той обожаваше най-големия си брат.

Сесили искаше с цялото си сърце да бе говорила по-открито с Нед, да му бе дала да разбере недвусмислено, че не го вини за смъртта на Джордж. Никой не бе виновен, освен самия той. За съжаление, не каза нищо на Нед и той влезе в гроба, без да знае за истинските ѝ чувства.

Сесили вдигна глава, очите ѝ се спряха върху вдовицата на Нед, Елизабет — беше бледа като смъртник, несравнимата ѝ красота — помрачена от болката и скръбта. Ярка слънчева светлина се процеди през оловносивите облаци и изведнъж златисточервените къдри на децата заприличаха на искрящи ореоли около невинните им млади лица. Сесили, Ан, Катърин, Едуард младши и малкият Ричи се бяха скупчили със смаян вид, а до тях подобно на стражи стояха Бес и Грейс Роуз, мъчещи се да овладеят собствена си мъка.

Сесили дочу приглушено хлипане, обърна се към Уил Хаслинг и нежно го хвана за ръка; винаги го бе приемала за един от синовете си, затова искаше да го утеши. Той също бе съсипан от скръб. До него стояха Финистър и Оливери. Също като на Уил и по техните лица се стичаха сълзи. Когато възрастни мъже плачеха открито и без да се срамуват от сълзите си, личи дълбочината на любовта им, тя разбираше колко обичат сина ѝ.

— Прах при прахта, пепел при пепелта — напяваше отец О'Конър и когато хвърлените шепи пръст затропаха по ковчега на Нед, сърцето ѝ се сви; залитна леко, но ръката на Уил я обгърна, за да я подкрепи. Сесили вдигна поглед към него и прошепна:

— Децата, милите малки дечица — без него ще бъдат загубени.

— Аз ще се грижа за тях — тихо се врече Уил, свел глава към нея. Сесили почувства утеха, защото знаеше, че ще удържи на думата си. Имаше му доверие. Да, на края всичко щеше да се оправи.

Но грешеше. Беди, които родът Деравенел не познаваше, надвисваха като буреносни облаци.

## 44.

— Какво, за бога, си въобразяваш, че правиш, Ричард? — попита Уил Хаслинг с овладян спокоен глас, макар че беше бесен. Вгледа се в брата на Едуард, новия директор на компанията.

Ричард, седнал зад старото бюро на Едуард, вдигна очи и отвърна на погледа.

— Не разбирам за какво говориш.

Уил стоеше на вратата, която свързваше неговия кабинет с този на Ричард, поставена преди двацет и една години от Едуард Деравенел, за да могат с Уил по-лесно да общуват.

Пристъпи към Ричард и поясни:

— Току-що чух, че си уволнил Антъни Уилънд и той вече си е тръгнал — очите му се присвиха. — Защо?

— Като директор на компанията не дължа обяснение на никого, дори не и на теб. Не си ли чувал старата поговорка? Новата метла мете по-добре.

— И ти правиш точно това, така ли? Помиташ около себе си, отърваваш се от един способен служител, който освен това е почтен, честен и лоялен, работи в компанията от години и значително е допринесъл за нея. Длъжен съм да призная, че съм изумен, най-меко казано.

— Вместо да се изненадваш, Уил — изстреля в отговор Ричард със студен глас, — свиквай с промените. Предстоят още много, и то по-скоро, отколкото предполагаш.

— Не си прави безразсъдни експерименти с „Деравенелс“, Ричард! — викна Уил. — Брат ти постави солидни основи. Фирмата работи безотказно и жъне успехи. Нед се погрижи да бъде така. Остави я, както си е, иначе може да съжаляваш.

— Заплашваш ли ме? — Ричард се поизправи на стола си и лицето му се изопна.

Отстъпвайки леко, поразен от студения поглед, заповедническият тон и неочаквания въпрос, Уил поклати глава.

— Не говори нелепици, Дик. Разбира се, че не те заплашвам. Само те съветвам.

— Нямам нужда от твоите съвети. Зная какво върша. Работя в тази компания от години или си забравил?

— Естествено, че не съм. Нито съм забравил, че винаги си ръководил северния сектор на „Деравенелс“. Но не си управлявал в световен мащаб, което е напълно различно.

— Да не би да намекваш, че не съм способен да бъда изпълнителен директор на цялата компания?

— В никакъв случай! Нед винаги ти е вярвал, говореше за теб и способностите ти само хубави неща. Затова те посочи да ръководиш „Деравенелс“, докато по-големият му син стане достатъчно голям да поеме поста. Нед добави тази клауза към завещанието си и аз съм напълно съгласен. Слушай, нека се върнем на Антъни... Не разбирам как си допуснал такъв ценен служител да си отиде.

— Накарах го да напусне, защото е Уилънд, а на тях никога не съм имал доверие. Така и не проумях защо брат ми му даде работа — Ричард се изсмя кратко и сухо. — Грешка! Зная. Кучката, която му бе съпруга, го принуди. Елизабет го накара насила. Няма друго обяснение.

— Не зная да има такова нещо. Единствено ми е известно, че Уилънд отлично управляваше финансовия отдел на компанията. Няма ли да премислиш решението си?

— Не. Защо да го правя? Само защото искаш да го назнача отново. Велики боже, изненадваш ме, Уил. Бях убеден, че мразиш семейство Уилънд колкото и всички ние. Сега си на тяхна страна, така ли?

— Не знаех, че имат страна — отговори Уил, запазвайки самообладание. — Колкото до Антъни, той е рядко свестен човек, много почтен и надежден. Имай му доверие, както Нед.

— Толкова по-зле за него. Не, няма да си променя решението.

Уил поклати глава и на лицето му се настани тревога.

— Не зная кого ще намериш, за да го замести, наистина не зная.

— Вече имам човек — заяви Ричард и се подсмихна.

Още по-изненадан, Уил успя да запази спокойното си изражение.

— И кого ще назначиш?

— Алън Рамзи, той вече е назначен. Точно в този момент вече седи в бившия кабинет на Уилънд. Взема ли решение, действам бързо.

— Виждам — Уил кимна, после добави: — Рамзи е добър човек.

— Няма нужда да ми го казваш. От детинство е един от най-добрите ми приятели. Бих му доверил и живота си.

Уил се обърна и направи няколко крачки към вратата.

Ричард го спра.

— Има още нещо, Уил.

— Да? — Уил спря, обърна се и погледна Ричард.

— Бих искал да зная защо организира погребението на Нед, преди да се върна от Истанбул? Боже мой, брат ми почина и бе погребан само за няколко дни. Според мен бе длъжен да изчакаш, докато пристигна в Англия.

— Нямам нищо общо с това, мога да те уверя — Уил се върна в стаята, застана пред писалището и тихо додаде: — Предлагам ти да поговориш с майка си за погребението на Нед. Всъщност, е редно да го сториш, а тя вероятно ще ти спомене колко се подразни, че не побърза да се прибереш. Не разбираше защо толкова се бавиш. Така поне сподели с Катлийн. Съпругата ми ми довери освен това, че е разгневена на всички ни, включително на съпругата на Нед, защото никой не се е погрижил да му даде последно причастие. Смята, че е ужасно, дето нито един не се е сетил да доведе свещеник при смъртното му легло.

— И аз бих искал да зная същото.

— Защото никой от нас не знаеше, че умира, ето защо! Представяш ли си колко щеше да се ядоса Едуард Деравенел, ако някой от нас го бе сторил? Особено след като доктор Инс не бе разтревожен и смяташе, че се подобрява. Само Нед знаеше истинското си състояние, но криеше истината от всички нас.

— Поне се радвам, че е погребан в семейното гробище в „Рейвънскар“.

— И къде другаде да го погребем? Но както ти споменах, Ричард, майка ти се зае с всичко. Ако имаш някакви възражения относно погребението на Нед, редно е да се обърнеш към нея.

— Благодаря за съвета — отвърна Ричард саркастично.

Уил реши да не прави никакви други забележки, погледна часовника си и възкликна:

— Закъснявам. По-добре да тръгвам. Ще се радвам да се срещна с Алън Рамзи, когато пожелаеш.

— Ще го уредя.

Уил кимна, влезе в кабинета си и затвори вратата.

Облегна се на нея и дълбоко въздъхна. Трепереше от гняв. „Вироглаво малко пале — изруга той. Ричард се оказа точно такъв, какъвто го описа Финистър: арогантен, самодоволен многознайко. Жаден за власт и невероятно амбициозен. Уил потрепери, при все че бе топъл юнски ден. — Сякаш ме лъхна януарски студ“, помисли си той и настръхна.

Приблужи се до бюрото си, вдигна телефона и набра вътрешния номер на Оливери. Когато той вдигна, Уил тихо заговори:

— Ако имаш среща за обяд, налага се незабавно да я отмениш. Трябва да те видя, също и Финистър. Ще се отбия в кабинета му и заедно ще излезем. Ти тръгни след десет минути.

— Какво се е случило? — разтревожено попита Алфредо.

— Ще ти кажа, когато се срещнем.

— Да резервирам ли маса в „Савой“? Или предпочиташ „Рулс“?

— Нито един от двата. Не ми предлагай и „Риц“.

— Ами „Уайтс“, Уил?

— Хубава идея. Ще запазя маса за един часа — Уил затвори и седна. Ричард не бе член на клуба и следователно нямаше право да влиза. Можеха да го заведат като гост, което надали щеше да стане. Дори Нед не го бе канил там. Ричард мразеше „Уайтс“.

Очите на Уил се плъзнаха по бюрото: никакви спешни документи, нищо, което не може да почака. Излезе, стигна по коридора до кабинета на Финистър, почука и влезе.

— Еймъс, искам незабавно да тръгнеш с мен. Ще те водя в „Уайтс“ на обяд с Оливери, ако имаш някаква уговорка за обяд, трябва да я отмениш.

— Беда — кратко заключи Финистър. — И с никого друг няма да обядвам.

— Хайде тогава, да вървим.

Двамата напуснаха сградата и излязоха на „Странд“. Бе много горещо, дори за юни в Англия, и Уил предложи:

— Да вземем такси — и махна на едно, което минаваше покрай тях.

Когато се качиха и потеглиха към клуба на Уил, той се обърна към Еймъс и попита:

— Защо заподозря, че е станала беда, когато те поканих на обяд?

— Беше очевидно: държанието ти, неотложната покана. И аз чух, че Антъни Уилънд е уволнен. Прекрасно познавам новия ни шеф още от дете. Зная му и кътните зъби. Изобщо не е като брат си... Нали помниш поговорката: Тихата вода е най-дълбока.

Антъни Уилънд седеше със сестра си Елизабет във всекидневната на къщата ѝ на „Бъркли Скуеър“. Той протегна ръка, отпусна я на рамото ѝ и меко я зауспокоява:

— Не се ядосвай, нито се разстройвай. Мога да се грижа за себе си, Лизи.

— Но извършеното от него е унизително, Антъни. Смаяна съм, че не си по-гневен и от мен.

— Бях бесен, разбира се. Но с нищо не можех да се противопоставя. Нареди ми да си вървя учтиво, студено и ми заповяда незабавно да напусна сградата. Затова опразних бюрото си и късно следобед си тръгнах.

— Какво ще правиш? — попита тя и се намръщи, а очите ѝ се изпълниха с тревога.

— Ще си намеря друга работа. Или пък не. Няма нужда да се хвърлям на служба, която не ми допада. Спечелил съм достатъчно пари...

— Не разбирам. Смятах, че си един от директорите в „Деравенелс“.

— Такъв съм, по-скоро бях. Наложих се да си подам оставката като директор. Той настоя.

— Толкова съжалявам... Нед ще се обърне в гроба, ако знаеше.

— Вярно е.

— Как да реша проблема с лятото?

Антъни поклати глава.

— Честно да ти кажа, не зная. Навярно Уил може да те посъветва.

— Не мога да се обърна към Уил... Никога не сме се харесвали.



— Защо не оставиш Бес да обясни положението. Винаги са били близки с Хаслинг. Той я обича като истински чичо, не по-малко от мен.

— Каква умна идея! Знаех, че ще предложиш разрешение за трудното ми положение — напрежението, изписано на лицето ѝ се поуталожи и очите ѝ се проясниха. Тя се облегна на стола си. — Благодаря, че дойде на обяд. Наистина съм самотна.

— Занапред ще е различно... — той ѝ се усмихна и си придаде изражение, което не отразяваше истинските му чувства. — Вероятно ще имам изобилие от свободно време.

## 45.

— Днес сме трети юни, а Нед е покойник едва от седем седмици — възкликна Алфредо, премествайки погледа си от Уил към Еймъс.

— Още не е изстинал в земята, а Ричард започна уволненията. Брат му щеше да се обърне в гроба, ако знаеше. Възмутително е, ако ме питаш.

— Уволнения ли? — повтори Уил и погледна настойчиво Алфредо. — Говорех за Антъни Уилънд. Напуснал ли е и друг? За когото не зная?

— Мислех, че ти е известно — бързо отговори Оливери, смръщил вежди. — Едгар Филипс бе отстранен. Зная, че е при нас само от осем години, но Нед имаше много високо мнение за него и той нещо ръководеше отдела за петрол. Прекрасен управител.

— Никой не ми е казал — промърмори Уил. — Но пък не ме осведомиха и за Уилънд. — Научих го от приказките на служителите... тази сутрин.

— Ричард уволни Антъни Уилънд вчера следобед, а теб те нямаше в кантората, Уил. Беше в Сейнт Олбънс, нали? — напомни му Оливери. — Едгар Филипс напусна късно във вторник, ден преди Уилънд. Кой е следващият, как мислите?

Еймъс предположи:

— Повече от вероятно е да съм аз. Никога не ме е харесвал, едва ме търпеше. И съм убеден, че смята, че не съм нужен сега, когато господин Деравенел е покойник...

— Ще се боря със зъби и нокти за теб, Еймъс, повярвай ми — заяви Уил. — Едуард неимоверно те обичаше, а освен това работиш в „Деравенелс“ от четиринайсет години, за бога!

— Подобни обстоятелства не тревожат Ричард Деравенел — отговори Еймъс. — Познавам му душичката. Може да е тих, умен и с добри маниери, но под повърхността се крие друго.

— Зная — обади се Уил и вдигна чашата с червено вино. — Сигурен ли си, че няма да пийнеш едно с нас, Еймъс?

Финистър поклати глава.

— Газираната вода ми стига, благодаря, господин Уил.

Тримата мъже бяха седнали в трапезарията на „Уайтс“, най-старият клуб в Лондон. Просторният, добре обзаведен салон бе празен по обяд по това време на юни. Мнозина от членовете бяха отпътували в четвъртък следобед към къщите си в провинцията и в помещението бе спокойно.

Сътрапезниците се умълчаха. Тримата стари приятели и колеги в момента бяха потънали в собствените си мисли. Уил си спомняше за Нед и тъгуваше за него; Оливери се питаше той ли е следващият на мушката; Финистър мислеше за Грейс Роуз. Вчера пиха заедно чай и тя го бе уведомила, че Джейн Шоу не е добре и тя се безпокои за нея. Двете жени бяха станали близки приятелки през изминалите няколко години. Грейс Роуз му довери, че Джейн силно тъгува за Нед, плаче всеки ден и често изпада в мрачни настроения.

Сервитьорът пристигна с менюто, подаде им го и си тръгна. Тримата го разгледаха и Уил рече:

— Прекалено е топло за супа. Ще взема задушени скариди от залива Моркамбър. След това — писия на фурна. По-лека храна, това е девизът ми тези дни.

— И аз ще поръчам задушени скариди — промърмори Оливери. — И агнешки пържоли.

— За мен — същото — обади се Еймъс и остави менюто си на масата. После разказа на Уил и Оливери за следобеда си с Грейс Роуз и че му е споделила как тъгува Джейн Шоу и колко е нещастна.

— Сестра ми наистина ми спомена колко страда — обади се Уил. — Но от устата на Вики не прозвуча толкова сериозно, Еймъс. Мисля, че е хубаво да посетя госпожа Шоу и да я поканя да дойде с нас на почивка. Към края на лятото със съпругата ми и Грейс Роуз заминаваме за Кап Мартин. Госпожа Шоу може да се съгласи да ни придружи.

— Отлично предложение — Еймъс кимна. — Надявам се да приеме поканата ви.

Сервитьорът се върна, прие поръчките им и забърза обратно. Когато останаха отново сами, Уил мина на друга тема:

— Длъжен съм да призная, че съм смаян от отношението на Ричард към мен. Поведението му днес на моменти беше студено, грубо и като се замисля сега, дори враждебно. Ще създаде големи грижи.

Оливери погледна Уил напълно изненадан и продума с тих глас:

— Имам чувството, че това чака всички нас.

— Защо мислиш така? — попита Уил.

— Понеже иска „Деравенелс“ за себе си. За своя син и наследник, малкия Еди, както го нарича баба му. Ще видите, за нула време ще обсеби всичко. Ще заграби „Деравенелс“ и всичко, което му принадлежи.

— Но това надали е възможно — възкликна Уил. — В допълнението, изготвено от Нед, Ричард оглавява „Деравенелс“ само докато наследникът му не поеме управлението на осемнайсетгодишна възраст. После Ричард ще го напътства, докато навърши двайсет и една. Освен това Нед определи Ричард за настойник на двете си момчета.

— Но не и на останалите деца? — прекъсна го Оливери, видимо озадачен, намръщен впил поглед в Уил.

— Не, само на наследниците от мъжки пол — отвърна Уил. — Аз съм изпълнителят на завещанието, та няма как да не зная.

В гласа на Финистър се долавяха тревожни нотки, когато сподели:

— Има нещо, което тревожи Грейс Роуз и тя не знае какво да прави. Казва, че заради последната добавка госпожа Деравенел е бясна. Че тя е настойница на децата и няма нужда от намесата на чичо им.

Уил остана мълчалив, загледан към средата на трапезарията с тревожно изражение и блуждаещ поглед. Отново изпита онова чувство за задаваща се неизбежна гибел. Едуард Деравенел бе поднесъл на тепсия безгранична власт на най-малкия си брат. И Уил не можеше да не се запита дали Ричард Деравенел ще допусне амбицията и жаждата му за власт да надделеят над братската обич и дълга. От тази ненадейна и плашеща мисъл на Уил му се зави свят. Не би могъл да понесе, ако Ричард изтика синовете на Нед настрани и някак си успее да заграби „Деравенелс“ за собствения си наследник.

Уил избута назад стола си и се изправи.

— Извинете ме за момент — забърза навън и влезе в мъжката тоалетна. Прислужникът измърмори някакво поздравление; Уил кимна и се приближи до трите умивалника, разположени до стената.

Загледа се в отражението си в огледалото и видя, че е пребледнял като платно; студена пот бе избила по лицето му. Пое си няколко пъти

дълбоко дъх, за да превъзмogne гаденето, изми си ръцете и плисна студена вода върху лицето си.

Прислужникът се приближи и тихо попита:

— Зле ли ви е, господин Хаслинг? Да ви помогна ли?

— Нищо ми няма, Бъроус, много ти благодаря. Горещината ми дойде много днес, това е всичко.

— Разбирам, сър — и учтиво се отдалечи.

Уил пусна няколко монети в сребърната купа и излезе от тоалетната.

Финистър и Оливери се бяха разтревожили за него и видимо си отдъхнаха, когато отново зае мястото си на масата.

— Съжалявам, приятели — извини се той. — Изведнъж ми се зави свят, но вече ми няма нищо.

— Поговорихме с Еймъс, докато те нямаше — започна Оливери. — Решихме, че сме длъжни взаимно да си пазим гърбовете, защото сме сигурни, че Ричард Деравенел е извадил бойната томаха и тримата може да бъдем следващите само защото бяхме близки с брат му.

— Съгласен съм и още как. Малкият Рибчо, както го наричаше Нед, май се превърна в акула.

## 46. КЕНТ

— Най-сетне се успокоих, че си тук — заговори Вики на Уил, когато влязоха в преддверието на „Стоунхърст фарм“. — Все е страшно развълнувана, всъщност по-правилно е да се каже разстроена и наистина има нужда да поговори с теб.

— Спомена ли ти за какво става въпрос?

Сестра му поклати глава.

— Не точно, но Грейс Роуз ми се довери онзи ден. Както изглежда, Елизабет се ядосва, че Нед е предоставил попечителството над момчетата на Ричард — Вики отпрати към брат си напрегнат поглед и добави: — Имам ужасното предчувствие, че Ричард ще опита да... наложи волята си, ако мога така да се изразя.

— Не би ме изненадало — отвърна Уил и сърцето му се сви. Ричард явно раздаваше ненужни заповеди наляво и надясно. — Къде е Бес?

— Навън в градината заедно с Грейс Роуз. Ще те заведе при тях и ще ви донеса лимонада. Или предпочиташ чай?

— Лимонадата е идеална за днес, доста е горещо.

Бе прекрасна юнска събота. Небето бе съвършено синьо, без нито едно облаче, а лекият бриз шумолеше през множеството дървета, заобикалящи окосените морави. Разцъфтелите юнски рози изпълваха въздуха с аромат: красивата градина пламтеше от багри: тя бе гордостта и радостта на Вики. Беше работила в продължение на много години да я превърне в рай, пълен с прекрасни екзотични растения, цъфтящи храсти и фонтани, изстрелващи във въздуха струи вода.

Бес и Грейс Роуз седяха на една маса на терасата, от слънцето ги пазеше грамаден чадър на зелени и бели ивици. И двете помахаха с ръце, като видяха Уил и Вики да се приближават.

— Здравейте, красавици — поздрави ги Уил с широка усмивка, когато стигна до тях и си помисли колко хубави са днес с леките си летни рокли.

— Здравей, чичо Уил — отвърнаха те в един глас, а Вики попита:

— Искате ли лимонада, момичета? Или нещо друго?

— Лимонада, ако обичаш — отвърна Грейс Роуз и се усмихна на майка си.

— И за мен същото, лелю Вики — после Бес се обърна към Уил, вече настанил се на масата. — Благодаря, че дойде. Наистина се налага да поговорим, чичо Уил.

— Разбирам. С радост ще те изслушам и ще помогна, стига да мога. Какво те безпокои, Бес?

Девојката се облегна и се загледа в най-отдавнашния и най-скъп приятел на баща ѝ, който бе неотлъчно до нея през целия ѝ живот.

Осъзнала изведнъж, че се е втренила в него, Бес се изкашля и заговори:

— Става дума за чичо Ричард. Притеснява майка ми, защото се меси във възпитанието на момчетата.

— Как точно? — попита Уил, поизправи се и съсредоточи вниманието си върху най-голямото от децата на Нед, готов да откликне на тревогите ѝ.

— Настоява да заминат за „Рейвънскар“ за цялото лято, а през есента и зимата да ги вземе под своя опека. Майка ми е разтревожена, понеже иска да бъдат при нея. Баща ни наскоро почина и ние още скърбим. Знае, че на момчетата им е нужна утеха и обич, както на всички деца. Освен това имаше намерение да прекара лятото тук с нас, а в края на август или началото на септември да ни заведе в Южна Франция. Майка ми не разбира защо чичо Ричард настоява да откъсне момчетата от нея и нас, сестрите им, когато искаме да сме заедно в това време на траур — Бес поклати глава. — За мен също е загадка, не че чичо Ричард е нелюбезен. Но напълно съм съгласна с майка ми. Братята ни трябва да останат с нас.

— Права си, а Ричард греши. Истина е, че баща ти го определи за техен настойник. Но според допълнението към завещанието, майка ви е също тяхна настойница. Не смятам, че може да ѝ налага каквото и да е, докато все още е способна да взема решения. А доколкото ми е известно, тя е съвсем добре.

— Посъветвай ме, чичо Уил. Да поговоря ли с чичо Ричард? Майка ми мисли, че той няма да ме послуша.

— В това отношение вероятно е права. Слушай, Бес, искаш ли аз да му кажа две думи? Ще се срещна с него идната седмица в

„Деравенелс“.

— Моля те, поговори му. Бих се радвала сама да му обясня всичко, но имам чувството, че ти ще имаш по-голям успех.

— Нека разменим няколко думи и ако е непреклонен, сама се срещни с него. Зная, че те обича, Бес, ти си му любимката. Как са момчетата? — поинтересува се Уил. — Зная, че все още тъгуват, но иначе добре ли са?

— О, да, радват се на компанията на сестрите си, особено откакто са в Кент. Да си кажа откровено, струва ми се, че „Рейвънскар“ им се вижда малко страховит.

Уил не се сдържа да не се засмее.

— Напълно ги разбирам! Но знаеш, че баща ти обичаше имението. С радост отсядаше там.

— И аз го обичам. Малката Сесили също, но на майка ми не ѝ допада. Нито на Едуард и Ричи. Ако бъда откровена, предпочитат да са тук в „Уейвърли корт“.

— Не ги виня. Къщата е прекрасна, а градините са великолепни. И, разбира се, времето е по-топло — Уил ѝ се усмихна. — Опитай да не се тревожиш, ще измислим нещо.

Грейс Роуз се намеси:

— Бес, каква причина изтъква Ричард братята ни да прекарат лятото в „Рейвънскар“ и евентуално да останат там през есента и зимата?

— Бил доста уклончив, каза майка ми. Обаче през следващите шест месеца баба се готви да живее в „Рейвънскар“, а имам чувството, че същото се отнася за чичо Ричард и леля Ан, поне през уикендите.

— А момченцето им, малкият Еди? — попита Грейс Роуз, любопитна както винаги.

— Предполагам и то — Бес отново погледна настойчиво Уил и подхвърли: — Навярно търси другарчета за сина си, нашия братовчед?

— Не зная какво цели с всичко това, но няма да рискувам с предположения — отвърна Уил, протегна ръка и я потупа по рамото. — Междувременно не се безпокой. Ще стигна до дъното на тази история, обещавам ти — продължи той с топъл и успокоителен глас.

В този момент пристигна Вики с подноса с чаши и лимонадата и Уил се постара разговорът да премине на по-обща теми. Не искаше Бес да се плаши или да се чуди какви са мотивите на Ричард.



Достатъчно лошо беше, че самият той се раздираше от опасения. В главата му ехтяха предупредителни сигнали.

На дванайсет години Едуард Деравенел младши, наследникът, бе способен, практичен и високоинтелигентен за възрастта си. В допълнение към тези си качества притежаваше аристократични маниери, приятен характер и очарователна външност. С други думи, той бе едно прелестно момче. Русо, синеоко и високо за годините си, беше одрало кожата на баща си и нямаше съмнение какъв е произходът му.

За нещастие, Едуард страдаше от зъби, които постоянно лекуваше, когато беше в Лондон. Вечно го мъчеха болки.

Именно зъбоболът го безпокоеше в този слънчев юнски ден. Седеше в кухнята с готвачката, чийто любимец беше, и тя му бе дала малка платнена торбичка, пълна със скилидки чесън.

— Ще те облекчи, миличък — увери го Ейда Колет и приглади русите му къдрици със загрубяла от труд длан. — Само с един пръст притискай торбичката към зъба. Старомоден лек, но помага.

— Благодаря, госпожо Колет, много сте мила — размърда се на табуретката и попита: — Ще ми разкажете ли отново историята? За смелия си съпруг ефрейтор Пърси Колет от Сийфортския полк как попречил да затъне с останалите войници в калта на окопите, докато се сражавал в битката при Сом.

Лицето на готвачката светна. Обичаше това момче, така красиво и любезно; бе наистина нежна душа.

— Ами ето... консервите с телешко му дошли на помощ. Моят Пърси започнал да ги реди по дъното на неговия окоп и...

Вратата се отвори и влезе Бес.

— Нося ви прекрасна новина. Чичо Уил ще говори с чичо Ричард и зная, че ще оправи всичко!

Едуард извади платнената торбичка от устата си и поклати глава.

— Не вярвам да успее, Бес. Не, имам ужасното чувство, че другата седмица по същото време с малкия Ричи ще бъдем в „Рейвънскар“ — изкриви лице и мрачно продължи: — Зная, че трябва да сме смели, но ще ни липсваш, Бес. Както и Сесили, Ан и най-малките. Дундите Катърин и Бриджит са скъпи на сърцето ми.

Бес се доближи, прегърна го и го притисна до гърдите си. Толкова го обичаше, че не можеше да понесе мисълта, че ще ги разделят. Нито с майка им. Тя затвори очи и отправи мълчалива молитва към бога да направи така, че братчетата ѝ да останат при тях в Кент.

## 47. ЛОНДОН

Еймъс Финистър почука на вратата на кабинета на Алфредо Оливери, после влезе, без да чака отговор.

Оливери, който го очакваше, вдигна поглед и го покани:

— Седни, Еймъс. Моля те, кажи ми всичко, което знаеш.

Беше вторник, осми юни. Предния ден из цялата страна тръгнаха слухове. Мълвеше се, че повечето висши служители ще бъдат изхвърлени от работа по изричната заповед на Ричард Деравенел. Но никой не знаеше кой ще бъде уволнен, така че мнозина бяха разтревожени, побъркани от тревога, че ще си изгубят работата. За първи път от трийсет години насам цареше атмосфера на страх и мрачно настроение владееше всички етажи на кантората.

Еймъс разполагаше с цялата информация, както преди малко бе известил Оливери по телефона; сега се наведе по-близо към него и сподели:

— Разбрах, че Франк Лейн е получил заповед да напусне късно в петък следобед. Тази седмица ще видим как си отиват Джон Лорънс и Питър Стоукс, и двамата безупречни служители.

— Велики боже, Франк Лейн! Ужасна новина, Еймъс, той работи в компанията от толкова години. Бе един от най-горещите поддръжници на Едуард, когато се мъчеше да си възвърне компанията от клана Грант. Като верен войник Франк остана с нас. — Оливери бе силно потресен и не го криеше. Налегна го тъга. Компанията се промени в момента, в който я оглави Ричард Деравенел, и това дълбоко го тревожеше.

— Зная колко уважаваха Франк. Господин Едуард го наричаше Предания — отговори Еймъс. — Храбро понесъл удара, разчистил си бюрото в събота сутринта и си тръгнал. Няма да го видим повече. Жалко, беше свестен човек.

— Има нещо гнило, Еймъс. Какво става? Знаеш ли?

— Мога само да се съглася с казаното от теб онзи ден в клуба „Уайтс“. Новият ни шеф отваря място за собствените си хора...

приятелите от детинство, които са му близки. Мисля, че скоро ще видим Франсис Лоуъл, както и Робърт Клейтън и Робърт Стърлинг. Те са неразделни другари. Нали разбираш... един дол дренки...

— Откъде им знаеш имената? Кой ти ги съобщи? — Оливери озадачено го погледна.

Еймъс вдигна предупредително пръст.

— Не задавай въпроси, приятелю. Така няма в нищо да те заподозрат. Колкото по-малко знаеш, толкова по-добре. Единственото, което ще ти кажа, е, че си имам източници.

Алфредо само кимна, познаваше способността на Финистър да прониква и през най-здраво заключени врати. Едуард Деравенел често го хвалеше.

— Може ли да вляза? — попита Уил Хаслинг и надникна иззад вратата, после прекрачи прага. — Чух, че в петък са изритали Франк Лейн. Нямахме ме тук, бях заминал за Кент. Какво знаете? — Уил се приближи, седна до Еймъс, погледна го с очакване, а след това обърна лице към Оливери.

— Еймъс ще те осведоми, а между другото, новият ни шеф преди малко те търсеше.

— Така ли? Аз също искам да се видя с него.

Еймъс му разказа събитията, за които бе информирал Оливери, а Уил слушаше с мрачно изражение, после кратко обобщи:

— Явно се е развилнял.

След като няколко минути обсъжда уволненията с Еймъс и Алфредо, Уил Хаслинг се върна в кабинета си и позвъни на секретарката. Когато влезе, той ѝ даде купчина документи да ги опише в архива и се изправи. Прекоси стаята и застана пред вратата, която с Едуард бяха монтирали преди много години, за да могат безпрепятствено да влизат в кабинетите си, но Уил бързо разбра, че Ричард няма да търпи подобни непринудени отношения. Затова след смъртта на Нед вратата стоеше винаги затворена.

Вдигна ръка, почука и зачака.

След миг чу:

— Влез.

С широка усмивка Уил заговори:

— Добро утро, Ричард. Добре ли изкара почивните дни?

— Да. Всъщност, в понеделник те търсих. Но вчера следобед те нямаше — Ричард го изгледа студено.

„Що за враждебност“, запита се Уил, но отвърна дружелюбно:

— Точно така, излязох преди обяд. Следобед имах среща с Райе и Хепъл във връзка с лозята в Монтекристо, Италия. Тя се проточи и реших да не се връщам. Стана късно.

— А, да, преговаряш с тях. Как върви?

— Засега обнадеждаващо. Ще те уведомявам за развитието. Междувременно спомена, че вчера си ме търсил. Трябваше ли ти нещо?

— Исках да ти съобщя, че Франк Лоуъл ще дойде да работи с мен. Следващата седмица или по-следващата.

Въпреки че вече му бе известно от Финистър, се престори на изненадан.

— Добре, че ми каза! Ще бъде незаменим като управител на фабриките в Йоркшир. Чакам с нетърпение отново да се срещнем, дори да го опозная още по-добре.

— Безценен е — промърмори Ричард и сведе поглед към документите върху бюрото си, поразлисти ги и после вдигна очи, когато Уил не помръдна от мястото си. — Това имах да ти казвам, Уил.

— Разбирам. Обаче бих искал да те попитам нещо, Ричард — пристъпи по-близо до бюрото и започна: — Бес е разстроена, понеже искаш да отведеш това лято братята ѝ в Йоркшир. Чудя се защо са ти децата на Нед.

— Изобщо не е твоя работа — тросна се Ричард и го изгледа кръвнишки.

— Моя работа е, щом Бес идва при мен и ме моли да говоря с теб, едва ли не обляна в сълзи.

— Защо ще се обръща към теб, а не към мен? Чичо съм ѝ, нали?

— Всъщност, в известен смисъл стана случайно — предпазливо подхвана Уил. — Миналата събота тя бе в „Стоунхърст“ на гости на Грейс Роуз, а аз посетих Вики, за да обсъдим семейни въпроси. Бес ми го съобщи между другото.

— Колко е безочлива. Редно бе да дойде при мен. Ти не си ѝ роднина.

— Не е вярно, Дик. Съпругата ми е племенница на майка ти и ти се пада първа братовчедка.

— Какво от това, казах, че ти не си от семейството, не е ставало дума за Катлийн.

Уил трепна, стреснат от обидната забележка. Когато си възвърна самообладанието, тихо отговори с помирителен тон:

— Елизабет също е тяхна настойница, не го забравяй, Дик.

— Не! Нед искаше аз да отговарям за тях. Единствено аз.

— Според мен желанието му бе ти да си им настойник само ако майка им стане неспособна да се грижи за тях или почине. Вярвам, че не се готвиш... да управляваш живота им.

— Минаваш границата, внимавай какво приказваш!

— Ричард, защо си така враждебен към мен? Глупаво е, говорим за две малки момчета, твоите племенници. Съсипани са от скръб по баща си и в този тъжен период от живота си се нуждаят да останат при майка си и сестрите си. Децата не бива да се разделят през лятото. Моля те, откажи се от този абсурден план.

— Ще заминат за „Рейвънскар“ и ще живеят там това лято заедно с баба си и сина ми. Ан и аз ще ги посещаваме през уикендите. „Рейвънскар“ от векове е домът на рода Деравенел. Там ще научат какво означава да носиш това име, ще се запознаят с историята на семейството ни и ще бъдат възпитани да разбират отговорностите си.

— Дик, те са само едни малки момчета. В името на бога, имай сърце.

Оставайки глух за последните му думи, Ричард извика:

— Престани да ме наричаш Дик, по дяволите, не мога да го понасям.

Уил запази спокойствие и заговори колкото се може по-меко:

— Моля те, Ричард, заради Нед, остави на мира момчетата, особено тази година. Сломени са от скръб, имат нужда от майка си.

— Не ме зальгвай със сантиментални приказки. Трябва да се научат да бъдат мъже.

Ужасен, Уил се втрени в него, а уважението му към Ричард се топеше:

— Това ли е последната ти дума?

— Да.

— Тогава ще уведомя Бес, че твърдо си решил братята й да заминат за „Рейвънскар“, а тя ще съобщи на Елизабет. И майка им, като тяхна настойница ще...

— Защо не го проумееш? Аз съм техният настойник.

— Един от двамата, Ричард, не единственият. Като изпълнител на завещанието на Нед познавам добавката дума по дума. Елизабет може да се отнесе по въпроса към адвокатите на Нед, ако пожелае.

— Пак ли ме заплашваш? — викна той, а лицето му се разкриви от гняв.

— Изобщо не те заплашвам — отговори Уил. — Престани да се правиш на глупак. Познавам те, откакто ходеше с къси панталонки.

Кипнал окончателно, Ричард скочи, дръпна Уил за ръката и се опита да го изхвърли от кабинета си.

Изумен, напълно неподготвен, Уил се задържа с всички сили в желание да се отскубне. Ричард го пусна, но миг по-късно му налетя с още по-голямо ожесточение. Вдигна двете си ръце и с все сила го блъсна в гърдите. Уил не очакваше подобен яростен удар, загуби равновесие и се строполи с цял ръст, като си удари главата в ръба на отворената врата.

Останал без дъх, Ричард се изправи над Уил и се втренчи в него.

— Хайде, ставай и се залавяй за работа — кресна той.

Когато Уил не помръдна и не издаде нито звук, той се намръщи и се надвеси над него. Чак тогава забеляза струйката кръв на килима под главата му. Изплашен, Ричард опипа пулса му и долови слабо туптене. Макар и едва доловимо, му показа, че Уил Хаслинг е жив, но е в безсъзнание. Хвана го за краката и го издърпа далеч от вратата. После Ричард заобиколи писалището си и включи интеркома.

— Ейлийн?

— Да, господин Деравенел? — обади се секретарката.

— Господин Хаслинг припадна. Не се чувстваше особено добре, когато влезе в кабинета ми. Би ли извикала линейка, ако обичаш. Като че ли е в безсъзнание. Трябва да го закараме в болницата.

Преди четиринайсет години, когато Еймъс Финистър дойде на работа в „Деравенелс“, „за да му пази гърба“, както Едуард се бе изразил, му бе дадена длъжността шеф на сигурността. Работата му бе да се грижи за безопасността и благополучието на Едуард Деравенел.

Харесваха го, беше популярен сред мнозина и си създаде собствена шпионска мрежа от информатори из цялата компания.

Затова по неведоми пътища след минути го информираха, че Уил Хаслинг е припаднал в кабинета на Ричард Деравенел и е в безсъзнание. Осведомителят добави, че линейката ще пристигне всеки момент.

Еймъс не само бе озадачен, но и обзет от силно подозрение. Двайсет минути преди това Уил Хаслинг бе здрав като камък и разговаряха в кабинета на Оливери.

Какво се бе случило за това кратко време? Не знаеше, но си постави за цел да научи. След като се отби да съобщи на Алфредо, че са „откарали“ Уил, изговаряйки думата със саркастичен тон, се върна в помещението, което още наричаше „кабинета на господин Едуард“.

Вратата бе широко отворена; Ричард крачеше напред-назад нервно, секретарката му Ейлийн изглеждаше разстроена, а двама санитарни внимателно полагаха Уил върху болнична носилка.

Еймъс влезе в кабинета, веднага се приближи до Ричард и попита:

— Какво се е случило с господин Хаслинг, господин Деравенел?  
Ричард се вторачи в него с гневно изражение.

— Всъщност, не зная.

— Но е припаднал във вашия кабинет, както чух — възрази Финистър.

— Така е. Дойде, за да обсъдим нещо, после започна да се оплаква, че не му е добре и изведнъж се свлече на пода.

„Брей, не думай“, помисли си Финистър, но отвърна:

— Разбирам. Е, сега е в добри ръце. Тези момчета ще се погрижат за него. Ще ги съпровожда.

Ричард като че понечи да възрази, но очевидно промени решението си.

— Ваша воля, Финистър, ваша воля.

— Да телефонирам ли на госпожа Хаслинг? Или вие ще се обадите, сър?

— О, не се безпокойте, аз ще се погрижа — раздражено отговори Ричард, избутвайки Еймъс навън след санитарите.

Оливери чакаше бившето ченге в преддверието на „Деравенелс“, както предварително се бяха уговорили, и двамата придружиха Уил до болницата. По пътя той бавно дойде в съзнание и щом видя до себе си седнали Еймъс и Алфредо, се опита да се усмихне.



— Как сте, сър? — попита Еймъс и загрижено се наведе над него.

— Боли ме главата — промърмори Уил. — Къде отиваме?

— В болницата, господин Хаслинг. В „Сейнт Томас“. Тя е най-близко — обясни Алфредо.

— Разбирам — обърна се към Еймъс и прошепна: — Съпругата ми, приятелю... обади ѝ се, моля те.

— Непременно, сър, сега стойте спокойно. Ще се оправите, щом стигнем в болницата. Оттам ще позвъня на госпожа Хаслинг.

Уил затвори очи и отново изпадна в безсъзнание.

Въведоха Финистър и Оливери в чакалнята на болницата и докато чакаха да разберат какво е състоянието на Уил Хаслинг, обсъждаха как така ненадейно се е разболял дотолкова, че да припадне.

— Припаднал — виж ми окото! — избоботи Финистър и намигна на Алфредо. — Имаше кръв по килима в кабинета на господин Едуард, ако беше паднал върху мекия килим, надали щеше да си разбие главата. Или са го ударили с някакъв предмет, или се е треснал в някаква мебел и после са го преместили.

Алфредо кимна в съгласие. Едно време Финистър бе полицай, и то от добрите.

— Какво намекваш, Еймъс? Че новият ни шеф има пръст в тази работа?

— Именно. Само се надявам господин Уил да се възстанови.

Час по-късно най-сетне се появи един от лекарите и им съобщи, че господин Хаслинг има контузия на главата и мозъчно сътресение. Уведоми ги, че ще го задържат под наблюдение в болницата за през нощта.

Оливери попита:

— Може ли да го видим?

— Опасявам се, че моментът не е подходящ. Правим му изследвания.

— Разбирам, че господин Хаслинг страда от рана в главата, така ли? — попита Финистър. — Раната кърви ли?

— Точно така, сър. Тъкмо това ни озадачава. Според нас като е паднал, се е ударил на нещо твърдо. Това е единственото обяснение.

— Ясно — отвърна Финистър на лекаря и после с Оливери напуснаха болницата.

За щастие, Уил Хаслинг бързо се възстанови и няколко дни след приемането му в болницата, бе готов да се върне вкъщи. В събота, дванайсети юни, в деня на изписването му, той се оплака, че му е лошо. Час по-късно получи масивен мозъчен кръвоизлив, който се оказа фатален.

Еймъс Финистър, обезумял от мъка, както и всички останали, така и не успя да разбере какво точно се е разиграло между Уил Хаслинг и Ричард Деравенел в онзи съдбоносен ден. Но оттогава нататък винеше Ричард за ненавременната му смърт. Както и близките и приятелите на Уил. На Ричард бе лепнато черно клеймо и то остана да го съпътства до края на живота му.

## 48. „РЕЙВЪНСКАР“

Двете момчета слизаха по изсечените в скалата стъпала, които водеха към пустия, покрит с камъчета плаж на „Рейвънскар“, хванали в ръце рибарските си въдици. Бяха се запътили към любимото си място, Скалата на кормораните.

Първия път, когато бяха отишли за риба с баща си, той ги бе уверил, че това е най-подходящото място за риболов и за да им го докаже, същия ден бе хванал няколко едри риби. Оттогава обичаха да идват тук и да си опитват късмета.

Едуард младши носеше кошницата за риболов, която се надяваше да напълни, преди да стане време да се прибират къщи. Бе обещал на готвачката, че ще ѝ донесе богат улов, а в замяна тя пое задължението да им опържи риба за вечеря. Харесваше госпожа Ладъм, също както баща си. Тя вече влизаше в години, бе чул да отбелязва баба му, но баща му все не искаше да я пенсионира.

— Само на петдесет и девет е и е в прекрасно здраве — повтаряше той, преди да почине, а когато баба му мърмореше, че е време да си вземат нова готвачка, баща му просто се отдалечаваше, нежелайки да я слуша. Татко му казваше, че госпожа Ладъм е работила за тях цял живот. Едуард младши разбираше защо баща му толкова я обича; държеше се майчински и сърдечно с всички, приготвяше за всекиго по нещо вкусно. И като госпожа Колет в къщата в Кент, облекчаваше зъбобола му, който напоследък често го мъчеше.

Едуард младши намести ремъка на рибарската си кошница на рамото си и бавно тръгна с малкия Ричи, като хвърли поглед наоколо, докато се движеха към грамадните оголени скали, където се намираше прочутата скала на черните птици. Днес плажът бе напълно пуст, но в морето се поклащаха няколко лодки и в далечината се виждаше как рибарите хвърлят въдиците си.

При все че беше слънчева августовска утрин, бе хладно, както винаги в „Рейвънскар“, дори в разгара на лятото. Откъм Северно море духаше непрестанен вятър, затова гувернантката ги бе навлякла с

топли рибарски вълнени пуловери върху фланелените им ризи, а панталоните им бяха напъхани в гумени ботуши. Като предпазна мярка, в случай че завали, ги бе накарала да си облекат тъмнозелените непромокаеми якета.

Малкият Ричи се обърна към него и попита:

— Може ли по-късно да потърсим вкаменелости, водорасли и мидички, Ед? Обещах да занеса на малките дунди съкровища.

— Разбира се, Ричи — отговори той, топло се усмихна и сведе поглед към малкия си брат, който сега бе на десет. — Дори ще ти помогна.

— Защо гувернантката не им позволи да дойдат с нас? Не зная защо смята, че риболовът не е за момичета.

— Според мен мисли, че не е подходящ, някак не е достоен — отвърна Едуард младши. — Знаеш я каква е...

— Неподобаващ — прекъсна го малкият Ричард, извисявайки глас като гувернантката, за да използва любимата ѝ дума и весело се засмя.

Едуард младши снизходително му се усмихна и прегърна брат си през рамото.

— Освен това се бои, че е опасно, защото се катерим по скалите. Страхува се, че Бриджит и Катърин може да се ударят.

— Не биваше да оставяме гувернантката да идва с нас на плажа миналата седмица, така нямаше да разбере, че се катерим.

— Вярно е — Едуард младши се умълча, двамата братя продължиха напред, без да имат нужда от повече думи; наслаждаваха се на споделеното мълчание. На вид си приличаха с русите си къдри и сини очи, но почти тринайсетгодишният Едуард младши бе по-високият от двамата. Бяха наследили класическата красота на майка си и сериозния вид на сестра си Бес.

Когато приближиха Скалата на кормораните, малкият Ричи неочаквано изтърси:

— Гладен съм. Ще хапнем ли нещо преди риболова?

— Защо не? — Едуард младши остави на земята рибарската кошница, извади пакет кифли с наденички, които готвачката им бе дала, преди да тръгнат. Докато развиваше плътната хартия, той възкликна:

— Виж ти, още са топли!

Двете момчета седнаха на земята, облегнати на скалата, и задъвкаха апетитните лакомства.

— Можехме да доведем и малкия Еди с нас на риболов, ако не бе заминал за Рипън с майка си на гости на баба си. Мило и драго даваше да застане на Скалата на кормораните.

— Ако искаш, може да дойде с нас следващата седмица, когато се върне от „Торп Манър“. Зная, че ще му хареса... Приятно хлапе, какво ще кажеш, Рич?

Брат му кимна, после се намръщи и поклати глава.

— Защо нас ни наричат малкия Ричи и малкия Еди, а теб Едуард младши? Вижда ми се тъпо.

Едуард младши избухна в смях, развеселен от пренебрежителната нотка в гласа му. Миг по-късно обясни:

— Защото си кръстен на чичо Ричард и за да ви различава, баба слага „малък“ пред името ти, та за всички да е ясно. Малкият Еди е наречен на баща ни, както и аз, но на мен ми казват „младши“, а на него са лепнали „малкия“. Да разбират за кого става дума. Иначе е малко объркващо, особено за хора извън семейството.

— Ясно. Но порасна ли, ще се отърва от думата малък пред името си, и то страшно бързо. Ще се наричам само Ричи, а ти ще бъдеш Едуард, без „младши“, защото татко е мъртъв... — малкият Ричи млькна, обърна се към брат си и попита с треперлив глас: — Защо бе нужно татко да си отива? Беше млад, Ед. Чух мама да го казва на чичо Антъни... „Бе прекалено млад да умира“, бяха думите й. Защо?

Едуард младши почувства, че в гърдите му напират непреодолима тъга и в гърлото му заседна буца. Трудно му беше да говори, но после се овладя и отвърна:

— Разболя се от бронхит, след това получи сърдечен удар... но и преди съм ти обяснявал, Рич. — Сведе поглед към по-малкия си брат и когато видя сълзите в очите му, го прегърна и притисна до себе си. — Не плачи, Рич. Трябва да сме силни и смели момчета, така заръча Бес. Не забравяй, този следобед идва в „Рейвънскар“ и ще остане с нас за една седмица. Ще ни бъде приятно с нея.

— О, зная! Толкова съм щастлив — възкликна малкият Ричи и изтри мокрите си очи с опакото на ръцете си, видимо развеселен.

Когато и двамата привършиха с кифлите с наденички, двете момчета продължиха да вървят по посока на рибарската хижа, която баща им бе построил на върха на една гола скала, малко над морското ниво. Откъм плажа се заизкачваха по тясна пътека, а когато стигнаха, Едуард младши извади ключа от джоба си. Отвориха вратата, влязоха вътре и огледаха различните лодки, намиращи се там. Едуард младши задърпа една от по-големите гребни лодки.

— Какво правиш, Ед? — попита Ричи, ококорил очи. — В морето ли ще ловим риба?

— Там са най-едрите трески, татко ме е учил.

— Също ни е казвал да не излизаме в морето без него — припомни му малкият.

— Зная, но денят е слънчев, времето е хубаво и е идеално за риболов на треска. Обзалагам се, че морето гъмжи от нея.

— Може и да няма — възпротиви се малкия Ричи, начумерен, но помогна на брат си да пренесе лодката до плажа. — Наистина ли искаш да влезем в морето? — запита след малко.

Едуард младши се поколеба и тихо отвърна:

— Е, ще помисля, ще наблюдавам небето да видя дали времето се променя — тук в Йоркшир то е толкова непостоянно. Длъжен съм да внимавам.

— Правилно, Едуард! Хайде сега да отидем до Скалата на кормораните.

— Да се надпреварваме! — извика по-големият брат.

Двамата се затичаха по плажа, понесли въдиците с викове:

— Ехааа! Е-хааа!

Вятърът понесе гласовете им.

Скалата на кормораните бе грамадна и широка, съвсем достатъчна двете момчета да застанат едно до друго. Хвърлиха въдиците, а живите им младежки лица грейнаха от оптимизъм.

Мъжът гребеше навътре, плъзгаше се гладко по стоманеносивото море, а вятърът, духащ зад гърба му, улесняваше движението му. Щеше да стигне брега по-бързо, отколкото бе очаквал. Не бе лош ден да излезеш в морето, реши той, а и за риболов беше много подходящ.

Ясно небе, никакви признаци за влошаване на времето. Освен това бе и слънчево. Дали ще хване риба? Навярно поне две-три.

Рибарската му лодка на име „Безпътната Мери“ бе достатъчно голяма и здрава, за да издържи и десетина рибари, както понякога се случваше. За да плава, бяха нужни двама гребци, но той бе здравеняк, с широк гръден кош и мощни мишци. Умело боравеше с лодката и след няколко минути приближи брега. Мъжът гребеше решително, пълен с енергия. В момента, в който забеляза прибоя, прибра веслата, скочи в плитчините, доволен, че е обул високи, гумени ботуши. Първо изтика лодката на пясъка, после я задърпа по каменния бряг и я подслони под голите скали.

Седна до нея, извади цигарите си, запали една с клечка кибрит и запуши, а слънцето топлеше лицето му.

Недалеч оттам се намираще Скалата на кормораните, където стояха Едуард младши и малкият Ричи и хвърляха въдиците си за треска. По-малкият изпадна във възторг, когато най-накрая хвана една, а миг по-късно и брат му извади късмет.

— Е-хааа! — извикаха отново, изпълнени с щастие и гордост от постижението си.

След още един час Едуард младши се убеди, че са уловили единствените риби във водата за днес, а и забеляза, че братчето му се уморява. Обезпокоен, че Ричи лесно може да падне във водата или, още по-лошо, върху камъните и да се нарани, предложи:

— По-добре да вървим, Рич. Няма смисъл. Всички селяни ловят близо до скалата и рибата е изчезнала.

Малкият Ричи кимна.

— Но не мисля, че е безопасно да излизаме в морето — отбеляза той, посочвайки с жест към ширналото се Северно море. — Татко щеше да се разсърди.

— Зная. Затова няма и да ходим. Хайде, нека слезем от Корморана...

— Я, какво сме имали тук? Двама чевръсти риболовци, както виждам — чу се мъжки глас, някакъв човек се появи и им се усмихна.

— Здравейте! — откликна Едуард младши с усмивка в отговор. — Хванахме две риби, нали, Рич?

Малкият Ричи кимна, а невинното му детско лице грейна като слънце.

— Точно така! Две прекрасни трески.

— И аз се мъча да направя същото. Да хвана две рибета.  
Мислите ли, че ще успея?

— Не зная — отговори Едуард младши, скочи от скалата, после помогна на брат си, като го хвана за ръка.

— Надали — обади се малкият Ричи и също скочи върху брега.

— Ще видим, нали? — промърмори мъжът и отново се усмихна.



## 49.

— Толкова се радвам, че пристигна, Бес — провикна се гувернантката и забърза навън от килера към голямото преддверие на „Рейвънскар“. Гласът ѝ бе тревожен и по всичко личеше, че я гложди безпокойство.

Бес току-що бе пристигнала от Лондон и стоеше до вратата с багажа си. На часа забеляза уплахата на възрастната жена и попита:

— Бавачке, какво има? Какво се е случило?

— Момчетата — отвърна гувернантката, като едва си поемаше дъх. — Не можем да ги намерим. Изчезнаха — всеки момент щеше да заплаче.

— Изчезнали са? — повтори Бес, стресната. — Не те разбирам, бавачке.

Джесъп излезе от стаята си, приближи се до тях и обясни:

— Тази сутрин отидоха на риба, госпожице Бес. Долу на брега, под замъка. Пожелаха да се качат на Скалата на кормораните. Баща им, въ, въ, господин Деравенел, едно време ги водеше все там. Готвачката им приготви суха храна, Едуард младши я сложи в рибарската си кошница и потеглиха. Оттогава не сме ги виждали...

— Да не са долу на плажа? — прекъсна го Бес и остро изгледа Джесъп с видимо изумление.

Гувернантката отвърна:

— Не. Когато тръгнаха, им казах да се върнат вкъщи към два часа, най-късно два и половина. Знаете, че Едуард младши е много разумен, Бес, както и малкият Ричи. Прибират се, когато им е казано и никога не закъсняват. Сега е четири. Преди час и половина се обезпокоих. Помолих помощник-градинаря Джереми да изтича до плажа и да ги доведе. Върна се крайно разтревожен и ми съобщи, че не ги открил. От тях нямало и следа, нито въдиците, нито рибарската кошница, нищо. Плажът бил пуст.

— Колко странно — промълви Бес. — Възможно ли е да са някъде из къщата, бавачке?

— Не, Бес, няма ги тук — тя красноречиво поклати глава. — Претърсих навсякъде. Освен това и двете знаем колко послушни момчета са и двамата, не ми създават никакви главоболия. Нито което и да е от другите деца, като стана дума.

— Може да са се запилели нанякъде, да са слезли в селото? — Бес отправи въпроса към гувернантката, но после погледна и иконома. — Как мислите, Джесъп?

— Доста път има до селото, госпожице Бес. Преди всичко не им е в природата да не послушат гувернантката. Но ще наредя на едно от конярчетата да оседлае един кон и да препусне до селото и да поразпита, стига да желаете, госпожице Бес?

— Да, Джесъп, благодаря ти. Сега ще отида да поговоря с баба си. Ще дойда да видя сестрите си след минутка-две, бавачке.

Тримата се разделиха, Бес се спусна по дългия коридор към библиотеката, стаята, в която следобед стояха всички от семейството.

Две седмици по-рано Сесили Деравенел си бе счупила крака. Тя седеше върху стол на колелца до прозореца и се взираше към морето. Чувайки стъпки, завъртя стола си и умореното ѝ лице светна, когато видя внучката си.

— Бес! Ето те и теб, скъпа моя. Толкова се радвам, че дойде да ни погостуваш.

Девојката забърза към нея. Библиотеката ѝ навяваше прекалено силни спомени за баща ѝ. Стаята открай време му принадлежеше. Присъствието му се чувстваше навсякъде. А великолепият му портрет, завършен точно преди четирийсетия му рожден ден, висеше над камината и сякаш изпълваше помещението.

Бес се насили да се усмихне, приближи се до баба си и я целуна по бузата.

— Щастлива съм, че съм тук, бабо — отвърна тя и седна на ръба на един стол. Със спокоен, пълен със самообладание глас, продължи: — Бабо, всички сме обезпокоени.

Сесили я погледна въпросително.

— За какво?

— Братята ми ги няма. Едуард младши и малкият Ричи сякаш са изчезнали. Като че... са потънали в земята.

Усмивката на Сесили мигом изчезна, изведнъж я обзе ужас.

— Как така са изчезнали? Не разбирам. Казаха ми, че ще ходят да ловят риба на плажа, където винаги ги водеше Нед. Дори ме увериха, че нямат търпение заедно да пием чай, с теб и малките дунди, както те наричат сестричките си. Предупредих ги да не закъсняват и да си дойдат навреме. Къде ли са се запилели?

— Няма ги на плажа, нито в къщата. Гувернантката си е загубила ума от тревога, но нека те уведомя, че е изпратила помощник-градинаря на плажа и той се върнал бързо. Не само че от тях нямало и следа, но и вещите им липсвали.

Сесили се облегна на стола, а на лицето ѝ легна сянка.

— Защо Ричард не беше тук — най-сетне промълви тя и потри устата си с ръка. — Щеше да знае как да постъпи.

— Къде е чичо Ричард?

— Замина за няколко дни в Рипън, в „Торп Манър“ с Ан и малкия Еди. За през почивните дни. Вчера се е върнал в Лондон.

— Ан и синът ѝ още ли са в „Торп Манър“ при Нан Уоткинс?

— Точно така.

Настъпи кратка пауза, през която нито една от двете не продума.

— Извинявай, бабо, ще телефонирам в полицията...

— Но първо трябва да предупредиш Ричард — намеси се старата жена.

— Защо? Той е в Лондон. А аз съм тук. Колкото по-бързо действаме, толкова по-добре. — Бес излетя от стаята, влезе в кабинета на баща си и седна зад бюрото. Помисли за миг, после набра телефона на лейди Фенела в Лондон. Икономът в къщата на „Кърсън Стрийт“ отговори и миг по-късно се чу гласът на лейди Фенела:

— Здравей, Бес, как си?

— Здравей, лельо Фенела. Обаждам ти се, защото се случи ужасна неприятност и ми е нужен съветът ти. Току-що пристигнах в „Рейвънскар“. Братята ми са изчезнали — Бес бързо я осведоми за подробностите, като повтори всичко, което бе научила, после завърши:

— Мислех да телефонирам на полицията, после реших да говоря първо с теб. Ще ти бъда безкрайно благодарна, ако попиташ Марк как според него е редно да постъпя.

— Каква ужасна новина, Бес — отвърна Фенела. — Дали не са отвлечени, как мислиш? Заради откуп? Всеки знае, че Деравенелови са влиятелно и богато семейство.

— Възможно е... Точно в момента не зная какво да мисля.

— Ричард там ли е?

— Не, както изглежда, е в Лондон. Ан е при майка си в Рипън, а аз съм у баба ми, която е прикована на инвалиден стол заради счупения ѝ крак.

— Съжалявам да го чуя. Предай ѝ поздравите ми. Майка ти замина за Монако, нали?

— Да, със Сесили и Ан. Поне засега не искам да я тревожа.

— За момента не е необходимо. Нека поговоря с Марк и веднага ще ти се обадя.

Бес се облегна на стола и се загледа пред себе си, докато чакаше Марк Ледбетър да се обади на телефона. Знаеше, че щеше да настоява лично да говори с нея, когато Фенела му обясни положението.

Излезе права. Десет минути по-късно апаратът звънна и тя на секундата грабна слушалката, преди Джесъп да вдигне.

— Обажда се Марк, Бес. Съжалявам за случилото се.

— Здравей, Марк.

— Кажи ми всичко, което знаеш.

Тя изпълни молбата му, после попита:

— Да се обърна ли към полицията?

— Не, ще го сторя вместо теб. Ще бъде по-лесно и по-бързо, ако се обадя аз. Скарбъроу е вашият полицейски участък, но ще телефонирам и в Йорк: там разполагат с повече хора.

— Благодаря ти, Марк.

— Слушай ме много внимателно, Бес. Ако не намерят момчетата до вечерта, искам веднага да се свържеш с мен, без значение колко е часът. Ако се обадят или изпратят писмо с искане за откуп, също ме потърси. Веднага ще се заема. Не като директор на Скотланд Ярд, а като приятел на семейството. Не искам да настъпвам никого по мазолите. Сигурен съм, че разбираш. Помъчи се да не се безпокоиш. Ще ги намерим.

Бес седеше на писалището на баща си, а мисълта ѝ препускаше. След няколко минути стигна до заключението: братята ѝ бяха безследно изчезнали, следователно или някой ги бе отвлякъл от плажа, вероятно да иска откуп, или са влезли с лодка в морето и е станало

нещастие. Дали не са изпуснали някое весло и се носят без посока? Дали лодката не се бе преобърнала? Или потънала? Ако е така, братята ѝ най-вероятно се бяха удавили. Потрепери от ужас.

Изведнъж една мисъл проряза съзнанието ѝ и тя скочи. Излезе от библиотеката и се затича по дългия коридор, хукна нагоре по стълбите и влетя в спалнята си. Съблече лекия си пътнически костюм, облече вълнена пола и блуза, намери една топла жилетка и си сложи обувки с ниски токове. Чак тогава отиде в детската стая.

Когато влезе, гувернантката вдигна поглед и тревожно попита:

— Някакви новини, Бес?

— За момента — не. Но говорих с лейди Фенела и после ми се обади Марк Ледбетър. Ще се свърже с местната полиция... в Йорк и в Скарбъроу. А аз отивам на плажа да огледам със собствените си очи.

Гувернантката кимна и хвърли поглед към Катърин и Бриджит, най-малките деца, получили прозвището си „малките дунди“ от братята си.

Бес проследи тревожния поглед на възрастната жена и се приближи до момиченцата, които седяха на масата в детската всекидневна, пиеха мляко и ядяха плодове.

Четиригодишната Катърин повдигна лице, за да я целунат, и се притисна към рамото на Бес, когато тя се наведе над нея.

— Къде са момчетата? — прошепна тя.

— Не са далеч, миличка, сигурна съм — отговори Бес и притисна детето до себе си.

След като заобиколи масата, миг по-късно тя прегърна тригодишната Бриджит и я целуна по бузата, като промълви:

— Ще се върна след няколко минути, пускате ли ме?

— Да, Бес — отвърна Бриджит.

Озовала се отново на долния етаж, Бес реши, че е длъжна да се обади на чичо си в „Деравенелс“, затова се върна в кабинета на баща си. Отговори секретарката му и когато Бес пожела да разговаря с него, тя ѝ отговори, че е излязъл за някаква среща в Ситито.

Младата жена се замисли за секунда, питайки се дали да ѝ разкрие причината за обаждането ѝ, после се отказа.

— Моля, предайте му да ме потърси, Ейлийн. Аз съм в „Рейвънскар“ и се налага да говоря с него. Незабавно.

Плажът бе пуст.

Бес го забеляза, докато бързаше по изсечените в скалата стъпала. Щом краката ѝ докоснаха брега, тя хукна към голите канари, които скриваха от погледа ѝ Скалата на кормораните. Задъха се и продължи ходом, като заобиколи камънаците и най-после се озова в подножието на прочутата скала. Долу, в основата ѝ се плискаше тъмното море, завихряше се и се пенеше, както и през цялата година.

Бес започна да оглежда района в търсене на какво? Не знаеше... нещо, което щеше да ѝ подсказе какво се е случило. Но не съзираше нищо. Чак когато вдигна глава, зърна рибарската хижа на голото възвишение. Блъскана от вятъра, вратата се люлееше напред-назад. Кой я бе отворил? Разбира се, Едуард младши. Явно я бе отключил.

Изкачи се по пътеката и Бес стигна до постройката, влезе и се огледа. В нея открай време държаха четири рибарски лодки. Две големи и две малки. Сега имаше само три... Очевидно братята ѝ бяха взели една от големите. Прочете имената на останалите в заслона... „Тюлен“, „Скъпата Мег“ и „Макбет“. Нямаше я „Лейди Бес“, която баща ѝ бе нарекъл на нея. Остана неподвижна, а сърцето в гърдите ѝ се сви. Ако са отплували в Северно море, много лесно е могло да стане нещастие. И да се удавят.

Само при мисълта за това всичките ѝ сили я напуснаха. Облегна се на вратата за няколко минути, опитвайки да се успокои. После излезе, затвори вратата на хижата и я заключи. Пъхна ключа в джоба си и обезсърчена заслиза по пътеката.

Когато слезе на каменистия плаж, отново се огледа навсякъде. Лодката я нямаше; всякакви следи от нея бяха заличени. Но пък и едва ли бяха останали... заради чакъла.

Разочарована и разтревожена, Бес заизкачва стъпалата по голата скала към дома си, като се молеше братята ѝ да са се запилели нанякъде и скоро да се върнат. Или да ги намерят.

— Слязох до плажа, бабо — обясни Бес, седнала в библиотеката.  
— Не видях нищо... никакви следи.

— Разбирам — пребледнялото лице на Сесили Деравенел и спотаеният страх в сиво-сините ѝ очи издаваха безпокойството ѝ.

Както обикновено по това време чаят беше сервиран, но нейната чаша бе все още пълна, почти недокосната, а чинията ѝ — празна. Не ѝ беше невъзможно да пие или се храни.

— Ричард те потърси по телефона, Бес. Съобщих му, че момчетата са изчезнали. Увери ме, че ако не ги открият до довечера, веднага ще се върне в „Рейвънскар“.

— Радвам се, бабо. Говорих с леля Фенела, а тя помоли Марк Ледбетър да ми се обади. Той изпрати полицията в Скарбъроу да ги търси, тъй като сме под тяхна юрисдикция. Но ми обясни, че иска да се включат и силите на реда от Йорк, понеже разполагат с много повече хора.

За част от секундата Сесили закри очи с ръка. Запита с тих, треперещ глас:

— Къде може да са, Бес? Къде може да са?

До шест часа вечерта къщата, околностите и плажа на „Рейвънскар“ гъмжаха от местни полицаи, които претърсваха всяко дърво и камък. По-късно пристигна инспектор Уолис от управлението в Скарбъроу и разпита Бес и останалите, същото стори и главен инспектор Алисън от Йорк. Досуц като Бес, баба ѝ и всички слуги в замъка, двамата инспектори бяха объркани.

## 50.

Еймъс Финистър шофира цяла нощ от Лондон и сега, докато се изкачваше по алеята за коли към конюшните на „Рейвънскар“, изпита огромно облекчение, че най-сетне е пристигнал.

Паркира колата си на покрития с калдъръм двор и се запъти към задната врата на къщата, следвайки указанията на Бес, които му бе дала предната вечер.

Вдигна ръка, за да удари месинговото чукало, но в същия миг вратата се отвори и пред него се изпречи самата тя.

— Добро утро, Еймъс — поздрави тя и отвори вратата по-широко.

— Добро утро, Бес — отговори той и влезе в коридора, като затвори вратата зад себе си. — Някакви новини?

Тя поклати глава.

— За жалост, не. Заповядай на закуска. Джесъп ни чака, а готвачката всичко е приготвила.

— Колко любезно, благодаря ти.

— След цяла нощ път сигурно си уморен.

— Малко — призна си той и тръгна по дългия коридор към трапезарията.

Джесъп стоеше до вратата и се доближи до тях, а лицето му видимо се проясни при вида на Еймъс Финистър.

— Добро утро, господин Финистър — радостно възкликна той и ги поведе към стаята. — Госпожица Бес ви очакваше с нетърпение, а и всички ние. Навярно сте изтощен, пътят от Лондон е дълъг.

Бившето ченге се усмихна на иконома, когото открай време харесваше, и отвърна:

— Радвам се да те видя, Джесъп, и да ти кажа право, не е трудно да се шофира нощем. Шосетата са празни, така че се придвижих бързо.

Икономът поведе Еймъс към бюфета, където, както обикновено, ги очакваше богат избор от горещи и студени блюда.



— Какво да ви предложи, сър? — попита Джесъп и започна да вдига капациите на най-различни сребърни подноси. — Имаме наденички и бекон, тук пък — бъбреци, в този — домати или пушена съомга, ако предпочитате. В този има бъркани яйца, но готвачката ще ви приготви пържени, ако ги обичате така.

— Наденички и бекон и може би един печен домати, Джесъп, ще ми бъдат напълно достатъчни — Еймъс се върна на масата и седна срещу Бес, а икономът нареди избраната от него храната, върху една чиния, и му я подаде.

— Както всеки ден ли, госпожице Бес? — попита Джесъп и когато тя кимна, той бързо се приближи до бюфета и миг по-късно се върна с чиния печени домати. След минути сервира на масата препечен хляб и масло заедно с всевъзможни конфитюри и им наля чай.

Когато останаха сами, Бес промълви:

— Двата местни детективи признаха, че това е най-необикновенният случай, на който са се натъквали, Еймъс.

— Пълна мистерия, Бес, и то много тревожна. Разкажи ми отново за рибарската хижа. Спомена, че вратата зеела отворена.

— Да, и затова ми направи впечатление. Защото вратата се удряше от вятъра. Веднага се досетих, че Едуард младши я е оставил отворена. Качих се, огледах заслона и видях, че едната голяма лодка липсва.

— „Лейди Бес“, казваш?

— Да. Баща ми я нарече на мен.

— Хубаво е, че разполагаме с името... — Еймъс внезапно млъкна, ядосан сам на себе си. Идеше му да си отхапе езика.

Бес попита:

— В случай на злополука, така ли, Еймъс? Името помага да се установи чия е била потъналата лодка.

Той кимна с изражение на разкаяние.

— Опасявам се, че да.

— Не се разстройвай... Сама си го помислих — тя поклати глава и изведнъж светлите ѝ очи, така подобни на бащините ѝ, се напълниха със сълзи. Опита се да ги спре; в гърлото ѝ бе заседнала буца, а душата я болеше.

— О, Бес, скъпа моя — промълви Еймъс, а сърцето му се сви заради нея. Стана и пристъпи към нея.

Тя поклати глава.

— Не, не, няма нищо, добре съм. Сълзите няма да помогнат — извади от джоба си носна кърпичка и избърса очите си. Когато отново я пъкна в джоба на жилетката си, напипа ключа. — О, Еймъс, ключът бе в ключалката, затова заключих хижата. Виж, още е у мен — тя го извади и му го показа.

— Донесох си инструментите за взимане на отпечатъци от пръсти, така че по-късно ще се опитам да проверя дали има, Бес. Дотогава разкажи ми отново всичко, както ми го описа снощи по телефона.

— Готвачке, на двора има няк'ъв адски съмнителен тип — викна Поли, вторачена през прозореца на кухнята.

Готвачката се извъртя, както държеше дървената лъжица, и се намръщи към новата кухненска прислужница.

— К'во има, момиче? К'ви ги приказваш?

— Оня отвън. Айде де, погледни.

Госпожа Ладъм се приближи до прозореца и веднага разбра за какво говори Поли. Наистина в двора на конюшната имаше някакъв странен на вид мъж, който се беше упътил към задната врата.

Готвачката остави дървената лъжица и изтри длани в кухненската кърпа, после пооправи бонето си, забързано излезе от кухнята и тръгна по коридора. Бе отворила вратата и стоеше на стъпалата, когато мъжът се приближи.

Щом спря пред нея, тя веднага отгатна какъв е занаятът му. От него лъхаше толкова силна миризма на риба, че тя инстинктивно се отдръпна и веднага разбра, че е навярно някой от местните рибари или от намиращия се в съседство Скарбъроу.

Той докосна учтиво кепето си с ръка и заговори:

— Добрутро, госпожо, стопанинът вкъщи ли'й?

— Боя се, че не. К'во шъ обичате? — попита готвачката, незабавно преминавайки на местния диалект.

Непознатият сви устни, после изкриви лице.

— Надявах съ да видя стопанина. Тря'а нещо да му река.

Готвачката поклати глава.

— Не мо'а си го извадя от шапката кат' фокусник зайче, нъл тъй? Господаря го ня'а. По-добре думай, к'во има, та по-скоро да ти олекне.

— За малчуганите е, за хлапетата на Деравенел, дет' са съ изгубили.

Госпожа Ладъм замръзна на място и хвърли тежък поглед към рибаря. Очите й се присвиха.

— Ако знайш нещо, по-добре й да ми го речеш... хайде, друже, думай.

— Ами ето к'во... видях ги да мятат въдици от Скалата на кормораните. После мернах една рибарска лодка да плава към онуй каменисто плажче под нея. Видях лодкаря да изтегля лодката си на брега.

— И после?

— Нищо, ловях си риба... отплавах навътре, дирех улов, че вчера хич го нямаше. Треска дирех.

— Чакай тука... не си отивай. Ей сегичка се връщам.

Мъжът кимна, а готвачката се понесе по коридора, колкото можеше да бърза и затърси Джесъп. Когато го откри в стаята му, му разказа за рибаря, предаде му думите му и завърши:

— Редно е да му дам един шилинг, Джесъп, за дето си'й дал труда. Има полза от сведението му, надявам се.

— Може би. Моля те, иди и заговори рибаря. Не го оставяй да си тръгне. Ще повикам господин Финистър да го разпита — с тези думи Джесъп се отдалечи, а готвачката забърза към задната врата.

— Почакайте минутка, моля. Икономът ей сега ще дойде, ще доведе един... важен човек. Тъдява ли живеете?

— Живея тук, откак се помня. Том Роуботъм ме викат.

— Наричай ме готвачке, всички тъй правят.

Джесъп се върна с Финистър и Бес. Госпожа Ладъм се отдръпна настрани, за да може Финистър да излезе и поговори с човека.

— Казвам се Финистър — представи се Еймъс. — Разбрах, че имаш нещо да събщиш за двете момченца, които вчера на обед изчезнаха от плажа на „Рейвънскар“. Би ли ни казал каквото знаеш, моля. Много е важно.

Рибарят повтори същата история, която бе разказал на готвачката. Когато свърши, Еймъс попита:

— Видя ли го да говори с момчетата?  
— Не.  
— Но го видя, че спря на плажа и издърпва лодката си?  
— Точно тъй. Изтегли я връз чакъла и я остави до онез' грамадни камънаци — Том замълча. — После седна.  
— Само това ли видя?  
— Да. После наново загребах. Навлязох в дълбокото. Дирех треска.  
— Можеш ли да ми опишеш човека? Беше ли достатъчно близо, за да го огледаш?  
Рибарят поклати глава.  
— Бях доста далеч, за да го видя хубавичко. Ама беше едър. Мускулест и як. Пък и лодката му беше голяма.  
— Колко рибари можеше да събере?  
Том Роуботъм сви рамене.  
— Петима, може би шестима.  
— Разбирам. Един много важен въпрос. Видя ли човека да отплава от брега с рибарската си лодка?  
— Не. Бях навлязъл в дълбокото, доста надалеч.  
— Разбирам. Каж ми нещо... — Финистър помълча и попита:  
— Как ти е името, впрочем?  
— Том... Роуботъм, сър.  
Бившият полицаи протегна десница.  
— Радвам се да се запознаем, Том, и благодаря, че дойде да ни съобщиш, каквото си видял.  
Стиснаха си ръце и Том кимна с уважение.  
Еймъс го разглежда миг-два, после се поинтересува:  
— Какво те накара да дойдеш, Том? Сигурно си помислил, че е от значение, дето си видял онзи.  
— Тъй ами. Жена ми Бети рече, че вчера полицията бъркала навсякъде и че двете деца са изчезнали. После се сетих и й рекох к'во съм видял, та тя ми заръча да дойда и говоря със стопанина.  
— Е, благодаря, много съм ти признателен — рече Еймъс и измъкна няколко монети.  
Том се възпротиви:  
— Не, не ща нищо. Сторих к'вото й редно. Господин Деравенел, за господин Едуард ми й думата, все добрини правеше на хората от

селото — поклати глава. — Може и да не й важно, дето съм го видял оня. Ама си рекох, че й по-добре да обадя на господин Ричард, както рече жена ми.

Бес пристъпи напред.

— Аз съм дъщерята на господин Едуард, Том, а изчезналите момчета са братята ми. Благодаря ти, че дойде къщи. Всички сме ти признателни.

Еймъс веднага разбра, че на плажа няма да намерят нищо, нито улики, нито следи от момчетата или когото и да е друг. Бедата бе в чакъла, приливите и отливите. Морето по няколко пъти на ден заливаше плажа, покрит с дребни камъчета, миди и вкаменелости... и отмиваше всичко.

После тръгнаха към Скалата на кормораните, без да престават да се оглеждат, и Бес го поведе към рибарската хижа на скалната издатина. Преди това му бе дала ключа и той се опита да свали отпечатъците по него без особен резултат. Твърде много хора го бяха държали в последно време.

Докато стояха един до друг на вратата, Бес посочи останалите три рибарски лодки... „Скъпата Мег“, „Тюлен“ и „Макбет“ и обясни:

— Баща ми държеше тук само четири лодки, но достатъчно весла.

— Виждам — отвърна Еймъс и в продължение на няколко минути изследва внимателно хижата. И пак не откри нищо, което да му бъде от полза — нищо подозрително. Обърна се към нея и заговори:

— Рибарят Том ми каза, че е видял някакъв мъж да тегли лодка по чакъла и после я оставил до голите скали. Да отидем и огледаме там.

Бес на часа се съгласи, минути по-късно бяха отново на каменистия бряг, откъдето се запътиха към подветрената страна на Скалата на кормораните.

Денят бе безоблачен, слънчев и дори не подухваше бриз... прекрасен ден. Никой от тях обаче не обърна внимание на времето, толкова бяха погълнати от търсенето си. В един момент пронизителните крясъци на морски птици накараха Еймъс да вдигне

глава и видя как изящните създания се спускат и после отново се издигат в синьото небе.

— Какви са тези бели птици? — попита той Бес.

— Чайки — отвърна тя. — Тук гъмжи от тях — живеят в скалите, гнездят в тях. Не са ли прелестни с черните връхчета на крилата си и жълтите си човки?

Еймъс кимна.

— Да, красиви са — внезапно млъкна и посочи надолу към мястото, върху което стояха. — Погледни тук, Бес. Повярвах на Том, като каза, че е видял човека да влачи лодката по плажа... виж как е разринат плажа. Нали виждаш вдлъбнатината, изровена от кила на лодката.

— Да, пред очите ми е. Том Роуботъм е много наблюдателен.

— Да — Еймъс се изправи и изпусна дълга и тежка въздишка. Бес бързешком го погледна, но не обели и дума.

Бившето ченге промълви:

— Знаех си, че нищо няма да намерим тук... дори и да търсим цяла вечност. Бес, подозирам, че братята ти вчера са отвлечени от този плаж. Но от кого и по каква причина, не зная.

Девојката стоеше и се взираше в него със замъглени от болка очи. Устните ѝ потрепериха, когато заговори:

— Съгласна съм с теб... Допускаш ли, че онзи тип, когото Том е видял, е спрял тук? — тя се постара да не трепери и да запази самообладание.

— Боя се, че е точно така. Освен това Том добави, че лодката можела да побере петима рибари. А братята ти са две малки момчета. Достатъчно голяма е била за онзи и за тях.

— Но кой ще иска да ги отвлече? — попита тя, готова всеки миг да се разплаче.

— Не зная. Не си го обяснявам. Де да можех. Кога пристига чичо ти?

— Навреме за обяд, както ме увери снощи. Увелича се от самолетите и е наел един да го докара тук заедно с Марк. Каза ми, че имало доста компании за даване на самолети под наем и ми обясни, че му допаднала точно тази, защото собствениците били бивши пилоти от войната. Могат да се приземят на новото летище край Скарбъроу.

— Удивителни машини са самолетите. В тях е бъдещето на транспорта.

— Наистина ли мислиш така? Баба твърди, че са страшно опасни и че могат да паднат от небето. А тя обикновено се пали по новите изобретения.

— Залагам на пътуването по въздуха — заяви Еймъс.

Двамата отново тръгнаха смълчани към стъпалата в скалната стена. Ненадейно Еймъс запита:

— Нямахте ли куче на име Макбет? Същото като на лодката?

— Да, планински териер. Малкият Макбет умря миналата година и Едуард младши бе така разстроен, че известно време не можеше да понесе мисълта за друго куче. Затова татко нарече лодката на Мак, както му викахме.

— Разбирам — Еймъс и Бес тръгнаха рамо до рамо нагоре по стъпалата. В един момент бившият полицаи спря и хвана Бес за ръката. — Кога ще съобщиш на майка си, че от вчера момчетата ги няма?

— Днес, струва ми се, след като пристигне чичо Ричард и имаме възможност да поговорим за създалото се положение.

Ричард Деравенел и Марк Ледбетър се появиха в дванайсет и трийсет и се присъединиха в библиотеката към сломената и потисната група на Сесили Деравенел, Бес и Еймъс.

Ричард Деравенел пръв заговори за изчезналите момчета, като попита майка си:

— Предполагам, че в къщата и земите ни няма нови слуги, които да си наела, без да ми споменеш?

— Не, няма, Ричард. А, забравих за Поли, новата помощница в кухнята, но майка ѝ работеше при нас години поред. Тя е от селото.

— И в имението няма нови работници?

Сесили Деравенел поклати глава и му хвърли крайно неодобрителен поглед.

— Никога не наемам съмнителни или подозрителни хора.

Ричард веднага долови острия ѝ тон и отвърна:

— Длъжен бях да попитам, майко.

— Зная.

Марк Ледбетър се намеси в разговора:

— Разговарях с двамата детективи, които вчера са били тук и те са смаяни до немай-къде. Както всички нас.

— Разполагам с известна информация — заяви тихо Еймъс и им разказа за рибаря Том Роуботъм, който бе почукал на задната врата тази сутрин.

Изречението на Ричард леко се промени, докато слушаше, и когато Еймъс свърши, бързо попита с напрегнат глас:

— Допускаш ли, че този тип с лодката е отвлякъл момчетата?

— Боя се, че да — отговори тъжно Еймъс.

— Защо? — попита Марк. Познаваше Еймъс от години и имаше доверие в способностите му. Но нямаше как да не зададе въпроса от името на семейството. Искаше всички да чуят аргументите за заключението му.

— Защото няма друго обяснение — незабавно отвърна Еймъс. — Освен ако не са се качили сами на лодка и не са отплавали в Северно море. Бес ме уведоми, че лодката „Лейди Бес“ я няма.

— Значи твърдиш, че едната възможност е да са влезли навътре в морето, настигнала ги е буря, лодката се е преобърнала и са се удавили? Другата — че са отвлечени — обобщи Марк.

— Защо някой ще поиска да отвлече братята ми? — неуверено попита Бес, готова отново да заплаче от мъка и тревога. Ричард ѝ хвърли топъл, съчувствен поглед и меко отговори:

— Има безмилостни хора по целия свят, скъпа Бес. Които търгуват с човешки същества... крадат деца... заради откуп, заради други, които искат да имат деца, а нямат или... за разврат.

— О, боже, не го споменавай! — възкликна Сесили, прикривайки устата си с ръка. — Не и това, Ричард — тя ужасено се втренчи в най-малкия си син.

— Има много зли хора, госпожо Деравенел — намеси се Еймъс. — Жестоки, безсърдечни, сребролюбиви, които, според мен, не бива да се наричат човеци.

Сесили кимна и потърси погледа на Марк Ледбетър.

— Ти как мислиш, Марк?

— Бих твърдял, че им се е случило нещастие в морето, ако не беше рибарят, видял лодката на плажа. Вижте... нека призная, доста се



двоумя. Момчетата бяха красиви деца и... — замлъкна, като видя Бес и Сесили да се взират в него с ужас.

— О, боже, не! Няма да го понеса — прошепна Сесили и затвори очи. Бес се приближи до баба си и я прегърна, стараейки се да я успокои.

Ричард попита разтревожен:

— Марк, как ще ни препоръчаш да постъпим? А ти, Еймъс?

Бившият полицаи поклати глава.

— Огледах плажа, но не намерих никакви улики, освен дълбоки дири от влачена лодка по брега от прибоя към скалите. Нищо друго. Тази сутрин надълго и нашироко разговарях с Джесъп и разпитах повечето от работещите в имението, градинарите и конярите. Никой не е виждал непознати да се мотаят наоколо и в селото не са виждали чужди хора. Ударих на камък. Както и полицията вчера. Преровиха навсякъде, но не откриха нищо.

Ричард се обърна към Марк и попита:

— Ако момчетата бяха отвлечени заради откуп, досега похитителят щеше ли да ни потърси?

— Категорично! Не чакат дълго, преди да се свържат със семейството на жертвата, или в нашия случай, жертвите. Предпочитат да действат бързо с надежда да се отърват от детето и да грабнат парите. Но и инспектор Уолис от Скарбъроу, и главен инспектор Алисън от Йорк са склонни да мислят, че децата са отвлечени.

— Какво ги кара да стигнат до това заключение?

— Вътрешната им интуиция, както споменаха снощи. Инстинктът им на ченгета.

— Безпомощни сме, Марк — въздъхна Ричард. — Какво, в името на Бога, можем да направим?

— Имам предложение — Еймъс отмести погледа си от Ричард към Марк. — Защо не се обърнем към обществеността? Към народа на Англия. Идеята ми е следната: защо не го обявим в пресата? Да дадем изявление пред журналисти, да разкажем за трагедията, да ги накараме да отпечатат снимките на момчетата. Да помолим за помощ да разнищим това престъпление?

— Гениално! — възкликна Марк. — Трябва да предложите възнаграждение, Ричард. Една тлъста сумичка в замяна на момчетата и

по-древни цифри за сведения, които могат да ни отведат в правилната посока, да ни насочат към Едуард младши и малкия Ричи.

— Да! Да се захващаме за работа! — ентусиазирано отговори Ричард, изпълнен с облекчение. — Струва ми се, че е единственото, което можем да сторим. Който и да е отвлякъл децата, не може да ги крие вечно, нали? Някой някъде ще ги забележи, сигурен съм, и ще ни ги доведе.

Но грешеше. Твърде скоро щеше да бъде обвинен за изчезването на племенниците си и заклеймен за деянието си.

## 51. ЛОНДОН

Елизабет Деравенел стоеше до прозореца на спалнята си в къщата на „Бъркли Скуеър“. В ледения декемврийски следобед от няколко часа валеше сняг.

Градската градина по средата на площада бе вече покрита със снежна покривка, снежинки се стелеха по голите клони на безутешните дърветата...

Безутешни. Самата тя се чувстваше така. Неутешима и с разбито сърце. Синовете ѝ бяха изчезнали почти преди пет месеца, сякаш се бяха изпарили, както се изрази Бес.

Така и не ги намериха.

Облегна чело на прозореца, загледана в спускащите се снежинки... падащи като сълзи. От август насам сълзите ѝ не пресъхваха. В един момент си каза, че вече не са ѝ останали сълзи, но грешеше; плачеше всяка нощ, преди сънят да я повали.

През деня се стараеше да бъде силна и храбра заради дъщерите си, нейните пет хубавици — Бес, Сесили, Ан, Катърин и Бриджит. Сега семейството бе само от жени, без Нед, а синовете ѝ бяха отвлечени бог знае къде.

Затвори очи, а лицата им изпъкнаха в съзнанието ѝ. Къде бяха синовете ѝ? Ужасяваше се от мисълта, че са живи и съществуват в някакъв ужасен ад... незнайно къде, питащи се защо не идва да ги спаси. Но пък да вярва, че са мъртви, не бе ли още по-жестоко?

Малките ѝ момченца... Едуард и Ричи... толкова красиви деца, мили и гальовни... невинни души, които не биха сторили никому зло. Сърцето ѝ бе съкрушено още преди месеци, когато за първи път научи от Бес в сряда, осемнайсети август, датата, която никога нямаше да забрави. Веднага се бе завтекла към къщи, пристигна в Йоркшир в петък, два дни по-късно, за да се изправи пред болката и безмерното отчаяние, което нямаше край.

Нейните скъпи, любими синове... Очите ѝ плувнаха в сълзи. Елизабет ги изтри и пое дълбоко дъх. Дължна бе да не се предава, да

понася стоически мъката, но бе толкова трудно.

1926 година бе дамгосана в сърцето ѝ. На девети април почина Нед. През юни Уил Хаслинг си отиде. Отношенията им не бяха приятелски, но вътре в себе си тя знаеше, че той винаги ще откликне, когато изпадне в нужда. Заради Нед и заради брат ѝ. Беше най-близкият приятел на Едуард.

Сърцето ѝ се сви. Брат ѝ внезапно почина през септември, повален от мозъчен удар. Вече нямаше към кого да се обърне. Е, не бе съвсем вярно. Еймъс Финистър бе насреща, ако ѝ потрябваше, както и Алфредо Оливери. Бяха ѝ верни заради неугасващата им обич към Нед и многото години съвместна работа. Естествено и Грейс Роуз. Бе се показала като мила и обичлива млада жена. Навести я, когато момчетата изчезнаха и я увери, че желае да ѝ помогне с каквото е по силите ѝ. Знаеше си, че този жест е продиктуван от обичта ѝ към Нед и Бес, освен дето бе искрена и грижовна. Елизабет никога нямаше да забрави постъпката ѝ.

На вратата на спалнята се почука и когато Елизабет отговори „влез“, лицето на Малет се показа иззад вратата.

— Извинете ме, госпожо Деравенел, но дойде госпожа Търнър. Чака ви във всекидневната.

— Благодаря, Малет. Ще слеза след минута.

— Да, госпожо.

Елизабет погледна часовника на полицата над камината. Бе точно четири часа. „Е, поне е точна“, каза си тя и отиде да си напудри носа. Маргарет Бочърд Търнър бе пожелала да я види.

Въпреки че Маргарет бе аристократка от знатно потекло, радваща се на високо обществено положение в Лондон, Елизабет Деравенел никога не се бе срещала с нея. Затова, когато няколко минути по-късно влезе във всекидневната, се изненада като видя колко е дребничка. Освен това бе хубава и извънредно елегантна, облечена по последна мода.

Костюмът ѝ в черно и бяло бе от „Коко Шанел“, бижутата ѝ носеха почерка на същата модна къща — няколко реда перли, малтийски кръст на златна верижка и перлени обици.

Докато се приближаваше към нея, Елизабет реши, че сигурно е към четирийсет и пет.

— Добър ден, госпожо Търнър — поздрави я Елизабет и протегна ръка.

Маргарет Търнър се бе изправила, когато Елизабет влезе в стаята, и после пристъпи напред, ръкува се и отговори с характерния си глас.

— Много се радвам да се запозная с вас, госпожо Деравенел. Благодаря, че се съгласихте да ме приемете.

Елизабет кимна с глава към канапето и я покани:

— Седнете, моля.

Двете жени стояха една срещу друга и се измерваха с очи. Елизабет още се чудеше на какво дължи посещенията ѝ, а Маргарет Бочърд Търнър се питаше как да започне.

След като се прокашля и усмихна, Маргарет най-после пое инициативата и заговори:

— Предполагам, че желаете да узнаете защо ви писах с молба да се срещнем и след минута ще ви обясня. Искам първо да ви уверя колко ви съчувствам. Като майка мога да си представя какво изпитвате. Бях разделена от единственото си дете в продължение на много години, макар и не по моя вина, и бе извънредно болезнено. Сигурно умът и сърцето ви агонизират ден след ден.

Елизабет се трогна от състрадателните думи и любезния тон на гостенката и отвърна:

— Вярно е, госпожо Търнър. Понякога ми се струва, че не са ми останали сълзи, но греша. Страда цялото ни семейство, най-вече дъщерите ми. Благодаря за добротата ви и оценявам отношението ви.

— Следях много внимателно репортажите в пресата и съм длъжна да призная, че английските вестници заслужават похвала за опитите да ви помогнат. Наистина посветиха множество статии на бедата ви, отразиха я в ярките заглавия, публикуваха фотографиите на синовете ви. Кампанията продължи няколко месеца, нали?

— Да, и вестниците се стремяха да ни помогнат с каквото могат, както и Би Би Си. Посветиха на момчетата редица радиопредавания — Елизабет поклати глава и над лицето ѝ падна тъжна сянка. — Наградата все още чака... — гласът ѝ се прекърши и тя седна, преглъщаше сълзите си.

В същия момент Малет почука на вратата, отвори я и влезе във всекидневната, тикайки количката с чая.

— Благодаря ти, Малет — рече Елизабет, възвръщайки си самообладанието. — Остави я до стола ми. Аз ще сервирам чая.

— Да, госпожо — той кимна и се оттегли.

Решена набързо да претупа ритуала на следобедния чай, Елизабет стана, приближи се до количката и попита:

— Желаете ли мляко? Или може би предпочитате лимон, госпожо Търнър?

— Лимон, благодаря — отговори Маргарет и съсредоточено наблюдаваше Елизабет, като си мислеше колко е красива наистина. Вярно поотслабнала сега, с хлътнали страни, но явно страдаше заради изчезналите си деца. „Колко е тъжна“, помисли си Маргарет и я изпълни съчувствие. Животът на тази жена е съсипан.

Елизабет подаде чашата чай на гостенката си, после взе своята и седна.

— Не ви предложих нищо за ядене, госпожо Търнър. Желаете ли нещо?

— Не, не, много благодаря.

Няколко секунди седяха в тишина и отпиваха от чая. Елизабет се опитваше да се успокои, докато Маргарет още мислеше за домакинята си.

Маргарет Бочърд Търнър бе умна, отзивчива и прозорлива, затова сега седеше, пиейки чай, без да говори, за да даде възможност на Елизабет Деравенел да дойде на себе си. Нямахше как да не се запита колко от слуховете са достигнали до Елизабет и особено за девера ѝ Ричард Деравенел. В този момент нямахше как да знае дали някой ѝ е казал каква антипатия изпитват към него в „Деравенелс“ и че мнозина са убедени, че има пръст в изчезването на племенниците си.

След малко Елизабет остави чашата си и промълви:

— Отново ви благодаря за топлите думи, госпожо Търнър. Обаче в писмото до мен твърдите, че искате да обсъдим нещо важно — Елизабет я погледна очаквателно.

— Така е — Маргарет остави чашата си на ниската масичка и заговори:

— Мога ли първо нещо да ви попитам, госпожо Деравенел?

Елизабет кимна.

— След като изминаха почти шест месеца, а от синовете ви ни вест, ни кост, какви са заключенията ви? Както и на семейството ви?

Изненадана, Елизабет зяпна насреща ѝ, изумена, че жена с възпитанието на Маргарет Търнър би задала толкова болезнен въпрос. Не отговори, остана да седи със стиснати една в друга длани, за да им попречи да треперят.

С тихия си, изтънчен глас Маргарет бавно продължи:

— Долавям, че намирате въпроса ми за неуместен, че ме приемате като непозната, която нахълтва в уединението ви. Но имам причина да питам. За вас навярно е болезнено, но позволете ми да ви го кажа: ако момченцата не бъдат намерени през идните няколко месеца, според мен е логично да заключите, че никога няма да бъдат открити. Колкото и да е ужасяваща, смятам, че това е истината, госпожо Деравенел. При това условие най-голямата ви дъщеря Бес ще стане наследница на съпруга ви. Права ли съм?

— Да, вярно е — отговори Елизабет с едва чул глас.

— Из Лондон се носят всякакви мълви за злочестината ви, вашата и на цялото ви семейство. Убедена съм, че това ви е известно.

— Хорски приказки — промълви Елизабет успокоена и на часа хареса честността и прямотата на гостенката си. Явно не бе лицемер.

— Нека продължа: най-голямата ви дъщеря е законната наследница на съпруга ви и може да стане управителен директор на „Деравенелс“. Зная го със сигурност. Вижте, всички във фирмата знаят, че Едуард Деравенел промени вековните правила през 1919 година. Моят син Хенри работи в клона в Париж. Фактически напоследък оглави кантората. Ето откъде зная за промяната на правилата: съобщи ми синът ми. Вашият съпруг го назначи на настоящата му длъжност, взе го на работа в компанията. Засега се справя много добре.

— Наясно съм, разбира се, че съпругът ми е променил правилата, но не знаех, че синът ви работи в парижкия клон на „Деравенелс“.

— Там го харесват и ценят. Хенри е отличен бизнесмен и много приятен млад човек. От него един ден ще излезе прекрасен съпруг.

Елизабет я погледна и изведнъж всичко си дойде на мястото. Разбра защо Маргарет Търнър седеше във всекидневната ѝ. Елизабет си пое дълбоко дъх и попита:

— Обмисляте брак между дъщеря ми и сина си. Затова дойдохте да се срещнете с мен, нали?

— Всъщност, да. Нека ви разкрия произхода му. Той не е Деравенел заради баща си, покойния Едмънд Търнър, но в жилите му тече родовата кръв, наследена от мен. Сигурно знаете, че аз съм Бочърд, пряка наследница на Джон Грант Деравенел, четвъртия син на Ги дьо Равенел, основателя на династията. Освен това синът ми е наследник на покойния Хенри Грант и наследи неговите акции от компанията.

— Нима твърдите, че синът ви има претенции към фирмата?

— Не, не казвам точно това... но мога да ви уверя, че би могъл да има изгледи да се сдобие с компанията, ако е женен за наследницата на Едуард Деравенел — Маргарет напрегнато изправи гръб, впила тъмните си очи в Елизабет. — Само си представете, госпожо Деравенел... вашата дъщеря и моят син могат да създадат нова династия — Търнър. А във вените на децата им ще тече кръвта и на Деравенел, и на Търнър. Струва си да се обмисли, нали?

Елизабет кимна и лека усмивка заигра на устните ѝ. Скръбта по изчезналите ѝ синове не намаля, но съзря искрица надежда за Бес.

Маргарет Бочърд Търнър, една от най-умните жени, също се усмихна.

— Нека поговорим откровенно, какво ще кажете?

Така и сториха и след няколко часа започнаха да планират сватбата.



## 52.

Бес седеше до леглото на леля си Ан Деравенел, държеше ѝ ръката и се опитваше да я успокои. Няколко седмици поред Ан бе болна, откакто внезапно и неочаквано детето им, малкият Еди, почина от апандисит. Ан и Ричард бяха като полудели, обезумели и неутешими. Ан се поболя и падна на легло. Ричард също бе покрусен от скръб, но успяваше да се овладее. Делата на „Деравенелс“ отвличаха мисълта му.

Ненадейно Ан обърна глава и погледна Бес право в очите, после тихо промълви:

— Не мога да престана да мисля за девети април, когато малкият Еди почина в „Рейвънскар“. Защо Бог ни го отне в този ден? Същият, в който си отиде Нед преди година? Точно на този ден, Бес. Нима Бог наказва Ричард?

Бес се приведе по-наблизо и се вгледа в леля си, а яркосините ѝ очи се разшириха от изненада.

— Какво говориш, лельо Ан? Защо ще наказва чичо Ричард?

Ан лежеше върху възглавниците, бледа и изпита. Остана безмълвна и съжали за думите си, като видя потреса и изумлението, изписани на лицето на племенницата ѝ. Бес навярно я разбра неправилно.

— Какво искаш да кажеш? — настоя младата жена, смаяна и изплашена от думите на леля си.

Ан вдигна поглед към Бес и немощно се усмихна.

— Ричард настоя момчетата да заживеят в „Рейвънскар“ с нас и малкия Еди. Онзи уикенд, когато отпътувахме при майка ми, ги оставихме сами, а по-късно Ричард замина за Лондон. Останаха без надзор, Бес, ако не броим гувернантката и слугите. Злословят против Ричард, твърдят, че бил небрежен и затова е виновен за изчезването им... но не е вярно. Той обичаше момчетата. И кой би допуснал, че няма да са на сигурно място в „Рейвънскар“ и че някакъв злодей ще ги отвлече от плажа?

Ан се разрида, а Бес се надвеси над нея, даде ѝ чиста носна кърпичка и тихо промълви:

— Моля те, не плачи, Ан, не се разстройвай. Трябва да се щадиш, за да оздравееш. Чичо Ричард се нуждае от теб и той тъгува за малкия Еди. Нека сляза долу и помоля готвачката да приготви кана с чай. Ще можеш ли да хапнеш нещо?

Ан избърса очите си и поклати глава.

— Не съм гладна — обърна поглед към часовника на нощното шкафче и тихо рече: — Боже, виж кое време е. Вече е шест. Ричард скоро ще се върне от „Деравенелс“.

— Защо не се помъчиш да станеш, Ан, и да вечеряш с него. Така ще го ободриш.

— Не мисля, че ще мога. Може би утре ще се почувствам по-добре.

Изведнъж Бес осъзна, че леля ѝ бавно гасне. Почти не се хранеше и понеже рядко ставаше от кревата, краката не я държаха. Атрофия, мина през ума ѝ, но бързо пропъди ужасната мисъл.

В същия момент вратата се отвори и неочаквано на прага застана чичо ѝ. Изглеждаше уморен и отпаднал, но се насили да се усмихне и влезе в стаята.

— Бес, колко хубаво, че си дошла. Благодаря ти, че идваш да поседиш при Ан, толкова си добра.

— Тук съм цял следобед — отвърна Бес и му се усмихна. Открай време бяха близки и тя истински го обичаше. — Мъчех се да убедя Ан да стане за вечеря.

— Защо не? — приближи се до леглото, наведе се над съпругата си, нежно отмахна светлорусата коса от лицето ѝ и я целуна по бузата. Свел очи към нея, продължи: — Слез долу, любов моя. Ще бъде чудесно да вечеряме заедно.

Очите на Ан бяха пълни с обожание, когато отговори.

— Ще подремна. Обещавам, че по-късно ще сляза — премести поглед към Бес и се усмихна на племенницата си. — Остани за вечеря, скъпа. Може по-късно да ми помогнеш да се облека.

— Разбира се, че ще ти помогна, лельо Ан — отговори Бес, а после се обърна към чичо си. — Сега ще сляза долу и ще ви оставя двамата сами.

Бес излезе в градината, прекоси широката тераса и слезе до оградата, отвъд която течеше Темза.

Подпря се на лакти върху оградата и се взря надолу към реката. От години Еймъс угощаваше нея и Грейс Роуз с приказки за Темза и момичетата я обикнаха не по-малко от него. В този късен майски следобед в нея плаваха само няколко малки баржи, които ѝ напомниха на „Лейди Бес“.

Какво се бе случило с рибарската лодка? Ясно бе, че братята ѝ са я извели на плажа. Но бяха ли действително влезли във водата? Бяха ли се удавили при злополука в морето? Или мъжът, когото Том Роуботъм бе видял, просто бе завързал рибарската им лодка за неговата, когато ги е отвел със себе си?

Неотдавна бе задала същия въпрос на Еймъс, а той бе кимнал и отговорил:

— Ако аз похищавах две момчета, разбира се, че щях да открадна и лодката им... Липсващата лодка „Лейди Бес“, бе дала повод за съмнения у мнозина. Смятаха, че е възможно и да са се удавили в морето.

Тогавя бе попитала Еймъс той какво смята, а Финистър ѝ отговори, че според него братята ѝ са били отвлечени, но няма представа каква е съдбата им.

Бес въздъхна, като си спомни за разговора с бившия полицай. Бе склонна да се съгласи с него... никой не знаеше какво се е случило с Едуард и Ричи. Неизвестността бе най-жестока от всичко. Бяха изчезнали преди близо година. Днес бе последният ден на май 1927. Тя бе на осемнайсет, бе отпразнувала рождения си ден през март, а Грейс Роуз бе вече на двайсет и седем. Бяха добри приятелки и прекарваха много време заедно; Грейс Роуз ѝ бе истинска сестра, сякаш бе още една от дъщерите на Елизабет, за радост на Бес.

— Търсих те навсякъде — чу гласа на Ричард, който слизаше по пътеката към нея.

Бес се извъртя, устните ѝ се разтеглиха в усмивка и отговори:

— Не съм се скрила, чичо Ричард.

— Отново ти благодаря, скъпа Бес — той се приближи до нея, облегна се на оградата и я загледа внимателно. — Наистина успяваш да ободриш Ан. Вижда ми се толкова слаба, така апатична, а лекарят

твърди, че от нищо не е болна — той поклати глава, а лицето му се изопна.

— Болна е от мъка — промълви Бес.

Той дълго мълча, после прошепна:

— Умира заради сломеното си сърце, предполагам.

— Навярно — съгласи се Бес, хвана го за ръката и я стисна. — Зная колко се измъчваш заради Ан, сам се поболяваш от тревога, но ще идвам колкото се може по-често да я виждам.

Ричард обхвана с длан нейната ръка.

— Благодаря на бога, че имаме теб. Толкова си добра. Помагаш и на мен. Какво щях да правя без теб, скъпа Бес — поднесе ръката пред устните си и целуна пръстите ѝ. — Ти си нашето съкровище.

Тя се наведе напред и го целуна по бузата.

— Искам колкото е по силите ми да помогна и на двама ви. Обичам ви, Ричард. За какво са роднините?

Той ѝ хвърли неразгадаем поглед, после отбеляза:

— Понякога си задавам същия въпрос, особено за нашите.

Той зарея поглед в далечината, като че виждаше нещо невидимо за нея. В момента очите му бяха бледо сиво-сини и докато наблюдаваше тъмната му коса и изваяно лице, тя осъзна колко много приличаше на баба ѝ. Ричард Деравенел бе наследил чертите на клона Уоткинс. Не бе така висок и поразително красив като баща ѝ, а цветът на очите и косата му бяха съвсем различни. И все пак бе хубав мъж и понякога ѝ напомняше на баща ѝ.

Наистина бе много странно, че седемгодишният му син, малкият Еди, почина в същия ден както баща ѝ предната година. Замисли се за думите на Ан, бяха я озадачили.

Ненадейно от устата ѝ се изплъзна въпросът:

— Чичо Ричард, защо хората говорят такива ужасни неща за теб?

Той извърна глава от реката и смаяно я погледна. Пред погледа ѝ лицето му се промени. Устата му се сви в права линия, очите му, бледосини само преди миг, сега потъмняха.

— Не зная, Бес — най-сетне отговори учудено. — Наистина... изумен съм не по-малко от теб. Не съм отвлякъл братята ти. И защо да го правя? Освен това бях в Лондон, както добре ти е известно. Предполагам, че смятат, че съм наел човек да ги отвлече... или убие?

Нямам вина за това престъпление, Бес, ако изобщо съществува такава. Трябва да ми повярваш.

— Вярвам ти. Зная колко обичаше момчетата и колко верен беше на баща ми... Не мога да допусна, че ще позволиш и косъм да падне от главите им... толкова приличаха на него.

Очите на Ричард се изпълниха със сълзи и той отново хвана ръката ѝ.

— Погледни ме, Бес, моля те. Моля те, погледни ме. Кълна се в Бога, че не съм причинил зло на Едуард и Ричи. Трябва да ми повярваш.

Бес, взряна в очите му, видя блясъка на искреността в тях, чу истината в гласа му и разбра, че не лъже. Повярва му, независимо от всички, които злословеха зад гърба му. Познаваше го цял живот и му имаше безусловно доверие. Бе брат на баща ѝ, любимият му брат, и баща ѝ го обичаше от все сърце.

— Разбира се, че ти вярвам — най-последно промълви тя. — Бих ти поверила живота си, както и на сестрите си.

— Благодаря ти, Бес. Признателен съм ти за доверието — извърна се към реката, после и тя. Прегърна я, докато наблюдаваха Темза как тече покрай тях, потънали в собствените си мисли. Но и двамата се безпокояха за бъдещето.

Еймъс Финистър стоеше в библиотеката в къщата на „Бъркли Скуеър“. Като всеки друг, който пристъпваше прага на тази прекрасна стая, той се загледа в платното на Реноар, закачено над камината. Напомни му на Бес и Грейс Роуз. Преди всичко затова я бе купил господин Едуард, бе повече от очевидно.

— Здравейте, господин Финистър — чу се гласът на Елизабет.

Той се извъртя и се обърна към нея.

— Добър вечер, госпожо Деравенел.

Елизабет прекоси стаята и пое протегнатата му ръка, после двамата се насочиха към столовете пред камината.

— Благодаря ви, че дойдохте — рече Елизабет и седна. — Искан да поговорим за „Деравенел“.

— Така си и помислих. Но нямам много да ви съобщя, госпожо Деравенел. Ако беше иначе, щях да ви потърся.

— Зная, бяхте безкрайно любезен и много услужлив през изминалата година. Както и господин Оливери. Между впрочем, ще дойде ли и той?

— Да. Забавиха го във фирмата, но ще пристигне до няколко минути.

— Радвам се. Питам се как вървят делата на парижкия клон.

— Много добре, доколкото разбирам. Но естествено Оливери ще ви уведоми по-подробно, тъй като постоянно работи с тях.

Тя кимна и притисна длани една в друга.

— А какво става в Лондон? — изви в дъга русите си вежди и добави: — Има ли още уволнения?

— Няколко, да. Господин Ричард извърши и някои други промени.

— Но компанията е в безопасност, нали? — попита отново тя и изведнъж тревога засенчи светлосините ѝ очи. Притеснено посегна към шията си. — Не е разорена, нали?

— Това трудно може да се случи, госпожо Деравенел. Господин Едуард я направи изключително стабилна.

— Мадам, извинете, но пристигна господин Оливери — обади се Малет от вратата на библиотеката.

— О, благодаря ти, моля те, покани го, Малет.

Елизабет се изправи да посрещне забързания Алфредо, който надълго и нашироко се извиняваше, че е закъснял.

— О, няма нищо — увери го тя и се ръкува с него. — Моля, седнете при нас. О, колко съм нелюбезна, не ви предложих нищо. Ще желаете ли нещо за пиене, господин Финистър? А вие, господин Оливери?

Двамата мъже учтиво отказаха, след което Елизабет се облегна на стола си и заговори:

— Тъкмо обсъждахме „Деравенелс“ с господин Финистър и той ме увери, че както и да постъпи девер ми, никаква опасност не грози компанията, заради усилията на съпруга ми.

— Самата истина, госпожо Деравенел. Господин Едуард бе гений. Със съжаление ще отбележа, че брат му не е от същия калибър, но все пак не е глупав. Може от време на време да се отървава от някой служител, но няма да потопи кораба, вярвайте ми — увери я Оливери.

— Споменах на господин Финистър кантората ни в Париж. Там всичко е наред, нали?

— Да. Работи отлично. Хенри Търнър я управлява с голяма вещина — отговори Оливери. — Оказа се истинско съкровище. Всички бяхме доста озадачени, когато преди няколко години господин Едуард го назначи на работа, но е много полезен за компанията.

— Надявам се, нали е акционер. Убедена съм, че и двамата знаете, че е наследник на покойния Хенри Грант и е придобил всичките му акции от компанията.

— Господин Деравенел, имам предвид господин Едуард, ми го спомена — отвърна Оливери. — Като че изпитваше силно доверие към търговската находчивост на младия Хенри.

— Така и чух. Искам да попитам нещо и двама ви и да ми отговорите абсолютно откровено. Каквото и да кажете, ще си остане между нас.

И двамата кимнаха.

Елизабет им се довери:

— Напоследък чувам всякакви слухове за девера ми. Поразява ме, че Ричард Деравенел не е особено обичан в компанията... вярно ли е?

— Да. За жалост, дори бих добавил, че го мразят, и то много — отговори Оливери.

— Като изключим онези, с които е израснал или които доведе във фирмата след смъртта на господин Едуард миналия април — обади се Еймъс. — Те му се кланят доземи.

— Но предполагам, това са шепа хора? — намеси се Елизабет.

— О, да, госпожо Деравенел, точно така — побърза да отговори Оливери.

— Считат ли го за виновен за изчезването на синовете ми? — най-после зададе най-важния въпрос.

— Мнозина — веднага отвърна Финистър. Държеше да ѝ разкрие истината. Тя заслужаваше да узнае какви мрачни слухове се носеха напоследък. — Длъжен съм да кажа, че осемдесет процента от служителите на „Деравенелс“ смятат, че девер ви има пръст в изчезването им. Не ме питайте защо.

— Вероятно смятат, че се е отървал от тях, за да присвои компанията за себе си и собствения си син — подсказа Оливери,

довършвайки мисълта на Финистър.

— Който сега е мъртъв — промълви Елизабет. — Не е ли странно, че синът му почина на същата дата като съпруга ми, една година по-късно.

Никой от мъжете не отговори; и двамата бяха съгласни с нея. За мнозина бе нещо като поличба. Сякаш бе намеса свише.

Елизабет погледна първо Финистър, после Оливери.

— Дъщеря ми Бес е действителната наследница, както ви е известно, а не чичо ѝ. Сигурна съм, че ви е известно, че съпругът ми промени старите правила още през 1919, за да може жена, родена с името Деравенел, да бъде управителен директор на компанията, стига да е достигнала нужната възраст.

— Да, знаем — отвърна Оливери от името и на двамата.

Елизабет постоя замислена за миг, после продължи:

— Още е млада да оглави фирмата. За момента.

— Но може да дойде да работи в „Деравенелс“ и да се обучи — възкликна Алфредо, развълнуван от перспективата и нетърпелив да я осъществи.

— След някоя и друга година би могла да заработи в компанията. Вярвате ли, че ще я посрещнат с добре дошла? — попита Елизабет.

— Категорично — увери я Алфредо, после се запита дали е прав. Много мъже щяха да възнегодуват срещу нея.

Финистър се обади:

— Много е зряла за възрастта си, госпожо Деравенел, и е невероятно интелигентна, също като баща си. Познавам я, откакто се роди и зная, че притежава всичките му качества, освен това е извънредно практична.

— Истина е. Да сменим темата. Как бихте приели Хенри Търнър да започне работа в лондонския ни клон? И него ли охотно ще приемат? — Елизабет премести поглед от Оливери към Финистър.

Двамата се спогледаха, после едновременно кимнаха. Еймъс отговори:

— Така мисля, да. Особено служителите, защото той е издънка на Деравенел, нали? Поне така чух.

— Да, заради майка си Маргарет Бочърд Търнър, а както по-рано споменах, е и главен акционер.

Еймъс Финистър се обади с мрачен тон:



— Господин Ричард няма да му се зарадва, не и задълго.

— Няма да го пусне да прекрачи прага — заяви Алфредо и изкриви лице.

— Съзнавам го — рече Елизабет.

Взирайки се в нея, за да прецени изражението и тона ѝ, заговори тихо и съзаклятнически:

— Да не би да обмисляте... съюз, ако мога така да го нарека, госпожо Деравенел? Съюз между Бес и Хенри Търнър?

Ъгълчетата на устните ѝ издайнически се повдигнаха.

Еймъс ѝ се усмихна в отговор.

След кратко мълчание Елизабет се изправи, приближи се до камината и застана с гръб към нея, както бе обичай на Едуард. Очите ѝ се плъзнаха по тях, двамата най-доверени и предани служители, двамината, успели да избегнат изстъпленията на Ричард, които още работеха в „Деравенел“.

Като поизправи гърба си, тя заяви:

— Промяна. Единственото постоянно е промяната. Събитията често взимат неочакван обрат, както всички знаем. А хората не живеят вечно, нали?

## 53.

### „РЕЙВЪНСКАР“

Катастрофа. Точно от това се страхуваше брат му Нед и правеше всичко по силите си, за да я отклони, за да я избегне. И бе успял. Вярно, почина твърде млад в леглото, на върха на успеха си.

Но той не успя да избегне катастрофата. Помете го вихърът ѝ. Смаза го. Личният му живот бе унищожен; професионалната му кариера бе на прага на краха. Атмосферата в „Деравенелс“ бе неблагоприятна, за което можеше да вини само себе си. Бе се доверил не на когото трябваше, слушаше не когото трябваше, правеше грешки... Бяха златно семейство, но бяха прокълнати.

Ричард Деравенел стоеше в библиотеката в „Рейвънскар“, вираше се в Северно море, а сиво-сините му очи поглъщаха величествената гледка. Бе май 1928 година и той бе на трийсет и три. Вдовец. Съпругата му почина този март от вирусна туберкулоза. Но Ричард бе убеден, че всъщност я уби разбитото ѝ сърце и скръбта по седемгодишния им син, малкия Еди.

Стопанинът на „Рейвънскар“ въздъхна, спомнил си обичното си дете. Не само бе загубил скъпото си момченце, но и единствения си наследник. Всички потомци на рода Деравенел от мъжки пол бяха си отишли от този свят, освен малкия син на Джордж, живеещ в Дижон с леля си, сестрата на Ричард, Мег.

Нямаше кой да оглави компанията, ако нещо се случеше с него. Единствена пълнолетна наследница бе племенницата му Бес, прекрасната най-голяма и първородна дъщеря на Нед. Брат му бе узаконил възможността жена да управлява „Деравенелс“, но как щеше да се справи Бес? Неизпълнима задача: нямаше никакъв опит в бизнеса и бе само на деветнайсет. Мъжете в компанията нямаше да се чувстват удобно в нейно присъствие, ни най-малко.

Бес. Обичаше я не само защото бе дете на брат му, но и понеже бе истинска Деравенел. Но не бе влюбен в плътския смисъл на думата, както мнозина предполагаха. Напоследък разпространяваха слухове за тях, непристойни и неверни клюки... Враговете очерняха неговото и

нейното име, изкарваха ги любовници, мълвяха, че е отровил Ан, за да се ожени за племенницата си, та заедно да управляват „Деравенелс“. Но как да затвориш хорските усти? Как да изтриеш полепналата кал от лицето си?

Ричард се извърна от прозореца, пристъпи към средата на библиотеката и се изправи пред портрета на брат си, наричан в последно време Едуард Деравенел Великия. И бе истина, действително бе велик и друг като него нямаше да има. Когато са го създавали, не са пестили материала. Бе неповторим.

Портретът бе в естествен размер и Нед бе изобразен пред същата тази камина, обут с дълги бричове за езда, излъскани до блясък кафяви ботуши и синя риза, подчертаваща цвета на очите му. Бе отворена на врата и се виждаше медальонът с бялата роза на Йорк.

Ричард посегна към гърдите си и докосна собствения си златен медальон под ризата си; винаги слагаше розата към себе си, а слънцето в своето великолепие бе обърнато навън. Нед бе поръчал да изработят медальоните, когато през 1904 оглави „Деравенелс“ и нареди да изпишат върху тях девиза на фамилията „Вярност навеки“.

Портретът бе започнат, когато Нед бе на трийсет и девет и бе завършен преди четирийсетия му рожден ден. Бе внушителен, биеше на очи, като влезеш в помещението, което бе проектирано от Нед и бе любимата му стая в замъка. Приликата беше толкова голяма, че на Ричард му се струваше, че той стои пред него и му се усмихва...

Изведнъж почувства нужда да поговори с брат си.

— Не го извърших аз — промълви тихо Ричард. — Не аз отвлякох децата ти, нито наредих да ги убият. Обичах ги, Нед, както се обичахме с теб. Кълна се в бога, не съм наранил твоя кръв... те бяха и моя кръв... Деравенел.

Ричард избърса насълзените си очи, преглътна с усилие, не искаше да изпада в униние тази сутрин. Бес бе на гости в „Рейвънскар“ заедно с Грейс Роуз, а той не желаше да показва слабост пред двете млади жени. Усети как нещо в гърдите му се стяга, както винаги, когато напоследък се сетеше за невръстните си племенници. Ужасна мистерия, останала неразгадана... а светът винеше него.

Дочу стъпки и бързо се извърна. Видя в библиотеката да влизат Бес и Грейс Роуз.

— Точно се възхищавах на портрета на баща ви — заговори той, а разтрепераният му глас звучеше чуждо и на него.

Бес веднага долови вълнението му, понеже за нея бе като разтворена книга. Избърза към него и нежно хвана ръката му.

— Чичо Ричард, добре ли си? — после се вгледа в лицето му.

— Няма ми нищо, Бес, защо питаш?

— Гласът ти ми се стори особен, това е всичко — тя му се усмихна. — Казах си, че вече си отишъл на разходка по плажа.

— Боя се, че ме отклони красивото, усмихнато лице на баща ти — отвърна той и кимна на Грейс Роуз. — Защо стоиш на вратата? Няма ли да поздравиш стария си чичо?

Грейс Роуз се присъедини към тях. Като полусестра си Бес и тя обичаше Ричард и му вярваше; и за миг не бе допуснала, че може да има вина за изчезването на Едуард младши и малкия Ричард. Дори не можеше да си го помисли. Отвращаваше се от носещите се из Лондон слухове, които петняхха името му.

— Не беше ли най-красивият мъж? — промълви Грейс Роуз, загледана в портрета на Едуард.

Ричард се обърна към нея.

Преди миг си казвах същото.

— Татко бе най-добрият. Истински аристократ — Бес погледна към Ричард и Грейс Роуз и добави: — Като нас тримата.

— Точно така — Ричард обърна гръб на портрета и прекоси библиотеката. Когато стигна до средата, спря и се обърна. — О, между другото, Бес и Грейс Роуз, тази сутрин се чух с баба ви. Изпраца поздрави и на двете.

— Как е тя? — попита Грейс Роуз.

— В отлично здраве. Наслаждава се на почивката си в Хемпшир.

— Радвам се — обади се Грейс Роуз и говореше искрено. От първия миг, когато я срещна, Сесили Деравенел се отнасяше към нея като към член на семейството и я обичаше.

Бес попита:

— Кога ще си тръгне? Или ще остане там? Майка ми спомена, че искала да става монахиня.

Ричард се засмя.

— Съмнявам се. Сигурен съм, че се е шегувала. Сега излизам на разходка. Ще се видим на обяд.

Племенниците му го загледаха как се отдалечава. Бес седна на канапето. Погледна към Грейс Роуз и заговори:

— Толкова се радвам, че дойде да прекараш тази седмица с мен и да бъдеш компания и за мен, и за Ричард. Благодаря ти.

— Не ставай глупава, Бес, обичам да идвам тук. Не ми струва нищо — Грейс Роуз размаха тетрадката, която държеше. — Тук успях да свърша доста работа по книгата си, толкова е тихо и спокойно. Редно е аз да ти благодаря.

— Винаги си добре дошла. Искрах да дойда в Йоркшир, за да не остава Ричард сам. Толкова е самотен и тъжен.

Грейс Роуз кимна, седна на другия стол и се обърна към Бес:

— От думите на Еймъс разбирам, че атмосферата в „Деравенелс“ не е особено ведро.

— Какво ти каза той? — попита бързо Бес, а любопитството ѝ растеше.

— Че повечето хора не харесват Ричард. Не изпитват топли чувства към него. Не му се удава да се сприятелява както баща ни едно време.

Бес отвърна лаконично:

— За жалост, умее да си създава врагове.

Ричард почти бе стигнал до Скалата на кормораните, когато видя двама мъже да вървят насреща му. Отначало помисли, че са местни рибари, които си вървят по пътя, но щом се приближи, разпозна единия от тях и му махна с ръка. Той му помахаше в отговор. Ричард се зачуди кой ли е другият. Нямаше представа, до момента не го бе виждал.

— На риболов ли сте тръгнали? — попита Ричард, когато спря пред тях.

— Може и тъй да се каже — ухили се зловецът онзи, когото познаваше, и направи няколко крачки към него.

Ричард се стъписа и тъкмо се готвеше да отстъпи, когато почувства остра болка отстрани и почти мигновено след това и в гърдите. Очите му се разшириха изумено и се втренчиха в другия, щом забелязаха ножа в ръката му. Погледна към кръвта по жилетката си.

— Защо ми причини това, Джак? — извика Ричард и залитна назад, докато мъжът нанасяше удари отново и отново. Краката му се огънаха и той се свлече на пясъка с глухо тупване.

— Да се махаме оттук — рече човекът с ножа и се обърна да побегне. Видя кепето на Ричард върху брега и го подритна. То хвъркна във въздуха и се приземи в ниското сред избуялия прещип.

Убиецът и съучастникът му побягнаха по плажа. Издърпаха лодката си изпод голите скали, довякоха я до плитчините, качиха се в нея и загребаха. Беше сряда, двацет и втори август 1928. Ричард Деравенел бе мъртъв.

— Върна ли се вече господин Деравенел, госпожице Бес? — попита Джесъп от вратата на бащиния ѝ кабинет, където тя преглеждаше някакви документи.

Младата жена вдигна поглед и се намръщи.

— Не съм сигурна, Джесъп, погледна ли в библиотеката?

— Да, госпожице, и там го няма. Нито госпожица Грейс Роуз. Ще поръчам на готвачката да изчака с обяда няколко минути и ще изляза да ги потърся.

— Благодаря, Джесъп — отговори Бес, стана, хвърли поглед към часовника и установи, че вече е един и петнайсет. Последва иконома по дългия коридор и видя Грейс Роуз да слиза по стълбите.

— Виждала ли си чичо Ричард? — викна тя.

— Не — отвърна Грейс Роуз, влизайки в преддверието. — Струва ми се, че още не се е прибрал от разходката си. Седях в библиотеката и проверявах записките си, почти откакто излезе. Чак преди няколко минути се качих горе да потърся молив. Не, не си е дошъл, щях да го видя.

— Винаги е безупречно точен — поклати в недоумение глава и изведнъж я обзе безпокойство. В сърцето ѝ запърха страх. — Ще слеза до плажа да го потърся.

— Идвам с теб — заяви Грейс Роуз.

Джесъп тъкмо излизаше от стаята си, когато Бес го заговори:

— Отиваме до плажа да го доведем. Чичо сигурно е забравил кое време е.

— Досега не е закъснявал, госпожице Бес — рече икономът. — Не му е в природата.

— Зная — отговори Бес и двете с Грейс Роуз забързаха навън, прекосиха терасата и тръгнаха през спускащите се към морето градини. Отправиха се към стъпалата, изсечени в скалите в края на имението точно под градините и моравите.

Грейс Роуз го видя от горната част на стъпалата и извика:

— Бес, погледни! Сигурно се е препънал и е паднал... Дано да не е нещо по-лошо като сърдечен удар.

— Мили боже! — възкликна Бес. Двете млади жени се спуснаха по стълбите и изтичаха по брега. Изпод краката им се разхвърчаха малки камъчета, докато двете летяха напред.

Бес бе атлетична и бърза и първа достигна до тялото на чичо си. Той лежеше по гръб. Тя забеляза кръвта по жилетката му и затисна уста с ръка, за да спре писъка, надигнал се в гърлото ѝ. Падна на колене и заопипва китката му, търсейки да долови някакъв пулс. Не почувства нищо и на часа осъзна защо преди малко почувства този внезапен пристъп на паника. Той бе мъртъв; някак си винаги бе знаела, че смъртта на Ричард ще дойде ненавременно.

Грейс Роуз застана до нея, погледна обезкървеното лице на чичо си и тихо рече: — Виж очите му, Бес, толкова са сини, по-сини, отколкото съм ги виждала някога.

Бес се надвеси над лицето му. Очите на Ричард бяха необикновени — искрящо сини. А най-силно я порази смаяното изражение на лицето му. Повече от ясно бе, че нападението го е изненадало.

Най-сетне от гърдите ѝ се изтръгна стон и сълзи се затъркаляха по лицето на Бес, когато тя полека затвори клепачите му. Целуна го по бузата, същото стори и Грейс Роуз, после прошепна:

— На добър час, чичо Ричард. Баща ми те чака.

Двете забързаха към стъпалата и започнаха да се изкачват. В един миг Бес вдигна очи към небето. То бе ослепително синьо, огряно от слънцето. Като никога времето в „Рейвънскар“ бе топло. „Такъв прекрасен ден — помисли си тя. — Да си отидеш в такъв чудесен ден.“ Сълзите ѝ се върнаха и се търкулнаха по страните ѝ.

Когато стигнаха терасата, Джесъп ги чакаше. Лицето му бе пребледняло, безпокойството му бе очевидно.

— Какво се е случило, госпожице Бес? — попита той и като че отведнъж се състари.

— Чичо ми е мъртъв... целите му гърди са покрити с кръв — при последните думи гласът ѝ се прекърши, но си пое дъх и продължи с малко по-овладян глас: — Моля те, помоли градинарите да слязат на плажа и да приберат тялото му, Джесъп. Ще трябва да го увият с чаршафи. Междувременно аз ще съобщя на полицията.

Грейс Роуз и Бес се върнаха в кабинета, а икономът забърза да нареди на градинарите да вдигнат трупа. Грейс Роуз хвана сестра си за ръката и тихо промълви:

— Полицаите ще дойдат, но няма да открият нищо. Убиецът е дошъл до брега с лодка, намушкал е Ричард и е избягал. Сряда е, всички в селото са на работа. Цяла сутрин плажът е пуст. Всъщност, не съм виждала на него жива душа, откакто пристигнах в петък.

— Зная — въздъхна Бес и набра номера на участъка в Скарбъроу. Когато се свърза, попита за инспектор Уолис. Той веднага вдигна телефона и тя му съобщи за случилото се.

На другия край на линията настъпи внезапно мълчание, преди да изрече със съчувствен глас:

— Идвам възможно най-бързо. Ужасно съжалявам, че ви се налага да ставате свидетелка на ново нещастие в „Рейвънскар“, госпожице Деравенел. Приемете съболезнованията ми за чичо ви.

След като му благодари, Бес затвори, обърна се към Грейс Роуз и тъжно заяви:

— Повече няма да стъпя на този плаж.

— Не те виня — Грейс Роуз поклати глава. — Сега имаме две неразрешени мистерии, повярвай ми.

Бес бе сама в „Рейвънскар“.

За погребението на Ричард и полагането му в семейната гробница бяха дошли всички. После си заминаха. Тя бе предпочела да остане в имението, имаше нужда да бъде сама, да обмисли живота си, бъдещето си и плановете, които бяха обсъждали с майка ѝ.

Тя седеше в библиотеката и размисляше. Беше средата на септември. Мислите ѝ се върнаха на изминалите няколко години. Случиха се толкова събития... Чичо Джордж загина при подозрителни



обстоятелства в лозята в Масон; после съвсем неочаквано почина баща ѝ. Братята ѝ изчезнаха и така и не ги откриха. А миналия месец чичо Ричард бе наръган до смърт от незнаен убиец. Полицията не откри нищо точно, както предрече Грейс Роуз. Още едно неразкрито престъпление в полицейските регистри, бе казал инспектор Уолис. Всички бяха убедени, че Ричард е убит от търговски конкурент или вражески настроен приятел на баща ѝ.

Смъртта покоси семейството ѝ. Всички мъже бяха мъртви. Останаха само жените. Ричард твърдеше, че над рода тегне проклятие. Може би бе прав.

Тя се изправи, стана, приближи се до прозореца и зарея поглед към морето. Колко се промени животът ѝ... До неотдавна бе толкова щастлива и безгрижна. Сега имаше чувството, че смъртта я заобикаля отвсякъде...

Мислите ѝ се пренесоха към майка ѝ. Елизабет бе дошла на погребението, доведе сестрите ѝ, придружени от баба ѝ. Сесили Деравенел ѝ се стори измъчена и изтощена, което обезпокои Бес. Тя се бе върнала в Лондон, като я увери, че лекарите ѝ ще я прегледат, освен това има важни срещи. Бес имаше чувството, че за баба ѝ е непоносимо да остане в „Рейвънскар“... особено в момента.

Бес обичаше тази къща. Вероятно защото бе така любима и на баща ѝ. При все че не слизаше до плажа, се разхождаше из градините и се отбиваше в порутената крепост, значеща толкова много за баща ѝ.

Подтикната от внезапен импулс, Бес изтича навън и се спусна към укреплението, а краката ѝ я носеха, нетърпеливи да стигнат там.

Когато се озова в него, се облегна на стената и се замисли за баща си, като се питаше как би искал от нея да постъпи. Имаше два избора. Можеше да не предприема нищо и да си остане мома. Или да се омъжи, да създаде семейство и да има деца, да заживее като съпруга и майка.

Преди да се върне в Лондон, майка ѝ говори надълго и нашироко с нея и отново повдигна въпроса за Хенри Търнър. Елизабет не преставаше да ѝ го натрапва, откакто братята ѝ изчезнаха; започна през декември, преди две години. Бес бе отговорила на майка си, че не желае да се омъжва за никого.

Миналия месец майка ѝ бе изтъкнала, че този брак ще им даде възможност да укрепят „Деравенелс“ и да я предпазят от криза. Ричард

Деравенел бе мъртъв. Тя бе наследницата. Ясно бе, че не може да заеме мястото на баща си и чичо си и да управлява семейната компания. Бе млада, бе жена, която щяха да приемат във фирмата като чужда. Да роптаят срещу нея. Майка ѝ обаче бе убедена, че Хенри Търнър ще се справи стига тя да е до него и му даде правомощия с името Деравенел. Но не го познаваше и не бе убедена, че ще ѝ допадне. Щеше ли да го обикне? В крайна сметка бракът щеше да бъде по сметка, ако изобщо се състоеше. Но пък какъв друг избор ѝ оставаше?

Погледна часовника си и установи, че Елизабет и Хенри много скоро ще пристигнат. Едва-що мисълта изкрystalизира в съзнанието ѝ и чу гласа на майка си да я вика.

— Бес! Бес, скъпа! При крепостта ли си?

— Да, майко — покорно отвърна тя и се обърна.

— Може ли да сляза при теб? С мен е Хенри.

За миг тя като че онемя.

— Добре — изрече накрая, вкопчена в назъбения ръб на стената. Краката ѝ едва я държаха, трепереше ужасно притеснена, даже изплашена.

Недалеч стоеше майка ѝ, облечена в пътнически костюм, елегантна както винаги. До нея се бе изправил висок и сторен млад мъж със светлокестенява коса, лешникови очи и приятно лице. Носеше тъмносив костюм и копринена вратовръзка в същия цвят.

Майка ѝ го поведе напред и го представи:

— Бес, запознай се с Хенри Търнър. Хенри, дъщеря ми Бес.

Забеляза, че очите му са меки и дружелюбни. Той протегна длан, ръкува се с нея и ѝ се усмихна.

— Щастлив съм да се запозная с вас.

— Аз също съм щастлива — промълви тя, припряно издърпа ръката си и отстъпи назад.

— Ще ви оставя заедно за малко — заяви Елизабет. — Трябва да се преоблека. Ще се видим за чая.

Останаха сами, двамата стояха и дълго се гледаха; никой нямаше смелостта да проговори. Най-после Хенри любезно се обърна към нея:

— Зная, че изпитвате неохота да се омъжите за мен и разбирам защо. Но не съм лош човек, поне така ме уверяват. И наистина ще бъда извънредно щастлив, ако приемете предложението ми. Обещавам да ви

ценя и да се грижа за вас. Освен това ми се струва, че може би ще ви обикна.

Внезапно Бес избухна в смях, неспособна да се удържи.

Хенри я изгледа смаян до краен предел.

След като си пое дъх и потисна смеха си, Бес отговори:

— Радвам се да чуя тези думи, Хенри Търнър. Наистина.

— Кои точно?

— Че сте откровен и казвате, че може би ще ме обикнете. Същото чувствам към вас — известна несигурност, неловкост, не съм сигурна дали ще се сбlijим...

Той кимна.

— Наистина желая да се ожения за вас, както вече ви уверих. Е, явно ви е известно от майките ни, нали ни сватосват — после ѝ се усмихна. — Искам да ви направя щастлива, Бес. Мисля, че мога. Ще направя всичко по силите си.

Тя не отвърна нищо. Установи, че доста го харесва. Не бе кой знае какъв красавец, но не бе и грозен и явно бе приятен и симпатичен човек. А и бе крайно откровен. За нея това бе важно. Пое дълбоко дъх, протегна ръка и хвана неговата.

— Е, след като вече се запознахме, бих искала за малко да остана сама. Ще възразите ли?

— Разбира се, не. Разбирам ви. Ще ви чакам вътре.

И се отдалечи, без да добави и дума.

Бес облегна глава на каменния зид и се загледа в безкрая на морето. Кой щеше да ѝ помогне, ако се омъжеше за него? Никой. Дори и майка ѝ. Бе сама. Напълно сама.

Ще се справя сама, каза си тя. Ще успея.

Ще имаме деца... Поне едно от тях ще бъде момче... Длъжна съм да родя момче. Трябва да създам мъж наследник на „Деравенелс“. Ще му помагам. Ще поощря амбициите му, ще му покажа пътя.

Усмихна се, спомняйки си за красивия си баща. Синът ми ще бъде като великия Едуард Деравенел... и негов кръвен потомък ще седи на стола му и ще оглавява компанията. Ще ѝ помогна да просперира чрез съпруга си и сина си.

Бес Деравенел се обърна и тръгна обратно към къщата, вече взела решение.

Намери Хенри Търнър, застанал в библиотеката, да се взира в портрета на баща ѝ.

— Той бе най-красивият, най-милият и най-умният човек, когото съм срещал.

— Зная — отвърна Бес. — Ще създадем син точно като него, ще видиш.

## ЧЕТВЪРТА ЧАСТ СЕМЕЙСТВО ТЪРНЪР ЖЕНИТЕ НА ХАРИ

*„Безмерно мъдър, откровен и  
убедителен;  
великодушен, но непримирим  
към своите врази;  
но към онез, що са му верни —  
щедър като лято.“*

Уилям  
Шекспир,  
„Хенри VIII“,  
Първо  
действие

*„Често ме спохожда странен и  
вълнуващ сън  
непознатата, що страстно  
любя и тя люби мен.“*

Пол  
Верлен,  
„Сатурниев  
поеми“,  
„Познатият ми  
сън“

*„Не ще се вслушам в разума... той вечно  
значи туй, що някой друг говори.“*

Елизабет Гаскел<sup>[1]</sup>

*„Лошият късмет никога не идва сам.“*

Сервантес

## 54.

### „РЕЙВЪНСКАР“, 1970

Той стоеше в библиотеката в „Рейвънскар“, взираше се в картината над камината и ѝ се възхищаваше. Какъв необикновен портрет — на красив мъж в разцвета на живота си.

Великият Едуард Деравенел. Неговият дядо.

Майка му, най-голямата дъщеря на Едуард, Бес, винаги го уверяваше, че един ден ще заприлича на баща ѝ и излезе права.

Картината била завършена съвсем наскоро преди четирийсетия рожден ден на дядо му, а след няколко дни самият той щеше да навърши четирийсет години. Бе точно копие на Едуард: висок над метър и деветдесет, широкоплещест, с червеникавозлатиста коса и сини очи. Знаеше, че ако дядо му оживее на портрета, слезе и седне до него, ще изглеждат като близнаци, толкова силна бе приликата помежду им.

Хари Търнър най-после се обърна и излезе на терасата, прекоси спускащите се към морето градини и се насочи към разрушената крепост. Когато беше дете, майка му постоянно го водеше там, обяснявайки му, че това е било любимото място на баща ѝ в „Рейвънскар“ и по тази причина и нейното. Сега бе станало и негово, разбира се.

Бе го възпитала с разказите за рода Деравенел, в повечето от които главен герой бе дядо му. Как обожавала баща си; точно както той чувстваше силна обич към нея. Бе привързан и към баща си, но някак съдържаният Хенри Търнър не проявяваше същата сърдечност и отзивчивост като майка му. Донякъде бе скупен и отегчителен човек. А като Бес Деравенел друга нямаше. От нея бе наследил светлите коси и очи, несломимия дух, силна воля, целеустременост и оптимизъм. Чашата си винаги считаше за наполовина пълна, а не полупразна. Неговият светоглед бе същият. За него утрешният ден неизменно носеше добро.

Странно, но имаше събития в живота му, отразяващи като ехо живота на Едуард Деравенел. И той бе сключил брак с жена пет години

по-възрастна от него, както Едуард. Ужасяваше се от мисълта, че някаква катастрофа може да го погуби, също като дядо му. Едуард по някакъв начин бе успял да я избегне.

Самият той някак не се справяше с тази страна на живота си. В този момент, на двацет и трети юни 1970 имаше чувството, че се готви да скочи в бездънна и пагубна яма. Нищо чудно, той плуваше в море от проблеми както в личния си живот, така и в бизнеса. Щеше да укрепи „Деравенелс“. Не така сигурен бе за личния си живот.

Налагаше се да получи развод... да се ожени повторно... да се сдобие с наследник. Но съпругата му нямаше да отстъпи. Нищо нямаше да я убеди да го освободи от ада, в който бе попаднал. „Никакъв развод“, нескончаемо повтаряше тя.

Преследваха го последните думи на баща му. На смъртния си одър го бе зарекъл да даде на рода наследник от мъжки пол.

Но Хари имаше само дъщеря, а отлично знаеше, че от жена никога нямаше да излезе истински шеф. С Катърин бяха женени повече от двацет години и Седли Мери бе единственото им дете. След многото мъртвородени, не едно и две помятания.

Времето му изтичаше. На двацет и осми юни, след четири дни щеше да навърши четирийсет, а Катърин вече бе на четирийсет и пет. Какви шансове имаха за още едно дете? Бе ясно, че е прекалено възрастна. Да, беше невъзможно. Освен това той вече не я желаше. За Ан копнееше, нея жадуваше да вземе в обятията си и вечно да е негова. Но тя искаше брак и не бе съгласна да му стане любовница. През изминалите седем години все не скланяше да се премести при него... флиртът помежду им стана безконечен. Понякога го изкарваше от търпение.

Чувстваше се като притиснат от желязната воля на две неотстъпчиви жени. Изцеждаха живота от него.

Хари отпусна чело на каменния парапет и затвори очи, питаше се как да постъпи... думите кънтяха в съзнанието му: да получи развод, да се ожени, да създаде наследник, да склучи нова, голяма сделка за „Деравенелс“... и да постигне всичко това, преди да е станало прекалено късно.



— Хари! Хари! Долу ли си? — извика Чарлз Бранд, изтичвайки по последните стъпала, водещи към разрушеното укрепление.

Хари се отърси от потискащите го мисли и се изправи. Обърна поглед към Чарлз, най-добрия му приятел от детинство и в същия миг му хрумна, че Чарлз е неговият Уил Хаслинг.

Хари знаеше всичко за най-близкия приятел на дядо си и негов верен колега, човека, към когото майка му изпитваше толкова обич и топлина. Все му повтаряше, че Уил умрял при загадъчни обстоятелства...

Толкова подозрителни смъртни случаи имаше в миналото на семейството... Чичото на майка му Джордж, премазан от бурета с вино и удавен в божоле наред лозята им в Масон. Чичо й Ричард, намушкан от неизвестен убиец на плажа под „Рейвънскар“. И всички останали, умрели при странни обстоятелства, години преди тя да се роди. Като че насилствената смърт преследваше рода Деравенел. Бяха ли убити всички те? Имаше ли във фамилията убийци? Въпроси, които оставаха без отговор...

Чарлз Бранд прекоси покрития с каменни плочи под на крепостта, някога кръгла кула, сега останала без покрив и открита за ветровете на северното крайбрежие. Бе вторник в края на юни и сутринта бе слънчева. Чарлз усещаше топлиите лъчи върху лицето си. Осъзна, че няма търпение идната седмица да отпътува за къщата си във Франция. Имаше нужда да си почине от всичко.

Когато застана пред Хари и го погледна, Чарлз изпита неочаквано раздразнение.

— Приятелю, горе главата! — възкликна той. — Изглеждаш сякаш са ти потънали гемеите. Какво има? — леко му се усмихна и поклати глава. — Като че не зная... мислиш за двете жени в живота си, които са те впримчили в мрежите си.

— Улучи право в целта.

— Олеле! — засмя се Чарлз. — Неподходящ израз, Хари, при дадените обстоятелства.

Хари мрачно се усмихна.

— Прав си, Чарлз, думата ми е за жените. Но става въпрос и за мен. Знаеш, че не мога да продължавам все така. Много мислих, откакто сме тук за уикенда. След четири дни навършвам четирийсет.

Боже, Чарлз, четирийсет! А личният ми живот е в задънена улица. На границата на търпението си съм и по отношение на двете.

— Не те виня. И двете имат властни характери. Катърин се прави на благочестива, всеотдайна, праведна съпруга, която се е превърнала в мъченица — поне в собствените си очи. Колкото до Ан Боулз, тя е просто една въртиопашка и ти го знаеш. Нищо чудно, че си отчаян. Според мен трябва да зарежеш и двете и да продължиш напред, и то веднага. Чувал си старата поговорка: в морето има повече риби, отколкото си уловил досега.

Хари се облегна на парапета и се загледа в Чарлз. Бяха се запознали като младежи. Дядото на Чарлз работеше за баща му в „Деравенелс“ и загина при злополука в рудник в Индия. След смъртта му момчето остана кръгъл сирак, понеже родителите му отдавна бяха умрели. Затова Хенри Търнър, чувствайки се отговорен, го прие в семейството си. Чарлз и Хари израснаха заедно.

Чарлз бе с шест години по-възрастен, също така красив, висок и добре сложен като Хари и бе не само неговият най-добър приятел, но и зет. Чарлз Бранд бе женен за любимата сестра на Хари, Мери. И единственият, който би се осмелил да говори прямо с Хари Търнър, да му каже истината в очите, без да го обиди.

Хари си пое дълбоко дъх и отвърна:

— Не е така лесно, както го изкарваш — опипа джоба на самото си и погледна приятеля си. — Имаш ли цигари?

Чарлз кимна, извади един пакет, подаде го на Хари и той запали една.

Двамата замълчаха, пушеха, вгледани в безкрая на Северно море, всеки от тях потънал в собствените си мисли.

Чарлз се бе замислил над абсурдната ситуация, в която бе изпаднал Хари Търнър. Бе един от магнатите на британската икономика, дори на световната, а се бе впримчил в любовен триъгълник заради хитрините и манипулациите на две жени и собствената си слабост.

През ума на Хари минаваха подобни мисли и докато безгласно ругаеше сам себе си, се питаше защо Ан има такова силно влияние над него. Истината бе, че не бе изпитвал толкова силно сексуално влечение към друга жена, както към нея.

Чарлз неочаквано заговори:

— Един пример как две умни жени могат да господстват над един мъж... и то глупав, бих добавил.

Хари рязко се извърна към него, а в яркосините му очи проблесна искрица гняв. По природа бе горд и нерядко рязък; епитетът го обиждаше, дори и да идваше от устата на Чарлз Бранд.

— Не ме наричай глупак. Ненавиждам думата и ти го знаеш — сопна се Хари.

— Прости ми, стари приятелю — Чарлз задържа погледа на Хари и продължи с по-мек тон. — Ти си най-мъдрият, най-разсъдливият и най-прозорливият човек, когото познавам. За нещастие, стигне ли се до тези две жени, ставаш истински глупак. Защо не пратиш и двете по дяволите? Ще ти намеря друга, хубава и отстъпчива чаровница, която ще задоволи всичките ти нужди, без да те разиграва.

— Не е съвсем истина — запротестира Хари и поклати глава. — Никой не ме разиграва.

— Зная. Освен това ми е известно и какво ще добавиш, така че си спести думите. Исусе! Не е за вярване. Живеем в 1970, не в мрачното Средновековие. Ан би трябвало да живее с теб. Не разбирам какво й става.

Хари кимна с огорчено изражение.

— Не смее да извърши тази окончателна стъпка.

— Лоша работа — Чарлз го хвана за ръката. — Да вървим. Бродли ти е приготвил багажа, както и моя, и вече е натоварен в ролса. Ще го обсъдим на път към града. Съгласен ли си?

— Добра идея. Да тръгваме.

Двамата приятели се запътиха към къщата, прекосиха терасата и влязоха в библиотеката. Чарлз поспря пред портрета на Едуард Деравенел и задържа за миг Хари.

— Погледни го. Виж дядо си. Не би се примирил с подобна ситуация, а е живял през двайсетте, когато моралът и нравите са били съвсем различни от днешните. Едуард Деравенел е изковал собствени правила, последвай примера му. Трябва да излезеш от тази безизходица или ще те откарат с усмирителна риза, при това в недалечно бъдеще.

Хари остана смълчан, продължително се загледа в портрета, после се остави Чарлз да го поведе по дългия коридор към входната

врата.

Икономът Брадли, който стоеше на стъпалата, се обърна при шума от стъпките им.

— Ето ви и вас, господин Търнър. Всичко съм натоварил в багажника, сър.

— Благодаря, Брадли. Няма да идвам в Йоркшир идващия уикенд. Ще се видим след две седмици.

— Добре, сър — усмихнат, икономът кимна и се запъти към черния ролс-ройс и след като отвори вратите, застана да ги чака.

Когато се качи, Чарлз заяви:

— Аз ще карам.

Хари едва забележимо кимна, доволен, че Чарлз ще бъде зад волана. Чувстваше се изтощен, несъмнено заради тревогата.

Настаниха се, закопчаха предпазните колани, Чарлз запали двигателя и ролсът плавно потегли по алеята за коли.

След малко го посъветва:

— Облегни се и се отпусни, а аз ще те науча как да постъпиш, как да обуздаеш тия две... нека от благоприличие да ги наречем дами — Чарлз се засмя. — При все че ми идват наум други колоритни думички, които по-образно ще ги охарактеризират. За първи път от дни насам Хари се засмя.

---

[1] Елизабет Гаскел (1810 — 1865) — викторианска писателка, известна с биографията си на Шарлот Бронте. — Б.пр. ↑

## 55. ЛОНДОН

— Не ми е ясно защо настоя да живееш тук, Катърин — говореше Мери Търнър Бранд, като гледаше снаха си с любопитство. — Хари щеше да ти купи далеч по-красива къща, сигурна съм.

Катърин бързо отговори:

— Убедена съм, Мери. Истината е, че не престава да ми предлага да ми купи друга — дори имение, ако желая, но си харесвам малката къщурка. Уютна е и си е моя.

— Зная, че си я купила със собствени средства — кимна Мери и се усмихна. — И че за теб е важно. — Открай време харесваше снаха си, дори изпитваше към нея дълбока привързаност. Но разбираше и брат си и му съчувстваше. От друга страна, не можеше да проумее защо жена би искала да остане с мъж, който отдавна не я желае. Затова Катърин така силно я озадачаваше. Все пак редовно ѝ идваше на гости на чай, понеже чувстваше самотата ѝ.

След като си пое дълбоко дъх, Мери попита:

— Защо не се разведеш с Хенри? Разделени сте от повече от седем години и със сигурност ти е известно, че няма да се върне при теб. Съжалявам, че ти го казвам, но такава е истината.

— Вероятно. Но аз съм католичка, както и ти. От всички ти най-добре би трябвало да разбираш защо постъпвам така.

— Да... и все пак не — Мери се намръщи, а светлосините ѝ очи добиха озадачено изражение. — Трябва да си призная, че умът ми не побира защо си се вкопчила в мъж, който вече не желае да бъде женен за теб. Гордостта ми не би ми позволила. Не се ли бунтува и твоята? — тихо завърши тя.

— Религията ми е на първо място — отговори студено Катърин.

„Колко е самодоволна, колко е лицемерно набожна“, помисли си Мери. Чарлз имаше право. Снощи, когато се върна от Йоркшир, сподели с нея, че Катърин се е превърнала в мъченица. Щеше да поясни на съпруга си, че снаха ѝ се опиянява от мъченичеството и ролята категорично ѝ допада.

— Хари има нужда от наследник — промълви Мери и погледна към Катърин над масичката за кафе. После отпи една глътка. — Знаеш, че отчаяно иска момче. Безпокои се за компанията, а не смятам, че е нужно да го напомням дори на теб.

— Не, разбира се. Но вече има наследница. Нашата дъщеря Мери. Твоята съименница. Може да работи в „Деравенелс“ от мига, в който ѝ позволи. Скоро ще бъде достатъчно голяма, вече е на седемнайсет и кара осемнайсет. И не ми разправяй, че не може жена да оглави и управлява компанията, понеже дядо ти Едуард Деравенел се е погрижил да бъде възможно.

— Не отричам — ненадейно Мери се почувства обезсърчена. Катърин бе като стена от камък. А тя приказваше на вятъра. Облегна се на канапетото и обгърна с поглед всекидневната на модернизирания жилище над бившата конюшня. Бе очарователно, красиво подредено и не така малко, колкото изглеждаше отвън. Мери знаеше защо на Катърин ѝ харесва. Къщата бе идеална за двама. Сещайки се за племенницата си, попита:

— Впрочем, как е Мери? Не сме я виждали от цяла вечност.

— Добре е, но тъгува за баща си — Катърин се наклони напред, а лицето ѝ се напрегна. — Мислиш ли, че Хари ще дойде у нас на чай през този уикенд, Мери? Винаги ни гостува на рождения си ден. А ще го празнува ли? Навършва четирийсет.

Изненадана, Мери се размърда на канапетото. Наложил се да мисли бързо.

— Не съм чувала да се споменава за празненство — отвърна тя — и не зная ще ви навести ли, скъпа. Хари няма обичая да споделя плановете си с малката си сестричка — насили се да се засмее. — Прилича на баща ни и на дядо ни, Едуард Деравенел. Бизнесът е на първо място.

— На негова страна си, нали? — внезапно попита Катърин с твърд глас.

Мери зяпна от изумление, но реши да бъде откровена.

— До известна степен, да, на негова страна съм. Действително считам, че трябва да го освободиш, за да може да се ожени и да се помъчи да създаде наследник.

— Одобряваш онази кучка Ан Боулз, така ли?

— Не е въпросът дали я одобрявам, или не, Катърин. Просто мнението ми е, че брат ми е редно да получи свободата си след всичките години, през които сте разделени.

— Не мога да пристъпя вярата си — съпругата на Хари Търнър поклати глава, после добави още по-категорично: — Никога. Никога няма да се разведе с него.

Докато прекосяваше „Итън Скуеър“, Мери Бранд се помъчи да се отърси от разочарованието и чувството си за безизходица. Никой не можеше да излезе на глава с Катърин; бе упорита като магаре и непоносимо старомодна. Освен това бе по народност испанка и въпреки че живееше в Англия от шестнайсетгодишна възраст, в много отношения си оставаше чужденка. Освен това бе дълбоко религиозна и затова не даваше развод на Хари.

Мери напълно разбираше как се чувства брат ѝ. Катърин нямаше да промени решението си и вироглавството ѝ бе повече от дразнещо, направо вбесяващо. Нищо чудно, че Хари беше на прага на лудостта. Отчаяно искаше син наследник. Предсмъртните думи на баща им му бяха направили извънредно силно впечатление, запечатаха се в съзнанието му. Понякога ѝ се струваше, че настойчивостта на Хенри Търнър компанията да се наследи от мъж, го травмирира.

Чарлз го бе поканил предната вечер да им гостува за вечеря, когато тъкмо се бяха върнали от „Рейвънскар“. Очевидно пътуването е било истински кошмар, колите пъплели като мравки. Тя скоро долови отчаянието на брат си и сърцето ѝ се сви. Той бе така благороден, щедър и обичлив, всичко приемаше с усмивка. Бе изключително вежлив и любезен към всички.

След като се прибра у дома в къщата си на „Бъркли Скуеър“, където бяха преживели част от детството си, Чарлз предпазливо обясни сегашното състояние на Хари.

Казаното от съпруга ѝ не бе оптимистично.

Затова днес на своя глава отиде да посети Катърин с надежда да разбие каменната стена, уви, без успех. Сега се питаше дали друг би сполучил.

Дълбоко в себе си бе склонна да се съгласи, че Ан Боулз, която беше хванала на въдицата си Хари, донякъде бе кучка. Но прозрението

й не водеше доникъде. Хари искаше Ан. Бе го оплела в мрежите си, напълно го бе хипнотизирала, както твърдеше Чарлз. Нямаше да се откаже от нея, беше й ясно като бял ден.

Както изглежда, по пътя за Лондон Чарлз го бе посъветвал да зареже и двете жени и да продължи напред, но бе ли го послушал Хари? И щеше ли да го стори? Не знаеше.

Мери обичаше брат си. А нямаше нищо по-лошо от един несполучлив брак със съпруга, която не можеш да понасяш. Тя ли не знаеше?

Първият й брак бе кошмар. Антоан бе прекалено стар за нея и имаше труден характер, после пък се поболя. А тя се влюби. Дълбоко и страстно. В Чарлз Бранд, когато бе дошъл в Париж заради делата на „Деравенелс“. Смешното бе, че познаваше Чарлз през целия си живот, понеже беше приятел на Хари още от детство. Но когато пристигна в Париж и я заведе на обяд в „Риц“ на площад „Вандом“, тя почувства, че цялата трепери и краката й се подкосяват от желание по него.

Съвсем неочаквано Антоан Делаacroa, първият й съпруг, почина и изведнъж тя се оказа свободна — щастлива и побъркана от любов. Свободна да се омъжи за човека, когото открай време познаваше и едновременно й бе чужд: Чарлз Бранд, с когото вече спеше преди смъртта на съпруга си, за мъжа, от когото изпаднаше във възторг. Извади голям късмет, наистина голям късмет. Родиха им се две дъщери и по-щастлива двойка от тях нямаше.

След като си тръгна от Катърин и стигна точно зад „Итън Скуеър“, Мери възнамеряваше да отскочи до „Харви Никълс“ и да си купи летни тоалети за пътуването им във Франция. Сега промени решението си, застана на бордюра на тротоара и махна на едно такси. След миг то спря, тя скочи вътре и даде на шофьора адреса си в Челси. По дяволите пазаруването, искаше да се прибере вкъщи и да посрещне Чарлз, когато се прибере. Не му бе приятно да се връща в празна къща.

— Искам развод, и то веднага — заяви Хари Търнър, вперил поглед в адвокатката си Томас Уолсен. Очите му бяха като син лед, а устата — тънка рязка. Около него се носеха вълни от нетърпение.

От двацет и три години Томас Уолсен бе негов адвокат, съветваше го по всички въпроси, някои от които дори нямаха нищо



общо с правото и през годините бе започнал да се отнася с Хари като със собствен син. Допря пръстите си, така че да образуват колибка, с поглед, отправен към Хари, и най-после кротко отвърна:

— Бих направил всичко на света за теб и смятам, че го знаеш. Бих пожертвал и живота си. Но дори и в твое име не мога да променя закона, нито каноните на римокатолическата църква.

Хари се облегна назад с кръвнишки поглед, без да отговори.

Томас също замълча, изражението му остана съсредоточено, но спокойно.

Двамата седяха в адвокатската кантора на Уолсен на Гросвенър Стрийт и през изминалите двацет минути обсъждаха всевъзможни юридически въпроси. Атмосферата бе топла и сърдечна, както винаги. Но откакто Хари спомена за развод, значително се охлади. Томас знаеше, че Хари се мъчи да пробие с глава стена, но не иска да си го признае. Нито за миг.

Внезапно Хари бързо заговори, извисявайки глас с една октава:

— Трябва да има някакъв изход. Не можем ли да платим на някого, да подкупим някого?

— Няма кого, Хари.

— Защо да не мога да се разведе с Катърин? Разделени сме от години.

— Защото ти си я напуснал, а не обратното. Виж, тя може да се разведе с теб, защото е била изоставена. Следователно, стигаме до задънена улица.

— Възможно е да успея да я убедя.

— Хари, прояви здрав разум. Католическата църква не признава развода и ако тя се разведе, ще бъде отлъчена и няма да получи светото причастие. Понеже е крайно набожна, няма да допусне да изпадне в подобно положение. Мога да ти го заявя съвсем категорично. Познавам я от години, няма да направи компромис с вярата си.

— Ще ѝ дам всичко, каквото поиска, Томас, абсолютно всичко. Пари. Колкото пожелае. Дори ще получи „Уейвърли Корт“. Не къщата на „Бъркли Скуеър“, а онази в Кент. Развод... трябва да го получи, на всяка цена.

— Развод на всяка цена. Как само го каза, Хари! — Томас поклати глава. — Някои адвокати биха се зарадвали да го чуят...

особено нейните. Според мен ни е нужна повече предпазливост, така да се каже. Особено при среща с адвокатите на Катърин.

— Направи каквото е по силите ти. Измисли нещо, Томас! — възкликна Хари, изправи се и тръгна към вратата. Когато стигна до нея, се обърна. — Времето ми изтича... — погледна Томас многозначително и добави: — Нужен ми е развод. За да запазя разсъдъка си. Веднага. Искam го незабавно, Томас. Чуваш ли?

Хари не дочака отговор, нито се сбогува; изскочи като вихър навън и затръшна вратата зад себе си.

Томас Уолсен го изгледа и поклати глава. После седна и се замисли, питайки се как, по дяволите, да постъпи. По негово мнение само чудо можеше да ги измъкне от тази каша, а като знаеше каква е Катърин, подобна възможност не съществуваше.

След няколко минути Томас натисна интеркома и извика един от младшите си съдружници.

Джон Ъпстоун влезе веднага и попита:

— Викате ли ме, сър?

Томас енергично кимна.

— Видях Хари Търнър да си тръгва, така че сигурно трябва да обсъдим нещо във връзка с него — изражението на Джон издаваше напрегнато очакване.

— Именно. Хари отново подхвана старата песен за развод с Катърин. Твърди, че го иска незабавно. Подчертавам незабавно.

— Няма основание за развод и няма да го получи — категорично заяви Джон.

— Длъжни сме да се постарам да го получи. Бъдещето ни е заложено на карта. Фирмата е изложена на риск. Ако не направим някакъв фокус, нищо чудно да го загубим като клиент.

Джон Ъпстоун се стъписа.

— След всички тези години? Като зная колко сте близки?

— Установих, че приятелството не значи много за Хари. Гледа преди всичко себе си.

— Е, ще се помъча да измисля нещо. Каквото и да е.

— Радвам се да го чуя — промълви Томас. Облегна се на бюрото и додаде. — Опитай всичко. Всичко по силите си, за да му осигуриш развод. С изключение на убийство, разбира се.

## 56.

Сър Томи Морл, журналист, писател, философ и адвокат седеше с Хари Търнър в „Рулс“ и се наслаждаваше на аперитива преди вечеря в прекрасната юнска вечер.

След като внимателно слуша стария си приятел през изминалия половин час, бавно заговори:

— Хари, моля те, чуй ме добре. Това е абсолютно самозалъгване, гладна кокошка просо сънува. Няма да анулират брака ти. И дума да не става.

— Същото ме уверява и Уолсен, но познавам отдавна женени, които са успели да получат развод...

— Нека ти обясня — прекъсна го Томи с недопускащ възражение тон. — Според църковното право, основанията за анулиране са или неконсумиран брак, или двуженство. Наложена насилна брак или умствена негодност. Зная, че и двамата с Катърин сте с всичкия си, никой не те е принуждавал да се ожениш и очевидно сте консумирали брака си — доказва го порасналата ви дъщеря.

Хенри кимна и въздъхна.

— Зная — промълви той. — Всичко ми е известно. Проучил съм закона отпред — назад и от горе на долу. В безизходица съм.

— Така е.

— Нужен ми е наследник, Томи, знаеш го по-добре от всеки друг. Познаваше баща ми. Освен това обичам Ан, тя отвърща на чувствата ми и искам да съм с нея. Искам да роди моя наследник.

Томи се облегна назад, в очите му се настани замислено изражение, а върху лицето му падна сянка.

— Често си ми искал съвет, Хари, но сега съм безсилен. Женен си за католичка, при това изключително набожна.

— Значи имам надежда за развод, колкото снежна топка да прехвърчи в пъкъла. Ще заживея с Ан, а ако забременее, да забременее. Наследник ще бъде незаконният ми син — вдигна ръце в жест на безпомощност. Изненада сам себе си, когато внезапно се

разсмя. — Ето! Най-последно го казах. Намерих единственото решение. Ще живеем заедно.

— Всъщност, така не решавах въпроса. Изоставил си Катърин, но трябва да приемеш факта, че имаш наследник — отвърна Томи, но с по-благ тон.

— За Мери ли говориш?

— Именно. Тя е законната ти наследница.

— Но е момиче. Искам...

— Да не дава господ съвременните еманципирани жени да чуят язвителните ти думи. На кръст ще те разпънат. Сега сме 1970, не 1907. Живеем в друга епоха... време на промени. Много жени управляват могъщи компании. Участват в политиката. Все държа под око младата жена министър Маргарет Тачър.

— Знаещите твърдят, че не ѝ е там мястото. Но съм съгласен с теб, че не бива да я изпускам от поглед.

Томи се усмихна.

— Според мен тя още ще се издигне. Дори е възможно един ден да стане министър-председател, и то не в толкова далечно бъдеще.

— Жена министър-председател? — Хари скептично поклати глава. — Не съм много сигурен, че ще стане — после се засмя.

Томи се присъедини към смеха му.

— На този свят всичко е възможно.

— Освен развод с католичка.

— Самата истина — Томи вдигна чашата си с уиски, отпи и продължи: — В наши дни светът светкавично се променя, Хари. Не знаеш какво може да се случи. Катърин може да склони. Кой се е надявал човек да кацне на луната, всъщност дори двама... Нийл Армстронг и Бъз Олдрин. Но и това стана, американците го постигнаха миналата година... удивителен подвиг. Та, по мое мнение, всичко е възможно.

— Знаеш ли, че моминското име на майката на Бъз Олдрин е Мун<sup>[1]</sup>?

— Не може да бъде! Какво необикновено съвпадение — отвърна Томи и вдигна чаша. — За госпожица Мун, чийто син е стъпил на луната. Нека се върнем на темата за жените в бизнеса. Защо си против Мери?

— Дъщеря ми не проявява никакъв интерес в тази област, Томи. Виж, съгласен съм, че Едуард Деравенел е дал възможност жена да оглави фирмата, но не мисля, че Мери ще иска. Повече я влекат живописата и музиката.

— Повечето млади жени се интересуват от изкуство, но може едновременно с това да има и търговски нюх. Питал ли си я някога дали не иска да работи в компанията?

— Не съм, но ми се струва, че една жена трябва да иска да се захване с бизнес, за да успее, не си ли съгласен? Освен това ще има опозиция. — Томи кимна.

— Трябва да е амбициозна, за да постигне нещо.

В желание да промени темата, защото не искаше да говорят повече за Мери, Хари подхвърли:

— Ан е амбициозна.

„Аз ли не зная“, помисли си Томи, но не го изрече гласно. Отпи от уискито и доби замислен вид. Ан Боулз бе най-амбициозната, упорита, целенасочена и умна жена, която бе срещал. Не я харесваше и дълбоко в себе си не одобряваше евентуалния им съюз; далеч повече харесваше благата и кротка Катърин. Но бе приятел на Хари и щеше да му остане верен. Надяваше се да успее да му повлияе, да го подтикне в различна посока, когато счете за необходимо.

Хари докосна ръката на Томи и го повика:

— Върни се, Томи, отнесе се нанякъде. Ан има прекрасен търговски усет. Антикварният магазин в Париж напоследък бележи сериозни печалби, както и другият тук, в Лондон. Има изключително изискан вкус и око на познавач. Притежава истински талант, при все че го казвам аз самият.

Томи отложи измислянето на подходящ отговор, когато двама сервитьори пристигнаха с първото ястие: пушена пъстърва от планинските потоци на Шотландия, поднесена със сос от хрян със сметана и тънки филии черен хляб с масло.

— Длъжен съм да призная, че изглежда примамлива и апетитна — промърмори Томи и погледна Хари, надявайки се Ан Боулз да не продължи да бъде предмет на разговора им по време на вечерята. Бе най-отегчителната тема, за която можеше да се сети, а започнеше ли да говори за нея веднъж, Хари не преставаше.

След като го изрече на глас пред Томи, докато вечеряха, Хари Търнър се почувства по-уверен в идеята да заживее с Ан. Истината е, че той никога не се бе двоумил; трудностите създаваше тя. Не можеше да се престаши да предприеме тази стъпка. Но би могъл да я убеди, беше сигурен.

Чарлз Бранд му помогна да вземе решение, докато пътуваха от Йоркшир. И пак той му изреди с какво да примами Ан и да я убеди, че никога няма да я напусне, каквото ще да става.

Когато в неделя отпътува за Париж, за да се срещне с Ан и да отпразнуват четирийсетия му рожден ден, щеше да ѝ изложи всичките си доводи. Как можеше да устои на предложението му... за толкова материални изгоди в добавка към себе си. Окончателно и безвъзвратно. Чак не можеше да повярва.

Щеше да увери Ан, че е направил последен опит, говорил е още веднъж с Томас Уолсен и са вечеряли заедно, за да обсъдят сериозната тема за развода му, което бе истина. В събота, преди да замине за Париж, щеше да преглътне гордостта си, да стисне зъби и да отиде у Катърин на чай, за да ознаменуват рождения му ден. Но не тази щеше да бъде истинската цел; още веднъж, за последен път щеше да помоли съпругата си да му върне свободата. Ако откажеше, щеше да вземе нещата в свои ръце и да свият гнездо с Ан. Но с последното си гостуване при Катърин щеше да увери Ан, че действително е положил всички усилия да получи развод.

Хари стана, приближи се до масичката с напитките в ъгъла и си наля коняк. Отнесе го със себе си до канапето, седна и отпи, унесен в мисли.

След малко вдигна очи към платното над камината... прочутия портрет на Реноар на двете червенокоси сестри. Висеше в къщата на „Бъркли Скуеър“ от много години, още откакто Едуард Деравенел го бе купил, защото му напомняше на дъщерите му Бес и Грейс Роуз.

Като се сети за Грейс Роуз, Хари се усмихна. Тя бе любимата му леля. Беше на седемдесет, но изглеждаше значително по-млада, прочута писателка на известни исторически романи. Съпругът ѝ Чарлз Морън бе също здрав и жизнен, една жива легенда със своите осемдесет години. Какъв прекрасен актьор бе преди, звезда на сцените на Лондон и Бродуей.

Майка му бе разказала всичко за Чарли и осакатеното му лице, жестоко обгорено през Първата световна война и прекрасната работа на пластичните хирурзи. Как Грейс Роуз се сприятелила с него, след като съпругата му Роуина преждевременно починала от рак. По-късно Чарли и Грейс Роуз се оженили за голяма радост на Еймъс Финистър. Наскоро след сватбата Еймъс починал, а майка му разказваше:

— Най-после можеше да си позволи да си отиде. Разбираш ли, знаеше, че скъпата му Грейс Роуз ще бъде в безопасност с Чарли.

Да, Бес Деравенел Търнър, изключителната му майка, се бе оказала изумителна разказвачка, разпалваше въображението му с увлекателни епизоди от историята на рода. Не преставаше да му напомня, че е наполовина Деравенел, наполовина Търнър и винаги трябва кръвен потомък на Деравенел да управлява могъщата им търговска компания.

Тя и баща му бяха основали нова династия, Търнър, но майка му поддържаше името Деравенел живо в съзнанието му. Бес бе възпитала него и сестра му Мери и упражняваше огромно влияние върху него.

Хари обичаше баща си, но не станаха особено близки. Докато момчето растеше, Хенри Търнър се бореше да води компанията през бурните води на времето. Баща му съумя да опази фирмата от пагубните последици на краха на Уолстрийт, Голямата депресия в Америка и Великобритания и вихрените времена на трийсетте, да не говорим за Втората световна война. Заради множеството си професионални ангажименти Хенри често отсъстваше, призован от нетърпящи отлагане въпроси, и оставяше възпитанието на децата на Бес.

Хари се размърда на канапето, отпи от коняка си и се замисли за брака на родителите си. Бе щастлив, при все че бе брак по сметка, уреден от двете му баби Елизабет Деравенел и Маргарет Бочърд Търнър.

Нямаше и намек за изневяра от страна на никого от двамата, а когато по-големият му брат неочаквано почина, родителите му споделиха мъката и скръбта си по него и станаха още по-близки. Той и сестрите му Маргарет и Мери се сплотиха около тях във времето на траура поради ужасната загуба. Тогава той остана техен наследник и оглави „Деравенелс“ след смъртта на баща си.

Когато майка му почина при раждане на трийсет и седем, баща му и всички те потънаха в безутешна скръб. Ненавременната смърт на Бес бе огромна трагедия за цялото семейство; той така и не можа да прежали майка си, липсваше му прекрасният ѝ образ и нежен смях, положителното ѝ отношение към живота. И точно Грейс Роуз му предложи своята утеха. Досуц като майка му и тя обожаваше баща си Едуард Деравенел и тя остана пазител на огъня му, когато майка му си отиде.

Какви невероятни драми преживяха тези Деравенел... Джейн Шоу, любовницата на дядо му, почина от мъка по него и остави всичките си пари и цялата си собственост на Бес и Грейс Роуз. После дошъл ужасът, който майка му изпита заради мистериозното убийство на чичо ѝ. Очевидно Ричард значеше много за нея. Да не говорим за странното и още по-загадъчно изчезване на братята ѝ, които така и не бяха намерени, нито живи, нито мъртви. Още едно неразгадано престъпление.

Самотният живот на Елизабет Деравенел след смъртта на съпруга ѝ се отрази и на майка му, при все че не я харесваше особено; нито му допаднаше другата му баба Маргарет Бочърд Търнър. Тя се опитваше да му въздейства, докато той растеше, но бе успял да се отскубне от влиянието ѝ. Оттогава изпитваше неприязън към силни, властни и склонни към съзаклятия жени.

От друга страна, изпитваше истински топли чувства към лелите си, покойните сестри на майка му Сесили, Ан, Катърин и Бриджит, за които майка им се бе грижила като малки. Според него баща му не бе винаги особено любезен към жените от рода Деравенел и вечно негодуваше против отношението му, понеже то огорчаваше майка му.

Мислите му се върнаха към братята на майка му и след миг, припомняйки си нещо, остави чашата коняк върху ниската масичка, забърза навън от библиотеката и тръгна нагоре по широкото стълбище.

Когато влезе в гардеробната си, Хари отключи сейфа, отвори черната, облицована с кожа кутия и извади отвътре златния медальон. Принадлежеше на дядо му. Майка му го съхраняваше, за да го предаде на брат си Едуард, защото бе негов по право. Но Едуард младши така и не можа да го носи, защото изчезна на дванайсетгодишна възраст. Сега бе негов. Майка му го даде и му разказа защо е бил изработен.



Хари го повъртя в ръцете си... От едната страна бе слънцето в цялото си великолепие, а от другата — бялата роза на Йорк, направена от емайл и родовият девиз, гравирани по края „Вярност навеки“.

Държа го дълго време, мислейки за майка си, силата на членовете на рода, замаха на Едуард Деравенел. В този миг си обеща нещо. Веднага щом уреди въпроса с Ан, ще направи „Деравенелс“ още по-велика... Ще се прояви като истински и достоен наследник на славния си дядо.

---

[1] Moon (англ.) — луна. — Б.пр. ↑

От мига, в който пристигна в къщата на Катърин близо до „Итън Скуеър“, на Хари му се прииска да не беше идвал. Постройката, при все че беше прилична по размери, му причиняваше клаустрофобия и изведнъж почувства непреодолимо желание да побегне.

Но знаеше, че не бива. Налагаше се да стисне зъби и да постои поне два-три часа. Мисълта за тази перспектива го накара да потръпне; отдавна нямаше общ език със съпругата си.

Не бе виждал Катърин близо осем месеца и му бе трудно да приеме промяната във външния ѝ вид. Бе на четирийсет и пет, с пет години по-възрастна от него, а изглеждаше поне на шейсет. Червеникавозлатистата коса от младостта ѝ бе станала унило жълта с множество бели кичури, а някога сияйните ѝ сини очи, винаги така изразителни, като че бяха избледнели и изгубили блясъка си. Бе отслабнала, дори измършавяла.

Когато го поведе към всекидневната, той не можеше да повярва, че това е красавицата, за която се бе оженил преди двацет години. Макар че родителите ѝ бяха испанци, бе наследила типично английския светъл тен, косата и очите от прабабата на майка си, потомствена аристократка, но всичката ѝ хубост бе избледняла. Бе станала... безцветна.

— Какво си се втренчил в мене, Хари — попита тя, сядайки срещу него. — Да не би лицето ми да е изцапано?

— Не, не, няма нищо — побърза да отвърне, хванат на местопрестъплението, после мигновено продължи: — Доста си отслабнала, та се питах дали отново не си на диета. — Последната му забележка прозвуча като въпрос. — Знаеш, че не бива.

Катърин поклати глава.

— Не съм на диета, Хари — искаше да добави, че просто ѝ липсва, че копнее за него, но не може. Не възнамеряваше да се унижава пред него.

Сякаш прочел мислите ѝ, изпита нежност и съчувствие към нея и ѝ се усмихна.

— Кажи ми, ако имаш нужда от нещо, Катърин, и ще ти помогна. Не искам да се чувстваш пренебрегната.

Тя зяпна насреща му, крайно изумена от думите и преди да успее да се спре, възкликна:

— Разбира се, че се чувствам пренебрегната, Хари! Не те виждам, нито пък Мери. И двете се чувстваме изоставени.

Осъзнал грешката си, разбирайки, че може само себе си да вини за самотния ѝ живот, има благоразумието да се престори на огорчен.

— Прости ми. Затрупан съм с работа. Знаеш колко проекти имам на главата си — въздъхна гузно.

— Не те лъжа — продължи тя, после погледна през рамо, когато икономката внесе грамадна табла с чай. — Бихте ли я оставили на ниската масичка, госпожо Алдфорд — разпореди се Катърин и додаде: — Благодаря.

Икономката ѝ се усмихна, кимна на Хари, остави подноса и бързо излезе.

Катърин се обърна към Хари и продължи:

— Да, зная, че работата ти открай време е първата ти любов. Никога не си допускал някой или нещо да застане помежду ви. И понеже питаш, смятам, че ще бъде хубаво Мери и аз да има къде да ходим през летните месеци... навярно някоя селска къща край морето? — впери поглед в очите му, чертите на лицето ѝ внезапно се изопнаха и тя го изгледа многозначително.

— Можеш да вземеш „Уейвърли Корт“, ако ти допада. Веднага ще ти прехвърля нотариалния акт.

Лицето ѝ грейна за момент, после отново помръкна.

— На каква цена?

— Искам развод, Катърин. Сигурно сама се досети за отговора.

— Да. И знаеш отговора ми. Невъзможно е. Все пак още притежавам някои от бижутата, които си ми подарявал, когато бяхме истински мъж и жена, наследствените скъпоценности и накитите от майка ти, които имам намерение да предложа за разпродажба. Или ще ги продам от свое име. Така ще мога да купя къща в провинцията за дъщеря ти и за себе си.

Сърцето му се сви и отново го замъчиха угризения... Някога бе лудо влюбен в Катърин и тя в него. Бе вдовицата на брат му, за когото бе омъжена само от няколко месеца, когато почина в ръцете ѝ. По-

късно баща му реши да го ожени за вдовицата. Той изобщо нямаше против. Бе влюбен в нея още от момче, когато вървеше след нея в църквата, където брат му я чакаше пред олтара, за да се ожени за нея. Сключи с нея брак и бяха щастливи заедно, нямаше как да отрече. С Катърин го свързваше много, за кратко целият свят бе техен. След като пометна син, за когото копнееха от все сърце, най-после тя роди момиченце, Мери и радостта им се върна.

Но не последваха други деца... Катърин забременяваше, но бебетата се раждаха мъртви или помяташе. Известно му бе, че това донякъде я сломи. Защото засягаше и него. За жалост, неспособността ѝ да му роди син, го отблъсна. Хари Деравенел Търнър искаше наследник от мъжки пол така отчаяно, а явно съпругата му не можеше да му даде онова, за което копнееше.

Воден от чиста пресметливост, той я напусна. И един ден пред погледа му попадна мургава, красива жена, по-млада от него с шестнайсет години, чиято примамлива усмивка и омайна красота го плениха. А когато вкуси от прелестите ѝ, бе загубен. За него съществуваше само тя, неговата Ан...

Хари се облегна на канапето и загледа как Катърин налива чая, както винаги изящна и нежна. Несъмнено бе образована и културна жена, от която бе научил толкова много през брака им. Винаги се разбираха, общуваха с лекота, между тях не избухваха сериозни разприавии. Общите им интереси им доставяха удоволствие. Но животът на Хари започна да се разпада, както и любовта му към съпругата му.

Дълбоко в себе си знаеше, че неизбежното ще се случи. Влюби се до уши в тъмнооката хубавица Ан Боулз и не можеше да я забрави. Мамеше го чувствеността ѝ. Излъчваше сексапил, а той бе в плен на магията ѝ. За Катърин не оставаше никаква надежда, след като веднъж попадна в изкусителните, властни обятия на Ан, потопи се в нейната чувственост, засити желанието ѝ към него, желан партньор в леглото, прекрасен събеседник извън него.

Докато всички тези мисли минаваха през главата му, Катърин разсъждаваше за мъжа пред себе си. Нейният любим съпруг. Бе понапълнял и въпреки че пълнотата не го грозеше, ѝ се струваше похубав, когато бе по-строен. Но независимо от натрупаните килограми, не бе загрубял: все още бе най-красивият мъж, когото някога бе

виждала със златисточервеникава коса, сини очи, висок, широкоплещест и дългокрак. Силен и обаятелен.

Тайно го погледна и си припомни как цветът на косите и очите им някога бе еднакъв. Зачуди се защо Мери се оказа пълна негова противоположност, тъмнокоса и тъмноока? Наследство от испанските ѝ прадеди навярно.

Хари Търнър бе магнат, един от най-могъщите предприемачи в света, но напоследък не бе чела за него във вестниците. Докато му подаваше чаша чай над масичката, попита:

— Как вървят делата в „Деравенелс“, Хари? Май няма нови големи сделки?

Пое чая, а на лицето му се изписа съжаление.

— Не, няма значителни събития, но ти ме познаваш, Катърин, аз ще ги предизвикам. И то скоро. Хвърлил съм око на няколко по-малки компании.

— Искаш да ги погълнеш, така ли, Хари? — заинтересува се тя и отпи от чая, после посочи с жест към чиния с дребни бадемови сладки. — От любимите ти, Хари.

— Зная. Ореховки. Сама ли ги опече?

— Да, специално за теб, за рождения ти ден — последва тишина, после тя отбеляза: — Умееш да завладяваш компании. И не ги унищожаваш, а ги караш да процъфтяват.

Той я погледна, а очите му се присвиха. Бе забравил колко ѝ бе приятно да разговарят за работата му и колко добре разбираше каквото ѝ обясняваше. После се замисли за дъщеря им и си припомни думите на Томи. Запита:

— Между впрочем къде е Мери? Мислех, че ще седне с нас.

— Ще слезе след миг. Искаше да ни остави за кратко насаме. Да ни даде възможност да поговорим.

— Разбирам — схруска две ореховки, изпи чашата си с чай и рече: — Питам се... с какво според теб би желала да се занимава? Към каква професия иска да се насочи?

— Интересува се от изкуство, както добре ти е известно, Хари, но в момента не се е спряла на нещо конкретно. Може би е редно да поговориш с нея.

Той кимна.

— Ще го сторя, щом се върна от Париж.

— Кога заминаваш?

— Утре.

— За да отпразнуваш рождения си ден, предполагам — хвърли му леден поглед.

Той поклати глава автоматично. Защо да развява червен плащ пред очите на бик, помисли си той и отвърна с лека усмивка:

— Не, ни най-малко. Отивам в Париж по работа. И то крайно належаща.

Катърин само кимна и крадешком погледна към вратата. Широка усмивка накара лицето ѝ да грейне.

Хари проследи погледа ѝ и забеляза дъщеря си Мери — висока, стройна, истинска красавица. Тя влезе в стаята, понесла няколко пакета, увити като подаръци, а очите ѝ искряха от щастие.

Той ѝ се усмихна в отговор, осъзнал колко се радва да я види.

Тя заговори:

— Здравей, татко, драго ми е, че си тук. Честит рожден ден за утре!

— Ела при мен, скъпа, дай татко да те целуне — докато говореше се изправи и разтвори ръце.

След като остави подаръците на един стол, Мери изтича към гостоприемните обятия на баща си и за миг се притисна до него, изпълнена с обич.

Хари им гостува няколко часа, радвайки се на Мери, а на моменти и на Катърин. Тя успя да го развесели и често го разсмиваше през този следобед. В един момент на него му хрумна, че ако Катърин бе успяла да го дари със син и наследник, той никога нямаше да я напусне. Щяха да са едно щастливо семейство и животът му щеше да бъде различен. Също и нейният. Трагедията щеше да ги отминне.

## 58.

### ПАРИЖ

Ан Боулз вървеше бързо по авеню „Монтен“ и се оглеждаше за такси. Въпреки че не го съзнаваше, замислена за работата си, правеше силно впечатление и хората ѝ хвърляха пълни с възхищение погледи, докато преминаваше покрай тях. Бе облечена ежедневно: тесни черни джинси, бяла памучна риза, сандали на високи токове и големи перлени обици. На рамото ѝ се полюшваше голяма платнена торба, а в ръце държеше дамска чанта от „Шанел“.

Колкото и семпло да бе облечена, стилът ѝ бе неповторим и елегантен като на францужойка, за което допринасяше и естествената ѝ красота. Тъмната ѝ, дълга коса падаше почти до кръста, очите ѝ бяха черни като въглени, а лицето ѝ — като изваяно. Жените я намираха за елегантна и се опитваха да ѝ подражават и да имитират стила ѝ; за мъжете бе пленителна и прелъстителна и те искаха да я вкарат в леглото.

Когато до нея спря такси със свирещи спирачки, тя скочи вътре и даде на шофьора адреса на безупречен френски.

Ан обичаше всичко френско. От дете живееше в Париж, при все че от време на време напускаше града. Родителите ѝ я бяха завели там още като бебе заедно с по-голямата ѝ сестра и тя бе станала напълно двуезична. Френският се бе превърнал в предпочитания от нея език, а Париж — единственото място за живеене.

Когато баща ѝ, британски дипломат, бе отзован обратно в Англия и семейството трябваше да се завърне в Лондон, тя на минутата почувства, че не ѝ е мястото в този град, който ѝ действаше потискащо. Няколко години по-късно се върна в Града на светлината, за да учи история в Сорбоната. След като се дипломира, отвори антикварен магазин на левия бряг на Сена, а след две години — още един в Лондон. Сега пътуваше между двете столици и разчиташе на интелигентните си помощници: един в Лондон, другият в Париж. През последната година разшири дейността си и стана много търсен специалист по вътрешно обзавеждане.

Днес се бе отправила към Седми район, която част от града най-силно обичаше, дотолкова, че се надяваше един ден да си вземе апартамент в него. В момента живееше в сравнително модерна сграда на авеню „Монтен“, избрана заради предпочитанието на Хари да отсяда в хотел „Плаза Атене“. Понеже се издигаше на същото авеню, му бе лесно да прескача до апартамента ѝ, а той го правеше с голямо удоволствие.

Мисълта ѝ бе съсредоточена върху най-новата ѝ клиентка, очарователна американка на име Джил Хендърсмън, която наскоро си купи красив апартамент на улица „Бабилон“. Джил я нае да проектира цветовете и вътрешната подредба и задачата напълно бе обсебила ума ѝ. Клиентката ѝ имаше изискан вкус и неподправена любов към френските антики и щом се опознаха, с радост се сработиха. Съпругът на Джил работеше в модната индустрия в Ню Йорк и понеже прекарваше много време във Франция, наскоро двойката реши да си вземе жилище и в Париж.

Този следобед с Джил щяха да разгледат мостри на платове и да ѝ покаже плановете за разположението на мебелите. Последното бе от първостепенно значение за Ан и искаше антиките, които Джил бе купила от нея, да показват най-добрата си страна.

Таксито се провираше през пълните с превозни средства парижки улици, често спираше или се движеше с бързината на охлюв и постепенно, както винаги мислите на Ан се насочиха към Хари Търнър. Пристигаше утре, за да отпразнува рождения си ден с нея и тя взе решение да проведе с него сериозен разговор, преди в понеделник да се върне в Лондон.

Нужно бе да си поговорят за връзката си, която бе започнала да боксува. Разбира се, бе станало постепенно, но в известен смисъл бе неизбежно, защото тя не водеше абсолютно доникъде.

Хари бе женен — наистина, разделен от съпругата си, но неспособен да се освободи от нея. Тя му бе любовница, защото отказваше да заживее при него и да му стане държанка. Ан все се притесняваше да извърши този ход, прекрасно знаейки, че семейството ѝ и преди всичко старомодният ѝ баща дипломат щеше да възроптае против тази сериозна стъпка. Тя бе на двасет и шест и търпението ѝ се изчерпваше. Искаше хубав живот с мъжа, когото обичаше, но от когото да може да има и деца.



Предната вечер вечеря с брат си Грег в апартамента му и той подхвана темата за Хари. При все че преди време ѝ бе дал ясно да разбере, че трябва „или да заживее с него, или да скъсат“, Грег изказа недоволството си за връзката ѝ с почти шестнайсет години по-възрастния от нея Хари. Бе изтъкнал за не знам кой път, че трябва да свие сърмите на жена си, която охарактеризира като „религиозна маниачка“. Което не бе истина, както Ан прекрасно знаеше. Катърин бе просто благочестива католичка, която никога не би се развела, за да не измени на религията си.

Ан въздъхна. Сега Грег живееше в Париж, следователно щеше да се налага по-често да слуша нравоученията му.

Таксито най-после спря пред постройка от деветнайсети век с висок сводест портал, тя плати на шофьора, отвори малка странична врата и влезе в покрит с калдъръм двор. Тикна глава в стаичката на портиера и го поздрави с мила усмивка, после забърза към апартамента на Джил Хендърсмън, завъртя ключа в ключалката и влезе вътре.

Бе пристигнала първа и забърза през антрето към всекидневната с изглед към чудесна градина. Макар и средна по големина, в нея имаше храсти, няколко дръвчета и морава в единия край с шадраван. Имаше дори малка тераса току пред френските прозорци и точно на нея Ан предвиждаше да постави малка масичка и столове, така че да се хранят навън в топло време.

Щом влезе в трапезарията, Ан изсипа съдържанието на торбата си и разстла множеството мостри на тъкани, после като чу превъртане на ключалката, погледна назад през рамо.

Миг по-късно Джил бързаше към нея с широка усмивка на лице.

Усмивайки се в отговор, Ан се приближи да я посрещне и след кратка прегръдка ѝ съобщи:

— Донесох ти всички мостри, за да изберем цветовете за всекидневната. Все ми се струва, че моята идея да комбинираме различни нюанси на кремаво и розово ще бъде най-удачният избор, Джил.

— Съгласна съм — отвърна Джил и последва Ан в трапезарията, където парченцата плат бяха разхвърляни по масата и чакаха одобрението ѝ.

— Ще съчетаем два различни вида дърво — започна да обяснява Ан — и част от паркета ще се вижда. Идва ми наум, че различни тъкани в кремаво, тук-там зелено и розово ще придадат свежест и простор на стая с изглед към градината.

— Май си права — Джил и Ан седнаха до масата и заедно заразглеждаха мострите. След като направиха избора си, Ан ѝ показа плана за разположението на мебелите и обясни къде точно ще стоят.

— Бих искала да влезем във всяка стая — рече Ан и се изправи. — Така че да мога да ти покажа мястото на всеки детайл и да го обсъдим. С Марти трябва да се чувствате удобно и спокойни тук. Работата ми е да ви представя всички варианти, за да изберете най-подходящия.

— Радвам се, че ни помагаш, Ан — усмихна се Джил на младата англичанка. Беше ѝ направила впечатление на мига, когато се запознаха в антикварния магазин, а когато разбра и че е вътрешен дизайнер, веднага я нае. Имаше нещо много симпатично в тази талантива млада жена, помисли си Джил, притежава много стил, елегантност и нюх, има око на експерт, що се отнася до обзавеждане, картини, тъкани и предмети на изкуството. Американката я считаше за незаменима находка и дори смяташе да я покани да пренареди дома им в Ню Йорк. Чувствителна по природа, долови и някаква тъга у Ан и се питаше какъв ли е личният ѝ живот, но не зададе никакви въпроси. Бе прекалено учтива и не би влязла в непозволена територия.

Прекошиха апартамента и сега стояха пред спалнята. Ан предложи:

— Според мен леглото трябва да бъде на тази стена, как мислиш?

Внезапно изтръгната от мислите си, Джил кимна.

— Наистина е единствената използвана стена. Би било чудесно да има и камина. Внася уют през зимата.

Ан прие идеята, приближи се до отсрещната стена и възкликна:

— Шкафът от розово дърво, който толкова ти допадна, ще стои идеално тук и по една случайност имам и две нощни шкафчета, както и две кристални лампи. Почти свършихме — добави тя с лек смях.

— Надявам се, че това не означава, че няма да те видя отново — подхвърли шеговито Джил. През измиталите няколко месеца се бе привързала към Ан.

— Част от седмицата съм в Париж, Джил. Можем да обядваме заедно или да се срещнем вечер, когато ти е удобно. Бих искала и да ти представя по-малкия си брат Грег. Сега живее тук и работи в парижкия клон на една английска банка.

— Ще бъде чудесно — зарадва се Джил. — Сигурно си щастлива, че брат ти е близо до теб.

— Така е. За жалост, има навика да ме поучава как да живея... — Ан замълча и сви рамене, не искаше да продължава, обезпокоена, че ще натовари с проблемите си тази симпатична американка, готова да ѝ съчувства.

Никой не би разбрал колко сложно бе да обичаш Хари Търнър.

## 59.

Ан стоеше до прозореца в спалнята си с изглед към авеню „Монтен“ с надеждата да зърне Хари, докато пресича улицата откъм хотела. Бяха се уговорили да я вземе в седем часа, но никакъв не се мяркаше.

Погледна часовника си, видя, че до седем остават пет минути и си каза колко старомоден е той в някои отношения и едновременно с това истински кавалер.

Рано сутринта по телефона, преди да отпътува от Лондон, я бе уверил, че ще я вземе и придружи обратно до „Плаза Атене“. Щяха да вечерят в градината на хотела, в който обикновено отсядаше. Нищо не ѝ пречеше да пресече улицата и да се срещне с него в ресторанта, но той не щеше и да чуе.

Част от секундата по-късно чу ключа му в ключалката и забърза към входното антре.

Той влезе, затвори вратата зад себе си и усмихнат направи няколко крачки към нея.

Както всякога, щом го видеше след известно отсъствие, усещаше вълнение, каквото не бе чувствала към никой друг мъж. Колко прекрасен бе с безупречно скроения си тъмносин копринен костюм, един от най-елегантните модели на „Савил Роуд“. Колосаната му бяла риза контрастираше с лекия му загар, а синята му свилена вратовръзка подчертаваше цвета на очите му. Бе изискано облечен чак до излъсканите си до блясък черни мокасини.

Когато се срещнаха по средата на стаята, той сведе поглед към нея и изражението му изведнъж стана сериозно, после я прегърна, без да промълви и дума.

Ан се притисна до него и в този момент разбра, че никога няма да го напусне, поне не по собствена воля. Когато я целуна по главата и я прегърна още по-крепко, всичките ѝ страхове и тревоги, които тежаха като камък на гърдите ѝ, се разпръснаха като дим. Стори ѝ се, че огромно бреме падна от нея и я обзе спокойствие.

Без да я пуска от обятията си, той прошепна тихо, но категорично:

— Боже, липсваше ми, Ан, ужасно ми липсваше. Животът ми няма смисъл без теб. Искам да го знаеш.

— И ти ми липсваше, Хари. Бях много напрегната, но щом си тук, всичко е наред.

Той вдигна лицето ѝ към своето, загледа я за миг, после се наведе и страстно я целуна по устните.

Бе пламенна целувка, на която тя отговори с желание, силно колкото неговото. После леко се отдръпна, а в очите му блесна дяволито огънче:

— Ако веднага не излезем на вечеря, боя се, че ще си останем тук.

Тя се засмя заедно с него, кимна, после отиде до раклата в ъгъла на помещението и се върна с черна копринена вечерна чантичка в тон с обувките ѝ с висок ток и широкия черен кожен колан, пристягащ тънката ѝ талия, които контрастираха ефектно с бялата ѝ копринена рокля.

— Готова съм — оповести тя и го хвана под ръка.

Стигнаха до вратата, но преди да излязат, тя го спря с думите:

— Честит рожден ден, скъпи.

Докато прекосяваха фойайето на хотела, всички очи бяха вперени в тях. Насочиха се към вътрешния двор. Представляваха поразителна двойка — и двамата елегантни и очевидно влюбени.

Салонният управител избърза да ги поздрави:

— Добър вечер, мосю Търнър, запазил съм любимата ви маса в ъгъла.

Хари кимна, усмихна се и го последва, повел Ан към предпочитаната от него маса близо до обраслата с бръшлян стена.

— *Merci beaucoup*<sup>[1]</sup> — промърмори той с доволен вид, когато забеляза бутилката шампанско „Дом Периньон“, очакваща ги в сребърна кофичка, пълна с лед. — Нека се освежим с по глътка — обърна се към управителя.

— *Oui, monsieur* — той даде знак на келнера, сервиращ вината.

След като им поднесоха искрящото вино, чукнаха чаши и Ан заяви:

— Имам подарък за теб, скъпи. В чантата ми е, но ако желаеш, по-късно ще ти го дам.

Той поклати глава и ѝ се усмихна.

— Искам го сега, ако не възразяваш. Знаеш, че когато става дума за подаръци, съм като дете.

Ан отвори черната си копринена чантичка, извади малка червена кутийка от „Картие“ и му я подаде с думите:

— Струваше ми се, че няма да искаш да разопаковаш пред хората хартии и панделки.

Широко усмихнат, Хари отвори кутийката и пред очите му грейнаха чифт златни копчета за ръкавели в легло от черно кадифе. На едното имаше бяла роза от емайл, заобиколена от малки диамантчета, на другото розата бе червена.

— Ан, прекрасни са! Неповторими. Благодаря ти, любима — той пое ръката ѝ и я целуна. Все още усмихнат, тихо промълви: — И аз имам нещо за теб... скромен подарък. Но предпочитам да ти го дам по-късно.

— Какво е? — попита тя, а очите ѝ грейнаха от събуденото любопитство.

— Ако ти разкрия, няма да е изненада, нали?

— Не, имаш право. Толкова се радвам, че харесваш копчетата за ръкавели. Казах си, че за теб ще имат особено значение... Бялата роза на Йорк и червената на Ланкастър... родовете Деравенел и Търнър най-последно обединени в една династия от твоите майка и баща.

— Много са красиви — развълнуван той поклати глава и отпи нова глътка шампанско. — Имам много да ти говоря, Ан — и въздъхна. — Но нека се насладим на момента, че сме заедно, да прегледаме менюто и да поръчаме.

— Струваш ми се сериозен — отбеляза Ан и се намръщи. — Всичко ли е наред... в „Деравенелс“?

— Компанията върви по мед и масло. Като стана дума, в събота вечерта Чарлз ми поднесе най-примамливия подарък на света... — той поспря, усмихна се и добави: — След твоя, разбира се, сладка моя. — Отново хвана ръката ѝ и обясни. — Открил е две фирми, които можем да погълнем. И двете чудесно допълват нашите дейности и следващата седмица започваме преговори.

— И за двете? Или само за едната?

— Според мен трябва да подработим и двете, след като можем да си позволим да ги купим. Имаме предостатъчно пари. Едната е верига заведения за хранене, която прекрасно ще се съчетае с отдела за вина и хранителни стоки, а за такава като другата отдавна мечтая...

— Петрол — прекъсна го тя, без да го дочака да довърши. — Чарлз ти е намерил нефтена компания.

— Уцели в десетката, да, точно така. Умее да надушва каквото трябва. Единствената мъчнотия е, че имам конкуренти и двамата — хищни акули. Безскрупулни типове като мен.

— Джими Хенсън и Горди Уайт — обади се Ан, облегна се на стола си и го погледна. — Права ли съм?

— Почти, но не съвсем. Към добрия стар Джеймс Хенсън причислявам и съдружника му Гордън Уайт. За мен са едно цяло, понеже притежават една и съща компания. Другият, който се състезава за двете компании е Джими Голдсмит.

— Той е гениален! Говорят, че е непобедим.

— И тримата са такива, но съм длъжен да ги надвия, Ан. Както ти е известно, стремя се да дам нов тласък на компанията. Баща ми я поддържаше стабилна, но не я поведе напред, скъпа, бе прекалено предпазлив, не обичаше да поема рискове. Освен това бе твърде внимателен с парите. Онзи ден споделих същото с Джон Дъдли и той се съгласи с мен. Баща му Едмънд години наред работи за баща ми; Деравенел винаги са били близки с Дъдли. Както и да е, бащите бяха доста пестеливи, да не кажа стиснати по природа. Не обичаха да си слагат главата в торбата.

— Но ти си друг, зная, Хари, така и трябва. Грег все твърди, че парите са, за да печелят още пари и трябва да се използват, а не да стоят по банките и да събират прах.

Хари избухна в смях.

— Допадна ми изразът ти. Как е брат ти?

— Добре е и ти изпраща поздравии. Животът в Париж му харесва, работата му в банката върви добре.

— Радвам се да го чуя. Е, да погледнем ли менюто?

— Хайде, но предлагам да започнем с хайвер, защото имаш рожден ден.

— Всичките ти идеи са прекрасни, Ан.

В края на вечерята, след като сервитьорът поднесе кафето, Хари бръкна в джоба си и обяви:

— Заповядай, Ан, това е за теб. Дай ми ръката си, скъпа.

Тя го изгледа смаяна, после протегна дясната си ръка.

— Не, не тази. Подай ми лявата, ако обичаш.

Озадачена, с ококорени от любопитство черни очи, тя ахна от изненада, когато той постави великолепния двайсеткаратов диамантен пръстен на безименния ѝ пръст.

— Хари, мили боже! Фантастичен е. — Ан се втренчи в прекрасната безупречна крушовидна форма на камъка, после го погледна в очите.

— Да не би да означава, че ми предлагаш брак? — попита тя, задъхана от вълнение.

— Знаеш, че бих го сторил, скъпа Ан, но се страхувам, че не мога.

— Значи нищо не се е променило — прошепна тя с внезапно натъжен глас, а над лицето ѝ се спусна облак. — Ако все още не си в състояние да се ожениш за мен, как ще нося този пръстен? Искам да кажа на безименния си пръст.

Той се облегна на масата, а красивото му лице доби сериозно и напрегнато изражение.

— Чуй ме, не мога повече да продължавам така. Искам открито да заживееш с мен. Нищо чудно Катърин да се засрами и да ми даде развод. Което ме съмнява, а искам да бъда откровен с теб. Независимо от това, искам връзката ни да продължи. Заедно можем да бъдем толкова щастливи.

— Семейството ми ще побеснее, особено баща ми. Ще получи удар — тъмните ѝ очи се изпълниха с тревога. — Малко се боя от подобна стъпка.

— Зная и искам да споделя с теб какво мисля. Първо, не вярвам да дойдеш и свиеш гнездо с мен в къщата на „Бъркли Скуеър“, защото зная, че никога няма да го сториш и че подобна идея ти е омразна. Обаче ще ти купя по-голям апартамент, дори къща. Вече направих запитвания и има няколко подходящи недвижими имота за продан недалеч от „Мейфеър“. Когато си устроиш собствено жилище, ще живея при теб... през повечето време. Ще организираме живота си



така, че на никого от двамата ни няма се наложат сериозни промени. Също ще се погрижа за бъдещето ти, в случай че нещо се случи с мен. Ще създам фонд на твое име и ще ти дам всичко, от което смяташ, че имаш нужда, за да подсигуриш бъдещето си.

— Аз... аз... не зная, Хари — тихо отвърна тя. Въпреки че бе 1970 година и нравите не бяха така строги след сексуалната революция от шейсетте, тя знаеше, че е длъжна да спазва моралните порядки. Без значение под каква форма щяха Хари и тя да заживеят заедно, баща ѝ щеше да изпадне в ужас и да побеснее. А самоуважението ѝ? Как можеше да живее с мъж, който вече е женен за друга? Никога нямаше напълно да ѝ принадлежи, щом има съпруга.

— Не искаш ли да изживееш живота си с мен, Ан?

— Да, скъпи. Когато те видях тази вечер да влизаш в апартамента, след като бяхме две седмици разделени, изведнъж осъзнах, че не мога да те напусна. Но искам почтен живот и деца, Хари. А ти желаеш наследник. Зная, че ще се чувствам неловко, ако родя незаконно дете, а освен това извънбрачен син не може да ти стане наследник...

— Мога да го узаконя, като го осиновя и да го посоча като наследник в завещанието си. Сигурен съм, че ще ме дариш със син, Ан, и го искам сега, докато съм млад, за да го гледам как расте, да му се радвам. В сърцето си чувствам, че лесно ще забременееш веднага щом престанеш да взимаш противозачатъчни. Нека бъдем заедно, Ан.

— Но близките ми...

— Не желая и да чувам за тях — пресече я той. — Животът ти принадлежи на теб, не на тях, както и моят. Залогът е прекалено голям.

— Прав си. Трябва да мисля за себе си и за теб. Но според мен ще бъде по-лесно, ако живеем в Париж. Няма да... им се набивам в очите... — Замълча, защото осъзна, че започва да прави компромиси.

— Париж ли! Чудесно! — извика той, хващайки се като удавник за сламка. — Обзалагам се, че ще намеря прекрасно жилище в любимия ти Седми район. — Засия от щастие и възкликна: — Ще имаме дом и в Лондон. Кажи да, Ан, умолявам те, кажи да.

— Да — промълви тя с треперлив глас, натезжал от колебания.

Той веднага почувства, че се двоуми и стисна ръката ѝ.

— Повярвай ми, всичко ще бъде чудесно. Ще имаме два удобни дома и ще те закрилям с всички сили. Юридически и финансово, така

че да се чувстваш сигурна, все едно какво ще ми струва. Сега нека се върнем в апартамента ти. Искам да бъда с теб, да те взема в прегръдките си. И то веднага.

В минутата, в която влязоха в апартамента, Хари започна пламенно да я целува и не престана, докато слепешката се придвижваха, вкопчени един в друг. Когато стигнаха спалнята, той най-сетне спря, отдръпна я от себе си и я погледна настойчиво със сериозно изражение.

— Желая те, Ан, теб и само теб, до края на дните си. Истината е, че ти си моят живот.

— О, Хари — прошепна тя, приближи се до него, и сгуши глава до гърдите му. — Скъпи мой.

— Обичам те — промълви той.

— И аз те обичам — отвърна тя приглушено.

Отстъпи назад, разкопча колана си и го остави да падне на пода. Миг по-късно го последва черната ѝ копринена рокля, образувайки купчинка около краката ѝ. Стъпи върху нея и започна да развързва вратовръзката му.

Хари бързо хвърли сакото си и съблече дрехите си и потънаха в леглото. Той я прегърна, привлече я към себе си, нежно прошепна името ѝ, повдигна кичур коса и го целуна. Надвеси се над нея, зацелува челото, клепачите, врата, гърдите и между целувките ѝ шепнеше какво ще ѝ направи и тя — на него. Като я галеше и плъзгаше ръце по тялото ѝ, така я възбуди, че тя започна да трепери, желанието ѝ към него се разгоря и задиша учестено.

Както винаги, Ан се отдаде на Хари, победена от неповторимата му физическа красота. Потръпваше под ласките му, караше я да се чувства слаба и жадна за него.

Усещането бе взаимно, всепоглъщащата нужда да са заедно, да се слоят в едно.

Хари я целуна с такъв неочакван плам, та зъбите му докоснаха нейните. Пъхна длани под тялото ѝ и я повдигна към себе си, стенийки я притисна към гърдите си, отдаден на неустойима страст. Едновременно искаше да почувства вкуса ѝ, да ѝ се наслади, да ѝ дари наслада, да я доведе до екстаз. Положи я на възглавниците и промълви:

— Искам да имаме дете. Страшно много го искам, Ан.

Тя вдигна ръка и докосна бузата му, пръстите ѝ нежно се плъзнаха към шията му, а очите ѝ не се откъсваха от неговите.

— Аз също — гласът ѝ стихна до шепот. — Да го направим сега. Да създадем нашето бебе, Хари. Обичам те, толкова много те обичам.

Не можа дълго да ѝ устои. Плъзна се върху тялото ѝ и я притисна до себе си. В същия миг тя отвори очи и го погледна. Той почувства любовта в погледа ѝ и го заля неимоверно щастие, когато проникна в нея.

Ан се задвижи под него, надигайки хълбоци. Той веднага реагира и двамата намериха общ ритъм. В един момент той я стисна здраво, дори грубо, устреми се към нея, навлизаше все по-надълбоко. Любеше я с много повече жар и страст, отколкото бе чувствал с която и да е жена преди нея. Никоя не приличаше на нея, така възбуждаща, така искаща и даваща, така чувствена. Бедрата ѝ се заключиха около него, а малките ѝ длани притискаха кръста му. И той разбра, че я обича с цялото си същество, както никоя досега.

Сякаш отдалеч Хари я чу да вика името му; когато почувства, че потръпва неудържимо и я притисна още по-силно към себе си. Свърши в нея, чудовищна тръпка премина през цялото му тяло. Извика името ѝ, повтаряше го отново и отново, мълвеше ѝ, че е негова, както и той — неин. И много по-късно, когато лежаха вплетени един в друг, останали без дъх, най-последно прошепна:

— Тази нощ създадохме син, скъпа. Моят наследник. Чувствам го със сърцето си.

---

[1] Merci beaucoup (фр.) — много благодаря. — Б.пр. ↑

**60.**  
**НЮ ЙОРК, 1971**

Чарлз Бранд седеше в залата на борда на директорите на „Текс Макс Ойл“ на Пето авеню и разговаряше с тримата най-високопоставени членове на тексаската петролна компания. Бе средна по големина, но преуспяваща фирма със седалище в Мидланд, която „Деравко“ се готвеше да погълне.

Чарлз главно отговаряше на въпроси за „Деравко“, основана от Едуард Деравенел през двайсетте и подробно ги осведомяваше за сегашното ѝ ръководство. Внезапно разговорът се насочи към Хари Търнър.

— През всичкото време ти водеше топката, Чарлз — обади се Питър Проктър, президентът на компанията. — И свърши дяволски добра работа. Страшно сме доволни от насоката на преговорите и сме убедени, че компанията все повече ще просперира — изглежда оценяващо Чарлз и добави: — Но трима от нас изпитват огромно любопитство към новия ни собственик... Хари Търнър.

Чарлз отмести поглед от Питър Проктър, когото бе започнал да харесва и да му се възхищава, към Макс Нолан, председателя на борда на директорите, и Тони, сина на Макс, който заедно с баща си бе един от главните акционери на тексаската компания.

— Съвсем скоро ще се запознаете с него — отговори Чарлз, леко се наклони напред, с неизменното си обаятелно изражение и дружелюбна усмивка. — Забави се, защото съпругата му е бременна и говори по телефона с Лондон.

— Надявам се, всичко да е наред — обади се Макс Нолан с искрена загриженост. — Аз съм баща и дядо и съм преживял тези тревоги, и то неведнъж. Дъщеря ми Кати Сю наскоро роди второто си дете и бе повод за немалко безпокойства. Но съм щастлив да кажа, че всичко приключи благополучно — повдигна белите си вежди. — Има ли някакви усложнения с госпожа Търнър?

— Не, не, всичко върви нормално — Чарлз се почувства длъжен да обясни. — На Ан ѝ е първо дете. Вчера падна, но да се благодарим,

че няма никакви последствия.

— Хубава новина — отбеляза Макс и помоли: — Разкажи ни за Хари Търнър. Напоследък името му се чува на Уолстрийт. Какъв е?

Чарлз се засмя:

— Да, тези дни доста говорят за него, но не е безскрупулният, безогледен печалбар, както го изкарват някои журналисти. Ще видите, че е благ, въздържан, любезен и изключително практичен. Сигурен съм, че ще ви допадне.

— Миналата година бе особена успешна за него, купи огромна верига ресторанти и супермаркети в Англия и онези компании за алкохол в Холандия. Поглъща и нас, разбира се. Как го постига? Каква е тайната на успеха му?

— Бих казал, че е финансов гений — отвърна Чарлз. — Наследи „Деравенелс“ от баща си Хенри Търнър, който поддържаше стабилността ѝ години поред. Открай време печалбите ѝ са значителни, но има и нещо ново. Датира от времето на дядо му. Изкупи ли някоя фирма, Хари постъпва като баща си. Създава ѝ сигурност. И постепенно я повежда напред. Погълна голям брой малки компании, които се съчетаха с другите дейности на „Деравенелс“. Миналото лято, по-точно през юни 1970, реши да излезе напред, да се пребори с големите асове.

— Като Голдсмит и Хенсън ли? — предположи Тони Нолан.

— Точно така.

— Тези двама англичани са същински пирати — заяви Тони.

Чарлз се ухили.

— Именно. Всъщност, навярно знаете, че Джими Голдсмит е наполовина французин.

— Нямах представа — учуди се Тони. — Кажете ни още нещо за Хари Търнър, преди да е пристигнал.

— Според мен тайната на успеха му е в усета му към сделките и способността му да вниква във финансовите отчети. Вижда възможности, оставащи скрити за останалите — обясни Чарлз. — Например забелязва, че акциите на някоя компания спадат, но открива предимствата ѝ, които често се подценяват, и си съставя план. Наддава за фирмата, изкупува колкото се може повече свободни акции и се обръща към борда на директорите с предложение за сделка. Сдобие ли се с компанията, я предава в ръцете на способните професионалисти

от „Деравенелс“. Вдъхва ѝ нов живот. Както споменах, страшно практичен е, няма да изсмуче силите на някоя фирма и после да я захвърли. Точно обратното.

В този момент вратата се отвори и Хари Търнър влезе в заседателната зала.

След като затвори вратата след себе си, се приближи до дългата махагонова маса и поздрави:

— Добро утро, господа. Извинявам се, че закъснях. Жена ми паднала. Обезпокоих се за нея, понеже е бременна.

— Чарлз сподели с нас — обади се Макс Нолан и се ръкува с Хари. Последваха го и останалите.

Хари се настани до Чарлз, който го гледаше с тревога, обърна се към него и го успокои:

— Всичко е наред, няма причина за безпокойство. Ан и детето ни най-малко не са пострадали от падането.

Чарлз кимна видимо облекчен след притесненията от сутринта, че Хари трябва да чака разговора с Лондон и се налага да дойде на срещата сам.

Хари обърна поглед към тримата мъже от „Текс Макс“ и заговори, като че ставаше дума за нещо незначително:

— Извинете ме също, че не присъствах на повечето преговори през изминалите седем месеца. Зная, че Чарлз е свършил отлична работа и е сключил сделката от мое име, и то по най-добрия начин. Мисля, че и двете страни са удовлетворени. Държа да обясня, че отсъствието ми не показва липса на интерес. Бе неизбежно, защото бях зает с трудни и сложни изкупувания на компании в Европа, най-вече в Холандия.

— Разбираме — отговори Макс Нолан и се обърна към Питър Проктър. — Струва ми се, че имаше няколко въпроса, нали, Питър? Защо не разкрием картите си и не изясним всичко, преди да отидем да обядваме?

Хари отвърна:

— Съгласен съм. Да потегнем каруцата, та да не хлопа. И аз предпочитам така.

Питър Проктър кимна, извади един кафяв плик и го отвори.

— Има няколко точки, които искам да изясним — уточни той и обсъжданията започнаха.

По-късно същата вечер Хари и Чарлз седяха на една ъглова маса в бара „Бемелманс“ на хотел „Карлайл“, в който винаги отсядаха, когато идваха в Ню Йорк.

Чарлз отпи от коняка си, остави чашата и попита:

— Доволен си, нали, Хари? Сега си собственик на „Текс Макс Ойл“. Сделката си струваше и направи голям удар.

Хари се обърна към зет си:

— Наистина се радвам. Страхотна придобивка за „Деравко“. С нея нашата петролна компания е в много по-голяма безопасност — отпи голяма глътка от газираната си вода и въздъхна. — Дължа ти извинение, Чарлз. Съжалявам, че бях така раздразнителен и сприхав тази сутрин, и то точно, когато се подготвяше за срещата в „Текс Макс“. Но Ан... направо ми изкара ангелите.

— Познавам те от седемгодишен, Хари, зная и кътните ти зъби. Уверявам те, че ни най-малко не съм се обидил. Жалко, че трябваше да успокояваш истерията на Ан точно когато се налагаше да тръгваме.

— Побърква ме напоследък — Хари поклати глава и се загледа в Чарлз, с изражение на пълно недоумение. — Не разбирам защо все не я свърта на едно място и се занимава с толкова задачи тъкмо в края на бременността си. Първата половина на август сме, а бебето трябва да се роди в началото на септември. Постоянно съм на тръни, изобщо не се пази. Да падне така на улицата... Боже мой, можеше да загуби детето.

— И да се контузи — изтъкна Чарлз. — Такава е Ан. Обича да поема рискове. А между другото... — Чарлз млъкна и отпи от коняка.

— Какво, между другото? — попита Хари и се намръщи. — Какво се готвеше да кажеш?

Чарлз поклати глава и се ухили.

— Канех се да те запитам как уреди въпроса с бижутата на Катърин? Така и не ми разправи.

Хари прихна в неудържим смях.

— След като подарих някои от тях на сестра си, твоята съпруга, както впрочем знаеш, а други наследствени накити дадох на дъщеря си Мери, останалите прибрах в сейф в къщата на „Бъркли Скуеър“.

— Ан нищо ли не получи? След всичкия шум, който вдигна, след като изкупи бижутата от Катърин? — изуми се Чарлз и хвърли на Хари въпросителен поглед.

— Подарих ѝ диамантена огърлица и гривна и толкова. Някак се чувствах гузен. Все пак едва бях изкупил накитите от Катърин и тя получи сърдечен удар и почина толкова неочаквано. Никой не бе поизненадан от мен. — „И виновен“, добави той наум.

— Да, смъртта ѝ бе съвсем внезапна. Радвам се, че разреши на Мери да се премести при нас, Хари. Помогна ѝ да намери утеха.

— Да, а ти помогна на мен. Тя не искаше да дойде у нас на „Бъркли Стрийт“, така че бе най-удачното решение — Хари се загледа в нищото, мислейки за необяснимия инфаркт на Катърин, която винаги бе в цветущо здраве.

Той набързо сключи с Ан граждански брак в Какстън Хол през март и тя се успокои, че детето, което носеше, няма да е незаконно. Той също се радваше, при все че това никога не го бе тревожило особено. Знаеше, че лесно ще го узакони, като го осинови и спомене момчето в завещанието си.

Двамата стари приятели и колеги поговориха по работа още половин час, после допиха питиетата си и се качиха в свързаните помежду си апартаменти.

— Сега, след като всичко с „Текс Макс“ приключи успешно, връщаме ли се в Лондон в края на седмицата? — попита Чарлз, изправен до вратата на спалнята си.

— Според мен нищо не ни пречи — отвърна Хари. — Отново ти благодаря за всичко, Чарлз и най-вече, че проведе успешно преговорите с „Текс Макс“.

Хари установи, че му е трудно да заспи. Въпреки че стаята му бе оборудвана с климатик, му се струваше задушна през августовската нощ. Лятото в Ню Йорк не му понасяше заради влагата.

Повъртя се известно време в леглото, после стана, наля си чаша вода, седна във всекидневната на апартамента си и включи телевизора. Предаваха стар филм, някъде от трийсетте, гангстерска история с Джеймс Кагни. Погледа малко, изгаси го и се замисли за Ан.



Обичаше я, сега бе негова съпруга и носеше детето му. Но се оказа изключително опърничава жена. Крайно независима и непоносимо упорита. Струваше му се безотговорно да не се спира на едно място, да ходи до магазина си и да се среща с клиенти. Бебето щеше да се роди всеки момент, а нея сякаш не я беше грижа. Виждаше, че не се пази, както подобава.

Поне можеше да престане да препуска из Париж. Бе я посъветвал да продаде антикварния магазин, но тя не му обърна никакво внимание. Той въздъхна и се изправи. Щом роди, щеше да настоя тя да се раздели с бизнеса си. Длъжна бе да бъде добра майка на детето им. Неговият син и наследник. Щеше да го нарече Едуард, на името на великия Едуард Деравенел. Усмихна се и се върна в леглото, унесен в мисли за сина, за когото толкова отдавна копнееше. Нямахше търпение да го прегърне.

## 61. ЛОНДОН

Хари Търнър изхвъркна от кабинета си в „Деравенелс“ на „Странд“ на седми септември. Болките на жена му бяха започнали и той се отправи към болницата в Уестминстър. Шофьорът го закара за рекордно време, но чак като пристигна в родилното отделение, се поуспокои.

Ан все още не бе родила, но поне бе на няколко секунди от него, в случай че ѝ бе нужен. Той крачеше неспокойно напред-назад пред стаята ѝ, нетърпеливо се отдалечаваше по коридора и после пак се приближаваше. Така изминаха няколко часа, а нервите му бяха опънати до скъсване.

Чарлз пожела да го придружи и сега Хари съжали, че е отклонил предложението му. Единственият човек, от когото се нуждаеше бе Чарлз Бранд, който винаги оставаше спокоен, независимо от трудностите.

Тъкмо се готвеше да звънне на зет си в „Деравенелс“, когато лекарят на Ан излезе с широка усмивка на лицето си.

Хари се завтече към него, успокоен като видя, че докторът се усмихва и явно е доволен.

— Как е тя? Как е Ан, доктор Харгроув?

— Жена ви се прояви като истински юнак, господин Търнър. Сигурно ще се зарадвате да разберете, че имате прекрасна дъщеричка. Истинска красавица.

— Слава богу! — възкликна Хари и бе искрен. Усмихна се в отговор на лекаря, за да не разбере, че е разочарован. Но сърцето му се късаше. Ан не му роди син; все още нямаше наследник. „Дъщеря — повтори наум, втрещен на границата на ужаса. — Още едно момиче.“ Обаче осъзнал, че очите на лекаря го следят, попита:

— Кога мога да ги видя?

— Съвсем за кратко, господин Търнър. Сестрата ще ви въведе. И не се бавете. Поздравления!

— Благодаря и съм ви признателен, доктор Харгроув, че така добре се грижихте за Ан.

Лекарят кимна, усмихна се и се отдалечи.

Хари се отпусна на един стол и затвори очи. От толкова отдавна копнееше за син, че разочарованието го повали. Но друго бе важно. Не биваше при никакви обстоятелства да допусне Ан да разбере, че е недоволен. Щеше страшно да я заболи.

Отвори очи, пое дълбоко дъх и си каза, че е извадил късмет. Имаше здраво дете, което щеше да ги обвърже по-силно отпреди. Ан бе млада и силна, и щяха да имат още деца, следващия път щеше да роди момче. Все едно от тях щеше да бъде син. Третият път носи щастие, успокои се сам.

В мига, в който видя дъщеря си, Хари Търнър се влюби в нея. Бе красива във всяко отношение, дори имаше мъничко рижо кичурче на темето си.

Когато влетя в стаята, забеляза, че Ан го гледа тревожно над бебешката главица, затова веднага се приближи, целуна я и се взря във вързопчето от дантелени пелени в ръцете ѝ и за първи път зърна очарователното лице.

— Ще има червена коса като теб, Хари — промълви Ан и му се усмихна, но напрегнатото изражение не напусна очите ѝ.

— Първо това забелязах — отвърна той и засия, после докосна малката ръчица и погледна миниатюрните ноктенца. Въздъхна и прошепна: — Прекрасна е точно, както доктор Харгроув ме увери. Едно мъничко чудо.

— Зная колко много искаше момче, Хари. Съжалявам, че е момиче — прошепна Ан и притисна бебето по-плътно към гърдите си, сякаш да го защити.

Той поклати глава и внимателно погледна съпругата си.

— Не говори така, скъпа. Тя е наше дете. Част от двама ни. Ние я създадохме и я обичам. Следващия път ще имаме момче, сигурен съм. И не се бой, че няма да ми бъде скъпа. Вече я обичам, уверявам те.

— Щяхме да наречем сина си Едуард — започна колебливо Ан. — Питам се...

Той я прекъсна развълнувано:

— Ще я кръстим Елизабет! На майка ми! Когато порасне, ще стане красива и прочута като Бес Деравенел Търнър, ще видиш.

Ан се засмя, заля я облекчение. Виждаше, че е щастлив заради детето им и най-после се отпусна, напрежението ѝ се изпари и отново задиша свободно.

— И кога ще донесеш това вързопче от красота и щастие у дома?  
— попита Хари, като придърпа стола си по-близо до леглото.

— По думите на лекаря след няколко дни. Раждането бе относително лесно, Хари. Здрава съм и се справих без трудности.

Поговориха още малко, после той стана, наведе се, целуна я и докосна с пръст челцето на бебето.

— Ще дойда да те видя довечера, скъпа. Сега се връщам в „Деравенелс“ да раздавам пури и да съобщя на всички, че съм горд баща на едно чудесно момиченце.

Само Чарлз Бранд знаеше какво разочарование се таи под възторжената радост, която Хари демонстрираше пред света. Обиколи кабинетите на служителите, раздаваше пури, хвалеше се с червенокосата си дъщеря и приемаше поздравления. Този следобед преливаше от веселие.

Беше отлично представление и Чарлз се възхити на Хари. Защо да позволява на света да разбере истинските му чувства? Хари все го повтаряше, изречението се бе превърнало в негов девиз и зет му с готовност се съгласяваше. „Не допуская да осъзнаят, че страдаш“, напомни си Чарлз, докато обикаляха кантората с Хари и му даваше кураж и му помагаше да изиграе ролята си.

Като баща на две момичета Чарлз знаеше колко прекрасни са дъщерите и непрестанно го повтаряше на Хари не само на този седми септември, но и дълго след това. И с минаването на седмиците и месеците Хари още повече обикна малкото момиченце с червена коса и грейнали черни очи. Милееше за него и майка му и не искаше нищо друго, освен още едно дете, красиво като Елизабет... момче.

— Като че не мога да износя нито едно дете докрай — оплака се тъжно Ан.

Изражение на загриженост помрачи красивото лице на Мери Търнър Бранд и червеникаворусите ѝ вежди се склочиха.

— Съжалявам, Ан, ужасно ми е мъчно — въздъхна и сви устни. — Трябваше по-рано да го споделиш с мен. Ужасно бреме е да го таиш в сърцето си.

Бе юли 1973, през септември Елизабет щеше да навърши две години, а Ан все не можеше да дари Хари с така жадувания син и наследник за огромно нейно огорчение.

Мери и Ан седяха в трапезарията на къщата на семейство Бранд в Челси и обядваха аспержи със сос, последвани от шотландска пушена съомга с тънки филийки хляб с масло.

Тогава Мери се сети за постоянното лошо настроение на Хари, странната му необщителност и как напълно се бе потопил в делата на компанията и веднага си обясни поведението на брат си напоследък. От сърдечен, чаровен и приятен събеседник се бе превърнал в неприветлив темерут. Досега се заблуждаваше, че раздражителността на Хари се дължи на развитието на събитията в Англия. В началото на годината се очакваше най-тежката рецесия от Втората световна година насам и знаеше, че страната е в криза. Не бе въодушевен от правителството на Тед Хийт и бе продал сума имоти. Сега ѝ стана ясно, че има и други проблеми в света на Хари.

Тя се наклони към снаха си и наруши мълчанието:

— Сигурно си се посъветвала с гинеколог? Какво ти каза той?

— Не проумява на какво се дължи, Мери, защото съм напълно здрава. Независимо от това все помятам.

— Колко пъти?

— Три през изминалите две години, но ако питаш Хари, и те са много. Ужасно е разочарован от мен.

Мери замълча, знаеше за натрапчивата идея на брат си Ан да роди наследник. Накрая проговори:

— Виж, не искам да мислиш, че те поучавам. Но през цялото време ти все тичаш насам-натам, Ан. Работиш в антикварния магазин в Кенсингтън, правиш проекти за вътрешно обзавеждане, прелиташ от Лондон до Париж... — Мери млъкна, поклати глава и довърши: — Не мислиш ли, че е разумно да позабавиш темпото? За да можеш да износиш дете?

— Но аз се грижа за себе си, Мери, уверявам те. Да, действително доста пътувам, но в пълен комфорт. Имам лимузини и шофьори, множество помощници в бизнеса и безупречни домашни слуги.

— Наистина ли ти е необходим парижкия клон на фирмата, Ан? И онзи грамаден апартамент на „Фобур Сен Жермен“? Не е ли сам по себе едно непосилно бреме?

— Ни най-малко. Имам трима помощници в дизайнерската си компания, а още трима работят на левия бряг на Сена. Колкото до апартамента, имам всички необходими слуги. Икономка, домакин и две чистачки. Нищо не върша сама.

— Но се изисква огромна организация от твоя страна, скъпа. Да управляваш фирма — не, две, като се замисля, освен това да стопанисваш огромен апартамент в допълнение с къщата на „Бъркли Скуеър“ — Мери поклати глава. — А напоследък Хари не пътува често до Париж, нали?

— Не, имаш право, Мери. Но не мога да се откажа от Париж. Прекалено силно обичам този град. Знаеш, че съм израсла там и в много отношения съм повече францужойка, отколкото англичанка. Не ми се иска да закривам нито магазина, нито дизайнерската си фирма в Париж. Приятно ми е да работя и там, и в Лондон. Какво друго да правя? Ще умра от скука.

— Разбирам — отвърна Мери, взе си парче лимон и го изстиска върху пушената съомга. — Но дори и да се откажеш от парижкия клон, ще ти остане компанията в Лондон. Не ти ли е достатъчно?

Ан поклати глава и разпалено заговори:

— Не искам да изоставя Париж, нито апартамента на „Фобур Сен Жермен“. Той е любимият ми дом.

— Разбирам — промълви Мери, взе си филия черен хляб с масло, без да добави друго. Двете продължиха да се хранят в мълчание.

Когато приключиха с обяда, Мери събра чиниите и попита:

— Ще желаш ли кафе, скъпа Ан?

— Не, благодаря. Но бих изпила още една чаша от бялото вино, ако е възможно.

— Разбира се, и аз ще ти направя компания. — Мери взе бутилката с „Пуйи Фюисе“ и наля в чашите.

След няколко мига Мери тихо рече:

— Надявам се, че няма да възразиш, че задавам този въпрос, но не е от празно любопитство. Как се разбирате с Хари?

— Горедолу. Зная какво питаш, спим заедно. Дори мога да добавя, че е доста пламенен любовник — усмихна се лукаво и додаде с откровена грубост. — За да има наследник от мъжки пол, трябва да положи усилия, нали така?

Мери трепна, без да отговори нищо, само отпи от виното си. Замисли се за новата секретарка на Хари, Джейн Селмър. Бе наистина отлична в работата си и наричаше професията си „личен асистент“. Според Чарлз по интелигентен начин се опитваше да прелъсти Хари, въпреки че нямаше никакви доказателства, че има нещо между тях. Засега. Чарлз само се възмущаваше от крадливите прелъстителни погледи, които му хвърляше. Надушваше неприятност.

— Изведнъж се умълча, Мери, какво има? Сърдиш ли ми се?

— Разбира се, че не! — възкликна домакинята и говореше истината. В последно време съжаляваше Ан. След още един миг размисъл остави чашата си и скочи. — Ела, Ан! Имам чудесна идея и съм сигурна, че ще се съгласиш.

Ан се изправи, заобиколи масата и последва зълва си в преддверието.

— Какво си наумила, Мери?

Спирайки, Мери отговори:

— Огледай се, Ан, виж това преддверие и после ела с мен в библиотеката. Тя е любимата стая на Чарлз, а и аз я обичам. Ела, ела и погледни.

Заинтригувана, Ан забърза към библиотеката, озърна се и се смая. Изглеждаше овехтяла и занемарена.

— Красива стая — промълви тя, без да смее да прави забележки.

— Съгласна съм. Винаги е била хубава. А къщата принадлежи на семейството от седемдесет години. Отдавна не е освежавана, освен дето я почистваме и боядисваме от време на време.

— Накъде биеш?

— Искам да те наема да обновиш и вдъхнеш живот на тази къща. Домът ни с Чарлз, който толкова обичаме, има нужда от това, а ми се струва, че ще ти е приятно да се заемеш, нали, Ан? Ще стане фантастичен проект.

— Защо не... — устните на Ан трепнаха и тя се разсмя. — Опитваш се да ме закотвиш в Лондон, а? Май искаш да ме спреш да не препускам насам-натам, права ли съм?

— Абсолютно — призна си Мери, честна както винаги. Засмя се заедно с Ан и подхвърли: — И все пак къщата има нужда малко да живне, съгласи се.

— Естествено — Ан се поразходи из помещението, орловият ѝ поглед запечатваше всеки детайл. После отиде и се настани на канапето до камината. — Ела, седни до мен, Мери, и ми разкажи за миналото на този дом. Бих искала да зная повече за него. Нека почувствам духа му.

След като се разположи на фотьойла срещу нея, Мери започна:

— Някога е бил собственост на Невил Уоткинс. Сигурна съм, че си го чувала — той е част от историята на рода.

— Да, и ако правилно си спомням, Невил Уоткинс е племенник на прабабата на Хари, Сесили Уоткинс Деравенел — после хвърли към Мери въпросителен поглед.

— Точно така. Баща му е брат на Сесили. Именно Невил купил къщата и веднага я подарил на съпругата си Нан Уоткинс. Живели тук дълги години и тук отгледали дъщерите си.

— И двете момичета се оженили за братята на Едуард Деравенел, Джордж и Ричард, нали?

— Божичко, та ти си експерт по фамилната история.

— Хари открай време се въодушевява от дядо си Едуард. Според мен майка му е напълнила главата с фантастични разкази за баща му и дядо му, та толкова да се впечатли.

Мери се засмя.

— Зная, отнася се и за двама ни. Нали Едуард е и мой дядо, а дъщеря му е и моя майка. Е, да продължа, след като дъщерята на Невил, Ан Уоткинс се омъжила за Ричард Деравенел, Едуард купил къщата от Нан и я подарил на брат си Ричард. С Ан останали тук през целия си живот. Ричард починал след съпругата си, бил убит на плажа на „Рейвънскар“. Преди смъртта си оставил къщата на Бес, любимата си племенница. Майка ни разрешила на Грейс Роуз и другите ѝ сестри да живеят в нея, докато се омъжат. После в нея останали Грейс Роуз и Чарли Морган. Когато остарели, им се сторила прекалено голяма. Тогава ние се заселихме в нея.



— Колко хубаво, че е останала в семейството. Според мен обновяването ѝ също е работа на негов член. Благодаря ти, че го възложи на мен... Приемам с ентузиазъм, Мери.

## 62.

### ПАРИЖ

Хари Търнър седеше в леглото си, закусваше с варени яйца и четеше финансовите страници на „Ню Йорк Херълд Трибюн“. Чу шума от стъпки по паркета в коридора отвън, вдигна поглед и видя Ан да влиза в спалнята им.

Бе поразен. Беше по-красива, отколкото му се бе струвала от дълго време. Беше прекрасна с елегантния си бледосив костюм с панталон на едва забележими райета. Тази сутрин сякаш излъчваше някакво сияние, бе олицетворение на здравето... Прииска му се да каже нещо язвително, понеже не можеше да се начуди как толкова здрава жена не може да износи едно бебе. До гуша му бе дошло от нейните помятания и мъртвородени деца.

— Добро утро, скъпи Хари — поздрави весело с жизнерадостен глас, прекъсвайки мрачните му мисли. — Отбих се да ти съобщя, че заминавам.

— Къде си тръгнала в този безбожен час, едва седем е — сопна се той и погледна часовника на нощното шкафче.

— Към Лоара.

— Защо? — тонът му бе заядлив. Изгледа я въпросително. Напоследък все я подозираше.

— Хари, обясних ти неведнъж, а няколко пъти през изминалата седмица. Предстои великолепна разпродажба в един от големите замъци в долината на Лоара и тази сутрин потеглям натам с колата. Мебелите, гоблените, картините и другите художествени шедьоври са неземни.

— Откъде знаеш? — в гласа му прозвучаха сприхави нотки.

— Марк и Филип вече ходиха на предварителен оглед. Миналата седмица. Върнаха се възторжени от всичко. Важно е за магазина ми, знаеш, Хари. Искам да намеря подходящи гоблени за украса на къщата на Мери. Почти съм готова, остават само няколко дреболии.

— Защо, по дяволите, сестра ми ще пожелае френски гоблени в къща от периода на регентството<sup>[1]</sup>?

Ан се усмихна, без да обръща внимание на грубия тон, и отвърна:

— Защото Мери и Чарлз имат изискан вкус и двамата са съгласни с мен, че преддверието в къщата в Челси се нуждае от нещо да го стопли.

— Надявам се, че няма ти да караш колата до Лоара. Като шофьор си безнадеждна — изсумтя той. — Особено във Франция. Все се движиш на обратната страна на пътя.

— Стига, Хари! — засмя се отново тя. — Нещо повече, с мен идват Марк, Филип и Грег. И той се интересува от продажбата. Един от тях ще седне зад волана.

— Грег ли? Брат ти Грег?

— Ами да. Какво толкова се изненадваш?

— Чудя се и това е. И през ум не ми е минавало, че ще се интересува от антики.

— Преди всичко от картини, освен това иска да си почине няколко дни. Доста поработи по онази банкова сделка.

— Вярно е. Кога предвиждаш да се върнеш в Париж, Ан?

— Разпродажбата започва във вторник рано сутринта и ще продължи пет дни, значи ще останем там до събота. Ще поемем обратно в неделя.

Изглежда я кръвнишки, пое си дълбоко дъх и шумно издиша.

— Значи няма да си тук в четвъртък вечерта, така ли?

Ан доби озадачено изражение и поклати глава.

— Не. Но защо ме питаш така ядосано? Забравила ли съм нещо? Някоя вечеря? — щом го изрече, си припомни, че Хари даваше вечеря в „Гранд Вефур“. — О, мили боже, Хари, твоята вечеря... — рязко млъкна: виждаше, че е намусен, готов да избухне, както само той умееше. Раздражителността бе една от най-неприятните му черти.

— Да, моята вечеря, както я нарече. По случай купуването на френската банка. По всичко личи, че и Грег е забравил.

— Не можем ли да я отложим за неделя, скъпи? Ще накарам момчетата да тръгнем рано и ще пристигнем навреме.

— Не се безпокой, ще я насрочим за другата седмица. Чарлз и Мери няма да възразят, понеже са отседнали в Париж. С него ни чака още работа върху толкова значителна сделка.

Тя изтича до леглото, прегърна го, бързо го целуна по бузата и отлетя.

Той се втренчи подире ѝ намръщен, изведнъж го хвана яд. В последно време все така му действаше. Ставаше все по-невъзможна.

— Заминавай! Не искам и да те виждам.

Хенри вървеше по „Шан-з-Елизе“, все още недоволен и раздразнен от внезапното заминаване на Ан за Лоара. Бе изненадан и изпадна в пълно недоумение, защото наистина не бе му споменавала за пътуването, каквото и да твърдеше. Той притежаваше отлична памет, малкото тържество бе толкова важно за него и Чарлз, а се налагаше да промени датата, за да се съобрази с пътуването ѝ. Тази сутрин го бе излъгала.

Вече не разчиташе на нея, не ѝ вярваше. Нямахше доказателства, че върши нещо нередно, но бе станала капризна и твърде лекомислена. Стоеше в Париж повече, отколкото в Лондон и не проявяваше благоразумие в избора си на приятели. Прекарваше много време с Грег и до голяма степен това го радваше, но около брат ѝ се въртяха странни птици, а понякога бе и безразсъден. Вече не бе сигурен какво влияние оказваше на Ан.

Хари мрачно се засмя, питайки се дали да не подреже крилцата на Ан, да я поскастри, че заради работата си все стои в Париж.

„Десет години — ненадейно си помисли той. — Бяха заедно от десет години. Бях на трийсет и четири, когато я зърнах за първи път, а тя към деветнайсет. През юли ще навърша четирийсет и четири, а тя — почти двайсет и девет. Десет години. Велики боже, цяло десетилетие заедно.“

Как лети времето... спомни си за всички тревоги, които му бе причинила... Бе повел война с Катърин, за да получи развод и навярно бе разбил сърцето ѝ... заради него бедната жена се разболя. После уволни Томас Уолсен по настояване на Ан, че бил неспособен като негов адвокат. Колко е бил глупав да я слуша. Не след дълго и Уолсен почина. Нима и той бе съкрушен? Бяха толкова близки, работиха заедно двайсет години.

Не можеше да се отрече, че Уолсен бе най-умният човек, когото някога е познавал, отнасяше се към него с топлота, бе най-

проницателният му съветник. А бедния Томи? Изкара си го на Томи Морл, караше се жестоко с него, абсолютно без причина. Всичко заради Ан Боулз. Понякога кавгите им бяха така ожесточени, че после Томи съвсем се поболяваше. Почина месеци след последната им зверска разправия.

Ами съпругата му в продължение на двайсет години? Катърин. Майката на Мери. Неочаквано почина, с което му върна свободата..., за да го впримчи Ан, да го вземе за съпруг. Сърцето му копнееше за Ан години поред..., но всичко свърши.

Защо се провали? Негова ли бе вината? Или нейна? Или и на двамата? Нямахте отговори... само за миг го прободете сърцето.

Какво, за бога, щеше да прави? С Ан се бяха отчуждили, трябваше да приеме истината. Живееха в някакво... временно примирие. Не искаше да продължава така. Редно бе бракът да носи щастие на мъжа... това искаше, да бъде щастлив и с подходящата жена. Която ще го дари със син и наследник. Очевидно Ан Боулз нямаше да успее.

Липсваше му син. Длъжен бе да има син.

Имаше две дъщери и обичаше и двете. Чертите на Хари омекнаха, когато си спомни за Елизабет, която през септември щеше да стане на три. И Мери, детето на Катърин, вече млада жена. Бе на двайсет и учеше история на изкуството във Флоренция и най-сетне се бяха сприятелили благодарение на сестра му.

Хари имаше силно развито родителско чувство и обичаше дъщерите си. Замисли се за тях: бе май, можеше по-късно да ги заведе на почивка. Изведнъж реши. През юли или август ще наеме яхта и ще плават заедно покрай брега на Франция или Италия. Момичетата ще се радват, както сестра му и Чарлз. Трябва да напише списък на гостите, когато пристигне в кантората.

Лицето му значително се разведри, походката му отново стана жизнерадостна. Вдигна поглед към небето. Бе обагрено с различни нюанси на светло и тъмносиньо, по него стремглаво се гонеха бели облаци. Слънцето ярко грееше, без да е прекалено горещо. Бе чудесен майски ден. Духът му рязко се повдигна. Закрачи по красивия булевард към Триумфалната арка, където френският трибагреник се полюшваше на лекия ветрец. Хари поизправи рамене и ускори ход. За минути

пристигна в „Деравенелс“, издигаща се на един от ъглите на „Джордж V“, точно срещу „Шан-з-Елизе“.

Нямаше търпение да стигне там. Хрумна му още една прекрасна идея. Щеше да покани с тях на яхтата и Джейн Селмър. Тя не само бе отлична лична асистентка, неуморима и отзивчива, но и красива млада жена. Напоследък бе станала незаменима за него... неделима част от ежедневието му.

В четвъртък вечерта се приготви за скромното си тържество, при все че Ан и Грег отсъстваха, запилели се по Лоара в търсене на антики.

Заведе гостите си в „Гран Вефур“, старинен ресторант, датиращ още отпреди времето на Френската революция. Бе истинска забележителност, разположен под арките на Пале Роял и негово любимо място.

На вечерята присъстваха само четирима, но Хари бе повече от доволен. Огледа масата, усмихна се на сестра си Мери, на съпруга ѝ и негов най-добър приятел Чарлз, най-близките му роднини. После сините му очи се преместиха върху Джейн Селмър. Бе приела с готовност поканата му за вечеря, той позадържа погледа си върху нея и си каза, че е наистина прелестна, нежна и изящна. Бе облечена с проста, синя рокля, а единственото ѝ бижу бе нанизът ѝ от перли, който ѝ бе подарил за Коледа. Досега не бе осъзнал колко са прекрасни перлите. Подчертаваха безупречния ѝ, типично английски светъл тен. Това бе тя — истинска английска роза.

И четиримата се радваха на обстановката. Бе спокойна и задушевна. Имаше нещо вълшебно в атмосферата на отминалите векове.

Когато сервираха шампанското „Круг“, Хари вдигна тост:

— За новата ни придобивка банката „Ларуш“, нека преуспява.

Нека всички ни чакат успехи.

Чарлз се усмихна на Хари и добави:

— И за находчивостта ти. Сключи страхотна сделка, Хари.

— Без теб нямаше да сполуча — отвърна му Хари.

Вдигнаха чаши и отпиха от искрящото розово вино.

Мери се обърна към Джейн и усмихната заговори:

— Ресторантът за нас е като семеен, Джейн. За първи път с Хари ни доведе майка ни Бес Деравенел Търнър, а нея я довел баща ѝ.

— Великият Едуард Деравенел — обади се Джейн и отмествайки поглед от Мери към Хари, добави. — А сега за теб говорят така, Хари. Наричат те великият Хари Търнър. — Усмихна му се над кристалната си чаша, с очи, пълни с обещания, цялото ѝ поведение го подканяше и го насърчаваше.

Хари ѝ се усмихна в отговор, обзет от сладостна възбуда, развълнуван, че дойде на вечерята и съвсем сигурен, че тази нощ ще бъде добре дошъл в леглото ѝ. Определено възнамеряваше да си опита късмета. Джейн скоро бе минала трийсетте и той изпитваше увереност, че е готова за мъж като него. Сигурно имаше опит, нали? Никога не се бе женила, което беше странно, но го радваше. Тя леко се изви, за да се обърне и разговаря с Чарлз и той забеляза извивката на млечнобелите ѝ гърди, когато деколтето на роклята ѝ леко се измести. Усети непреодолим подтик да протегне ръка и да ги докосне, но очевидно не биваше. Сърцето му галопираше и бе страшно възбуден от тази спокойна и ведра жена, не се бе чувствал така отдавна. „Тихата вода е най-дълбока — помисли той и се запита как ли е в леглото. — Чувствена и страстна“, реши.

Когато се огледа, за да повика сервитьор, Хари видя как множеството старинни огледала по тавана и стените на ресторанта отразиха лицето на Джейн от всевъзможни ъгли. Наклони се през масата към нея и нежно промълви:

— Където и да се обърна, виждам теб, скъпа, заради всички тези огледала. Не мога да опиша каква наслада за очите ми си, Джейн.

— Искам да ти доставя удоволствие — прошепна тя и прямо го погледна, а устните ѝ леко се разтвориха. Когато отпи от шампанското, езикът ѝ се плъзна по ръба на кристалната чаша и той разбра, че е желан. Бе постигнал целта си. Довечера тя щеше да бъде негова. И ако близостта им се засилеше, както на него му се искаше, щеше да продължи вечно. „Син — размечта се той. — Джейн със сигурност ще ме дари със син.“

Сервитьорът се приближи, Хари поиска менюто и заразказва на Джейн историята на ресторанта, как Наполеон и Жозефина са се хранили тук, както и много други знаменитости през вековете, а тя

слушаше с интерес. В един миг тя събу едната си обувка, плъзна стъпалото си по ръба на неговия стол и то замря между краката му.

Изненадан за миг, той килна глава на една страна, а тя му се усмихна и започна да го гали по слабините. „Каква палавница — каза си той. — Колко хубаво.“

— Ястията тук са превъзходни, Джейн, готвачът е прочутият Реймон Оливие — обясни Мери. — Ще взема писия, просто е божествена, а друго любимо блюдо на двама ни с Хари е гълъб, пълен с гъши пастет. Един от специалистите им, несравним е.

— Точно това ще поръчам — заяви Хари, а яркосините му очи не се откъсваха от Джейн. — Обожавам пълен гълъб.

— Тогава и аз ще го опитам — обади се Джейн и най-после прибра стъпалото си, осъзнала, че събужда неосъществими в момента желаниа. „Ще му покажа какво е щастието по-късно“, рече си тя, развълнувана при тази мисъл.

Чарлз поръча патица, после се заговориха, радвайки се взаимно на компанията им. В един момент Чарлз докосна коляното на Мери със своето, за да ѝ даде знак, че винаги е бил прав за Джейн. Бе вдигнала мерника на Хари и бе сигурен, че ще постигне целта си.

---

[1] Периодът между 1811 и 1820, през който крал Джордж бил обявен за негоден да управлява и мястото му на трона заел синът му Джордж V като негов регент. Характеризира се с разцвет в архитектурата. — Б.пр. ↑



## 63.

— Ето окончателните договори — Чарлз подаде документите на зет си. — Подпишеш ли ги, банката е твоя. — Бе понеделник сутринта, двайсети май 1974.

— Нямам търпение, Чарлз — Хари се ухили, хвана химикалката и започна да слага подписа си. Вдигна поглед към Жан-Пиер Ларуш и призна: — За първи път „Деравенелс“ притежават банка... във възторг съм, че я купихме.

— А аз се радвам, че я продадох на вас — отвърна френският banker. — От няколко години искам да се оттегля. Съпругата ми Клод също е доволна. Безкрайно ви е благодарна.

Групичката мъже в залата на борда на директорите на „Деравенелс“ се засмяха, а Чарлз заяви:

— Наехме малък салон във „Фукет“ за празничния обяд, господа. След като свършим с формалностите... — Чарлз замълча, когато Джейн подаде глава иззад вратата и му кимна.

Той се изправи, приближи се да я чуе и забеляза, че е преbledняла като платно. Прошепна му нещо, той ахна, после се овладя. Обърна се към Хари и попита:

— Извинявай, може ли да поговорим навън? Има известно затруднение. От личен характер.

Хари се сепна, после се намръщи, подразнен от ненавременното прекъсване, но като видя колко сериозни са Чарлз и Джейн, потупа с ръка договорите и заговори:

— Всичко е наред, господа. Моля да ни извините за няколко минути. Възникнал е някакъв проблем, който трябва да разреши, преди да отидем да обядваме от другата страна на „Шан-з-Елизе“.

Жан-Пиер Ларуш отговори от името на съдружниците си:

— Моля, не бързайте, господин Търнър.

— Какво има? Какво се е случило? — попита Хари, след като излязоха на коридора.

— Да влезем в кабинета ти — Чарлз го хвана под ръка и припряно го поведе напред.

Джейн поизостана, неуверена как да постъпи, но Чарлз се обърна и ѝ направи знак да ги последва. Тя го послуша, разстроена от новината, която току-що чу.

След като влязоха в кабинета на Хари, той се извърна, погледна първо Чарлз, после Джейн и възкликна:

— За бога, какво е станало? Изглеждате като че носите лоша вест.

— Опасявам се, че е така — отговори Чарлз с леко разтреперан глас, хвана ръката на Хари и предложи: — По-добре седни на канапето.

Хари седна, намръщен и озадачен. Отново се взря в Джейн, която бе добила ужасяващ цвят на лицето, загубила ума и дума. После обърна очи към Чарлз.

— Кажете ми, за бога!

Чарлз седна на стола срещу Хари и посочи на Джейн да седне на дивана.

— Станала е трагична злополука — започна Чарлз. — Ан, брат ѝ Грег и двамата ѝ сътрудници са претърпели автомобилна злополука в ранните часове на тази сутрин. Връщали са се към Париж от долината на Лоара.

— О, господи, не! Предупредих я да не шофира — извика Хари, а лицето му почервения. — Не е трябвало да сяда на волана.

— Надали е карала тя — отговори дрезгаво Чарлз.

— В болница ли са? — попита Хари. — В коя? Къде е станала катастрофата?

— Не съм съвсем сигурен, но скоро ще ни съобщят — Чарлз преглътна и със сподавен глас продължи: — Очевидно сблъсъкът е бил чудовищен. Хари... Ан е мъртва. Ужасно съжалявам... страшно съжалявам, но всички са загинали... и четиримата.

— Боже мой! Не! Как е станало? Кажете как се е случило, за бога! — викна Хари. Лицето му се обезкърви, посивя, цял се разтрепери. Струваше му се, че не му е останала капчица кръв. Бе така внезапно, като гръм от ясно небе. Ан бе мъртва. Грег — също. И Марк, и Филип. Не беше възможно... трудно му бе да го понесе. Всичките мъртви... за един миг.

Джейн го хвана за ръката с желание да го успокои, но самата тя бе потресена. Хари седеше и гледаше оцъклено Чарлз, все още не

можеше да повярва. Явно бе в шок.

— Не може да бъде — промълви сам на себе си и вдигна ръка към лицето си. — Каж ми, каквото знаеш, кажи ми всичко, Чарлз. Умолявам те — настоя той.

— Не ми е известно много, приятелю. Но полицаите чакат да се срещнат с теб. Джейн ги заведе в моя кабинет — хвърли поглед към нея и тихо попита. — Какво ти съобщиха, Джейн?

Тя преглътна с усилие и обясни с треперещ глас:

— Колата се е ударила челно в движещ се камион в насрещното платно. Случило се е на главния път. Като че... изглежда... — Джейн рязко млъкна; гласът ѝ секна, но тя възвърна самообладанието си и продължи: — По всичко личи, че ударът... е бил страшно силен... Всички са загинали на място. Полицаите искат да говорят с теб веднага щом бъде възможно, Хари.

Хари кимна и си пое дълбоко дъх, за да се поуспокои.

— Доведи ги.

Джейн скочи и излезе от стаята.

Чарлз се изправи, приближи се, седна до него на канапето и сложи ръка на рамото му.

— До теб съм. От каквото и да имаш нужда, ще ти помогна.

— Каква трагедия. Каква потресаваща новина... — гласът му така рязко секна, че той млъкна, напълно зашеметен. След няколко секунди прошепна: — Как ще съобщя на Елизабет?

— Ще се престрашиш, ще намериш сили, а ние ще ти помогнем, Мери и аз.

— Зная — вдигна поглед към най-близкия си приятел. — Бях ѝ сърдит, чувствах се разочарован, но никога не съм ѝ желаел злото.

— Знам.

Джейн въведе двамата полицаи, те седнаха и заговориха на Хари със спокоен, равен тон. Обясниха му, че катастрофата е станала до Брисак, близо до Лоара и четиримата пътници в колата били убити на място, както и шофьорът на камиона.

Хари слушаше, кимаше от време на време, опитваше се да осмисли казаното, но бе като вцепенен. Най-сетне Чарлз се намеси и отведе полицаите в кабинета си, където го осведомиха за всички подробности. Телата били в моргата в местната болница, близо до

Брисак, и щели да ги докарат в Париж през следващите двайсет и четири часа.

Чарлз възложи на секретарката си да уреди необходимото с двамата полицаи, после телефонира на съпругата си Мери.

— Благодаря, че дойде с мен, Джейн — рече Хари, докато вървяха през градините на двореца Тюйлери следващия следобед. — Имах нужда да изляза от апартамента, изпитвах клаустрофобия и бях като вцепенен.

— Още не можеш да се съвземеш — Джейн постави ръка на рамото му, за да го утеши и успокои. — Освен това въздухът и разходката ще ти се отразят добре.

— Ан обичаше Париж. Градът, хората, цялата атмосфера. Все я приемах повече за францужойка, отколкото за англичанка.

— Казвал си ми.

Продължиха да вървят безмълвни. Беше им приятно заедно и мълчанието им не бе неловко; не се нуждаеха от думи.

Изведнъж Хари спря и се обърна към Джейн.

— Искам нещо да споделя с теб, нужно ми е да го изрека. Не я мразех. Наистина не се разбирахме и имахме трудности, но това ти бе известно, нали?

— О, да, и още как — тихо отвърна Джейн.

— Отдавна ли знаеш?

— Да, Хари.

— Не съм й желал злото.

— И това разбирам — Джейн стисна ръката му.

— Щом й е било писано да умре, радвам се че е било... мигновено. Не е страдала, доколкото ми е известно... Допускаш ли, че се е мъчила?

— Не. Нали полицията те увери, че е починала на място, защото ударът е бил страховит. Твърдят, че сигурно е загинала на секундата. Патоанатомът ще знае времето на смъртта. Сигурна съм, че вчера френската полиция ти каза истината.

— Но вратът й, Джейн — онези полицаи ми съобщиха, че вратът й... е почти отсечен — тръпки го полазиха само като си го помисли.

— Не мисли за това. Разбери, Ан не е страдала. Не се задълбочавай в черни мисли.

— Добре, Елизабет... чак през септември ще навърши три. Как да съобщиш на едно дете, че майка му е убита?

— С нежност и внимание, Хари — отвърна Джейн и след колебание тихо добави: — С моята помощ.

— Ще ми помогнеш ли, Джейн? — пламенно попита той и се вгледа в очите ѝ, внезапно разбрал колко му е нужна подкрепата ѝ.

— Ще направя всичко за теб, Хари, абсолютно всичко. Винаги съм обичала Елизабет, тя е очарователно дете и прилича на теб.

— Мислиш ли?

— Разбира се.

Той замълча и се загледа в нея.

Тя посрещна дългия му, настойчив поглед. Скъп ѝ беше този мъж, изпитваше към него силна обич. Единственото, което искаше, бе да му помогне.

— Правех планове за лятото, да наема яхта, Джейн. Споменах ти го миналата седмица.

— Да, и според мен идеята е прекрасна.

— Ако това стане, ще дойдеш ли с нас? Ще бъдем Мери и Елизабет, сестра ми Мери и Чарлз и двете им дъщери Франсис и Елинор. Дали няма да ти бъде скучно, как мислиш?

— Ще бъде чудесно. Дори възхитително. Винаги съм искала да съм част от голямо семейство и да си призная, копнея за много собствени деца. Но не вярвам някога да имам голямо домочадие. Не ми е писано.

— Не бива да говориш така, Джейн. Никой не знае какво го чака, какво ще му поднесе животът.

Тя не отговори, само го погледна, красивото ѝ лице бе открито и честно, очите ясни и искрени. В нея нямаше притворство и това радваше Хари. Бе уверен, че е достойна за доверие и докато вървяха заедно, почувства как мъката му по малко стихва. В нея имаше някакво вътрешно смирение, което го успокояваше.

— По-добре да мислим за нещо положително — как ще наема яхта например. Не си ли съгласна? — попита Хари, докато се приближаваха към Лувъра.

— Да плаваме с яхта, да кръстосваме морето заедно със семейството ти наистина е приятна перспектива. И нещо, което да чакам с нетърпение, Хари. Благодаря, че ме покани... самата идея е вълшебна. Нямам търпение да я осъществим.

Духът му се приповдигна и лека усмивка изви ъгълчетата на устните му за първи път от дни насам.

— Не зная как се превърна в част от живота ми, Джейн Селмър, но се радвам, че стана така.

— Аз също — Джейн отново го хвана под ръка, този път по-собственически. Никой по-добре от една любяща жена не може да излекува тревожната душа на един мъж. Стремежът ѝ бе да го постигне... ако Хари Търнър ѝ позволи. Щеше да направи и невъзможното само да бъде щастлив.

## ЕПИЛОГ

Хари Търнър стоеше в библиотеката в „Рейвънскар“ и се взираше във великолепния портрет на дядо си, великия Едуард Деравенел. Широка усмивка озаряваше лицето му, докато държеше на ръце новородения си син. Дошъл бе на бял свят на дванайсети октомври 1975.

Джейн го дари със здраво и красиво момченце, което след няколко дни щяха да кръстят в семейния параклис в „Рейвънскар“.

— Погледни го, дядо! — извика Хари към безмълвния образ от картината. — Това е синът ми. Моят наследник... и твоят. Ще носи твоето име. Едуард. Ще стане велик като теб, обещавам ти. Още един славен Едуард в нашето семейство.

Усмихнат до уши, Хари надигна детето към портрета.

— В жилите му тече кръвта на Деравенел и Търнър и ще управлява твоята империя и един ден ще я изведе до нови висоти.

Хари прегърна момченцето, духна мъничкото кичурче червена коса и целуна сините му очи. Прилича на мен, каза си Хари, прилича и на дядо си. Джейн ми го дари, даде ми онова, за което копнеех през всички години, откакто се ожених за Катърин.

На четирийсет и пет съм, но не съм толкова стар, че да нямам и още деца. Джейн ще ми роди още синове, както и дъщери. Миналата година в Париж ми призна, че открай време жадува за голямо семейство и двамата ще го създадем.

Усети, че някой го подръпва за панталона и погледна надолу.

До него стоеше Елизабет и се взираше в лицето му с блестящите си черни очи.

— Може ли да видя братчето си, татко?

Хари се наведе и ѝ показа бебето, мъничко вързопче, увито в дантелени пелени.

— Ето го... Едуард, брат ти Едуард. Моят син. Моят наследник.

След като се изправи, Хари отново се загледа в портрета на дядо си и точно в този момент реши да поръча и него да нарисуват. Щеше

да позира с новородения си син. За да може един ден Едуард да вдигне собствения си син и да му покаже дядо му, великия Хари Търнър. Целуна челцето на детето, преливащ от обич към него, своя дългоочакван син.

— Може ли да подържа братчето си?

— Разбира се, че не, Елизабет. Едва на четири си и можеш да го изпуснеш и после какво ще стане, а?

— Моля те, татко.

— Категорично не. Сега бягай да си играеш като добро момиченце. Зает съм със сина и наследника си.

Елизабет, обидена и пренебрегната, направи крачка назад, после се обърна и изтича при гувернантката си, която стоеше до вратата на библиотеката.

Когато детегледачката Ейвис Песли видя сълзите, търкалящи се по бузките на момиченцето, го хвана за ръка и я поведе далеч от стаята, бясна на Хари Търнър, че е огорчил малката си дъщеричка.

— Не плачи, ангелче — започна да я успокоява тя. — Всичко ще бъде наред.

— Няма — изхленчи Елизабет. — Не съм момче. Де да бях. Тогава щях да бъда син на татко и негов наследник.

— Той те обича — утеши я бавачката. — Всички те обичаме.

— Наистина ли? — попита Елизабет и се поразвесели. — Колко сте тези... всички?

— Ами, цяла Англия, детенце — бързо отвърна тя. — Цяла Англия те обича.

Червенокосото момиченце с абаносовочерни очи се усмихна и изтри сълзите си.

— И аз ви обичам — заяви то и бе истина.



## БЛАГОДАРНОСТИ

Въпреки че извърших задълбочено историческо проучване на династиите на Тюдорите и Плантагенетите, когато започнах тази поредица, осъзнах, че се налага да науча повече за епохата на крал Едуард. Този период бях решила да пресъздам в книгите си, но действието да се развива от 1904 до наши дни.

За проучванията си относно нравите, политиката, обществения живот, икономиката и модата, и някои аспекти от ежедневието през онези отминали дни, както и за Първата световна война имах нужда от помощ. Длъжна съм да отправя горещите си благодарности на Лони Остроу и Деймиън Нюмън от „Брадфорд Ентърпрайзис“, които значително ме улесниха. Бе достатъчно да вдигна телефона и да попитам: „Хотел «Савой» в Лондон бил ли е построен през 1904?“ или да задам какъвто и да е въпрос, без значение колко е сложен, получавах незабавен отговор, преди още да съм го изрекла. Намираха всякакви сведения, от които се нуждаех, някои от които странни или мрачни и ми съставиха годишни календари от 1904 до ден-дневен. Звънях на тези двама магьосници с техните компютри поне двайсет пъти на ден през изминалите две години. Признателността ми към тях няма граници.

Дължа много на възхитителния роман „Синовете на Адам“ (издателство „Харпър Колинс“, Лондон) от Хари Бингъм. Не само че е увлекателно четиво, но научих от него повече за търсенето на петрол и нефтените сондажи през двайсетте, отколкото от справочниците си, и то по един приятен начин. Благодаря на този талантлив автор, преди всичко че е написал тази книга. Безценна е.

Длъжна съм да спомена и талантливите си редактори, които неизменно ме подкрепяха, винаги готови да ме изслушат или да ми дадат съвет. Лондонската ми редакторка Патриша Паркин от „Харпър Колинс“ е работила върху двайсет и два от романите ми, този ѝ е двайсет и третият. Признателна съм за всеотдайния ѝ труд. През всичкото време, докато работехме заедно, не чух от нея лоша дума.

Редакторката ми в Ню Йорк Дженифър Ендърлин от „Сейнт Мартине Прес“ е също така предана и преливаща от ентузиазъм, което високо ценя. Да имаш две такива редакторки и подкрепа от двете страни на Атлантика е рядък дар. Искрено им благодаря.

Беше важно да представя на издателите си безупречен ръкопис и не бих го постигнала без Лиз Ферис. От години печата книгите ми — благодаря ѝ за старателната работа. Готовите ѝ текстове са наистина идеални, скорострелно изработени за рекордно време и без нито едно оплакване за това, че я пришпорвам.

Нека отправя и специалните си благодарности на издателствата „Харпър Колинс“ в Лондон и „Сейнт Мартин Прес“ в Ню Йорк и на всички, които взеха участие в издаването на книгите ми. Редакторите, коректорите и оформителите са незаменими за всеки автор и съм им признателна за грижите, които положиха за романите ми, както и за усърдната им работа.

Имам група прекрасни приятели, на които мога винаги да разчитам, които ме поощряват и обгръщат с вниманието си, докато пиша. Отправлям им обичта и благодарностите си... те си знаят кои са.

И накрая, но не на последно място, трябва да призная, че не бих написала никоя от книгите си без несекващата обич, топлотата, всеотдайността и насърченията на съпруга си Робърт Брадфорд. Няма друг като моя безкрайно търпелив Боб.

**Издание:**

Автор: Барбара Тейлър Бредфорд

Заглавие: Наследниците на Рейвънскар

Преводач: Лили Христова

Година на превод: 2008

Език, от който е преведено: английски

Издание: Първо

Издател: ИК „Бард“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2008

Тип: роман

Националност: Американска

Редактор: Мариела Янакиева

Художник: Megachrom Петър Христов

ISBN: 978-954-585-937-3

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/1454>

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.